พระฐานสโม หลวงปู่ชอบ

วัดป่าสัมมานุสรณ์ อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

อนุสรณ์พิพิธภัณฑ์ฉันทกรานุสรณ์ วัดป่าอัมพโรปัญญาวนาราม ในพระสังฆราชูปถัมภ์
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
๙๙๙ หมู่ ๙ บ้านหนองกลางดอน ตำบลคลองกิ่ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี

พระฐานสโม หลวงปู่ชอบ อนุสรณ์พิพิธภัณฑ์ฉันทกรานุสรณ์

ชีวประวัติและพระธรรมเทศนา

พระจานสโม หลวงปู่ชอบ

วัดป่าสัมมานุสรณ์ อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

อนุสรณ์พิพิธภัณฑ์ฉันทกรานุสรณ์

วัดป่าอัมพโรปัญญาวนาราม ในพระสังฆราชูปถัมภ์
สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร) สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก

ชีวประวัติและพระธรรมเทศนา

พระฐานสโม หลวงปู่ชอบ

เลขมาตรฐานหนังสือ : ๙๗๘-๖๑๖-๔๔๐-๘๐๐-๕
พิมพ์ครั้งที่ ๑ : สิงหาคม ๒๕๖๐
จำนวนพิมพ์ : ๕,๐๐๐ เล่ม
จัดพิมพ์โดย : มูลนิธิพุทธสมุนไพรคู่แผ่นดินไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

สงวนลิขสิทธิ์ : ห้ามคัดลอก ตัดตอน เปลี่ยนแปลง แก้ไข ปรับปรุง
ข้อความใดๆ ทั้งสิ้น หรือนำไปพิมพ์จำหน่าย
หากท่านใดประสงค์จะพิมพ์เพื่อให้เป็นธรรมทาน
โปรดติดต่อขออนุญาตจากทางมูลนิธิพุทธสมุนไพรคู่แผ่นดินไทย
ในพระบรมราชูปถัมภ์ โทร. ๐๘๙-๑๗๒-๔๔๒๘

พิมพ์ที่ : บริษัท ศิลป์สยามบรรจุภัณฑ์และการพิมพ์ จำกัด
๖๑ ถนนเลียบคลองภาษีเจริญฝั่งเหนือ ซ.เพชรเกษม ๖๙
แขวงหนองแขม เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร
โทรศัพท์ ๐-๒๔๔๔-๓๓๕๑-๙ โทรสาร ๐-๒๔๔๔-๐๐๗๘
E-mail: silpasiamprinting@hotmail.com www.silpasiam.com

คำปรารภ

เรื่องการจัดทำหนังสือมรดกธรรมยอดโอวาทคำสอนของสมณะนักปราชญ์วิสุทธิเทวา (พระป่า) จัดทำขึ้น ๓๔ องค์ สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ระหว่างปี พุทธศักราช ๒๔๖๐-๒๕๕๔ โอวาทธรรมยอดแห่งคำสอนของวิสุทธิบุคคล ท่านแสดงบริสุทธิ์สมบูรณ์ไม่ว่ายุคใดสมัยใด นำผู้สนใจพยายามตั้งใจปฏิบัติตาม ย่อมก้าวล่วงทุกข์ไปได้สมความปรารถนา คณะปสาทะศรัทธาเห็นควรจัดทำขึ้นสงวนรักษาไว้เพื่อกุลบุตรสุดท้ายภายหลังที่ พิพิธภัณฑ์ฉันทกรานุสรณ์ วัดป่าอัมพโรปัญญาวนาราม บ้านหนองกลางดอน ตำบลคลองกิ่ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี ผู้สนใจกรุณาเข้าไปศึกษาได้ตามโอกาสเวลาพอดี

ผู้ฉลาดยึดหลักนักปราชญ์เป็นแบบฉบับพาดำเนินปกครองรักษาตน

คณะปสาทะศรัทธา

ห้ามพิมพ์เพื่อจำหน่าย สงวนลิขสิทธิ์

สารบัญ

พระจานสโม หลวงปู่ชอบ

ชีวประวัติและพระธรรมเทศนา พระจานสโม หลวงปู่ชอบ ๑
ชีวประวัติ พระจานสโม หลวงปู่ชอบ ๓
พระธรรมเทศนาเนื่องในงานฉลองเจดีย์บรรจุอัฐิธาตุและบริขาร หลวงปู่ชอบ จานสโม โดย หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน ๔๑๕
สถานที่จำพรรษา พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ จานสโม ๔๓๘

ชีวประวัติและพระธรรมเทศนา

พระจานสโม หลวงปู่ชอบ

พระฌานสโม หลวงปู่ชอบ

วัดป่าสัมมานุสรณ์ อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

พระจานสโม หลวงปู่ชอบ
พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช รัชกาลที่ ๙

ชีวประวัติ

พระจานสโม หลวงปู่ชอบ

บ่อ แก้วสุวรรณ

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม นามเดิมของท่านคือ บ่อ แก้วสุวรรณ ท่านเกิดเมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๔๔ ตรงกับวันพุธ ขึ้น ๕ ค่ำ เดือน ๓ ปีฉลู ณ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย โยมบิดาชื่อ นายไมล์ แก้วสุวรรณ โยมมารดาชื่อ นางปา แก้วสุวรรณ ท่านมีพี่น้องรวมกันทั้งหมด ๔ คน เป็นชาย ๒ คน หญิง ๒ คน

ชีวิตเมื่อวัยเยาว์

หลวงปู่ชอบเป็นพี่ชายคนโตของครอบครัว ท่านจึงเป็นแรงงานหลักช่วยแบ่งเบาภาระของพ่อแม่ ท่านบอกส่วนมากเราจะช่วยพ่อแม่ดูแลน้อง เลี้ยงวัวควาย เก็บผักหักฟืน หากบหาเขียดปูปลานำมาทำอาหาร เรานึ่งข้าวทำอาหารเป็นตั้งแต่อายุหกปี เวลาพ่อแม่ปักดำทำนา เราจะดูแลน้องอยู่เถียงนา ทำอาหารไว้ให้พ่อแม่กิน ตอนกลางวันแต่ละวันเราจะป้อนข้าวน้องทุกคนให้อิ่มก่อน ไม่เช่นนั้นพวกน้องๆ จะพากันงอแง

กวนพ่อแม่เวลากินข้าว ท่านว่าพวกน้องๆ ของท่านมักจะพากันทำนิสัยแบบนี้เสมอ เวลาที่พ่อแม่กินข้าว ท่านพูดถึงพวกน้องๆ ให้ฟังว่า

“วันนั้น เราหากบหาเขียดอยู่ครึ่งวัน ได้เขียดอีโม่ใหญ่มาสองตัว ตอนปิ้งเขียดอยู่ อีพาอีแดงพากันงอแงอยากกินปิ้งเขียด เราบอกให้มันสุกก่อนค่อยกินกัน อย่าใจร้อนก่อนไฟ น้องมันไม่ฟังความ พากันงอแงอยู่อย่างนั้นจนเรารำคาญ เราแบ่งเขียดตัวหนึ่งออกเป็นสามส่วน หัวกับขาหน้าเป็นของเรา ทางตัวกับขาหลังเป็นของอีพาอีแดง สองคนมันกินปิ้งเขียดหมดแล้วก็ยังบ่อิ่ม มาขอส่วนของเราอีก พวกน้องมันงอแงจนเราใจอ่อน ยกส่วนแบ่งของเราให้มันกิน อีพาอีแดงกินปิ้งเขียดหมดแล้วก็ยังบ่อิ่ม อยากกินของพ่อแม่อีก เราว่ามันเป็นของพ่อของแม่ พวกมึงกินบ่ได้ ถ้ากินหมดแล้วพ่อแม่จะกินอีหยังล่ะ พวกมันบ่ฟังคำเรา ห้ามพากันงอแง เราด่าพวกมึงคือกินหลายแท้ กินบ่เลิกบ่แล้ว กินล้างกินผลาญกันแท้”

“เราสงสารน้องอยู่แต่ต้องทำท่าขึงขังขู่มันเอาไว้ พ่อกับแม่ลงนาตั้งแต่เช้า ข้าวยังบ่ทันกิน เหลือปิ้งเขียดตัวเดียวยังถือว่าน้อยอยู่แล้ว พวกมันยังจะมาเอาของพ่อแม่ไปกินอีก เราจึงดุพวกมันเพื่อเป็นการเตือน พ่อแม่ขึ้นจากนามากินข้าว อีพาอีแดงมันแอ่วขอกินข้าวกับพ่อแม่อีก พ่อแม่เสียสละปิ้งเขียดให้พวกมันกิน พ่อแม่พากันกินข้าวบ่ายแจ่วน้ำพริกใส่เกลือ ความเสียสละของพ่อแม่นี้ยิ่งใหญ่หลาย ถึงตนเองจะหิวปานใดก็ทนเอา ขอให้ลูกได้อิ่มเป็นพอ พวกลูกจะคิดถึงความเสียสละของพ่อแม่ได้แค่ไหน เรานี้จำบุญคุณพ่อแม่ไว้บ่เคยลืมในเรื่องนี้”

หลังจากย้ายมาอยู่บ้านหนองบัวบาน ประมาณสามปี ครอบครัวของท่านต้องพบกับการสูญเสียครั้งยิ่งใหญ่ นั่นคือบิดา **โยมพ่อไมล์ แก้วสุวรรณ** ผู้เป็นเสาหลักของครอบครัวได้ถึงแก่กรรมด้วยโรคฝีในท้องเมื่ออายุสามสิบต้นๆ ตอนโยมพ่อไมล์ถึงแก่กรรม หลวงปู่ชอบท่านอายุสิบเอ็ดปี ท่านจึงรับรู้เข้าใจในเรื่องการจากไปของโยมพ่อท่าน ท่านบอกโยมแม่ร้องไห้เป็นลมเป็นแล้งไปหลายครั้ง เราเองก็อดกลั้นน้ำตาไว้ไม่ได้ ตั้งแต่จำความได้ เราร้องไห้กับการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รักคือวันที่โยมพ่อ

ของเราตาย ท่านว่านี่คือน้ำตาเดียวที่เรามีให้กับการสูญเสียบุคคลอันเป็นที่รัก จากนั้นมา เราก็ไม่เคยร้องไห้กับการจากไปของใครอีกเลย

ท่านบอก *"เรากับพ่อมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันมาก พ่อไปที่ไหน มักจะให้เราติดตามไปด้วย โยมพ่อเราเป็นคนพูดน้อย มักสอนลูกๆ โดยการกระทำให้เห็นเป็นตัวอย่าง นิสัยของเราจึงติดมาจากพ่อ"* นิสัยที่เห็นเด่นชัดที่สุดขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ คือเคร่งขรึม พูดน้อย ทำอะไรจริงจัง เด็ดเดี่ยว อดทนไม่ย่อท้อ ท่านบอก *"พ่อเราเป็นคนแบบนี้ เราจึงมีนิสัยแบบนี้"*

โบราณเปรียบไว้ว่า **สิ้นพ่อเหมือนถ่อหัก สิ้นแม่เหมือนแพแตก** เมื่อสิ้นโยมพ่อไมล์ผู้เป็นเสาหลักของครอบครัวไปแล้ว ภาระต่างๆ ของครอบครัวจึงตกหนักอยู่ที่โยมแม่ปาเพียงผู้เดียว ไหนจะปากท้องตนเอง ไหนจะปากท้องของลูกอีกหลายคนที่กำลังอยู่ในวัยกินวัยนอน ท่านว่าตอนนั้นครอบครัวของเราอยู่ในสภาพที่ลำบากมาก ท่านเป็นลูกคนโต จึงเป็นกำลังหลักช่วยแบ่งเบาภาระการงานต่างๆ ในบ้านช่วยโยมแม่ เช่น ดูแลน้อง เลี้ยงวัวควาย ทำไร่ไถนา ตักน้ำตักท่า หุงหาข้าวปลาอาหาร ที่กล่าวมานี้ท่านบอกเราทำมาหมดแล้ว

หลวงปู่ชอบ ***"ตั้งแต่พ่อตาย ภาระก็ตกอยู่กับโยมแม่คนเดียว เราสงสารแม่จึงช่วยแบ่งเบาภาระจากแม่เท่าที่เราจะสามารถทำได้ตอนนั้น เกิดเป็นคนชาตินี้ เราบ่เคยโต้เถียงด่าทอพ่อแม่เลย เรื่องใดที่พ่อแม่สั่งสอน การใดที่พ่อแม่เรียกใช้ เราบ่เคยขี้เกียจก้นหนัก พ่อแม่สอนเรา ถ้ามักสบายแต่น้อย โตมาจะลำบาก ยอมลำบากตั้งแต่น้อย สบายจ้อยเมื่อแก่เฒ่า คำสอนพ่อแม่เรานำมาใช้ในการปฏิบัติจนเราได้ดีเท่าทุกวันนี้"***

พระอาจารย์พาผู้เปิดทางธรรม

พออายุท่านได้สิบสองปี หลวงปู่ชอบท่านมีความคิดหนึ่งขึ้นมาในใจว่า **ชีวิตคนเรามีเพียงแค่นี้หรือ ทำมาหากินเลี้ยงชีพตนเองไปวันๆ พอเป็นหนุ่มก็แต่งงานมีเมียมีลูกเลี้ยงลูกเลี้ยงหลานไปจนแก่เฒ่า พอเฒ่าชะแลแก่ชราก็เจ็บป่วยล้มตายไปจากทรัพย์สินศฤงคารลูกเมียญาติพี่น้อง พอตายไปแล้วก็ไม่รู้ว่าจะไปอยู่ที่ไหนอีก** ความคิดในลักษณะแบบนี้จะเวียนวนอยู่ในใจ จนท่านหาข้อยุติความคิดนี้ของท่านไม่ได้ ความคิดนี้จะวนเวียนอยู่ในใจของท่าน จนถึงอายุสิบสี่ปี ท่านได้พบกับพระรูปหนึ่งชื่อ **พระอาจารย์พา** พระอาจารย์พาได้อธิบายเรื่องนี้ให้ท่านทราบ จากนั้นมา หลวงปู่ชอบท่านเริ่มเห็นแสงสว่างทางธรรมในใจของท่านหลังจากวันที่ท่านได้สนทนากับพระอาจารย์พา ความคิดอยากจะออกบวชจึงผุดขึ้นมาในใจของท่าน

หลวงปู่ชอบท่านว่า ชีวิตทางธรรมของท่าน เบื้องต้นมีพระอาจารย์พาเป็นผู้ชี้แนวทางให้ ถ้าไม่มีพระอาจารย์พาแล้ว ท่านก็ไม่รู้ว่าจะมีผู้ใดมาเป็นครูบาอาจารย์แนะแนวทางการปฏิบัติให้ พระอาจารย์พาจึงเป็นผู้มีพระคุณกับเราในทางปฐมธรรม ท่านบอกพระอาจารย์พาเป็นญาติกับโยมแม่ของเรา พระอาจารย์พาท่านเป็นลูกผู้พี่ของโยมแม่ของเรา ท่านจึงมีศักดิ์เป็นลุงของเราตามฐานะศักดิ์สายญาติ

หลวงปู่ชอบ *"เราพบกับพระอาจารย์พาตอนเราอายุสิบสี่ปี พระอาจารย์พาท่านกลับมาเยี่ยมโยมแม่ของท่านที่บ้านหนองบัวบาน เราตามแม่ไปจังหัน ฟังพระอาจารย์พาสอนธรรมะ จิตใจตนเองก็รื่นเริงในธรรมที่ท่านแสดง คิดในใจของตนเองว่า เราอยากบวชเป็นพระเหมือนกับพระอาจารย์พา ถ้าพระอาจารย์พาชวนบวชเมื่อไหร่ เราจะรับปากท่านทันที*

วันไหนถ้าไม่ได้ไปไร่ไปนา เราจะมาอยู่ปฏิบัติรับใช้พระอาจารย์พาทั้งวัน เราอยู่รับใช้พระอาจารย์พาเกือบสองเดือน ท่านจึงชวนเราบวช ท่านถาม ***"บักบ่อ มึงอยากบวชอยู่บ้อ"*** *พอได้ยินพระอาจารย์พาถามว่ามึงอยากบวชมั๊ยเท่านั้นล่ะ ตนเองดีใจหลายปานว่าสิลอยขึ้นเมืองฟ้าพระยาแถน"* (สวรรค์ชั้นดาวดึงส์ที่อยู่ของพระอินทร์)

ไม่ว่าท่านหรือใครก็ต้องดีใจเป็นธรรมดา เมื่อมีผู้ให้โอกาสในสิ่งที่ตนกำลังไขว่คว้า ท่านว่าความปรารถนาของเราในชีวิตมีอยู่เรื่องเดียวคือบวชเท่านั้น ชีวิตคิดอยากมั่งมีเป็นเศรษฐีกฎุมพีกับเขา เราไม่เคยปรารถนาในเรื่องแบบนี้ เกิดมาชาตินี้เราตั้งความปรารถนาเรื่องเดียวคือบวชปฏิบัติธรรมเท่านั้น พอบวชมาแล้ว เราตั้งปณิธานในใจกับตนเองว่า ***"ข้าพเจ้าจะขอปฏิบัติจนพ้นทุกข์ให้ได้ในชาตินี้ ข้าพเจ้าบ่อยากเกิดอีกแล้ว มันทุกข์หลาย"***

คนเรามีอุปนิสัยวาสนาจากที่มาของอดีตแตกต่างกัน ท่านว่าถ้าวาสนาในอดีตเคยสั่งสมมาในทางด้านใดแล้ว มันจะแสดงออกเป็นอุปนิสัยในชาติปัจจุบัน ส่วนตัวท่านนั้น ท่านบอกเราเคยฝึกฝนอบรมสั่งสมบุญบารมีของตนเองมาในทางธรรมยาวนานหลายภพหลายชาติ เราจึงมีความฝังจิตติดใจในเรื่องบวชเป็นอย่างมาก พอมาชาติปัจจุบัน เราตั้งใจว่าชาตินี้จะขอบวชปฏิบัติจนเห็นธรรม อดีตเราเคยบวชมาแล้วหลายชาติ ทั้งฤาษีชีไพร พระสงฆ์องค์เณรสมัยพระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ที่ผ่านมา แต่ละชาติที่บวชเราหาทางพ้นทุกข์ทุกชาติ แต่ด้วยบุญบารมีของตนเองยังอ่อนอยู่ จึงไม่สำเร็จมรรคผลในสมัยของพระพุทธเจ้าที่ผ่านมา พอมาสมัยพระพุทธเจ้าสมณโคดม บุญบารมีของเราที่สั่งสมมาถึงวาระสมบูรณ์ ชาตินี้เราจึงปฏิบัติจนได้เห็นมรรคผลนิพพาน

ตอนหลวงปู่ชอบอายุสิบสี่ปี พระอาจารย์พาถามท่านว่า ***"บ่อ แกอยากบวชไหม"*** (บ่อ คือชื่อเดิมของหลวงปู่ชอบ) ท่านตอบพระอาจารย์พาว่า ***"อยากบวชอยู่ข้าน้อย"*** พระอาจารย์พาถาม ***"ถ้าเราพาไปบวช แกจะชอบไหม"*** ท่านตอบพระอาจารย์พาว่า ***"ชอบข้าน้อย"*** พระอาจารย์พาถาม ***"แกชอบจริงๆ หรือว่าชอบแบบเล่นๆ"*** ท่านตอบพระอาจารย์พาว่า ***"ชอบอีหลีข้าน้อย"***

พระอาจารย์พาถามความชอบใจในชีวิตนักบวชกับท่านหลายครั้งเพื่ออยากเห็นศรัทธาในชีวิตนักบวชของหลานชายว่ามีมากเท่าไร ทุกครั้งที่พระอาจารย์พาถามว่าชอบหรือไม่ชอบ ท่านจะได้ยินคำตอบยืนยันจากหลานชายของท่านว่า ***"ชอบ"*** ทุกครั้ง พระอาจารย์พาจึงพูดหยอกว่า ***"แกนี่ชอบไปหมดทุกเรื่องเลยนะ อ้ายชอบหลวง"***

จากนั้นมา พระอาจารย์พาจึงตั้งชื่อให้ท่านว่า **“ชอบหลวง”** พอนานวันเข้า คำว่า **“หลวง”** ลงท้ายที่พระอาจารย์พาท่านเรียก ก็สั้นลงเหลือแต่คำว่า **“ชอบ”** เพียงคำเดียวสั้นๆ ชื่อเก่าขององค์ท่านหลวงปู่ชอบที่คนทั้งหลายเรียกกันว่า **“บ่อ”** ผู้คนก็ลืมเลือนไปกับกาลเวลา ชื่อใหม่ของท่านชื่อว่า **“ชอบ”** จึงกลายเป็นชื่อที่พุทธศาสนิกชนทั้งหลายรู้จักท่านในนาม **พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม** จนตราบเท่าทุกวันนี้

ตาผ้าขาวชอบ แก้วสุวรรณ

หลังถามความสมัครใจในเรื่องบวชกับท่านแล้ว พระอาจารย์พาจึงบอกให้ท่านนำเรื่องนี้ไปปรึกษากับโยมแม่เพื่อขออนุญาตโยมแม่ออกบวชติดตามพระอาจารย์พา โยมแม่ปาเมื่อทราบเรื่อง ก็นึกแปลกใจที่จู่ๆ ลูกชายของตนเองอยากจะออกบวชโดยไม่มีปี่มีขลุ่ยให้ทราบเงาเสียงมาก่อน ตอนนั้นโยมแม่ของท่านยังไม่อยากให้บวช เพราะเห็นว่าท่านยังเด็กอายุสิบสี่ปี เกรงว่าท่านจะไม่มีความอดทนดำรงตนอยู่ในพระศาสนาได้นาน และท่านเป็นลูกคนโตซึ่งเป็นกำลังหลักช่วยเหลือการงานครอบครัว หากท่านไปบวชในตอนนี้ ก็จะไม่มีใครช่วยเหลืองานไร่งานนา โยมแม่จึงพูดหว่านล้อมขอให้ท่านรอจนถึงอายุครบบวชพระก่อนแล้วค่อยมาว่ากันอีกทีในเรื่องนี้ โยมแม่กับญาติพี่น้องพากันยกเหตุผลต่างๆ นานา มาอ้างเพื่อที่จะยับยั้งท่านในเรื่องนี้ แต่เหตุผลที่โยมแม่กับญาติพี่น้องยกมากล่าวอ้างนั้นไม่สามารถลบล้างความตั้งใจของท่านได้ หลวงปู่ชอบท่านยืนกรานที่จะบวชให้ได้ ท่านบอกกับโยมแม่ว่า ***“เกิดเป็นคนกับเขาแล้วชาตินี้ ถ้าบ่ได้บวชก็ไม่ต่างอะไรกับคนที่เกิดมาตายเปล่า”*** โยมแม่จึงยอมในความตั้งใจของท่าน

โยมแม่ปาพาท่านมาฝากตัวเป็นตาผ้าขาวถือศีลแปดอยู่กับพระอาจารย์พาที่วัดหนองบัวบาน เพื่อให้พระอาจารย์พาฝึกท่องขานนาค สอนข้อวัตรธรรมวินัยของนักบวชให้ท่าน โยมแม่ของท่านบอกพระอาจารย์พาว่า *“ถ้าลูกชายข้าน้อยดื้อด้านครูบาอาจารย์บอกสอนไม่เอาความแล้ว ขอให้พระอาจารย์นำลูกชายข้าน้อยกลับมาส่งบ้านด้วย”* พระอาจารย์พารับปากกับโยมแม่ของท่านในเรื่องนี้

หลังบวชเป็นตาผ้าขาวถือศีลแปดแล้ว ท่านได้อยู่รับใช้พระอาจารย์พาในทุกเรื่องที่ศิษย์พึงจะปฏิบัติต่อผู้เป็นอาจารย์ เช่น จัดเตรียมบริขาร รับบาตร ล้างบริขาร ต้มน้ำร้อน น้ำยาซักย้อมผ้า เตรียมน้ำใช้น้ำสรง ปัดกวาดเช็ดถูที่พัก เมื่อว่างจากงานภายนอก ท่านก็จะทำความเพียรเดินจงกรมภาวนาตามที่พระอาจารย์พาท่านบอกสอน ท่านบอก ***"จิตเราสงบลงครั้งแรกตั้งแต่เป็นตาผ้าขาวอายุสิบสี่ปี เพราะบุญเก่าหนุนนำธรรมจึงเกิดเร็วในปัจจุบัน"***

ตอนบวชเป็นผ้าขาว หลวงปู่ชอบท่านติดตามพระอาจารย์พาไปจำพรรษาที่จังหวัดอุบลราชธานีและยโสธร พระอาจารย์พาพาท่านไปจำพรรษาตามวัดต่างๆ ในเขตจังหวัดอุบลราชธานีและยโสธรอยู่สามปี ท่านบอกเราได้เห็นได้กราบท่านพระอาจารย์เสาร์ กันตสีโล ท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต ครั้งแรกที่วัดเลียบ อุบลราชธานี ตอนเป็นตาผ้าขาวอายุสิบหกปี เป็นครั้งแรกที่ท่านได้เห็นครูบาอาจารย์ใหญ่ของวงกรรมฐานประเทศไทยทั้งสององค์ในวาระเดียวกัน

หลวงปู่ชอบบวชเป็นตาผ้าขาวติดตามพระอาจารย์พาอยู่สามปี พออายุสิบเจ็ดปี ท่านจึงขออนุญาตพระอาจารย์พาลาสิกขาตาผ้าขาว ออกมาช่วยงานทางบ้านด้วยเหตุผลความจำเป็นของครอบครัว พระอาจารย์พาเข้าใจถึงความจำเป็นของครอบครัว ท่านจึงอนุญาตให้ท่านลาสิกขาออกมาใช้ชีวิตฆราวาส

พระอาจารย์พาถามว่า ***"ถ้ามีโอกาสบวช จะบวชอีกไหม"*** ท่านรับปากพระอาจารย์พาว่า ***"ถ้ามีโอกาสบวชข้าน้อยจะบวชให้ได้ ชาตินี้ถ้าตนเองบ่ได้บวช เรื่องนี้จะเป็นเรื่องที่คาใจข้าน้อยมากที่สุด"*** พระอาจารย์พาเห็นความตั้งใจจริงของหลานชาย จึงอนุโมทนาในกุศลเจตนาของท่าน

หลังสึกจากตาผ้าขาวแล้ว หลวงปู่ชอบท่านกลับมาช่วยงานทางบ้านทำไร่ไถนา นอกจากทำไร่ไถนาเป็นอาชีพหลักแล้ว ท่านยังเป็นพ่อค้าวานิชอีกอาชีพหนึ่ง ซึ่งเป็นอาชีพที่ท่านชอบและมีความถนัด ท่านบอกเราจะไปหาของป่าหรือรับซื้อของป่าที่มีอยู่ตามท้องถิ่นแถวบ้าน เช่น สมุนไพร น้ำมันยาง ขี้ครั่ง เมื่อได้ของเหล่านี้มาแล้ว

ท่านจะเก็บสะสมเอาไว้ พอของเหล่านี้มีมากพอแล้ว ท่านก็จะหาบเอาไปขายที่ตลาดเมืองหนองบัวลำภู หรือที่ตลาดในเมืองอุดรธานี ท่านว่าตลาดซื้อขายที่ใหญ่ที่สุดในภาคอีสานตอนบน คือตลาดของเมืองอุดรธานี ท่านว่าตลาดแรกของอุดรธานีคือตลาดไทยอีสาน ตลาดไทยอีสานคือตลาดเก่าแก่ที่สุดของจังหวัดอุดรธานี

ของป่าทุกอย่างที่หามาได้ ท่านจะนำไปขายทั้งหมด ยกเว้นพวกสัตว์เท่านั้นที่ท่านจะไม่จับเขามาฆ่าเนื้อเถือหนังเพื่อเอาชีวิตเขามาเร่ขาย เพราะท่านสงสาร ท่านบอก *"เราไม่อยากเป็นบาปเป็นกรรมจองเวรต่อกันอย่างไม่มีวันสิ้นสุด"* ท่านให้เหตุผลว่า ***"เราเกิดมาไม่กี่ปีก็เป็นลูกกำพร้าพ่อตายตั้งแต่เด็ก เราจึงไม่อยากให้ผู้อื่นเป็นกำพร้าเพราะเราเป็นเหตุ"*** ฟังองค์ท่านพูดแล้ว ก็นึกถึงกรรมที่ตนเองเคยพรากลูกพรากแม่ขอสัตว์อื่น

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *"หาบของไปขายอุดรธานีบ้าง หนองบัวลำภูบ้าง แล้วแต่ที่ไหนเขาอยากได้อะไร เราก็จะเอาไปขายที่นั่น ขายใกล้บ้านหน่อยก็ที่ตลาดหนองวัวซอ หนองบัวลำภู ถ้าเที่ยวไหนหาบของไปขายเมืองอุดรฯ นี้ เมื่อยหลาย ต้องหาบของบุกป่าฝ่าดงไปกว่าจะถึงอุดรฯ ใช้เวลาเดินทางเป็นวันเป็นคืน จนบ่าแตกปานดินหน้าแล้ง* ***ตอนเป็นผ้าขาวแบกบริขารให้พระอาจารย์พาจนบ่าแตก เป็นพ่อค้าก็หาบของขายจนบ่าแตก บวชมาแล้วก็แบกบริขารจนบ่าสองข้างแตกแล้วแตกอีก พอกิเลสแตกสลายตายไปจากใจแล้ว นับแต่นั้นมา ใจเราก็บ่ได้แบกหามความทุกข์อะไรไว้อีกเลย มันจบทุกอย่างแล้วในชาตินี้"***

คำพูดคำจาของท่านผู้เอาชนะกิเลสนี้เด็ดขาดถึงใจมาก ขณะท่านพูด สีหน้าแววตาขององค์ท่านอาจหาญชาญชัยมาก เหมือนกับว่าท่านสะใจที่ตนเองเอาชนะกิเลสทั้งหมดลงได้อย่างราบคาบ ผู้มีธรรมอันถึงแล้วนี้ คำพูดคำจากิริยาท่าขององค์ท่านช่างดูอาจหาญชาญชัยสมกับธรรมขององค์ท่านจริงๆ

ชีวิตฆราวาส

สมัยหนุ่ม หลวงปู่ชอบท่านก็เหมือนกับหนุ่มห้าวบ่าวภูธรทั่วไป ในสมัยนั้นเขานิยมชมชอบในเรื่องอะไร ท่านก็จะเอาตามทุกเรื่อง ไม่ว่าดีดพิณเป่าแคน สักลาย คิดแล้วก็ไม่ต่างอะไรกับวัยรุ่นหนุ่มสาวสมัยนี้ที่นิยมชมชอบแฟชั่นตามสมัย ท่านบอกเราดีดพิณเป่าแคนพอเป็นกับเขาบ้าง ฝีมือเล่นพิณเป่าแคนของเราพอเล่นให้เพื่อนกับผู้สาวฟังเท่านั้น ไม่ถึงขั้นเก่งพอที่จะเป็นอาชีพหมอร้องหมอลำกับเขาหรอก

เรื่องสักลาย เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่หลวงปู่ชอบท่านชื่นชอบ หลวงปู่ชอบท่านจะสักลายไว้ที่ขาข้างซ้ายนับตั้งแต่ต้นขาจนถึงข้อพับหัวเข่า ขาข้างขวาท่านสักรูปลายเอาไว้เพียงเล็กน้อยตรงข้อพับหัวเข่า ท่านบอก เราทนเจ็บไม่ไหว จึงสักขาลายได้ข้างเดียว เสียค่ายกครูข้างละห้าสิบสตางค์ เงินห้าสิบสตางค์สมัยนั้น ท่านว่าซื้อควายน้อยได้ตัวหนึ่ง เพราะค่าเงินสมัยนั้นมีค่ามากกว่าสมัยนี้

องค์ท่านเล่าเรื่องสักลายให้ฟังว่า *“เจ็บเกือบตาย จนขาออกร้อนหมด เจ็บหลายจนไข้แตกคาเข็ม กะว่าจะสักเอามอมกับเขาสักสองตัวก็เอาบ่ได้ มันอดเจ็บบ่ได้นี่ตี้ พวกเพื่อนมันพากันกินฝิ่นจึงทนเจ็บได้ เราบ่ได้กินฝิ่นกับเขาเลยทนเจ็บบ่ได้ ได้ขาลายกับเขาแค่นี้ก็เอาแล้วล่ะ เข็ดจนตาย บ่สักลายกับเขาอีกแล้วชาตินี้”* พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเล่าไปหัวเราะไป จนทำให้ลูกหลานพระเณรที่ฟังพลอยขำขันไปกับเรื่องเล่าของท่าน

ขออธิบาย **“ลายตัวมอม”** ให้ทราบพอสังเขปดังนี้ ลายตัวมอม ทางภาคอีสานจะมีลักษณะคล้ายกับละมั่งผสมราชสีห์ ตัวมอมจะมีลักษณะหน้าและเท้าเหมือนราชสีห์ ส่วนลำตัวและหางจะอ่อนช้อยเหมือนกวางละมั่ง คนอีสานสมัยโบราณเขาจะนิยมสักลายตัวมอมกันมากเป็นพิเศษ คนหนุ่มสมัยองค์ท่านหลวงปู่ชอบจะนิยมสักขาลายและตัวมอมเอาไว้อวดสาวๆ ยิ่งคนไหนสักลายตัวมอมมากเท่าไหร่ สาวน้อยสาวใหญ่มักชะม้ายชายตาให้ความสนใจพ่อหนุ่มคนนั้นเป็นพิเศษ ลายสักตัวมอมจึงเป็นลายสักมหาเสน่ห์ของคนหนุ่มสาวในสมัยนั้นก็ว่าได้

มีกลอนอีสานกล่าวถึงเรื่องขาลายเอาไว้ว่า **ขาบ่ลายบ่ได้ก่ายลูกสาวเพิ่น ขาลายแล้วแอวบ่ลายกะบ่ค่อง งามคักแท้ให้สักนกเต็นน้อยงอยแก้มตอดขี้ตา**

ชายหนุ่มสมัยนั้นถ้าไม่สักลาย ผู้หญิงเขาจะไม่ค่อยให้ความสนใจเท่าไร คนอีสานสมัยนั้นเขาถือกันว่า ถ้าเป็นชายชาตรีต้องมีรอยสักตามตัว ชายใดไม่มีรอยสักตามตัวถือว่าไม่ใช่ชายชาตรีแท้ ถือว่าชายคนนั้นเป็นผู้แหม่หรือกะเทยนั่นเอง ลายมหาเสน่ห์อีกลายหนึ่งที่หนุ่มสาวสมัยนั้นนิยมสักกันคือ **ลายนกเต็นน้อย** ลายนกเต็นน้อยนี้คนสมัยก่อนเขาจะนิยมสักไว้ใกล้ขอบหางตาข้างใดข้างหนึ่ง หรือทั้งสองข้าง ชายคนไหนสักลายนกเต็นน้อยไว้ที่ขอบหางตาแล้ว จะทำให้คนนั้นดูดีมีเสน่ห์ในสายตาของสาวๆ ลายนกกระเต็นยามเย็นหยอกเย้าโพระดกนี้ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ลายนกเจ้าชู้

หลวงปู่ชอบท่านสักเลขห้าไทยไว้ที่หัวไหล่ขวา รอยสักเลขห้าไทยที่ไหล่ขวาของท่าน ต่อมากลายเป็นรอยสักเอกลักษณ์ประจำตัวขององค์ท่านหลวงปู่ชอบจนตราบเท่าปัจจุบันนี้ ท่านบอกรอยสักเลขห้าไทยที่ไหล่ขวา หมายถึงพระพุทธเจ้าห้าพระองค์ ท่อนแขนขวาท่านจะมีรอยสักอักขระยันต์ยอดธรรม ท่านบอก *“ยันต์ยอดธรรมเราสักพร้อมกันกับยันต์พระพุทธเจ้าห้าพระองค์”* สักยันต์ยอดธรรมกับยันต์พระพุทธเจ้าห้าพระองค์ ท่านบอกเสียค่ายกครูหนึ่งบาท แพงกว่าสักขาลายเท่าตัว สักขาลาย อาจารย์ที่สักให้เขาไม่ได้ลงคาถาอาคม แต่ยันต์ยอดธรรมมีการลงคาถาอาคม อาจารย์ที่สักให้จึงคิดค่ายกครูหนึ่งบาท

การสักลายสมัยนั้น ท่านว่าสักเพราะค่านิยมของสมัยเพื่อแสดงว่าตนเองเป็นชายชาตรี หรือสักไว้เพื่อให้ตัวเองอยู่ยงคงกระพัน ป้องกันศาสตราอาวุธของมีคมอุบัติเหตุเภทภัย พอบวชแล้วท่านยกเรื่องนี้มาพิจารณา ท่านว่า **ไม่ว่าจะสักเหนียวสักทนแค่ไหน สุดท้ายก็หนีความตายไม่พ้น เพราะความงมงายหาสรณะให้กับใจของตนเองไม่ได้ คนเราจึงหันไปพึ่งพิงอาศัยสิ่งภายนอกที่ไม่ใช่ธรรมพ้นทุกข์** ท่านว่ายันต์ทั้งหลายนั้นไม่สามารถพาใครพ้นทุกข์แคล้วคลาดจากภัยของกิเลสได้ สุดท้ายก็ถูกไฟเผาทิ้งหมด

อีกเรื่องที่หลวงปู่ชอบท่านชอบมากเป็นพิเศษคือ **“มวยคาดเชือก”** ท่านว่าผู้ชายสมัยนั้นจะต้องมีวิชามวยเพื่อเอาไว้ป้องกันตัวและคนที่ตนรัก ท่านกับเพื่อนพากันไปฝึกมวยคาดเชือกกับครูมวยบ้านหนองบัวบาน ท่านฝึกมวยจนชำนาญ อยากจะพิสูจน์วิชามวยที่ตนเองร่ำเรียนมาว่าเก่งกาจสามารถแค่ไหน พอมีงานประจำปีเขาจัดให้มีการแข่งขันชกมวยคาดเชือกขึ้นมา ท่านจึงไปเปรียบมวยได้คู่ชกเป็นนักมวยบ้านหนองวัวซอ

ท่านบอกการชกมวยสมัยนั้น เขาไม่มีการชั่งน้ำหนักเหมือนทุกวันนี้ สมัยก่อนเขาจะใช้วิธีเปรียบเทียบสัดส่วนร่างกายแทนการชั่งน้ำหนัก โดยให้นักมวยทั้งสองคนมายืนประกบคู่กัน เพื่อเปรียบเทียบรูปร่างว่าเหมาะสมที่จะชกกันได้หรือไม่ ถ้าทั้งคู่มีรูปร่างใกล้เคียงกัน ทางผู้จัดก็จะให้ชกกัน ถ้าคู่ไหนมีรูปร่างต่างกันมาก หากทั้งคู่มีความประสงค์อยากจะชกกันโดยไม่เกี่ยงงอนในเรื่องรูปร่าง ทางผู้จัดก็จะให้ชกกันได้ นักมวยสมัยนั้นเขาจะไม่สวมนวมชกกันเหมือนนักมวยสมัยนี้ สมัยนั้นเขาจะเอาผ้าฝ้ายด้ายดิบมาพันรอบหมัดเพื่อป้องกันไม่ให้มือหักแตกซ้น เมื่อพันผ้าเสร็จแล้วเขาจะใช้เชือกปอพันทับรอบสันหมัดอีกทีหนึ่งเพื่อให้หมัดหนักขึ้นกว่าเดิม นี่จึงเป็นที่มาของคำว่า **มวยคาดเชือก**

ก่อนการชก จะเอาผ้าฝ้ายด้ายดิบไปแช่น้ำซาวข้าวอย่างน้อยหนึ่งคืนเพื่อให้เนื้อผ้ามีความเหนียว จากนั้นจะเอาไปตากแดดเพื่อให้เนื้อผ้าหยาบกระด้าง เวลาชกโดนหน้าคู่ต่อสู้ จะทำให้คู่ต่อสู้หน้าตาบวมปูดหรือแตกได้เร็วขึ้น กติกาชกมวยคาดเชือกนั้นมีสี่ข้อคือ ๑. ชกกันจนตาย ๒. ชกกันจนสลบไปข้างหนึ่ง ๓. ชกกันจนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งยอมแพ้ ๔. เมื่อไม่มีใครแพ้ชนะในระยะเวลาที่กำหนด กรรมการก็จะตัดสินให้นักมวยทั้งคู่เสมอกัน ท่านว่าพอถึงวันชก คู่ชกของท่านไม่มาตามนัดหมาย ท่านจึงไม่ได้ขึ้นชกมวยตามที่ตนเองตั้งใจเอาไว้ ท่านบอก *“เราไม่มีกรรมกับใครในทางนี้ จึงไม่ได้ไปต่อยตีกับใคร หัดมวยมาก็ไม่ได้ชกกับใคร ได้แต่เตะต้นกล้วยกับขี้ควายแห้งอยู่ทุ่งนา จนเพื่อนพากันล้อเลียนว่า* ***“อ้ายบ่อ นักมวยขี้ควายแห้ง”*** องค์ท่านหัวเราะขำขันกับฉายามวยที่เพื่อนตั้งให้

อีกเรื่องที่ท่านเล่าให้ฟังเมื่อสมัยหนุ่มคือเรื่อง **“ซุมสาว”** หรือเรื่องจีบสาวของคนหนุ่มในสมัยท่าน ท่านว่าหนุ่มสาวสมัยนั้น เขาไม่มีที่พบปะกันหลายสถานที่เหมือนหนุ่มสาวสมัยนี้ หนุ่มสาวสมัยท่าน การคบหากันจะอยู่ในสายตาของพ่อแม่ฝ่ายหญิงเป็นสำคัญ สถานที่พบปะกันของหนุ่มสาวสมัยนั้นจะเป็นลานกลางบ้าน สมัยนี้เรียกว่าศาลาประชาคมหมู่บ้าน

หลังเสร็จจากฤดูกาลเก็บเกี่ยว ผู้คนจะว่างจากงานไร่งานนา พอหมดฝนเข้าสู่หนาวจะเป็นช่วงฤดูเก็บดอกฝ้ายมาถักทอเป็นเครื่องนุ่งห่ม ช่วงนี้แหละท่านบอกเป็นช่วงที่สาวน้อยสาวใหญ่ในแต่ละหมู่บ้านจะมารวมกลุ่มกัน **“ลงข่วงเข็นฝ้าย”** คำว่าลงข่วงเข็นฝ้าย คือหญิงสาวในหมู่บ้านนั้นๆ จะพากันมารวมกลุ่มเข็นฝ้ายที่ลานกลางหมู่บ้าน เมื่อมีสาวๆ พากันมารวมกลุ่มเข็นฝ้ายแล้ว พวกหนุ่มๆ ก็จะพากันมาช่วยหญิงสาวที่ตนเองหมายปองเข็นฝ้าย เพื่อถือโอกาสพูดคุยเรียนรู้อุปนิสัยใจคอซึ่งกันและกัน พอสัมพันธ์ของหนุ่มสาวคู่นั้นไปกันด้วยดีแล้ว ผู้บ่าวคนนั้นก็จะได้เข้าไปพูดคุยที่บ้านของฝ่ายหญิง แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นต้องขึ้นอยู่กับการได้รับอนุญาตจากพ่อแม่ทางฝ่ายหญิงเสียก่อน ผู้ชายพายเรือจะเข้าไปบ้านฝ่ายหญิงสุ่มสี่สุ่มห้าไม่ได้ คนสมัยก่อนเขาถือกันมากในเรื่องนี้

วิธีการซุมสาวอีกแบบหนึ่งของคนสมัยนั้น ถ้าเพื่อนคนไหนในกลุ่มสนใจสาวหนึ่งนางใดขึ้นมา ถ้าเพื่อนคนนั้นอายไม่กล้าเข้าไปพูดคุยกับหญิงสาวที่หมายปองด้วยตัวเอง เขาจะไหว้วานเพื่อนในกลุ่มที่มีความกล้าอาสาทำหน้าที่เป็นคนขึ้นสาวให้ **“คนขึ้นสาว”** สมัยนั้นก็คือคนทำหน้าที่เป็น **“พ่อสื่อ”** นั่นเอง คนขึ้นสาวมีหน้าที่เป็นพ่อสื่อพ่อชักพาเพื่อนคนที่แอบชอบหญิงสาวคนนั้นไปบ้านของฝ่ายหญิงเพื่อให้เขาได้พูดคุยทำความรู้จักมักคุ้นกัน พอความสัมพันธ์ของคู่นี้ไปได้ดีแล้ว คนขึ้นสาวก็จะถอนตัวออกมาโดยปล่อยให้หนุ่มสาวคู่นี้ว่าความกันเอง ถ้าพ่อแม่ฝ่ายหญิงเห็นดีเห็นงามด้วยแล้ว ก็จะให้ทางฝ่ายชายส่งพ่อแม่หรือผู้ใหญ่เถ้าแก่มาสู่ขอตกแต่งกันให้ถูกต้องตามประเพณี

ท่านว่าสมัยนั้นมีบ้างที่บางคู่รักใคร่ชอบพอกัน แต่ถูกทางพ่อแม่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งกีดกัน เขาก็จะพากันหนีไปอยู่ที่อื่นก่อน พอโทสาอารมณ์ของผู้ใหญ่เบาบางลงแล้วก็จะพากันกลับมาขอขมาลาโทษต่อพ่อแม่ของทางฝ่ายหญิง คู่รักแบบนี้สมัยก่อนท่านว่าจะมีน้อยมาก นานทีถึงจะเกิดเรื่องลักษณะแบบนี้ขึ้นมา ท่านว่าคนสมัยก่อนเขาจะถือจารีตประเพณีดีงามกันมาก การกระทำอันใดที่ไม่ถูกต้องตามจารีตประเพณีแล้วคนสมัยนั้นเขาจะไม่ค่อยทำกัน สมัยท่านจึงไม่ค่อยมีเรื่องชิงสุกก่อนห่ามให้พ่อแม่ได้งามหน้าผู้คนทั้งหมู่บ้านย่านตำบล

ผู้หญิงสมัยก่อนเขาจะรักนวลสงวนนางเป็นอย่างมาก โอกาสที่ฝ่ายชายจะได้สัมผัสจับต้องเนื้อตัวของฝ่ายหญิงนั้นยากมาก ผู้หญิงสมัยก่อนจะมาเดินเกี่ยวก้อยควงแขนกับผู้ชายให้คนเห็นไม่มีเลย แม่หญิงสมัยนั้นเขาจะไม่กล้าทำแบบนี้ เพราะเกรงคนอื่นจะนินทาว่าร้ายทำให้เสื่อมเสียไปถึงชาติพงศ์วงศ์ตระกูล แม้ผัวเมียที่แต่งงานอยู่กินกันอย่างถูกต้องตามประเพณีต่อหน้าสาธารณชน เขาก็จะไม่กล้าเกี่ยวก้อยเกาะแขนแฟนฉันให้คนเห็น คนสมัยท่านไม่ว่าหญิงหรือชาย ยางละอายแก่ใจสดอยู่เสมอ ไม่เหือดแห้งเหมือนคนยุคใหม่สมัยไอทีศรีบันเทิงที่มักจะทำอะไรไปในทางให้พ่อแม่ได้งามหน้างามตา

เรื่องการแต่งงานมีเหย้าเรือนของคนสมัยนั้น ท่านบอกส่วนมากพ่อแม่จะเป็นผู้เลือกหาคู่ครองให้ ท่านว่า บางคู่บางคนไม่เคยเห็นหน้าค่าตากันมาก่อนก็มี พอมาเจอกันอีกทีก็คือวันหมั้นวันแต่ง คู่แต่งงานในลักษณะแบบนี้ ท่านเรียกว่า **“คลุมถุงชน”** การแต่งงานกันในลักษณะคลุมถุงชนแบบนี้ ท่านว่าสมัยนั้นมีมากมายหลายคู่จนแทบจะถือว่าเป็นเรื่องปรกติของการแต่งงานของคนในสมัยนั้นก็ว่าได้ การหย่าร้างแยกทางกันในสมัยนั้นจะมีน้อยคู่มาก เพราะคู่ผัวตัวเมียสมัยก่อนเขาจะมีความอดทนอดกลั้นต่อกันสูง หนักนิดเบาหน่อยก็จะอภัยให้กัน คนโบราณอีสานท่านจึงว่า **ผัวเมียนี้มึงกูอย่าได้ว่า ผัวเมียนี้หาบคู่ซากัน หนักให้ส่อยกันหาบ หยาบให้ส่อยกันดึง** มันถึงจะเป็นมงคลในชีวิตของผัวเมียคู่นั้นๆ

ชายหนุ่มสมัยนั้น ถ้าว่าถึงเรื่องเอาเปรียบผู้หญิง ท่านว่าอย่างมากก็แค่ **"จกสาว"** เท่านั้น คำว่า **จกสาว** หมายถึง การจับเนื้อต้องตัวของทางฝ่ายหญิง บ้านเรือนเฮือนชานของคนสมัยก่อน ท่านว่าไม่มั่นคงถาวร ฝาบ้านก็เอาใบไม้ใบตองมาสานเป็นกระแตะ พอกันลมกันฝนเท่านั้น พวกลักจกสาวตอนกลางวัน เขาจะไปดูว่าผู้หญิงนอนอยู่มุมไหนของบ้าน พอรู้ว่าหญิงสาวที่ตนเองหมายจะไปจกนอนอยู่มุมไหนของบ้านแล้ว ก็จะจำตำแหน่งมุมนอนของหญิงสาวผู้นี้เอาไว้ ตอนเป็นหนุ่ม ท่านกับเพื่อนเคยพากันแอบจกสาว ท่านว่าพอตกดึกคนในบ้านของผู้สาวดับไฟขี้ใต้เข้านอน ท่านกับเพื่อนก็จะพากันย่องเข้ามาเจาะฝาบ้านเขาให้เป็นช่องพอมือยื่นไปสัมผัสจับเนื้อต้องตัวของผู้หญิงได้ ถ้าสาวเจ้าไม่รู้สึกตัว ก็จะได้จับหลายครั้ง แต่ถ้าเขารู้สึกตัวโวยวายขึ้นมาก็จะพากันวิ่งหนี ท่านว่า มันม่วนหลายก็ตอนพากันวิ่งหนีพ่อผู้หญิงเอามีดพร้าไล่ฟันนี่แหละ ฟังองค์ท่านเล่าแล้วก็ขำกับความดื้อของคนหนุ่มสมัยนั้น

ถ้าพ่อแม่ของผู้หญิงรู้ตัวคนที่แอบมาลักจกลูกสาวเขา หรือจับตัวคนที่มาลักจกลูกสาวเขาได้ หนุ่มคนนั้นก็จะถูกปรับไหมเสียผีตามที่พ่อแม่ของทางฝ่ายหญิงเรียกร้อง ท่านว่า ส่วนมากแล้วเขาจะปรับไหมกันเป็นเงินทองเสียมากกว่า แต่ถ้าผู้ชายไม่มีเงินทองให้ เขาก็จะปรับเอาเป็นสิ่งของแทน เช่น วัวควาย ไร่นา เป็นต้น หรือไม่ก็จะให้ทั้งคู่ผูกข้อต่อแขนแต่งงานกันก็มี แต่กรณีอย่างหลังนี้ ท่านว่าจะต้องขึ้นอยู่กับทางฝ่ายหญิงว่าเขาชอบพอมีใจให้กับทางฝ่ายชายหรือไม่ ถ้าฝ่ายหญิงเขาชอบพอ ก็จะให้ทั้งคู่แต่งงานกัน

เพื่อนท่านบางคนไปลักจกสาว ถูกพ่อของผู้หญิงเอาไม้ตีข้อมือหักก็มี แต่ถึงขั้นถูกอาวุธรุนแรงมากกว่านี้ เพื่อนของท่านไม่เคยโดน ท่านว่า เคยมีผู้บ่าวกลุ่มอื่นโดนมีดฟันข้อมือ แล้วถูกผู้ใหญ่บ้านจับตัวไปขังคุกขี้ไก่ประจานให้อายก็เคยมี เรียนท่านว่า *"เคยถูกจับได้ขณะไปจกสาวบ้างไหม"* ท่านว่า *"เราไม่เคยถูกจับหรือโดนตีเหมือนเพื่อนคนอื่น เคยแต่ขายขี้หน้าตัวเองในเรื่องนี้ เราจะไปจกสาวผู้เดียว ไม่ให้เพื่อนไปด้วย วันนั้นที่บ้านสาวเขาพากันนอนดึก ซุ่มอยู่นาน บ้านผู้สาวก็ยังไม่ดับไฟนอนสักที เราเผลอนอนหลับอยู่ข้างเล้าตั้งแต่เมื่อไหร่ไม่รู้ มารู้สึกตัวอีกทีมีคนปลุกให้ตื่น คนปลุกคือพ่อ*

หญิงสาวคนที่เราจะไปลักจกนั่นเอง” พ่อผู้หญิงถามว่า *“บ้านเรือนเฮือนหอไม่มีหรือยังไงถึงได้มานอนอยู่นี่”* เราบอก *“จะมาคุยสาว เห็นคนอยู่บ้านหลายคน จึงนอนรออยู่นี่จนเผลอหลับ”* ที่จริงจะมาลักจกลูกสาวเขา แต่ตัวเองมาพลาดเพราะความง่วงเป็นเหตุ แผนเราจึงไม่สำเร็จ ท่านเล่าให้พระเณรลูกหลานฟังอย่างขำขันถึงอดีตองค์ท่านในเรื่องนี้

หลวงปู่ชอบท่านไม่เคยแต่งงานมีครอบครัวมาก่อน สมัยท่านเป็นฆราวาสท่านเคยชอบพอกับผู้หญิงคนหนึ่งชื่อ **สาวพา** ฝ่ายหญิงเขาก็มีใจให้ท่าน พ่อแม่ของทางฝ่ายหญิงก็ยอมรับในตัวของท่าน จนเป็นที่ทราบของคนบ้านหนองบัวบานว่าคู่นี้จะต้องลงเอยด้วยการแต่งงานกันอย่างแน่นอน แต่มีเหตุการณ์ทำให้ท่านกับสาวพาพลิกผันไม่ได้แต่งงานกัน ท่านว่ามีวันหนึ่งเราถือโอกาสจับเนื้อต้องตัวสาวพาตามประสาคนรักกัน บังเอิญเพื่อนสาวพาเห็นเข้าจึงทักท้วงขึ้นมา สาวพาเลยแก้เขินโดยการต่อว่าท่านด้วยถ้อยคำหยาบคาย ตอนถูกสาวพาว่าให้ ท่านเคืองใจมากแต่ต้องระงับอารมณ์เอาไว้ เพราะตนเองเป็นคนผิด ก่อนหน้านั้นไม่ว่าจะถูกเนื้อต้องตัวกันอย่างไร ท่านก็ไม่เคยถูกสาวพาว่าให้ แต่พอมีคนทักท้วงขึ้นเท่านั้น สาวเจ้าถึงกับต่อว่าด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย เพราะเหตุจากถูกฝ่ายหญิงต่อว่าด้วยถ้อยคำหยาบคายนี้แหละ ท่านจึงหมดใจรักที่เคยมีต่อสาวพา

เมื่อเรื่องแดงขึ้นมาอย่างนี้ พ่อแม่สาวพาจึงเรียกแม่ท่านมาคุยที่บ้านผู้ใหญ่บ้านหนองบัวบาน พ่อแม่ทางฝ่ายหญิงยื่นข้อเสนอให้ท่านเลือกสามข้อ ข้อหนึ่ง ให้ทั้งคู่แต่งงานกันโดยเรียกค่าสินสอดเป็นเงินจำนวนห้าบาท ข้อสอง ถ้าไม่แต่งงานกันทางฝ่ายหญิงเขาจะปรับเป็นเงินจำนวนสิบสองบาท ข้อสาม หากไม่รับผิดชอบต่อการกระทำ ท่านจะต้องติดตะรางแทนค่าปรับ ทางโยมแม่อยากให้ท่านเลือกเอาข้อแต่งงานกัน ตอนนั้นท่านเคืองในคำด่าของสาวพา จึงปฏิเสธการแต่งงาน โดยยอมเสียเงินค่าปรับจำนวนสิบสองบาทแทนตามที่ทางพ่อแม่ฝ่ายหญิงเรียกร้อง โยมแม่ขายควายห้าตัวเพื่อนำเงินมาเสียค่าปรับให้กับท่าน เงินค่าปรับสิบสองบาทสมัยนั้น หากนำมาเทียบกับค่าเงินสมัยนี้ ท่านว่าเป็นแสนเลยทีเดียว

ท่านบอก *"ถ้าไม่มีเหตุการณ์เรื่องนี้เกิดขึ้น เราคงไม่ได้บวชง่ายๆ ดอก เรื่องร้ายในตอนนั้นกลายเป็นเรื่องดีกับตนเองในภายหลัง"* เรื่องนี้เป็นอีกเหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้ท่านเบื่อหน่ายชีวิตครองเรือนแบบฆราวาส ท่านจึงตัดสินใจบวชประพฤติพรหมจรรย์ในพระศาสนา จนได้มาเป็น **พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม** ให้ลูกศิษย์อย่างพวกเราได้กราบไหว้

สู่ร่มกาสาวพัสตร์

หลังผ่านเรื่องนี้ไปไม่นาน ญาติพี่น้องของท่านทำบุญอุทิศให้บรรพบุรุษ ทางญาติของท่านได้นิมนต์พระอาจารย์พามาร่วมในงาน พระอาจารย์พาเดินทางจากอุบลราชธานีมาพักที่วัดป่าหนองบัวบาน (ปัจจุบันวัดแห่งนี้จมน้ำ เนื่องจากสร้างเขื่อนห้วยหลวง) พระอาจารย์พาถามท่านว่า ***"ชอบ ยังคิดอยากจะบวชอยู่หรือไม่"*** ท่านตอบพระอาจารย์พาว่า ***"ใจข้าน้อยยังคิดอยากจะบวชอยู่เหมือนเดิมขอรับ"*** พระอาจารย์พาบอกว่า ***"นี่เป็นโอกาสดีแล้วที่เจ้าจะได้บวชเพื่ออุทิศบุญกุศลให้กับพ่อและบรรพบุรุษ"*** เมื่อพระอาจารย์พาชี้ช่องทางให้เช่นนี้ ท่านจึงเห็นหนทางที่ตนเองจะได้บวช

พระอาจารย์พายกเรื่องการทำบุญให้ญาติพี่น้องฟังว่า ***"การทำบุญใดที่ไม่ขัดต่อศีลธรรมแล้ว บุญนั้นจักส่งผลอย่างสมบูรณ์ ถ้าจะให้ได้บุญมากกว่านี้ ลูกหลานต้องพากันบวชเพื่ออุทิศบุญให้กับพ่อแม่ญาติพี่น้องบรรพบุรุษ"*** พระอาจารย์พายกเรื่องนี้ขึ้นมากล่าวท่ามกลางญาติพี่น้อง และถามความสมัครใจว่ามีใครจะบวชบ้าง แต่ละคนที่พระอาจารย์พาถาม ต่างอ้างเรื่องติดขัดของตน พระอาจารย์พาถามท่านต่อหน้าญาติพี่น้องว่า ***"ชอบ เจ้าพร้อมที่จะบวชไหม"*** ท่านตอบพระอาจารย์พาว่า ***"ข้าน้อยยินดีที่จะบวช"*** พระอาจารย์พาถามโยมแม่ท่านว่า ***"ปา เจ้ายินดีที่จะให้ลูกชายของตนเองบวชหรือไม่"*** โยมแม่ท่านว่า ***"ข้าน้อยยินดีที่ลูกชายของข้าน้อยจะบวช"*** ท่านว่าอาจารย์พาเป็นคนมีปัญญา อาศัยเรื่องการทำบุญเป็นอุบายทำให้ท่านได้บวชจนได้ ท่านว่า ***"ถ้าไม่มีพระอาจารย์พาเป็นผู้ชี้ทางให้ เราคงจะหาโอกาสบวชได้ยากมาก"***

ท่านเข้าไปถือศีลแปดเป็นตาผ้าขาวอยู่วัดป่าหนองบัวบานประมาณสองเดือน พระอาจารย์พาจึงอนุญาตให้บรรพชาเป็นสามเณร โยมแม่กับโยมยายของท่านพากันทอผ้าเพื่อนำมาให้พระอาจารย์พาตัดเย็บสบงจีวรให้กับท่าน บริขารส่วนมากโยมแม่กับโยมยายของท่านเป็นผู้จัดหามาให้เกือบทั้งหมด มีเพียงบาตรและบริขารบางอย่างเท่านั้นที่พระอาจารย์พาท่านเป็นผู้จัดหามาให้

พระอาจารย์พา พาตาผ้าขาวชอบเดินทางมาเมืองเลยเพื่อบรรพชาสามเณร สมัยนั้นจังหวัดอุดรธานีกับจังหวัดเลยมีพระอุปัชฌาย์ฝ่ายธรรมยุตเพียงองค์เดียว คือ **พระครูอดิสัยคุณาธาร (คำ อรโก)** วัดศรีสะอาด ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย สมัยนั้นพระครูอดิสัยคุณาธาร ท่านเป็นเจ้าคณะปกครองสงฆ์จังหวัดเลยและจังหวัดอุดรธานี ทั้งสองนิกายคือฝ่ายธรรมยุตและฝ่ายมหานิกาย พระอาจารย์พา พาผ้าขาวชอบมาแวะพักที่วัดบ้านนาแก ตำบลนากลาง อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี บังเอิญพระอาจารย์พาท่านมาพบท่านพระครูอดิสัยคุณาธารที่วัดบ้านนาแก พระอาจารย์พาจึงนิมนต์ท่านพระครูอดิสัยคุณาธารเป็นพระอุปัชฌาย์บรรพชาสามเณรให้กับผ้าขาวชอบหลานชาย

นายชอบ แก้วสุวรรณ (พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม) บรรพชาเป็นสามเณรเมื่ออายุ ๑๙ ปี ที่ **วัดบ้านนาแก ตำบลนากลาง อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี** วันพฤหัสบดี ขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๔ ปีวอก ตรงกับวันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พุทธศักราช ๒๔๖๓ โดยมี **พระครูอดิสัยคุณาธาร (คำ อรโก)** เป็นพระอุปัชฌาย์

หลังบรรพชาเป็นสามเณรแล้ว พระอาจารย์พากับท่านพักอยู่ที่วัดบ้านนาแกหนึ่งคืน จากนั้น พระอาจารย์พา พาสามเณรชอบ กราบลาท่านพระครูอดิสัยคุณาธารพระอุปัชฌาย์ เดินทางมาพักที่ **วัดพิศาลรัญญาวาส อำเภอหนองบัวลำภู จังหวัดอุดรธานี** (ในสมัยนั้น) พักอยู่ที่นี่ประมาณสี่คืน จากนั้น พระอาจารย์พาได้พาสามเณรชอบเดินทางกลับมาบ้านหนองบัวบาน เพื่อให้โยมแม่ป่าและญาติพี่น้องบ้านหนองบัวบานได้เห็นชายผ้าเหลืองของท่าน พระอาจารย์พาและสามเณรชอบพักอยู่วัดป่าหนองบัวบานระยะหนึ่ง จากนั้น พระอาจารย์พาได้พาท่านเดินทางไปจำพรรษาที่อำเภอบ้านผือ

จังหวัดอุดรธานี พรรษาแรกของ **สามเณรชอบ แก้วสุวรรณ** ท่านจำพรรษาอยู่ที่ **พระพุทธบาทบัวบก อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี**

พรรษาที่สอง ปีพุทธศักราช ๒๔๖๔ ท่านพระอาจารย์พา พาสามเณรชอบมาจำพรรษาที่**เสนาสนะป่าบ้านค้อ** (วัดป่าสาระวารีในปัจจุบัน) **อำเภอบ้านผือ จังหวัดอุดรธานี** หลังออกพรรษาแล้ว พระอาจารย์พาทราบข่าวว่า **องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต** พาลูกศิษย์เที่ยววิเวกอยู่ทางเขตจังหวัดสกลนคร พระอาจารย์พาจึงชวนสามเณรชอบ หลานชายเดินทางมาจังหวัดสกลนคร เพื่อจะฝากสามเณรชอบเป็นลูกศิษย์ของ**องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต** ระหว่างเดินทางมาถึงเขตอำเภอสว่างแดนดิน พระอาจารย์พาทราบข่าวจากพระว่าองค์ท่านหลวงปู่มั่นเดินทางมาเที่ยววิเวกทางเขตจังหวัดอุดรธานี พระอาจารย์พาจึงเปลี่ยนใจพาสามเณรชอบเดินทางไปจำพรรษาที่ **บ้านหนองนาทราย ตำบลคำชะอี อำเภอมุกดาหาร จังหวัดนครพนม** (ปัจจุบันคือจังหวัดมุกดาหาร) หลังออกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๖๕ พระอาจารย์พาได้พาสามเณรชอบเดินทางมาจังหวัดอุบลราชธานี เพื่อฝากให้เรียนหนังสือที่ **วัดสุทัศนาราม อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี**

ปีพุทธศักราช ๒๔๖๖ **พระคุณเจ้าหลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล** ท่านมาจำพรรษาที่วัดสุทัศนาราม เพื่อดูแลโยมแม่ขององค์ท่านที่ป่วย ในปีนี้ สามเณรชอบท่านจึงได้จำพรรษาร่วมกันกับองค์ท่านหลวงปู่มหาปิ่นที่วัดสุทัศนารามเป็นครั้งแรก หลังออกพรรษาไปไม่นาน โยมแม่ขององค์ท่านหลวงปู่มหาปิ่นได้ถึงแก่กรรม **พระคุณเจ้าหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม** พี่ชายขององค์ท่านหลวงปู่มหาปิ่นตามเข้ามาพักที่วัดสุทัศนาราม สามเณรชอบท่านจึงได้พบกับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์เป็นครั้งแรกที่วัดสุทัศนาราม พระอาจารย์พาท่านจึงถือโอกาสนี้ฝากสามเณรชอบให้องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ดูแลแนะแนวทางในการปฏิบัติให้กับสามเณรชอบ

สามเณรชอบท่านเป็นคนพูดน้อย นิสัยอ่อนน้อมถ่อมตน ขยันหมั่นเพียรในการทำข้อวัตร องค์ท่านหลวงปู่สิงห์จึงมอบหมายให้สามเณรชอบเป็นเณรอุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ท่านสอนเรื่องภาวนาให้สามเณรชอบ โดยท่านจะเน้นทางด้านสมถภาวนา

ให้หลวงปู่ชอบ ท่านบอกสมถภาวนาเป็นรากฐานที่สำคัญของการภาวนาทั้งหมด หากฐานสมถะไม่มั่นคงแล้ว การจะยกจิตขึ้นสู่ชั้นวิปัสสนาภูมินั้น จะทำไม่ได้เลย หลวงปู่ชอบบอก จริตองค์ท่านหลวงปู่สิงห์เป็นผู้เรียบง่าย แต่จริตของท่านจะโลดโผน

ท่านว่า ***"เราเป็นคนจริตโลดโผน มักออกรู้ มันเป็นนิสัยของจิตที่เราสั่งสมบำเพ็ญมา จิตประเภทซุกซนนี้ ถ้าเป็นคนก็ต้องเจ็บตัวเสียก่อน ปัญญาจึงจะเกิดตามมาภายหลัง พอจิตเราสงบลงแต่ละครั้ง มันจะออกไปดูข้างนอกก่อน ห้ามก็ไม่ได้ เพราะนิสัยของจิตมันเป็นแบบนี้ พอดูอะไรภายนอกจนพอใจแล้ว จิตถึงจะหมุนเข้ามาพิจารณาธรรมภายใน เรื่องภาวนานี้ เราไม่ค่อยขัดข้องเหมือนคนอื่นเขา ต่างแต่เราเป็นคนจริตโลดโผนเท่านั้น"***

พระอาจารย์สิงห์ท่านว่าให้ ***"เณรชอบนี่ จิตเจ้าโลดโผนเน๊าะ พวกโลดโผนโจนทะยานแบบนี้ ต้องให้อาจารย์ใหญ่มั่นท่านเอาไม้ตีหัวมันถึงจะได้หายพยศยอมความ"***

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านบวชเป็นสามเณรสี่พรรษา ระหว่างที่ท่านเป็นสามเณรอยู่นั้น ท่านได้พบครูบาอาจารย์ลูกศิษย์รุ่นใหญ่ขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต หลายองค์ อาทิเช่น **หลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม หลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล หลวงปู่สุวรรณ สุจิณโณ หลวงปู่ทองรัตน์ กันตสีโล** เป็นต้น บรรดาครูบาอาจารย์ที่กล่าวนามมานี้ หลวงปู่ชอบท่านได้อยู่ปฏิบัติรับใช้**หลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม** มากกว่าครูบาอาจารย์ทุกองค์ รองลงมาคือ **หลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล** ซึ่งท่านเคยได้อยู่ปฏิบัติรับใช้อุปัฏฐาก

วันหนึ่ง สามเณรชอบเข้าไปทำข้อวัตรสรงน้ำให้กับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ องค์ท่านถามเณรชอบ *"ตอนนี้เจ้าอายุเท่าไรแล้ว"* ท่านตอบองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ว่า *"ตอนนี้ข้าน้อยอายุได้ ๒๓ ปีแล้วขอรับ"* องค์ท่านหลวงปู่สิงห์บอก *"เจ้าสมควรที่จะอุปสมบทเป็นพระได้แล้ว"* หลวงปู่สิงห์ท่านจึงเขียนจดหมายบอกให้พระอาจารย์พามาพบองค์ท่านหลวงปู่สิงห์บอกให้พระอาจารย์พา พาสามเณรชอบไปอุปสมบทเป็นพระภิกษุที่ **วัดสร่างโศก** (วัดศรีธรรมาราม) **อำเภอยโสธร จังหวัดอุบลราชธานี** (ปัจจุบันคือ อำเภอเมือง จังหวัดยโสธร)

สามเณรชอบ แก้วสุวรรณ อุปสมบทเมื่อวันที่ ๒๑ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๖๗ ณ วัดสร่างโศก (วัดศรีธรรมาราม) อำเภอยโสธร จังหวัดอุบลราชธานี โดยมี **พระครูวิจิตรวิโสธนาจารย์** เป็นพระอุปัชฌาย์ **พระอาจารย์แดง ขันติธัมโม** เป็นพระกรรมวาจาจารย์ ได้รับฉายาทางพระพุทธศาสนาว่า **"ฐานสโม"** ซึ่งมีความหมายว่า **"ผู้ตั้งใจมั่น"**

หลังอุปสมบทเป็นพระภิกษุแล้ว หลวงปู่สิงห์ชวนหลวงปู่ชอบไปตามหา**องค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต** ที่จังหวัดอุดรธานี พระครูวิจิตรวิโสธนาจารย์ พระอุปัชฌาย์ อยากจะให้หลวงปู่ชอบเรียนหนังสือก่อน เมื่อสอบนักธรรมได้แล้ว จะไปปฏิบัติอยู่ที่ไหน พระอุปัชฌาย์ก็จะไม่ว่าอะไร หลวงปู่ชอบท่านจึงได้อยู่กับพระอุปัชฌาย์ของท่านที่วัดสร่างโศกระยะหนึ่ง พอใกล้เข้าพรรษา องค์ท่านหลวงปู่เสาร์เดินทางมาวัดสร่างโศก ชวนหลวงปู่ชอบไปจำพรรษาด้วยกันที่วัดเลียบ จังหวัดอุบลราชธานี หลวงปู่ชอบท่านจึงติดตามองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ไปจำพรรษาที่วัดเลียบ

พรรษาที่ ๑ ปีพุทธศักราช ๒๔๖๘ **หลวงปู่ชอบ ฐานสโม** จำพรรษาที่**วัดเลียบ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี กับพระคุณเจ้าหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล**

หลวงปู่ชอบพูดถึงตอนท่านจำพรรษากับองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ให้ฟังว่า ***"ในพรรษา*** *อาจารย์เสาร์เพิ่นพาพระเณรนั่งภาวนาถึงเที่ยงคืนถึงเลิก ถ้ามื่อใด๋บ่ได้ทำงานโยธา อาจารย์เสาร์เพิ่นกะให้พระเณรที่บ่ฮู้หนังสือมาหัดเรียนเขียนอ่านกับเพิ่น เฮาเขียนหนังสือได้ย้อนอาจารย์เสาร์เพิ่นสอน พออ่านหนังสือออกแล้ว เพิ่นให้ท่องนวโกวาทจนจบเล่ม ออกพรรษาแล้ว เพิ่นพาไปสอบธรรมตรีอยู่วัดสุทัศ อุบลฯ เฮาสอบธรรมตรีได้ปีหกแปด* (พ.ศ. ๒๔๖๘)

เฮากราบเรียนพ่ออุปัชฌาย์ (พระครูวิจิตรวิโสธนาจารย์) *ว่า ข้าน้อยบ่เอาอีกเด้อ เรื่องร่ำเรียนเขียนอ่าน ข้าน้อยอยากปฏิบัติภาวนา พ่ออุปัชฌาย์เพิ่นยินดีที่เฮาจะปฏิบัติ พรรษาสอง เฮาไปจำพรรษากับอาจารย์แดง วัดศรีมงคล มุกดาหาร"*

พรรษาที่สอง ปีพุทธศักราช ๒๔๖๙ **หลวงปู่ชอบ ฐานสโม** จำพรรษาที่ **วัดศรีมงคลเหนือ ตำบลคำชะอี อำเภอมุกดาหาร จังหวัดนครพนม กับพระอาจารย์แดง ขันติธัมโม** พระกรรมวาจาจารย์ของท่าน หลังออกพรรษาในปีนี้แล้ว **องค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล** ท่านชวนหลวงปู่ชอบออกเที่ยววิเวกแถบลุ่มแม่น้ำโขง ตอนนั้นหลวงปู่ชอบท่านยังไม่เคยเที่ยววิเวกที่ไหนอย่างจริงจังมาก่อน ท่านจึงขอติดตามองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ผู้เป็นครูบาอาจารย์ออกเที่ยววิเวก

จากนี้ไปจะเป็นเรื่องราวประสบการณ์การเที่ยววิเวกอย่างสมบุกสมบันสุดลึกลับพิสดารของ **พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม** พระอรหันต์ผู้ได้รับสมญานามจากพระอริยสงฆ์วงกรรมฐานว่า **“พระอรหันต์ผู้ทรงฤทธิ์แห่งยุค”**

เที่ยววิเวกกับองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล

องค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล พาหลวงปู่ชอบและคณะศิษย์ติดตาม เดินทางออกจากวัดศรีมงคลเหนือ เที่ยววิเวกแถบลุ่มแม่น้ำโขง พระเณรติดตามองค์ท่านหลวงปู่เสาร์เที่ยววิเวกครั้งนั้นมีสี่รูป มีรายนามดังนี้ **๑. หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ๒. หลวงปู่หล้า ขันติธโร ๓. พระอ้าย ๔. สามเณรหล้า** องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาลูกศิษย์เที่ยววิเวกในแถวเขตน้ำโขงมุกดาหาร จากนั้น ท่านพาลูกศิษย์นั่งเรือข้ามแม่น้ำโขงไปเที่ยววิเวกที่แขวงสะหวันนะเขต ประเทศลาว

หลวงปู่เสาร์พาคณะเดินหลงเข้าไปในเขตประเทศเวียดนาม เจ้าหน้าที่ทหารเวียดนาม แจ้งให้ทราบว่าคณะของท่านล่วงล้ำเข้ามาในเขตประเทศของเขา เจ้าหน้าที่ทหารเวียดนาม จึงขอให้คณะของพวกท่านเดินทางกลับไปยังประเทศลาว หลวงปู่ชอบท่านว่าวันนั้นสายมากแล้ว พระเณรแต่ละองค์ยังไม่มีใครได้ฉันข้าว องค์ท่านหลวงปู่เสาร์จึงขอบิณฑบาตกับเจ้าหน้าที่ทหารเวียดนาม หลวงปู่ชอบท่านพูดแบบตลกว่า “*วันนั้นพวกเราพากันอังเกิม* (กินข้าว) *อยู่เมืองญวน*” หลังฉันอาหารแล้ว หลวงปู่เสาร์ท่านพาลูกศิษย์เดินทางกลับประเทศลาว

องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบและคณะ เดินทางออกจากสะหวันนะเขตไปเมืองเวียงจันทร์ โดยอาศัยนั่งเรือไฟขนสินค้าสลับกับการเดินเท้า หลวงปู่เสาร์ท่านพาไปพักภาวนาที่ **"ภูเขาควาย"** ซึ่งเป็นเทือกเขาใหญ่ไพศาลกินอาณาเขตตั้งแต่ตอนกลางประเทศลาวลากยาวไปจนถึงพรมแดนประเทศจีน ภูเขาควายสมัยนั้นเป็นสถานที่เหมาะแก่การภาวนามากที่สุดอีกแห่งหนึ่งที่หลวงปู่ชอบท่านเคยไปพักมา ท่านบอกภูเขาควายอุดมสมบูรณ์ไปด้วยป่าไม้พันธุ์ไม้สัตว์ป่านานาชนิดจนนับไม่ถ้วน ภูเขาควายเป็นที่ลึกลับของภพภูมิต่างๆ ทั้งเบื้องบนเบื้องล่าง สิ่งเหล่านี้ที่ภูเขาควายสมัยก่อน หลวงปู่ชอบท่านว่ามีหมด แต่สิ่งลึกลับที่ขึ้นชื่อลือชามากที่สุดของภูเขาควายในสมัยนั้น คือ **"กองกอย"**

หลวงปู่เสาร์ท่านจะพาลูกศิษย์ขึ้นไปภาวนาที่ภูเขาควาย ชาวบ้านไม่อยากให้คณะของท่านขึ้นไปที่นั่น เพราะจะเกิดอันตรายจากสัตว์ใหญ่ ไข้ป่า รวมทั้งภัยมืดจากสิ่งลี้ลับ หลวงปู่เสาร์ท่านไม่สนว่าจะมีผีสางคางเหลืองอะไรมารบกวน ท่านบอกชาวบ้านว่า *"อาตมาจะพาลูกศิษย์ขึ้นไปพักภาวนาบนเขา ไม่ได้มีเจตนาจะขึ้นไปรบกวนผู้ที่เขาอาศัยอยู่ในนั่น"* ท่านถามลูกศิษย์ว่า *"พวกท่านกลัวผีกลัวเสือไหม ถ้าใครกลัวก็ไม่ต้องขึ้นไปกับเรา"* ลูกศิษย์ทุกองค์ขอติดตามองค์ท่านขึ้นไปภาวนาที่ภูเขาควาย

หลวงปู่ชอบบอก *"คืนแรกที่พักอยู่ภูเขาควาย เราเดินจงกรมอยู่ได้ยินเสียงสัตว์มันร้องทักกันเป็นทอดๆ เสียงมันจะแหลมเหมือนกับเสียงเด็กทารกร้องไห้ ทีแรกเราไม่ได้สนใจอะไรมากนัก คิดว่าเป็นเสียงสัตว์อย่างใดอย่างหนึ่งมันทักทายกันตามประสาเดินจงกรมอยู่อีกราวชั่วโมง เราก็เข้ากลดไปไหว้พระสวดมนต์นั่งภาวนา นั่งภาวนาได้พักหนึ่ง รู้สึกเหมือนมีอะไรอยู่ใกล้กลด ลืมตาขึ้นมาดู เห็นเงาตะคุ่มคล้ายลิง หรือชะนียืนอยู่นอกกลด พอเราขยับตัว พวกมันก็พากันวิ่งหนีหายเข้าไปในป่า เราคิดว่านี่หรือที่เขาเรียกว่า* ***ผีกองกอย***

พอพวกนี้หนีไปแล้ว เราคิดว่ามันคงไม่กล้ากลับมาอีก ที่ไหนได้ พอคล้อยหลังไม่นาน พวกนี้มันก็พากันกลับมาอีกครั้ง เราจุดโคมไฟขึ้น พอพวกมันเห็นแสงไฟเท่านั้นแหละ พากันแตกฮือหนีออกไปยืนอยู่ห่างๆ เราถึงรู้ว่าพวกนี้มันกลัวไฟ ลักษณะ

สัตว์พวกนี้ตัวมันจะเล็กๆ เหมือนลิง แต่ขนตามตัวมันจะยาวกว่าลิง สีขนมันจะออกน้ำตาลเข้ม มีนิ้วมือห้านิ้ว เล็บแหลมยาวทุกนิ้ว เขี้ยวมันยาวประมาณนิ้วชี้ของเรา”

หลวงปู่ชอบท่านมีนิสัยท้าพิสูจน์ในสิ่งที่สงสัย ท่านจึงออกจากกลดเพื่อจะดูให้แน่ชัดว่าสัตว์พวกนี้มันคือตัวอะไรกันแน่ ท่านบอก แต่ไหนแต่ไรเราไม่กลัวในสิ่งลึกลับใจข่มใจอะไรก็สู้ได้หมดทุกอย่าง ท่านพูดกับพวกนี้ว่า *“หากจะมาเอาส่วนบุญ ก็ให้ตั้งใจอย่าพากันเสียงดัง”* ท่านแผ่เมตตาให้พวกนี้ ปรากฏขณะท่านแผ่เมตตาให้พวกนี้นั้นจิตท่านเกิดตันตื้อขึ้นมาเฉยๆ ท่านบอกถ้าจิตเป็นเช่นนี้ขณะแผ่เมตตา ผู้นั้นไม่มีวาสนาที่จะสงเคราะห์กันได้ หรือผู้นั้นที่มีกรรมหนักจนแสงธรรมส่องไม่ถึง เป็นผู้อาภัพโปรดไม่ได้

หลวงปู่ชอบท่านพูดถึงผีกองกอยในเมืองไทยว่า *“เราเคยเห็นที่ภูหลวง ภูกระดึง เขาใหญ่ ห้วยขาแข้ง และทุ่งใหญ่นเรศวร”* ทุกที่ตามที่ท่านกล่าวมานี้ ทุกวันนี้ (พ.ศ. ๒๕๓๖) มันจางหายไปเกือบหมดแล้ว เท่าที่ท่านรู้ ปัจจุบันพวกสัตว์ภูมินี้ยังมีเหลืออยู่ที่ห้วยขาแข้ง กับภูเขาควาย ประเทศลาว

พระพุทธเจ้าแสดงนิมิตธรรม

จากบันทึกสนทนาธรรม **พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม** กับ **หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต** วัดถ้ำกลองเพล บ.น้อย ต.โนนทัน อ.เมือง จ.หนองบัวลำภู เมื่อวันที่ ๓ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๓๖ ที่ห้องพักศาลาบำเพ็ญกุศล วัดป่าโคกมน

หลวงปู่บุญเพ็ง *พระพุทธเจ้าท่านเคยเสด็จมาหาหลวงปู่บ้างไหมครับ*
หลวงปู่ชอบ *เคยเสด็จมาเยี่ยมแสดงธรรมในนิมิตหลายครั้ง*
หลวงปู่บุญเพ็ง *หลวงปู่เห็นพระพุทธเจ้าเสด็จมาในนิมิตครั้งแรกที่ไหน*
หลวงปู่ชอบ *ภูเขาควาย ประเทศลาว ตอนเราพรรษาสอง*
หลวงปู่บุญเพ็ง *หลวงปู่ไปทำอะไรที่ภูเขาควาย ไปเที่ยววิเวกบ่*
หลวงปู่ชอบ *อือ ไปเที่ยววิเวกกับท่านอาจารย์เสาร์อยู่ภูเขาควาย*

หลวงปู่บุญเพ็ง *ทุกวันนี้พระพุทธเจ้ายังเสด็จมาหาอยู่เหมือนเดิมหรือไม่*

หลวงปู่ชอบ *ยังเสด็จมาคือเก่า* (ยังเสด็จมาเหมือนเดิม)

หลวงปู่บุญเพ็ง *พระพุทธเจ้ามีหลายพระองค์ องค์ที่ท่านเสด็จมาหานี้คือพระพุทธเจ้าสมณโคดม องค์ปัจจุบัน หรือว่าพระพุทธเจ้าองค์ก่อนๆ*

หลวงปู่ชอบ *ส่วนมากจะเป็นพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน พระสมณโคดม องค์ในอดีตก็เคยเสด็จมา แต่จะมาห่างๆ ไม่มาบ่อยเท่ากับพระพุทธเจ้าสมณโคดม*

หลวงปู่บุญเพ็ง *นานเท่าไรพระพุทธเจ้าท่านจะเสด็จมาหาในแต่ละครั้งหนึ่ง*

หลวงปู่ชอบ *บางครั้งก็เดือนหนึ่ง บางครั้งก็สองเดือน แต่บ่เกินสามเดือน*

หลวงปู่บุญเพ็ง *พระพุทธเจ้าท่านสนทนากับหลวงปู่ ท่านพูดภาษาอะไร ภาษาแขกอินเดียหรือภาษาอีสาน*

หลวงปู่ชอบ *ท่านเว่า* (ท่านพูด) *ภาษาอีสานเฮานี่ล่ะ*

หลวงปู่บุญเพ็ง *อ้าว พระพุทธเจ้าท่านเว่าลาวเป็นอยู่บ่หลวงปู่*

หลวงปู่ชอบ *เป็น พระพุทธเจ้าท่านเว่า* (ท่านพูด) *ได้ทุกภาษา ท่านเป็นผู้รู้แจ้งในภาษามนุษย์และอมนุษย์ ตลอดจนกระทั่งภาษาสัตว์ที่อยู่ในภพภูมิต่างๆ พระองค์รู้แจ้งหมดทุกภาษา ที่พระพุทธเจ้าท่านสนทนากับเราเป็นภาษาอีสานก็เพราะว่าชาติปัจจุบันเราเกิดเป็นคนอีสาน ภาษาสมมุติในการพูดของเราจึงเป็นภาษาอีสาน พระพุทธเจ้าท่านจึงแสดงธรรมเป็นภาษาอีสาน ท่านแสดงด้วยจิต ผู้ฟังก็ฟังด้วยจิต นี่แหละความอัศจรรย์ของจิต ความอัศจรรย์ของธรรม ท่านผู้รู้แจ้ง*

หลวงปู่บุญเพ็ง *พระพุทธเจ้าท่านแสดงธรรมให้ฟังครั้งแรกนั้น ท่านแสดงธรรมเรื่องอะไร ขอนิมนต์หลวงปู่ยกเอาธรรมที่พระพุทธเจ้าแสดงในวันนั้นมาถ่ายทอดให้พระเณรลูกหลานผู้มีตามืดบอดได้ฟังด้วยเถิด นิมนต์หลวงปู่แสดงให้ลูกหลานฟังด้วยขอรับ*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบนิ่งอยู่สักพักหนึ่ง กิริยาขององค์ท่านเหมือนระลึกนึกถึงธรรมบทนั้นๆ อยู่ จากนั้นประมาณสองนาที องค์ท่านจึงยกมือขวาของท่านขึ้นมาเหนือหัว กล่าวคำว่า ***"สาธุ"*** ออกมา หลวงปู่บุญเพ็งและพระเณรที่นั่งฟังพากันยกมือขึ้นเหนือหัว กล่าวคำ ***"สาธุ"*** เหมือนกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ภิกษุผู้ปรารถนาดีให้กับตนเองนั้น ต้องเป็นผู้มักน้อยสันโดษ ให้หลีกเร้นจากสังคมที่ระคนด้วยคนหมู่มาก เพราะสังคมของคนหมู่มากเป็นสังคมที่หมกมุ่นวุ่นวาย เป็นสังคมของคนที่ประมาทมัวเมา เป็นไปซึ่งการสั่งสมกิเลสตัณหา อันจะทำให้จิตใจของตนเองนั้นขุ่นข้องหมองมัว สังคมแห่งความประมาทนี้เราตถาคตไม่สรรเสริญว่าเป็นสังคมของผู้ปรารถนาดี*

การที่ท่านหลีกหนีผู้คนหมู่มากออกมาปฏิบัติอยู่ตามป่าเขาเช่นนี้ เราตถาคตสรรเสริญในวัตรปฏิบัติของท่าน ท่านจงเป็นผู้ที่ตื่นอยู่เสมอเถิด เพราะการเป็นผู้ที่ตื่นอยู่เสมอนั้น หมายถึงผู้ที่มีสติอยู่กับตัวตลอดเวลา เมื่อท่านเป็นผู้ที่มีสติติดอยู่กับตัวตลอดเวลาแล้ว กิเลสมารทั้งหลายก็จะไม่สามารถชำแรกแทรกตัวเข้ามาทำลายจิตใจของท่านได้

ขอท่านจำเอาไว้ สติ นี่แหละที่จะเป็นประตูสู่มรรคาลัย หนทางที่จะนำท่านไปสู่มรรคผลนิพพาน พระพุทธเจ้าทั้งหลายและพระอรหันตสาวกทั้งหลาย ที่ท่านรู้แจ้งในธรรมพ้นทุกข์ได้ เพราะท่านมีสติเป็นบาทฐานของการปฏิบัติ การปฏิบัติอันใดก็ตามหากไม่มีสัมมาสติมากำกับแล้ว เราตถาคตเรียกการปฏิบัตินั้นว่า โมฆะ เป็นการปฏิบัติที่ไม่ก่อประโยชน์ให้กับตนเอง หาความเจริญในธรรมไม่ได้

ท่านจงจำคำสอนของเราตถาคตไว้ให้ดี ธรรมทั้งหมดทั้งมวลนั้นเริ่มต้นที่สติ เมื่อมีสติแล้ว ปัญญาก็จะมีตามกันมา ความรู้แจ้งในธรรมก็จะมีขึ้นไปตามลำดับ คำเราตถาคตที่ว่า ผู้ใดเห็นเรา ผู้นั้นย่อมเห็นธรรม คือธรรมอันใดที่เราตถาคตได้ตรัสรู้แล้วนั้นผู้ใดปฏิบัติตามคำสอนของเราอย่างถูกต้อง ผู้นั้นก็จะได้เห็นเราตถาคต คือเห็นธรรมที่เราตถาคตได้ตรัสรู้แล้วนั่นเอง ตราบใดที่ท่านยังมีความเพียรพยายามปฏิบัติเพื่อหาทางพ้นทุกข์อยู่นี้ การปฏิบัติของท่านจะไม่เป็นการปฏิบัติที่สูญเปล่า สักวันหนึ่ง ท่านก็จะได้จะเห็นหนทางพ้นทุกข์ด้วยตัวของท่านเอง”

หลวงปู่ชอบท่านเล่าถ่ายทอดเทศนาที่พระพุทธเจ้าแสดงให้ท่านฟังในนิมิต พอองค์หลวงปู่ชอบพูดจบ หลวงปู่บุญเพ็งท่านกล่าวยกย่องชื่นชมในความรู้ขององค์

ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงปู่บุญเพ็งท่านพูดกับพระเณรว่า *"พวกเราเป็นพวกขี้เกียจขี้คร้านภาวนา จึงไม่ได้ฟังเทศน์พระพุทธเจ้าเหมือนกับหลวงปู่ชอบ"* ยังไม่ทันที่พระเณรองค์ใดจะตอบคำของหลวงปู่บุญเพ็ง องค์ท่านหลวงปู่ชอบกล่าวขึ้นมาว่า

"ลงมือปฏิบัติตอนนี้ยังบ่ถือว่าสายดอก ถ้าอยากเป็นพระอรหันต์ ต้องตัดความเกียจคร้านออกไปจากจิตใจเสียก่อน ให้เพิ่มขันติ วิริยะ เข้าไปหลายๆ ถึงชาตินี้บ่ได้เป็นพระอรหันต์เหมือนผู้ที่ท่านสำเร็จไปแล้ว แต่ยังได้ชื่อว่าเป็นผู้เข้าใกล้พระนิพพาน"

ข่าตองเหลือง

หลังจากองค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบและลูกศิษย์ติดตามพักภาวนาอยู่บนภูเขาควายระยะหนึ่ง องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบและลูกศิษย์ ลงจากภูเขาควาย เที่ยววิเวกตามสถานที่ต่างๆ รอบภูเขาควาย หลวงปู่เสาร์ท่านพาหลวงปู่ชอบและลูกศิษย์มาพักภาวนาที่ภูเขาลูกหนึ่ง ซึ่งอยู่ในเขตเทือกเขาเดียวกันกับภูเขาควาย ภูเขาลูกนี้เป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของชนกลุ่มน้อยกลุ่มหนึ่ง ที่มีวิถีชีวิตลึกลับแปลกประหลาด ชาวลาวในสมัยนั้นเรียกชนเผ่ากลุ่มนี้ว่า **"ข่าตองเหลือง"**

ข่าตองเหลือง ประเทศลาว หลวงปู่ชอบท่านว่าคือพวกเดียวกันกับผีตองเหลืองที่อาศัยอยู่ในเขตจังหวัดน่านของประเทศไทย

พวกข่าตองเหลืองหรือพวกผีตองเหลือง เขาจะไม่มีที่อยู่อาศัยเป็นหลักแหล่ง พวกชนกลุ่มนี้จะอาศัยอยู่ในป่าใหญ่ไพรหนาเป็นหลัก ไม่นุ่งห่มเสื้อผ้าอาภรณ์เหมือนคนชาวเมือง เขาจะเอาใบไม้มาร้อยเข้ากับเถาวัลย์นำมาปกปิดอวัยวะส่วนล่างของตนเท่านั้น ที่พักอาศัยก็จะเอาใบไม้มามุงบังพอคุ้มแดดกันฝนน้ำค้างน้ำหมอก พอใบไม้ใบตองที่ใช้ไม้มุงหลังคาเปลี่ยนเป็นสีเหลือง พวกนี้ก็จะพากันย้ายที่อาศัยไปยังที่อื่น คนชาวเมืองจึงเรียกชนกลุ่มนี้ว่า **ข่าตองเหลือง** หรือ **ผีตองเหลือง** ตามแต่คนเมืองท้องถิ่นที่นั่นจะเรียกขาน

หลวงปู่ชอบว่าพวกข่าตองเหลืองมีภาษาพูดเฉพาะตนเอง ภาษาที่เขาพูดนั้น ท่านว่าเราฟังไม่รู้เรื่องเลยสักคำเลย พวกนี้เขาจะไม่พูดภาษาอื่นนอกจากภาษาของพวกเขาเอง พวกข่าตองเหลืองจะนับถือผีป่า ภูเขา แม่น้ำ เขาจะหลีกเร้นซ่อนตัว ไม่คบหากับชนกลุ่มอื่น เมื่อเห็นชาวเมือง พวกเขาจะกลัววิ่งหนีหายเข้าไปในป่าลึก แต่ถ้าหนีไม่ทันหลบกันไม่พ้น พวกเขาจึงจะออกมาสู้เพื่อปกป้องตัวเองและคนในครอบครัว การไปการมาของพวกข่าตองเหลืองจะไปเร็วมาเร็วมาก จึงทำให้ดูเร้นลับสำหรับผู้ที่ไม่คุ้นเคยในวิถีชีวิตพวกเขา คนเมืองจึงพากันเรียกชื่อนำหน้าชนกลุ่มนี้ว่า **“ผี”** จึงเป็นที่มาของการเรียกชื่อชนกลุ่มนี้ว่า **ผีข่าตองเหลือง** หรือ **ผีตองเหลือง** ตามที่ทราบกันในปัจจุบัน

ตอนคณะของหลวงปู่เสาร์ไปพบพวกข่าตองเหลืองนั้น พวกข่าตองเหลืองกำลังพากันขุดหามันป่ารากไม้เพื่อนำมาเป็นอาหาร หลวงปู่เสาร์ท่านได้ยินเสียงคนคุยกันไม่ไกลจากจุดที่ท่านและลูกศิษย์นั่งพักอยู่ องค์ท่านเข้าใจว่าเป็นชาวบ้านมาหาของป่า จึงบอกให้หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่หล้า (วัดป่านาเก็น) ไปถามทาง หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่หล้าจึงพากันเดินไปหาพวกข่าตองเหลือง พอพบพวกข่าตองเหลือง ท่านทั้งสองตกใจ เพราะไม่มีใครนุ่งห่มเสื้อผ้าอาภรณ์ปกปิดร่างกายเลย ทุกคนเปลือยกายล่อนจ้อนเหมือนกันหมดไม่ว่าจะเป็นหญิงหรือชาย พวกข่าตองเหลืองพอเห็นพระเขาตกใจพากันวิ่งหนีเข้าไปในป่าลึก โดยทิ้งเผือกทิ้งมันเอาไว้ให้ท่านทั้งสองดูต่างหน้า

หลวงปู่หล้าท่านหัวเราะขึ้นมา หลวงปู่ชอบก็อดขำไปด้วยไม่ได้ ท่านทั้งสองพากันหัวเราะเพราะตลกขบขันกับเหตุการณ์ที่ท่านทั้งสองพบเจอ พอหายจากขำขันกันแล้ว หลวงปู่หล้าบอกกับหลวงปู่ชอบว่า *“พวกที่วิ่งหนีเราไปนั้น คนชาวลาวเรียกว่าข่าตองเหลือง พวกนี้ไม่มีพิษภัยกับผู้ใดดอก ถ้าเห็นคนเมือง พวกนี้จะพากันหนีเพราะกลัวจะถูกทำร้าย การเห็นคนเมืองเขาถือว่าเป็นการผิดผีอย่างร้ายแรง จะทำให้ผีป่าผีบรรพบุรุษโกรธเคืองทำอันตราย ความเชื่อของพวกข่าตองเหลืองเขาเป็นแบบนี้”*

หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่หล้าพากันกลับมารายงานองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ว่า เสียงที่ได้ยินนั้นไม่ใช่เสียงชาวบ้านเขามาหาของป่า เป็นเสียงของพวกข่าตองเหลืองที่มาหาของป่าอยู่แถวนี้เขาคุยกัน ตอนนี้พวกเขาพากันวิ่งหนีเข้าไปในป่าลึกหมดแล้ว

ไม่เหลือใครพอที่จะอาศัยถามไถ่ได้สักคน องค์ท่านหลวงปู่เสาร์ว่า พวกนี้น่าสงสาร ได้เกิดเป็นมนุษย์บนแผ่นดินสมบูรณ์ธรรม ก็ไม่รู้จักพระศาสนา สรณะที่นับถือก็ไม่ใช่สรณะที่จะทำให้มีปัญญารู้แจ้งอริยสัจได้ ทำอะไรก็ทำไปตามความเชื่อที่มืดบอด เมื่อคนเราปัญญาตาในมืดบอดแล้ว การกระทำใดๆ ก็จะเป็นไปในทางที่ผิดทำนองคลองธรรม

คนฆ่าเสือ เสือฆ่าคน

กว่าคณะองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ลงจากเขาได้ ก็เป็นเวลามืดค่ำ องค์ท่านพาลูกศิษย์เดินเข้าไปในหมู่บ้านแห่งหนึ่งที่อยู่ติดเชิงเขา หมู่บ้านแห่งนี้มีชื่อว่า บ้านหัวนา องค์ท่านหลวงปู่เสาร์ถามหาตาสีของหมู่บ้าน องค์ท่านจะแจ้งตาสีบ้านหัวนาเพื่อจะขอพักที่นี่ (คนลาวสมัยก่อนเรียกผู้ใหญ่บ้านว่าตาสี เรียกกำนันว่าตาแสง)

หลวงปู่เสาร์ท่านแจ้งตาสีพ่อบ้านประธานเมืองทราบถึงเจตนาของท่านและคณะจะมาขอพักที่บ้านหัวนา ทางตาสีบ้านหัวนา ให้ลูกบ้านนำคณะองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ไปพักที่วัดบ้านหัวนา ซึ่งเป็นวัดประจำหมู่บ้าน ตอนคณะองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ไปพักที่วัดบ้านหัวนานั้น ไม่มีพระเณรอยู่ประจำวัด ชาวบ้านบอกพระเณรลาสิกขาไปหมด จึงทำให้วัดบ้านหัวนากลายเป็นวัดร้างพระเณร

คืนแรกที่คณะองค์ท่านหลวงปู่เสาร์พักอยู่บ้านหัวนา มีเสือโคร่งสองตัวลงจากเขามากัดวัวชาวบ้าน แต่ยังไม่ทันคาบเอาไปกิน เจ้าของวัวตื่นขึ้นมาเห็นเหตุการณ์ จึงจุดไฟตีเกราะเคาะไม้ปลุกเพื่อนบ้านให้มาช่วยกันขับไล่เสือ เหตุการณ์คืนนั้นจึงดูวุ่นวายโกลาหล เหตุเพราะเสือเข้ามากัดวัวในหมู่บ้าน

ตอนเช้า องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาลูกศิษย์ออกไปบิณฑบาตที่บ้านหัวนา พอผ่านบ้านเจ้าของวัว หลวงปู่เสาร์ท่านถามเจ้าของวัวว่า ***"เมื่อคืนที่หมู่บ้านมีเหตุอะไรถึงได้ตีเกราะเคาะไม้เสียงดังอึกทึกครึกโครมไปจนถึงวัด"*** เจ้าของวัวบอกท่านว่า ***"เมื่อคืนมีเสือมากัดวัวข้าน้อยตายตัวหนึ่ง ตอนนี้ซากวัวที่เสือกัดตายยังคาอยู่ในคอก"*** เจ้าของวัวจึงนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่เสาร์และคณะเข้าไปดูซากวัวที่ถูกเสือกัดตาย หลวงปู่เสาร์

ท่านบอกเจ้าของวัวว่า ***“ควรจะเอาซากวัวไปทำประโยชน์อย่างอื่นเสีย หรือไม่ก็เอาไปฝังกลบดิน ถ้าไม่เช่นนั้นเสือมันจะย้อนกลับมาเอาซากวัวที่มันกัดตายอีก มันจะเป็นเหตุให้เสือเข้ามารบกวนชาวบ้านอีก สัญชาตญาณเสือเมื่อมันกัดสัตว์ตัวไหนตายแล้ว ถ้ายังไม่ได้กินเนื้อสัตว์ตัวนั้น มันจะย้อนกลับมากินซากสัตว์นั้นอีกครั้ง จะเป็นเหตุทำให้เกิดเรื่องขึ้นมาอีกได้”***

เจ้าของวัวบอก ***“เมื่อเดือนก่อนเสือสองตัวนี้เคยมาคาบวัวในหมู่บ้านไปกินมาแล้วตัวหนึ่ง ครั้งนี้พวกมันมากัดวัวข้าน้อยตาย ชาวบ้านจึงลงความเห็นกันจะเก็บซากวัวไว้เพื่อเป็นเหยื่อล่อเสือให้มันกลับมาอีก ข้าน้อยกับหมู่เพื่อนจะจัดการเสือสองตัวนี้ให้เด็ดขาด ถ้าไม่เช่นนั้นแล้ว ชาวบ้านจะอยู่กันอย่างระแวง คนที่นี่จะเป็นอันตรายได้”*** องค์ท่านหลวงปู่เสาร์ห้ามชาวบ้านไม่ให้ก่อเวรต่อกัน แต่ชาวบ้านไม่ฟังความองค์ท่าน หลังบิณฑบาตเดินกลับที่พัก องค์ท่านพูดให้ลูกศิษย์ฟัง เพราะความหิวบีบบังคับเสือมันจึงพากันมากัดวัวเพื่อจะเอาไปกินเป็นอาหารยังชีพของตน โดยที่มันไม่รู้ว่าวัวมีเจ้าของ องค์ท่านบอกเรื่องนี้จะเป็นเหตุนำไปสู่ความตายของสัตว์อื่นอีกแน่นอน คอยดูก็แล้วกัน

คืนต่อมา เสือหิวทั้งสองตัวนี้ได้พากันย้อนกลับมาบ้านหัวนาอีกครั้งเพื่อจะกลับมากินซากวัวที่พวกมันกัดไว้เมื่อคืนก่อน แต่การมาของเสือสองตัวนี้ ตกอยู่ภายใต้สายตาของชาวบ้านโดยตลอด ขณะเสือสองตัวนี้กำลังกินซากวัวอยู่นั้น พวกพรานที่นั่งอยู่บนห้าง ได้ระดมยิงลูกธนูหน้าไม้อาบพิษยางน่องเข้าใส่เสือทั้งสองตัวนี้ เมื่อถูกยิงเสือสองตัวนี้มันก็ผละจากซากวัวหนีหายไปในความมืด ค่ำมืดชาวบ้านก็ไม่กล้าที่จะตามเสือในเวลากลางคืน เพราะกลัวจะได้รับอันตรายจากเสือสองตัวนี้ได้

ตอนเช้า พวกพรานพากันขึ้นเขาเข้าป่า พบเสือตัวหนึ่งนอนตายอยู่ในป่า มีพรานคนหนึ่งอยากได้หนังเสือเขี้ยวเสือมาทำเครื่องราง ขณะที่นายพรานคนนี้กำลังชำแหละซากเสืออยู่นั้น เสืออีกตัวหนึ่งกระโจนมากัดท้ายทอยจนทำให้นายพรานคนนี้คอหัก เพื่อนๆ เมื่อเห็นเสือกระโจนกัดคน ต่างพากันกระโดดหลบเขี้ยวเล็บเสือไปคนละทิศละทาง พอตั้งหลักได้ ต่างคนต่างใช้อาวุธที่มีอยู่ในมือรุมยิงรุมรันฟันแทงเสือตัวนี้

จนมันตาย พอเสือตายแล้ว พวกเพื่อนๆ เข้ามาช่วยคนที่ถูกเสือกัดเพื่อนำกลับมารักษาที่บ้าน แต่คนที่ถูกเสือกัดทนพิษจากคมเขี้ยวเสือไม่ได้ สิ้นใจตายระหว่างนำออกจากป่า

ท่านว่า *"เราเที่ยววิเวกสามประเทศ ไทย ลาว พม่า เสือดุถึงขั้นทำร้ายคนจนถึงตาย เราก็เห็นเสือที่เมืองลาวนี่แหละ เสือพม่า เสือไทย เห็นแค่มันทำร้ายคนได้บาดเจ็บเท่านั้น สัตว์สี่เท้าที่มีความพยาบาทสูงคือเสือ สัตว์เลื้อยคลานที่มีโทสะสูงคืองูจงอาง ไม่ว่าสัตว์มีเท้าหรือไม่มีเท้า มนุษย์เราเป็นสัตว์ที่มีโทสะพยาบาทมากกว่าสัตว์ทุกชนิด มนุษย์มีปัญญามากกว่าสัตว์ชนิดอื่น การคิดอ่านวางแผนโทสะพยาบาทจึงเหนือกว่าสัตว์ชนิดอื่นๆ"* ท่านว่า *"มนุษย์เราถ้านำปัญญาไปใช้ในทางที่ถูกต้องดีงาม จะทำให้ตนเองและผู้อื่นได้ประโยชน์อย่างยิ่ง ถ้ามนุษย์เรานำปัญญาไปใช้ในทางที่ผิดแล้ว โลกทั้งใบก็บรรลัยกัลป์"*

กลับมาเที่ยววิเวกทางฝั่งไทย กับองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล

องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบและคณะ เดินทางมาเวียงจันทน์เพื่อไปกราบ **"ธาตุหลวง"** หลวงปู่ชอบท่านบอก **ธาตุหลวง** หรือ **พระธาตุหลวง** แห่งนี้ เป็นที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า ธาตุหลวงจึงเป็นพระธาตุคู่บ้านคู่เมืองเวียงจันทน์และประเทศลาวมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบและคณะพักอยู่เวียงจันทน์ไม่กี่วัน จากนั้นองค์ท่านพาหลวงปู่ชอบนั่งเรือข้ามฟากมาขึ้นฝั่งที่ **บ้านพรานพร้าว อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย**

องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบและหมู่เพื่อนเที่ยววิเวกฝั่งแม่น้ำโขงทวนขึ้นมาทางเขตเมืองเลย ถ้าสถานที่แห่งไหนเหมาะแก่การพักภาวนา องค์ท่านก็จะพาลูกศิษย์แวะพัก พอพระเณรเริ่มคุ้นเคยผู้คนสถานที่แล้ว องค์ท่านก็จะพาเดินทางไปเที่ยววิเวกยังที่แห่งอื่น องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบพักภาวนาตามฝั่งแม่น้ำโขงหลายสถานที่ อาทิเช่น **บ้านสงาว บ้านปากชม บ้านคกไผ่** เป็นต้น จากนั้นหลวงปู่เสาร์ท่าน

พาลูกศิษย์เดินทางมาเที่ยววิเวกเขตอำเภอเชียงคาน องค์ท่านพาหลวงปู่ชอบผ่านมาถึงบ้านผาแบ่น ชาวบ้านบอกว่าที่ภูควายเงินมีรอยพระพุทธบาทอยู่ที่นั่น ชาวบ้านท้องถิ่นเรียกสถานที่แห่งนี้ว่า **“พระพุทธบาทภูควายเงิน”**

พระพุทธบาทภูควายเงิน บ้านผาแบ่น ตำบลบุฮม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย สร้างขึ้นมาในสมัยใดไม่ปรากฏหลักฐานระบุวันเดือนปี หรือบุคคลที่สร้างขึ้นมา ชาวบ้านเขาก็ไม่ทราบประวัติที่มาของรอยพระพุทธบาทแห่งนี้ ต่างคนก็ได้แต่พูดกันไปตามคำบอกเล่าของคนเฒ่าคนแก่ที่ตนเองได้ยินมาเท่านั้น แต่ละคนที่หลวงปู่ชอบท่านถาม เขาก็จะพูดเหมือนกันว่าเกิดมาก็เห็นรอยพระพุทธบาทแห่งนี้แล้ว

องค์ท่านหลวงปู่เสาร์อยากจะพาลูกศิษย์ขึ้นไปภาวนาที่ภูควายเงิน ท่านจึงขอให้ชาวบ้านพาท่านและคณะขึ้นไปพักที่นั่น ชาวบ้านจึงช่วยกันแบกบริขารของท่านและคณะขึ้นไปบนภูควายเงิน กว่าเดินทางจะขึ้นไปจนถึงรอยพระพุทธบาทภูควายเงินได้นั้นต้องใช้เวลานานพอควร เพราะสมัยก่อนนั้น รอยพระพุทธบาทภูควายเงินยังไม่มีถนนหนทางขึ้นไปบนเขาอย่างที่เห็นกันในปัจจุบัน สมัยนั้นเวลาที่จะเดินขึ้นไปนมัสการรอยพระบาท ต้องอาศัยเกาะเกี่ยวเหนี่ยวเถาวัลย์ยันต้นไม้ขึ้นไป กว่าจะขึ้นไปถึงที่ประดิษฐานรอยพระพุทธบาทภูควายเงินได้ ก็เล่นเอาเหนื่อยหอบไปตามๆ กัน

เมื่อขึ้นถึงรอยพระพุทธบาท องค์ท่านหลวงปู่เสาร์ท่านเห็นว่าที่รอยพระพุทธบาทภูควายเงินมีเถาวัลย์พันธุ์ไม้ปกคลุมหนาแน่นไปหมดจนดูไม่งามตา ก่อนที่ชาวบ้านจะลาท่านกลับ หลวงปู่เสาร์ท่านบอกกับชาวบ้านว่าพรุ่งนี้ให้พากันมาที่นี่อีก ให้ชวนกันมาหลายๆ คน ท่านและพระเณรจะพาชาวบ้านทำความสะอาดรอยพระพุทธบาท ชาวบ้านรับปากท่านแล้วก็ลาท่านกลับ

ในคืนนั้น ท่านหลวงปู่เสาร์ท่านพักอยู่ที่พระพุทธบาทภูควายเงิน ท่านนิมิตเห็นเทวดานางหนึ่ง เธอมีรัศมีเปล่งประกายงดงาม ผิวพรรณของนางดั่งฉาบทาด้วยทองคำ กิริยาท่าทางดูเรียบร้อยงามตาแก่ผู้ที่ได้ทัศนาเป็นยิ่งนัก เทวดานางนี้เธอได้เข้ามากราบหลวงปู่เสาร์เพื่อแสดงความเคารพต่อท่าน ท่านจึงกำหนดจิตถามเทวดานางนี้ว่า

“เธอเป็นใคร มาทำอะไรที่นี่” เธอตอบท่านว่า ***“ข้าพเจ้าชื่อว่านางสุวรรณเทวา มีวิมานอยู่ชั้นดาวดึงส์ ข้าพเจ้ามาที่นี่เพื่อพาบริวารมากราบรอยพระพุทธบาท”*** ท่านถามนางสุวรรณเทวาว่า ***“เธอมาหาอาตมาด้วยประสงค์อันใด”*** นางสุวรรณเทวาตอบท่านว่า ***“ข้าพเจ้าประสงค์แค่เข้ามากราบท่านพระอาจารย์เท่านั้น ข้าพเจ้าได้ยินท่านบอกชาวบ้านให้พากันมาทำความสะอาดรอยพระพุทธบาทแห่งนี้ ข้าพเจ้ามีความยินดีและขออนุโมทนาบุญกับท่านและชาวบ้านด้วย”***

หลวงปู่เสาร์ท่านถามนางสุวรรณาเทวาว่า ***“เมื่อเธอมาไหว้พระพุทธบาทแห่งนี้อยู่เสมอ เธอรู้หรือไม่ว่าพระพุทธบาทแห่งนี้ใครเป็นผู้สร้าง”*** นางสุวรรณาเทวาตอบท่านว่า ***“รอยพระพุทธบาทภูควายเงินแห่งนี้ เจ้ามหาชีวิตผู้ครองนครเชียงทอง*** (หลวงพระบาง) ***ได้เป็นผู้สั่งให้เจ้าผู้ครองนครจันทบูร*** (เวียงจันทน์) ***สร้างขึ้นมาเมื่อคราวพระพุทธศาสนาผ่านล่วงห้าร้อยวัสสา*** (๕๐๐ ปี) ***เจ้าผู้ครองนครจันทบูร*** (เวียงจันทน์) ***อยากจะสร้างอนุสรณ์สถานพระพุทธศาสนาขึ้นมาในบริเวณโขงเขตนี้ (อาณาเขตนี้) เจ้านครจันทบูร*** (เวียงจันทน์) ***จึงมีดำริให้สร้างพระพุทธบาทจำลองขึ้นมาประดิษฐานไว้บนยอดภูควายเงินแห่งนี้ เพื่อให้มนุษย์และเทวดาทั้งหลายได้กราบไหว้บูชา เพื่อเป็นการระลึกนึกถึงพระมหากรุณาธิคุณของพุทธเจ้า ซึ่งพระองค์เป็นจอมเจ้าศาสดาของศาสนาพุทธ โดยมีนัยปริศนาธรรมว่า***

พุทธศาสนิกชนทั้งหลาย หากอยากจะบรรลุมรรคผลนิพพานเพื่อก้าวพ้นจากกองทุกข์นั้น ขอให้ท่านทั้งหลายจงพากันเดินตามรอยพระบาทของพระพุทธเจ้า ให้พากันเดินตามรอยวัตรปฏิบัติที่พระพุทธองค์ได้ทรงสั่งสอนเอาไว้เถิด แล้วท่านทั้งหลายก็จักก้าวล่วงพ้นจากกองทุกข์ทั้งมวลได้

กาลเวลาล่วงเลยผ่านไป พระบาทแห่งนี้จึงชำรุดทรุดโทรมไปตามกาลเวลา ไม่มีผู้มีจิตศรัทธามาทำการฟื้นฟูบูรณะรอยพระพุทธบาทแห่งนี้เลย และไม่มีผู้ใดมาดูแลจนกระทั่งคณะท่านพระอาจารย์ได้ขึ้นมาพักภาวนาอยู่ในสถานที่แห่งนี้เพื่อโปรดสัตว์โลกให้ได้พึ่งพาอาศัยบารมีธรรมจากท่าน จะเป็นความเมตตาอย่างยิ่งหากท่านรับนิมนต์อยู่ปฏิบัติธรรมที่พระพุทธบาทภูควายเงินแห่งนี้”

นางสุวรรณเทวาได้กราบนิมนต์หลวงปู่เสาร์เพื่อให้ท่านจำพรรษาในที่แห่งนี้ แต่หลวงปู่เสาร์ท่านปฏิเสธเรื่องที่จะรับนิมนต์จากท้าวเธอ ท่านบอกกับนางว่า ***"กาลข้างหน้าจะมีผู้ที่เขามีวาสนาผูกพันกับสถานที่แห่งนี้ เขาจะเข้ามาดูแลสถานที่แห่งนี้เอง อาตมาเป็นเพียงผู้ที่เดินทางผ่านมาพักภาวนาเท่านั้น อาตมายังมีสิ่งที่จะต้องทำให้กับตนเองอยู่หลายอย่าง จึงไม่สามารถรับหน้าที่ดูแลสถานที่แห่งนี้ตามที่โยมขออาตมาได้"***

ตอนนั้นหลวงปู่เสาร์ท่านไม่อยากอยู่ที่ใดเป็นการถาวร ท่านจึงไม่รับนิมนต์จากนางสุวรรณเทวา นางสุวรรณเทวาก็ไม่ฝืนท่าน เมื่อสมควรแก่กาลเวลาแล้ว เธอและบริวารจึงกราบลาท่านเพื่อกลับวิมานของนาง หลวงปู่เสาร์ท่านได้นำเรื่องนี้มาพิจารณาถึงอนาคตของสถานที่แห่งนี้ ท่านทราบด้วยความรู้ท่านว่า กาลข้างหน้าสถานที่แห่งนี้จักมีผู้เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลบูรณปฏิสังขรณ์พัฒนาให้เจริญรุ่งเรืองต่อไป

หลวงปู่เสาร์พาชาวบ้านบูรณะพระพุทธบาทภูควายเงินจนดูสะอาดงามตาแล้ว ท่านพาลูกศิษย์พักอยู่ที่พระพุทธบาทภูควายเงิน ๕ วัน จากนั้น ท่านก็พาหลวงปู่ชอบและลูกศิษย์ ลงจากพระพุทธบาทภูควายเงินเพื่อไปพักภาวนาที่วัดร้างแห่งหนึ่งตามที่ชาวบ้านผาแบ่นบอกกับท่านว่า วัดร้างแห่งนี้จะอยู่ติดริมฝั่งแม่น้ำโขง ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากพระบาทภูควายเงินมากนัก วัดร้างแห่งนี้มีชื่อว่า **"วัดท่าแข้"** (ชื่อเก่าในอดีต) แต่ปัจจุบันคนท้องถิ่นเรียกวัดแห่งนี้ว่า **"วัดท่าแขก"**

วัดร้างริมโขง

หลวงปู่ชอบท่านบอกแต่เดิมที่ชาวบ้านเรียกวัดแห่งนี้ว่า **"วัดท่าแข้"** นั้น เพราะสมัยก่อนที่ลานหินริมแม่น้ำโขง หน้าวัดแห่งนี้จะมีจระเข้อาศัยอยู่อย่างชุกชุม พอสร้างวัดขึ้นมาแล้ว คนสมัยก่อนจึงเรียกวัดแห่งนี้ว่า วัดท่าแข้ ปัจจุบันชื่อวัดแห่งนี้ได้เรียกเพี้ยนกลายมาเป็น วัดท่าแขก ดังที่ทราบกันทั่วไป

หลวงปู่ชอบเล่าตอนองค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาท่านมาพักภาวนาที่วัดท่าแขกให้ฟังว่า *"ตอนท่านอาจารย์เสาร์พาเรากับหมู่คณะมาพักอยู่นี่ วัดท่าแขก ตอนนั้นเป็นวัดร้าง*

โบสถ์ เจดีย์ มีเถาวัลย์พันปกคลุมไปหมด สมัยนั้นอยู่นี่ป่าไม้ยังหนาแน่น มองเห็นแสงเดือนแสงตะวันพอรำไร เราจัดที่พักให้ท่านอาจารย์เสาร์อยู่ทางปากห้วยตกโขง ทางเดียวกับต้นโพธิ์ใหญ่ทุกวันนี้ล่ะ เราพักอยู่ทางไปบ้านน้อย” (ตรงรูปเหมือนหลวงปู่ชอบยืนถือไม้เท้า ข้างอาคารเรียนอยู่วิทยานุสรณ์ในปัจจุบัน)

“ตอนอาจารย์เสาร์เพิ่นพามาวัดท่าแขก บ้านน้อย ยังบ่เป็นบ้าน มีแต่กระท่อมเถียงนา บ่มีผู้อาศัย เวลาบิณฑบาต อาจารย์เสาร์เพิ่นพาไปบิณฑบาตที่เมืองเชียงคาน อาจารย์เสาร์เพิ่นบอกบุญญาติโยม ***“ใครมีจอบ เสียม มีดพร้า ก็ให้มาช่วยกันตัดเครือไม้คลุมโบสถ์คลุมเจดีย์วัดท่าแข้ให้แหน่เด้อ”*** *อาจารย์เสาร์เพิ่นพาพวกเรากับชาวบ้านทำความสะอาดเสนาสนะวัตถุในวัดท่าแขก ไทเชียงคานพากันมาช่วยท่านอาจารย์เสาร์บูรณะทำความสะอาดหลายวันถึงแล้วเสร็จ ตัดเครือไม้คลุมโบสถ์คลุมเจดีย์ออกจนเกลี้ยง อาจารย์เสาร์เพิ่นพาพระเณรชาวบ้านเก็บซากอิฐขึ้นมาเรียงใหม่เท่าที่ทำได้ ตอนรื้ออิฐ พบพระพุทธรูปโบราณ เครื่องใช้ไม้สอย ถ้วยชาม ของลาวหลวงพระบางสมัยก่อนหลายอย่าง มีพระพุทธรูปทองคำสำริดทำจากเงินจากไม้จากหินก็มี ส่วนมากจะเป็นพระพุทธรูปทำจากไม้ พระพุทธรูปเหล่านี้ถูกอิฐถูกดินทับไว้*

ไทบ้านบางคนเห็นพระทองคำพระเงินอยากเอาไป อาจารย์เสาร์เพิ่นห้ามบ่ให้ใครเอาพระหรือของเก่าอยู่ที่นี่ไป ของเหล่านี้เป็นสมบัติพระศาสนา เป็นทรัพย์ของแผ่นดิน ถ้าใครเอาไปครอบครองโดยมิชอบแล้ว จะเกิดวิบัติกับตัวเองและครอบครัว ชาวบ้านกลัวจะเกิดความวิบัติตามที่อาจารย์เสาร์เพิ่นบอก เลยบ่กล้าเอาของพวกนี้ไป”

องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาพระเณรกับชาวเมืองเชียงคานบูรณะวัดร้างท่าแขกจนเป็นที่พอใจแล้ว องค์ท่านจึงสั่งให้หยุดทำการบูรณะ องค์ท่านบอกหลวงปู่ชอบและหมู่คณะให้พากันทำความเพียรเดินจงกรมภาวนา หลวงปู่ชอบเล่าเรื่องตอนท่านพักภาวนาอยู่วัดท่าแขกกับองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ให้ฟัง ท่านว่า *“มีคืนหนึ่งเราภาวนาอยู่ปรากฏมีแสงสีขาวพุ่งออกมาจากทางโบสถ์เก่าวัดท่าแขก แสงสีขาวนี้ลอยวนเวียนรอบกลดของเราแล้วหายไป เรายกนิมิตเรื่องที่เห็นขึ้นมาพิจารณา จึงทราบว่าสถานที่แห่งนี้มีความผูกพันกับเรามาก่อน อดีตเราเคยได้มาร่วมสร้างวัดแห่งนี้เมื่อชาติที่*

เราเกิดเป็นชาวลาว เมืองแก่นท้าวไซยะบุลี แสงสีขาวที่เห็นนั้นคือดวงจิตเทพเทวดาพญานาคที่พิทักษ์รักษาสมบัติพระศาสนาของวัดท่าแขกมาแสดงให้เราเห็น”

พญานาคเมืองเชียงคาน

ต่อจากเรื่องพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เล่าเรื่องวัดท่าแขก เรียนถามองค์ท่านว่า *“หลวงปู่เห็นพญานาคครั้งแรกอยู่ที่ไหน”* ท่านบอก ***“เราเห็นพญานาคครั้งแรกที่น้ำโขงเมืองเชียงคาน ตรงปากห้วยตกโขงวัดท่าแขก”*** พญานาคตนนี้มาแสดงตนให้ท่านเห็นด้วยตาเนื้อ ตอนกำลังสรงน้ำอยู่ที่ท่าน้ำวัดท่าแขก เวลาประมาณสี่โมงเย็น เห็นทีแรกท่านเข้าใจว่าเป็นท่อนไม้ลอยมากับน้ำโขง แต่เมื่อมองดูอย่างถี่ถ้วนแล้วมันไม่ใช่ขอนไม้ตามที่เข้าใจในเบื้องต้น เพราะสิ่งที่ท่านเห็นนั้นมีลักษณะดำเลื่อมคล้ายงูใหญ่ยาวประมาณร้อยเมตร ถึงน้ำโขงจะไหลเชี่ยว แต่สิ่งที่ท่านเห็นนี้กลับไม่เคลื่อนไหวไหลไปตามสายน้ำ มันจะหยุดนิ่งอยู่กับที่คล้ายกับเรือจอดทอดสมอแล้วเคลื่อนตัวไปในลักษณะขวางกับลำน้ำโขงมุ่งตรงเข้ามายังท่าน้ำที่ท่านสรงน้ำอยู่ พอสิ่งนี้เคลื่อนตัวเข้ามาใกล้ประมาณยี่สิบกว่าวาก็หยุดนิ่งอยู่กับที่ ไม่เคลื่อนไหวไปไหน ท่านว่าบางครั้งมันก็จมลงไปในน้ำแล้วลอยตัวขึ้นมาบนผิวน้ำ สลับไปมาแบบนี้อยู่หลายครั้ง ท่านฉุกคิดขึ้นมาในใจว่านี่หรือคือพญานาค เหมือนกับว่าสิ่งที่ท่านกำลังดูอยู่นี้รู้ความคิดจิตใจท่าน หลังจากท่านคิดว่านี่หรือคือพญานาค ปรากฏมีน้ำพุ่งขึ้นบนอากาศคล้ายกับน้ำพุ เหมือนกับว่าที่ใต้น้ำโขงมีอะไรบางอย่างทำให้เกิดน้ำพุ่งขึ้นมา หลังจากน้ำพุ่งขึ้นไปบนฟ้าแล้ว ตัวดำๆ ลักษณะคล้ายกับงูใหญ่นี้ก็ค่อยๆ จมหายลงไปในแม่น้ำโขงหน้าวัดท่าแขก

กลางคืนขณะภาวนาอยู่ มีบุรุษผู้หนึ่งแต่งกายภูมิฐานเหมือนเจ้านายเมืองลาวสมัยโบราณมาปรากฏให้องค์ท่านเห็นในนิมิต บุรุษผู้นี้บอกกับองค์ท่านว่าเขาเป็นพญานาคเฝ้าสมบัติพระศาสนาอยู่วัดท่าแขกแห่งนี้ พญานาคตนนี้เขามาแสดงความยินดีที่องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาพระเณรและชาวบ้านมาบูรณะสมบัติพระศาสนาที่วัดแห่งนี้ พญานาคตนนี้บอกท่านว่าหลังจากวัดแห่งนี้ร้างก็ไม่มีพระเณรองค์ใดมาปฏิบัติ

อยู่ที่นี่ จนเขาได้มาเห็นองค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาพระเณรมาปฏิบัติอยู่ที่นี่ เขาและบริวารญาติมิตรปีติยินดีที่ได้เห็นสมณะมาปฏิบัติธรรมที่นี่ จึงขึ้นมาแสดงอนุโมทนากับพวกท่าน

หลวงปู่ชอบท่านถามพญานาคตนนี้ว่า ***"ใช่ท่านหรือไม่ที่มาแสดงตนให้อาตมาเห็นเมื่อตอนบ่าย"*** พญานาคตนนี้บอกองค์ท่านว่า ***"ข้าพเจ้าเองที่ขึ้นมาแสดงตนให้ท่านเห็นด้วยตาเนื้อเมื่อตอนบ่าย เหตุที่ข้าพเจ้าขึ้นมาแสดงตนให้ท่านเห็นนั้น เพราะอยากให้ท่านรู้ว่าภพภูมินี้มีอยู่จริงตามที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ ข้าพเจ้ามาแสดงอนุโมทนาให้ท่านเห็นโดยการพ่นน้ำขึ้นอากาศ การพ่นน้ำขึ้นอากาศนั้น เป็นกิริยาอย่างหนึ่งของพวกพญานาคเวลาอนุโมทนาบุญ"***

หลวงปู่ชอบถาม ***"ท่านชื่ออะไร บ้านเมืองของท่านอยู่ที่ไหน"*** พญานาคตนนี้ตอบท่านว่า ***"ข้าพเจ้าชื่อ อิสโรนาคราช มีวิมานบาดาลอยู่ปากน้ำเลยไหลตกโขง บ้านเมืองข้าพเจ้าอยู่ที่นี่"***

หลวงปู่ชอบบอกเมือง **"อิสโรนาคราช"** นั้นใหญ่กว่าอำเภอเชียงคานมาก เมืองของอิสโรนาคราชเริ่มจากเขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ไปจนถึงเขตอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์ คิดดูเอาว่าเขตการปกครองของอิสโรนาคราชกว้างใหญ่ขนาดไหน ท่านบอกอิสโรนาคราชพญานาคตนนี้มีอายุหนึ่งหมื่นสองพันปี บรรดาศักดิ์การปกครองของเขาหากเปรียบกับข้าราชการเมืองมนุษย์ อิสโรนาคราชมีตำแหน่งเทียบกับนายอำเภอ เรื่องอำนาจฤทธิ์เดชนั้น มนุษย์เราเทียบชั้นกับอิสโรนาคราชไม่ได้

วัดท่าแขก

วัดท่าแขก ตั้งอยู่ที่ **บ้านน้อย ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย** ทางเข้าวัดเป็นถนนเส้นเดียวกันกับทางเข้า **"แก่งคุดคู้"** ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญอีกแห่งหนึ่งของอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย วัดท่าแขกเป็นวัดโบราณเก่าแก่ ตามหลักศิลาจารึกที่ค้นพบภายในอุโบสถของวัดท่าแขกที่เขียนจารึกด้วยอักษรภาษาลาวโบราณ นักโบราณคดีกรมศิลปากรได้แปลภาษาลาวจากหลักศิลาจารึกเป็นภาษาไทยว่า

วัดท่าแข้ (วัดท่าแขก) สร้างขึ้นเมื่อวันเสาร์ ขึ้น ๙ ค่ำ เดือน ๕ ปีกาบสัน (ปีวอก) พุทธศักราช ๒๒๐๙ จุลศักราช ๑๐๒๘ ตรงกับรัชสมัยของ **สมเด็จพระนารายณ์มหาราช** แห่ง**กรุงศรีอโยธยาศรีรามเทพนคร** วัดท่าแขกสร้างขึ้นจากศรัทธาของ**ท้าวสุวรรณแผ้วพ่าย** พระราชโอรสของ **พระเจ้าสุริยะวงศาธรรมิกราช** กษัตริย์ผู้ครองอาณาจักรล้านช้างหลวงพระบาง

ท้าวสุวรรณแผ้วพ่าย สร้างวัดท่าแขกขึ้นเพื่ออุทิศส่วนกุศลให้กับพระชายาและพระราชธิดาของพระองค์ที่ได้สวรรคตพร้อมกัน เนื่องจากเรือล่มในแม่น้ำโขง เขตเมืองเชียงคาน คราวที่ท้าวสุวรรณแผ้วพ่ายพาพระชายาและพระราชธิดาเสด็จทางเรือไปยังเมืองสีสัตตนาคนหุต (เมืองเวียงจันทน์)

วัดท่าแขก ชื่อเดิมสมัยก่อนชาวบ้านคนท้องถิ่นเรียกชื่อวัดแห่งนี้ว่า **วัดท่าแข้** คำว่า **“แข้”** เป็นภาษาอีสานแปลว่า **“จระเข้”** ชาวบ้านสมัยก่อนเรียกว่าวัดท่าแข้ เพราะบริเวณท่าน้ำของวัดติดกับแม่น้ำโขงสมัยนั้นจะมีจระเข้อาศัยอยู่ชุกชุม จระเข้มักจะมานอนผึ่งแดดอยู่ที่ท่าน้ำลานหินของวัด เมื่อสร้างวัดขึ้นมาแล้ว ชาวบ้านจึงพากันเรียกชื่อวัดว่า “วัดท่าแข้” ปัจจุบันได้มีการเรียกชื่อวัดแห่งนี้เพี้ยนเป็น **วัดท่าแขก** ดั่งที่ทราบกันในปัจจุบัน

ปีพุทธศักราช ๒๔๖๙ หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต หลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม หลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี หลวงปู่พรหม จิรปุญโญ หลวงปู่ฝั้น อาจาโร หลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม และพระภิกษุสามเณรติดตามอีกจำนวน ๒๐ กว่ารูป ได้เดินธุดงค์ผ่านมาเมืองเชียงคาน หลวงปู่มั่นพาคณะศิษย์มาพักภาวนาที่วัดท่าแขก ซึ่งตอนนั้นยังเป็นวัดร้างอยู่

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๐ หลวงปู่เสาร์ กันตสีโล หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่หล้า ขันติธโร พระอ้าย และสามเณรหล้า เดินทางมาพักภาวนาที่วัดท่าแขก หลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบร่วมกับชาวเมืองเชียงคาน ทำการบูรณะซากปรักหักพังของอุโบสถเจดีย์ขึ้นมาใหม่ หลวงปู่เสาร์ท่านให้ลูกศิษย์ขนเอาเศษอิฐมาก่อเป็นแท่นเพื่อใช้เป็นฐานที่ตั้ง

ของพระพุทธรูปโบราณ ๓ องค์ ที่พบอยู่ภายในอุโบสถเก่าวัดท่าแขก หลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบพักภาวนาอยู่ที่วัดท่าแขกประมาณ ๑๕ วัน จากนั้น องค์ท่านหลวงปู่เสาร์จึงเดินทางไปเที่ยววิเวกทางเมืองแก่นท้าว ประเทศลาว

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๙ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม มีดำริฟื้นฟูวัดท่าแขกจากวัดร้างให้เป็นวัดที่มีพระสงฆ์ขึ้นในพระพุทธศาสนาอีกครั้งหนึ่ง เนื่องจากวัดท่าแขกมีพระพุทธรูปโบราณสามองค์ซึ่งเป็นสมบัติพระพุทธศาสนาที่อยู่ในวัดแห่งนี้ องค์ท่านหลวงปู่ชอบได้มอบหมายให้ พระราชศีลสังวร (เจ้าคุณนาซ่าว) หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร หลวงพ่อก้อนทอง ปิยธัมโม หลวงพ่อบุญเรือง และ พระพัง เข้ามาบูรณะวัดท่าแขก

พระราชศีลสังวร กับ หลวงพ่อบัวคำ พาชาวบ้านรื้อซากปรักหักพังของอุโบสถและซากเจดีย์เก่าของวัดท่าแขก รื้ออุโบสถเก่าเพื่อจัดสร้างขึ้นมาใหม่ สร้างศาลาชั่วคราวมุงสังกะสีเพื่อครอบพระพุทธรูปโบราณทั้งสามองค์เอาไว้ ก่อนจะเข้าพรรษาปีพุทธศักราช ๒๕๑๙ องค์ท่านหลวงปู่ชอบเข้ามาพักที่วัดท่าแขกสองคืน ในปีนั้นหลวงปู่ชอบท่านจะมาจำพรรษาที่วัดท่าแขก แต่พอถึงวันอธิษฐานเข้าพรรษา มีเหตุจำเป็นบางอย่างเกิดขึ้นที่บ้านโคกมน องค์ท่านจึงกลับไปจำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

ก่อนเดินทางไปจำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ องค์ท่านหลวงปู่ชอบได้มอบหมายให้หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร หลวงพ่อก้อนทอง ปิยธัมโม และหลวงพ่อสอน จำพรรษาที่วัดท่าแขก เพื่ออบรมศีลธรรมให้กับชาวบ้านท้องถิ่นที่นี่ นับจากปีพุทธศักราช ๒๕๑๙ เป็นต้นมา วัดท่าแขกจึงมีพระภิกษุสามเณรที่เป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เดินทางเข้ามาพักจำพรรษาที่วัดท่าแขกทุกปีจนถึงปัจจุบัน

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๓ พระอาจารย์แดง จันทวังโส มาจำพรรษาที่วัดท่าแขก องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงมอบหมายให้พระอาจารย์แดงเป็นเจ้าอาวาส ดูแลวัดท่าแขกสืบแทนองค์ท่าน หลวงปู่ชอบท่านรับเอาวัดท่าแขกไว้ในความอุปถัมภ์ จากนั้นมาวัดท่าแขกจึงอยู่ในความอุปถัมภ์ของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม จนถึงปัจจุบัน

พระสามพี่น้อง
พระพุทธรูปคู่บารมีองค์ท่านหลวงปู่ชอบ

พระพุทธรูปโบราณทั้งสามองค์นี้ พระคุณเจ้าหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล กับ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม พบในคราวที่มาพักภาวนาอยู่ที่วัดท่าแขก เมื่อสมัยเป็นวัดร้าง หลวงปู่ชอบบอกพระพุทธรูปโบราณสามองค์นี้ถูกซากอิฐทับเอาไว้ โดยมีจอมปลวกโอบทับไว้อีกชั้นหนึ่ง ท่านว่า พวกเทพเทวดาพญานาคที่รักษาสมบัติพระศาสนาอยู่วัดท่าแขก ปกปิดรักษาพระพุทธรูปสามองค์นี้ไว้จากคนใจมาร พระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้จึงรอดพ้นจากสายตาของพวกมิจฉาชีพที่มาขุดค้นเอาสมบัติโบราณของวัดท่าแขก

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๙ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม กับลูกศิษย์ ได้เข้ามาบูรณะวัดท่าแขกขึ้นมาใหม่อีกครั้งหนึ่ง องค์ท่านสั่งให้สร้างศาลาชั่วคราวมุงสังกะสี เพื่อใช้บังแดดบังฝนให้พระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้ ต่อมาจึงมีการตั้งชื่อพระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้ว่า **หลวงพ่อโชคมงคล หลวงพ่อชัยมงคล หลวงพ่อแสนมงคล** ตามลำดับ

หลวงพ่อแสนมงคล เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ เนื้อหินทราย ศิลปะทวาราวดีตอนปลาย หน้าตักกว้าง ๙๒ เซนติเมตร สูง ๑๕๓ เซนติเมตร

หลวงพ่อโชคมงคล เป็นพระพุทธรูปปางสมาธิ เนื้อหินทราย ศิลปะทวาราวดีตอนปลาย หน้าตักกว้าง ๖๖ เซนติเมตร สูง ๑๒๘ เซนติเมตร

หลวงพ่อชัยมงคล เป็นพระพุทธรูปปางนาคปรก ศิลปะทวาราวดีตอนปลาย หน้าตักกว้าง ๖๑ เซนติเมตร สูง ๑๒๓ เซนติเมตร

ทางเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรได้ทำการตรวจพิสูจน์พระพุทธรูปทั้งสามองค์ตามหลักวิชาการ สรุปความเห็นว่า พระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้เป็นพระพุทธรูปศิลปะสมัยทวาราวดี สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นมาในปลายสมัยที่ขอมยังเรืองอำนาจ ทางเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรสันนิษฐานว่า พระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้มีอายุในการสร้างประมาณ ๗๐๐ ปี

ถึง ๑,๐๐๐ ปี พระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้ มีอายุในการสร้างมากกว่าอายุของการสร้างวัดท่าแขก

ทางเจ้าหน้าที่กรมศิลปากรไม่ทราบว่าผู้ใดเป็นผู้นำพระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้มาประดิษฐานไว้ที่วัดท่าแขก เพราะไม่มีหลักฐานปรากฏให้ทราบว่าพระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้มาอยู่วัดท่าแขกได้อย่างไร เพราะอาณาจักรขอมไม่ได้แผ่อำนาจมาถึงเขตนี้ อาณาเขตลุ่มน้ำโขงเขตนี้ ในอดีตขึ้นอยู่กับการปกครองของอาณาจักรล้านช้างหลวงพระบางมาก่อน เจ้าหน้าที่กรมศิลปากรจึงสันนิษฐานว่า น่าจะมีผู้นำพระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้มาจากที่อื่นนำมาประดิษฐานไว้ที่วัดท่าแขก

องค์ท่านหลวงปู่ชอบเล่าเรื่องพระพุทธรูปโบราณ **“สามพี่น้อง”** วัดท่าแขกให้ลูกศิษย์ที่มาร่วมในงานทอดกฐินวัดท่าแขกฟัง เมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๖

“พระพุทธรูปสามองค์นี้ สร้างขึ้นจากศรัทธาพราหมณ์สามพี่น้องเมืองนาดูน เพื่อถวายเป็นพุทธบูชา สร้างขึ้นจากอธิษฐานสัญญาว่า ***“เกิดชาติไหนก็ขอให้เราสามพี่น้องได้พบกันในศาสนาของพระพุทธเจ้า”*** *พราหมณ์ผู้พี่สร้างพระพุทธรูปปางนาคปรก* (หลวงพ่อชัยมงคล) *พราหมณ์เขาถือว่าพระพุทธรูปปางนาคปรกคือนามแห่งอำนาจ พราหมณ์ผู้น้องอีกสองคนสร้างพระพุทธรูปปางสมาธิ* (หลวงพ่อโชคมงคล และหลวงพ่อแสนมงคล)

พระพุทธรูปสามองค์นี้อยู่วัดท่าแขกสามร้อยกว่าปีแล้ว สมัยก่อนมีพ่อค้าเกวียนนำพระพุทธรูปสามองค์นี้มาจากเมืองนาดูนใส่มากับเกวียนสินค้า พวกพ่อค้าเอาสินค้ามาขายทางเมืองเชียงคาน จะข้ามไปขายของเมืองสานะคามและเมืองแก่นท้าว ตอนนั้นโขงเขตนี้เกิดโรคระบาด มีคนตายเพราะโรคนี้มาก พวกพ่อค้าก็ตายไปหลายคน พวกรอดชีวิตกลัวภัยภัย จึงพากันทิ้งพระพุทธรูปสามองค์นี้ไว้ในป่าทางบ้านนาบอน บ้านนาบอนสมัยนั้นยังเป็นป่าช้างดงเสือ บ่ได้เป็นบ้านเป็นเมืองเหมือนทุกวันนี้

ไทเมืองเชียงคานพากันอาราธนาพระสามองค์นี้ใส่เกวียนเพื่อจะนำไปไว้ในวัดเมืองเชียงคาน วัวลากเกวียนมันบ่เดินไปตามทางที่เจ้าของต้องการให้ไป วัวมันลาก

พระพุทธรูปบุกป่าบุกดงไปทางอื่น เจ้าของตีอย่างไร วัวมันกะบ่ยอมไปตามทางที่ไทบ้านต้องการ ไทบ้านจึงเสี่ยงทายกันว่า ***"ถ้าวัวมันไปหยุดพักกินหญ้ากินน้ำที่ไหน ถือว่าพระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้อยากอยู่ที่นั่น"*** *เขาเลยปล่อยวัวลากเกวียนบรรทุกพระไปโดยไม่มีคนบังคับ*

พวกไทบ้านพากันตีฆ้องร้องป่าวบอกข่าวกันตามทาง ผู้คนพากันออกมานิมนต์พระพุทธรูปสามองค์นี้ให้อยู่คู่วัดบ้านเมืองของตน วัวลากเกวียนผ่านไปทางไหน พระเณรชาวบ้านก็จะเอาน้ำเอาหญ้ามาล่อให้วัวหยุดพักเพื่อจะอาราธนาพระพุทธรูปสามพี่น้องนี้ให้อยู่วัดคุ้มบ้านของตน

วัวลากเกวียนพระพุทธรูปผ่านไปหลายที่ ไม่ยอมหยุดกินน้ำกินหญ้าที่ไหนเลย พอถึงวัดท่าแขกก็มาหยุดอยู่ที่นี่ ตอนนั้นวัดท่าแขกเป็นวัดร้าง พระเณรพากันหนีโรคระบาดข้ามโขงไปอยู่เมืองสานะคาม วัวมาหยุดพักกินน้ำซับอยู่นี่ (น้ำซับ คือน้ำผุดขึ้นเองโดยธรรมชาติ) หยุดกินน้ำแล้ววัวก็บ่ไปที่ไหน คนที่ตามมาจึงเห็นพ้องกันว่าพระพุทธรูปสามองค์นี้อยากอยู่วัดท่าแขก ชาวบ้านจึงอาราธนาพระพุทธรูปทั้งสามองค์นี้มาประดิษฐานไว้ที่โบสถ์เก่า วัดท่าแขก พระพุทธรูปสามพี่น้องนี่จึงอยู่คู่กับวัดท่าแขกมาตั้งแต่นั้น

พระสามพี่น้องนี้จะอยู่ด้วยกันตลอดไป อย่าแยกองค์หนึ่งองค์ใดให้พรากจากกันมันบ่ดี พระสามองค์นี้ศักดิ์สิทธิ์ มีเทวดาพญานาคมากราบไหว้ทุกวัน พญานาคมารักษาพระสามพี่น้องนี้ทุกวัน ข้างขึ้น พญานาคฝ่ายอิสโรนาคราชมาดูแล ข้างแรม พญานาคฝ่ายกากะละนาคราชมารักษา พระพุทธรูปสามองค์เป็นพระคู่บารมีเรากับวัดท่าแขก"

เปรตลักของสงฆ์

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เล่าถึงเปรตที่วัดท่าแขกให้ฟังว่า *"ตอนอาจารย์เสาร์พามาพักวัดท่าแขก ท่านบอกว่า ท่านชอบอยู่วัดนี้ มีเปรตผู้ชายตนหนึ่ง สูง ผอม ดำเหมือนถูกไฟไหม้ทั้งตัว ตัวสูงเท่าหลังคาโบสถ์ หาเก็บของบูดเน่าในวัดกิน เก็บมูตร*

เก็บคูถขี้หมาขี้แมวกินไปตามกรรมของมัน เปรตตนนี้ อดีตเคยเป็นโยมวัดนี้มาก่อน ตอนเป็นคนมีนิสัยชอบลักขโมยของวัด ถือวิสาสะเอาของวัดไปกินไปใช้โดยไม่แจ้งให้พระเณรทราบ อยากได้อยากกินอะไร มันก็จะเอาไปโดยไม่ขออนุญาตพระเณร พอพระเณรถาม มันก็ปฏิเสธ ด้วยมานะทิฐิตนเอง มันออกปากท้าทายไม่กลัวบาปไม่กลัวกรรม เพราะความมืดบอดจิตใจมันถึงทำแบบนี้ เข้าวัดแต่ตัว แต่ใจไม่มีวัตรปฏิบัติ คิดว่าบาปบุญไม่มี มันจึงไม่เชื่อในเรื่องบาปกรรม ทำอะไรลงไปตามกิเลสในใจบงการ พวกจิตมืดบอดแบบนี้ยากแก่การโปรด ไม่รู้ว่าพระพุทธเจ้ากี่พระองค์มาตรัสรู้ มันถึงจะได้รู้เห็นเป็นธรรมกับเขา พอตายแล้วมาเกิดเป็นเปรต มีความหิวตลอดเวลา หิวเพราะบาปกรรมบีบบังคับ อาหารการกินก็ไม่มี หาเก็บของบูดของเน่ากิน เก็บขี้หมาขี้แมว เลียดินกินเสลดคนถ่มบ้วนทิ้ง มาวัดท่าแขกทีไร ก็เห็นมันเดินเก็บมูตรคูถกินอย่างนั้น เห็นแล้วสังเวชใจ สัตว์โลกเป็นไปตามกรรม ทำกรรมมาแบบนี้ ผลจึงออกมาแบบนี้”

เรียนถามองค์ท่านว่า *“ถ้าขี้หมาขี้แมวมูตรคูถไม่มี เปรตตนนี้มันจะเอาอะไรกินเป็นอาหาร หลวงปู่โปรดเปรตตนนี้ได้ไหม”* องค์ท่านบอก ***“เราโปรดไม่ได้ เพราะเปรตตนนี้จิตมันมืดบอด ไม่มีด้านดีพอที่จะรับบุญได้ เป็นโมฆะบุรุษผู้บกพร่องในธรรม ของบูดเน่าที่เป็นอาหารมัน เกิดจากผลกรรมของเปรตตนนี้ ของพวกนี้ไม่มีหมด หิวขึ้นมาเมื่อไหร่ กรรมจะบันดาลให้มูตรคูถเหล่านี้ผุดขึ้นมาให้มันเห็นเอง สิ่งเหล่านี้จะหมดไปพร้อมกับกรรมของมันเท่านั้น ถ้าไม่หมดกรรม มันก็จะเป็นเปรตอยู่วัดไปนี้อีกนาน”***

กราบลาองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล

พระคุณเจ้าหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล พาลูกศิษย์พักภาวนาที่วัดท่าแขก อำเภอเชียงคาน ประมาณครึ่งเดือน พอหลังวันอุโบสถหนึ่งวัน องค์ท่านพาหลวงปู่ชอบกับลูกศิษย์ท่านอื่นๆ ออกจากวัดท่าแขก เดินเลาะแม่น้ำโขงไปทางอำเภอท่าลี่ องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พาหลวงปู่ชอบกับหมู่คณะแวะพักที่บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ตรงปากแม่น้ำเหืองไหลลงแม่น้ำโขง (ที่พระใหญ่ท่าดีหมีในปัจจุบัน)

องค์ท่านหลวงปู่เสาร์พักอยู่ที่นี่สองคืน จากนั้น องค์ท่านจะพาหลวงปู่ชอบและลูกศิษย์ท่านอื่นข้ามแม่น้ำเหืองไปเที่ยววิเวกทางเมืองแก่นท้าว–ไชยะบุลี ประเทศลาว หลวงปู่ชอบท่านอยากกลับบ้านหนองบัวบาน อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี เพื่อโปรดโยมแม่ท่าน จึงกราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ให้ทราบถึงเจตนา องค์ท่านหลวงปู่เสาร์ยินดีอนุโมทนาในเจตนาบุญที่ท่านจะเดินทางไปโปรดโยมแม่ให้พบธรรม

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านกราบลาองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล ที่บ้านท่าดีหมี ตำบลปากตม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ส่งองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์กับหมู่คณะ ขึ้นเรือข้ามแม่น้ำเหืองไปเมืองแก่นท้าว ประเทศลาว ที่บ้านท่าดีหมีแห่งนี้ คือสถานที่สุดท้ายที่หลวงปู่ชอบ ฐานสโม กับองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล ได้พบกันครั้งสุดท้าย จากนั้นมาหลวงปู่ชอบท่านก็ไม่ได้พบกับองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ ผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์อีกเลย จนตราบองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล ท่านละขันธ์เข้านิพพาน

กลับบ้านหนองบัวบานเพื่อโปรดโยมแม่

หลังจากหลวงปู่ชอบกราบลาส่งองค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล ที่บ้านท่าดีหมี อำเภอเชียงคาน ข้ามไปฝั่งประเทศลาว ท่านเดินทางจากบ้านท่าดีหมีมาบ้านโคกมน เพื่อเยี่ยมญาติพี่น้อง สมัยนั้นบ้านโคกมนยังไม่มีวัดป่า หลวงปู่ชอบท่านจึงเข้าไปพักที่ป่าช้าหินโง้น (ปัจจุบันคือวัดป่าโคกมน) ท่านพักป่าช้าหินโง้น บ้านโคกมน ร่วมเดือน จากนั้น ท่านเดินทางไปบ้านหนองบัวบาน ตำบลหนองบัวบาน อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี เพื่อเยี่ยมโยมแม่ขององค์ท่าน

ระหว่างหลวงปู่ชอบพักอยู่ที่วัดป่าหนองบัวบาน โยมแม่ของท่านจะมาใส่บาตรถวายอาหารให้ท่านทุกวันไม่เคยขาด ท่านจะพูดเรื่องศีลเรื่องธรรมให้โยมแม่ฟังวันละเล็กละน้อย จนโยมแม่ของท่านเกิดความศรัทธา จิตใจอ่อนน้อมเข้าหาธรรม โยมแม่

นิมนต์ท่านจำพรรษาที่วัดป่าหนองบัวบาน ท่านพิจารณาเห็นควรที่จะโปรดโยมแม่ จึงรับนิมนต์ อีกประการหนึ่ง นับแต่บวชมาท่านไม่เคยจำพรรษาที่บ้านหนองบัวบาน มีแต่ไปจำพรรษาอยู่ที่บ้านอื่นเมืองไกล ซึ่งไม่ใช่บ้านเกิดเมืองนอนญาติพี่น้องของท่าน

วันพระ ๘ ค่ำ ๑๕ ค่ำ โยมแม่ของท่านจะมาจำศีลภาวนาที่วัด หลวงปู่ชอบท่านจึงฝึกหัดภาวนาให้กับโยมแม่ของท่าน ท่านบอก *“แม่เราเป็นผู้มีทุนเดิม ฝึกหัดภาวนาไม่นาน แม่ก็พบกับความสงบ”* ท่านบอก ***“บุญบาปที่เราทำมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ภาวนาจะทำให้เราเห็นผลในบุญบาปนั้นทั้งหมด ภาวนาจะทำให้เกิดปัญญารู้ละวางกิเลสได้ พระอริยเจ้าทั้งหลาย ท่านก็อาศัยการภาวนานี้แหละจัดการกับกิเลสในจิตใจของตนเอง จนจิตท่านเลื่อนลำดับชั้นขึ้นไปจนถึงธรรมธาตุนิพพาน หลุดพ้นจากการเป็นทาสของกิเลส”***

หลังออกพรรษา โยมแม่บอกท่านว่า *“แม่ไม่อยากอยู่ทำอะไรอีกแล้ว ไร่นาสาโท ลูกเต้า แม่ก็ไม่ห่วง แม่อยากบวชชี ครูบามีความเห็นในเรื่องนี้อย่างไร”* หลวงปู่ชอบท่านยินดีในเจตนาโยมแม่ที่จะบวชชี ญาติพี่น้องทุกคนก็อนุโมทนา หลวงปู่ชอบท่านจึงพาโยมแม่ปา แก้วสุวรรณ ไปบวชชีที่วัดป่าหนองวัวซอ (วัดบุญญานุสรณ์) ตำบลหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี โดยมี หลวงปู่บุญ ปัญญาวุโธ เป็นพระอุปัชฌาย์

ขออธิบายแทรกเรื่อง **หลวงปู่บุญ ปัญญาวุโธ** ให้ทราบพอสังเขป

หลวงปู่บุญท่านเป็นลูกศิษย์รุ่นใหญ่ขององค์ท่านหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต อายุพรรษาของท่านรุ่นราวเดียวกันกับหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม พื้นเพเดิม หลวงปู่บุญท่านเป็นชาวจังหวัดอุบลราชธานี ท่านพาญาติพี่น้องย้ายครอบครัวหนีภัยแล้งจากอุบลราชธานี มาตั้งรกรากบ้านเรือนที่จังหวัดอุดรธานี ท่านพาญาติพี่น้อง ๑๒ ครอบครัว เดินทางด้วยล้อเกวียนจากอุบลราชธานีมาถึงอุดรธานี ใช้เวลาเดินทางสามเดือน ท่านพาญาติพี่น้องมาตั้งรกรากบ้านเรือนขึ้นครั้งแรกที่บ้านหนองขาม จากนั้นท่านพาพี่น้องย้ายมาตั้งหมู่บ้านขึ้นใหม่ชื่อ บ้านหนองวัวซอ หลวงปู่บุญ ปัญญาวุโธ ท่านจึงถือว่าเป็นผู้ก่อตั้งอำเภอหนองวัวซอขึ้นมา

ลูกศิษย์ที่เคยผ่านการฝึกฝนอบรมจากองค์ท่านหลวงปู่บุญนั้นมี

๑. **หลวงปู่บุญมา ฐิตเปโม** วัดป่าสิริสาละวัน ตำบลโนนทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

๒. **หลวงปู่ชอบ ฐานสโม** วัดป่าสัมมานุสรณ์ ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

๓. **หลวงปู่หลุย จันทสาโร** วัดถ้ำผาบิ้ง ตำบลผาบิ้ง อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

๔. **หลวงปู่ขาว อนาลโย** วัดถ้ำกลองเพล ตำบลโนนทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู เป็นต้น

ครูบาอาจารย์ที่กล่าวนามมานี้ ล้วนผ่านการฝึกฝนอบรมจากองค์ท่านหลวงปู่บุญมาแล้วทั้งนั้น เฉพาะหลวงปู่ชอบ ท่านเคยจำพรรษาร่วมกับองค์ท่านหลวงปู่บุญ ๒ พรรษา ก่อนที่จะเดินทางไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่บ้านสามผง อำเภอศรีสงคราม จังหวัดนครพนม

หลังโยมแม่บวชเป็นแม่ชีแล้ว หลวงปู่ชอบท่านพาโยมแม่ของท่านกลับมาอยู่วัดป่าหนองบัวบาน เพื่อให้ลูกหลานและท่านดูแลโยมแม่ได้อย่างสะดวก ท่านบอก ***“เราบำรุงโยมแม่ในปัจจัยสี่ตามมีตามเกิด สมัยนั้นลาภสักการะเรามีบ่หลายเหมือนทุกวันนี้ เราเห็นความรักความห่วงใยที่แม่มีต่อเรา ไปไหนมาไหนแม่จะเป็นห่วงเราตลอด ถ้าบ่มีแม่ปาคนนี้ เราก็บ่มีวันนี้คือกัน บุญคุณแม่ปาอบรมสั่งสอนเลี้ยงดูมา เราบ่เคยลืม เราแทนพระคุณแม่ด้วยการปฏิบัติให้แม่เห็นเป็นตัวอย่าง บอกศีลสอนธรรมให้จนโยมแม่เชื่อมั่นในพระศาสนา เชื่อมั่นในคำสอนของพระพุทธเจ้า เราหาเงินทองใส่ตีนใส่มือให้แม่บ่ได้ เราหาทรัพย์ภายนอกให้แม่บ่ได้ แต่เราบอกสอนอริยทรัพย์ให้แม่เพื่อให้แม่มีทรัพย์อันประเสริฐติดตัวไปทุกภพทุกชาติ หน้าที่ของลูกเราทำถึงที่สุดแล้ว แหงนหน้าบ่อายฟ้า ก้มหน้าบ่อายดิน หน้าที่อภิชาตบุตร เราทำได้สมบูรณ์แล้วในชาตินี้”***

ฝากตัวเป็นลูกศิษย์องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๑ หลวงปู่ขาว อนาลโย กับ หลวงปู่หลุย จันทสาโร เดินทางไปกราบพระอุปัชฌาย์ ท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์ (จูม พันธุโล) ที่วัดโพธิสมภรณ์ อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์แจ้งเรื่ององค์ท่านหลวงปู่มั่นให้หลวงปู่ขาวกับหลวงปู่หลุยทราบ ท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์บอกหลวงปู่มั่นนิมนต์ท่านไปเป็นพระอุปัชฌาย์บวชพระเณรที่บ้านสามผง หลวงปู่มั่นกับหลวงปู่สิงห์ตอนนี้กำลังรวบรวมพระเณรเพื่อจะตั้ง**กองทัพธรรมกรรมฐาน**ออกเผยแผ่ธรรมให้พุทธศาสนิกชนภาคอีสาน

หลวงปู่หลุยกับหลวงปู่ขาวท่านไม่สะดวกที่จะติดตามท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์พระอุปัชฌาย์ ไปที่บ้านสามผง ท่านทั้งสองกราบลาท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์ กลับมาวัดป่าหนองวัวซอ นำเรื่องนี้มาเล่าให้หลวงปู่ชอบฟัง หลวงปู่ชอบท่านมีความมุ่งมั่นที่อยากจะไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ท่านจึงชวนหลวงปู่ขาวกับหลวงปู่หลุยเดินทางไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่นที่บ้านสามผงด้วยกัน

หลวงปู่หลุยกับหลวงปู่ขาว ท่านเกรงว่าถ้าไปหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นพร้อมกันหลายองค์เช่นนี้ เกรงท่านจะไม่รับ กลัวท่านจะไล่หนี เพราะกิตติศัพท์ชื่อเสียงในเรื่องดุลูกศิษย์นี้ องค์ท่านหลวงปู่มั่นเป็นที่ขึ้นชื่อลือชามาก เมื่อหมู่คณะไม่สะดวกที่จะไปกราบฝากตัวเป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่นพร้อมกัน หลวงปู่ชอบท่านบอกหมู่เพื่อน ***"ผมจะเข้าไปกราบท่านอาจารย์มั่นก่อนหมู่เพื่อน ให้ท่านขาว ท่านหลุย ตามผมเข้าไปในภายหลัง"*** หลวงปู่ชอบท่านจึงอาสาเป็นกองหน้าให้หลวงปู่หลุย หลวงปู่ขาว

ท่านเดินทางจากบ้านหนองบัวบาน ไปพักที่วัดโพธิสมภรณ์ อุดรธานี เพื่อสอบถามข่าวคราวขององค์ท่านหลวงปู่มั่น และถนนทางที่จะไปบ้านสามผงกับท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์ เมื่อทราบเส้นทางที่จะไปบ้านสามผงแล้ว หลวงปู่ชอบท่านกราบลาท่านเจ้าคุณธรรมเจดีย์ เดินทางไปหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่บ้านสามผง ท่านเดินทางจากอุดรธานี มาทางอำเภอบ้านดุง บ้านม่วง คำตากล้า อาศัยถามทางจากพระเณรบ้าง

ชาวบ้านบ้าง ท่านบอกบางครั้งเราก็หลงทางเพราะไม่คุ้นเคยกับเส้นทางแถวนี้มาก่อน ผ่านบ้านไหนถ้ามีวัด ก็ขออาศัยพักที่วัดหมู่บ้านนั้นๆ ถ้าบ้านไหนไม่มีวัด ก็จะอาศัยนอนพักแรมค้างคืนอยู่ป่าใกล้หมู่บ้าน เพื่อสะดวกในการบิณฑบาต

ระหว่างเดินทาง ท่านพบพระรูปหนึ่งเพิ่งออกมาจากบ้านสามผง พระรูปนี้บอกท่านว่า *"ถ้าจะไปบ้านสามผง ให้ไปทางอำเภอบ้านแพง เพราะทางนี้จะลัดเข้าเขตอำเภอศรีสงครามได้สะดวกกว่า"* หลวงปู่ชอบท่านเดินทางมาอำเภอบ้านแพง เข้าไปพักที่ภูลังกา ออกจากภูลังกา ท่านเดินทางไปบ้านสามผง อำเภอศรีสงคราม ท่านบอก *"เพียงรู้ว่าตนเองเข้าเขตศรีสงคราม ใจเราเกิดอาการกลัวขึ้นมาอย่างบอกไม่ถูก ยิ่งรู้ว่าเข้าไปใกล้ท่านอาจารย์มั่น ความประหม่าความกลัวก่อตัวขึ้นมาในใจตนเองอย่างบอกไม่ถูก กลัวอาจารย์มั่นท่านจะไม่รับเป็นศิษย์ปฏิบัติในสำนักของท่าน เราวางชีวิตบวชเราเอาไว้ ถ้าท่านอาจารย์มั่นไม่รับเป็นลูกศิษย์ เราจะกลับมาสึกที่อุดรธานี เราเอาชีวิตบวชของตนเองมาฝากเป็นฝากตายกับท่าน ชีวิตบวชของเราจะอยู่ได้ไปเป็นในพระศาสนาทุกอย่างขึ้นอยู่กับคำประกาศิตของท่านอาจารย์มั่นเพียงผู้เดียว เรามั่นใจในพ่อแม่-ครูอาจารย์มั่น ไม่เป็นอื่น"*

หลวงปู่ชอบเดินทางมาถึงบ้านสามผงเวลาบ่ายแก่ๆ ท่านว่า *"พอมาถึงบ้านสามผง เราหยุดอยู่ใกล้ทางเข้าเสนาสนะป่าสามผง เพื่อทำใจเวลาเข้าหาพ่อแม่ครูจารย์มั่น ตอนเรามาสามผงครั้งแรก สถานที่แห่งนี้เงียบสงบมากจนรู้สึกใจวังเวง นอกจากเสียงนกกาหมู่แมลงแล้ว เราไม่ได้ยินเสียงคนพูดคุยกัน ทั้งๆ ที่แห่งนี้มีพระเณรอยู่หลายองค์"*

หลวงปู่ชอบท่านเดินเข้าไปถึงศาลาบ้านสามผง มีพระรูปหนึ่งเดินเข้ามาต้อนรับสอบถามความประสงค์ของท่าน ท่านถามพระรูปนี้ว่า ***"พระอาจารย์มั่นท่านพักอยู่ที่นี่ไหมขอรับ"*** พระรูปนี้ตอบท่านว่า ***"อาจารย์ใหญ่มั่นท่านพักอยู่ที่สิมน้ำขอรับ"*** จากนั้นพระรูปนี้จะรับเอาบริขารท่านเพื่อแสดงถึงอาคันตุกวัตร คือวัตรปฏิบัติต่อผู้มาเยือน หลวงปู่ชอบท่านไม่ให้พระภิกษุรูปนี้ถือบริขารให้ ท่านบอก ***"กระผมขอถือบริขารเข้าไปหาท่านอาจารย์มั่นด้วยตัวเอง"*** พระภิกษุรูปนี้จึงพาท่านเข้าไปที่พักสิมน้ำขององค์ท่านหลวงปู่มั่น

พอหลวงปู่ชอบท่านเล่าถึงตรงนี้ ผู้บันทึกเกิดความสงสัยว่า พระองค์ที่พาท่านเข้าไปกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่นนั้นคือใคร เรียนถาม ***“พ่อแม่ครูอาจารย์จำได้ไหม พระองค์ที่พาเข้าไปหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นนั้นท่านมีชื่อว่าอะไร”*** หลวงปู่ชอบท่านบอก ***“เราจำพระองค์นี้ได้บ่เคยลืมท่าน พระที่พาเราเข้าไปหาพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นตอนนั้นเพิ่นชื่อครูบาเทสก์”***

ถามหลวงปู่ชอบ ***“ครูบาเทสก์”*** *ที่ว่านี้ ใช่องค์เดียวกันกับหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี วัดหินหมากเป้ง หรือไม่”* ท่านว่า ***“ครูบาเทสก์ ก็คือท่านอาจารย์เทสก์ วัดหินหมากเป้ง นี่แหละ อาจารย์เทสก์เพิ่นอยู่ปฏิบัติกับท่านอาจารย์ใหญ่มั่นก่อนเรา เรากับเพิ่นพบกันครั้งแรกที่บ้านสามผง เรากับท่านอาจารย์เทสก์มักคุ้นกันมาตั้งแต่อยู่บ้านสามผง”*** พอหลวงปู่ชอบท่านอธิบายความให้ฟัง ผู้บันทึกจึงกระจ่างในชื่อของ “ครูบาเทสก์” ก็คือ พระคุณเจ้าหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี วัดหินหมากเป้ง อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย นี่เอง

ฟ้าผ่าแล้ง

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม พอเข้ามาถึงที่พักขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ท่านวางบริขารลงเพื่อจะห่มผ้าจีวรเข้าไปกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ท่านยังไม่ทันห่มจีวร องค์ท่านหลวงปู่มันก็ตวาดใส่โดยไม่มีเค้าลางบอกเหตุ ไม่ต่างอะไรกับฝนตกโดยที่ไม่มีเมฆเค้าครึ้มฟ้า ท่านงุนงงตกใจที่จู่ๆ โดนองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่าให้ องค์ท่านหลวงปู่มั่นไล่ท่านให้ออกไปจากเสนาสนะป่าสามผง ท่านงงว่าตนเองทำอะไรผิดมา องค์ท่านหลวงปู่มั่นถึงไม่ต้อนรับ หนำซ้ำยังขับไล่ไสส่งให้ออกไปจากสำนักของท่านทันที

หลวงปู่ชอบ *“เราจำบ่เคยลืมคำที่อาจารย์ใหญ่ท่านว่าให้ ท่านว่า* ***“ไปเดี๋ยวนี้ พระผีบ้ามาทำอะไรอยู่นี่ ครูบาอาจารย์บ่มีหรือไงถึงได้มาหาเราถึงสามผง พระเคาขาดแบบนี้เราบ่รับเอาไว้เป็นลูกศิษย์ดอก ไปเดี๋ยวนี้ อย่ามาอยู่กับเรา มาทางไหนก็ให้กลับไปทางนั้น บ่ต้องเข้ามากราบไอ้เฒ่าอย่างเราดอก ไปเดี๋ยวนี่ ไป๊”***

ตอนนั้นเราประหม่ากลัวท่านอาจารย์มั่นมาก จนพูดอะไรบ่ออก บอกอะไรบ่ถูก มันสั่นเบิ่ดทั้งตัวทั้งหัวใจ เสียงอาจารย์มั่นเพิ่นมีอำนาจมาก เสียงเพิ่นดังกังวานชัดถ้อยชัดคำ เราไม่รู้ว่าตนเองทำผิดอะไรถึงได้ถูกท่านขับไล่ไสส่ง ตอนนั้นเราบ่ต่างอะไรกับถูกฟ้าผ่าแล้งลงกลางใจ เราบ่รู้จะทำอย่างไร ได้แต่ก้มลงกราบครูบาอาจารย์ อยากเห็นหน้าเพิ่นใกล้ๆ พอสบตาอาจารย์ใหญ่ เราสะดุ้งตกใจ มันเกิดอาการกลัวเพิ่นขึ้นมาอย่างจับจิตจับใจ”

หลวงปู่ชอบบอกแววตาขององค์ท่านหลวงปู่มั่นในตอนนั้น ไม่ต่างอะไรกับแววตาเสือจ้องเหยื่อให้จังงัง แตกต่างกันที่แววตาเสือเป็นแววตาเพชฌฆาตนักฆ่า แววตาขององค์ท่านหลวงปู่มั่นนั้นซ่อนความเมตตาเอาไว้ลึกๆ จนท่านสามารถสัมผัสได้ด้วยจิตตนเองในตอนนั้น เมื่อองค์ท่านหลวงปู่มั่นขับไล่ไสส่งไม่ให้อยู่ร่วมสำนักแล้ว หลวงปู่ชอบท่านจึงกราบลาองค์ท่านออกจากเสนาสนะป่าบ้านสามผง เดินทางมาพักอยู่ชายป่าแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ไม่ไกลจากแม่น้ำสงครามมากเท่าไรนัก ท่านบอกสถานที่แห่งนี้จะอยู่ห่างจากบ้านสามผงประมาณสี่ห้ากิโลเมตร

ระหว่างพักอยู่ที่ชายป่าใกล้กับแม่น้ำสงคราม ท่านรำพึงถึงวาสนาของตนเอง ท่านรู้สึกน้อยใจในวาสนา อุตส่าห์เดินทางค้างแรมในป่าในเขามาหลายคืน ด้วยใจมุ่งมั่นที่จะมาฝากฝังชีวิตบวชของตนเองเพื่อให้ท่านพระอาจารย์มั่นอบรมบ่มนิสัยชี้แนะแนวทางในการปฏิบัติให้ กลับมาถูกท่านดุด่าไล่หนีไม่ให้อยู่ร่วมสำนัก *“พอเรานึกถึงเรื่องนี้ขึ้นมา น้ำตาเราเอ่อออกมาตั้งแต่เมื่อไหร่ไม่รู้ บอกกับเจ้าของว่า เมื่ออยู่ปฏิบัติร่วมสำนักกับท่านอาจารย์มั่นไม่ได้แล้ว จะขอทำความเพียรอยู่ใกล้กับท่านเพียงแค่ชั่วข้ามคืนเราก็พอใจแล้ว”*

พอตั้งหลักตั้งใจของตนเองได้ ท่านก็ทำความเพียรเดินจงกรมภาวนาน้อมถวายบูชาองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต จนเลยเที่ยงคืนจึงพักผ่อน

องค์ท่านหลวงปู่มั่นให้พระเณรมาตาม

เช้าวันรุ่งขึ้น หลวงปู่ชอบออกไปบิณฑบาตกับชาวบ้านที่เขาทำไร่อยู่ใกล้บริเวณป่าที่ท่านพัก หลังจากฉันภัตตาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว ท่านจัดเตรียมบริขารเพื่อที่จะเดินทางกลับมาบ้านหนองบัวบาน ขณะกำลังจัดบาตรบริขารอยู่นั้น ท่านได้ยินเสียงคนร้องเรียกว่า ***"ครูบาๆ พักอยู่ที่นี่หรือไม่"***

พอเห็นหน้าค่าตากันแล้ว ท่านจำได้ว่าเป็นพระครูบาองค์ที่พาท่านเข้าไปกราบท่านพระอาจารย์มั่นเมื่อวันวาน พระที่มาตามบอกท่านว่า ***"พระอาจารย์ใหญ่ให้ผมรีบมาตามครูบากลับไปพบองค์ท่านเดี๋ยวนี้ อาจารย์ใหญ่บอกผมกับเณรให้มาหาครูบาที่ป่าแก่งสงคราม ดีที่ผมกับเณรมาพบท่านอยู่ที่นี่ ถ้าไม่พบท่านอยู่ที่นี่ ผมก็ไม่รู้จะไปตามหาครูบาได้ที่ไหน อาจารย์ใหญ่ท่านสั่งกำชับผมมาต้องตามหาครูบาจนพบ และให้พาครูบากลับไปหาองค์ท่านให้ได้"***

หลวงปู่ชอบพอท่านได้ยินว่าองค์ท่านหลวงปู่มั่นสั่งให้ไปพบ ท่านถึงกับอัศจรรย์ใจในความรู้ขององค์ท่านหลวงปู่มั่นเป็นอย่างมาก ท่านจึงรีบจัดบริขารของตนเองเพื่อที่จะเดินทางไปพบองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่บ้านสามผง ระหว่างเดินทางมาบ้านสามผงท่านถามชื่อพระเณรที่ไปตามท่านมาพบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ท่านถาม ***"ขอโอกาส ครูบาชื่อว่าอีหยัง บวชได้จั๊กพรรษาแล้วข้าน้อย"***

ครูบารูปนี้ตอบท่านว่า ***"กระผมชื่อเทสก์ บวชได้ ๖ พรรษาแล้วขอรับ"*** ครูบาเทสก์ถามท่านว่า ***"ครูบาชื่อว่าอีหยัง บวชได้จักพรรษาแล้วขอรับ"*** ท่านตอบครูบาเทสก์ว่า ***"ข้าน้อยชื่อชอบ บวชได้ ๔ พรรษาแล้วขอรับ"*** ท่านถามสามเณรที่มากับครูบาเทสก์ว่าชื่ออะไร สามเณรรูปนี้ตอบท่านว่า ***"ข้าน้อยชื่อสิมขอรับ"***

ครูบาเทสก์ และ สามเณรสิม ที่ไปตามครูบาชอบให้กลับมาหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่บ้านสามผงในครั้งนั้น ต่อมาท่านทั้งสองได้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์วงกรรมฐานของเมืองไทย **"ครูบาเทสก์"** ต่อมาท่านคือ **พระคุณเจ้าหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี** วัดหินหมากเป้ง

ตำบลพระพุทธบาท อำเภอศรีเชียงใหม่ จังหวัดหนองคาย **"สามเณรสิม วงษ์เข็มมา"** ต่อมาท่านคือ **พระคุณเจ้าหลวงปู่สิม พุทธาจาโร** วัดถ้ำผาปล่อง ตำบลบ้านถ้ำ อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

ต่างจากวันวาน

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านกลับมาพบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่บ้านสามผงอีกครั้ง หลังจากเมื่อวานท่านถูกองค์ท่านหลวงปู่มั่นฟ้าผ่าแล้งไล่ออกจากเสนาสนะป่าบ้านสามผง

การพบกันครั้งนี้ เบื้องต้นท่านก็ไม่รู้ว่าจะโดนองค์ท่านหลวงปู่มั่นดุด่าว่าอะไรให้อีก ท่านนึกวิตกในใจของตนเอง ถ้าอาจารย์มั่นดุเราอีกครั้ง เราคงจะเสียสติเป็นบ้าได้ทันที ความคิดของเราตอนนั้นสับสนคาดเดาอะไรไม่ถูกเลย แต่พอมาพบองค์ท่านหลวงปู่มั่นครั้งนี้ ท่านนึกแปลกใจ หลวงปู่มั่นท่านให้พระเณรปูสาดลาดเสื่อวางกระโถนไม้ไผ่ กาน้ำ ไว้อย่างเรียบร้อยเพื่อต้อนรับอาคันตุกะ องค์ท่านครองจีวรนั่งอยู่ในสิมน้ำ เมื่อเห็นหลวงปู่ชอบเข้ามาหา องค์ท่านยิ้มให้เป็นเชิงแสดงออกถึงการต้อนรับ

หลวงปู่ชอบท่านว่า *"รอยยิ้มแววตาของพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นที่แสดงให้เห็นวันนั้นเราประทับใจไม่เคยลืมจากความทรงจำเลย"* ท่านพูดเหมือนกับว่าเหตุการณ์นี้เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อวันวาน หลวงปู่ชอบท่านยิ้ม **"เปิดโลก"** ออกมาให้เห็น จนผู้บันทึกนึกคิดเอาว่ารอยยิ้มและแววตาขององค์ท่านหลวงปู่มั่นในวันนั้น คงไม่ต่างอะไรกับรอยยิ้มแววตาที่พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านแสดงออกให้ลูกศิษย์เห็นในวันนี้

หลวงปู่ชอบเข้าไปในที่พักขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ท่านคุกเข่าพนมมือ กล่าวคำขอโอกาสเพื่อจะแสดงความเคารพกราบไหว้ครูบาอาจารย์ องค์ท่านหลวงปู่มั่นพนมมือรับการกราบคารวะจากท่าน ท่านสังเกตกิริยาขององค์ท่านหลวงปู่มั่นวันนี้ ช่างแตกต่างจากวันวานมาก เมื่อวานจะขอกราบ กลับถูกองค์ท่านดุด่าไล่หนีออกจากเสนาสนะป่าบ้านสามผง วันนี้ท่านกลับแสดงกิริยาต่างจากวันวานอย่างสิ้นเชิง

หลังกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่นแล้ว หลวงปู่ชอบท่านนั่งในที่จัดไว้ให้ องค์ท่านหลวงปู่มั่นถาม ***“ชื่อว่าอะไร”*** ท่านว่า ***“กระผมชื่อชอบขอรับ”***

หลวงปู่มั่นถามท่าน ***“เป็นลูกศิษย์ของใคร”*** ท่านตอบ ***“กระผมเป็นลูกศิษย์พระอาจารย์พาขอรับ”***

หลวงปู่มั่นว่า ***“ท่านพาเป็นลูกศิษย์เคยปฏิบัติอยู่กับเรา”***

หลวงปู่มั่นถาม ***“บวชนานหรือยัง”*** หลวงปู่ชอบบอก ***“กระผมบวชได้ ๔ พรรษาแล้วขอรับ”***

ท่านว่า หลังจากท่านอาจารย์ใหญ่มั่นถามคำถามนี้ องค์ท่านก็นิ่งหลับตาเหมือนพิจารณาอะไรในตัวของเรา ตอนหลวงปู่มั่นพิจารณาอยู่นั้น ท่านบอกใจเราประหม่าตื่นเต้น เราจึงคุมสติตนเองโดยการกำหนดจิตรอฟังองค์ท่านจะกล่าวอะไร

องค์ท่านหลวงปู่มั่นถาม ***“ท่านชอบมาหาเราที่นี่ด้วยประสงค์อันใด”***

ท่านตอบองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***“กระผมมาที่นี่เพื่อจะมาขอฝากตัวเป็นศิษย์ให้ครูบาอาจารย์ชี้แนะแนวทางการปฏิบัติของกระผมให้ถูกต้องขอรับ”*** องค์ท่านหลวงปู่มั่นพิจารณา ระหว่างหลวงปู่มั่นพิจารณาอยู่นั้น ท่านบอกเป็นช่วงที่เราอึดอัดใจ เกรงท่านจะไม่รับเราเป็นศิษย์

องค์ท่านหลวงปู่มั่นพูดกับท่านว่า ***“พอบอกสอนกันได้อยู่ เดี๋ยวเราจะให้พระเณรพาท่านไปหาที่พัก”***

พอได้ยินองค์ท่านหลวงปู่มั่นกล่าวเช่นนี้ ท่านบอกใจเราเบาหวิวขึ้นทันที เกิดปีติในใจจนบอกไม่ถูก จากนั้น ท่านขอโอกาสกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่น เพื่อขอนิสัยกับองค์ท่านในฐานะ **“ศิษย์กับอาจารย์”**

หมายเหตุ *คำว่า* ***“ขอนิสัย”*** *คือ การขอรับการอบรมสั่งสอนจากผู้ที่ตนเองขอถือนิสัยในการปฏิบัติ การขอนิสัยนั้นจะขอกับ ๑. อุปัชฌาย์ ๒. ครูบาอาจารย์*

โอวาทธรรมครั้งแรกที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นสั่งสอน

หลังจากหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านขอนิสัยกับองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต แล้ว องค์ท่านหลวงปู่มั่นได้ให้โอวาทธรรมครั้งแรกกับท่านว่า

"ท่านชอบเคยปฏิบัติมาเช่นไรก็ให้ปฏิบัติไปตามนั้น อย่าหยุด แปดหมื่นสี่พันพระธรรมขันธ์ที่พระพุทธเจ้าท่านทรงแสดงไว้นั้น ทุกอย่างมันรวมลงมาอยู่ที่ใจของเราทั้งหมดนี่แหละ ถ้าท่านอยากจะรู้เห็นธรรม ก็ให้ท่านค้นหาเอาที่ใจของตนเอง หากการปฏิบัติของท่านขัดข้องมีปัญหาอะไร ก็ให้มาถามเราได้ทุกเมื่อ อ้ายเฒ่าผู้นี้จะเป็นผู้ตอบข้อสงสัยในการปฏิบัติให้กับท่านเอง"

ถึงจะเป็นโอวาทธรรมสั้นๆ ที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นเมตตาแสดงให้ฟังในวันนั้น เป็นโอวาทธรรมที่หลวงปู่ชอบท่านประทับใจมาก เพราะนี้คือโอวาทธรรมครั้งแรกที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นแสดงให้ท่านฟังในฐานะ **"ศิษย์กับอาจารย์"** หลังจากหลวงปู่มั่นให้โอวาทธรรมจบแล้ว ท่านให้ "ครูบาเทสก์" กับ "สามเณรสิม" พาท่านไปที่พัก ท่านบอก *"ที่พักของเราเป็นนั่งร้าน พื้นปูฟากไม้ไผ่มุงหญ้าคา ที่พักของเราจะอยู่ใต้ต้นตะโกนาห่างจากที่พักสิมน้ำท่านอาจารย์ใหญ่มั่นประมาณ ๑๐๐ เมตร"*

อนึ่ง เดือนมีนาคม ปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ หลวงปู่ชอบท่านพาผู้บันทึก กับครูบาจำเนียร สามเณรบิ่ง ไปบ้านสามผง หลวงปู่ชอบท่านว่า สภาพวัดป่าบ้านสามผงเปลี่ยนไปจากเดิมมาก จนไม่เหลือสภาพเก่าเค้าเดิมสมัยที่ท่านเคยมาพักปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่มั่น หลวงปู่ชอบท่านถามหาต้นตะโกนาที่ท่านเคยอาศัยร่มเงา พระเณรในวัดตอบท่านไม่ได้ เพราะแต่ละองค์ไม่มีใครเกิดทันสมัยองค์ท่านหลวงปู่มั่นมาพักภาวนาที่บ้านสามผง

หลวงปู่ชอบท่านนั่งนิ่งอยู่บนรถเข็น ไม่พูดจากับใครประมาณสามนาที จากนั้นองค์ท่านได้ชี้มือไปทางศาลาวัดสามผง ท่านบอกว่า *"ที่พักเก่าของเราอยู่ห่างจากศาลานี้ประมาณสิบเมตร ที่ตรงนี้คือสถานที่ตอนเรามาพักอยู่บ้านสามผงกับท่านอาจารย์มั่น"*

ผู้บันทึกเข็นรถพาหลวงปู่ชอบไปดูสถานที่ พอถึงจุดที่ท่านเคยพัก ท่านชี้มือลงพื้นดินตรงนั้นแล้วบอกว่า *"ที่ตรงนี้คือที่พักเก่าของเรา"* ผู้บันทึกหยุดรถเข็นอยู่นี่ระยะหนึ่ง วันนั้นอากาศร้อนอบอ้าว แสงแดดแรงมาก ผู้บันทึกจึงพาหลวงปู่ชอบเข้าไปพักผ่อนภายในอุโบสถวัดบ้านสามผง เพื่อความสะดวกให้พระเณรวัดสามผงได้กราบไหว้สนทนากับองค์ท่าน

พอพูดถึงอุโบสถวัดบ้านสามผงแล้ว ผู้บันทึกแปลกใจในศิลปะของการสร้างอุโบสถวัดสามผง เป็นศิลปะที่แปลกตา ตนเองไม่เคยเห็นศิลปะในการสร้างอุโบสถแบบนี้ในที่ใดมาก่อน ถามเจ้าอาวาสองค์ปัจจุบัน ท่านบอก *"อุโบสถหลังนี้เป็นศิลปะอีสานผสมศิลปะเวียดนาม อุโบสถหลังนี้สร้างขึ้นโดยศรัทธาช่างชาวเวียดนามจังหวัดนครพนม อุโบสถหลังนี้สร้างขึ้นในสมัย**หลวงปู่วัง ฐิติสาโร** เป็นเจ้าอาวาส ปัจจุบันองค์ท่านมรณภาพไปนานหลายปีแล้ว"*

หลวงปู่ชอบท่านถามพระวัดสามผงว่า ***"สิมน้ำ"*** *ที่อาจารย์ใหญ่มั่นท่านเคยพักยังอยู่หรือไม่"* พระตอบท่านว่า *"สิมน้ำตอนนี้เหลือแต่ต้นเสา เนื่องจากถูกน้ำแก่งสงครามหลากขึ้นมาท่วมทุกปี จึงทำให้สิมน้ำหลังนี้ทรุดโทรมผุพัง"* หลวงปู่ชอบท่านอยากดูสิมน้ำเก่าที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นเคยพักภาวนา เจ้าอาวาสวัดสามผง จึงพาท่านออกมาดูสิมน้ำเก่า ซึ่งอยู่ตรงข้ามกันกับประตูทางเข้าวัดสามผงในปัจจุบัน

หลวงปู่ชอบท่านดูสิมน้ำเก่า ซึ่งอดีตสถานที่แห่งนี้เคยเป็นที่พักขององค์ท่านหลวงปู่มั่น เป็นสถานที่ครั้งแรกที่ท่านได้กราบฝากตัวเป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่น และเป็นสถานที่แห่งแรกที่ท่านได้ฟังธรรมโอวาทจากองค์ท่านหลวงปู่มั่น ผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ระหว่างมองดูสิมน้ำเก่าที่พักองค์ท่านหลวงปู่มั่น หลวงปู่ชอบท่านจะนิ่ง ไม่พูดไม่จา จนผู้บันทึกกับใครก็ไม่กล้าที่จะสอบถามอะไรจากองค์ท่านในเวลานั้น

หลังนั่งมองต้นเสาสิมน้ำเป็นเวลานาน หลวงปู่ชอบท่านถามผู้บันทึกถึงบ่อน้ำเก่าใกล้สิมน้ำที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นเคยใช้สรงน้ำ ตนเองไม่ใช่คนพื้นที่ จึงไม่ทราบเรื่องบ่อน้ำแห่งนี้ ผู้บันทึกถามเจ้าอาวาสวัดสามผงว่า *"ที่นี่มีบ่อน้ำเก่าขององค์ท่านหลวงปู่มั่น*

หรือไม่” ท่านเจ้าอาวาสวัดสามผงชี้ให้ดูบ่อน้ำเก่าซึ่งอยู่ห่างจากสิมน้ำประมาณยี่สิบเมตร บ่อน้ำเก่าบ่อนี้ถูกต้นหญ้าปกคลุมไปหมด หากไม่สังเกตดูดีๆ ก็จะไม่รู้ว่าเป็นบ่อน้ำเก่า

หลวงปู่ชอบท่านใช้เวลาอยู่วัดบ้านสามผงประมาณชั่วโมงครึ่ง จึงลาพระเณรวัดบ้านสามผง เดินทางมาดูสถานที่อีกแห่งหนึ่งซึ่งอยู่ไม่ไกลกันนักกับแม่น้ำสงคราม ที่ตรงนี้คือสถานที่ท่านเข้ามาพักตอนถูกองค์ท่านหลวงปู่มั่นไล่ออกจากเสนาสนะบ้านสามผง ปัจจุบันสถานที่แห่งนี้คือ **วัดป่าศรีวิชัย** มีท่าน**พระครูอดุลธรรมภาร** (หลวงพ่อคำพันธ์ จันทูปโม) เป็นเจ้าอาวาส และเป็นเจ้าคณะอำเภอบ้านแพง-ศรีสงคราม ฝ่ายธรรมยุต วัดป่าศรีวิชัยแห่งนี้จะอยู่ห่างจากวัดบ้านสามผงประมาณ ๔ กิโลเมตร

องค์ท่านหลวงปู่ชอบสนทนากับท่านพระครูอดุลธรรมภาร ประมาณ ๓๐ นาที องค์ท่านบอกให้ผู้บันทึกจดชื่อ ฉายา พรรษา ของท่านพระครูอดุลธรรมภารเอาไว้ องค์ท่านจะให้ผู้บันทึกส่งฎีกามานิมนต์พระครูอดุลธรรมภารไปร่วมงานมุทิตาจิตขององค์ท่าน จากนั้น หลวงปู่ชอบลาท่านพระครูอดุลธรรมภาร และพระเณรวัดป่าศรีวิชัย เดินทางมาพักที่วัดถ้ำยาภูลังกา อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม เพื่อโปรดลูกศิษย์ชาวอำเภอบ้านแพง

ครูบาชอบตายแล้ว

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๒ พรรษาที่ ๕ **หลวงปู่ชอบ ฐานสโม** ท่านจำพรรษากับ**พระคุณเจ้าหลวงปู่บุญ ปัญญาวุโธ** ที่ **วัดป่าหนองวัวซอ (วัดป่าบุญญานุสรณ์) ตำบลหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี** ท่านบอกในปีนี้มีพระเณรจำพรรษาด้วยกันทั้งหมด ๘ รูป พระภิกษุ ๖ รูป สามเณร ๒ รูป เพื่อนสหธรรมิกที่จำพรรษาร่วมกันกับท่านในปีนี้มีหลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่ขาว อนาลโย

ในพรรษานี้ ท่านบอกเราเกือบตายเพราะต้นไม้โค่นทับกุฏิ จนที่พักของเราพังยับไปหมดทั้งหลัง องค์ท่านหลวงปู่ชอบเล่าเรื่องนี้ให้พระเณรลูกหลานฟังว่า

“ก่อนต้นยางใหญ่สิล้มทับกุฏิเฮานั้น ฝนตกหลายวัน กลางคืนกะตก กลางวันกะตก จนน้ำห้วยหลวงนองท่วมนาไทบ้าน เฮานอนพักในกุฏิ กำลังหลับพอเคลิ้มๆ ได้ยินเสียงแม่ชีปาเอิ้นเรียก **“ครูบาๆ ตื่นเร็ว พระนางมัทรีเพิ่นมาถวายผ้าอาบน้ำฝน ตอนนี้เพิ่นรออยู่ศาลาฯ ครูบาตื่นเร็ว พระนางมัทรีเพิ่นสิกลับแล้ว”**

เฮางัวเงียตื่นขึ้นมาแบบผีบ้าฟางนอน บ่ฮู้ตัวเองว่าเดินออกจากกุฏิเมื่อไหร่ เดินออกมาแบบคนนอนละเมอฮู้ตัวบ้างบ่ฮู้ตัวบ้าง มารู้สึกตัวอีกทีตอนได้ยินเสียงต้นยางล้มทับกุฏิดังโครม เสียงไม้ล้มทับกุฏิดังก้องทีปก้องแดน จนเฮาสะดุ้ง หันไปเบิ่งทางกุฏิ เห็นกุฏิพังต่อหน้าต่อตา เฮาขนลุกซู่คิดในใจ โฮ้ ถ้ายังอยู่ในกุฏิ ป่านนี้ถูกต้นไม้ล้มทับตายไปแล้ว ขนาดกุฏิยังพังปานนี้ แล้วตัวเฮาจะเหลือแค่ไหน

ขณะนั้นฉุกคิดขึ้นมาว่า ก่อนเฮาออกจากกุฏิ ได้ยินเสียงโยมแม่เรียกให้ไปหาพระนางมัทรีที่ศาลาฯ ตอนออกมาจากกุฏิ ยังเห็นโยมแม่ชีปาเดินนำหน้าตัวเองอยู่หลัดๆ เฮาสงสัยเรื่องนี้ รีบไปศาลาฯ เพื่อจะดูว่าพระนางมัทรีมาแท้บ่ บ่เห็นอีหยังเลย มีแต่ศาลาฯ เปล่าแปลน อย่าว่าแต่พระนางมัทรีเลย ผีสักตัวเฝ้าศาลาฯ กะบ่เห็น

เฮาเลยกลับมาเบิ่งกุฏิเห็นกุฏิพัง แล้วย้อนคิดไปว่า ถ้าเฮายังนอนอยู่ในกุฏิตอนต้นไม้ล้มทับ ป่านนี้กูได้เป็นมะลางครูบาชอบไปแล้ว (มะลาง คือคนที่ตายไปแล้ว) ค้นหาบริขารเบิ่งว่ามีอีหยังพอเหลือใช้ได้บ้าง กลด บาตร พังเบิด จนได้เปลี่ยนใหม่ บริขารส่วนมากได้เปลี่ยนใหม่เกือบหมด มันใช้บ่ได้

กำลังค้นหาของอยู่ ครูบาหลุยได้ยินเสียงไม้ล้ม เลยออกมาเบิ่ง ท่านหลุยเห็นต้นไม้ล้มทับกุฏิพัง เพิ่นบ่เห็นเฮา ท่านหลุยเข้าใจว่าเฮาถูกต้นไม้ทับตายอยู่ในกุฏิ ครูบาหลุยฮ้องเอิ้นพระเณรให้พากันมาช่วยเฮา ท่านหลุยฮ้องเสียงหลงเสียงหลอดลั่นวัด เฮาแอบในซากกุฏิ นึกขำท่านหลุย กลั้นเสียงหัวเราะเอาไว้

ท่านหลุยว่า **“ครูบาชอบตายแล้วๆ หมู่คณะเอ้ยมาเบิ่งครูบาชอบเร็วๆ ครูบาชอบถูกต้นไม้ทับตายแล้ว โอ้ยหนอ ครูบาชอบเอ้ย คือสิมาตายไวตายวาแต่หนุ่มแต่น้อยแท้”** ท่านหลุยพอเห็นเฮาหลบอยู่ในซากกุฏิ ฮ้องเสียงดังใส่เฮาเลย **“โอ๊ย คึดว่า**

ตายดับแนวครูบาชอบแล้ว บ่ได้ยินคนเอิ่นหาบ้อ มานั่งหลบนั่งลี้บ่ปากบ่จาอีหยังอยู่นี่ สิตายแล้วซั่นบ้อจั่งบ่ตอบ” (จะตายแล้วหรือถึงไม่ตอบ)

หลวงปู่ชอบท่านแสดงท่าทางน้ำเสียงตอนหลวงปู่หลุยตะโกนใส่ท่าน พ่อแม่-ครูอาจารย์เล่าไปหัวเราะไป พระเณรพากันหัวเราะเมื่อฟังองค์ท่านเล่า นึกถึงความรู้สึกของหลวงปู่หลุยตอนนั้น ท่านจริงจังกับเหตุการณ์มาก องค์ท่านเป็นห่วงในชีวิตความปลอดภัยของหลวงปู่ชอบ ท่านคิดว่าหลวงปู่ชอบคงถูกต้นไม้ทับตายไปแล้ว จึงร้องเรียกหมู่คณะพระเณรให้พากันออกมาช่วยดูหลวงปู่ชอบ

แต่ตอนนั้นหลวงปู่ชอบท่านนึกสนุกอยากหยอกล้อหลวงปู่หลุยในเวลาที่คาบเกี่ยวระหว่างความเป็นความตาย จึงเป็นเหตุให้หลวงปู่หลุยท่านว่าหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบบอกว่า *“เราเข้าใจความรู้สึกของอาจารย์หลุย จึงไม่ขุ่นเคืองโต้ตอบหมู่เพื่อนให้เสียน้ำใจ ตอนนั้นอาจารย์หลุยเสียใจคิดว่าเราถูกต้นไม้ทับตายไปแล้ว เราเองผิดที่หยอกหมู่เพื่อนผิดเวลา เหตุการณ์ฝันดิบเห็น โยมแม่ชีปา แก้วสุวรรณ มาเรียกให้เราออกจากกุฏิไปรับถวายผ้าอาบน้ำฝนจากพระนางมัทรีนั้น วันนั้นโยมแม่ชีปาพักอยู่ในกุฏิ ไม่ได้ไปเรียกให้เราออกมาหาพระนางมัทรีเลย เทพเทวดาที่รักษาวัดป่าหนองวัวซอ จำแลงเป็นโยมแม่มาเรียกให้ออกจากกุฏิเพื่อช่วยชีวิตเราเอาไว้ ถ้าเราไม่มีบุญบวชบุญที่จะรู้เห็นธรรมในชาตินี้แล้ว ป่านนี้เราตายดับแนวครูบาชอบไปตั้งแต่ตอนต้นไม้ทับกุฏิแล้ว”*

ท่านว่าในปีพรรษาเดียวกันนั้น ขณะหลวงปู่ขาว อนาลโย ท่านนั่งภาวนาอยู่ในกุฏิ ได้เกิดลมหมุนพัดต้นไม้รอบกุฏิของท่านล้มลงพร้อมกันทั้งสี่ทิศ แต่ไม่มีต้นไม้ต้นไหนล้มลงมาทับกุฏิขององค์ท่านเลย ทั้งๆ ที่แนวของต้นไม้แต่ละต้น ถ้าหักโค่นลงมาก็จะล้มลงทับกุฏิของท่านทันที หลวงปู่ชอบท่านว่า อำนาจศีลธรรมที่หลวงปู่ขาวท่านปฏิบัติบำเพ็ญมาช่วยปกป้องคุ้มภัย จึงทำให้หลวงปู่ขาวท่านพ้นจากภัยนี้ไปได้

เรื่องบุญบารมีของแต่ละผู้คนนั้น องค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า เป็นเรื่องอัศจรรย์ยากที่จะคาดเดาได้ ถ้าบุญบารมีแสดงออกเมื่อไหร่ **“ปาฏิหาริย์”** ความอัศจรรย์ก็จะบังเกิดแก่ผู้นั้นเอง ดั่งองค์ท่านผ่านภัยร้ายมาได้เพราะปาฏิหาริย์จากบุญบารมี

อันนี่บ้อ เขาเอิ้นว่ารถ

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เล่าเรื่องตลกของท่านเกี่ยวกับรถยนต์ให้พระลูกเณรหลานฟัง ท่านบอก *“สมัยเป็นเด็ก เราไม่เคยเห็นรถยนต์มาก่อน สมัยเราเป็นเด็ก รถยนต์กลไกในประเทศไทยยังมีไม่มากอย่างทุกวันนี้ สมัยก่อน กรุงเทพฯ เมืองหลวง รถราม้าเหล็กมีแทบจะนับคันได้ สมัยเราเป็นเด็ก พาหนะที่ใช้ในการเดินทางดีที่สุด คือล้อเกวียนหรือไม่ก็ม้ากะจ้อนพื้นเมือง ถ้าไม่มีเครื่องอำนวยความสะดวกในการเดินทางเหล่านี้แล้ว คนสมัยก่อนเขาจะเดินทางด้วยอ๊อตสะตีน”* (เดินตีนเปล่า)

พอย้ายมาอยู่บ้านหนองบัวบาน ท่านได้ยินคนเฒ่าคนแก่เล่าเรื่องรถยนต์ให้ฟัง คนเฒ่าคนแก่บอกท่านว่า ที่เมืองอุดรฯ มีรถคันหนึ่ง เป็นรถประจำตำแหน่งของเจ้าเมืองอุดรฯ ถ้าอยากเห็นรถยนต์กับแสงไฟฟ้า ให้ไปดูที่เมืองอุดรฯ สมัยก่อนท่านว่าไม่มีแสงสีให้เห็นเหมือนอย่างทุกวันนี้ ตอนไปขายของที่อุดรฯ พอตกเย็น ท่านกับเพื่อนจะไปยืนคุยกันใต้แสงไฟฟ้า พอได้ยินเสียงยามเคาะระฆังบอกเวลาสามทุ่ม ท่านกับเพื่อนก็จะพากันกลับที่พัก เพราะเขาจะดับไฟตามถนนหนทาง สมัยนั้นเมืองอุดรฯ พอสี่ทุ่ม เขาก็จะดับไฟตามถนนหนทาง

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ไปขายของเมืองอุดรฯ เทื่อได๋ กะบ่ได้เห็นรถกับเขาจักเทื่อ รถแท้ๆ เป็นจั่งได๋กะบ่ได้เห็นกับเขา เห็นฮอยล้อกะคิดว่าเป็นฮอยเกวียน ฮอยเกวียนทางนี่มันคือใหญ่แท้ หมู่ไปนำกันมันว่าให้* ***“บักห่ามึง ฮอยใหญ่ๆ จั๋งซี่ เขาเอิ้นฮอยรถ บ่แม่นฮอยเกวียน บักปึกหลวง”*** พอเล่าจบ พ่อแม่ครูอาจารย์หัวเราะจนน้ำตาเล็ด พวกกองหนุนยุทธการบันเทิงอย่างพวกเรา ก็ขำลั่นไปตามๆ กัน องค์ท่านขำตัวเองในตอนนั้นที่ไม่รู้จักรถยนต์จนถูกเพื่อนว่าให้ ท่านว่า *“ตอนเป็นฆราวาส เราไม่เคยเห็นรถยนต์ของจริงสักครั้งเลย จนเราบวชมาแล้วถึงได้เห็นรถยนต์ของจริง เราเห็นรถยนต์ของจริงตอนอายุ ๒๘ พรรษา ๕”*

ท่านว่า *“ตอนนั้นเรามาเที่ยววิเวกทางเมืองเลย หล่มสัก สมัยนั้นเมืองเลย หล่มสัก ยังไม่มีทางรถยนต์วิ่งหากันเหมือนทุกวันนี้ สมัยนั้นจะมีแต่ทางล้อเกวียนของพวกพ่อค้า*

นายฮ้อยเขาเทียวป่าเอาของไปขายทางรถยนต์เมืองเลย หล่มสัก สมัยนั้นจะมีแต่ทางรถลากซุงเท่านั้น วันที่เห็นรถยนต์ เราเดินออกจากป่าไปหล่มสัก ระหว่างเดินตามทางรถลากไม้มา ได้ยินเสียงดังกระหึ่มมาจากทางด้านหลัง เราสงสัยว่ามันเป็นเสียงอะไรกันแน่ จึงหยุดฟัง ฟังไปฟังมา ก็แยกไม่ออกว่าเป็นเสียงอะไร เพราะไม่เคยได้ยินเสียงนี้จากที่ไหนมาก่อน เสียงนี้มุ่งมาทางเรายืนอยู่ ฝุ่นนี้ฟุ้งกระจายไปทั่ว เห็นฝุ่นฟุ้ง เราเข้าใจว่าพวกสัตว์ป่าหมู่ใหญ่มันคงตกใจวิ่งหนีอะไรมาทางนี้”

หลวงปู่ชอบ *“เฮาหลบอยู่พุ่มไม้จอบ เบิ่งว่ามันคืออีหยัง เสียงดังอื้อ อื้อๆ มาทางเฮา ฝุ่นไหง่ง่องกุบทีป* (ฝุ่นกระจายไปทั่ว) *พอเห็นตัวตนต้นเสียงแล้ว ที่คิดว่ามันเป็นสัตว์ใหญ่อย่างช้าง อย่างควายป่างัวป่า มันบ่แม่นตี้ คึดแวบขึ้นมา เอ อันนี่บ้อ เขาเอิ้นว่ารถ* (เอ สิ่งนี้หรือที่เขาเรียกว่ารถ) *พอคึดว่าเป็นรถ เฮาย่างออกไปเบิ่งมันใกล้ๆ อยากเห็นมานานแล้ว รถยนต์คันแท้ๆ มันเป็นจั่งใด๋ว่ะ*

คนขับรถซุงเห็นพระ เขาถาม “อาจารย์สิไปทางใด๋ ถ้าสิไปหล่ม กะนิมนต์ขึ้นรถไปนำกัน” เฮาบอก “อาตมาสิไปหล่ม” คนขับกะให้แอ๊ดรถ (เด็กท้ายรถ) *เอาบริขารเฮาขึ้นรถ รถยนต์คันนี้บ่มีประตูเด้ เวลาขึ้น กะมุดหัวเข้าไปโลด บ่ต้องมาเสียเวลาเปิดปิดประตูให้ยุ่งยาก บ่อนนั่ง* (ที่นั่ง) *กะเป็นไม้กระดานแข็งโป๊ก บ่นุ่มดากคือจังบ่อนนั่งรถสมัยนี้ โห ได้ขี่สำนี่กะถือว่าสุดสบายแล้ว”*

นี่เป็นครั้งแรกที่หลวงปู่ชอบท่านได้เห็นรถยนต์และได้นั่งรถยนต์ องค์ท่านเห็นรถยนต์ครั้งแรกเมื่ออายุ ๒๘ ปี ตอนองค์ท่านเล่าไปหัวเราะไป พวกพระหนุ่มเณรน้อยพลอยพยักพากันกลั้นไม่อยู่ หัวเราะขำขันกับเรื่องเล่าขององค์ท่าน พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านได้ยินเสียงหัวเราะของพระลูกเณรหลาน องค์ท่านยิ่งขำหนักขึ้นกว่าเก่าจนปล่อยฮาชุดใหญ่ออกมา

ท่านว่าคนเราเกิดต่างยุคต่างสมัย ความเจริญทางด้านวัตถุของแต่ละยุคสมัยมันต่างกัน สมัยท่านเป็นฆราวาสอยู่บ้านโคกมน บ้านหนองบัวบาน ยังไม่มีรถยนต์สักคันที่บ้านหนองบัวบาน สมัยนั้นมีเพียงจักรยานคานคู่ผู้ใหญ่บ้านคันเดียวเท่านั้นที่บ่งบอก

ความเจริญของหมู่บ้าน เรียนถามองค์ท่าน *"รถคันที่พ่อแม่ครูอาจารย์นั่งนั้นยี่ห้ออะไร"* ท่านบอก *"เราไม่รู้ว่าเขาเรียกรถอะไร รู้แต่ว่ารถคันนี้มันเป็นรถลากไม้ซุง"* ผู้บันทึกเรียนถาม *"รถลากซุงคันนี้ นั่งสบายดีบ่ขอรับ"* พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านบอก *"นั่งสบายฮ้ายหม่องนั่ง* (ที่นั่ง) *กะเอาไม้แป้นมาปูนั่ง ทางกะเป็นหลุมเป็นบ่อ เวลารถแล่นกะเต้นด่องๆ ไป คือกบนี่ เฮานั่งหัวฟัดหัวเหวี่ยงไปตลอดทาง ฝุ่นกะไหง่ง่องจั๊กหัวพระหัวโยมแดงจึ่งคึ่งปานหัวฝรั่ง"* องค์ท่านเล่าไปหัวเราะไปอย่างอารมณ์ดี

ส่วนตัวแล้ว ตนเองชอบเวลาที่พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านยิ้มหรือหัวเราะ เพราะรอยยิ้มเสียงหัวเราะองค์ท่านเป็นธรรมชาติ เหมือนเด็กไร้เดียงสา รอยยิ้มเสียงหัวเราะของพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบเป็นรอยยิ้มและเสียงหัวเราะที่สดใส เปิดใจเปิดโลกให้ผู้ที่พบเห็นสัมผัสได้ด้วยใจตน จนองค์ท่านหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี เรียกรอยยิ้มขององค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า **"ยิ้มเปิดโลก"**

บรรยากาศการสนทนากันระหว่างองค์ท่านหลวงปู่ชอบกับพระลูกเณรหลานในเรื่องนี้ สนุกสนานมากเป็นพิเศษ นานทีปีหนจะได้เห็นพ่อแม่ครูอาจารย์ท่านปล่อยฮาชุดใหญ่ออกมา ฮาชุดใหญ่ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบขนานแท้นั้น จะต้องเห็นฟันทั้งสี่ซี่ขององค์ท่าน (ที่ยังเหลืออยู่) ถ้าพ่อแม่ครูอาจารย์หัวเราะจนมองเห็นฟันทั้งสี่ซี่ขององค์ท่านเมื่อไหร่นั้น นี่คือฮาชุดใหญ่ของพ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่ชอบขนานแท้

ปรกติหลวงปู่ชอบท่านจะไม่ให้ความสนใจอะไรเกี่ยวกับเรื่องรถยนต์ มีที่ท่านถามหาบ่อยก็คือรถเข็นขององค์ท่านเท่านั้น เวลาจะเดินทางไปไหน ใครเอารถอะไรมารับส่ง ท่านก็ไม่เคยถามถึงเรื่องรถยนต์คันนั้นๆ เลย ถึงจะเอารถญี่ปุ่น รถยุโรปอย่างหรูมารับส่ง ท่านก็ไม่ให้ความสนใจแสดงออกให้เห็น มีรถลากซุงคันนี้แหละที่ท่านบอกว่าขี่ดีที่สุดกว่ารถทุกคันที่องค์ท่านเคยนั่งมา พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านว่า รถคันนี้บุกป่าลุยเขาดี พระกรรมฐานเราถ้าได้นั่งรถคันนี้แล้ว มั่นใจได้เลยว่าเสือช้างจะไม่กล้าเข้ามารบกวน เสือ ช้าง จะกลัวเสียงรถคันนี้ เพราะเสียงมันดังข่มป่าจนแสบหู ท่านว่า *"รถคันนี้เสียงมันดังหลาย จนเฮาหูดับตับไหม้ไปหลายมื้อ"*

หัวใจตกหล่ม

ผู้บันทึกเรียนถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ในชีวิตบวชของพ่อแม่ครูอาจารย์มีบ้างไหมที่คิดอยากจะสึก”* พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านบอก *“เรื่องคิดอยากจะสึก เรานับไม่ได้ว่ามีกี่ครั้งกันแน่ที่ตนเองคิดในเรื่องนี้”* ท่านบอกส่วนมากเรื่องสึกของพระเณรเราเกิดจาก **“กามคุณ”** เป็นเรื่องหลัก เรื่องอื่นๆ นั้นเป็นเรื่องรองลงมา

ท่านว่ามีครั้งหนึ่งที่เราคิดอยากจะสึกเพราะไปชอบผู้หญิงคนหนึ่ง ผู้หญิงที่เราชอบเป็นคนอำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ องค์ท่านเล่าเรื่องนี้ให้พระลูกเณรหลานฟังว่า

“ตอนเราบวชได้ ๕ พรรษา มาเที่ยววิเวกทางเพชรบูรณ์ครั้งแรก เราพบผู้หญิงคนนี้ที่บ้านหินฮาว อำเภอหล่มเก่า วันนั้นหลังตักอาหารใส่บาตร กำลังจะให้พรโยม พอมองคนมาวัดในวันนั้น สายตาเราสบกับสายตานางนี้ พอสบตากับเขาแล้ว เหมือนมีอะไรพุ่งเข้ามาชนหัวใจ (องค์ท่านมารู้ทีหลังตอนอยู่ถ้ำนายม เกิดจากบุพเพสันนิวาส ภพชาติคู่ครองที่เคยปรารถนาร่วมกันมา)

*พอได้สติ เรานึกอายโยมที่มาวัดในวันนั้น ตั้งแต่นั้นมาไม่รู้เป็นอะไร ใจเป็นหวิวๆ หวอดๆ คึดฮอดเขา พอรู้ว่าใจตนเองเอนเอียงไปทางชอบผู้หญิงคนนี้แล้ว เราก็ทำความเพียรสู้เพื่อจะเอาชนะกิเลสความ **“คึดฮอด”** ตัวนี้ให้ได้ แรกๆ ความเพียรมันก็สู้กับจิตใจของตนเองได้อยู่ดอก พอเพลาเบาความเพียรลง ใจมันก็สำออย ขยันปรุงแต่งเอาวิมานเชือกผูกคอบอผูกศอกตีนใส่ปลอก เราเคยคิดปรุงแต่งเรื่องสึกข้ามวันข้ามคืนก็เคยเป็นมาแล้ว คำบริกรรมภาวนา **“พุทโธ”** ที่ตนเองเคยฝึกฝนอบรมมา ไม่รู้ว่าล้มหายตายไปจากใจของตนเองตั้งแต่เมื่อไหร่ พอเผลอสติเมื่อไหร่ ใจมันก็เปลี่ยนจากพุทโธมาเป็น **“พุดทอง”** แทนที่ จนเรารู้สึกรำคาญใจ สัจจะที่ตนเองตั้งไว้จะบวชจนตาย ข้างฝ่ายมารก็ชวนให้สึก ข้างฝ่ายธรรมบอกถ้าสึกออกมาครองเรือนมันเป็นทุกข์ ความคิดเราตอนนั้นเป็นสองฝักสองฝ่าย ฝ่ายกิเลสก็ยุยงให้ครองเรือน ฝ่ายธรรมก็บอกให้ไปจากนี่*

ตอนนั้นเรามีความคิดว่า เหตุเกิดที่ใดก็ต้องแก้ที่นั่น จึงปักหลักสู้กับใจของตนเองอย่างเต็มที่ โดยอาศัยความเพียรที่ตนเองเคยฝึกฝนอบรมมาเป็นเครื่องมือ เราทำความเพียร อดนอน ผ่อนอาหาร เดินจงกรมภาวนาสู้กับจิตใจของตนเองวันยันรุ่ง พอร่างกายเหนื่อยล้าจากการอดนอน ผ่อนอาหาร จิตใจที่เคยคิดปรุงแต่งในเรื่องนี้ก็อ่อนแรงตามไปด้วย ตอนนั้นเหมือนว่าตนเองจะหักหาญด่านนี้ไปได้ พอกลับมาเจริญอาหาร อาการจิตที่ปรุงแต่งในกามคุณมันก็กำเริบเสิบสานขึ้นมา เราจึงรู้ว่า ***“กามกับกายมันไปด้วยกันที่ความสมบูรณ์ของธาตุขันธ์”*** *เราจึงเร่งความเพียร อดนอน ผ่อนอาหารแรมเดือน จนร่างกายทนต่อการเคี่ยวเข็ญไม่ไหว”*

คืนหนึ่งที่บ้านหินฮาว พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านอธิษฐานจิตว่า ***“หากข้าพเจ้ามีบุญวาสนาที่จะรู้เห็นธรรมในชาตินี้ ขอให้ข้าพเจ้าพบอุบายที่จะแก้ไขจิตของตนเองให้พ้นจากเรื่องนี้ไปได้ หากข้าพเจ้าไม่มีบุญวาสนาที่จะรู้เห็นเป็นธรรมในชาตินี้แล้ว ขอให้ข้าพเจ้าหมดหนทางที่จะแก้ไขในปัญหาเรื่องนี้ ข้าพเจ้าจะขอลาสิกขาออกไปครองเรือน”***

ท่านบอก *“พออธิษฐานจิตแล้ว เรานั่งภาวนาทบทวนถึงสาเหตุที่เกิดขึ้นในจิตใจของตนเอง จนมาเจอตัว* ***“ความคิด”*** *ที่พาจิตคิดปรุงแต่งไปตามอารมณ์ของกิเลส เพราะความคิดนี้แหละที่มันเป็นสะพาน* ***“เชื่อม”*** *กิเลสในใจของตนเองให้แผลงฤทธิ์ได้อย่างสะดวกโยธิน เหตุเกิดที่ใจ มันต้องแก้ที่ใจ เมื่อพิจารณาเห็นต้นสายปลายเหตุของเรื่องแล้ว เราตัดสินใจออกจากบ้านหินฮาวในคืนนั้น มันเป็นอุบายวิธีเดียวที่จะช่วยแก้ไขจิตใจของตนเองได้ในเบื้องต้น หลังออกจากบ้านหินฮาวไปไม่ถึงเดือน เราก็ตัดใจลงปลงใจวางเรื่องนี้ได้ที่ถ้ำนายม”*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***“เราตัดสินใจถูกแล้วที่หนีไปในคืนนั้น ถ้ายังอยู่นั่นอีก บ่านี้เราได้เป็นทิดชอบ เขยไทยหล่มไปแล้ว พระเณรเราอยู่ไหนก็ตาม ถ้าเกิดมีใจไปรักผู้หญิงขึ้นมา เมื่อมีสติระลึกได้เวลาใด ก็ให้รีบหนีจากนั่นทันที อย่ารีรอ นึกได้กลางวันก็ให้หนีไปกลางวัน นึกได้กลางคืนก็ให้หนีไปกลางคืน ให้ออกจากที่นั่นไปก่อน แล้วค่อยไปแก้จิตแก้ใจของตนเองที่อื่น ถ้าบ่หนีแล้ว รับรองเลยว่าได้เป็นเขยเขาแน่นอน”***

พ่อแม่ครูอาจารย์เล่าเรื่องท่านเคยคิดรักผู้หญิงคนหนึ่งสมัยที่ท่านเป็นพระหนุ่มเพื่อสอนลูกศิษย์ เนื่องจาก **"ครูบาจำเนียร"** พระอุปัฏฐาก ลูกศิษย์รุ่นสุดท้ายมาขอลาสึก พ่อแม่ครูอาจารย์จึงยกเรื่องนี้ขององค์ท่านขึ้นมาสอนพระลูกเณรหลานเพื่อเป็นอุทาหรณ์

จดหมายจากหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม

ปี ๒๔๗๓ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจำพรรษาอยู่วัดป่าหนองวัวซอ (วัดป่าบุญญานุสรณ์) เพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติให้กับแม่ชีปา แก้วสุวรรณ โยมมารดาของท่าน หลังออกพรรษาในปีนี้ ท่านได้รับจดหมายจากพระคุณเจ้าหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ฝากหมู่คณะมามอบให้ท่าน

ในจดหมายนั้นหลวงปู่สิงห์บอกให้ท่านเดินทางไปพบที่วัดบ้านพระลับ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น หลวงปู่ชอบท่านจึงเดินทางจากอำเภอหนองวัวซอ มาหาองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ที่วัดพระลับ องค์ท่านหลวงปู่สิงห์บอกว่า เราอยากให้ท่านชอบเข้ามาช่วยงานครูบาอาจารย์ หลวงปู่สิงห์ท่านจะตั้ง **"กองทัพธรรม"** ขึ้นมาเพื่อเผยแผ่คำสอนของศาสนาให้ถูกต้อง หลวงปู่สิงห์ท่านรวบรวมพระเณรกรรมฐานตั้งเป็นกองทัพธรรมขึ้นมาครั้งแรกที่จังหวัดขอนแก่น โดยองค์ท่านจัดพระเณรเป็นหมู่คณะออกเที่ยววิเวกเผยแผ่คำสอนพระพุทธศาสนาให้แก่ญาติโยมพุทธบริษัททางภาคอีสานให้รู้หลักของพระศาสนา

ย้อนหลังไปก่อนหน้าเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๗๑ หลวงปู่ชอบท่านเดินทางมาหาองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ที่จังหวัดขอนแก่น ก่อนหน้านี้ครั้งหนึ่ง ครั้งนั้นท่านได้พบสหธรรมิกรุ่นน้องท่านหนึ่งชื่อ **พระคำดี ปภาโส (หลวงปู่คำดี ปภาโส วัดถ้ำผาปู่ จ.เลย)** หลวงปู่ชอบท่านรู้จักกันกับหลวงปู่คำดีเมื่อสมัยที่หลวงปู่คำดีท่านยังเป็นพระภิกษุในฝ่ายมหานิกาย หลวงปู่คำดีท่านเลื่อมใสในวัตรปฏิบัติคำสอนขององค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ท่านจึงกราบขออนุญาตองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ญัตติเป็นพระภิกษุในฝ่ายธรรมยุต องค์ท่านหลวงปู่สิงห์

จึงมอบหมายให้หลวงปู่ชอบเป็นพระพี่เลี้ยงสอนข้อวัตรปฏิบัติต่างๆ ให้กับหลวงปู่คำดี ครูบาอาจารย์ทั้งสององค์ท่านจึงมีความสนิทสนมกันมาตั้งแต่นั้น องค์ท่านหลวงปู่สิงห์มอบหมายให้หลวงปู่ชอบเป็นผู้ตัดเย็บจัดบริขารต่างๆ ให้หลวงปู่คำดี เพื่อใช้เป็นบริขารถือครอง วันที่หลวงปู่คำดีญัตติเป็นพระภิกษุฝ่ายธรรมยุตที่วัดศรีจันทร์ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น หลวงปู่ชอบท่านบอก *“เราไม่ได้ไปร่วมในพิธี ท่านอาจารย์สิงห์บอกให้เราเฝ้าวัด”*

ก่อนเข้าพรรษาปี ๒๔๗๔ องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ได้รับจดหมายจากท่านเจ้าคุณอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจันโท) ให้ท่านลงมาวัดบรมนิวาส กรุงเทพฯ เพื่อปรึกษางานเผยแผ่พระศาสนา องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ จึงให้หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ฝั้น ติดตามลงมากรุงเทพฯ โดยนั่งรถไฟจากจังหวัดขอนแก่น มาลงที่หัวลำโพง หลวงปู่ชอบบอก *“นี่เป็นครั้งแรกที่เราได้มากรุงเทพฯ”*

หลังกลับจากกรุงเทพฯ องค์ท่านหลวงปู่สิงห์พาหลวงปู่ชอบไปพักที่บ้านสาวัตถี อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ระหว่างพักอยู่ที่นี่ องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ได้รับจดหมายจากหลวงปู่อ่อน ญาณสิริ บอกว่า ที่บ้านเหล่างา ตำบลเหล่างา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น พระเณรกรรมฐานอยู่ที่นี่ถูกรบกวนจากพวกมิจฉาทิฐิ องค์ท่านหลวงปู่สิงห์เป็นห่วงลูกศิษย์ท่าน จึงชวนหลวงปู่ชอบเดินทางไปสมทบกับคณะของหลวงปู่อ่อนที่บ้านเหล่างา

องค์ท่านหลวงปู่สิงห์เห็นว่าเพื่อความเป็นปึกแผ่นแน่นหนาของศรัทธาประชาชน ท่านจะสร้างวัดป่าขึ้นมาที่บ้านเหล่างา เพื่อใช้เป็นสถานที่อบรมธรรมะให้กับญาติโยมชาวบ้านเหล่างา หลวงปู่สิงห์ท่านจึงสร้างวัดขึ้นที่ป่าช้าบ้านเหล่างา ปีพุทธศักราช ๒๔๗๔

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจำพรรษาที่ ๗ กับ**องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ที่ วัดป่าวิเวกธรรม บ้านเหล่างา ตำบลเหล่างา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น**

ถูกต่อต้านจากพวกมิจฉาทิฐิ

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๔ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม จำพรรษากับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ที่ วัดป่าวิเวกธรรม ตำบลเหล่างา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ร่วมกับ หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ หลวงปู่คำดี ปภาโส หลวงปู่ซามา อจุตโต หลวงปู่กงมา จิรปุญโญ ฯลฯ ปีนี้เป็นปีแรกที่มีการสร้างวัดป่าวิเวกธรรม โดยองค์หลวงปู่สิงห์เป็นผู้สร้าง ปีแรกที่สร้างวัดป่าวิเวกธรรมหรือวัดป่าบ้านเหล่างาขึ้นมา คณะพระป่ากรรมฐานจำพรรษาอยู่ที่นี่ จะถูกพวก **"จ้ำผี"** (คนทรงผี) รบกวนกลั่นแกล้ง

มีหมอผีผู้หนึ่งรักษาคนด้วยมนต์คาถา ชาวบ้านเหล่างาและชาวบ้านใกล้เคียงให้ความนับถือหมอผีคนนี้มาก หมอผีผู้นี้กับบริวารไม่พอใจพระกรรมฐานที่เข้ามาพักที่บ้านเหล่างา ทำให้ชาวบ้านที่เคยนับถือตนหันมานับถือพระกรรมฐานเกือบทั้งหมู่บ้าน เป็นเหตุให้ตนเองและบริวารขาดลาภสักการะจากที่เคยได้ในการทรงเจ้าเข้าผีรักษาผู้คน

เมื่อหลวงปู่สิงห์มาสร้างวัดป่าขึ้นที่นี่ องค์ท่านสอนชาวบ้านให้เลิกนับถือผี ให้นับถือพระรัตนตรัย ชาวบ้านส่วนมากเห็นตามองค์ท่าน จึงพากันรับเอาพระไตรสรณคมน์จากองค์ท่านไปปฏิบัติ

หัวหน้าจ้ำผีกับบริวารพากันกล่าวร้ายพระป่ากรรมฐานว่า เป็นผีปอบมาอยู่ที่นี่เพื่อจะมาสิงสู่กินผู้คน บ้างก็ว่าเป็นพระเถื่อนเลื่อนลอย ไม่มีสังกัดวัดวาอาราม จ้ำผีกับบริวารห้ามชาวบ้านใส่บาตรให้พระป่า ถ้าใครไม่เชื่อตามคำที่บอก ผีปู่ตาจะมาเล่นงานให้พบกับภัยพิบัติ ชาวบ้านที่ไม่เชื่อก็พากันเข้าวัดไปปฏิบัติธรรมกับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ หลวงปู่สิงห์ท่านกำชับพระเณรอย่าไปโต้ตอบกับพวกหมอผี ถึงจะถูกกลั่นแกล้งยังไงก็ให้พระเณรเราอดทนเอา แผ่เมตตาให้ผู้ที่หลงผิด ถ้าใครมีวาสนาทางธรรม จิตใจเขาก็จะอ่อนน้อมลงเอง หลวงปู่สิงห์ท่านจะย้ำเรื่องนี้กับพระเณรเสมอเพื่อป้องปรามไม่ให้พระหนุ่มเณรน้อยมีอารมณ์ไปโต้ตอบกับพวกจ้ำผี

พวกจ้ำผีกลั่นแกล้งหลวงปู่สิงห์และพระเณรต่างๆ นานา เช่น เวลาท่านพาพระเณรออกรับบิณฑบาต พวกจ้ำผีก็จะด่าทอหลวงปู่สิงห์และพระเณรด้วยถ้อยคำที่หยาบคาย บางครั้งก็แกล้งเอาท่อนไม้ก้อนหินขว้างปาเข้ามาใกล้ๆ เพื่อให้พระเณรตกใจกลัว หลวงปู่สิงห์ท่านเตือนลูกศิษย์ให้ทำตัวเหมือนคนใบ้ อย่าไปโต้ตอบ ทำตัวเหมือนคนหูหนวก ไม่ต้องใส่ใจในคำพูดของคนเหล่านี้ พระเณรทุกองค์จึงปฏิบัติตามคำสั่งขององค์ท่านหลวงปู่สิงห์ด้วยความอดทน

เมื่อเล่นงานนอกวัดไม่สำเร็จ พวกจ้ำผีจึงพากันเข้าไปรบกวนพระเณรในวัด เช่น ตีเกราะเคาะไม้ให้เกิดเสียงดังรบกวนพระเณรในเวลาทำความเพียร เผาป่าเพื่อให้ไฟลามไปไหม้กุฏิที่พัก ยิงปืนขึ้นฟ้าหรือยิงปืนในวัดข่มขู่พระเณรให้หวาดกลัว ทุกอย่างที่พวกจ้ำผีทำลงไป องค์ท่านหลวงปู่สิงห์และพระเณรไม่เคยโต้ตอบสักครั้ง ชาวบ้านผู้ใจมีธรรมรับการกระทำพวกนี้ไม่ได้ จึงพากันเข้าวัดปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์มากขึ้นกว่าเก่า หมอผีกับบริวารยิ่งแค้นองค์ท่านหลวงปู่สิงห์กับพระเณรกรรมฐานมากขึ้น ถึงขั้นขู่จะเอาปืนมายิง

คืนหนึ่ง หัวหน้าจ้ำผีถือปืนเข้าไปในวัดเพื่อจะยิงข่มขู่พระเณร หัวหน้าจ้ำผีเห็นหลวงปู่ชอบเดินจงกรมอยู่ข้างที่พัก จึงถือปืนเดินตรงเข้ามาขู่ท่านว่า ***“ไอ้หัวโล้น มึงกลัวตายไหม”*** ท่านตอบหมอผี ***“จะกลัวตายหรือไม่กลัวตาย สุดท้ายมันก็ตายอยู่ดี โยมมาหาอาตมามีประสงค์อะไร”*** หมอผีบอกท่านว่า ***“กูจะมายิงพวกมึง”*** พูดจบ หมอผีก็ยกปืนประทับจะยิงท่าน ท่านบอกตอนนั้นเรารู้สึกโกรธ อยากจะโต้ตอบ พอคุมสติได้ นึกถึงคำพูดท่านอาจารย์สิงห์ให้แผ่เมตตากับผู้มาเบียดเบียนเรา จงเชื่อในกรรมของตนเอง เมื่อมีสติระลึกได้เช่นนี้ เราก็ปลงในกรรม เดินจงกรมแผ่เมตตาให้หัวหน้าจ้ำผี ไม่สนใจว่าเขาจะยิงเราหรือไม่

หลวงปู่ชอบเดินจงกรมอยู่นาน จ้ำผีก็ไม่ยิงท่านสักที จนเวลาตีสามกว่า ท่านจึงเลิกจากทางจงกรมขึ้นที่พักเพื่อไหว้พระสวดมนต์ ท่านตะโกนถามจ้ำผี ***“โยมยืนอยู่นานแล้วไม่เมื่อยบ้างหรือ”*** พอท่านว่าจบ จ้ำผีร้องไห้โฮ วางปืนเดินเข้ามาหาท่าน จ้ำผีเข้ามากราบท่าน นั่งก้มหน้าร้องไห้โดยไม่พูดจาคำใดกับท่านเลย จากนั้นจ้ำผีหยิบเอาปืนแล้ว

เดินออกจากวัดป่าบ้านเหล่างาไป ท่านงงในการกระทำของจ้ำผีคนนี้มาก หาคำตอบให้กับตัวเองไม่ได้ ท่านนำเรื่องนี้กราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ผู้เป็นอาจารย์ทราบ หลวงปู่สิงห์บอกว่า ***“ท่านชอบกับหมอผีคนนี้ไม่เคยมีกรรมเข่นฆ่ากันมาก่อน เขาจึงทำร้ายท่านไม่ได้”*** ท่านถามองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ***“ที่เขาไม่ยิงเกล้ากระผมนั้น เพราะเหตุอะไร”*** หลวงปู่สิงห์บอก ***“เพราะอำนาจศีลธรรมที่ท่านบำเพ็ญมาปกปักรักษา จึงทำให้หมอผีผู้นี้ลั่นไกไม่ออก ทั้งๆ ที่เจตนาเขาตั้งใจจะลั่นไกฆ่าท่าน”*** พอองค์ท่านหลวงปู่สิงห์อธิบายให้ฟังเช่นนี้ หลวงปู่ชอบท่านจึงสิ้นสงสัย

ช่วงระหว่างปีนั้น เขตจังหวัดขอนแก่นและจังหวัดใกล้เคียงเกิดโรคระบาด ทำให้มีผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก ท่านบอกมีคนตายเกือบทุกวันจนฝังเผากันแทบไม่ทัน เช้าศพนี้เข้าวัด เย็นศพนั้นเข้าวัด พระเณรกุสลาฯ มาติกา ไม่เว้นวัน หลวงปู่สิงห์ท่านอาศัยเหตุการณ์นี้สอนลูกศิษย์ให้พิจารณาศพคนตายเพื่อให้เห็นเป็นอสุภะ จิตจะได้คลายความกำหนัดความหลงในรูปในกาย ในบรรดาคนที่ตายเพราะโรคห่าระบาดในครั้งนั้น มีหัวหน้าจ้ำผีคนนี้ตายกับเขาด้วย หัวหน้าจ้ำผีล้มป่วยได้ไม่กี่วันก็ตาย ญาติพี่น้องจึงนำศพเขามาป่าช้าเพื่อจะทำการฌาปนกิจ ขณะจะเผาศพจ้ำผีผู้นี้นั้นก็มีฝนตกลงมาอย่างหนัก จนทำให้ฟืนหลัวเปียกชื้นจุดไฟไม่ติด ฝนตกนานหลายชั่วโมงก็ไม่มีท่าทีว่าจะหยุด ญาติพี่น้องของหมอผีจึงเลื่อนกำหนดการเผาศพของเขาไปเผาในวันอื่น

พายุฝนตกต่อเนื่องกันหลายวันจนไม่สามารถฝังหรือเผาศพของใครได้ ศพหมอผีและศพของคนอื่นๆ ถูกทิ้งไว้ในป่าช้า จนเป็นที่น่าสังเวชแก่ผู้พบเห็น ฝนครั้งนั้นตกติดต่อกันหลายวัน จนทำให้เกิดน้ำหลากท่วมบ้านเรือนไร่นาผู้คน ท่านว่า น้ำป่าหลากเข้าตอนเวลากลางคืน เราหอบของหนีขึ้นไปพักศาลา น้ำป่าหลากมาเร็วแค่ชั่วโมงเดียวน้ำสูงถึงหน้าอก ศพคนตายทิ้งไว้ที่ป่าช้ารวมทั้งศพหมอผีผู้นี้ ถูกน้ำป่าพัดไปกับสายน้ำ น้ำท่วมสี่ห้าวันจึงลดลง หลังน้ำลดแล้ว ชาวบ้านพากันตามหาศพญาติของตนเองที่ไหลไปกับน้ำ ศพส่วนมากจะหาไม่เจอ จำนวนศพคนตายที่หาไม่เจอมีศพหมอผีผู้นี้รวมอยู่ด้วย

หลังเหตุการณ์ฝนตกจนเกิดน้ำท่วม ปรากฏโรคห่าระบาดก็หายไปกับสายน้ำ โรคห่าที่แพร่ระบาดอย่างหนักจนทำให้มีคนล้มตายเป็นจำนวนมากก่อนหน้านี้ พอฝนหยุดตก ทุกอย่างก็กลับมาเป็นปรกติเหมือนเดิม ท่านว่าเป็นเรื่องแปลกอย่างยิ่ง คนที่ตายส่วนมากจะเป็นพวกมิจฉาทิฐิที่เบียดเบียนพระเณร คนเข้าวัดปฏิบัติธรรมกับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ จะล้มหายตายจากเสียส่วนน้อย ท่านว่าเป็นเรื่องอัศจรรย์ ธรรมรักษาผู้ประพฤติธรรม

หลังเหตุการณ์โรคห่าสงบแล้ว ชาวบ้านพระเณรมักได้ยินเสียงร้องไห้ทุกวัน พอตกกลางคืนราวสองสามทุ่ม จะได้ยินเสียงคนร้องไห้ออกจากวัดเข้าไปในหมู่บ้าน จนชาวบ้านเหล่างาผวาผีไปตามๆ กัน เหตุการณ์ในลักษณะนี้เกิดขึ้นร่วมเดือน ชาวบ้านเหล่างาจึงขอเมตตาองค์หลวงปู่สิงห์ให้ช่วยเหลือ หลวงปู่สิงห์ท่านแนะนำชาวบ้านเหล่างาให้พากันถือศีลปฏิบัติธรรม ทำบุญอุทิศส่วนกุศลให้แก่ญาติพี่น้องที่ล่วงลับ หลังชาวบ้านเหล่างาพากันทำบุญเปตพลีแล้ว เสียงร้องไห้กลางคืนที่บ้านเหล่างาก็ไม่ปรากฏให้ใครได้ยินอีกเลย

ติดตามหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ไปสร้างวัดป่าสาลวัน

สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ (อ้วน ติสโส) มาตรวจราชการสงฆ์ที่จังหวัดนครราชสีมา ท่านเห็นว่าเขตจังหวัดนครราชสีมายังไม่มีวัดป่ากรรมฐาน ท่านจึงดำริที่จะสร้างวัดป่าขึ้นที่จังหวัดนครราชสีมา เพื่อใช้เป็นศูนย์กลางของพระเณรกรรมฐานภาคอีสาน และใช้เป็นสถานที่อบรมศีลธรรมให้แก่พุทธศาสนิกชนบริษัทในเขตจังหวัดนครราชสีมา

หลวงชาญนิคม (ทอง จันทศร) ข้าหลวง (ผู้ว่าราชการ) จังหวัดนครราชสีมาในสมัยนั้น ทราบถึงดำรินี้ของท่านเจ้าคุณสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ จึงมีศรัทธาถวายที่ดินสร้างวัดป่าประจำจังหวัดนครราชสีมา สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ ท่านจึงมีหนังสือแจ้งไปหาหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ให้พาลูกศิษย์พระเณรกรรมฐาน จังหวัดขอนแก่น มาเผยแผ่ศาสนาที่จังหวัดนครราชสีมา องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ กับหลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล

พาพระเณรสิบกว่ารูป เดินทางจากจังหวัดขอนแก่นนั่งรถไฟมาจังหวัดนครราชสีมา ตามบัญชาของท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระมหาวีรวงศ์ หลวงปู่ชอบท่านจึงได้ติดตามองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ไปจังหวัดนครราชสีมา ในฐานะลูกศิษย์พระอุปัฏฐาก

คณะองค์ท่านหลวงปู่สิงห์เดินทางมาถึงนครราชสีมา หลวงชาญนิคมได้กราบนิมนต์คณะขององค์ท่านมาพักอยู่ที่สวนของหลวงชาญนิคม เมื่อถึงวันนัดหมาย สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ ท่านเดินทางจากกรุงเทพมหานคร มารับมอบถวายที่ดินสร้างวัดป่า สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ท่านให้องค์ท่านหลวงปู่สิงห์เป็นประธานสงฆ์ในการรับมอบที่ดินจากหลวงชาญนิคมเพื่อสร้างวัดป่า สมเด็จพระมหาวีรวงศ์มอบหมายให้หลวงปู่สิงห์เป็นผู้สร้างวัด โดยท่านเป็นผู้สนับสนุน ตั้งชื่อวัดแห่งนี้ว่า **“วัดป่าสาลวัน”**

หลังจากรับมอบที่ดินสร้างวัดแล้ว หลวงปู่สิงห์ท่านทราบข่าวจากสมเด็จมหาวีรวงศ์ว่า ท่านเจ้าคุณพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจันโท) ตอนนี้ท่านกำลังอาพาธหนัก องค์ท่านหลวงปู่สิงห์จึงชวนหลวงปู่มหาปิ่น พระน้องชาย เดินทางไปเยี่ยมอาพาธของท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ ที่วัดบรมนิวาสฯ กรุงเทพมหานคร หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ฝั้น (อาจาโร) ได้เดินทางไปกรุงเทพมหานคร พร้อมกับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ หลวงปู่มหาปิ่น ในฐานะพระอุปัฏฐาก

(สมัยนั้น หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านเป็นพระอุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม หลวงปู่ฝั้น อาจาโร ท่านเป็นพระอุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล)

บันทึกถึงเรื่องหลวงปู่ชอบท่านติดตามองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ลงมาเยี่ยมอาการอาพาธของท่านเจ้าคุณพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจันโท) ที่วัดบรมนิวาส กรุงเทพมหานคร ขณะที่หลวงปู่ชอบพักอยู่วัดบรมนิวาส ท่านได้รู้จักกับพระมหาเมืองเลยรูปหนึ่ง พระมหารูปนี้ท่านมีชื่อว่า **พระมหาศรีจันทร์ วัณณาโภ** (หลวงปู่ศรีจันทร์ วัณณาโภ วัดศรีสุทธาวาส ตำบลกุดป่อง อำเภอเมือง จังหวัดเลย) หลวงปู่ศรีจันทร์มาดูเจ้าคุณอุบาลีฯ ในฐานะท่านเป็นลูกศิษย์ศึกษาปริยัติธรรมและการปฏิบัติ

จากท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ศรีจันทร์จึงรู้จักมักคุ้นกันมาตั้งแต่สมัยที่ท่านทั้งสองร่วมกันดูแลท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ ตอนองค์ท่านอาพาธ

ภายหลังจากหลวงปู่สิงห์เดินทางมาเยี่ยมท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ แล้ว ผ่านไปไม่กี่เดือน ท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ ก็ละขันธ์มรณภาพลง เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ได้ลงไปงานท่านเจ้าคุณอุบาลีฯ ตอนครบรอบเจ็ดวัน จากนั้น หลวงปู่สิงห์ท่านพาหลวงปู่ชอบเดินทางกลับจังหวัดนครราชสีมา ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ พรรษาที่ ๘ **หลวงปู่ชอบ ฐานสโม** ท่านจำพรรษากับ**องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ที่วัดป่าสาลวัน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา**

ออกพรรษาหลังงานกฐินปี ๒๔๗๕ หลวงชาญนิคมเขตได้ถวายที่ดินและกราบนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล ไปสร้างวัดป่าขึ้นอีกวัดหนึ่งที่บ้านหัวทะเล เขตอำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา องค์ท่านหลวงปู่มหาปิ่นจึงชวนหลวงปู่อ่อน ญาณสิริ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ฝั้น อาจาโร หลวงปู่กงมา จิรปุญโญ หลวงปู่ซามา อจุตโต ติดตามไปสร้างวัดป่าที่บ้านหัวทะเล พอสร้างวัดขึ้นมาแล้ว องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ได้ตั้งชื่อวัดแห่งนี้ว่า **“วัดป่าศรัทธารวม”** ปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ พรรษาที่ ๙ **หลวงปู่ชอบ ฐานสโม** ท่านจำพรรษากับ **องค์ท่านหลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล ที่ วัดป่าศรัทธารวม บ้านหัวทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา**

กราบลาองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ออกเที่ยววิเวก

หลังออกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านกราบลาองค์ท่านหลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล และองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ผู้เป็นครูบาอาจารย์ออกเที่ยววิเวกแสวงหาสถานที่จำพรรษาแห่งอื่น หลวงปู่ชอบแจ้งเจตนาของท่านกับครูบาอาจารย์ทั้งสองว่า ***“กระผมอยากจะเที่ยววิเวกขึ้นเหนือเพื่อตามหาพ่อแม่-ครูอาจารย์มั่น”*** หลวงปู่สิงห์ถาม ***“ท่านชอบจะไปเที่ยววิเวกเมืองเหนือกับหมู่คณะท่านใด”*** ท่านตอบหลวงปู่สิงห์ว่า ***“กระผมจะเดินทางขึ้นเหนือลำพังองค์เดียว ถ้าไปกับ***

หมู่คณะแล้ว กระผมจะไม่สะดวกในการปฏิบัติ เพราะจะพะวงกับหมู่เพื่อน” องค์ท่านหลวงปู่สิงห์จึงอนุญาตให้หลวงปู่ชอบท่านเที่ยววิเวกขึ้นเหนือตามหาองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต โดยลำพังผู้เดียว

หลวงปู่ชอบท่านเดินทางออกจากเขตจังหวัดนครราชสีมา เที่ยววิเวกมาทางเขตจังหวัดชัยภูมิ ท่านเที่ยววิเวกเขตจังหวัดชัยภูมิ เช่น ที่ถ้ำวัวแดง อำเภอภักดีชุมพล ถ้ำพญาช้างเผือก อำเภอคอนสาร จากนั้น ท่านเดินทางมาเที่ยววิเวกทางเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ที่อำเภอน้ำหนาว อำเภอหล่มสัก อำเภอหล่มเก่า ที่เขตอำเภอหล่มสัก ท่านมาแวะพักภาวนาที่วัดร้าง บ้านหนองบัว ตำบลสักหลง อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ *(ต่อมาวัดร้างแห่งนี้ได้รับการบูรณะขึ้นมาใหม่โดยใช้ชื่อว่า วัดสันติวัฒนา ปัจจุบันมีหลวงปู่เปรื่อง ฐานังกโร ลูกศิษย์องค์ท่านหลวงปู่ชอบเป็นเจ้าอาวาสรูปปัจจุบัน พ.ศ. ๒๕๓๕)*

ท่านถามชาวบ้านหนองบัวว่า ***“วัดแห่งนี้ถูกทิ้งร้างนานหรือยัง”*** ชาวบ้านบอกท่านว่า ***“วัดแห่งนี้ถูกทิ้งร้างมานานแล้ว และไม่มีใครทราบว่าวัดแห่งนี้สร้างขึ้นมาตั้งแต่เมื่อไหร่ ได้แต่สันนิษฐานกันว่าน่าจะสร้างขึ้นมาในสมัยกรุงศรีอยุธยา”*** ชาวบ้านบอกที่วัดแห่งนี้ผีดุ เคยมีคนมาขุดหาของเก่าแล้วถูกอำนาจลึกลับอยู่ที่นี่ทำร้ายจนตาย หรือเป็นบ้าเสียสติไปก็มี ชาวบ้านที่นี่จึงไม่มีใครกล้ามายุ่งกับวัดร้างแห่งนี้เพราะกลัวภัยอำนาจลึกลับ

หลวงปู่ชอบบอกที่วัดร้างบ้านหนองบัว (วัดสันติวัฒนา) สมัยนั้นมีงูมาก มีทั้งงูขนาดตัวเท่านิ้วก้อยจนถึงใหญ่เท่าแขนเท่าขาของท่าน พวกงูจะพากันอาศัยอยู่ตามซอกอิฐซอกหินของโบสถ์เก่า พอกลางคืนอากาศเย็นสบาย งูพวกนี้ก็จะพากันออกมายั้วเยี้ยรอบบริเวณวัด ท่านว่า งูบางตัวมันยังเลื้อยขึ้นมานอนเล่นบนตักท่านขณะนั่งภาวนา ถ้าเป็นคนทั่วไปอย่างเราๆ มีงูเลื้อยขึ้นมานอนบนตัก คงตกใจสะเดิดลนลานกันไปแล้ว หลวงปู่ชอบท่านเป็นคนไม่กลัวงู เพราะท่านคุ้นเคยกับนิสัยอสรพิษพวกนี้ดี ท่านบอกอันดับต้นๆ ที่งูมันกัดคนเพราะมันตกใจ จึงฉกกัดเพื่อป้องกันตัวเอง ท่านว่าถ้าเจองูพิษอยู่ใกล้ตัว ให้ตั้งสติให้มั่นคง ทำตัวนิ่งๆ อย่าลนลาน งูมันจะหนีไปเอง เพราะมันก็กลัวคนจะทำร้ายมันเหมือนกัน

หลวงปู่ชอบพักภาวนาอยู่ที่วัดร้างบ้านหนองบัว อำเภอหล่มสัก ประมาณสองสามคืน จากนั้น ท่านเที่ยววิเวกไปทางเขตอำเภอเมืองเพชรบูรณ์ เดิมทีท่านตั้งใจจะเดินทางไปเมืองเก่า อำเภอศรีเทพ ท่านเปลี่ยนใจไม่ไปเมืองเก่าศรีเทพ เพราะพบกับหลวงปู่พรหม จิรปุญโญ หลวงปู่พรหมท่านกำลังจะเดินทางขึ้นไปเมืองเหนือเพื่อตามหาองค์ท่านหลวงปู่มั่น หลวงปู่พรหมท่านชวนหลวงปู่ชอบให้เดินทางไปเชียงใหม่ตามหาพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นด้วยกัน หลวงปู่ชอบอยากจะเที่ยววิเวกในเขตจังหวัดเพชรบูรณ์ ท่านจึงบอกให้หลวงปู่พรหมขึ้นไปก่อน ท่านจะตามไปในภายหลัง

ท่านถามหลวงปู่พรหม ***"มีถ้ำภูดอยที่ไหนบ้างเหมาะแก่การภาวนา"*** หลวงปู่พรหมแนะนำให้หลวงปู่ชอบไปภาวนาที่ถ้ำน้ำบัง ตำบลถ้ำนายม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ หลวงปู่พรหมท่านว่า ***"เจ้าที่ที่นี่มันดุดี พระเณรเถรชีผู้ทุศีลจะอยู่ถ้ำนี้ลำบาก พวกเทพภูมิที่นี่เขาชอบพระเณรปฏิบัติตนในทำนองคลองธรรม"*** หลวงปู่ชอบสนใจอยากจะไปภาวนา ท่านจึงถามทางไปถ้ำน้ำบังจากหลวงปู่พรหม

ท่านว่าถ้ำน้ำบังสมัยนั้นลึกลับอาถรรพ์มาก เวลาเดินจงกรมภาวนา สวดมนต์สาธยายธรรม มักมีเสียงมโหรีปี่พาทย์หรือเสียงไชโยโห่ร้องอึกทึกทั่วถ้ำผา เรื่องลึกลับแบบนี้ ท่านว่าเป็นเรื่องปรกติสำหรับผู้ปฏิบัติธรรมมักจะพบเจอ ท่านบอกเมื่อได้ยินเสียงแบบนี้ในที่วังเวง อย่าไปกลัว นี่คือการแสดงอนุโมทนาของพวกเทพเทวดาที่เขาอาศัยอยู่ในสถานที่แห่งนั้น เมื่อได้ยินเสียงแบบนี้แล้ว ให้เราแผ่เมตตาให้ผู้กำเนิดเสียงนั้น เสียงเหล่านี้ก็จะหายไปเอง เสียงมโหรีปี่แคนดังขึ้นในสถานที่ลึกซึ้ง คือการแสดงออกของกายทิพย์ที่เขาสื่อให้เรารู้ บางทีเขาแสดงความยินดีกระทบกายทำให้เราขนลุกขนพองก็มี

หลวงปู่ชอบพักภาวนาอยู่ที่ถ้ำน้ำบังประมาณครึ่งเดือน พอคุ้นเคยกับสถานที่แล้ว ท่านก็ออกจากถ้ำน้ำบังแสวงหาที่ภาวนาแห่งใหม่ ท่านถามชาวบ้านน้ำบังว่า ***"มีที่ไหนบ้างเหมาะที่จะพักจำพรรษา"*** ชาวบ้านน้ำบังบอก ***"ไม่ไกลจากที่นี่มากเท่าไรนัก มีถ้ำอยู่ถ้ำหนึ่งชื่อถ้ำนายม ที่ถ้ำนายมตอนนี้มีตาผ้าขาวคนหนึ่งชื่อ "พ่อสง่า" พักจำศีลอยู่ที่นั่น"*** หลวงปู่ชอบสนใจในสถานที่ ท่านจึงเดินทางไป **"ถ้ำนายม"** ตามที่ชาวบ้านน้ำบังบอก

จำพรรษาที่ถ้ำนายม จังหวัดเพชรบูรณ์

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม เดินทางจากถ้ำน้ำบังไปถ้ำนายม ตำบลถ้ำนายม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ ใช้เวลาเดินทางครึ่งวัน ท่านบอก สมัยนั้นทางจากบ้านถ้ำน้ำบังไปบ้านถ้ำนายมไม่มีถนนหนทางเหมือนสมัยนี้ ต้องอาศัยเดินตามทางล้อเกวียนผ่านป่าใหญ่ กว่าจะมาถึงถ้ำนายมก็เป็นเวลาราวบ่ายสามโมง

ตาผ้าขาวถ้ำนายมเห็นหลวงปู่ชอบ เขาออกมาต้อนรับ นิมนต์ท่านพักฉันน้ำคลายความเมื่อยล้า ตาผ้าขาวนายมบอก ***"ข้าน้อยต้มน้ำยาสมุนไพรไว้รออาจารย์ตั้งแต่เที่ยงจนน้ำเดือดไปหลายเที่ยวแล้ว ข้าน้อยคอยดูทางว่าเมื่อไหร่อาจารย์จะมาถึงสักที"*** หลวงปู่ชอบแปลกใจที่ตาผ้าขาวผู้นี้รู้ได้อย่างไรว่าท่านจะเดินทางมาถ้ำนายม ทั้งที่ท่านเองก็ไม่ได้ไหว้วานให้ใครมาแจ้งเรื่องนี้กับตาผ้าขาว ท่านถามตาผ้าขาว ***"โยมรู้ได้อย่างไรว่าอาตมาจะมาที่นี่"*** ตาผ้าขาวบอก ***"ข้าน้อยรู้จากเทวดาถ้ำน้ำบังมาบอกว่าจะมีพระเข้ามาพักที่นี่"***

ท่านว่า **"พ่อสง่าตาผ้าขาว"** คนนี้ มีความรู้ภายในพิสดารมาก เขารู้เรื่องลี้ลับภายนอกธรรมภายในลึกซึ้ง จนองค์ท่านยอมรับในความรู้ของตาผ้าขาวนายมท่านนี้

ตาผ้าขาวถ้ำนายมบอก ***"นี่ก็จวนจะเข้าพรรษาแล้ว ข้าน้อยนิมนต์ท่านอาจารย์จำพรรษาด้วยกันกับข้าน้อยอยู่ที่นี่เถิด เรื่องปัจจัยสี่นั้น ข้าน้อยขอปวารณาเป็นผู้ดูแลท่านอาจารย์ทั้งหมด ขอท่านอย่าได้เกรงใจข้าน้อยในเรื่องปัจจัยสี่"*** หลวงปู่ชอบบอกตาผ้าขาวนายมว่า ***"อาตมาขอพิจารณาดูก่อนว่าจะจำพรรษาอยู่ที่นี่หรือไม่ เบื้องต้นอาตมาขอพักภาวนาอยู่ที่นี่สักระยะหนึ่งก่อน ส่วนเรื่องจะจำพรรษาหรือไม่นั้น อาตมาจะแจ้งให้โยมผ้าขาวทราบภายหลัง"*** ตาผ้าขาวนิมนต์หลวงปู่ชอบพักที่กระท่อมหน้าถ้ำ ซึ่งเป็นกระท่อมเก่าของเขา ส่วนตาผ้าขาวท่านเข้าไปพักในถ้ำนายม

หลังพักภาวนาที่ถ้ำนายมได้สามสี่วัน หลวงปู่ชอบท่านเห็นว่าสถานที่แห่งนี้เงียบสงบ เหมาะแก่การพักจำพรรษา ท่านบอกพ่อสง่าตาผ้าขาวว่า ***"อาตมาขอจำพรรษาอยู่ที่นี่"***

ตาผ้าขาวสง่าเข้าไปหมู่บ้านบอกลูกชายกับลูกเขยให้มาทำที่พักจำพรรษาให้หลวงปู่ชอบ ตาผ้าขาวสง่า กับลูกเขย ลูกชาย พากันทำที่พักให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบห่างจากถ้ำนายมประมาณร้อยเมตร ทำทางจงกรมไว้ให้ท่านสองเส้น เส้นหนึ่งอยู่ข้างที่พัก อีกเส้นทำไว้ภายในถ้ำ เวลาฝนตกท่านจะได้มีที่จงกรมบังฟ้าบังฝน

ท่านว่าถ้ำนายมเป็นถ้ำใหญ่และลึกมาก ภายในถ้ำมีซอกซอยเงื้อมหินสลับซับซ้อนไปมา ถ้ำนายมเป็นถ้ำที่มีอาถรรพ์ เป็นที่อาศัยของพวกภูมิบังตา ภายในถ้ำจะมีถ้วยโถโอชาม พระพุทธรูป ของเก่าโบราณ กระจัดกระจายอยู่ตามถ้ำ

ท่านถามตาผ้าขาวว่า ***“สิ่งของภายในถ้ำเป็นของใครนำมาเก็บไว้”*** ตาผ้าขาวสง่าบอก ***“เป็นของโบราณ เกิดมาข้าน้อยก็เห็นของพวกนี้มีอยู่ในถ้ำ คนที่นี่ไม่มีใครกล้าเอาของในถ้ำไปเป็นสมบัติส่วนตัว เพราะเขากลัวภัยมืดสิ่งลี้ลับจะไปตามทวงคืน ของในถ้ำจึงถูกทิ้งไว้ไร้ผู้คนเป็นเจ้าของอย่างที่ท่านอาจารย์ได้เห็น”*** หลวงปู่ชอบบอกสมบัติในถ้ำนายม คือสมบัติของชาวเมืองศรีเทพนคร (เมืองศรีเทพนคร ปัจจุบันคืออำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์) นำมาซุกซ่อนหนีภัยสงคราม

ตอนจำพรรษาที่ถ้ำนายม ท่านว่าแต่ละวันจะมีเทพเทวดาจากสวรรค์ชั้นต่างๆ มาหาตาผ้าขาวสง่าทุกวันมิได้ขาด เทวดาบางกลุ่มก็มาขอฟังธรรมกับตาผ้าขาวสง่า เทวดาบางกลุ่มก็มาอนุโมทนายินดีในการปฏิบัติของตาผ้าขาว หลวงปู่ชอบท่านบอกตาผ้าขาวสง่า ถ้ำนายม ผู้นี้เป็น **“พระอนาคามี”** ผู้พ้นกามคุณ

หลวงปู่ชอบ *“บ่ให้เรามีความมุมานะได้ยังไง ตาผ้าขาวเขาเป็นพระอนาคามี มาทำอาหารให้เราฉันทั้งพรรษา มันละอายใจตนเอง กลัวเป็นบาปกรรม เราจึงเร่งความเพียรเอาแบบแข่นๆ* (ทำความเพียรแบบอุกฤษฏ์) *ทำความเพียรอย่างหนักหน่วง จนลืมวันลืมคืน ผลที่ได้จากการทำความเพียรอย่างหนักนั้น จิตเราตั้งมั่นต่อพระนิพพานเพียงอย่างเดียวในชาตินี้ จิตยกภูมิอริยะเบื้องต้น* (พระโสดาบัน) *ตอนจำพรรษาอยู่ถ้ำนายมนี้แหละ”*

“ตาผาข้าวสง่าผู้นี้ เขามีจริตคล้ายกับเรา เป็นพวกจริตโลดโผนชอบออกรู้ บางครั้งเราขอให้เขาอธิบายธรรมภาคปฏิบัติให้ฟังแต่ละขั้นตอนนั้นผ่านมาได้อย่างไร ตาผ้าขาวสง่าเล่าให้เราฟังหมดเรื่องภายนอกภายใน ตาผ้าขาวพ่อสง่าผู้นี้ภาวนาเก่งจนสามารถทำลายกามคุณในจิตใจของตนเองลงได้ กามราคะนี่เป็นกิเลสตัวหยาบหนาที่สุด ถอดถอนยากที่สุด ถ้าผู้ใดละกามกิเลสออกไปจากจิตใจของตนเองได้แล้ว พระนิพพานธรรมธาตุก็จะปรากฏให้ผู้นั่นได้เห็นต่อหน้า คือจั่งว่าสิคว้าเอาได้เลย”

เกือบตาบอดเพราะความเพียร

ตอนจำพรรษาอยู่ **“ถ้ำนายม”** จังหวัดเพชรบูรณ์ ปี ๒๔๗๗ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านเร่งความเพียรอย่างอุกฤษฏ์ หามรุ่งหามค่ำโดยไม่คำนึงถึงวันคืน ท่านบอก *“เรานั่งภาวนาข้ามวันข้ามคืนติดต่อกันหลายวันจนก้นแตกนั่งภาวนาไม่ได้ เราก็หันมาเดินจงกรมแทน เดินจงกรมชนิดเอาเป็นเอาตายจนฝ่าเท้าทั้งสองข้างเปิดออก ฝ่าเท้าทั้งสองข้างเจ็บแสบไม่ต่างอะไรกับถูกคมมีดกรีด เวลาเดินต้องเอาผ้าพันฝ่าเท้าเอาไว้เพื่อบรรเทาความเจ็บปวด พิจารณาความเพียรตนเอง ถ้าเราเร่งเอาแบบไม่พอดีอย่างนี้ ร่างกายเราจะสู้กับความเพียรในใจไม่ไหว กิเลสยังไม่ทันตาย กายของเรามันจะแตกก่อน”* ท่านจึงผ่อนความเพียรของตนเองลงเพื่อรักษาธาตุขันธ์

ช่วงผ่อนความเพียรลงมานั้น ท่านบอกพอฉันข้าวแล้ว เราจะมีอาการง่วงเหงาหาวนอน เวลาสวดมนต์ไหว้พระภาวนาจะหลับนกหลับในอยู่ประจำ อาการหลับในแบบนี้ไม่เคยเกิดกับท่านมาก่อน ท่านจึงหาอุบายแก้ไขตนเองเรื่องนี้ด้วยการฉันพริกฉันเกลือ เวลาเกิดอาการง่วงนอน ตอนเผ็ดพริกเค็มเกลือ อาการง่วงเหงาหาวนอนเหล่านี้ก็หายไปชั่วขณะ แต่พอฤทธิ์พริกฤทธิ์เกลือหมด อาการง่วงงึมซึมกะทือมันก็กลับมาเป็นเพื่อนเยือนกายท่านเหมือนเดิม

องค์ท่านจึงตั้งสัจจะ **“เนสัชชิก”** ไม่นอน เพื่อเป็นการดัดสันดานทรมานกิเลสความง่วงเหงาหาวนอนที่มารบกวนธาตุขันธ์ในการปฏิบัติของท่าน พ่อแม่ครูอาจารย์

ท่านตั้งสัจจะว่า ***“ถ้าหากข้าพเจ้าเผลอสติหลับไปในเวลาใด ขอให้ข้าพเจ้าขาดใจตายไปในเวลานั้น”***

ท่านเริ่มอดนอนในการปฏิบัติครั้งละ ๓ วันถึงจะพักคืนหนึ่ง ต่อมาเพิ่มเป็น ๗ วันถึงนอนครั้งหนึ่ง พอเห็นว่าร่างกายกับสติของตนเองมีความเข้มแข็ง จึงเพิ่มวันในการอดนอนขึ้นเป็นลำดับ โดยอดนอนทำความเพียรต่อเนื่อง ๑๕ วันถึงพักครั้งหนึ่ง

ท่านว่าตอนอดนอน ๑๕ วันนี้ ทรมานมาก ตาทั้งสองข้างจะปวดจนมีน้ำตาไหลออกมา มองแสงสว่างก็ไม่ได้เพราะจะปวดนัยน์ตามาก จนต้องเข้าไปอยู่ในถ้ำเพื่ออาศัยความมืดช่วยประคองสายตา ท่านว่าถ้าไม่ทำเช่นนี้ เส้นเลือดนัยน์ตาจะแตก แก้วตาจะบอดได้

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ธุดงค์ ๑๓ ข้อ เราทำมาแล้วทั้งหมด ไม่มีข้อไหนหนักเท่า* ***“เนสัชชิก”*** *ข้อนี้หนักที่สุด ทรมานที่สุด อดข้าวเป็นเดือนยังไม่หนักเท่าอดนอนอาทิตย์เดียว อดข้าวยังได้นอนพักสายตา อดนอนได้พักสายตาต่อเมื่อหลับตาภาวนาเท่านั้น อดนอนหลายวัน ตามันจะปวดมีน้ำตาไหลออกมาตลอด หนักเข้าเหมือนมีไฟมาสุมอยู่ในตา เราจึงไม่แปลกใจเลยว่า ทำไมพระจักขุบาลท่านถึงตาบอดเพราะความเพียรในการอดนอน*

อดนอนนี่มหาโหดที่สุดในธุดงค์ ๑๓ ข้อ ถ้าถือธุดงค์ข้อนี้แล้วแอบไปหลับในท่านั่ง กิเลสมันก็ขี่หัวได้เหมือนเดิม ถ้าทำแบบนี้อย่ามาตั้งสัจจะหลอกตนเองให้อายพระพุทธรูป สุดท้ายก็ถูกกิเลสมันสับกะโหลกให้หลับในคือเก่า

เราบ่เอานะแบบนั้น ตั้งสัจจะไม่นอน แต่มานอนในท่านั่ง เป็นการหลอกตนเอง ไม่มีประโยชน์ในการปฏิบัติทางด้านสติ ขันติ เราตั้งสัจจะเอาขนาดว่า ***“ถ้าข้าพเจ้าเผลอสติหลับไปเมื่อไหร่ ก็ให้ขาดใจตายในตอนนั้นเลย”*** *ปีที่จำพรรษาอยู่ถ้ำนายม เราเอาหนักถึงขั้นตาจะบอดตัวจะตายเพราะความเพียร เรายอมแลกหมดเพื่อจะเอาธรรม”*

โอสถทิพย์เทวดา

ด้วยความปรารถนาอยากรู้อยากเห็นธรรมในชาตินี้ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจึงเร่งความเพียรอย่างหนักชนิดเอาตายเข้าแลก องค์ท่านทำความเพียรเดินจงกรมภาวนา อดนอน ผ่อนอาหาร ต่อเนื่องกันหลายวัน จนทำให้ร่างกายท่านอ่อนแรง สู้ความเพียรไม่ไหว จนเป็นเหตุให้ท่านป่วยเป็นไข้ป่าขึ้นมา ทีแรกท่านเข้าใจว่าเป็นไข้หวัดธรรมดา ฉันยาสมุนไพรที่มีก็คงจะหาย ฉันยาหมดไปหลายหม้อ อาการไข้ของท่านก็ไม่มีท่าทีว่าจะเบาบางสร่างซาลง หนำซ้ำยาบางอย่างกลับทำให้อาการไข้ของท่านหนักขึ้นจนนอนซมหนาวสั่น

ท่านว่าถ้าอยู่ในร่มจะมีอาการหนาวสั่นเหมือนกับร่างกายไม่มีธาตุไฟไออุ่น เวลาหนาวสั่นขึ้นมาแต่ละครั้ง หัวใจแทบจะหยุดเต้นไปเลยในตอนนั้น ท่านต้องอาศัยนอนตากแดดนั่งตากแดดบนก้อนหินหน้าถ้ำเพื่อบรรเทาความหนาวใน พอตากแดดไปนานๆ จะมีอาการร้อนภายในเหงื่อซึมออกมา ท่านต้องคอยสลับแดดสลับร่มอยู่อย่างนี้เพื่อรักษาอาการไม่พอดีของธาตุขันธ์ตนเอง อาการหนาวสั่นที่ว่านี้ ท่านว่าไม่หนักเท่ากับปวดหัวเพราะพิษไข้ เวลาพิษไข้กำเริบขึ้นมา เหมือนกับว่าหัวมันจะแตกออกเป็นเสี่ยงๆ นัยน์ตาเหมือนจะกระเด็นหลุดออกมาจากเบ้าตา เวลาปวดหัวมากๆ ท่านต้องเอาสายรัดประคดเอวมามัดพันรอบหัวเพื่อบรรเทาเวทนา พอเห็นว่าอาการของตนเองหนักมากแล้ว ท่านจึงเล่าเรื่องอาพาธให้ตาผ้าขาวฟัง ตาผ้าขาวสง่าบอก *“อาการที่อาจารย์กำลังเป็นอยู่นี้คือไข้ป้าง”* (ไข้มาลาเรีย)

ตาผ้าขาวสง่าไปหายาสมุนไพรมาต้มถวายให้ท่านฉันเพื่อบรรเทาพิษไข้ ท่านฉันยาสมุนไพรที่ตาผ้าขาวต้มถวายหมดไปหลายหม้อ อาการไข้ก็ไม่ทุเลาเซาซา เวทนาอาการก็ยังรุมเร้าอยู่เหมือนเดิม จนท่านรำพึงในใจ ***“เรื่องตายนี้เราไม่อาลัยในชีวิตเลย เกิดมาก็ต้องตายกันทุกคนอยู่แล้ว เสียดายแต่เรายังไม่พ้นทุกข์เท่านั้น”*** ท่านจึงตัดสินใจจากนี้ไปเราจะไม่ฉันยาใดๆ อีกแล้ว เราจะเอาธรรมเข้ารักษา ถ้าหายก็หาย ถ้าไม่หายก็ให้มันตายไปเลย

ท่านตั้งจิตอธิษฐานว่า ***“ถ้าข้าพเจ้ามีวาสนาที่จะรู้ธรรมเบื้องสูงในชาตินี้ ขอให้ข้าพเจ้าหายจากป่วยไข้ หากข้าพเจ้าไม่มีวาสนาที่จะรู้ธรรมเบื้องสูงในชาตินี้แล้ว ก็ให้ตนเองสิ้นอายุขัยตายไปเพราะไข้นี้”***

เมื่อตั้งจิตอธิษฐานแล้ว ท่านนั่งภาวนาดูจิตดูใจของตนเอง ปล่อยให้ธาตุขันธ์ทำหน้าที่ของมันไปตามโลก พอเวทนาขาดกันกับจิตแล้ว จิตท่านเกิดความสว่างอย่างประมาณไม่ได้ พอจิตพักฟักตัวจนอิ่มจึงถอนออกมาดูข้างนอก ท่านเห็นเทวดานางหนึ่งนั่งอยู่นอกระเบียงชานที่พัก เทวดาตนนี้แสดงความเคารพท่านด้วยการพนมกรไหว้ นางเทวดาตนนี้บอก ***“ข้าน้อยทราบว่าท่านไม่สบาย จึงเอา “โอสถทิพย์” มาถวายรักษาพระคุณท่าน”*** ท่านถาม ***“จะรักษาอาตมาอย่างไร”*** นางเทพเทวดาบอก ***“จะเอา “ยาทิพย์” ทาตามตัวของท่าน อาการไข้ของท่านก็จะหายไปเอง”*** ท่านถาม ***“จะให้อาตมาทำอย่างไร”*** นางเทวดาบอก ***“ให้ท่านทรงจิตไว้ ทุกอย่างข้าพเจ้าจะเป็นผู้รักษาเอง”*** นางเทวดาเอายาเป็นแท่งความยาวขนาดหนึ่งคืบทาที่หลังของท่าน ท่านว่าพอเทวดาเขาเอายาทาที่หลังเท่านั้น ธาตุขันธ์ที่หนักหน่วงเพราะพิษไข้พลันทุเลาเบาโล่งขึ้นมาทันที จนจิตของท่านสามารถสัมผัสรู้ได้

พอท่านถอนจิตออกจากสมาธิ พิษไข้ที่เคยรุมเร้ามาหลายวันก็พลันหายเป็นปลิดทิ้ง ร่างกายมีกำลังวังชาขึ้นมาอย่างเห็นได้ชัดเหมือนกับว่าตนเองไม่เคยป่วยมาก่อน กายเอิบจิตอิ่มอย่างอัศจรรย์ ท่านว่าเป็นครั้งแรกที่เราได้รับ ***“โอสถทิพย์เทวดา”*** เป็นครั้งแรกที่เราได้เห็นปาฏิหาริย์โอสถทิพย์เทวดาตอนจำพรรษาที่ถ้ำนายม

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถามนางเทวดาผู้มารักษาว่า *“โยมมีวาสนาสงเคราะห์กันกับอาตมามาก่อนหรือ ถึงได้มารักษาอาตมา”* นางเทพเทวดาบอก ***“เมื่อสมัยพระพุทธเจ้าสมณโคดม พระองค์ยังทรงพระชนม์ชีพอยู่ ข้าพเจ้าเคยเกิดเป็น “แม่” ของท่านมาก่อน เมื่อข้าพเจ้าทราบว่าท่านไม่สบายจึงมาดูแลรักษาท่าน”***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบพิจารณาอดีตของท่านกับเทวดานางนี้ ชาตินั้นท่านเกิดในสกุลพราหมณ์ เมืองราชคฤห์ เป็นบุตรคนเดียวของตระกูล มีนิสัยเอาแต่ใจตนเอง

คบคนชั่วเป็นมิตร พ่อแม่กลัวท่านจะดำรงวงศ์ตระกูลไม่ได้ จึงพาท่านไปบวชในสำนักของ**พระโสณะกุฏิกัณณะ** เพื่อที่จะให้พระมหาเถระเจ้าท่านอบรมบ่มนิสัยใฝ่ดีให้

ด้วยเป็นคนมีนิสัยเอาแต่ใจตัวเอง ไม่เชื่อในคำสั่งสอนของครูบาอาจารย์ หลงคำยุยงอลัชชี หนีออกจากครูบาอาจารย์ไปอยู่กับพระเทวทัต หลังจากเทวทัตถูกธรณีสูบในชาตินั้น ท่านลาสิกขาออกมาครองเรือน อายุสามสิบกว่าก็สิ้นอายุขัยในชาตินั้น ตายจากชาตินั้น ท่านได้ไปเกิดในตระกูลต่ำ เพราะผลกรรมจากความดื้อด้านไม่เคารพพ่อแม่ครูบาอาจารย์ผู้ทรงศีล ส่วนแม่ของท่านได้ไปเกิดเป็นเทวดาอยู่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ เพราะผลบุญที่ตนเองได้ทำไว้

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *"เรื่องเวียนว่ายตายเกิดนี่ ถ้าบ่หมดกิเลสแล้ว บ่มีที่สิ้นสุดเป็นดอก มันจะหมุนเวียนเปลี่ยนภพชาติ เกิดต่ำเกิดสูงเพราะบุญบาปหนุนนำ เกิดในที่ต่ำเพราะผลบาปของตนเอง เกิดในที่สูงเพราะผลบุญของตนเอง เรื่องบุญบาปภพชาตินี่ประมาทบ่ได้ อย่างเรานี่อดีตเคยเกิดเป็นลูกมหาเศรษฐีกฎุมพี กินนอนในหอปราสาท เพราะมานะทิฐิไร้ศีลธรรม บ่รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตนต่อพ่อแม่ ครูบาอาจารย์สมณะทรงศีลผู้มีคุณ บาปกรรมจึงส่งผลให้ตนเองมาเกิดในตระกูลที่ต่ำกว่าเดิม*

ชาตินั้นเกิดอยู่หอปราสาท นอนอู่เตียงทองคำ ชาตินี้เกิดในกระท่อม นอนกระด้งฟัดข้าว นี่แหละ ผลของบาปบ่เคารพพ่อแม่ ครูบาอาจารย์ สมณะชีพราหมณ์ผู้ทรงศีล โบราณท่านว่า ลูกบ่ฟังความพ่อแม่ ผีลากลงหม้อนรก ศิษย์บ่ฟังคำครู สิเสื่อมพังเพม้าง เห็นหรือยังบาปกรรมเป็นอย่างไร ทำอะไรไปก็จะได้รับผลนั้น มีใครหนีพ้น ถ้าบ่อยากตกต่ำ อย่าประมาทในธรรมเป็นอันขาด บ่อยากให้ไฟไหม้หัวใจ ก็ให้มีธรรมเป็นเครื่องอยู่ เรื่องบุญบาปนี้ เราเชื่อสนิทใจตั้งแต่อยู่ถ้ำนายม"

เรียนถามองค์ท่าน *"ทำไมแม่เทวดาถึงจำได้ว่าพ่อแม่ครูอาจารย์เป็นลูกเขา ทั้งที่ตายจากชาตินั้นไปแล้ว ต่างฝ่ายต่างเวียนว่ายตายเกิดอีกหลายชาติ"* ท่านว่า ***"เพราะจิตผูกพัน เทวดาเขามีจิตที่ละเอียดกว่ามนุษย์ ถึงจะเปลี่ยนรูปร่างไปตามภูมิเกิด แต่จิตผูกพันมันไม่เปลี่ยนรูปร่างไปด้วย ทุกอย่างที่ผ่านมา จิตมันบันทึกเอาไว้หมด เพราะ***

กิเลสปิดกั้นปัญญา จิตคนเราจึงไม่รู้ที่มาที่ไปของตนเอง พอธรรมเปิดจิตออกมาแล้วทุกอย่างจะเปิดใจให้เรารู้หมด กี่ภพกี่ชาติที่ผ่านมามันจะหลั่งไหลพรั่งพรูออกมาจนนับไม่ถ้วน ตาเนื้อเห็นกันจำผิดจำถูก ตาจิตตาใจเปิดออกมาเห็นอดีตปัจจุบันทั้งหมด อดีตผูกพันกันมาอย่างไร ปัจจุบันมันจะแสดงให้รู้ทันที เรื่องจิตนี้พิสดารมาก สูงสุดต่ำสุดก็อยู่ที่จิตดวงเดียวนี้แหละ เวียนว่ายตายเกิดหลายภพหลายชาติก็อยู่ที่จิตดวงเดียวนี่แหละ ไม่ใช่อยู่ในที่แห่งใดไหนอื่น”

ท่านบอก ตอนจำพรรษาอยู่ถ้ำนายม เทวดาผู้เคยเกิดเป็นแม่จะมาเยี่ยมเราเสมอ บางครั้งมาขอฟังธรรม บางครั้งมาอนุโมทนาในเวลาเราทำความเพียร แม่เทวดาเขาจะไม่มารบกวนในเวลาเราทำ **“อริยกิจ”** พวกเทพเทวดาเขาถือในเรื่องอริยกิจ ต่างกันกับมนุษย์เราผู้ถือสนิทศิษย์ใกล้ชิดครูบาอาจารย์ราวฟ้ากับเหว ไม่ต่างอะไรกับลิงค่างบ่างชะนี เมื่อเทียบกับผู้ดีที่ผ่านการอบรม พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเปรียบความประพฤติให้ฟังเพื่อเตือนใจในเรื่องประพฤติพอดีระหว่างศิษย์กับอาจารย์ ท่านบอก ***“ถากบาปกับอุปัฏฐากบุญ มันต่างกัน ทำเพื่อให้โลกเห็นได้รับสรรเสริญในเบื้องต้น สุดท้ายพอโลกรู้ก็ถูกตำหนินินทา ทำเพื่อธรรม ธรรมจารึกในจิตใจของตนเองจนถึงวันเข้าพระนิพพาน ทำอะไรลงไป ใจผู้กระทำรู้สาแก่ใจของตนเอง บุญแสดงผลช้าแต่คุ้มค่าเมื่อแสดงผล เมื่อบุญให้ผลแล้ว ใจผู้นั้นจะอิ่มสุขในทิพยธรรม บาปเมื่อทำลงไปแล้วจะแสดงผลเร็ว “อะยัมภะทันตา” ให้ผู้นั้นได้รับทุกขเวทนาเดือดร้อน ไฟนรกตกอบายเป็นยังไง ใจผู้นั้นจะรู้เอง นักปราชญ์ราชเมธีท่านจึงกล่าวไว้ว่า “สวรรค์ในอก นรกในใจ”*** ตนเองเห็นตามคำสอนของพ่อแม่ครูบาอาจารย์อย่างสนิทใจ ไม่มีสิ่งใดจะมาโต้แย้งดาบสองคมระหว่าง **“บุญบาป”** เป็นเช่นไร ใจผู้ **“อุปัฏฐาก”** ย่อมรู้เอง

เทวดาอยากรู้

อีกเรื่องหนึ่งเกี่ยวกับเทวดาตอนพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจำพรรษาอยู่ที่ถ้ำนายม จังหวัดเพชรบูรณ์ องค์ท่านเล่าให้ฟังว่า วันหนึ่งท่านเดินจงกรมอยู่ในถ้ำนายม มีเทวดาผู้ชายตนหนึ่งนั่งอยู่โขดหินดูเราเดินจงกรม กิริยาเขาไม่ต่างอะไรกับ

คนมานั่งดูพระเดินจงกรม ท่านจึงกำหนดจิตแผ่เมตตาให้กับเทวดาผู้นี้ เวลาที่ท่านแผ่เมตตาให้กับเทวดาผู้นี้ เขาจะพนมมืออนุโมทนาสาธุทุกครั้ง เทพบุตรผู้นี้จะนั่งดูท่านเดินจงกรมอยู่อย่างนั้นโดยไม่ไปไหนเลย จนท่านแปลกใจในกิริยาของเทวดาตนนี้

ท่านเคยเห็นเทพเทวดามาหลายองค์ แต่เทพเทวดาผู้นี้จะดูแปลกกว่าเทวดาตนอื่นที่ท่านเคยเห็นมา เทวดาทั่วไปเมื่อแผ่เมตตาให้ เขาก็จะอนุโมทนาสาธุแล้วลาจากไป หรือไม่ก็จะเข้าสนทนาเรียนถามธรรมะกับท่าน แต่เทวดาถ้ำนายมผู้นี้ เขาจะไม่เข้ามาหาท่าน เขาจะนั่งดูท่านเดินจงกรมอยู่อย่างนั้นโดยไม่ไปไหน ท่านกำหนดถามเทวดาผู้นี้ว่า ***"เพราะอะไรโยมจึงมาเฝ้าดูอาตมาเดินจงกรม"*** เทวดาผู้นี้ไม่ตอบคำถามของท่าน เขาลอยไปทางที่พักของตาผ้าขาวสง่าอนาคามี แล้วแสดงกิริยาชี้มือมาทางที่ท่านเดินจงกรม จากนั้น เทวดาตนนี้เขาลาตาผ้าขาวสง่าอนาคามีลอยขึ้นไปบนอากาศ

หลังเลิกจากจงกรม หลวงปู่ชอบท่านเดินมาที่พักตาผ้าขาวสง่าเพื่อฉันน้ำร้อน ระหว่างฉันน้ำร้อน หลวงปู่ชอบท่านถามตาผ้าขาวสง่าว่า ***"เทวดาที่มาดูอาตมาเดินจงกรมนั้นเขาพูดอะไรกับตาผ้าขาวหรือ"*** ตาผ้าขาวสง่าเรียนท่านว่า ***"เทวดาผู้นี้เขามีความสงสัยถามข้าน้อยว่า "พระองค์นี้ท่านภาวนาได้ภูมิธรรมชั้นไหนแล้ว" ข้าน้อยบอกว่าเรื่องนี้ข้าพเจ้าไม่สามารถตอบคำถามของท่านได้ ถ้าท่านอยากจะรู้ ก็ให้ไปเรียนถามท่านอาจารย์ชอบเอาเอง เทวดาเขาไม่กล้าไปถามด้วยตนเอง เพราะเกรงในบารมีธรรมของท่านอาจารย์"***

หลวงปู่ชอบ *"ตาผ้าขาวรู้ว่าเราได้ภูมิธรรมชั้นไหนแล้ว แต่เขาไม่บอกเทวดาผู้สงสัยทราบ เพราะมันผิดมารยาททางธรรม เทวดาเขาก็มาจากคน บางสิ่งบางอย่างเขาก็มีความสงสัยเหมือนกับคนเรานี่แหละ ตอนอยู่กับท่านอาจารย์ใหญ่มั่นก็เหมือนกัน เทวดามักพากันมาถามองค์ท่านเรื่องนั้นเรื่องนี้อยู่เสมอ บางครั้งก็มาถามเรื่องการปฏิบัติของพระเณรองค์นั้นองค์นี้ว่าเป็นอย่างไร ท่านอาจารย์มั่นจะไม่ค่อยตอบข้อสงสัยในเรื่องแบบนี้กับมนุษย์หรือเทวดา ท่านว่าถ้าตอบไปแล้วจะทำให้มนุษย์หรือเทวดาผู้นั้นถือเป็นมานะทิฐิได้ ต่อไปเขาจะประมาทในการปฏิบัติของพระสงฆ์องค์เณรรูปนั้นๆ*

จะทำให้เขาเป็นบาปกรรมเพราะไปประมาทผู้ทรงศีลทรงธรรม เรื่องหลงในทิฐินี้ อย่าว่าแต่มนุษย์เราเลย ถึงจะเป็นเทวดาอยู่บนสวรรค์ชั้นฟ้า ถ้าได้หลงในทิฐิแล้ว ก็สามารถทำผิดได้ทุกเมื่อ เรื่องแบบนี้ครูบาอาจารย์ท่านจะไม่ค่อยพูดให้ฟัง นอกจากท่านจะพิจารณาเห็นในทิฐิของผู้นั้นแล้วท่านจึงจะบอกเล่าเพื่อเป็นธรรมทาน”

ตาผ้าขาวสง่าอนาคามี

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เล่าประวัติตาผ้าขาว ถ้ำนายม จังหวัดเพชรบูรณ์ ผู้บรรลุธรรม **“พระอนาคามี”** ว่า

ตาผ้าขาวถ้ำนายมท่านนี้ มีชื่อว่า **“พ่อสง่า”** อายุ ๖๓ ปี พ่อตาผ้าขาวสง่า ท่านเป็นคนบ้านนายม ตำบลนายม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ มีลูกสาวลูกชายทั้งหมด ๔ คน พอภรรยาตาย อยากจะบวชเพื่ออุทิศบุญให้กับภรรยาคู่ชีวิต แต่พวกลูกๆ ไม่อยากให้ท่านบวชเพราะเป็นห่วงเกรงว่าพ่อจะลำบาก เนื่องจากอายุมากแล้ว เมื่อลูกไม่ให้บวช พ่อสง่าจึงประพฤติพรหมจรรย์ โดยการถือศีล ๘ ฝึกฝนอบรมสมาธิทุกวันอยู่ที่บ้าน พ่อสง่าจะปฏิบัติสลับกันไปมาระหว่างบ้านกับวัด วันธรรมดาก็จะปฏิบัติอยู่ที่บ้านของตนเอง วันพระก็จะไปปฏิบัติอยู่ที่วัดในหมู่บ้าน

พ่อสง่าเป็นผู้มีวาสนา รู้ธรรมได้เร็ว ท่านปฏิบัติภาวนาอยู่ที่บ้านจนบรรลุธรรมเบื้องต้นเป็น **“พระโสดาบัน”** จากนั้น ท่านเกิดความเบื่อหน่ายในการใช้ชีวิตอยู่กับครอบครัว อยากออกไปปฏิบัติตามป่าเขาเพียงลำพัง จึงบอกลูกหลานว่าจะไปถือศีลภาวนาอยู่ที่ **“ถ้ำนายม”**

แรกๆ เมื่อมาปฏิบัติจำศีลภาวนาอยู่ที่ถ้ำนายม ตาผ้าขาวสง่าจะพักเพียงคืนสองคืนก็จะกลับมาบ้านครั้งหนึ่ง ต่อมาพอเข้าพรรษา ท่านก็ขอลูกหลานมาจำพรรษาอยู่ถ้ำนายมเพียงผู้เดียว เบื้องต้นลูกหลานคัดค้านเพราะเป็นห่วงพ่อ อยากให้พ่อจำพรรษาที่วัดในหมู่บ้าน ตาผ้าขาวสง่าไม่อยากจำพรรษาที่วัดในหมู่บ้าน เพราะมีเหตุบางอย่างที่มันติดขัดกับธรรมในใจของท่าน สุดท้ายลูกหลานก็ยอมให้พ่อไปถือศีลภาวนาจำพรรษาอยู่ที่ถ้ำนายม

ตาผ้าขาวสง่าจำพรรษาอยู่ถ้ำนายมได้ไม่ถึงเดือน ลูกหลานก็พากันมาอ้อนวอนให้กลับไปอยู่บ้านเพราะเป็นห่วงพ่อ ตาผ้าขาวสง่าบอกลูกหลานว่า ออกพรรษาพ่อถึงจะกลับบ้าน ขอจำศีลภาวนาอยู่นี่ให้พ้นพรรษาตามที่ตนเองได้ตั้งสัจจะเอาไว้ ลูกหลานจะพากันมาเยี่ยม นำเสบียงข้าวปลาอาหารมาส่งให้พ่อทุกสามสี่วันครั้งหนึ่ง พอออกพรรษา ตาผ้าขาวสง่าไม่ยอมกลับบ้าน ลูกหลานพากันมาอ้อนวอนอย่างไรก็ไม่ยอมกลับ เมื่อรบเร้าอ้อนวอนเท่าไหร่ พ่อก็ไม่ยอมกลับบ้าน ลูกชายกับลูกเขยจึงพากันจับตาผ้าขาวสง่ามัดมือมัดเท้าแบกกลับบ้าน

หลวงปู่ชอบท่านเห็นถึงกับสลดใจ ต่างคนต่างภูมิ จึงไม่รู้ข้างในจิตใจกัน ท่านว่าที่ตาผ้าขาวสง่าไม่อยากอยู่บ้าน เพราะท่านไม่อยากให้ลูกหลานญาติพี่น้องเป็นกรรม เพราะบางครั้งอาจเผลอสติประมาทพลาดพลั้งตามประสากิเลสบงการ ตาผ้าขาวสง่าบอกหลวงปู่ชอบไว้ว่า ***“ถ้าลูกหลานข้าน้อยพากันมาเอาตัวข้าน้อยกลับบ้าน อายุขัยข้าน้อยก็จะสั้นลง”*** ตาผ้าขาวสง่ากลับไปอยู่บ้านได้สองสามวัน พอลูกหลานเผลอก็แอบกลับมาถ้ำนายม เพื่อมากราบลาองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ตาผ้าขาวสง่าบอกองค์ท่านว่า ***“ข้าน้อยบ่มีวาสนาได้บวชเหมือนอาจารย์ เพราะข้าน้อยไม่ได้สร้างบารมีเนกขัมมะมา จากนี้ไปไม่นาน อายุขัยของข้าน้อยก็จะสิ้นแล้ว ข้าน้อยจะตายด้วยโรคลมปัจจุบัน เป็นเหตุให้ตนเองตกจากบ้านถูกไม้ค้ำเกวียนเสียบอกตาย”***

ตาผ้าขาวสง่าเล่าอดีตกรรมของท่านให้หลวงปู่ชอบฟังว่า เหตุที่ตนเองไม่ได้บวช เพราะในอดีตชาติครั้งหนึ่ง ท่านเป็นมิจฉาทิฐิตำหนิพระสงฆ์องค์เณรว่าเป็นคนเกียจคร้าน ไม่อยากทำงานจึงหนีไปบวช ลูกชายของตนเองในชาตินั้นมีศรัทธาอยากจะบวช ตนเองห้ามลูกไม่ให้บวช กรรมนี้จึงส่งผลมาในชาติปัจจุบัน เป็นเหตุให้ตนเองถูกขัดขวางไม่ให้บวชจากลูกหลาน

อีกชาติของตาผ้าขาวสง่า ท่านเกิดเป็นนายเพชฌฆาต มีหน้าที่ประหารนักโทษโดยการโยนลงเหว กรรมนี้จะเป็นเหตุให้ตนเองตกจากที่สูงตายในชาติปัจจุบัน

ตาผ้าขาวสง่าบอกวันเวลาที่ตนเองจะตายให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบฟังทั้งหมด ตาผ้าขาวสง่ามาพักอยู่กับหลวงปู่ชอบที่ถ้ำนายมหนึ่งคืน วันต่อมาลูกหลานก็พากัน

มาตามตาผ้าขาวสง่ากลับบ้าน ตาผ้าขาวสง่ากราบลาองค์ท่านหลวงปู่ชอบกลับบ้านพร้อมกับลูกหลาน นั่นคือครั้งสุดท้ายที่หลวงปู่ชอบท่านได้เห็นตาผ้าขาวสง่าตอนที่ยังมีชีวิตอยู่

ตาผ้าขาวสง่ากลับไปอยู่ที่บ้านได้ไม่กี่วัน ท่านก็ตายตามวันเวลาที่ได้บอกหลวงปู่ชอบไว้ไม่มีผิด วันที่ตาผ้าขาวสง่าตายนั้น ท่านเดินจงกรมอยู่ที่ระเบียงบ้านของตัวเอง เวลาประมาณสิบเอ็ดโมงกว่าๆ ท่านเกิดเป็นลมหน้ามืดพลัดตกจากบ้านถูกไม้ค้ำเกวียนเสียบอกตาย วันเวลาการตายตรงกับที่ท่านได้บอกหลวงปู่ชอบไว้ว่าจะตายตอนพระเณรฉันเพล

หลวงปู่ชอบท่านว่า ผู้ที่สำเร็จคุณธรรมเป็น **"พระอริยบุคคล"** ไม่ว่าชั้นไหนๆ ก็ตาม จะอยู่ร่วมครองเรือนกับฆราวาสทั่วไปลำบาก การอยู่ครองเรือนร่วมกันนั้น ย่อมมีการกระทบกระทั่งกันทางอารมณ์เป็นธรรมดา ผู้ที่มีธรรมท่านก็ปล่อยวาง เป็นปุถุชนคนธรรมดาละวางไม่เป็น เมื่อมีเหตุกระทบกระทั่งกัน จะทำให้เป็นบาปกรรมต่อกันได้ ด้วยวิสัยของท่านผู้มีภูมิธรรมจะพิจารณาถึงอนาคตของตนเอง หากมีวาสนาเนกขัมมะบารมี ท่านก็จะออกบวชเพื่อโปรดสัตว์โลก หากพิจารณาเห็นว่าตนเองไม่มีวาสนาบารมีในทางนี้ ท่านก็จะพิจารณาปลงสังขารละขันธ์ไปในที่สุด

หลังจาก **"ตาผ้าขาวสง่าอนาคามี"** ผู้เป็นสหายธรรม ทิ้งขันธ์ลาจากไป หลวงปู่ชอบท่านจึงตัดสินใจเที่ยววิเวกมุ่งหน้าสู่ภาคเหนือเพื่อตามหาพ่อแม่ครูบาอาจารย์ องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต โดยจุดหมายปลายทางของท่านคือเมืองเชียงใหม่

เสือดักทาง

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านออกจากบ้านถ้ำนายม ตำบลนายม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ เดินทางมุ่งหน้ามาอำเภอหล่มสัก-หล่มเก่า แวะพักตามสถานที่ต่างๆ ที่ท่านเคยมาพัก เช่น บ้านสักหลง บ้านหินฮาว บ้านซำขี้นาค เป็นต้น พอออกจากเขตอำเภอหล่มเก่า ท่านเดินทางมาเขตอำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ท่านเข้ามาพักภาวนา

อยู่บ้านกกโพธิ์วังก่ำ เขตอำเภอด่านซ้าย ประมาณหนึ่งอาทิตย์ จากนั้น ท่านจะเดินทางไปอำเภอด่านซ้าย ชาวบ้านกกโพธิ์ไม่อยากให้ท่านไปด่านซ้าย เพราะจะต้องเดินผ่านป่าใหญ่ดงเสือ เกรงว่าท่านจะได้รับอันตรายจากสัตว์เสือเหล่านี้ได้

แต่หลวงปู่ชอบท่านอยากจะไปทางด่านซ้าย เพราะเป็นทางเดียวที่จะลัดขึ้นภาคเหนือได้สะดวกกว่าเส้นทางอื่น ท่านจึงเดินลัดตัดเขาจากบ้านกกโพธิ์วังก่ำ มาอำเภอด่านซ้าย แต่เพราะความที่ไม่คุ้นเคยกับเส้นทางนี้มาก่อน ท่านจึงหลงทางอยู่ในป่าจนตะวันตกดินก็ยังหาทางออกไม่เจอ ราวสองทุ่ม ขณะที่กำลังกรองน้ำในลำห้วยเพื่อฉัน ท่านได้ยินเสียงเสือร้องคำรามทางเส้นทางที่ท่านคิดจะเดินไป เสือตัวนี้ร้องคำรามข่มป่าเป็นระยะๆ ฟังจากเสียงดูเหมือนมันจะอยู่ไม่ไกลจากจุดที่ท่านอยู่มากนัก

ตอนเสือคำราม ท่านมีอาการหวั่นในอำนาจของเสือ แต่มีสติบังคับจิตใจตนเองไม่ให้ลนลานพานกลัวจนไม่เป็นกระบวนท่า ระหว่างที่ท่านเดินย้อนกลับหลังเพื่อจะเลี่ยงการพบกันกับเสือตัวนี้ ท่านกลับมาพบกับเสืออีกตัวหนึ่งโดยบังเอิญ พอประจันหน้ากันกับเสือโคร่งตัวนี้ ท่านบอก *“เรามีอาการขาสั่นจนก้าวขาไม่ออก เกิดมาเป็นผู้เป็นคนเราเพิ่งได้เห็นเสือจังๆ ครั้งแรกก็ตอนนี้แหละ เสือลายพาดกลอนตัวนี้มันขู่คำรามพร้อมจะกระโจนใส่เราได้ทุกเมื่อ”*

ท่านบอกไม่นานเท่าไร เสืออีกตัวมันก็เดินคำรามมาทางด้านหลังของท่าน เสือสองตัวมันดักหน้าดักหลังจนท่านมองไม่เห็นหนทางว่าตัวเองจะรอดจากภัยอันตรายนี้ไปได้ ท่านปลงใจในกรรมของตนเอง น้อมระลึกนึกถึงศีลธรรมที่ตนเองบำเพ็ญมาทำให้จิตใจเกิดความกล้าหาญชาญชัยในธรรม

องค์ท่านอธิษฐานในใจว่า ***“ถ้าข้าพเจ้าเคยมีกรรมเคยทำร้ายเสือสองตัวนี้มาก่อน หากเขาจะทำร้ายเข่นฆ่าข้าพเจ้า ข้าพเจ้าขอรับผลกรรมที่ตนเองได้เคยกระทำไว้ ไม่ถือโทษโกรธแค้นอาฆาตพยาบาทกับเสือสองตัวนี้ ขอให้พ้นเวรกรรมกันนับแต่ชาตินี้เป็นต้นไป หากข้าพเจ้าจะตายในวันนี้ ขอตายพร้อมสรณะทั้งสาม พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ เท่านั้น”***

หลังปลงใจในกรรมแล้ว พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านยืนหลับตาภาวนา โดยที่มือยังถือโคมไฟอยู่ ท่านว่า พอเรากำหนดจิตไม่ถึงนาที จิตเราดิ่งพรวดเข้าสู่อัปปนาสมาธิทันที จิตตั้งมั่นแน่วแน่อยู่กับความสว่างไสวรวมเป็นหนึ่ง ท่านยืนนิ่งอยู่ในสมาธิเป็นเวลานาน จนเลย ๒ ยาม จิตจึงถอนออกจากสมาธิ พอถอนออกจากสมาธิ ท่านไม่พบเสือ ๒ ตัวนี้เลย และไม่ทราบว่าเสือ ๒ ตัวนี้มันหนีไปทางไหน หลังจิตถอนออกจากสมาธิ ท่านก็ไม่มีความรู้สึกกลัวเสือ ซึ่งต่างจากก่อนหน้านั้นที่ตนเองกลัวมันจนขาสั่น ท่านได้เห็นอำนาจคุณศีลคุณธรรมเวลาที่แสดง "ปาฏิหาริย์" ออกมา จนท่านเชื่อมั่นในอำนาจของคุณศีลธรรมอย่างสนิทใจ

หลวงปู่ชอบท่านจุดเทียนไขขึ้นอีกเล่มเพื่อส่องแสงในการเดินทาง ท่านรีบเดินทางออกจากป่าใหญ่ดงเสือไปอำเภอด่านซ้าย เวลาสาย ท่านเดินทะลุป่ามาถึงบ้านโคกงาม อำเภอด่านซ้าย ท่านเข้าบิณฑบาตที่บ้านโคกงาม หลังฉันอาหารแล้ว ท่านเดินทางมาอำเภอด่านซ้าย ถึงด่านซ้ายเวลาบ่าย ท่านเข้าไปขอพักที่วัดพระธาตุศรีสองรัก สมัยนั้นวัดพระธาตุศรีสองรักเป็นวัดที่มีพระเณรจำพรรษาอยู่ ปัจจุบันวัดพระธาตุศรีสองรักไม่มีพระเณรจำพรรษามานานหลายปีแล้ว ทางราชการและชาวบ้านจึงยกวัดพระธาตุศรีสองรัก ขึ้นเป็นโบราณสถานศูนย์รวมจิตใจของประชาชนคนท้องถิ่นและชาวจังหวัดเลยจนตราบถึงปัจจุบัน

มุ่งสู่ภาคเหนือ ตามหาองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เดินทางออกจากอำเภอด่านซ้าย มาทางเขตจังหวัดพิษณุโลก ท่านบอก *"เรารีบเดินทางขึ้นเหนือไปอย่างเร่งรีบให้ทันก่อนหน้าฝน เพราะเราไม่รู้ว่าเชียงใหม่นั้นไกลแค่ไหน"* เนื่องจากตอนนั้นท่านยังไม่เคยขึ้นมาเที่ยววิเวกทางภาคเหนือ ท่านเดินทางจากอำเภอด่านซ้ายมาถึงจังหวัดลำพูน ใช้เวลา ๑๓ วัน ท่านพบหลวงปู่พรหม จิรปุญโญ ที่เขตอำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน ท่านถามหลวงปู่พรหมว่า *"พบท่านอาจารย์ใหญ่มั่นหรือยัง"* หลวงปู่พรหมบอก *"ยังไม่ได้พบ*

กับท่านอาจารย์ใหญ่มั่นเลย เนื่องจากแวะจำพรรษาที่เขตลำพูน" หลวงปู่ชอบท่านจึงชวนหลวงปู่พรหมเดินทางไปเชียงใหม่เพื่อตามหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นด้วยกัน ท่านเล่าแบบขำๆ *"เรากับอาจารย์พรหม ต่างไม่เคยมาเชียงใหม่เหมือนกัน กลัวหลงทาง พากันเดินเลาะเลียบทางรถไฟ นับไม้หมอน ใช้เวลา ๒ วัน จึงมาถึงเชียงใหม่"* ถึงเชียงใหม่พ่อแม่ครูอาจารย์ทั้งสองพากันเข้าไปพักที่วัดเจดีย์หลวง

วัดเจดีย์หลวง สมัยนั้นเป็นวัดศูนย์กลางการปกครองของคณะสงฆ์ฝ่ายธรรมยุตภาคเหนือ สมัยนั้นพระกรรมฐานทุกองค์ที่เดินทางขึ้นมาเที่ยววิเวกทางเมืองเชียงใหม่จะเข้าไปพักที่วัดเจดีย์หลวงก่อนเป็นแห่งแรก เพราะวัดเจดีย์หลวงเป็นทั้งที่พักและแหล่งข่าวของพระป่ากรรมฐานในสมัยนั้น ท่านทั้งสองมาพักที่นี่เพื่อถามข่าวคราวขององค์ท่านหลวงปู่มั่น เมื่อทราบว่าองค์ท่านหลวงปู่มั่นพาลูกศิษย์พักภาวนาอยู่ที่บ้านป่าเมี่ยงแม่สาย ท่านทั้งสองจึงพากันเดินทางมากราบองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่นี่

องค์ท่านหลวงปู่มั่นให้หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่พรหมพักอยู่ที่ป่าเมี่ยงแม่สายเพื่อช่วยดูแลพระเณรแบ่งเบาภาระของครูบาอาจารย์ ต่อมา หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ท่านเที่ยววิเวกเข้ามาพักที่บ้านป่าเมี่ยงแม่สาย องค์ท่านหลวงปู่มั่นจึงมอบหมายให้หลวงปู่เทสก์ดูแลหมู่คณะพระเณร องค์ท่านจะออกไปภาวนาที่ **"ถ้ำดอกคำ"**

องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต เดินทางจากบ้านป่าเมี่ยงแม่สายไปพักภาวนาที่ถ้ำดอกคำ มีพระเณรและตาผ้าขาวติดตามท่านไป ๖ องค์ พระเณรที่ติดตามองค์ท่านหลวงปู่มั่นไปถ้ำดอกคำในครั้งนั้นมี **หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม พระเขื่อง (ชาวนครพนม) พระอินตา (ชาวเชียงใหม่)** ส่วนสามเณรนั้น หลวงปู่ชอบบอกเราจำไม่ได้ว่าชื่ออะไร ตาผ้าขาวที่ตามไปด้วย ชื่อ **วงษ์** เป็นคนอำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ต่อมา ตาผ้าขาววงษ์ท่านนี้ได้บวชเป็นพระภิกษุที่วัดโรงธรรมสามัคคี หลวงปู่ชอบเล่าเรื่องตอนติดตามองค์ท่านหลวงปู่มั่นไปภาวนาที่ **"ถ้ำดอกคำ"** ให้ฟังว่า

"เราไปถ้ำดอกคำครั้งแรก เพราะท่านอาจารย์ใหญ่ให้ติดตามไป ถ้ำดอกคำสมัยนั้นเป็นที่สับปายะเหมาะแก่การภาวนามาก ภาวนาอยู่ที่นี่ทั้งวันทั้งคืนก็ไม่เหน็ดเหนื่อย จิตจะดื่มด่ำกับการภาวนาเป็นอย่างยิ่ง พระเณรองค์ใดติดขัดในการปฏิบัติ อาจารย์ใหญ่

ท่านจะชี้แจงให้ฟังทันที องค์ท่านจะไม่ทิ้งปัญหาลูกศิษย์ไว้นานให้เสียเวลา การภาวนาของเราจึงรุดหน้าตอนอยู่ถ้ำดอกคำ ถ้ำดอกคำเป็นอีกสถานที่หนึ่งที่มีบุญคุณกับเราทางด้านภาวนา

ตอนอยู่ถ้ำดอกคำ อาจารย์ใหญ่มั่นท่านจะให้พระเณรนอนแต่หัวค่ำ พอตกดึกท่านจะให้ลุกขึ้นมาเดินจงกรมภาวนา ท่านจะไม่ให้พระเณรนอนขี้เซาเหมือนหมูเหมือนหมา องค์ท่านจะย้ำพระเณรเสมอว่า **“ดึกๆ พวกเทพเทวดาเขาจะพากันมาฟังธรรมกับท่าน เวลาเทวดามาเห็นพระเณรนอนเรี่ยราด เขาจะตำหนิติเอา ดูไม่น่าเลื่อมใสในวงศ์เทพเทวดา คนเราเวลาหลับ สติมันจะไม่มี บางองค์นอนหลับกรนเสียงดัง ผ้าผ่อนท่อนสบงหลุดลุ่ยไปกองอยู่ที่เท้าก็มี ดูไม่เรียบร้อยในสมณเพศ มันเป็นเรื่องยากที่คนเราจะมาแก้ไขตนเองในเวลาหลับได้ เพราะเวลาคนเราหลับจะไม่มีสติ ท่าทางการนอนจึงออกมาในทางที่ไม่งาม”** ท่านอาจารย์ใหญ่จึงแก้ไขเรื่องนี้โดยให้พระเณรพากันนอนแต่หัวค่ำ ตกดึกท่านจะให้ลุกขึ้นมาเดินจงกรมภาวนาตามแต่ใครจะสะดวกในการทำความเพียรแบบไหน

เรานอนแต่หัวค่ำตามท่านอาจารย์ใหญ่บอก สามสี่ทุ่ม เราก็ลุกขึ้นมาล้างหน้าล้างตาสวดมนต์ไหว้พระ เดินจงกรมภาวนาจนเช้า ถ้าไม่ทำเช่นนี้ เวลาเทวดาผ่านมาเห็นเขาจะเอาเรื่องนี้ไปฟ้องท่านอาจารย์ใหญ่ เราปฏิบัติของเราแบบนี้มาตลอดตามที่อาจารย์ใหญ่ท่านสอนจนติดเป็นนิสัยส่งผลมาถึงปัจจุบันนี้ เฒ่าสิตายทุกวันนี้ก็ยังพาลูกหลานเดินจงกรมภาวนาอยู่ นิสัยถ้าฝึกฝนเป็นประจำ จะกลายเป็นนิสัยวัตรติดตัวไปจนตาย

อยู่กับอาจารย์ใหญ่ เราไม่เคยถูกเทวดาฟ้ององค์ท่านในเรื่องนี้ หมู่คณะบางองค์เอาแต่นอนหลาย เทวดาเห็นเขาไปบอก อาจารย์ใหญ่จะเรียกพระเณรองค์นั้นไปถามถ้าเป็นไปตามที่เทวดาเขาบอก ท่านก็จะให้ปรับปรุงตัวเองใหม่ ทำให้พระเณรเกิดความละอายใจ ไม่กล้านอนมาก ต้องตื่นขึ้นทำความเพียร จึงเป็นผลดีต่อการปฏิบัติของพระเณรองค์นั้นไป อาจารย์ใหญ่ท่านก็ไม่ต้องเคี่ยวเข็ญอะไรมาก เพราะมีเทวดาช่วยเป็นหูเป็นตาแทนองค์ท่าน

อยู่ถ้ำดอกคำ มีเทพเทวดาพากันมาขอฟังธรรมกับท่านอาจารย์ใหญ่มั่นทุกวัน ส่วนมากพวกเทพเทวดาเขาจะพากันมาตอนกลางคืน บางคืนก็พากันมาหลายพัน บางคืนก็พากันมาหลายหมื่น บางครั้งก็พากันมาหลายแสน จนมืดฟ้ามัวดินไปหมด ทั้งผืนดินแผ่นฟ้าอากาศเต็มไปด้วยเทพเทวดาที่เข้ามากราบเยี่ยมฟังธรรมกับท่านอาจารย์มั่นที่ถ้ำดอกคำ เวลาเทวดามาฟังธรรม บางครั้งเขาจะแต่งตัวเหมือนกับราชาสมัยโบราณ เวลามาหาพระ เทวดาเขาจะไม่แต่งตัวประดับเพชรนิลจินดา ถ้าผู้เป็นหัวหน้าแต่งชุดขาว พวกบริวารก็จะแต่งชุดขาวเหมือนกัน ถ้าหัวหน้านุ่งห่มผ้าสีอะไร พวกบริวารก็จะนุ่งห่มผ้าสีนั้นเหมือนกัน เวลาเทวดามาหาท่านอาจารย์มั่นจะเกิดความสว่างไสวไปทั่วบริเวณถ้ำดอกคำ แสงสว่างนี้นวลใสเหมือนเอาเทียนไขเป็นหมื่นเป็นแสนเล่มมาจุดรอบบริเวณถ้ำดอกคำ

ท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ก็เคยมาขอฟังธรรมกับท่านอาจารย์มั่นที่ถ้ำดอกคำ พวกท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่พากันมาจากเขาจุมพต ครั้งนั้นเทวดาพากันมาหาท่านอาจารย์มั่นมากเป็นพิเศษ พากันมาหลายแสนองค์ จนเต็มพื้นดินพื้นฟ้าไปหมด เขามาขอให้ท่านอาจารย์มั่นแสดงธรรมเรื่อง **"นะรักกันตัง"** ตอนนั้นเราก็ไม่รู้ว่า **"นะรักกันตัง"** คือเรื่องอะไร วันต่อมาเข้าไปทำข้อวัตรท่านอาจารย์มั่น เรียนถามท่านว่า **"ธรรมบท "นะรักกันตัง" นี้เป็นเทศนาที่กล่าวถึงเรื่องอะไรขอรับ"**

พ่อแม่ครูจารย์มั่นท่านบอก "นะรักกันตัง" คือเรื่องที่กล่าวถึง กุศลมูล อกุศลมูล เรื่องราวเกี่ยวกับบาป บุญ นรก สวรรค์ ท่านว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องเฉพาะ ไม่มีกล่าวในตำรา เป็นคุณสมบัติพิเศษเฉพาะพ่อแม่ครูจารย์มั่นเท่านั้น ยากที่จะหาผู้ใดมาเสมอเหมือนองค์ท่านได้ ไม่มีลูกศิษย์องค์ใดของท่านที่มีความรู้ละเอียดลึกซึ้งเท่ากับท่านอาจารย์ใหญ่มั่น ท่านเป็นเอกอริยบุรุษยุคกึ่งพุทธกาล พระอริยสงฆ์เมืองไทยไม่มีองค์ใดที่มีบารมีมากเท่ากับท่านอาจารย์ใหญ่มั่น พระกรรมฐานเมืองไทยส่วนมากล้วนสืบหน่อต่อแนวจากพ่อแม่ครูจารย์มั่นมาทั้งนั้น ผู้ที่สำเร็จธรรมเป็นพระอรหันต์ เกิดจากท่านอาจารย์มั่นฝึกฝนมา ที่เรารู้มีมากกว่าร้อยองค์ ผู้ที่สำเร็จภูมิธรรมต่ำกว่านี้ก็มีมาก ลูกศิษย์ขององค์ท่านที่สึกไปก็มีมาก

ท่านอาจารย์มั่นบอกเราตอนอยู่บ้านหนองผือ ***“ท่านชอบ ถ้าเราตาย ท่านอย่ามางานของเราเด้อ ท่านไม่ต้องมากินข้าวต้มขนมหวานกับใคร ถึงรู้ว่าอ้ายเฒ่านี้ตายแล้ว อย่ามาเป็นอันขาด อยู่ที่ไหนก็ให้อยู่ที่นั่น”***

ตอนพ่อแม่ครูจารย์มั่นท่านละขันธ์นิพพาน เราอยู่บ้านผาแด่น จังหวัดเชียงใหม่ สามทุ่มกว่า เราเดินจงกรมอยู่ อาจารย์มั่นท่านมาปรากฏให้เราเห็นบนอากาศ ท่านบอก ***“ท่านชอบ เฮาไปแล้วเด้อ พญาขันธมารมานิมนต์ให้เราทิ้งขันธ์แล้ว ภาระพระศาสนาต่อจากนี้ไป ท่านเป็นผู้หนึ่งที่เราไว้ใจฝากให้ดูแล”*** *ท่านย้ำเราว่า* ***“อย่าไปงานของเฮาเป็นอันขาด”*** *เราลงจากผาแด่นมากับผู้เฒ่าเสาร์* (พระภิกษุชาวกะเหรี่ยง) *มาหาอาจารย์ตื้ออยู่แม่แตง* (วัดป่าอาจารย์ตื้อ) *คุยกับอาจารย์ตื้อเรื่องอาจารย์มั่นท่านละขันธ์ บอกท่านถึงความจำเป็นที่เราจะบ่ไปงานของพ่อแม่ครูจารย์ อาจารย์ตื้อบอก* ***“บ่ต้องห่วง ผมจะลงไปจัดการเอง”*** *อาจารย์ตื้อชวนอาจารย์เกตุ เชียงใหม่* (วัดเจดีย์หลวง) *ลงไปงานท่านอาจารย์มั่นที่สกลนคร*

ข้ามปีต่อมา (พ.ศ. ๒๔๙๔) *เรามอบหมายให้ท่านบุญฤทธิ์* (หลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต) *เฝ้าวัดผาแด่น เรากลับมาเมืองเลย ท่านลายซามา* (หลวงปู่ซามา อจุตโต) *เอาพระธาตุพ่อแม่ครูจารย์มั่นมาให้เราดู เราบอกท่านซามาให้เอาไปบรรจุไว้ในที่อันควร ท่านซามาเอาพระธาตุท่านอาจารย์มั่นไปมอบให้ท่านเจ้าคุณศรีจันทร์ วัดเลยหลง* (หลวงปู่ศรีจันทร์ วัณณาโภ) *เจ้าคุณศรีจันทร์ ท่านเอาพระธาตุท่านอาจารย์มั่นบรรจุไว้ใต้ฐานพระประธานโบสถ์วัดเลยหลง วันบรรจุ เรากับอาจารย์หลุย* (หลวงปู่หลุย จันทสาโร) *อาจารย์อ่อน* (หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ) *ก็พากันไปร่วมงาน”*

หลวงปู่ชอบกล่าวยกย่องคุณธรรมขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ท่านว่าที่ถ้ำดอกคำและบ้านป่าเมี่ยงแม่สาย จะมีเทวดามาหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นมาก ท่านว่าที่เชียงใหม่มีเทวดามากที่สุดเท่าที่ท่านเคยเห็นมา ถึงปัจจุบันท่านกลับมาอยู่เมืองเลย บางครั้งก็มีเทวดาจากเมืองเชียงใหม่มาเยี่ยมขอฟังธรรมกับองค์ท่าน บางครั้งเทวดาเขาจะพากันมาทางอากาศ บางครั้งเขาจะผุดขึ้นจากดิน (พญานาค) เทพเทวดาเป็นผู้ที่มีบุญฤทธิ์ การไปการมาของพวกเขาเป็นเรื่องที่มนุษย์มนาทั่วไปยากจะคาดเดาได้ แค่ชั่วอึดใจของคนเรา พวกเทวดาเขาก็ไปถึงไหนแล้ว

หลวงปู่มั่น ภูริทัตโต "บรรลุธรรมธาตุ"

ตอนที่หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านพักภาวนาอยู่กับองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่ถ้ำดอกคำ บ้านสหกรณ์ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ มีเหตุการณ์สำคัญบางอย่างเกิดขึ้น ถึงเหตุการณ์นี้จะไม่ใช่เรื่องของท่านโดยตรง แต่ท่านเป็นผู้หนึ่งที่อยู่ในเหตุการณ์วันสำคัญที่ **องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต "บรรลุธรรมธาตุ"** สำเร็จมรรคผลเป็น **"พระอรหันต์"** ในพระพุทธศาสนา

เวลาประมาณบ่ายสามกว่า วันหนึ่งของเดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๗๘ ขณะหลวงปู่ชอบท่านนั่งภาวนาอยู่ในที่พัก จิตท่านเวลานั้นสว่างไสวใสงาม แต่แล้วจู่ๆ ความสว่างไสวของจิตท่านเกิดดับวูบลงไปอย่างกะทันหัน พร้อมกับมีเสียงกึกก้องกัมปนาทสะเทือนเลื่อนลั่นขึ้นมา ท่านเปรียบเสียงนี้ว่าไม่ต่างอะไรกับระเบิดปรมาณูมาระเบิดอยู่ข้างตัว จนจิตท่านสั่นไหวคล้ายกับแผ่นพื้นพสุธาหน้าแผ่นดินจะแตกสลายกลายเป็นจุลวิจุล อาการเหล่านี้เกิดขึ้นเฉพาะภายในจิตของท่านเท่านั้น สิ่งต่างๆ ภายนอกเป็นปรกติทุกอย่าง

ตั้งแต่ภาวนามา ท่านไม่เคยประสบพบเจอกับลักษณะอาการที่จิตเป็นแบบนี้ หลวงปู่ชอบท่านพิจารณาดูภายในว่าเกิดอะไรขึ้นกับจิตของตน ท่านก็ไม่เห็นว่าจิตของตนเองผิดปรกติตรงไหน ท่านจึงพิจารณาออกมาดูภายนอกว่ามีอะไรเกิดขึ้น พอท่านส่งจิตออกมาดูข้างนอก จิตท่านพุ่งตรงไปที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นทันที ท่านเห็นหมู่ทวยเทพเทวดาพากันมาห้อมล้อมรอบตัวองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต มากกว่าทุกครั้งที่ท่านเคยเห็นมา เหล่าทวยเทพเทวดาพากันมาจากสวรรค์ทุกชั้นภูมิจนเต็มพื้นดินแผ่นฟ้านภากาศ ท่านว่าครั้งนั้นเทพเทวดาพากันมาหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นมากถึงสิบโกฏิจักรวาล (หนึ่งโกฏิเท่ากับสิบล้าน)

รัศมีบารมีเทพเทวดาเปล่งประกายเจิดจ้า จนทำให้รอบบริเวณถ้ำดอกคำสว่างไสวไปด้วยรัศมีศรีเทพ แต่รัศมีของเทพเจ้าเหล่าเทวดาทั้งหลาย ยังไม่สว่างไสวเท่ากับรัศมี

บารมีธรรมขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ท่านว่ารัศมีบารมีธรรมขององค์ท่านหลวงปู่มั่นสว่างไสวใสงามกว่ารัศมีของเทพเจ้าเหล่าเทวดาจนประมาณไม่ได้ หลังชื่นชมรัศมีบารมีธรรมขององค์ท่านหลวงปู่มั่นแล้ว ท่านก็ถอนจิตออกมา ท่านรำพึงในใจ ***“เหตุการณ์วันนี้ต้องมีความสำคัญอะไรสักอย่างกับท่านอาจารย์ใหญ่อย่างแน่นอน”***

ข้ามอีกวัน ประมาณ ๔ โมงเย็น ท่านเข้าไปเตรียมน้ำสรงองค์ท่านหลวงปู่มั่น ขณะที่ท่านกำลังผลัดผ้าให้องค์ท่านหลวงปู่มั่นอยู่นั้น องค์ท่านหลวงปู่มั่นถาม ***“ท่านชอบ ตอนนี้การภาวนาของท่านเป็นอย่างไรบ้าง”*** ท่านกราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***“การภาวนาของข้าน้อยตอนนี้ปรกติดีขอรับ เพียงแต่เมื่อวานที่ผ่านมา มีเหตุการณ์หนึ่งทำให้จิตข้าน้อยดับวูบ เกิดเสียงกัมปนาทเหมือนระเบิดขนาดใหญ่แตกอยู่ข้างกายของข้าน้อย เหตุการณ์แบบนี้ข้าน้อยไม่เคยเป็นมาก่อนขณะภาวนา”***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นถาม ***“เรื่องนี้ท่านพิจารณาเห็นเป็นเช่นไร”*** ท่านตอบว่า ***“ข้าน้อยพิจารณาดูภายในจิต ก็ไม่เห็นมีอะไรผิดปรกติ พอถอนออกมาดูภายนอก เห็นพ่อแม่ครูอาจารย์รัศมีสว่างไสวใสงามมาก รัศมีธรรมของพ่อแม่ครูอาจารย์สว่างไสวกว่าทุกครั้งที่ข้าน้อยเคยเห็นมา มีเทวดาจากทุกชั้นภูมิพากันมาหาพ่อแม่ครูอาจารย์มากที่สุดเท่าที่ข้าน้อยเคยเห็น แต่ข้าน้อยไม่ทราบว่าเพราะเหตุอะไรเทพเจ้าเหล่าเทวดาจึงพากันมาหาพ่อแม่ครูอาจารย์มากมายถึงขนาดนี้”***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นพูดว่า ***“ที่ท่านชอบเห็นเทวดามาหาเราจำนวนมากเป็นพิเศษกว่าทุกครั้งนั้น พวกเทพเทวดาทั้งหลายเขาพากันมาร่วมอนุโมทนายินดีที่เราบรรลุธรรมธาตุพ้นจากทุกข์ในวัฏสงสารแล้ว จากนี้ต่อไปการเกิดของเราไม่มีอีกแล้ว ทุกอย่างมันขาดสะบั้นกันลงไปหมดแล้ว พระอรหันต์ท่านผู้สิ้นกิเลสเป็นเช่นไร เราก็สิ้นกิเลสแล้วเช่นนั้น เสียงดังเหมือนกับเสียงระเบิดที่ท่านได้ยินนั้น เป็นเสียงอนุโมทนาสาธุการของเทพเจ้าเหล่าเทวดาทั้งหลาย เสียงอนุโมทนาของเทวดาเป็นเทวฤทธิ์ไปกระทบกับจิตของท่านในขณะนั้นพอดี จึงเป็นเหตุทำให้จิตของท่านสะเทือนจนถอนออกจากสมาธิอย่างกะทันหัน”***

หลวงปู่ชอบบอก *“ตอนนั้นเราถึงกับขนลุกซู่ขึ้นมาทันที ตัวเองไม่เคยคาดคิดว่าจะได้ยินเรื่องราวแบบนี้กับองค์ท่าน คำว่า* ***“ธรรมธาตุ”*** *ตั้งแต่เกิดมาเราเพิ่งได้ยินคำนี้ในวันนั้น จนตัวเองเกิดปีติอย่างแรงกล้า น้ำตาไหลพรากออกมาอย่างไม่รู้ตัว ตอนนั้นเราไม่รู้ว่าจะเอ่ยคำใดออกมาเพื่อให้สมกับฐานะธรรมของพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น กราบแทบเท้าพ่อแม่ครูอาจารย์โดยห้ามการกระทำของตนเองไว้ไม่อยู่ นั่งก้มดูเท้าของพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นแล้วร้องไห้ออกมา เพราะตื้นตันใจที่องค์ท่านบรรลุธรรมธาตุเป็นพระอรหันต์อย่างสมภูมิ เราร้องไห้แบบไม่เคยเป็นมาก่อนในชีวิต ไม่รู้จะอธิบายความรู้สึกของตนเองได้อย่างไรในตอนนั้น มันเป็นนามธรรมเกินจะอธิบายให้ทราบได้ ถึงตอนนั้นพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นท่านจะดุด่าอย่างไรเราก็ยอม แต่ท่านก็ไม่ว่าอะไรให้ ท่านปล่อยให้เราแสดงความรู้สึกออกมา พอความรู้สึกนั้นผ่อนลงแล้ว พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นท่านว่าให้เรา* ***“ฮ่วย มันเป็นถึงขนาดนี้หรือท่านชอบ ถูกปีติกระแทกจิตอย่างแรงจนน้ำตาแตกเลยหรือท่าน”*** *กราบเรียนองค์ท่านว่า* ***“ข้าน้อยตื้นตันใจที่พ่อแม่ครูอาจารย์จบกิจในพระพุทธศาสนา พ้นทุกข์แล้ว เหลือแต่ข้าน้อยที่ยังต้องปฏิบัติกิจในพระศาสนาอีกต่อไป ชาตินี้ข้าน้อยปรารถนาขอรู้ธรรมเห็นธรรมเหมือนกับพ่อแม่ครูบาอาจารย์”*** *องค์ท่านว่า* ***“ถ้าอยากสำเร็จมรรคผลนิพพานในชาตินี้ ท่านอย่าลดละความเพียรที่ตนเองเคยบำเพ็ญมา อย่าท้อถอยเป็นอันขาด ให้ปฏิบัติตามคำที่เราอบรมสั่งสอนมา ถ้าท่านทำตามคำที่เราบอกนี้ อ้ายเฒ่ารับรองให้เลยว่า ชาตินี้ท่านจะได้มรรคผลนิพพานสมใจตนเองอย่างแน่นอน”***

ปรารถนาพ้นทุกข์ในชาตินี้

เมื่อได้รับกำลังใจจากองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต หลวงปู่ชอบท่านตั้งสัจจะต่อองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***“ชาตินี้ข้าน้อยขอปฏิบัติเพื่อให้ได้มรรคผลนิพพานเหมือนกับพ่อแม่ครูบาอาจารย์ ถึงตายข้าน้อยก็ไม่อาลัยในชีวิต”*** ท่านบอกตอนนั้นใจท่านฮึกเหิมห้าวหาญในการปฏิบัติอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อนในชีวิต ท่านจึงมั่นใจว่าในชาตินี้เราจะต้องสมความปรารถนาอย่างแน่นอน เพราะตอนนั้นท่านสำเร็จภูมิธรรม **“สกิทาคามี”** แล้ว

ความปรารถนาอยากจะเป็น **"พระอรหันต์"** ของท่านจึงแรงกล้า เพราะแรงผลักดันจากภูมิธรรม **"สกิทาคามี"** องค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***"ให้มันได้อย่างนี้ซิ ถึงจะได้ชื่อว่าเป็นลูกศิษย์เรา ขอให้ท่านทำตามที่ได้ตั้งสัจจะไว้นี้ อ้ายเฒ่ารับรองให้เลยว่าท่านจะสมความปรารถนาอย่างแน่นอน"***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกว่า ***"แต่ละคนมีวาสนาและสถานที่สำคัญแตกต่างกัน วาสนาเราคือ "ถ้ำดอกคำ" วาสนาของท่านชอบอยู่ฟากเมืองเชียงใหม่"*** ว่าจบ องค์ท่านชี้มือไปทางเมืองเวียงแหงเชียงดาว หลวงปู่ชอบท่านมองไปตามทิศที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นชี้ให้ดู โดยตอนนั้นท่านก็ยังไม่รู้ว่าจุดหมายปลายทางที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นชี้บอกนั้นคือที่ไหน แต่ท่านเชื่ออย่างสนิทใจในคำพูดขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ทั้งๆ ที่ตอนนั้นท่านเองก็ยังไม่เคยไปเที่ยววิเวกทางเวียงแหงเชียงดาวมาก่อน คำพูดของพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น ท่านว่าเป็นหนึ่งไม่มีสอง หากองค์ท่านพูดหรือกระทำสิ่งใดลงไปแล้ว จะไม่มีการเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่น หลวงปู่ชอบท่านจึงจดจำคำพูดขององค์ท่านหลวงปู่มั่นผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ไว้อย่างขึ้นใจ

คืนนั้นราวสองทุ่ม ท่านเข้าไปนวดเส้นถวายองค์ท่านหลวงปู่มั่น หลังจากนวดถวายองค์ท่านเสร็จแล้ว หลวงปู่ชอบกราบเรียนถามข้อธรรมการปฏิบัติที่ท่านสงสัย

องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกท่านว่า ***"ในชั้นนี้ให้หมุนเข้ามาพิจารณาภายในกายของตนเพียงอย่างเดียว พิจารณาให้เห็นจริงถึงกฎไตรลักษณ์ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตา พิจารณาให้เห็นถึงความเสื่อมความไม่งามของกายะกาม พิจารณาให้เห็นทุกข์เห็นโทษของมันด้วยปัญญา พิจารณาจนแตกหักกันไปข้างใดข้างหนึ่ง เมื่อกายะกามนครแตกพังแล้ว ประตูพระนิพพานจะเปิดอ้ารอ เพียงท่านจะเดินเข้าไปเท่านั้น ถึงตรงนี้แล้วท่านไม่ต้องถามใครว่าพระนิพพานไปทางไหน ท่านจะรู้ได้ด้วยตัวของท่านเอง การดำเนินสติปัญญาในชั้นนี้นั้นมันหนักหน่วงรุนแรงมาก กำลังกาย กำลังใจ กำลังสติ กำลังสมาธิ กำลังปัญญา มีเท่าไหร่ทุ่มใส่มันไปให้หมด เพียรเข้าออกพิจารณาสม่ำเสมอ ท่านจะรู้เห็นขึ้นมาเอง ท่านอย่าท้อถอยในความเพียรชั้นนี้เป็นอันขาด เพราะภูมิกิเลสชั้นนี้มันแยบยลในกลอุบายมาก มันมีทั้งหยาบทั้งละเอียด มันมีทั้งมืดทั้งสว่างที่จะมา***

หลอกล่อจิตเราให้ไขว้เขว พอสติปัญญาอ่อนข้อเมื่อไหร่ มันจะย้อนกลับมาตีตลบหลังเราทันที ให้ระวังมันไว้มากๆ ในชั้นนี้ ขวากหนามดงใหญ่ของกิเลสมันคือชั้นนี้แหละ ผู้ปฏิบัติจะพ้นทุกข์ได้หรือไม่ได้ มันอยู่ที่ด่านนี้แหละ”

หลังจากองค์ท่านหลวงปู่มั่นแนะนำอุบายธรรมให้แล้ว องค์ท่านนิ่งอยู่ครู่หนึ่ง แล้วพูดขึ้นมาว่า ***“ท่านชอบ ท่านเป็นลูกศิษย์เราอีกองค์หนึ่งที่เรามั่นหมายฝากพระศาสนาไว้ให้ท่านช่วยดูแล ท่านเป็นผู้หนึ่งต่อไปในอนาคตจะได้เป็นครูบาอาจารย์สืบทอดพระศาสนาแทนเรา ทุกอย่างที่สอนท่าน เราก็ถอดออกมาจากจิตจากใจทั้งหมด เหลือแต่ท่านเท่านั้นที่จะปฏิบัติเอาเอง พ่อแม่เลี้ยงลูกมาก็เพื่อหวังพึ่งพาลูกในยามแก่เฒ่า ครูบาอาจารย์ฝึกฝนอบรมสั่งสอนลูกศิษย์มา ก็เพื่อที่จะหวังให้ลูกศิษย์สืบหน่อต่อแนวพระศาสนาแทนครูบาอาจารย์ ให้ท่านชอบนำเรื่องนี้ไปพิจารณาดูว่า คำพูดของอ้ายเฒ่าผู้นี้หมายถึงอะไร”*** จากนั้น องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกให้ท่านกลับไปทำความเพียรของตนเองยังที่พัก

หลวงปู่ชอบท่านกราบลาองค์ท่านหลวงปู่มั่นกลับที่พักด้วยใจปีติซาบซึ้งในเมตตาธรรมที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นมีต่อท่าน ท่านเดินจงกรมภาวนาถวายเป็น **“อาจาริยบูชาธรรม”** แด่องค์ท่านหลวงปู่มั่น ด้วยศรัทธาอันแรงกล้าอย่างที่ไม่เคยเป็นมาก่อน คืนนั้นท่านเดินจงกรมบูชาคุณธรรมขององค์ท่านหลวงปู่มั่นจนถึงรุ่งอรุณวันใหม่

ระหว่างพักภาวนาที่ถ้ำดอกคำกับองค์ท่านหลวงปู่มั่น หลวงปู่ตื้อเล่าเรื่องภายในของท่านให้หลวงปู่ชอบฟัง หลวงปู่ตื้อท่านนิมิตเห็นองค์ท่านหลวงปู่มั่นลอยขึ้นไปบนอากาศแล้วหายลับไป ในนิมิตนั้น หลวงปู่ตื้อท่านตะโกนถามองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***“พ่อแม่ครูอาจารย์จะเหาะไปสวรรค์วิมานชั้นฟ้าไหนขอรับ”*** องค์ท่านหลวงปู่มั่นตอบว่า ***“เราไม่ได้เหาะไปสวรรค์ชั้นวิมานไหนๆ เราไม่ได้เหาะไปในพรหมโลกชั้นไหนๆ เราไปในที่สัตว์โลกทั้งหลายไปไม่ถึง”*** หลวงปู่ตื้อท่านตะโกนบอกองค์ท่านหลวงปู่มั่น ***“พ่อแม่-ครูบาอาจารย์ ข้าน้อยขอไปด้วย”*** เสียงองค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกท่านว่า ***“ถ้าท่านตื้ออยากไป ก็ให้ท่านทำให้ได้เหมือนกับเราก่อน”***

หลวงปู่ตื้อท่านเล่านิมิตเรื่องนี้ให้หลวงปู่ชอบฟังเพื่อปรึกษาธรรม หลวงปู่ชอบบอก ***“เรื่องทุกอย่างที่อาจารย์ตื้อรู้เห็นมา มันก็บอกเหตุผลในตัวของมันอยู่แล้ว อาจารย์ใหญ่ท่านพ้นทุกข์แล้ว เหลือแต่พวกเรานี้แหละที่ยังต้องทำกิจภายในจิตภายในใจของตนเองต่อไป”*** หลวงปู่ตื้อท่านเข้าใจในความหมาย ท่านถามว่า ***“อาจารย์ใหญ่ของพวกเรา ท่านสำเร็จกิจในพระศาสนาอยู่ที่ไหน”*** หลวงปู่ชอบบอก ***“อาจารย์ใหญ่ท่านสำเร็จกิจพระศาสนาอยู่ที่นี่แหละ”*** หลวงปู่ตื้อท่านเกิดปีติอย่างแรง ท่านถึงกับเผลออุทานเสียงดังลั่นออกมา ***“อัศจรรย์ใจหลายเด้ๆ”***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นพักภาวนาอยู่ถ้ำดอกคำเกือบสองเดือน พอเข้าเดือน ๗ ปีพุทธศักราช ๒๔๗๘ องค์ท่านพาลูกศิษย์กลับมาที่บ้านป่าเมี่ยงแม่สายอีกครั้ง หลวงปู่ชอบท่านพักภาวนาอยู่บ้านป่าเมี่ยงแม่สายระยะหนึ่ง พอมีพระเณรเข้ามาปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่มั่นมากขึ้น ท่านจึงกราบลาพ่อแม่ครูบาอาจารย์ไปจำพรรษาที่อื่น องค์ท่านหลวงปู่มั่นรู้นิสัยหลวงปู่ชอบ ท่านไม่ชอบอยู่ในสถานที่ผู้คนหมู่มาก องค์ท่านจึงอนุญาตให้ไปจำพรรษายังสถานที่แห่งอื่น โดยท่านแนะนำหลวงปู่ชอบให้ไปจำพรรษาทางอำเภอแม่ริม

หลวงปู่ชอบกราบลาองค์ท่านหลวงปู่มั่น เดินทางออกจากบ้านป่าเมี่ยงแม่สายเที่ยววิเวกมาทางเขตอำเภอแม่แตง ท่านมาพบกับ **“ครูบาเจ้าศรีวิชัย”** นักบุญแห่งล้านนาที่แม่แตง ตอนนั้นครูบาเจ้าศรีวิชัย ท่านพาพระเณรญาติโยมมาบูรณะ **“พระธาตุม่อนขาว”** หลวงปู่ชอบพักภาวนาอยู่บ้านตีนธาตุ ใกล้พระธาตุม่อนขาว ท่านจึงไปกราบครูบาเจ้าศรีวิชัยที่พระธาตุม่อนขาว ท่านพักที่เชิงดอยบ้านตีนธาตุประมาณสามสี่วัน จากนั้นท่านกราบลาครูบาเจ้าศรีวิชัยเที่ยววิเวกมาทางแม่ริม เข้าพักที่**เสนาสนะป่าบ้านแม่สะลวง ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่** ท่านเห็นว่าสถานที่แห่งนี้เงียบสงบเหมาะแก่การจำพรรษา สถานที่แห่งนี้นอกจากท่านแล้ว ไม่มีพระเณรองค์ใดร่วมจำพรรษา ท่านจึงอธิษฐานจำพรรษาที่ ๑๑ ของท่าน ในปีพุทธศักราช ๒๔๗๘ ที่ เสนาสนะป่าบ้านแม่สะลวง

หมายเหตุ *วัดพระธาตุม่อนขาว บ้านตีนธาตุ ตำบลแม่แตง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ วัดแห่งนี้จะอยู่บนดอยทางฝั่งซ้ายมือก่อนจะถึงที่ทำการชลประทานแม่แตง ก่อนจะถึงทางเข้าวัดป่าหมู่ใหม่ของหลวงพ่อประสิทธิ์ ปุญฺญมากโร ประมาณ ๒ กิโลเมตร*

กลับมาช่วยงานองค์ท่านหลวงปู่มั่น

ออกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๗๘ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านเดินทางไปร่วมงานกฐินประชุมสงฆ์ที่วัดเจดีย์หลวง ท่านพบกับหลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม หลวงปู่แหวน สุจิณโณ ที่วัดเจดีย์หลวง หลวงปู่ตื้อถามท่าน ***"ออกจากนี้ อาจารย์ชอบจะไปเที่ยววิเวกที่ไหน"*** ท่านบอก ***"ยังไม่รู้ว่าจะไปเที่ยววิเวกที่ไหนดี ใจอยากจะกลับไปปฏิบัติอยู่กับพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นที่บ้านป่าเมี่ยง อยากไปช่วยแบ่งเบาภาระดูแลหมู่คณะพระเณรช่วยพ่อแม่ครูบาอาจารย์"*** หลวงปู่ตื้อกับหลวงปู่แหวนเห็นด้วยในเรื่องนี้ ท่านทั้งสามจึงพากันเดินทางมาหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่สำนักสงฆ์ป่าเมี่ยง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่

หลวงปู่ชอบเล่าถึงหน้าที่ของท่านตอนอยู่ปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่เชียงใหม่ให้ฟังว่า ท่านมีหน้าที่ช่วยองค์ท่านหลวงปู่มั่นดูแลพระเณรและดูแลบริขารอุปัฏฐากองค์ท่าน ท่านว่า นิสัยขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ท่านจะไม่ชอบให้พระเณรมารุมล้อมปฏิบัติกับท่านมากนัก ถ้าท่านมอบหมายภาระให้พระเณรองค์ใดดูแลแล้ว พระเณรองค์นั้นจะเป็นผู้ปฏิบัติองค์ท่านเป็นหลัก การทำข้อวัตรกับองค์ท่าน พระเณรจะเข้าไปทำได้ไม่เกินสองหรือสามองค์เท่านั้น ถ้าเข้าไปหลายองค์ ท่านจะดุเอา หลวงปู่มั่นท่านจะไม่ให้ลูกศิษย์มาเฝ้าองค์ท่านตลอดเวลา เพราะจะทำให้เสียเวลาในการปฏิบัติของพระเณรรูปนั้นๆ เรื่องนี้ท่านจะสั่งห้ามเป็นการเฉพาะ สมัยอยู่กับองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่เชียงใหม่ หลวงปู่ชอบท่านจะเข้าอุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่มั่นคู่กันกับหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ถ้าหลวงปู่เทสก์ออกเที่ยววิเวก ท่านจะจับคู่อุปัฏฐากกับหลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม หรือไม่ก็หลวงปู่แหวน สุจิณโณ

หลวงปู่ชอบพูดเรื่องขำขันขององค์ท่านหลวงปู่ตื้อว่า *“ถ้าวันไหนอาจารย์ตื้อท่านเข้าไปทำข้อวัตรพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น อาจารย์ตื้อท่านจะสร้างเรื่องนั้นเรื่องนี้ขึ้นมาเพื่อให้พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านดุ พอตกเย็นเวลาฟังธรรม ท่านอาจารย์มั่นจะยกเรื่องอาจารย์ตื้อขึ้นมาแสดงธรรมอย่างดุดัน พระเณรเถรชีที่นั่งฟังด้วยกันถึงกับตัวลีบหายใจไม่ทั่วท้อง ท่านว่านี่คืออุบายการขอฟังธรรมจากท่านอาจารย์ใหญ่ในแบบฉบับของท่านอาจารย์ตื้อ”*

พอเอ่ยถึงองค์ท่านหลวงปู่ตื้อขึ้นมา ทำให้นึกถึง**หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท** วัดป่าภูริทัตตปฏิปทาราม ตำบลคลองควาย อำเภอสามโคก จังหวัดปทุมธานี หลวงปู่ชอบเล่าให้ฟังสมัยหลวงปู่เจี๊ยะท่านเป็นพระหนุ่มมาปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่เชียงใหม่ หลวงปู่เจี๊ยะท่านเป็นคนนิสัยผาดโผนโผงผาง พูดจาภาษาขวานผ่าซาก เหมือนกันกับหลวงปู่ตื้อ ท่านทั้งสองจะหาเหตุให้องค์ท่านหลวงปู่มั่นแสดงธรรมดุเด็ดเผ็ดร้อนถึงพริกถึงขิงให้หมู่คณะได้ฟังด้วย

ท่านบอก ครั้งหนึ่งตอนอยู่ที่ป่าแดง (วัดป่าอาจารย์มั่น บ้านแม่กอย ตำบลเวียง อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่) ตอนนั้นหลวงปู่เจี๊ยะท่านมาอยู่ปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่มั่นยังไม่นานเท่าไหร่ ไม่ทราบว่าหลวงปู่เจี๊ยะท่านไปทำอะไรมา องค์ท่านหลวงปู่มั่นไม่พูดกับท่านนานหลายวัน หลวงปู่เจี๊ยะท่านอึดอัดใจ จึงนำเรื่องนี้มาปรึกษาหลวงปู่ตื้อกับหลวงปู่ชอบ หลวงปู่เจี๊ยะท่านว่า ***“ไม่รู้กระผมทำผิดอะไร พ่อแม่ครูบาอาจารย์มั่นท่านไม่พูดกับกระผมเลย ผมงี้อึดอัดใจมาก จะขี้ก็ไม่ขี้ จะตดก็ไม่ตด ครูบาอาจารย์ช่วยแนะนำหน่อยได้ไหมว่ากระผมควรจะทำอย่างไรดี”*** หลวงปู่ตื้อบอก ***“เรื่องนี้ไม่ยากหรอก “เจี๊ยะจุน”*** (ย่อมาจากคำว่า **เจี๊ยะ จุนโท** ชื่อที่ครูบาอาจารย์รุ่นพี่ใช้เรียกหลวงปู่เจี๊ยะ) หลวงปู่ตื้อยื่นไม้ท่อนหนึ่งให้กับหลวงปู่เจี๊ยะ ท่านบอกหลวงปู่เจี๊ยะให้เอาไม้ท่อนนี้ไปวางขวางทางเข้าศาลา พอค่ำๆ แล้วค่อยไปเก็บ

หลวงปู่เจี๊ยะสงสัยว่า ***“ทำไมต้องให้เอาไม้ไปวางขวางทางเข้าศาลา”*** หลวงปู่ตื้อบอก ***“ไม่ต้องถามอะไรผมมาก บอกให้เอาไปวางก็เอาไปวางสิ รับรองวันนี้ท่านเจี๊ยะจุนจะได้สมความปรารถนาทันที”*** หลวงปู่เจี๊ยะท่านจึงเอาไม้ท่อนนี้ไปวางขวางทางเข้า

ศาลาตามที่หลวงปู่ตื้อท่านแนะนำ ตอนเย็นหลังองค์ท่านหลวงปู่มั่นสรงน้ำแล้ว ท่านออกเดินสำรวจดูความเรียบร้อยในการปฏิบัติของพระเณรภายในสำนัก องค์ท่านเดินมาเห็นท่อนไม้วางขวางทางเข้าศาลา ท่านถามพระเฝ้าศาลาว่า ***"ใครเป็นคนเอาท่อนไม้มาทิ้งขว้างไว้ที่นี่"*** พระที่เฝ้าศาลากราบเรียนองค์ท่านว่า ***"ครูบาเจี๊ยะเอามาวางไว้ ท่านบอกไม่ให้ใครเก็บ ท่านจะมาเก็บเอง"*** จากนั้น องค์ท่านหลวงปู่มั่นก็เดินกลับที่พัก

พอย่ำค่ำ เสียงเคาะเกราะไม้ไผ่ดังก๊อกๆ มาจากทางที่พักขององค์ท่านหลวงปู่มั่น พระเณรในสำนักจะรู้ว่านี่คือสัญญาณที่องค์ท่านจะแสดงธรรมให้ลูกศิษย์ฟัง พระเณรทุกรูปพากันมารวมยังที่พักขององค์ท่าน องค์ท่านหลวงปู่มั่นถามหลวงปู่เจี๊ยะว่า ***"ท่านเจี๊ยะเป็นคนเอาไม้ไปทิ้งไว้ที่ทางเข้าศาลาใช่ไหม"*** หลวงปู่เจี๊ยะรับว่าท่านเป็นผู้เอาไปทิ้งไว้จริง จากนั้น องค์ท่านหลวงปู่มั่นแสดงธรรมกถา **"ฟ้าผ่า"** ขึ้นมาอย่างดุเด็ดเผ็ดร้อนใส่หลวงปู่เจี๊ยะ ทำให้พระเณรองค์อื่นพลอยได้รับอานิสงส์ฟัง **"ธรรมฟ้าผ่า"** ไปกับท่านด้วย

หลังแสดงธรรมจบ องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกหลวงปู่เจี๊ยะว่า ***"ต่อไปท่านเจี๊ยะอย่าทำแบบนี้อีกนะ มันเป็นการไม่เคารพธรรมวินัย"*** หลวงปู่เจี๊ยะท่านบอก ***"รับด้วยเกล้าขอรับกระผม"*** จากนั้น องค์ท่านหลวงปู่มั่นให้พระเณรแยกย้ายกันกลับไปทำความเพียรของตนเอง พอออกจากที่พักขององค์ท่านหลวงปู่มั่น หลวงปู่เจี๊ยะบอกกับหลวงปู่ตื้อว่า ***"โอ้โห อุบายครูบาอาจารย์ตื้อนี่สุดยอดไปเลย พ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านพูดกับผมแล้ววันนี้องค์ท่านแสดงธรรมถึงอกถึงใจผมมากเลย ใส่ออกมาแต่ละดอก นี่ ผัวะๆ กิเลสนี่แม่งวิ่งหางจุกตูดหายเข้าป่าเข้าดอยไปหมดเลย"*** หมู่คณะพระเณรที่ฟังพลอยขำขันไปกับคำพูดของท่านหลวงปู่เจี๊ยะ

หลวงปู่ชอบบอกหลวงปู่ตื้อกับหลวงปู่เจี๊ยะ ท่านมีคำพูดจาภาษาที่เป็น **"เอกลักษณ์"** เฉพาะองค์ท่าน ยากที่พระเณรองค์ใดจะเลียนแบบองค์ท่านทั้งสองออกมาได้โดยให้สังคมวงกรรมฐานยอมรับ เอกลักษณ์เป็นสิ่งคู่บุคคล ยากที่ใครจะเลียนแบบให้ลงตัว

หลวงปู่ชอบว่า *"ท่านเจ๊กเจี๊ยะนิสัยผาดโผนเหมือนอาจารย์ตื้อ จึงเข้ากันได้ดี ท่านเจี๊ยะอยากให้อาจารย์ใหญ่พูดด้วย จึงทำแบบนี้ เรื่องปัญญาหักดิบนี้ อาจารย์ตื้อท่านถนัดในอุบายวิธีแบบนี้มาก อุบายของท่านแต่ละอย่าง หมู่คณะคิดตามทำด้วยยาก ปัญญาอาจารย์ตื้อท่านพิสดารแหวกแนว ใครถามปัญหาอะไรมา อาจารย์ตื้อท่านไม่เคยติดขัดในคำตอบ อาจารย์ตื้อท่านช่วยพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นปราบมานะทิฐิพระเณรที่ดื้อด้านให้หมอบราบลงในธรรมหลายองค์ อาจารย์ตื้อเป็นลูกศิษย์อาจารย์ใหญ่มั่นที่พระเณรรุ่นน้องให้ความเคารพยำเกรงในบารมีธรรมของท่านเป็นอย่างยิ่ง"*

นิมิตเห็นเพื่อนสหธรรมิก

ช่วงนอกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านพักปฏิบัติอยู่กับองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่บ้านป่าเมี่ยง ตำบลโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ คืนหนึ่ง ท่านนิมิตเห็นเพื่อนสหธรรมิกของท่าน ๒ องค์เดินลัดทุ่งนามาจากทางด้านทิศตะวันตกของบ้านป่าเมี่ยง เพื่อนสหธรรมิกของท่าน ๒ องค์นี้ตั้งใจมาหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่สำนักสงฆ์ป่าเมี่ยงแม่สายโดยตรง เพื่อนสหธรรมิก ๒ องค์ที่หลวงปู่ชอบท่านเห็นในนิมิตนั้น ห่มผ้าจีวรตลาดสีสันสะอ้านตา ท่านจึงจดจำนิมิตนี้ไว้เพื่อจะพิสูจน์ความรู้ที่ท่านเห็นว่าถูกต้องหรือไม่

ตอนเช้าหลังฉันภัตตาหารเสร็จเรียบร้อยแล้ว องค์ท่านหลวงปู่มั่นพูดกับพระเณรว่า ***"เมื่อคืนอ้ายเฒ่าฝันเห็นพระมหาหัวล้าน ๒ องค์พากันเดินลัดทุ่งนามาหา พระเณรเราเมื่อคืนใครภาวนาเห็นอะไรบ้าง เล่าให้อ้ายเฒ่าฟังหน่อยสิ"*** พระเณรพากันนิ่งเงียบ ไม่มีใครแสดงความรู้ของตนเองออกมา องค์ท่านหลวงปู่มั่นจึงถามหลวงปู่ชอบว่า ***"ท่านชอบ เมื่อคืนท่านเห็นอะไรผ่านเข้ามาในตาบ้าง เล่าให้อ้ายเฒ่าฟังหน่อยสิ"*** หลวงปู่ชอบเล่าเรื่องนิมิตที่ท่านเห็นให้องค์ท่านหลวงปู่มั่นฟัง องค์ท่านหลวงปู่มั่นพูดขึ้นท่ามกลางหมู่คณะว่า ***"พระเณรเราภาวนาให้ได้เหมือนกับท่านชอบสิ จะได้เป็นพยานความรู้ให้เราได้ นี่ไม่มีใครมาเป็นพยานรับรองความรู้ให้เราเลย เขาก็จะหาว่าอ้ายเฒ่าผู้นี้มันบ้าของมันอยู่แต่ผู้เดียว"***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นกำชับหลวงปู่ชอบว่า ***“วันนี้ให้ท่านชอบเฝ้าศาลานะ ให้ท่านสังเกตดู ถ้าเห็นพระมหาผ้างาม ๒ องค์นี้มาเมื่อไหร่ ให้รีบมาแจ้งเราทันที พระมหา ๒ องค์นี้ จะมาถึงที่นี่เวลาประมาณบ่ายสาม วันนี้เราจะกำราบกิเลสพระกรรมฐานขุนนาง”*** องค์ท่านหลวงปู่มั่นสั่งกำชับเสร็จแล้ว ท่านก็กลับไปยังที่พัก

หลวงปู่ชอบท่านออกมาเดินจงกรมอยู่ปากทางเข้าสำนักสงฆ์บ้านป่าเมี่ยง พอเวลาประมาณบ่ายสามโมง เป็นไปตามที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกเอาไว้ ท่านเห็นพระ ๒ องค์เดินเข้ามาในสำนักสงฆ์ป่าเมี่ยงแม่สาย พระ ๒ องค์นี้คือ หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ กับหลวงปู่ฝั้น อาจาโร สองเพื่อนสหธรรมิกของท่าน ทั้ง ๒ องค์ ท่านเป็นเพื่อนสหธรรมิกที่มีความคุ้นเคยกันเป็นอย่างดีกับหลวงปู่ชอบ เพราะเคยจำพรรษาร่วมกันในสำนักของพระคุณเจ้าหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม และพระคุณเจ้าหลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล หลวงปู่อ่อน หลวงปู่ชอบ หลวงปู่ฝั้น ท่านทั้งสามอายุพรรษาเท่ากัน ต่างอาวุโสกันที่เดือนบวชเท่านั้น หลวงปู่อ่อนอาวุโสกว่าหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบอาวุโสกว่าหลวงปู่ฝั้น

เมื่อท่านทั้งสามมาพบกันอีกครั้งโดยมิได้นัดหมาย ต่างองค์ต่างแสดงความเคารพกันตามอาวุโสภันเต หลังปฏิสันถารโอภาปราศรัยกันแล้ว หลวงปู่ชอบท่านเข้าไปกราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่มั่น องค์ท่านบอกให้ตามหลวงปู่อ่อนกับหลวงปู่ฝั้นเข้ามาพบองค์ท่านยังที่พัก หลวงปู่ชอบท่านจึงออกมาแจ้งให้หลวงปู่อ่อนกับหลวงปู่ฝั้นเข้าไปพบพ่อแม่ครูอาจารย์ หลังหลวงปู่อ่อนกับหลวงปู่ฝั้นกราบคารวะองค์ท่านหลวงปู่มั่นแล้ว องค์ท่านหลวงปู่มั่นก็ลั่นอัสนีไม่มีเค้าเมฆขึ้นใส่ทันที

หลวงปู่ชอบท่านถ่ายทอดคำพูดขององค์ท่านหลวงปู่มั่นให้ฟังว่า ***“พวกพระกรรมฐานขุนนาง ผ้าผ่อนท่อนสบงบ่รู้จักเย็บใช้กันเอง พากันไปหาเอาผ้าตลาดผ้าเจ๊กมาใช้ ดูแล้วช่างงามเหลือเกิน ห่มแล้วคงจะภาวนาดีเน๊าะ ฝาบาตรก็กลัวมันจะไม่สวยงามสมฐานะพระมหาขุนนาง พากันเอามุกเอาหอยมาประดับลวดลายให้วิจิตรพิสดาร พระพุทธเจ้าองค์ไหนสอนพวกท่านให้พากันทำแบบนี้หือ ครูบาอาจารย์องค์ไหนสอนให้พวกท่านพากันทำแบบนี้หือ สำนักเราเป็นสำนักพระกรรมฐาน ไม่ใช่สำนักเรียนของพระมหา ๘ ประโยค ๙ ประโยค ถ้าพวกท่านอยากจะเป็นพระมหาขุนนางข้าหลวง***

ก็ให้พากันเข้าไปอยู่สำนักในเมือง อย่ามาอยู่ในสำนักของเรา ถ้าจะอยู่กับเราที่นี่ ก็ให้พากันเลิกนิสัยกรรมฐานขุนนางนี้ไปเสีย ถ้าฟังความเราอ้ายเฒ่าบอกก็อยู่ร่วมกันได้ ถ้าไม่ฟังคำของเราแล้ว ก็ให้พวกท่านพากันไปอยู่ที่อื่น”

หลวงปู่ชอบว่า องค์ท่านหลวงปู่มั่นดุหลวงปู่อ่อนกับหลวงปู่ฝั้นนานร่วมชั่วโมง หลวงปู่ฝั้น หลวงปู่อ่อน นั่งก้มหน้าหลับตาฟังคำตักเตือนขององค์ท่านหลวงปู่มั่นอย่างสงบ

หลวงปู่ชอบ *“วันนั้นอาจารย์อ่อนน้อยใจที่ถูกท่านอาจารย์ใหญ่ว่าให้ อาจารย์อ่อนกราบลาพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นไปจำพรรษากับท่านอาจารย์เทสก์ที่เมืองพร้าว อาจารย์ฝั้นท่านไม่ไป ขออยู่ปฏิบัติกับพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นที่บ้านป่าเมี่ยง ในพรรษาปีนั้น อาจารย์อ่อนท่านป่วยเป็นไข้ป่ามาลาเรียอย่างหนัก อาจารย์เทสก์ท่านดูแลรักษาอาจารย์อ่อนทั้งพรรษา อาจารย์เทสก์ท่านอธิบายธรรมเรื่องการถือมานะทิฐิต่อครูบาอาจารย์ให้อาจารย์อ่อนฟัง อาจารย์อ่อนท่านยอมละมานะทิฐิ ออกพรรษา ท่านก็มาขอขมาท่านอาจารย์ใหญ่ที่บ้านป่าเมี่ยง กรรมนี้ของท่านอาจารย์อ่อนจึงพ้น การภาวนาของท่านจึงขึ้นสูง”*

พญานาคแผ่พังพานพ่นพิษ

หลวงปู่ชอบท่านบอก มีครั้งหนึ่ง องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต พาลูกศิษย์เที่ยววิเวก ท่านบอกครั้งนี้คือครั้งยิ่งใหญ่ที่สุดเท่าที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นพาลูกศิษย์เที่ยววิเวก ลูกศิษย์พระเณรและฆราวาสติดตามองค์ท่านหลวงปู่มั่นออกจากเมืองพร้าวสี่สิบกว่าองค์ ระหว่างทางมีพระเณรตามเข้ามาสมทบกับคณะองค์ท่านหลวงปู่มั่นอีกจำนวนร่วมแปดสิบองค์ จนหลวงปู่มั่นท่านจัดกองกรรมฐานขึ้นสามกอง เพื่อไม่อยากให้ชาวบ้านเดือดร้อนลำบากดูแลพระเณรในเรื่องภัตตาหารและที่พัก

ตอนออกจากเมืองพร้าว หลวงปู่ชอบท่านติดตามองค์ท่านหลวงปู่มั่น พอมีพระเณรตามมาสมทบกับคณะขององค์ท่านเพิ่มมากขึ้น องค์ท่านหลวงปู่มั่นจึงให้

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม หลวงปู่แหวน สุจิณโณ หลวงปู่เกตุ วัณณาโก เป็นกองหน้าสำรวจเส้นทางเที่ยววิเวก ที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นให้เดินทางล่วงหน้านั้น เพราะครูบาอาจารย์ทั้งสี่ท่าน หลวงปู่ชอบ หลวงปู่ตื้อ หลวงปู่แหวน หลวงปู่เกตุ พวกท่านเป็นพระกรรมฐานกองทัพธรรมผู้ไม่หวั่นต่อความยากลำบาก

หน้าแล้งปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต พาลูกศิษย์ออกฝึกเที่ยววิเวกแถบป่าเขาเขตอำเภอพร้าว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งนั้นมีพระเณรและตาผ้าขาวติดตามองค์ท่านหลวงปู่มั่นเที่ยววิเวกสี่สิบกว่าองค์ หลวงปู่ชอบท่านเป็นหนึ่งในจำนวนสี่สิบกว่าองค์ที่ติดตามองค์ท่านหลวงปู่มั่นไปเที่ยววิเวกในครั้งนั้น เพื่อนสหธรรมิกของท่านติดตามองค์ท่านหลวงปู่มั่นเที่ยววิเวกครั้งนั้นมีหลวงปู่พรหม จิรปุญโญ หลวงปู่ขาว อนาลโย หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม หลวงปู่แหวน สุจิณโณ ฯลฯ

องค์ท่านหลวงปู่มั่นพาลูกศิษย์เดินทางมาถึงบึงแห่งหนึ่งระหว่างอำเภอพร้าวมาอำเภอเชียงดาว องค์ท่านหลวงปู่มั่นพาลูกศิษย์หยุดพักทางทิศเหนือของบึงแห่งนี้ องค์ท่านให้พระเณรเลือกที่พักตามอัธยาศัย หลวงปู่ชอบท่านเลือกต้นแหน (ต้นสมอภิเภก) เป็นที่แขวนกลด หลังจากจัดแจงที่พักของตนเองแล้ว ท่านเข้าไปดูบริขารและที่พักขององค์ท่านหลวงปู่มั่นว่าหลวงปู่ตื้อท่านจัดการเรียบร้อยแล้วหรือยัง

ท่านช่วยหลวงปู่ตื้อจัดแต่งที่พักให้องค์ท่านหลวงปู่มั่นเสร็จ องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกหลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ตื้อว่า ***"ท่านชอบ ท่านตื้อ ให้พวกท่านไปบอกหมู่คณะทุกองค์อย่าพากันบริโภคน้ำทางด้านทิศเหนือของบึงแห่งนี้เป็นอันขาด ถ้าใช้น้ำให้พากันไปใช้ทางด้านทิศใต้ของบึง น้ำทางด้านทิศเหนือมันมีพิษ ถ้าใครไปอาบไปกินจะเจ็บป่วยได้ ที่บึงแห่งนี้มีพญานาคแผ่พังพานพ่นพิษคลุมน้ำในบึงไว้ครึ่งหนึ่ง ให้ท่านชอบ ท่านตื้อไปบอกหมู่คณะทุกองค์ที่อยู่ที่นี่ อย่าพากันประมาทนิ่งนอนใจเป็นอันขาด ถ้าประมาทแล้ว จะเป็นอันตรายต่อร่างกายและชีวิตของตนเองได้ พวกท่านไปบอกพระเณรให้พากันอยู่อย่างสงบเหมาะสมตามสมณะวิสัยผู้ประพฤติตนในพระธรรมวินัย ให้พระเณรเราพากันแผ่เมตตาให้กับผู้ที่เขาเป็นเจ้าของหนองบึงแห่งนี้ให้มากๆ***

ท่านชอบกับท่านตื้อช่วยเป็นหูเป็นตามือเท้าให้เราด้วย ท่านชอบคอยเป็นหูในตาในเฝ้าระวังสอดส่องพฤติกรรมความคิดของพญานาคตนนี้ช่วยเรา ท่านตื้อคอยกำกับดูแลพระเณรอย่าให้ประพฤตินอกลู่นอกทางด้วยอาการคะนอง พญานาคตนนี้มานะทิฐิมันแรงไม่ธรรมดา เราพิจารณาดูแล้ว ถ้าเราวางเฉยไม่โปรดหรือกำหลาบมานะทิฐิพญานาคตนนี้ ต่อไปพญานาคตนนี้จะสร้างบาปกรรมกับมนุษย์และสัตว์ให้เดือดร้อน มันจะเป็นกรรมหนักที่ทำให้เขาตกนรกอบายภูมิได้ เรามีวาสนาเคยสงเคราะห์กันกับพญานาคตนนี้มาก่อน ชาติสุดท้ายแล้วที่เราจะได้โปรดสงเคราะห์เขา"

หลวงปู่ชอบเรียนถามองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***"พญานาคแผ่พังพานพ่นพิษใส่น้ำในบึงนี้เพื่อต้องการอะไร"*** องค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***"พญานาคเจ้าของบึงแห่งนี้ เขาไม่ต้องการให้พวกเรามาพักอยู่ที่นี่ เขาเกรงพวกเราจะมาข่มเหงแย่งชิงเอาสถานที่แห่งนี้ไป เขาจึงอวดฤทธิ์สำแดงเดชพ่นพิษใส่น้ำในบึง ถ้าพวกเราไปใช้น้ำในบึงจะเจ็บไข้ได้ป่วย แล้วพากันหนีไปจากที่นี่ เพราะโทสะจริตของพญานาคตนนี้ จิตเขาจึงคิดไปในทางบาป"***

เมื่อทราบเหตุของเรื่องแล้ว หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ตื้อจึงนำความที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นสั่งกำชับไปแจ้งแก่หมู่คณะให้ทราบโดยทั่วกัน เรื่องใดที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านสั่ง อย่าพากันฝืนทำเป็นอันขาดเพราะจะเกิดอันตรายจากพิษภัยของพญานาคตนนี้ได้ เมื่อทราบเรื่องแล้ว พระเณรทุกรูปต่างพากันสำรวมในจริยวัตรของตน หลวงปู่ชอบท่านสังเกตดูพระเณรองค์ใดที่มีภูมิธรรม ท่านจะสำรวมนิ่งเฉย ท่านใดที่ยังไม่มีหลักจิตหลักใจจะแสดงอาการหวาดกลัวออกมาให้เห็น ท่านว่าสถานที่ภายนอกอึมครึมดิบเถื่อนดูน่ากลัว ทำให้เจ้าหัวจัวเณรผู้จิตใจไม่เข้มแข็งเกิดอาการเกรงกลัวในสถานที่

เวลาสรงน้ำ องค์ท่านหลวงปู่มั่นจะให้พระเณรไปสรงน้ำพร้อมกันกับองค์ท่าน ถ้าเกิดอะไรขึ้นมา องค์ท่านจะดูแลได้ทัน

หลวงปู่ชอบท่านว่า *"อันตรายจากสิ่งลึกลับที่นี่ไม่ธรรมดา ครั้งนี้เราเห็นท่านอาจารย์ใหญ่มั่นออกโรงใช้ฤทธิ์ปกป้องลูกศิษย์ของท่าน พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านรู้อะไร*

สำคัญไม่สำคัญ ตอนนั้นเราคาดเดาใจท่านไม่ได้ ท่านสั่งให้ทำอะไร เราก็ทำตามที่ท่านบอก ความรู้ของท่านอาจารย์มั่นเป็นหนึ่งไม่มีสอง ความรู้ของท่านอาจารย์ใหญ่ลึกซึ้งละเอียดลออมาก

ผ่านไปสองสามวัน อาจารย์ตื้อชวนเราไปขออาสาท่านอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ตื้อท่านจะปราบทรมานมานะทิฐิพญานาคตนนี้ เราไม่เห็นด้วยกับอาจารย์ตื้อ เราบอก ***"ท่านตื้อใจเย็นๆ อยู่ซื่อๆ*** (อยู่เฉยๆ) ***ให้เชื่อในบุญบารมีพ่อแม่ครูบาอาจารย์ของพวกเราองค์ท่านต้องมีเหตุผลลึกซึ้งกว่าพวกเราอย่างแน่นอน พวกเราเป็นลูกศิษย์ อย่าหาญฤทธิ์เทียมพ่อแม่ครูบาอาจารย์"*** *อาจารย์ตื้อท่านฟังคำเรา ท่านเลยไม่ฝืน*

ที่จริงแล้วลำพังจะปราบพญานาคบึงหนองตนนี้ อาจารย์ตื้อท่านก็ปราบได้ เราก็ปราบได้ ฤทธิ์พญานาคมันแค่บุญฤทธิ์ เกิดจากบุญที่ตนเองบำเพ็ญมา ฤทธิ์พวกนี้เป็นฤทธิ์ชั่วคราว ฤทธิ์พระอริยเจ้าเป็นฤทธาวิมุตถาวรเหนือโลกสงสาร กำลังฤทธิ์อิทธิวิธีจึงแรงกว่ากัน พญานาคเทวดาพอสิ้นภพชาติ บุญฤทธิ์นั้นก็สิ้นไปด้วย เหมือนกันกับผู้ว่า พอเกษียณไปแล้วก็สิ้นซึ่งอำนาจในการให้คุณให้โทษผู้อื่น ฤทธิ์วาสนาสิ้นแล้วสิ้นเลย ฤทธิ์โลกุตระสิ้นชาติขาดขันธ์ ยังเหลือปาฏิหาริย์ไว้ให้โลกรู้เห็น

วันต่อมา เรากับอาจารย์ตื้อพากันสรงน้ำให้ท่านอาจารย์ใหญ่อยู่ริมบึง ความคิดอาจารย์ตื้อเกี่ยวกับพญานาคตนนี้ไปกระทบจิตท่านอาจารย์ใหญ่ ท่านอาจารย์ใหญ่บอกท่านตื้อ ***"ถ้าเราจะให้ท่านกำราบพญานาคตนนี้ก็ได้ แต่วาสนาของท่านทำได้แค่ข่มฤทธิ์ปราบเขาได้แค่ชั่วคราวเท่านั้น ใช้กำลังเอาชนะมานะบุคคล มันชนะได้ไม่ถาวร ถึงท่านจะปราบเขาได้ด้วยฤทธิ์ แต่ท่านโปรดเขาด้วยธรรมไม่ได้ วาสนาท่านกับเขาไม่ได้สงเคราะห์กันมาทางโปรด เรารู้ในใจของเราว่าจะทำอย่างไรกับพญานาคตนนี้ เรื่องนี้เราจะจัดการเอง ขอท่านเป็นกำลังภายนอกให้เราก็พอ"***

พอองค์ท่านหลวงปู่มั่นแจงเรื่องวาสนาสงเคราะห์ให้ฟัง หลวงปู่ตื้อฟังท่านก็สิ้นสงสัย หลวงปู่ชอบท่านว่าเป็นครั้งแรกที่เราได้เห็นพญานาคพ่นพิษ พิษของพญานาคไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเนื้อ ท่านว่าพิษของพญานาคเป็นเหมือนดังเปลวเพลิง

ที่ลุกไหม้เหนือผิวน้ำ ไม่ต่างอะไรกับเปลวไฟที่ลุกไหม้เหนือน้ำมัน ท่านสังเกตดูสัตว์ที่อาศัยอยู่รอบบริเวณบึงแห่งนี้ จะไม่มีสัตว์ตัวไหนลงไปกินน้ำในบึงนี้เลย โดยเฉพาะพวกลิงมันจะไม่ไปกินน้ำในบึงนี้ เวลาพวกมันเข้าไปใกล้บึง จะมีอาการตื่นกลัวอย่างผิดปรกติ ถึงกับร้องเจี๊ยกขี้แตกเยี่ยวราดออกมาให้เห็น เหมือนว่ามันกลัวสิ่งลึกลับที่ซ่อนอยู่ใต้บึงหนองแห่งนี้

พญานาคมานะทิฐิเฝ้าดูองค์ท่านหลวงปู่มั่นและพระเณรด้วยความขุ่นข้องหมองใจที่เห็นพระเณรพากันมาปฏิบัติอยู่ในเขตที่ตนเองเป็นเจ้าหนองจอมบึง หลวงปู่ชอบท่านกำหนดดูจิตของพญานาคตนนี้อยู่เนืองๆ ท่านบอกพญานาคตนนี้มีโทสะเผาใจตลอดเวลา แต่ไม่กล้าทำอันตรายองค์ท่านหลวงปู่มั่นและพระเณรเนื่องจากเกรงในบารมีองค์ท่านหลวงปู่มั่น จึงได้แต่แสดงฤทธิ์แสดงเดชพ่นพิษใส่น้ำในบึงนี้เพื่อเบียดเบียนพระเณรและองค์ท่านหลวงปู่มั่นในทางอ้อม

หลวงปู่มั่นท่านทำเหมือนไม่สนใจในพญานาคตนนี้ ท่านทำเหมือนไม่ทราบว่าที่บึงแห่งนี้มีพญานาคมาพ่นพิษเอาไว้ ความจริงแล้วองค์ท่านทราบด้วยญาณวิถีทุกขณะจิตที่พญานาคตนนี้คิดอะไรอยู่

องค์ท่านพาพระเณรสวดมนต์บท **“ขันธปริตตสูตร”** หรือที่รู้จักกันในนามบทสวดวิรูปักเขฯ ซึ่งเป็นมนต์แผ่เมตตาเจริญไมตรีเป็นมิตรกับพญานาคทุกตระกูล ตลอดจนสัตว์อสรพิษทั้งหลาย กระแสเมตตาที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นและพระเณรแผ่ออกไปทำให้พญานาคเจ้าทิฐิจิตเย็นอ่อนโยน มานะทิฐิที่ครองใจพลอยอ่อนโยนตามกระแสเมตตาธรรม แต่ยังคงลวดลายทิฐิที่เป็นใหญ่ในสถานที่ จ้องจับผิดคิดตำหนิองค์ท่านหลวงปู่มั่นและพระเณรตามนิสัยอันธพาลที่ตนเองได้รับการเพาะบ่มจากกิเลสผู้เป็นพ่อแม่ทางทุกขาธรรมสั่งให้ดำรงคงไว้

องค์ท่านหลวงปู่มั่นโปรดพญานาคมิจฉาทิฐิ

องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต พิจารณาเห็นมานะทิฐิพญานาคตนนี้อ่อนลงพอที่จะโปรดได้แล้ว องค์ท่านบอกให้พญานาคตนนี้เผยตัวออกมา พญานาคเจ้าทิฐิแปลกใจที่หลวงปู่มั่นรู้ว่าตนเองแอบซุ่มซ่อนดูองค์ท่านอยู่ ตนเป็นกายทิพย์ แต่ไหนแต่ไรมาไม่เคยมีมนุษย์ผู้ใดรู้ว่าตนเองอาศัยอยู่ในวิมานบึงแห่งนี้ พญานาคเจ้าทิฐิเกรงในอำนาจธรรมฤทธิ์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่น จึงยอมแสดงตนออกมาพบองค์ท่าน โดยนิรมิตกายเป็นมานพหนุ่มอายุราวสามสิบปี

องค์ท่านหลวงปู่มั่นถามพญานาค ***“เจ้ามีชื่อว่าอะไร”*** พญานาคตนนี้ตอบองค์ท่านว่า ***“ข้าพเจ้าชื่อ “มลินทะนาคราช”*** องค์ท่านถามว่า ***“ใช่เจ้าหรือไม่ที่มาแผ่พังพานพ่นพิษใส่น้ำในบึงแห่งนี้”*** พญานาคมลินทะยอมรับว่าเขาเป็นผู้พ่นพิษใส่น้ำในบึงแห่งนี้จริง องค์ท่านถาม ***“เพราะเหตุใดเจ้าถึงทำเช่นนี้”*** เขาตอบว่า ***“เพราะพวกท่านเข้ามาในเขตหวงห้าม ข้าพเจ้าเกรงท่านจะมาข่มเหงแย่งชิงเอาสถานที่แห่งนี้ไปจากข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจึงคายพิษใส่น้ำไว้เพื่อขับไล่พวกท่านทางอ้อมให้หนีไปจากที่นี่”***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นจึงเทศนาแสดงธรรมอบรมพญานาคมลินทะ ผู้หลงผิดให้สำนึกในบาป ***“สิ่งที่เจ้าได้กระทำลงไปนั้น มันไม่เกิดประโยชน์อะไรในทางดีงามแก่ตัวของเจ้าเลย การเบียดเบียนผู้อื่นให้ได้รับความเดือดร้อนทั้งกายและใจนั้น มันเป็นการสร้างบาปกรรมให้กับตนเองเสียเปล่า ตนเองก็ใช่ว่าจะได้ดีมีงามอะไรในการกระทำแบบนี้ หนำซ้ำกลับทำให้ตนเองนั้นตกต่ำเพราะบาปกรรมที่ตนเองได้กระทำลงไป การที่เจ้ามาเบียดเบียนสมณสงฆ์องค์เณรผู้มีศีลธรรมนั้น มันเป็นบาปกรรมที่หนัก สิ้นชาติขาดภพจากนี้ไปแล้ว ตัวเจ้าก็จะตกนรกหมกไหม้ไม่ได้ผุดไม่ได้เกิดกับเขาง่ายๆ เพราะผลจากบาปที่ตนเองได้เบียดเบียนสมณสงฆ์องค์เณรผู้ทรงศีลธรรม***

ขึ้นชื่อว่าอบายภูมิ เป็นภูมิที่ไม่เคยให้ความสุขกับสัตว์โลกหน้าไหนเลย ผู้ที่อยู่ในภูมินี้จะหาความสุขแม้เพียงเสี้ยวเวลาก็หาไม่เจอ มีแต่ระงมจมทุกข์จนกว่าจะสิ้น

เวรกรรม จะพ้นได้เมื่อไรขึ้นอยู่กับกรรมหนักเบาที่สัตว์โลกผู้นั้นสร้างขึ้นมา อัตภาพภพภูมิปัจจุบันของเจ้าก็สูงส่งกว่าสัตว์นรกทั้งหลายอยู่แล้ว แก้วทิพย์ คือ พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ที่ทำให้จิตใจของตนเองเป็นสุขนั้นมีอยู่แล้ว ทำไมเจ้าจึงดิ้นรนขนเอาแก้วทุกข์คือบาปกรรมเข้ามาเป็นฟืนไฟสุมใจของตนเองให้ทุกข์ทั่วมัวหมอง

พระสงฆ์เณรที่มาพักที่นี่ ท่านก็มิได้มีจิตคิดมุ่งร้ายหมายจะมาทำร้ายทำลายเจ้า พระเณรแต่ละองค์ที่มาพักอยู่ในสถานแห่งนี้ต่างพากันมาปฏิบัติธรรมเพื่อหวังพ้นทุกข์ด้วยกันทั้งนั้น ไม่มีพระเณรองค์ใดหรือแม้แต่อาตมาก็ไม่ได้คิดจะมาเบียดเบียนทำให้เจ้าเกิดความลำบากยากใจ พวกเรามาที่นี่เพื่อปฏิบัติธรรมและสงเคราะห์สัตว์โลกทั้งหลายให้ได้รับความผาสุกโดยถ้วนหน้า เจ้าก็เป็นผู้หนึ่งที่อาตมาและพระสงฆ์องค์เณรพากันเดินทางมาโปรดด้วยความเมตตาธรรม เป็นวาสนาเจ้าแค่ไหนที่มีพระสงฆ์องค์สมณะท่านเดินทางมาโปรดถึงถิ่น แทนที่เจ้าจะรับเอาวาสนาอันดีงามนี้มาเป็นมงคลประดับจิตใจของตนเอง กลับมาทำลายโอกาสอันดีงามนี้ของตนไปเสีย เจ้าไม่มีจิตคิดละอายใจในบาปที่ตนเองได้กระทำลงไปบ้างหรือ ให้เจ้าพิจารณาดูในสิ่งที่ตนเองกระทำลงไปนั้นว่าดีหรือไม่ดี อย่าเอาสติปัญญากิเลสมาเป็นผู้แนะแนวทางให้ตนเอง เพราะกิเลสมันไม่เคยอบรมสั่งสอนสัตว์โลกตัวไหนให้ได้รับความเจริญในธรรมอันผาสุก ให้เอาสติปัญญาธรรมมาเป็นผู้นำทางให้กับจิตใจ เจ้าจะได้รู้ว่าสิ่งที่ตนเองทำลงไปนั้นมันถูกหรือผิด”

“มลินทะนาคราช” ลงใจในธรรมที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นแสดง เขาสำนึกผิดคิดละอายใจในบาปกรรมที่ตนเองได้กระทำลงไป กราบขอขมาองค์ท่านหลวงปู่มั่นด้วยเกรงในผลกรรมที่ตนเองได้กระทำกับองค์ท่านและพระสงฆ์องค์เณร พญานาคมลินทะรับปากองค์ท่านหลวงปู่มั่นจะกู้คืนถอนพิษออกจากบึงน้ำเพื่อประโยชน์สุขของพระเณรและสรรพสัตว์ทั้งหลายที่อาศัยบริโภคน้ำในบึงหนองแห่งนี้ พญานาคมลินทะปวารณาตัวขอเป็นพุทธมามกะกับองค์ท่านหลวงปู่มั่น

ก่อนพญานาคมลินทะจะลาองค์ท่านหลวงปู่มั่นกลับวิมานเมืองของเขา องค์ท่านหลวงปู่มั่นขอให้พญานาคมลินทะแสดงร่องรอยไว้ให้พระเณรผู้ตานอกใสตาในมัว

ได้เห็นในฤทธานุภาพของพญานาค เพื่อเป็นหลักฐานยืนยันว่าภพภูมินี้มีอยู่จริงตามที่พระพุทธเจ้าท่านทรงตรัสไว้ มลินทะนาคราชจึงแสดงฤทธิ์ทิ้งรอยขนาดเท่าต้นตาลเป็นทางยาวกว่าร้อยเมตรจากที่พักขององค์ท่านหลวงปู่มั่นผ่านทุ่งหญ้าไปทางทิศเหนือของบึงน้ำ ต้นหญ้าที่พญานาคมลินทะผ่านไปจะไหม้เกรียมเป็นทาง ไม่ต่างอะไรกับไฟเผาหรือเอายาฆ่าหญ้ามาพ่นฉีด

วันต่อมาองค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกพระเณรว่า ***“เมื่อคืนพญานาคในบึงแห่งนี้ขึ้นมาหาท่าน เขาถอนพิษในน้ำออกหมดแล้ว จากนี้พระเณรเราใช้น้ำในบึงแห่งนี้ได้ตามปรกติ ก่อนกลับ เขาทิ้งรอยไว้ให้ดู ใครไม่เคยเห็นฤทธิ์ของพญานาคก็ไปดูซะ”*** พระเณรพากันไปดูรอยฤทธิ์ของพญานาคที่ทิ้งไว้เป็นหลักฐานยืนยันในธรรมขององค์ท่านหลวงปู่มั่น

หลวงปู่ชอบท่านสังเกตรอยฤทธิ์ของพญานาคที่ทิ้งไว้ สัตว์เดรัจฉานต่างๆ หรือแม้แต่กระทั่งมดแมลงเมื่อเห็นรอยนี้แล้วจะไม่มีตัวไหนกล้าข้ามผ่าน พากันหลีกเว้นไปทางอื่นเสีย ท่านสังเกตพฤติกรรมของสัตว์ เขาจะมีสัญชาตญาณหลบลี้หนีภัยได้ลึกล้ำกว่ามนุษย์เรา ท่านจึงไม่แปลกใจเลยว่า เวลามีเหตุเภทภัยทางธรรมชาติ หมู่แมลงและสรรพสัตว์ เขาจะมีสัญชาตญาณลี้ภัยได้ดีกว่ามนุษย์ เพราะมนุษย์เราถือมานะว่าตนเองเหนือกว่าสัตว์อื่น จึงทำให้ประมาทชะล่าใจ พอเกิดเหตุเภทภัยขึ้นมา มนุษย์เราจึงตายกันเป็นเบือเพราะความประมาทมัวเมา

เรียนถามหลวงปู่ชอบว่า ***“ได้ร่วมปราบพญานาคเจ้ามานะตนนี้กับองค์ท่านหลวงปู่มั่นหรือไม่”*** ท่านบอก ***“เราไม่ได้ปราบมานะทิฐิพญานาคตนนี้ เรามีหน้าที่ช่วยท่านอาจารย์ใหญ่คุมพระเณร กับคอยสังเกตดูความเคลื่อนไหวของพญานาคตนนี้ร่วมกับท่านเท่านั้น อาจารย์ใหญ่ท่านเป็นผู้ปราบมานะทิฐิพญานาคมลินทะด้วยธรรมฤทธิ์ขององค์ท่านเอง ในอดีต อาจารย์มั่นท่านเคยสงเคราะห์พญานาคมลินทะมาก่อน จึงปราบพยศพญานาคตนนี้ลงไปได้ อาจารย์ใหญ่ท่านเดินทางมาพักที่นี่เพื่อมาโปรดพญานาคมลินทะเป็นการเฉพาะ ชาติสุดท้ายที่องค์ท่านจะสงเคราะห์สหายเก่าของท่านให้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา”***

ดอยหลวงเชียงดาว

เมื่อมีพระเณรตามเข้ามาสมทบเที่ยววิเวกกับองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต มากขึ้น องค์ท่านจึงมอบหมายให้หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม หลวงปู่แหวน สุจิณโณ หลวงปู่เกตุ วัณณาโก ตาผ้าขาวสียา คนบ้านแม่กอย ออกเดินทางล่วงหน้าไปสำรวจสถานที่**ดอยหลวงเชียงดาว** องค์ท่านบอกให้รออยู่นั่นจนกว่าท่านจะพาหมู่คณะตามไปสมทบ หลวงปู่ชอบกับหมู่คณะพากันเดินทางล่วงหน้าไปดอยหลวงเชียงดาวตามบัญชาขององค์ท่านหลวงปู่มั่น

ระหว่างพักรอคณะองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่ดอยหลวงเชียงดาว หลวงปู่ตื้อท่านชวนหมู่คณะไปสำรวจภายในถ้ำแห่งหนึ่งที่อยู่เชิงดอยหลวงเชียงดาว ถ้ำแห่งนี้ หลวงปู่ชอบเข้าไปสำรวจมาก่อนแล้ว ท่านว่าถ้ำแห่งนี้มืดมาก แสงสว่างส่องไม่ถึง อากาศถ่ายเทไม่สะดวก เหม็นขี้เยี่ยวค้างคาว ถ้าอยู่นานจะปวดหัว แน่นหน้าอก ท่านกับหลวงปู่แหวน หลวงปู่เกตุ จึงปฏิเสธที่จะเข้าไปสำรวจถ้ำ หลวงปู่ตื้อท่านจึงเข้าไปสำรวจถ้ำมืดเพียงลำพังองค์เดียว

หลวงปู่ตื้อท่านเข้าไปในถ้ำนานหลายชั่วโมง ตอนบ่ายท่านออกมาจากถ้ำในสภาพเนื้อตัวเปื้อนดินเปื้อนโคลน หลวงปู่ตื้อบอกถ้ำมืดสลับซับซ้อน ภายในถ้ำมีพระพุทธรูป ข้าวของเครื่องใช้สมัยโบราณกระจายอยู่ทั่วถ้ำ ภูมิรักษาสมบัติดุเอาการ หยิบจับอะไรขึ้นมาดู ก็แสดงกิริยาไม่เป็นมิตร ภายในถ้ำมีงูอาศัยอยู่มาก เวลาเดินต้องระวังเพราะจะเหยียบงู หลวงปู่ตื้อท่านเป็นคนที่ไม่ค่อยถูกกันกับพวกงูเงี้ยวเขี้ยวขอ พอเจองูท่านจึงออกจากถ้ำ

หลวงปู่ชอบเล่าถึงอุปนิสัยโลดโผนของหลวงปู่ตื้อให้ฟังว่า หลวงปู่ตื้อท่านเป็นพระที่ผีสางเทวดาอันธพาลเกรงท่านมาก ผีฟ้าป่าเขาที่ไหนว่าดุๆ เฮี้ยนๆ พอเจอหลวงปู่ตื้อแล้วเป็นต้องกระเจิง หลวงปู่ตื้อท่านเป็นพระที่ไม่กลัวในอำนาจมิติมืด แต่ถ้ากับงู ท่านจะไม่เข้าใกล้ หลวงปู่ชอบถามท่านว่า ***“อาจารย์ตื้อกลัวงูหรือ จึงไม่กล้าจับงู”***

หลวงปู่ตื้อบอก ***“ผมไม่ได้กลัวงูแบบกลัวมันจะฉกกัด”*** ท่านบอกเวลาจับหรือสัมผัสกับตัวของงู ท่านจะเกิดอาการจั๊กกะจี๋มือ ไม่จำเป็นท่านจึงไม่อยากสัมผัสกับตัวของงู

หลวงปู่ชอบว่า ต่างกันกับหลวงปู่แหวน หลวงปู่แหวนถ้าเจองู ท่านจะจับมาดูเฉยเลย หลวงปู่แหวนกับหลวงปู่ตื้อท่านจึงมักจะเที่ยววิเวกด้วยกัน ถ้าที่ไหนมีงูรบกวน หลวงปู่แหวนท่านจะจับงูไปปล่อยให้ ถ้าที่ไหนมีผีสางมารบกวน หลวงปู่ตื้อท่านจะกำราบให้ ท่านว่าสมัยก่อนตอนเที่ยววิเวกอยู่ทางภาคเหนือ ถ้าเห็นหลวงปู่ตื้อที่ไหนก็จะเห็นหลวงปู่แหวนที่นั่น เว้นแต่ท่านทั้งสองจะแยกกันไปจำพรรษายังที่แห่งอื่น พอออกพรรษาแล้ว ท่านทั้งสองก็จะกลับมาหากันเหมือนเดิม จนองค์ท่านหลวงปู่มั่นพูดหยอกหลวงปู่ตื้อ หลวงปู่แหวน ว่า ***“เงาธรรมงัวงามคู่”***

หลังทำที่พักเสร็จประมาณสามสี่วัน องค์ท่านหลวงปู่มั่นก็พาลูกศิษย์ตามมาสมทบ ท่านถามว่า ***“สถานที่แห่งนี้เป็นอย่างไรบ้าง”*** หลวงปู่ตื้อกราบเรียนองค์ท่านว่า ***“สถานที่แห่งนี้เหมาะแก่การปฏิบัติ เทพภูมิที่นี่เป็นมิตรกับพระเณรดี เว้นแต่ยักษ์รักษาสมบัติเท่านั้นที่เขาไม่เป็นมิตรกับพระเณรเราเท่าไหร่ เนื่องจากเคยมีพระเณรมาพักที่นี่พากันเอาสมบัติที่เขารักษาไปด้วย ภูมิยักษ์รักษาเขาจึงไม่ค่อยเป็นมิตรกับพระเณรคอยตำหนิเพ่งโทษเพราะเกรงพวกเราจะพากันมาเอาสมบัติที่เขาเฝ้ารักษาออกไปจากที่นี่”***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นเตือนลูกศิษย์ให้สำรวมในศีลสิกขาของตน อย่าพากันคะนองลองประมาทในสถานที่เป็นอันขาด องค์ท่านสั่งห้ามพระเณรไม่ให้ไปแตะต้องของสงวนที่พวกเทพภูมิเขารักษา ให้พากันทำความเพียร เดินจงกรมภาวนา แผ่เมตตาให้สรรพสัตว์ที่อาศัยในสถานที่แห่งนี้ให้ได้รับผาสุกในธรรม เรื่องภายนอกนั้น ให้พระเณรเราปฏิบัติไปตามหน้าที่ของตน ส่วนเรื่องภายในนั้น องค์ท่านจะเป็นผู้พิจารณาถึงความเหมาะสมในการปฏิบัติต่อสถานที่ด้วยองค์ท่านเอง

หลวงปู่ชอบท่านว่าดอยหลวงเชียงดาวสมัยอดีตมีฤาษีชีไพรมาพักบำเพ็ญเพียรอยู่ที่นี่หลายท่าน อดีตชาติก่อนพุทธกาล ท่านกับหลวงปู่ตื้อผู้เป็นสหายสายธรรมเคย

เป็นฤาษีมุนีไพรบำเพ็ญเพียรที่ดอยเชียงดาวด้วยกันมาก่อน ผลานิสงส์ของการบำเพ็ญเพียรพรต จึงส่งผลให้ท่านทั้งสองได้มาเกิดในสมัยพระพุทธเจ้าสมณโคดม ชาตินั้นท่านทั้งสองบวชเป็นพระภิกษุด้วยกันเมื่อสมัยต้นพระศาสนา ทันพระพุทธเจ้าองค์ปัจจุบัน แต่ด้วยอินทรีย์บารมีธรรมของท่านทั้งสองยังอ่อนอยู่ จึงพากันหลงผิดติดตามไปอยู่กับพระเทวทัต พอพระเทวทัตผู้เป็นอาจารย์ถูกพระแม่ธรณีทำกรรมสูบตกนรกอเวจี ท่านทั้งสองก็พากันลาสิกขาออกมาครองเรือน ชาตินั้นหลวงปู่ชอบท่านตายตอนอายุสามสิบกว่าปี

ตายจากชาตินั้น ท่านมาเกิดที่เมืองสาวัตถี เป็นลูกชายพ่อบ้านคนรับใช้อนาถปิณฑิกเศรษฐี มหาอุบาสก พออายุได้สิบปีในชาตินั้น ท่านได้พบพระมหากัสสปเถระท่านผู้เป็นเลิศในธุดงควัตร ท่านเกิดศรัทธาในข้อวัตรปฏิบัติของท่านพระมหากัสสปเถรเจ้า จึงขออนุญาตพ่อแม่ออกบวชเป็นสามเณร ติดตามอุปัฏฐากรับใช้ท่านพระมหากัสสปเถระ ชาตินั้นท่านปฏิบัติจนสำเร็จฌานสมาบัติแปด มีอิทธิวิธีแสดงฤทธิ์นิรมิตกายเหาะเหินเดินอากาศได้ดังปักษา

หลังสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าสมณโคดม เสด็จดับขันธปรินิพพานผ่านไปได้ ๘ ปี ท่านเป็นสามเณรติดตามพระมหากัสสปเถรเจ้า อัญเชิญพระอุรังคธาตุส่วนหน้าอกของพระพุทธเจ้าสมณโคดม มาประดิษฐานไว้ที่ **“พระธาตุพนม”** บางครั้งเดินทางด้วยเท้า บางครั้งเดินทางด้วยอภิญญาย่นระยะทาง ผ่านบ้านเมืองใด ชาวบ้าน เจ้าเมืองจะพากันออกมากราบไหว้บูชาพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้า ชาวบ้าน เจ้าเมืองต่างๆ จะพากันถวายทรัพย์สมบัติเพื่อเป็นพุทธบูชาฝากไปบรรจุที่พระธาตุพนม

องค์ท่านบอก พระมหากัสสปเถระพาท่านและคณะพระเณร มาพักสรงน้ำที่ลำธารหนองสองห้อง ปัจจุบันลำธารหนองสองห้องที่ว่านี้อยู่เขต บ้านกกโพธิ์วังก่ำ ตำบลโพนสูง อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ด้วยชาติที่หลวงปู่ชอบท่านระลึกถึงตอนท่านมาพักที่นี่กับพระมหากัสสปเถระ ผู้เป็นอาจารย์เก่า ท่านจึงให้สร้างวัดขึ้นมาเพื่อเป็นอนุสรณ์ในการระลึกชาติขององค์ท่าน ปัจจุบันวัดแห่งนี้มีชื่อว่า วัดป่ากกโพธิ์วังก่ำ โดยมี พระอาจารย์แสง จิรวัฒฑโก พระอุปัฏฐากขององค์ท่านเป็นประธานสงฆ์วัดแห่งนี้

ชาติที่ท่านเกิดเป็นสามเณรอุปัฏฐากพระมหากัสสปเถระนั้น หลังกลับจากสร้างพระธาตุพนม ท่านเสื่อมฌาน แพ้ภัยมาตุคามสาวเลี้ยงวัว อายุ ๑๙ ปี ท่านลาสิกขาออกมาครองเรือนกับสาวเลี้ยงวัว สาวเลี้ยงวัวผู้เป็นเนื้อคู่เก่าของท่าน ในชาตินี้ปัจจุบันเกิดเป็นผู้หญิงอยู่ที่อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์ ชาติปัจจุบัน หลวงปู่ชอบท่านได้พบกับผู้หญิงคนนี้ ด้วยคุณธรรมที่องค์ท่านก้าวพ้นสงสารไปได้แล้ว ท่านจึงหมดจิตคิดปฏิพัทธ์ องค์ท่านได้สงเคราะห์ธรรมให้กับคู่วาสนาเก่าเพื่อให้เขามีนิสัยธรรมติดตัวไปในภายหน้า คู่วาสนาเก่าขององค์ท่านในชาตินั้น ถึงแก่กรรมเมื่อปี ๒๕๓๖ ตอนอายุ ๘๕ ปี

ฟังองค์ท่านหลวงปู่ชอบระลึกชาติตอนภาวนาอยู่ดอยเชียงดาวกับองค์ท่านหลวงปู่มั่น รู้สึกตื่นเต้นเพลินไปกับธรรมที่องค์ท่านเล่า คืนวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๗ ที่บ้านซำทอง ตำบลนามาลา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย เรากับเณรเมี่ยงม่วงหัก พากันหายง่วง ยิ่งดึกเท่าไหร่ หลวงปู่ชอบท่านยิ่งเล่าเรื่องธรรมลึกลับพิสดารให้ฟัง โดยเฉพาะเรื่องหลวงปู่ตื้อ หลวงปู่แหวน หลวงปู่ขาว ท่านเล่าไปหัวเราะไปกับเรื่องราวสหายธรรมทั้งสามของท่าน เมื่อสมัยเป็นพระหนุ่มด้วยกัน เรื่องอดีตชาติที่พวกท่านพากันหลงผิดติดตามไปอยู่กับพระเทวทัต

เรียนถามองค์ท่าน ***“ผู้ระลึกชาติได้ต้องมีภูมิธรรมชั้นไหน”*** ท่านบอก ***“ชั้นโลกียฌานก็สามารถระลึกชาติได้ เพราะจุตูปปาตญาณเป็นธรรมสาธารณะ พระอริยเจ้าหรือผู้มีฌานโลกีย์ก็สามารถระลึกชาติได้ แตกต่างมากน้อยขึ้นอยู่กับวาสนาบารมีของแต่ละชั้นภูมิเท่านั้น”*** องค์ท่านเปรียบเทียบกระจกมัวมองเห็นเงาตนเองและผู้อื่นไม่ชัดเจน กระจกใสมองเห็นเงาของตัวเองและผู้อื่นได้ชัดเจน

ถามองค์ท่านด้วยความอยากรู้ ***“พระอรหันต์แต่ละท่านระลึกชาติได้เท่ากันหรือไม่”*** ท่านบอก ***“ระลึกได้ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับวาสนาบำเพ็ญมา”*** ท่านบอก ***“พระพุทธเจ้าระลึกชาติประมาณมิได้ เพราะพระองค์สร้างบารมีมามากกว่าสาวกทุกรูป”*** ท่านบอก ***“พระอรหันต์ยุคกึ่งพุทธกาล ไม่มีใครสามารถระลึกชาติได้มากเท่ากับพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นของเรา องค์ท่านหลวงปู่มั่นระลึกชาติตนเองและสัตว์โลกได้มากถึง ๑ อสงไขย เนื่องจากวาสนาบารมีองค์ท่านสร้างมาในสายพุทธภูมิ”***

ดอยเชียงดาวในอดีต นอกจากเป็นสถานที่บำเพ็ญพรตของฤาษีมุนีไพรแล้ว ที่แห่งนี้ยังเป็นสถานที่นิพพานของพระปัจเจกพุทธเจ้า และพระอรหันต์ในอดีตหลายพระองค์ ดอยหลวงเชียงดาว จึงเป็นสถานที่มงคลธรรมสำหรับนักปฏิบัติผู้แสวงหาความสงบ หลวงปู่ชอบบอกที่ดอยเชียงดาวมี **"สุนทรเทพ"** เป็นเทพรักษาสถานที่ สุนทรเทพเคารพศรัทธาองค์ท่านหลวงปู่มั่นมาก เนื่องจากเขาได้รับเมตตาธรรมเมื่อครั้งองค์ท่านพาลูกศิษย์มาโปรดสรรพสัตว์ที่ดอยเชียงดาว

ที่ดอยหลวงเชียงดาวมีพระปัจเจกพุทธเจ้าพระองค์หนึ่ง ทรงพระนามว่าพระปัจเจกพุทธเจ้า **"ปัสสิขี"** มาเยี่ยมสนทนาธรรมกับองค์ท่านหลวงปู่มั่นทางในพระปัจเจกพุทธเจ้าปัสสิขีบอกองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่าพระองค์ได้ละขันธ์นิพพานที่ถ้ำแห่งหนึ่งบนดอยหลวงเชียงดาว องค์ท่านเล่าเรื่องนี้ให้ลูกศิษย์ฟังโดยพูดเป็นเชิงว่า ***"อ้ายเฒ่านี้แก่มากแล้ว ครั้นจะมาปีนภูป่ายดอยเหมือนแต่ก่อนก็ดูไม่ไหว ธาตุขันธ์กำลังวังชามันไม่เอื้ออำนวยเหมือนสมัยเป็นพระหนุ่ม เสียดายวาสนาเราไม่มีโอกาสได้ขึ้นไปดูที่นิพพาน สถานมงคลธรรมของท่านพระปัจเจกพุทธเจ้าพระองค์นี้"***

หลวงปู่ตื้ออยากพิสูจน์เรื่องนี้ให้หายสงสัย ท่านจึงขอโอกาสองค์ท่านหลวงปู่มั่นขึ้นไปดูถ้ำปัจเจกพุทธเจ้า **"ปัสสิขี"** นิพพาน แทนองค์ท่าน องค์ท่านอนุญาตให้หลวงปู่ตื้อขึ้นไปดูถ้ำพระปัจเจกนิพพาน โดยให้พระอาจารย์สูน เขมจาโร พระเขื่อง อภิปุญโญ และตาผ้าขาวสียา ขึ้นไปเป็นเพื่อนหลวงปู่ตื้อค้นหาถ้ำพระปัจเจกนิพพาน

ขออธิบายเกี่ยวกับบุคคลที่ขึ้นไปบนดอยหลวงเชียงดาว เพื่อค้นหาถ้ำพระปัจเจกกับหลวงปู่ตื้อ ดังนี้

๑. พระอาจารย์สูน เขมจาโร ท่านเป็นชาวจังหวัดเลย เกิดที่บ้านนาแก ตำบลทรายขาว อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย พระอาจารย์สูนท่านเป็นผู้มีนิสัยเงียบขรึม พูดน้อย เป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่นรุ่นเดียวกันกับหลวงปู่ชามา อจุตโต ท่านเคยจำพรรษากับหลวงปู่เทสก์และหลวงปู่ชอบเมื่อปี ๒๔๘๐ ที่บ้านปง (วัดป่าอรัญญวิเวก) ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ท่านมรณภาพที่ประเทศลาว

๒. พระเขื่อง อภิปุญโญ เป็นชาวภูไท นครพนม เกิดที่บ้านหาดแห่ ตำบลน้ำก่ำ อำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม หลวงปู่ชอบบอก ท่านเขื่องเป็นผู้มีบุญแต่กรรมบัง ท่านเขื่องภาวนาจนได้ฌานสมาบัติ รู้อดีตอนาคต มีปรจิตวิชา ล่วงรู้ความนึกคิดของผู้อื่นได้ ท่านเขื่องเคยแสดงฤทธิ์เดินบนอากาศให้หลวงปู่ชอบดูตอนจำพรรษาด้วยกันที่บ้านปง ท่านเขื่องมีจริตติดฤทธิ์ องค์ท่านหลวงปู่มั่นห้ามไม่ให้ติดยึดสิ่งเหล่านี้ เพราะฤทธิ์เป็นของเล่นของนักปฏิบัติ ไม่ใช่วิหารธรรมเครื่องอยู่ของผู้ที่ต้องการหลุดพ้น ท่านเขื่องเสื่อมฌานเพราะเจอกับคู่วาสนาเก่า ลาสิกขาเมื่อปี ๒๔๘๒ ปัจจุบันทิดเขื่องถึงแก่กรรมที่บ้านเกิดอำเภอธาตุพนม จังหวัดนครพนม

หลวงปู่ตื้อ พระอาจารย์สูน พระเขื่อง และตาผ้าขาวสียา พากันขึ้นไปบนยอดดอยหลวงเชียงดาว สองวันจึงพากันกลับลงมาด้วยสภาพผ้าผ่อนท่อนสบงแต่ละองค์นั้นขาดวิ่น หลวงปู่ตื้อท่านว่าที่บนยอดดอยเชียงดาว อากาศหนาวเย็นทั้งกลางวันกลางคืน จนไม่มีมดแมลงไต่ตามพื้นดิน บนยอดดอยขัดสนเรื่องน้ำบริโภค น้ำที่นำขึ้นไปฉันหมด ต้องอาศัยฉันน้ำปัสสาวะของตนเองประทังความกระหาย ท่านกับหมู่เพื่อนพากันค้นหาถ้ำพระปัจเจกอยู่เป็นวันก็หาไม่เจอ จนหลวงปู่ตื้อท่านต้องค้นหาทางภายใน

“สุนทรเทพ” ผู้พิทักษ์ดอยหลวงบอกทางเข้าถ้ำให้รู้ ท่านจึงปีนเขาขึ้นไปจนเกือบสุดปลายดอยจึงพบกับถ้ำแห่งนี้ ถ้ำแห่งนี้ถ้าไม่สังเกตดูดีๆ จะไม่รู้ว่าเป็นถ้ำ เพราะทางเข้าถ้ำมีเถาวัลย์พันธุ์ไม้บังตา ทางเข้าถ้ำจะคับแคบ พอเข้าไปแล้วภายในจะโอ่โถงอยู่ได้เป็นร้อยคน ที่กลางถ้ำมีแท่นหินยาวประมาณ ๔ วา ลักษณะคล้ายเตียงนอน เทวดารักษาสถานที่บอกท่านว่า แท่นหินแท่นนี้คือที่บรรทมของพระปัจเจกพุทธเจ้าปัสสิชี พระองค์ดับขันธ์นิพพานที่แท่นหินแท่นนี้ ทุกอย่างที่หลวงปู่ตื้อไปเห็นมา ตรงกับที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกไว้ทุกอย่าง เพียงแต่หลวงปู่ตื้อท่านขึ้นไปดูเพื่อเป็นพยานความรู้ขององค์ท่านหลวงปู่มั่นเท่านั้น

หลวงปู่ชอบ *“อาจารย์ใหญ่ท่านให้อาจารย์ตื้อขึ้นไปดูถ้ำพระปัจเจกพุทธเจ้านิพพาน เพราะอาจารย์ตื้อท่านเคยปรารถนาพุทธภูมิ อาจารย์ใหญ่จึงให้อาจารย์ตื้อขึ้นไปดูถ้ำพระปัจเจกเพื่อให้ท่านเกิดธรรมสังเวช ขนาดปรารถนาเป็นพระปัจเจกพุทธเจ้า*

กว่าจะบรรลุธรรมได้ก็ยากยิ่งแสนเข็ญ ยิ่งปรารถนาเป็นพระพุทธเจ้าแล้ว ยิ่งเป็นผู้แบกทุกข์หนาสาหัสมากมายหลายเท่า พออาจารย์ตื้อท่านได้เห็นธรรมสถานที่นิพพานของพระปัจเจกพุทธเจ้าปัสสิขี ใจอาจารย์ตื้อท่านก็ถอยออกจากความปรารถนาพุทธภูมิ อาจารย์ใหญ่มั่นยกเรื่องท่านเคยปรารถนาพุทธภูมิเล่าให้อาจารย์ตื้อกับลูกศิษย์ท่านอื่นๆ ฟัง อาจารย์ใหญ่มั่นท่านปรารถนาพุทธภูมิมาตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้ากัสสโป จนล่วงเลยมาถึงสมัยของพระพุทธเจ้าสมณโคดมองค์ปัจจุบัน ขนาดท่านยังไม่ได้รับการพยากรณ์จากพระพุทธเจ้าองค์ใดองค์หนึ่งเพื่อรับรองฐานะยกภูมิขึ้นเป็นพระโพธิสัตว์ ท่านยังเวียนว่ายตายเกิด ในภพน้อยภพใหญ่อย่างแสนสาหัส ทั้งตกอบาย ทั้งขึ้นสวรรค์เป็นอยู่อย่างนั้นหลายภพหลายชาติ

แต่ละชาติที่อาจารย์ใหญ่มั่นท่านเกิดตาย ท่านบอกทุกข์ทั้งนั้น บางครั้งท่านเกิดเป็นเดรัจฉานติดต่อกันหลายชาติ ท่านพิจารณาเห็นทุกข์ในการเกิดตายของตนเองที่ทับถมยาวนาน อาจารย์ใหญ่มั่นท่านจึงละความปรารถนาพุทธภูมิที่ห้วยไคร้ นครนายก จากนั้นมา ท่านก็ภาวนาก้าวข้ามกามคุณ สำเร็จธรรมอนาคามีที่ถ้ำสาริกา พอมาอยู่ถ้ำดอกคำ เชียงใหม่ อาจารย์ใหญ่มั่นท่านก็มาถึงความบริสุทธิ์ธรรมธาตุอยู่นี่ วาสนาอาจารย์ใหญ่มั่นท่านเป็นวาสนาพุทธะ ท่านจึงมีลูกศิษย์ลูกหาบริวารมากมาย อาจารย์ใหญ่มั่นท่านสอนลูกศิษย์ได้สำเร็จมรรคผลมากมายหลายองค์ พระอรหันต์กึ่งพุทธกาลไม่มีใครมีบารมีเทียบเท่าพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น

อาจารย์ตื้อฟังอาจารย์ใหญ่มั่นเตือนท่านในเรื่องนี้ อาจารย์ตื้อพิจารณาเห็นกองทุกข์ของตัวเองที่ไม่มีวันจบสิ้น ท่านจึงละพุทธะมหาทุกข์ที่บ้านแม่กอย จากนั้น ท่านก็เร่งความเพียรปรารถนาพ้นทุกข์เพียงอย่างเดียว จนท่านถึงธรรมธาตุในชาติปัจจุบัน อาจารย์ตื้อท่านเป็นลูกศิษย์อาจารย์ใหญ่มั่นองค์ที่ ๕ ที่รู้ธรรมตามพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น องค์แรกอาจารย์พรหม บ้านดงเย็น อาจารย์พรหมท่านเป็นลูกศิษย์อาจารย์ใหญ่มั่นที่สำเร็จธรรมเป็นองค์แรก อาจารย์พรหมท่านสำเร็จธรรม ปี ๒๔๘๓ ปีนั้นเราจำพรรษากับท่านเหรียญ อยู่บ้านแม่หนองหาร สันทราย อาจารย์ใหญ่มั่นบอกเรา ***“ท่านชอบ ท่านพรหมถึงธรรมแล้วเด้อ ท่านพรหมสว่างแล้ว”*** เราเข้าใจในความหมายที่อาจารย์ใหญ่มั่นบอกทันที

พออาจารย์ตื้อถึงธรรมแล้ว ไล่กันมาอาจารย์แหวนท่านก็มาได้ธรรมอยู่บ้านปงแม่แตง อาจารย์แหวนถึงธรรมตอนท่านอายุ ๕๘ ตอนอาจารย์แหวนท่านบรรลุธรรม เรากับอาจารย์ขาว อาจารย์เหรียญ หลวงพ่อวงษ์ พากันเที่ยววิเวกอยู่แม่ริม ตอนนั้นโลกธาตุสั่นไหวในจิตอย่างแรง อาจารย์ขาวถาม **“เกิดอีหยังขึ้นครูบา โลกธาตุคือสั่นไหวแฮงแท้”** เราบอกอาจารย์ขาว **“ผู้เฒ่าแหวนท่านถึงธรรมอันเป็นมงคลแล้ว”** เรากับอาจารย์ขาวพากันอนุโมทนาในธรรมกับผู้เฒ่าแหวนที่ท่านพ้นทุกข์ได้ในชาตินี้”

เรียนถามองค์ท่านว่า “อดีตเคยปรารถนาพุทธภูมิบ้างไหม” ท่านบอก “เราไม่เคยปรารถนาพุทธภูมิกับเขา ตอนอยู่เชียงใหม่กับอาจารย์มั่น ท่านชี้มือขึ้นฟ้าบอกเราว่า **“ท่านชอบเอ้ย เดือนดาวที่ท่านเห็นอยู่นี้ ยังน้อยกว่าดาราคัศมีพระโพธิสัตว์ที่รอการตรัสรู้ ท่านอยากจะเป็นมหาบุรุษผู้แบกทุกข์กับเขาอยู่บ้อ”** เราบอกท่านว่า **“ข้าน้อยบ่ขอปรารถนาเป็นมหาบุรุษผู้แบกทุกข์ ข้าน้อยปรารถนาขอพ้นทุกข์ในชาตินี้เท่านั้น”** อาจารย์ใหญ่ท่านว่า **“ดีแล้วๆ เอาให้มันจบในชาตินี้เด้อท่านชอบ”**

“เราเร่งความเพียรเจ้าของอย่างสุดเหยียด พอมาอยู่บ้านป่าไม้แดง เมืองพม่ากามนครในจิตของเราก็มาแตกพังอยู่นี่ จิตหมดอุปาทานสมมุติในเพศหญิงเพศชาย ใจหมดความอยากได้ใคร่มีในกามคุณทั้งหมด รู้ตัวว่าจากนี้ไป เราบ่ได้อาศัยท้องผู้ใดเกิดอีกแล้ว จากนั้นมาอีก ๓ ปี ปี ๘๗ (๒๔๘๗) เราจำพรรษาอยู่ถ้ำหมีเก่าบ้านไทยใหญ่หนองยวน เราก็มาเมี่ยนเม่าโคตรพ่อโคตรแม่กิเลสลงได้อยู่บ้านหนองยวน จิตเป็นธรรมธาตุสว่างไสว จบสิ้นการเกิดอย่างถาวร เราบรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์เตวิชโช เพราะบุญบารมีเราสร้างมาทางสายวิริยะ” ฟังองค์ท่านเล่าแล้วอัศจรรย์ใจในธรรมขององค์ท่าน

ท่านบอก “บุญบารมีที่เราบำเพ็ญมาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบัน เราสำเร็จเตวิชโช ๓ มีอภิญญาเป็นเครื่องประดับจิต ๖ อย่าง **“อิทธิวิธี”** แสดงฤทธิ์ได้ด้วยใจ **“ทิพโสต”** รู้สนทนาของสัตว์โลกแม้ต่างภูมิ **“เจโตปริยญาณ”** รู้จิตใจผู้อื่น **“บุพเพนิวาสานุสติญาณ”** ระลึกชาติการเกิดของตนเองและสัตว์โลก **“ทิพจักษุ”** มีตาในเห็นการกระทำของผู้อื่น **“อาสวักขยญาณ”** สละล้างกิเลสให้สิ้นไปจากจิตใจของตนเอง”

ท่านบอกธรรม ๕ อย่างแรก เป็น **"สาธารณธรรม"** ผู้สำเร็จฌานโลกีย์ก็มีภูมิความรู้นี้ได้ แต่ข้อสุดท้ายคือ **"อาสวักขยญาณ"** การทำลายกิเลสให้สิ้นไปจากจิตใจของตนเอง คือคุณสมบัติของ **"พระอรหันต์"** ท่านผู้สิ้นทุกข์แล้วเท่านั้นที่มีคุณสมบัติข้อนี้ได้

เรียนถามองค์ท่าน ***"พระอรหันต์กำหนดระลึกชาติได้เท่ากันไหม"*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบตอบว่า ***"ได้ไม่เท่ากัน ขึ้นอยู่กับบุญบารมีที่ตนเองสั่งสมมา"***

เรียนถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบตามประสาผู้อยากรู้ ***"วาสนาบารมีธรรมที่พ่อแม่-ครูอาจารย์สั่งสมมา สามารถกำหนดระลึกชาติตนเองและผู้อื่นได้มากเท่าไร"***

องค์ท่านบอก ***"เรากำหนดระลึกชาติตนเองและผู้อื่นย้อนหลังได้ ๙๑ กัป ระลึกอนาคตของผู้อื่นได้ ๙๑ กัป"***

เรียนถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***"พ่อแม่ครูอาจารย์กำหนดระลึกชาติใช้เวลานานแค่ไหน"*** ท่านบอก ***"จิตเราเป็นวสี มีความชำนาญในการเข้าออก เรากำหนดระลึกชาติอดีตอนาคตได้เร็วกว่าฟ้าแลบ ๖๐ เท่า"*** ฟังองค์ท่านพูดแล้วอัศจรรย์ใจ เกิดมาเพิ่งได้ยินคำเปรียบเทียบจากองค์ท่านหลวงปู่ชอบนี่แหละ *"จิตเราเร็วกว่าฟ้าแลบ"*

ขณะเขียนบันทึกเรื่องนี้ นึกถึงคำที่องค์ท่านหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี วัดหินหมากเป้ง เคยพูดให้ฟัง ***"เรื่องปรจิตวิชา ท่านอาจารย์ชอบเร็วกว่าสายฟ้าแลบ ท่านอาจารย์ใหญ่มั่นยกให้อาจารย์ชอบท่านเป็นเอกในเรื่องนี้ คุณอยากรู้เรื่องอะไร ให้คุณไปถามอาจารย์ชอบของคุณโน่น ขนาดพญานาคที่เฝ้าอารักขาเราชื่ออะไร อาจารย์ชอบอยู่บ้านโคกมนท่านยังรู้จัก ใครจะไปหลบซ่อนบังภูเขาร้อยลูก อาจารย์ชอบท่านยังตามไปรู้ไปเห็นได้ จิตอาจารย์ชอบท่านเป็นทิพย์ ท่านมองเห็นหมดในสามแดนโลกธาตุนี้"***

คำพูดขององค์ท่านหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ตนเองถ้าไม่บันทึกเรื่องนี้ไว้ ต่อไปลูกหลานขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ ผู้เกิดทีหลัง คงเถียงกันตาดำตาแดง บางครั้งก็นึกขำตัวเองเหมือนกัน ครูบาถล้วย คนอำเภอวานรนิวาส จังหวัดสกลนคร ต้องมาบันทึก

เรื่องราวขององค์ท่านหลวงปู่ชอบไว้ให้คนเมืองเลยและคนทั่วไปได้ศึกษา บางครั้งตนเองก็ไม่เข้าใจเหมือนกันว่าทำไมพ่อแม่ครูอาจารย์ท่านจึงให้เราเป็นผู้บันทึกเรื่องราวขององค์ท่านไว้ ทั้งที่ลูกศิษย์ของหลวงปู่ชอบก็มีตั้งมากมาย พอถามพ่อแม่ครูอาจารย์ท่านก็บอก ***"จดเอาโบ้ย วันหน้าคนกะสิได้ประโยชน์จากลายมือของท่านดอก"***

เที่ยววิเวกกับสหายธรรม

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านพักปฏิบัติอยู่กับองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่ดอยหลวงเชียงดาว อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ท่านอยากออกเที่ยววิเวกตามสถานที่ที่ยังไม่เคยไป จึงนำเรื่องนี้กราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่มั่น ผู้เป็นพ่อแม่ครูบา-อาจารย์ องค์ท่านหลวงปู่มั่นรู้นิสัยหลวงปู่ชอบไม่ชอบอยู่กับคนหมู่มาก ท่านจึงแนะนำให้หลวงปู่ชอบไปเที่ยววิเวกทางเมืองแหง เมืองคอง ชายแดนไทยพม่า องค์ท่านบอกทางนั้นป่าไม้ภูเขาเงียบสงบดีเหมาะแก่การภาวนา หลวงปู่ชอบท่านจึงตั้งใจจะเดินทางไปเที่ยววิเวกชายแดนไทยพม่าตามที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นแนะนำ

หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม กับ หลวงปู่แหวน สุจิณโณ พอท่านทั้งสองรู้ว่าหลวงปู่ชอบลาพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นจะออกเที่ยววิเวก หลวงปู่ตื้อกับหลวงปู่แหวนท่านอยากจะออกเที่ยววิเวกด้วย จึงพากันเข้าไปกราบขออนุญาตองค์ท่านหลวงปู่มั่นออกเที่ยววิเวกกับหลวงปู่ชอบ องค์ท่านหลวงปู่มั่นอนุญาตให้ท่านทั้งสามออกเที่ยววิเวกด้วยกัน และสั่งกำชับว่า ถ้าพากันกลับจากเที่ยววิเวกแล้ว ให้ไปเมืองพร้าว องค์ท่านจะรออยู่ทางนั้น

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม หลวงปู่แหวน สุจิณโณ ท่านทั้งสามพากันเดินทางออกจากดอยหลวงเชียงดาว มาถ้ำผาปล่อง ถ้ำปากเปียง มุ่งหน้าขึ้นเขาไปเมืองคอง ตามที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกทางให้ ท่านทั้งสามใช้เวลาเดินทางทั้งวันจนมาถึงหมู่บ้านแห่งหนึ่งชื่อ บ้านแม่แพลม ท่านบอกบ้านแม่แพลมสมัยนั้นมีบ้านเรือนเฮือนคนสิบกว่าหลังคาเรือน คณะของท่านพากันพักอยู่ชายป่าใกล้บ้านแม่แพลมเพื่ออาศัยบิณฑบาตถามทางกับชาวบ้าน

พักอยู่บ้านแม่แพลมประมาณสองวัน คณะของท่านก็พากันเดินทางมาที่บ้านวังมะริว ซึ่งอยู่ไม่ไกลกันกับบ้านแม่แพลม ท่านทั้งสามพากันขึ้นไปพักที่ดอยผาหมี ห่างจากบ้านวังมะริว ประมาณ ๒ กิโลเมตร ตอนพักภาวนาอยู่ดอยผาหมี หลวงปู่ชอบท่านทราบว่าบริเวณบ้านวังมะริว และ เมืองคอง ในอดีต สมเด็จพระนเรศวรมหาราช ท่านเคยมายั้งทัพรวบรวมไพร่พลเสบียงกรัง ก่อนที่พระองค์จะยกทัพไปตีเมืองหงสาวดี

ออกจากดอยผาหมี บ้านวังมะริว ท่านทั้งสามพากันมาพักภาวนาที่ดอยเล็กๆ แห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากเมืองคองมากเท่าไรนัก หลวงปู่ชอบท่านพักที่ถ้ำน้อย หลวงปู่ตื้อกับหลวงปู่แหวน ท่านพากันขึ้นไปพักบนดอย ท่านบอกถ้ำแห่งนี้มีอดีตกับท่านมาก่อน มีชาติหนึ่งท่านเกิดเป็นเสือโคร่งอาศัยอยู่ในถ้ำแห่งนี้ และตายอยู่ในถ้ำแห่งนี้ด้วยสิ้นอายุขัยของการเกิดเป็นเสือในชาตินั้น เมื่อตนเองตามรอยหลวงปู่ชอบไปดูสถานที่แห่งนี้ ปัจจุบันดอยแห่งนี้ถูกสร้างขึ้นมาเป็นสำนักสงฆ์แม่เมืองคอง สำนักสงฆ์แห่งนี้ไม่ค่อยมีพระเณรอยู่ประจำ เนื่องจากกันดารอัตคัดในปัจจัยสี่ พระเณรผู้ไม่มีความอดทนจะอยู่ที่นี่ลำบากด้วยเหตุผลที่หลากหลาย

ออกจากแม่เมืองคอง ท่านทั้งสามพากันไปพักภาวนาที่ดอยบ้านขุนคอง หมู่บ้านชาวเขาเผ่าลีซอ อยู่ในเขตอำเภอเชียงดาว ที่บ้านขุนคอง หลวงปู่ชอบท่านเห็นอดีตชาติของท่านเคยมาป่วยตายอยู่ที่ผาดอยแห่งนี้ ชาตินั้นท่านเกิดเป็นชาวพม่ารามัญ เป็นทหารทัพหน้าของพระเจ้าบุเรงนอง มีหน้าที่สร้างทางให้ทัพหลวงยกมาตีกรุงศรีอยุธยา ชาตินี้ท่านป่วยตายอยู่ที่ขุนคองด้วยโรคเจ็บท้องอย่างรุนแรง ท่านเล่าแบบขำๆ ให้พระเณรลูกหลานฟังว่า *"ดาบเราในชาตินั้นคมมาก ฟันต้นไม้ขนาดเท่าขาสามสี่ครั้งก็ขาดแล้ว ชาตินั้นเราไม่ได้ฆ่าใคร จึงเป็นผลดีกับตัวเองที่ไม่ได้เพิ่มกรรมปาณาติบาตให้หนักขึ้นกว่าเดิม ก่อนตายในชาตินั้น เราคิดถึงบ้านเกิดเมืองนอนที่พม่า ตายจากชาตินั้นไปเกิดที่พม่าต่อเนื่องกันอีก ๔ ชาติ เกิดเป็นไทยใหญ่ ๒ ชาติ เกิดเป็นกะเหรี่ยงอีก ๒ ชาติ ๔ ชาติสุดท้ายที่เกิดอยู่เมืองพม่า ได้เป็นทหาร ๒ ชาติ คือชาติที่เกิดเป็นชาวไทยใหญ่"*

เมื่อบันทึกถึงตรงนี้ ขอเล่าถึงความชอบของหลวงปู่ชอบเรื่องหนึ่ง ตนเองสังเกตดูนิสัยของหลวงปู่ชอบ ท่านจะชอบมีดดาบมากเป็นพิเศษ ในห้องพักขององค์ท่านจะมี

ดาบชันไว้ที่ข้างฝาเสมอ แต่ท่านไม่ให้ใครเอามีดดาบไปตัดไปฟันอะไร ท่านจะให้เก็บเอาไว้ที่ห้องพักเท่านั้น ถามท่านว่า *“ทำไมพ่อแม่ครูอาจารย์ถึงชอบมีดดาบ”* ท่านบอก *“เราเอาไว้ดูเพื่อเป็นธรรมเตือนใจในภพชาติของตนเอง”* ท่านว่า ***“อาจารย์เจี๊ยะจุน*** (หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท) ***ชอบขวาน อาจารย์ชอบ ชอบดาบ ท่านเจี๊ยะเคยใช้ขวานรบกับทหารพม่ามาก่อน ความชอบของแต่ละคนมันมีที่มาจากอดีตทั้งนั้น”*** ฟังองค์ท่านพูดแล้วตนเองจึงถึงบางอ้อ ความชอบของแต่ละคนมันมีที่มาจากอดีตนี่เอง

อยู่แต่เกิบ (อยู่แต่รองเท้า)

ออกจากดอยลีซอ บ้านแม่ขุนคอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม หลวงปู่แหวน สุจิณโณ เที่ยววิเวกมาเวียงแหง พากันไปพักที่วัดไทยใหญ่ในเมืองเวียงแหง พักอยู่ที่นี่ได้คืนเดียว หลวงปู่แหวนท่านชวนกลับมาหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่เมืองพร้าว ท่านทั้งสามจึงพากันเดินทางมาหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่บ้านป่าเมี่ยงแม่สาย ระหว่างเดินทางมา น้ำฉันของพวกท่านหมด หลวงปู่แหวนท่านจึงไปขอน้ำกับโยมที่กำลังเก็บใบเมี่ยง เจ้าของสวนเมี่ยงให้ลูกสาวไปตักน้ำมาถวายพวกท่าน พอฉันน้ำดับกระหายกันแล้ว น้ำที่เหลือ ท่านทั้งสามพากันเอามาล้างแข้งล้างขา

ระหว่างที่ท่านทั้งสามกำลังล้างแข้งล้างขาอยู่นั้น สาวชาวไร่เมี่ยงที่ตักน้ำมาถวายเธอส่งเสียงน้ำอ้อย **“จ้อยซอ”** ขึ้นมา (จ้อยซอ คือเพลงลำทางภาคเหนือคล้ายกับลำกลอนของทางภาคอีสาน ต่างกันแค่ใช้ภาษาถิ่นในการประพันธ์กาพย์กลอนเท่านั้น) สาวน้อยนางนี้เธอจ้อยซอขึ้นมาว่า ***“ขาลายยาวแปงฮาวผ้าอ้อม ขาลายก้อมแปงผ้าเจ๊ดตี๋น”*** มีความหมายนัยว่า ชายคนไหนที่สักขาลายทั้งสองข้าง ชายคนนั้นเป็นชายชาตรีเหมาะที่จะเอามาเป็นพ่อของลูก ชายคนไหนสักลายไม่ครบทั้งสองข้าง ชายคนนั้นไม่ใช่ชายชาตรีที่แท้จริง ไม่ควรที่จะเอามาเป็นพ่อของลูก คนสมัยก่อนเวลาสื่อเสน่หา เขามักใช้ถ้อยคำสำนวนซ่อนความหมายในใจตนเอาไว้

องค์ท่านทั้งสามรู้ถึงเจตนาสาวน้อยจ้อยซอคนนี้ว่ามีจิตคิดอย่างไรกับพวกท่าน โดยเฉพาะหลวงปู่แหวน ท่านมีขาลายยาวทั้งสองข้าง สาวน้อยจ้อยซอคนนี้จึงมีจิตคิดมองท่านไปในทางแปงฮาวผ้าอ้อม เมื่อรู้เจตนาของสาวน้อยจ้อยซอคนนี้แล้ว ท่านทั้งสามจึงพากันออกจากสวนเมี่ยงแห่งนั้นทันที ระหว่างทาง หลวงปู่ตื้อท่านพูดหยอกหลวงปู่แหวนว่า ***“คักหลายน้อเฒ่าแหวน ขาลายยาวแปงฮาวผ้าอ้อม”*** เรื่องนี้จึงเป็นเรื่องที่ทำให้ท่านทั้งสามพากันขำขันกับเหตุการณ์ที่ผ่านมา เรื่องขาลายยาวแปงฮาวผ้าอ้อม เป็นเรื่องที่หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ตื้อท่านมักจะพูดหยอก **หลวงปู่แหวน สุจิณโณ** จนพ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านเฒ่าชะแลแก่ชรา ทำให้ลูกศิษย์รุ่นหลังอย่างเราพลอยได้รับอานิสงส์ความบันเทิงเริงใจของทั้งสามองค์ท่านในเรื่องนี้

ถึงบ้านป่าเมี่ยง ท่านทั้งสามพากันมารอเข้าพบองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่ศาลาที่พักขององค์ท่าน ท่านทั้งสามพากันรออยู่นาน ก็ไม่ได้ยินเสียงกระแอมไอขององค์ท่านหลวงปู่มั่นเป็นสัญญาณบอกสักที หลวงปู่ตื้อท่านจึงแกล้งพูดเสียงดังขึ้นมาว่า ***“สงสัยพ่อแม่ครูอาจารย์ท่านไม่อยู่ที่นี่ ท่านคงออกไปเที่ยววิเวกแล้วล่ะมั้ง ถ้าพ่อแม่ครูอาจารย์อยู่ พวกเราก็ต้องเห็นท่านสิ นี่รอตั้งนานแล้วยังไม่เห็นท่านเลย เห็นแต่เกิบเพิ่น บ่เห็นโต๋เพิ่น”*** (เห็นแต่รองเท้า ไม่เห็นตัวของท่าน)

พอหลวงปู่ตื้อว่าจบ องค์ท่านหลวงปู่มั่นก็ดุเสียงดังขึ้นทันที ***“พวกพระขี้เหล้าเมายาพากันมาแล้วหรือ มันพากันเมาเหล้าเมาโลกมาจากไหนกันถึงได้มาส่งเสียงเอะอะโวยวายรบกวนความสงบของพระสงฆ์องค์เณรผู้ท่านปฏิบัติอยู่ที่นี่ ครูบาอาจารย์ไม่เคยอบรมสั่งสอนหรือยังไงถึงได้พากันมาเอะอะโวยวายยังกับพวกขี้เหล้าเมายาแบบนี้ มันเป็นลูกศิษย์ของใครถึงได้ทำตัวกันแบบนี้ หือ”***

หลวงปู่ตื้อตอบองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***“กระผมชื่อพระตื้อ อจลธัมโม เป็นลูกศิษย์ของท่านพระอาจารย์มั่นขอรับ กระผมพาครูบาชอบ ครูบาแหวน มากราบเยี่ยมขอฟังธรรมกับพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นขอรับ”*** หลวงปู่ชอบบอก *“พออาจารย์ตื้อตอบท่านอาจารย์ใหญ่มั่นเสียงดังแบบนี้ เฮากับเฒ่าแหวนพากันตัวลีบเบิด ย่าน* (กลัว) *อาจารย์ใหญ่เพิ่นย้องบ่างกัณฑ์ใหญ่”* (กลัวหลวงปู่มั่นท่านจะเทศน์ยำด้วยธรรมกัณฑ์ใหญ่)

องค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***“ออกไปจากสำนักเราเดี๋ยวนี้ สำนักเราไม่ต้อนรับพวกพระขี้เหล้าเมายา ออกไปเดี๋ยวนี้”*** พอองค์ท่านหลวงปู่มั่นพูดจบ หลวงปู่ตื้อท่านคลานเข่าขึ้นบันไดเข้าไปยังห้องพักขององค์ท่านหลวงปู่มั่น หลวงปู่ตื้อกราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า ***“พวกเกล้ากระผมเพิ่งกลับมาจากเที่ยววิเวก จะพากันมากราบเรียนปรึกษาข้อธรรมกับพ่อแม่ครูบาอาจารย์ขอรับ”***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นว่าให้หลวงปู่ตื้อ ***“ท่านตื้อ ทำอะไรไปก็ควรระวังในเรื่องความสงบเอาไว้บ้าง ท่านก็รู้ว่าเราไม่ชอบคนพูดเสียงดังเหมือนพวกขี้เหล้าเมายา ทำไมท่านต้องพูดเสียงดังทำลายความสงบของพระเณรผู้ที่ท่านกำลังปฏิบัติอยู่ ถ้าเราไม่รู้จักจริตนิสัยของท่านมาก่อนแล้ว เราจะไล่ท่านออกไปจากที่นี่เลย ปากนั้นไม่ได้มีไว้สำหรับพูดเสมอไป บางครั้งก็เอาไว้กระแอมไอบ้าง แค่ไอค่อกๆ แค่กๆ ขึ้นมา เราก็รู้แล้วว่ามีคนมาหา ทีหลังท่านอย่าทำแบบนี้อีกนะ ให้เห็นใจหมู่คณะที่ท่านกำลังปฏิบัติหาความสงบบ้าง”*** เมื่อถูกองค์ท่านหลวงปู่มั่นเตือน หลวงปู่ตื้อท่านน้อมรับเอาธรรมคำสอนของพ่อแม่ครูบาอาจารย์มาปฏิบัติ

ขออธิบายเรื่องนี้ให้ทราบพอสังเขป หลวงปู่ชอบท่านสอนลูกศิษย์ว่า **“การส่งเสียงกระแอมไอ”** นี้เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของพระเณรกรรมฐานที่ถือปฏิบัติสืบทอดกันมาตั้งแต่สมัยพระพุทธเจ้าท่านยังทรงดำรงธาตุขันธ์อยู่ มิใช่มาถือเอาในสมัยขององค์ท่านหลวงปู่เสาร์ หลวงปู่มั่น ในปัจจุบันนี้ ท่านบอกพระเณรลูกศิษย์ว่า เวลาเข้าไปหาครูบาอาจารย์ ก่อนถึงที่พักของท่าน เราต้องส่งเสียงกระแอมไอออกมาโดยทิ้งช่วงระยะเวลาไว้พอสมควร เพื่อเป็นการส่งสัญญาณให้ครูบาอาจารย์ท่านทราบ ถ้ามีเสียงกระแอมไอตอบจากครูบาอาจารย์แล้ว นั่นคือสัญญาณที่ครูบาอาจารย์ท่านพร้อมให้เข้าพบ ถ้าไม่มีเสียงกระแอมไอตอบรับกลับมา ให้เข้าใจว่าครูบาอาจารย์ท่านยังไม่พร้อมที่จะให้เข้าพบ บางทีครูบาอาจารย์ท่านมีกิจภายในของท่านอยู่ เช่น กำลังพิจารณาในธรรม หรือกำลังรับแขกภายในของท่านอยู่

พูดก็พูดนะ ทุกวันนี้ตนเองไม่ค่อยเห็นพระเณรสมัยนี้แสดงลักษณะแบบนี้ เวลาเข้าหาครูบาอาจารย์ในที่พัก ส่วนมากเห็นแต่แสดงระเบิดเถิดเทิง เอาความเมตตาของ

ครูบาอาจารย์มาเป็นเพื่อนสนิทกับกิเลสของตนเอง พระเณรลูกศิษย์เราหารู้ไม่ บางเวลานั้นครูบาอาจารย์ท่านกำลังพิจารณาในธรรมเรื่องหนึ่งเรื่องใดอยู่ หรือไม่ท่านก็กำลังแสดงธรรมเพื่อสงเคราะห์พวกเทพเทวดาอยู่ เรื่องนี้หลวงปู่ชอบท่านจะเตือนลูกศิษย์เสมอเพื่อไม่ให้เกิดความเผลอเรอเป็นบาปกรรมกับตัวเอง (ผู้บันทึก ครูบากล้วย)

องค์ท่านหลวงปู่มั่นว่าให้หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่แหวนว่า ***“พวกเพื่อนพระขี้เหล้าสององค์นี้ ทำไมมันไม่พากันขึ้นมาหาเราล่ะ มันยังไม่สร่างเมากันอีกหรือ”*** หลวงปู่ชอบ *“เฮากับผู้เฒ่าแหวนพากันคลานก่อมก้อยขึ้นไปตั้งแต่หัวบันได ย่านเพิ่นย้องบ่าง”* ท่านเล่าไปหัวเราะไป ตนเองนึกขำกับอดีตของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ทั้งสามท่าน สมัยยังเป็นพระหนุ่มอยู่ในอ้อมเมตตาธรรมขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

องค์ท่านหลวงปู่มั่นถามเรื่องการไปเที่ยววิเวกและเรื่องภาวนาของแต่ละองค์ว่า ***“เป็นอย่างไร ได้ข้อธรรมอะไรติดจิตติดใจกันมาบ้าง”*** องค์ท่านหลวงปู่มั่นไล่ถามเรื่องภายในแต่ละองค์ ท่านทั้งสามพากันกราบเรียนพ่อแม่ครูบาอาจารย์ตามภูมิรู้ของตนเอง ข้อไหนถูก องค์ท่านก็ส่งเสริม ถ้าติดขัดในธรรมจุดไหน องค์ท่านก็แก้ปัญหานั้นให้กระจ่าง

ผู้บันทึกถามหลวงปู่ชอบตามประสาคนเกิดใหม่ไม่เคยได้เห็นได้สัมผัสตัวจริงขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ถาม *“ที่มีเขาว่าหลวงปู่มั่นท่านดุกับพระเณรนั้นจริงหรือไม่”*

หลวงปู่ชอบท่านบอก *“พ่อแม่ครูจารย์มั่น ท่านจะดุกับพระเณรอยู่สองประการ หนึ่ง ท่านจะดุพระเณรองค์นั้นเพื่อลองใจ ซึ่งเรื่องนี้เราถูกกับตัวเองมาแล้วตอนไปถวายตัวเป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านที่บ้านสามผง สอง ท่านจะดุพระเณรองค์นั้นต่อเมื่อปฏิบัติผิดธรรมวินัย ทำตัวนอกรีต ถ้าประพฤติตนไม่เคารพในธรรมวินัย ท่านจะไล่ออกไปจากสำนักของท่านทันที เรื่องหลังนี่เราเห็นมาแล้วตอนอยู่เชียงใหม่กับสกลนคร”*

หลวงปู่ชอบท่านกล่าวชมหลวงปู่ตื้อให้ฟังว่า ***“อาจารย์ตื้อ ท่านเป็นผู้ที่มีความเฉลียวฉลาดมาก ปัญญาของท่านฉลาดโลดโผนพิสดารมาก คำถามสั้นๆ อาจารย์ตื้อ***

สามารถอธิบายขยายความออกมาได้อย่างกว้างขวาง ปัญหาคาใจหมู่คณะเท่าดวงตะวัน ท่านตื้อย่นย่อความหมายลงได้เท่าแสงสว่างลอดรูเข็ม อาจารย์ตื้อท่านเป็นลูกศิษย์พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นที่รู้ในอรรถรู้ในธรรมอย่างลึกซึ้ง”

อาจารย์ตื้อท่านเป็นผู้ประพฤติห่ามด้วยกิริยาวาจาภายนอก สิ่งนี้เกิดจากวาสนาเก่าที่ท่านสั่งสมมา แต่ปัญญาภายในของท่านนั้นหลักแหลมจนหมู่คณะคาดคิดติดตามไม่ทัน อาจารย์ตื้อท่านมักจะสร้างเรื่องให้พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นท่านดุเพื่อขอฟังธรรมกัณฑ์ใหญ่หมาย้องบ่างจากพ่อแม่ครูอาจารย์ อาจารย์ตื้อชอบฟังธรรมดุเด็ดเผ็ดร้อนตามจริตนิสัยของท่าน เหมือนกับท่านเจ๊กเจี๊ยะ (หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท) *ตอนอยู่เชียงใหม่ ถ้าสององค์นี้เข้ามาอยู่พร้อมกัน อาจารย์ใหญ่ท่านได้เทศน์เสียงดังอยู่เรื่อย วันนี้เอาท่านตื้อ วันนี้เอาท่านเจี๊ยะ สลับกันอยู่อย่างนี้จนเฮาคึดอยากหัว”* (จนเรานึกขำ)

เวลาหลวงปู่ชอบพูดถึงสหธรรมิกของท่าน **หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม** กับศิษย์ผู้น้อง **หลวงปู่เจี๊ยะ จุนโท** องค์ท่านจะเล่าอย่างสนุกสนานขบขันถึงเรื่องอุปนิสัยความห่ามของครูบาอาจารย์ทั้งสององค์ ตนเองพลอยได้รับอานิสงส์เห็นถึงความสัมพันธ์ในอดีตที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านมีต่อกันมาตั้งแต่ก่อนสงครามอินโดจีน

จำพรรษากับหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ที่บ้านปง

ก่อนเข้าพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ท่านเข้ามากราบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่บ้านป่าเมี่ยง ท่านจึงชวนหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ไปจำพรรษาด้วยกันที่ **สำนักสงฆ์บ้านปง (วัดป่าอรัญญวิเวก) ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่** องค์ท่านหลวงปู่มั่นเห็นด้วยที่จะให้หลวงปู่ชอบไปจำพรรษาที่สำนักสงฆ์บ้านปง เพื่อช่วยหลวงปู่เทสก์ดูแลหมู่คณะ หลวงปู่ชอบท่านจึงกราบลาองค์ท่านหลวงปู่มั่น เดินทางมาพร้อมกับหลวงปู่เทสก์ไปจำพรรษาที่บ้านปง

จำพรรษาปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ สำนักสงฆ์บ้านปง (วัดป่าอรัญญวิเวก) มีพระจำพรรษาร่วมกันทั้งหมด ๕ รูป มีรายนามดังนี้ ๑. พระอาจารย์บุญธรรม จารุวัณโณ

๒. หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ๓. หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ๔. พระเขื่อง อภิปุญโญ ๕. พระอาจารย์สูน เขมจาโร ทุกท่านเป็นลูกศิษย์ที่เคยผ่านการฝึกฝนอบรมมาจากองค์ท่านหลวงปู่มั่นด้วยกันทั้งหมด ยกเว้นพระอาจารย์บุญธรรมรูปเดียว ที่ท่านไม่เคยอยู่ปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่มั่นมาก่อน หลวงปู่ชอบรู้จักกับพระอาจารย์บุญธรรมสมัยท่านอยู่ปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ที่วัดป่าสาลวัน จังหวัดนครราชสีมา

พระอาจารย์บุญธรรมท่านมีอายุพรรษามากกว่าหมู่คณะทุกรูป ท่านถือมานะในความอาวุโสของตน ข่มหมู่เพื่อนที่จำพรรษาร่วมกัน จนหมู่คณะระอาในการปฏิบัติของท่าน หลวงปู่เทสก์ท่านได้รับมอบหมายจากองค์ท่านหลวงปู่มั่นให้ดูแลสำนักสงฆ์บ้านปง ว่ากล่าวตักเตือนพระอาจารย์บุญธรรมไม่ให้ประพฤติตนระรานหมู่เพื่อน แทนที่พระอาจารย์บุญธรรมจะใส่ใจรับฟัง ท่านกลับต่อว่าหลวงปู่เทสก์ด้วยถ้อยคำที่ถือตัว หลวงปู่เทสก์ท่านนำเรื่องนี้มาปรึกษาหลวงปู่ชอบ ท่านอยากให้หลวงปู่ชอบเป็นผู้ตักเตือนพระอาจารย์บุญธรรม เนื่องจากพระอาจารย์บุญธรรมท่านจะเกรงใจหลวงปู่ชอบ เพราะเคยอยู่ด้วยกันมาก่อนตอนสมัยอยู่ปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์

หลวงปู่ชอบว่าพระอาจารย์บุญธรรมภาวนาไม่เป็น ท่านจะถือเอาปริยัติคัมภีร์ที่ตนเองร่ำเรียนมาข่มหมู่คณะ ท่านบอกกิเลสอย่างหนึ่งของพระเรา ถ้าบวชมาหลายพรรษายังภาวนาไม่เป็น ใจจะไม่มีวิหารธรรมเครื่องอยู่ ใจจะไปยึดเอาพรรษา ยศถาบรรดาศักดิ์แทน ถ้าใจไปถือเอาในสิ่งเหล่านี้แล้ว ท่านว่าจะทำให้พระเณรผู้นั้นลำพองในมานะ พระอาจารย์บุญธรรมท่านถือตนเองว่าบวชมาก่อนหมู่คณะ ถือตนว่าตัวเองจบนักธรรมเอก จึงข่มหมู่เพื่อนว่าไม่มีความรู้ เพ่งโทษหมู่คณะด้วยธรรมะปริยัติ จนหมู่คณะระอา ไม่คบหากับท่าน

หลวงปู่ชอบบอกพระอาจารย์บุญธรรมเป็นคนนิสัยเจ้าชู้ แอบชอบหญิงสาวชาวบ้านปงคนหนึ่ง แต่ละวัน อาจารย์บุญธรรมท่านจะคิดปรุงแต่งกับผู้หญิงคนนี้ในเรื่องทางโลก หลวงปู่ชอบท่านเฝ้าจับจิตดูใจอาจารย์บุญธรรมอยู่หลายครั้ง วันไหนคืนไหนที่อาจารย์บุญธรรมส่งจิตคิดเสน่หาไปหาหญิงสาว หลวงปู่ชอบท่านจะจำวันเวลา

ที่อาจารย์บุญธรรมท่านมีจิตคิดฟุ้งซ่านในเรื่องกามคุณทางโลกเอาไว้ พอวันอุโบสถ หลวงปู่ชอบแจ้งในที่ประชุมว่า ***"อย่าเพิ่งลงปาฏิโมกข์ ท่านขอชำระอาบัติของพระบางองค์ก่อน"*** หลวงปู่เทสก์ถามว่า ***"มีพระรูปใดติดคาในอาบัติ"*** หลวงปู่ชอบเอ่ยชื่ออาจารย์บุญธรรมขึ้นมา และบอกวันเวลาที่อาจารย์บุญธรรมปล่อยใจคิดไปในกามคุณกับหญิงสาวชาวบ้าน ท่านเตือนพระอาจารย์บุญธรรมให้รู้จักห้ามใจตนเองบ้าง ถ้าไม่เช่นนั้นจะทำให้ละเมิดอาบัติหนัก

พระอาจารย์บุญธรรมร้องไห้ออกมาในท่ามกลางที่ประชุมสงฆ์ ยอมรับว่าตนเองมีจิตคิดไปกับหญิงสาวในเรื่องนี้จริง วันเวลาที่ตนเองคิดออกไปหาหญิงสาวก็ตรงตามที่หลวงปู่ชอบท่านบอกมาทั้งหมด พระอาจารย์บุญธรรมยอมรับในโทษที่ตนเองกระทำผิด ขอขมาหมู่คณะทุกรูปด้วยความละอายแก่ใจ หลวงปู่เทสก์ท่านจึงมอบหมายให้หลวงปู่ชอบกับพระเขื่อง อภิปุญโญ เป็นผู้คุมประพฤติอาจารย์บุญธรรมทั้งภายนอกภายในจนพ้นพรรษา

หลังออกพรรษาช่วงเดือนสิบสอง องค์ท่านหลวงปู่มั่นรับนิมนต์ชาวบ้านปงมาทำบุญยี่เป็ง องค์ท่านเข้ามาพักที่สำนักสงฆ์บ้านปง โดยมี หลวงปู่พรหม จิรปุญโญ หลวงปู่ขาว อนาลโย และสามเณรอีกสองรูปติดตามองค์ท่านมา หลวงปู่มั่นท่านทราบถึงปัญหาของลูกศิษย์ที่บ้านปง จึงตักเตือนพระอาจารย์บุญธรรมในเรื่องทิฐิ พระอาจารย์บุญธรรมท่านน้อยใจในคำตักเตือนของครูบาอาจารย์ จึงกราบลาองค์ท่านหลวงปู่มั่นออกจากบ้านปง ไปเที่ยววิเวกทางเขตอำเภอสันทราย

พระอาจารย์บุญธรรมไปเที่ยววิเวกองค์เดียวในป่า ท่านไปป่วยเป็นไข้มาลาเรียที่ดอยม่อนขาว เขตอำเภอสันทราย หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ ท่านทราบข่าวจากชาวบ้านว่าพระอาจารย์บุญธรรมป่วยอยู่ในป่าเพียงลำพังองค์เดียว ไม่มีผู้ดูแล หลวงปู่เหรียญท่านจึงชวนหลวงพ่อวงษ์ วัดโรงธรรมสามัคคี พาชาวบ้านแม่หนองหาร ไปหามพระอาจารย์บุญธรรมใส่เสลี่ยงออกจากป่าดอยม่อนขาว มารักษาตัวที่โรงพยาบาลเชียงใหม่ พระอาจารย์บุญธรรมรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลเชียงใหม่ได้ประมาณ ๑๐ วัน ท่านก็มรณภาพ

พระอาจารย์บุญธรรม จารุวัณโณ ท่านมรณภาพเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๑ อายุ ๕๔ ปี พรรษา ๒๑ หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ ท่านนำสรีระพระอาจารย์บุญธรรมมาทำการประชุมเพลิงที่วัดโรงธรรมสามัคคี อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ อัฐิและบริขารของพระอาจารย์บุญธรรม ทางองค์ท่านหลวงปู่เทสก์ได้มอบให้หลวงปู่สาม อกิญจโณ นำไปมอบให้ญาติของพระอาจารย์บุญธรรมที่จังหวัดสุรินทร์ เพื่อที่จะให้ญาติของพระอาจารย์บุญธรรมทางจังหวัดสุรินทร์ได้ทำบุญอุทิศให้ท่าน

เสือเทพบันดาล

หลังออกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านลาหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ที่สำนักสงฆ์บ้านปง ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ออกเที่ยววิเวกหาความสันโดษ หลวงปู่ชอบออกจากบ้านปง ท่านมาพักภาวนาที่บ้านปางกึ๊ด บ้านปางช้าง เขตอำเภอแม่แตง ออกจากบ้านปางช้าง ท่านเที่ยววิเวกมาพักภาวนาที่บ้านกะเหรี่ยงแม่ระงอง เขตอำเภอเชียงดาว ออกจากบ้านกะเหรี่ยงแม่ระงอง ท่านมาพักภาวนาอยู่ที่ถ้ำแห่งหนึ่งในเขตอำเภอเชียงดาว ท่านเห็นถ้ำแห่งนี้อากาศถ่ายเทสะดวก สงบ เงียบดี มีความเหมาะแก่การพักภาวนา ท่านจึงยึดเอาถ้ำแห่งนี้เป็นที่พักบำเพ็ญเพียร

ราวสามทุ่มของคืนแรกที่มาพักอยู่ถ้ำแห่งนี้ หลวงปู่ชอบท่านออกมาเดินจงกรมอยู่บริเวณหน้าถ้ำ ขณะกำลังเดินจงกรมอย่างเพลิดเพลินในธรรม ท่านต้องสะดุ้งอย่างกะทันหันเพราะได้ยินเสียงเสือร้องคำรามอยู่ใกล้ตัว ท่านหันไปมองทางต้นเสียง สายตาท่านสบเข้ากับสายตาของเสือลายพาดกลอนตัวหนึ่ง ท่านบอก *“ตอนนั้นเราเสียวสันหลัง ขนลุกขนชันทั่วสรรพางค์กาย เสือตัวนี้มันอยู่ห่างจากเราประมาณสิบก้าว มันจ้องมาที่เราอย่างไม่ละสายตา เหมือนกับมันจงใจจะสะกดเราให้นะจังงัง”*

ท่านว่าเวลาเสือมันร้องคำรามขึ้นมา จิ้งหรีดเรไรกล่อมป่าดงไพรพากันเงียบเสียงลง เพราะอำนาจเสียงของเสือสะกดทับ เวลาเสือร้องขึ้นมา หัวใจของท่านแทบจะหยุดเต้น

ไปเลยในตอนนั้น เสือโคร่งตัวนี้มันเดินเข้ามาหาท่าน ท่านว่า *“ขณะที่เสือมันเดินเข้ามาหาเรา สายตาของมันจะจ้องเราอย่างไม่ละสายตา เหมือนกับว่ารอบกายข่ายขอบของมันไม่มีอะไรน่าสนใจไปกว่าเราอีกแล้ว พอเสือเดินเข้ามาใกล้ท่านประมาณสองวา เสือมันก็นั่งลงเอาหางแกว่งปัดดินไปมา ตอนเสือมันเดินเข้ามาหาแต่ละก้าวนั้น ท่านคิดในใจว่าวันนี้เราเสร็จมันแน่”*

ท่านคิดรำพึงในใจ *“ถ้าเราเคยทำร้ายเสือตัวนี้ให้ได้รับบาดเจ็บล้มตายมาก่อนเมื่อในอดีต ถ้าวันนี้เขาจะมาทำร้ายเราให้ได้รับบาดเจ็บล้มตาย เราก็ขอใช้หนี้ชีวิตคืนให้เขาโดยไม่ขอจองเวรจองกรรมกับเขาอีกต่อไป ขอให้เวรกรรมของเรากับเขาจบกันไปนับตั้งแต่ชาตินี้ หากเราไม่เคยมีเวรกรรมกับเสือตัวนี้มาก่อน ขออำนาจคุณศีลคุณธรรมที่เราได้บำเพ็ญมา จงดลบันดาลให้เสือตัวนี้หลีกเว้นหนีไปจากข้าพเจ้าเสีย”* เมื่อคิดคำนึงรำพึงธรรมในใจแล้ว หลวงปู่ชอบท่านก็ยืนนิ่งยอมรับในผลกรรมที่จะเกิดขึ้นกับตัวเอง

ท่านว่า *“เรากับเสือตัวนี้จ้องกันเหมือนนักมวยที่สู้กันด้วยสายตบะจิต เสือมันครางฮือๆ จ้องกันกับเราราวสิบนาที มันก็ไม่เข้ามาหาเรา เรามีความกล้าข่มใจในความกลัวของตนเองได้ เราเดินเข้าไปหาเสือตัวนี้ทั้งๆ ที่ใจของตนเองมีอาการเสียววาบ เพียงแต่เราข่มใจไม่ให้กลัวมันไปมากกว่านี้เท่านั้น”*

เรียนถามองค์ท่าน *“ตอนพ่อแม่ครูจารย์เดินไปหาเสือนั้น ไม่กลัวมันจะตะปบขบกัดเอาบ้างหรือ”* ท่านว่า *“สิบกลัวซาวกลัวในโลกนี้ ไม่มีอะไรเกินกลัวตาย ธรรมชาติจิตใจมันกลัวตายกันทุกคน จิตใจถ้ามันกลัวจนถึงที่สุดแล้ว มันจะพลิกกลับมากล้าหาญทันที ขอให้มีสติกำกับจิตเอาไว้เท่านั้น ก็จะเห็นความกล้าหาญในใจของตัวเอง”*

ท่านเดินเข้าไปหาเสือแล้ว หยุดยืนอยู่ห่างกันกับมันประมาณหนึ่งวาเพื่อหยั่งเชิงดูใจ ท่านพูดกับเสือตัวนี้ว่า *“ที่แห่งนี้เป็นที่พระบำเพ็ญเพียร ไม่ใช่ที่เล่นของเจ้า อย่ามารบกวนเราผู้มาภาวนาหาความสงบ ให้เจ้าหนีไปที่อื่นเสีย อย่ามาอยู่ที่นี่เพื่อรบกวนเรา”* พูดจบ ท่านยื่นมือหมายจะจับเสือตัวนี้ เสือตัวนี้เมื่อมันเห็นท่านจะจับ มันตกใจเผ่นกระโจนพรวดทีเดียวหายวับไปต่อหน้าต่อตา จนท่านมองไม่ทันว่าเสือตัวนี้มันกระโจน

หายไปทางไหนกันแน่ ตอนเสือกระโจนพรวดหายไปต่อหน้าต่อตานี้แหละ ทำให้ท่านแปลกใจมาก ยังกับว่าเสือตัวนี้มันเป็นเสือล่องหนหายตัวได้ พอหายตะลึงล่องจากเสือล่องหนหายตัว ท่านเดินไปดูรอยเท้าเสือรอบบริเวณหน้าถ้ำ ก็ไม่พบร่องรอยอะไรของมัน ทั้งที่สถานที่เตียนโล่งโปร่งสะอาด ไม่มีอะไรปิดกั้นสายตาในการมอง ท่านสงสัยการไปการมาของเสือตัวนี้มาก หาคำตอบให้กับตนเองไม่ได้ในขณะนั้น เมื่อหาคำตอบไม่ได้ ท่านจึงทิ้งความสนใจหันหน้าเข้าหาทางจงกรมต่อไป

การเผชิญหน้ากับเสือครั้งนี้ เป็นการเผชิญหน้ากันกับเสือครั้งที่สองในชีวิตของท่าน ครั้งแรกท่านเจอเสือสองตัวดักหน้าดักหลังระหว่างทางบ้านกกโพธิ์วังก่ำ มาบ้านโคกงาม อำเภอด่านซ้าย ท่านว่าการเผชิญหน้ากันกับเสือในครั้งที่สองนี้ ท่านเห็นความรักตัวกลัวตายที่มีในจิตใจตนเอง ท่านว่าเมื่อความกลัวบีบคั้นจนสุดขีด ใจมันจะพลิกกลับเป็นความกล้าหาญทันที ขอให้มีสติกำกับเท่านั้น ปัญญามันจะพลิกตามเท่าทันเอง เรื่องนี้ท่านเห็นประจักษ์แก่ใจมาแล้ว ท่านเห็นอำนาจศีลธรรมของตนเองเป็นที่อัศจรรย์ใจ ท่านบอก *"เราเชื่อมั่นในอำนาจของศีลธรรมอย่างสนิทใจ ปาฏิหาริย์เกิดขึ้นเฉพาะผู้มีบุญเท่านั้น บุญบ่มี บารมีบ่เกิด"*

ระหว่างพักภาวนาอยู่ที่ถ้ำน้อยเชียงดาวประมาณหนึ่งเดือน ท่านบอก *"เราเจอกันกับเสือตัวนี้เพียงคืนแรกเท่านั้น จากนั้นเราก็ไม่พบเสือตัวนี้หรือเสือตัวไหนอีกเลย จนออกจากถ้ำน้อยเชียงดาว กลับมาหาพ่อแม่ครูจารย์มั่นที่เมืองพร้าว เรากราบเรียนเรื่องเสือตัวนี้ให้อาจารย์ใหญ่มั่นฟัง ท่านชี้แจงเรื่องเสือตัวนี้ให้ฟังว่า"*

"เสือตัวที่ท่านชอบเห็นนั้น มันไม่ใช่เสือจริงๆ ดอก มันเป็นเสือเทพแปลงจำแลงมาทดสอบจิตใจความกล้าหาญของท่าน พวกเทพสถานเขาอยากรู้ว่าท่านกล้าเป็นกล้าตายในการปฏิบัติแค่ไหน จึงจำแลงแปลงเป็นเสือมาพิสูจน์จิตใจของท่าน แสดงกิริยาท่าทางข่มขู่เพื่อจะลองดูความกล้าหาญในจิตใจของท่าน เขาไม่มีเจตนาจะมาทำร้ายท่านจริงๆ ดอก เพียงมาทำให้ท่านกลัวเท่านั้น ถ้าเป็นเสือจริงๆ โดยธรรมชาติถ้ามันเข้ามาหาท่านแบบนี้ แสดงว่ามันมีเจตนาจะมาจับท่านกินเป็นอาหารของมันเพียงอย่างเดียว นอกจากนี้แล้วมันไม่มีเจตนาเป็นอย่างอื่น สัตว์ทุกชนิดกลัวคน ถ้ามัน

ไม่หิวจัดถึงขั้นเข้าตาจน มันไม่กล้าล่าเอาคนไปเป็นอาหารของมันหรอก พวกเดรัจฉานมันถือการเว้นห่างจากคนได้มากเท่าใด ย่อมเป็นการดีกับตัวของมันเอง เพราะการหนีห่างจากคนได้ไกลเท่าไรนั้น หมายถึงความปลอดภัยในชีวิตของตนเองจะมีมากขึ้น

เทพเทวดามีฤทธิ์เดชมากกว่ามนุษย์ เขาสามารถจำแลงแปลงเป็นอะไรก็ได้ตามที่ใจเขาปรารถนาอยากจะเป็น แต่การจำแลงนั้นทำได้เพียงชั่วครั้งชั่วคราว สุดท้ายต้องกลับคืนสู่อัตภาพภูมิเดิมของตนเอง เสือที่ท่านเห็นกระโจนหายไปต่อหน้าต่อตานั้นมันเป็นเสือที่เทพจำแลงมา มันจึงไปไวมาไวผิดธรรมชาติมากกว่าเสือทั่วไป ท่านชอบเห็นในบุญฤทธิ์ของตนเองหรือยังว่าเป็นเช่นไร ธรรมย่อมรักษาผู้ปฏิบัติ”

องค์ท่านหลวงปู่มั่นอธิบายเรื่องนี้ให้ฟังอย่างแจ้งใจ จนหลวงปู่ชอบท่านสิ้นสงสัยในเรื่องเสือตัวนี้ องค์ท่านหลวงปู่มั่นอธิบายเรื่องอำนาจคุณศีล คุณธรรม ให้ท่านฟังเพิ่มเติม จนหลวงปู่ชอบท่านเชื่อมั่นในอำนาจของคุณศีล คุณธรรม อย่างสนิทใจ

จากศัตรูกลายเป็นมิตร

เรื่องราวชีวประวัติของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม คัดลอกจากหนังสือปฏิปทาพระธุดงคกรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ เรียบเรียงโดยพระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน) วัดป่าบ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี องค์ท่านหลวงตามหาบัวเรียนถามเรื่องราวการเดินธุดงค์และการปฏิบัติขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ เมื่อเดือนพฤษภาคม ปี ๒๕๑๕ ที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย องค์ท่านหลวงตามหาบัว ท่านเรียบเรียงไว้ดังนี้

“เป็นที่แปลกใจที่เรื่องไม่น่าเป็นไปได้ แต่ก็เป็นไปได้อย่างน่าอัศจรรย์อีกเรื่องหนึ่ง คือก่อนที่ท่าน (หลวงปู่ชอบ) *จะขึ้นไปพักบำเพ็ญสมณธรรมในถ้ำแห่งหนึ่ง ชาวบ้านแถบนั้นบอกท่านว่า ที่ถ้ำแห่งนี้มีงูพิษสีดำตัวหนึ่งใหญ่ขนาดเท่ากับถ่านไฟฉายชนิดใหญ่ ตัวยาวประมาณเมตรเศษๆ งูตัวนี้มันดุร้ายมากเป็นพิเศษ มันอาศัยอยู่ในถ้ำแห่งนี้มา*

เป็นเวลาหลายปีแล้ว งูพิษตัวนี้เคยทำอันตรายแก่คนมาแล้ว แต่ก็ไม่มีใครกล้าที่จะไปทำอะไรมัน เพราะเขากลัวว่าอาจจะมีอะไรซ่อนอยู่เบื้องหลังงูตัวนี้ จนชาวบ้านพากันขนานนามให้มันว่า **“เจ้าถ้ำ”**

ใครจะขึ้นไปพักค้างคืนที่ถ้ำนี้ไม่ได้ เขาบอกว่าถ้ามีคนขึ้นไปพักค้างคืนที่ถ้ำนี้ตอนเย็น ตอนกลางคืน หรือตอนเช้า งูตัวนี้จะออกมาแผ่แม่เบี้ยขู่ฝ่อๆ ถ้าพอกัดได้ก็กัดจริงๆ ผู้คนเคยเสียทีให้มันหลายรายแล้ว จนไม่มีใครที่จะกล้าขึ้นไปพักค้างคืนที่ในถ้ำแห่งนี้

ท่านอาจารย์องค์นี้ท่านคิดอยากจะไปพักที่ถ้ำแห่งนั้นเพื่อประกอบความเพียร ท่านจึงวานให้ชาวบ้านเขาไปส่ง แม้เขาบอกว่างูพิษตัวนี้มันดุมาก และอาจเป็นอันตรายต่อท่านได้ เขาจึงไม่อยากให้ท่านไปพัก แต่ท่านก็ขอให้ญาติโยมไปส่งจนได้ โดยท่านให้เหตุผลว่า **“ถ้าถึงคราวแล้ว แม้นอนอยู่ในบ้านก็ตายได้ ไม่มีใครห้ามความตายได้ อาตมาเคยเห็นมาแล้วจึงเชื่อในเรื่องกรรมได้อย่างสนิทใจ การอยู่ถ้ำก็เคยอยู่มาจนเคยชินร่างกายจิตใจของอาตมา ถ้าเป็นวิสัยที่ควรเป็นได้ ก็น่าจะกลายเป็นหินเป็นเขาไปหมดแล้ว ไม่น่าจะเหลือรอดชีวิตกลับคืนมาเหมือนเดิม งูเป็นสัตว์ เราเป็นคนและเป็นพระซึ่งถือศีลถือธรรมประจำใจ มิได้ถือความอิจฉาบังเบียดทำลายใคร ถ้างูมันจะทำอันตรายให้เราตายลงไป เราก็จะขอยอมตายเพราะกรรมไม่ดีของตน นักปราชญ์ท่านยังจะชมเชยว่าเป็นผู้เชื่อในผลกรรมจริงๆ”** ว่าเสร็จแล้ว ท่านก็ให้ญาติโยมไปส่งท่านจริงๆ

เมื่อท่านไปพักที่ในถ้ำแห่งนั้น ท่านก็ได้รับความสะดวกกายสะดวกใจเพียงองค์เดียว พอตกวันที่สองตอนเย็นๆ ท่านก็เห็นงูสีดำตัวนั้นเลื้อยออกมาจากซอกหินและมันก็ค่อยๆ เลื้อยตรงดิ่งเข้ามายังท่าน ซึ่งขณะนั้นท่านกำลังนั่งรำพึงอรรถธรรมอยู่บนแคร่เล็กๆ ด้วยสัญชาตญาณการถืออำนาจของผู้ที่ชอบในการทำลาย พอท่านมองเห็นมันเลื้อยเข้ามาหาท่านอย่างไม่เกรงกลัว และมันก็ทำท่าทางจะเอาจริงจังกับท่านมาก ท่านก็ระลึกถึงคำพูดของชาวบ้านที่เขาเคยเล่าให้ท่านฟังเรื่องของงูเจ้าถ้ำแห่งนี้ ท่านคิดว่า **“ต้องเป็นงูเพชฌฆาตตัวนี้แน่ๆ ไม่เช่นนั้นมันจะไม่แสดงอาการอาจหาญถึงขนาดนี้เลย”** ท่านก็เลยนึกในใจของท่านว่า

“เรามาบำเพ็ญธรรมอยู่ที่นี่ ก็ไม่ได้คิดมาเบียดเบียนทำลายใคร แม้แต่สัตว์ที่ตัวเล็กๆ ก็ให้ความเมตตาต่อเขาเสมอด้วยชีวิตของตน ไม่เคยคิดเย่อหยิ่งในตัวของตนเองว่าตนเป็นคนเป็นพระที่มีศักดิ์สูงส่งกว่าสัตว์ทั้งหลาย ซึ่งเป็นเพื่อนเกิดแก่เจ็บตายด้วยกันทั่วไตรภพ แม้งูดำตัวนี้ก็เป็นสัตว์ที่นับเข้าในจำนวนเพื่อนสุข เพื่อนทุกข์ เพื่อนเกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน แต่เหตุไฉนอยู่เฉยๆ ไม่เคยมีเรื่องทุบถองตะบองตีอะไรกันเลย งูตัวนี้ยังตั้งหน้าตั้งตาเลื้อยเข้ามาเพื่อมาทำร้ายหมายปองชีวิตของเรา ซึ่งเป็นเพื่อนที่เชื่อถือในความเป็นความตายได้ผู้หนึ่ง ไม่มีเพื่อนใดในภูเขาลูกนี้จะเป็นที่เชื่อถือได้ยิ่งไปกว่าเรา

เมื่อย้อนมาระลึกนึกถึงศีลของเราก็บริสุทธิ์ ความเมตตาในจิตใจของเราก็มีอย่างเปี่ยมล้น ถ้าสัตว์ตัวนี้ยังกล้าที่จะทำร้ายเราได้อย่างลงคอแล้ว ก็จะถือเอาว่าเราเองในอดีตชาตินั้น ต้องเป็นผู้ทารุณโหดร้ายเหลือประมาณ น่าจะไม่มีนรกขุมใดต้านทานไว้ได้ให้พ้นจากผลกรรมอันทารุณนั้นมาแล้ว จำต้องมาเจอกับความทารุณของงูพิษตัวนี้ ตัวที่ตนเคยสร้างความทารุณแก่เขามาอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ และเราก็ไม่จำเป็นที่จะต้องไปหลีกหนีผลกรรมของตนเอง เพราะตัวเองกล้าทำก็ต้องกล้ารับผลของกรรมที่ตนเองเคยทำมา จึงจะสมนามว่าเป็นผู้เชื่อเรื่องผลของกรรมจริง”

พอคิดตกก็พูดกับงูตัวที่เลื้อยมาหยุดห่างองค์ท่านประมาณหนึ่งวา และกำลังแผ่แม่เบี้ยคอยโอกาสอยู่ “เรามาอยู่ที่นี่มิได้มามุ่งร้ายหมายโทษใครเลย แต่มาบำเพ็ญธรรมเพื่อความสุขของตนและเพื่อนร่วมชาติ โดยไม่นิยมประเภทว่าเป็นใคร เราแผ่เมตตาเพื่อความสุขแก่สัตว์ทั้งปวง มีเธอด้วยผู้หนึ่งที่อยู่ในข่ายควรได้รับ ถ้าเธอยังหวังความสุขกายสบายใจเช่นสัตว์โลกทั่วๆ ไป ก็ควรรับเมตตาธรรมที่เย็นฉ่ำนี้ไปประดับตัวของเจ้า ดีกว่ามาขู่เข็ญทำลายผู้อื่นซึ่งไม่เกิดประโยชน์เป็นไหนๆ แม้ทำผู้อื่นให้เป็นอันตรายและตายไปด้วยพิษสงของเธอ ส่วนตัวเองก็ไม่เห็นได้เลื่อนคุณงามความดีเป็นความสุขความเจริญให้ยิ่งขึ้นไปอีก นอกจากจะลงไปจมอยู่ในกองทุกข์มีนรกเป็นต้นเท่านั้น นี่เป็นผลที่ได้รับจากการเบียดเบียนทำลายผู้อื่น เราไม่เห็นด้วย ไม่ยินดีด้วยกับการทำของเธอ เพราะเป็นงานส่งเสริมทุกข์เพื่อบีบบังคับตัวเอง เราเห็นด้วยเฉพาะผู้

ไม่เบียดเบียนทำลายผู้อื่น อันเป็นงานไม่สร้างความเดือดร้อนให้แก่ใคร ตนก็เย็น ผู้อื่นก็เย็น มองเห็นกันราวกับมิตรที่เคยสนิทกันมาตั้งแต่พันกัปแสนกัลป์ เราเป็นเพื่อนร่วมทุกข์เกิดแก่เจ็บตายด้วยกัน ไม่บังควรที่จะทำความทุกข์ร้อนแก่กันอันเป็นการเพิ่มทุกข์ให้แก่ตัวเองอีกด้วย เรามาอยู่มาที่นี่เพื่อสมานมิตรกับเธอและสัตว์ทั่วไป จงเห็นใจเราผู้เป็นมิตรด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เธอรับความเป็นมิตรและเมตตาธรรมจากเราแล้วจงไปอยู่เป็นสุขๆ เมื่อไปแล้วอยากมาเยี่ยมเยียนเราอีกเป็นครั้งคราวก็ให้มาได้ตามอัธยาศัย เรายินดีเป็นมิตรกับเธอตลอดไป ไม่ได้รังเกียจว่าเธอเป็นสัตว์ เราเป็นคนและเป็นพระ เราถือว่าเป็นเพื่อนเกิดเพื่อนตายด้วยกัน จึงไม่ได้ถือว่าใครยิ่งหย่อนกว่าใคร ตลอดวาสนาบารมีก็ต่างคนต่างมีตามกำลังของตนที่สร้างมา หรือเธออาจมีวาสนาบารมีแก่กล้ายิ่งกว่าเราก็ไม่อาจทราบได้ เพราะต่างคนต่างมีกรรมดีและชั่วติดแนบอยู่กับตัวมาด้วยกัน บางทีเธอละจากชาตินี้ไปแล้ว เลื่อนฐานะขึ้นมาเป็นมนุษย์บรรลุถึงความบริสุทธิ์หลุดพ้นไปก่อนเราผู้กำลังกำดำกำขาวกับกิเลสตัวโสมมอยู่เวลานี้ก็เป็นได้ ถ้าเธอไม่สร้างความชั่วทับถมตัวเข้าไปอีกดังจะสร้างกรรมไม่ดีกับเราอยู่ในขณะนี้”

พอพูดกับงูจบ ท่านนึกอธิษฐานจิตขออำนาจเมตตาธรรมที่เคยค้ำจุนโลกมาประจำแผ่นดิน จงดลบันดาลให้งูตัวนี้กลับใจจากความเป็นศัตรูกลายมาเป็นมิตรสนิทสนมกันโดยธรรมเถิด ดังนี้ เป็นที่ประหลาดและอัศจรรย์ใจเกินคาด ไม่ทราบว่าอะไรเป็นผู้ดลบันดาล ก็ไม่น่าจะพูดได้ถูกต้อง ทำให้งูที่กำลังจะทำอันตรายท่านอีกไม่กี่วินาทีข้างหน้ากลับเปลี่ยนอาการที่เป็นศัตรูลงในทันทีทันใด คืองูตัวนั้นกลับหมอบศีรษะลงไปสงบนิ่งประมาณ ๑๐ นาที แล้วหันศีรษะเลื้อยกลับไปหายไปในเวลานั้น

วันต่อมางูตัวนี้ก็มาหาท่านอีก และมันก็มาแทบทุกวัน แต่มิได้แสดงอาการน่ากลัวเหมือนกับวันแรกที่พบกันเลย เป็นเพียงเลื้อยเข้ามาถึงที่เก่าที่มันเคยมาหยุดอยู่แล้วทำตัวสงบนิ่งอยู่ครู่หนึ่งถึงได้เลื้อยจากไป ท่านว่าเห็นความประจักษ์ในเมตตาธรรมอย่างถึงใจอีกครั้งหนึ่ง นับแต่วันนั้นเป็นต้นมา ท่านก็อยู่กับงูตัวนั้นด้วยความสงบสุข ไม่มีอะไรให้เป็นที่ระแวงระวังกันเลย ถึงเวลาที่งูตัวนั้นอยากออกมาป้วนเปี้ยนอยู่แถวหน้าถ้ำที่ท่านพักอยู่ มันก็มาในฐานะของสัตว์ที่คุ้นเคยกับคนเป็นอย่างดี แล้วต่างก็ไม่

ระแวงซึ่งกันและกัน เมื่อคิดอยากออกมาเที่ยวตามประสาของมัน มันก็ออกมาตามสบาย ไม่มีเวล่ำเวลาเหมือนกับแต่ก่อนเช่นที่ชาวบ้านเขาเล่าให้ฟัง

ดังนั้น เรื่องที่ท่านอาจารย์องค์นี้ (หลวงปู่ชอบ) *ท่านได้เล่าให้ฟัง จึงเป็นความจริงตามเหตุการณ์ที่เคยเป็นมาดั้งเดิม โดยมากพระธุดงคกรรมฐานที่ปฏิบัติเด็ดเดี่ยวอาจหาญ ท่านมักจะได้ผจญภัยอยู่เสมอ แต่ท่านก็เอาตัวรอดไปได้ไม่เป็นภัยอันตรายใดๆ จึงทำให้คิดและมั่นใจว่า ผู้ที่มีธรรมในใจและมุ่งมั่นต่อธรรมอย่างยิ่ง แม้จะผจญกับเหตุการณ์ต่างๆ ก็มักจะมีชัยชนะโดยธรรมเสมอ ไม่ค่อยจะมีอะไรมาทำร้ายให้ล่มจมฉิบหายเหมือนคนธรรมดาทั่วไป คล้ายกับมีปาฏิหาริย์ลึกลับอยู่ในตัวแบบพูดยาก และบอกใครไม่ได้ แต่เรื่องก็เป็นอย่างนั้นจริง”*

เที่ยววิเวกเมืองพม่าครั้งแรกกับหลวงปู่พรหม จิรปุญโญ

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๑ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม พักภาวนาอยู่บ้านโหล่งขอด อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ หลวงปู่พรหม จิรปุญโญ (วัดป่าประสิทธิธรรม บ้านดงเย็น ตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี) ท่านมาชวนหลวงปู่ชอบไปเที่ยววิเวกประเทศพม่าด้วยกัน ก่อนหน้านั้นหลวงปู่พรหมท่านเคยไปเที่ยววิเวกจำพรรษาที่ประเทศพม่ามาก่อนแล้ว หลวงปู่พรหมท่านเล่าเรื่องเที่ยววิเวกจำพรรษาที่ประเทศพม่าให้ฟัง หลวงปู่ชอบท่านสนใจอยากจะไปเที่ยววิเวกประเทศพม่า ท่านจึงขอให้หลวงปู่พรหมนำพาไปเที่ยววิเวกประเทศพม่า

ก่อนเดินทางไปเที่ยววิเวกประเทศพม่ากับหลวงปู่พรหม หลวงปู่ชอบท่านนำเรื่องนี้กราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ เพื่อพิจารณา องค์ท่านหลวงปู่มั่นพิจารณาเห็นควร จึงอนุญาตให้หลวงปู่ชอบไปเที่ยววิเวกประเทศพม่ากับหลวงปู่พรหม ผู้เป็นเพื่อนตายสหายธรรมของท่าน ท่านทั้งสองพากันกราบลาองค์ท่านหลวงปู่มั่น ที่บ้านแม่กอย ออกเดินทางมาอำเภอฝาง จนถึงอำเภอแม่สาย ถึงแม่สาย ท่านทั้งสองพากันไปพักที่ถ้ำผาจม บ้างเวียงผางคำ

หลวงปู่ชอบท่านบอกสมัยนั้นถ้ำผาจมยังไม่ได้เป็นวัดวาศาสนาเหมือนกับปัจจุบันอย่างที่เราเห็น ตอนท่านกับหลวงปู่พรหมพากันมาพักภาวนา ถ้ำผาจมยังเป็นป่าเขา ไม่มีบ้านผู้เรือนคน เนื่องจากชาวบ้านที่นี่สมัยก่อนเขากลัวผีถ้ำผาจม จึงไม่มีใครกล้าเข้ามาอยู่อาศัย พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านว่าที่ถ้ำผาจมผีไม่ดุอย่างที่คนทั่วไปเข้าใจหรอก สิ่งที่ดุอยู่ถ้ำผาจมคือพญานาคเฝ้าสมบัติพระศาสนา ท่านบอกถ้าใครไปก้าวก่ายกับสมบัติเก่าของพระศาสนาอยู่ที่นี่ มักจะได้รับอันตรายจากฤทธิ์ร้ายของนาคา คนสมัยก่อนจึงไม่มีใครกล้าเข้าไปหักร้างถางพงทำอะไรไม่ดีกับถ้ำผาจม

ท่านบอกคนที่นี่สมัยนั้นเขายังไม่คุ้นเคยกับพระป่ากรรมฐาน พอเห็นพระป่ากรรมฐานนุ่งห่มผ้าสีแก่นขนุนหมอกหมองเดินบิณฑบาต เขาจะไม่กล้าออกมาใส่บาตร ยิ่งเป็นลูกเล็กเด็กแดง พอเจอพระป่ากรรมฐานจะพากันร้องไห้วิ่งหนีกันจ้าละหวั่น ไม่กล้าออกมาดู องค์ท่านเล่าอย่างขำๆ พวกเด็กน้อยเห็นพระป่ากรรมฐาน เขาจะเรียกพวกเราว่า *“ตุ๊ดงๆ”* **ตุ๊ดง** คือ คำพูดของคนเมืองเหนือสมัยนั้นใช้เรียกพระป่ากรรมฐานอีสาน ท่านบอกกว่าจะมีคนใส่บาตรให้ท่านทั้งสอง ต้องเดินวนรอบบ้านเวียงผางคำสองสามรอบ ถึงมีคนออกมาใส่บาตรให้ หลังฉันอาหารแล้ว ท่านทั้งสองแยกย้ายกันทำความเพียร หลวงปู่พรหมท่านลงไปเดินจงกรมที่ริมหาดน้ำสาย ส่วนท่านเดินจงกรมอยู่หน้าถ้ำผาจม ระหว่างเดินจงกรมอยู่หน้าถ้ำผาจม ท่านบอก *“เราได้ยินเสียงเหมือนหวูดรถไฟไอน้ำดังขึ้นเป็นระยะๆ เวลาเสียงนี้ดังขึ้นแต่ละครั้ง พื้นดินที่เราเดินจงกรมอยู่นั้นจะสั่นสะเทือน พอสื่อความหมายให้เท้ารู้สัมผัส”*

หลังเลิกจากเดินจงกรมแล้ว หลวงปู่ชอบท่านมานั่งภาวนาบนก้อนหินภายในถ้ำ องค์ท่านนั่งแผ่เมตตาให้สรรพสัตว์ทั้งหลาย กายทิพย์ กายหยาบ ที่อาศัยอยู่ในถ้ำผาจมแห่งนี้ ให้ได้รับผลบุญหนุนธรรมโดยทั่วกัน ท่านว่าขณะแผ่เมตตาอยู่นั้น ก้อนหินที่เรานั่งอยู่จะสั่นไหวไปมา มีเสียงครืดๆ อยู่ใต้ก้อนหิน คล้ายกับมีอะไรบางอย่างเคลื่อนตัวอยู่ใต้ก้อนหินที่เรานั่งภาวนา องค์ท่านจึงกำหนดดูที่มาของเสียงแผ่นดินสั่นไหวที่ใต้ก้อนหิน ท่านว่าสาเหตุที่แผ่นดินสั่นไหวใต้ก้อนหินนั้น เกิดจากพญานาคเฝ้าสมบัติพระศาสนาที่ถ้ำผาจมแสดงอนุโมทนา เวลาที่องค์ท่านแผ่เมตตา พญานาคถ้ำผาจมตนนี้

เขายินดีในเมตตาธรรมที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบแผ่ไพศาล พญานาคตนนี้เป็นผู้หนึ่งที่ได้รับบุญธรรมฉ่ำเย็นจากองค์ท่านหลวงปู่ชอบ เขาจึงแสดงเทพฤทธิ์โมทนา โดยการม้วนแผ่นดินเพื่อให้หลวงปู่ชอบท่านทราบว่าเขาเย็นจิตในมิตรไมตรีขององค์ท่าน หลวงปู่ชอบบอกพญานาคตนนี้ในอดีตชาติเขาเคยเป็นเพื่อนตายสหายธรรมของหลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม พญานาคตนนี้อดีตเคยบวชเป็นฤาษีมุนีไพรด้วยกันกับหลวงปู่ตื้อเมื่อปลายสมัยพระพุทธศาสนาของพระพุทธเจ้ากัสสะโป ในชาตินั้นหลวงปู่ตื้อท่านปฏิบัติภาวนาจนได้สมาบัติ สหายธรรมของท่านปฏิบัติศีลพรตมุนีไพรเพื่อปรารถนาอยากจะเกิดเป็นพญานาคราช หลังหมดอายุขัยสิ้นใจจากโลกในชาตินั้น หลวงปู่ตื้อท่านก็เวียนว่ายตายเกิดในมหาสมุทรโลกสงสารเพื่อสั่งสมบุญญาบารมีขององค์ท่าน บุญบารมีที่องค์ท่านหลวงปู่ตื้อปฏิบัติสั่งสมมา จึงทำให้องค์ท่านสิ้นทุกข์ถึงธรรมในชาติปัจจุบัน

วันที่สอง หลังบิณฑบาตฉันอาหารกันเรียบร้อยแล้ว หลวงปู่พรหมพาหลวงปู่ชอบเดินข้ามแม่น้ำสายไปขึ้นฝั่งเมืองท่าขี้เหล็ก ตรงข้ามอำเภอแม่สาย หลวงปู่พรหมท่านพาหลวงปู่ชอบเข้าไปพักที่วัดเจ้าระเข่ง เนื่องจากหลวงปู่พรหมท่านคุ้นเคยกันกับเจ้าจองระเข่ง (เจ้าอาวาสวัดระเข่ง) ออกจากท่าขี้เหล็ก ท่านทั้งสองพากันเที่ยววิเวกตามสถานที่ต่างๆ ของเชียงตุง หลวงปู่พรหมชวนหลวงปู่ชอบไปเที่ยววิเวกสิบสองปันนามณฑลยูนนาน ประเทศจีน พอเข้าไปเที่ยววิเวกสิบสองปันนาแล้ว หลวงปู่ชอบท่านเห็นวัตรปฏิบัติของพระเณรทางนั้นหย่อนยานในพระธรรมวินัย พากันกินข้าวเย็น เล่นสตรีไม่ต่างอะไรกับฆราวาส ผู้หญิงบางคนจะมาจับเนื้อต้องตัวท่านกับหลวงปู่พรหมเหมือนที่เขาคุ้นเคยกับพระเณรที่นั่น หลวงปู่ชอบเห็นท่าไม่ดี สีจีวรจะหมอง ท่านจึงชวนหลวงปู่พรหมเดินทางกลับมาประเทศพม่าอีกครั้ง

หลังกลับมาประเทศพม่าแล้ว หลวงปู่พรหมชวนหลวงปู่ชอบไปเที่ยววิเวกมัณฑะเลย์และอินเดีย ท่านอยากไปดูแผ่นดินถิ่นธรรมต้นกำเนิดของพระพุทธศาสนา หลวงปู่ชอบท่านไม่อยากไปเมืองมัณฑะเลย์ ท่านอยากจำพรรษาแถวเขตเชียงตุง เพราะสถานที่ภูเขาป่าดอยแถวนี้ถูกกับจริตนิสัยของท่าน ท่านทั้งสองจึงแยกกันออกเที่ยววิเวกหาสถานที่จำพรรษา หลวงปู่ชอบบอกหลวงปู่พรหมท่านเดินทางไปเมืองมัณฑะเลย์

เพียงลำพังเพื่อจะไปจำพรรษาอยู่ที่นั่น ผู้เฒ่าพรหมบอกเราว่า ***"ครูบา ถ้าพวกเฮาบ่ตายก่อน ให้กลับมาเจอกันที่เชียงใหม่เด้อ ผมจะไปมัณฑะเลย์ ไปอินเดีย"*** *เอาแท้ๆ อาจารย์พรหมเพิ่นกะบ่ได้ไปอินเดีย มันมีเหตุ พวกทหารอังกฤษเริ่มเข้ายึดอินเดีย เลยเป็นเหตุให้อาจารย์พรหมบ่ได้ไปแสวงบุญอยู่อินเดียตามที่เพิ่นตั้งใจเอาไว้"*

หลังแยกกันกับหลวงปู่พรหมแล้ว หลวงปู่ชอบท่านก็ออกเที่ยววิเวกหาสถานที่จำพรรษาในเขตเชียงตุง ท่านมาพบหมู่บ้านชาวไทยใหญ่แห่งหนึ่งชื่อ **เมืองยาง** บ้านเมืองยางแห่งนี้เพิ่งตั้งเป็นหมู่บ้านขึ้นมาได้ไม่กี่ปี มีบ้านเรือนสิบกว่าหลังคาเรือน บ้านเมืองยางยังไม่มีวัดวาศาสนาให้ญาติโยมได้อาศัยทำบุญ ชาวไทยใหญ่หมู่บ้านแห่งนี้ จึงพากันนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบจำพรรษาอยู่ที่นี่ องค์ท่านพิจารณาเห็นสมควรแก่สถานที่และสัปปายะศรัทธา หลวงปู่ชอบท่านจึงรับนิมนต์พี่น้องชาวไทยใหญ่จำพรรษาอยู่ที่เมืองยาง

พรรษาที่ ๑๔ ปีพุทธศักราช ๒๔๘๑ **พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจำพรรษาที่บ้านไทยใหญ่เมืองยาง แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า** และเป็นปีแรกครั้งแรกที่พ่อแม่-ครูอาจารย์ชอบ ท่านจำพรรษาอยู่ที่ประเทศพม่า

ลูกนัคราเล่นน้ำ

หลังพ้นฝนออกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๘๑ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านร่ำลาพี่น้องชาวบ้านไทยใหญ่ เมืองยาง ผู้มีพระคุณในปัจจัยสี่ ออกเที่ยววิเวกเข้าไปทางตอนกลางของประเทศพม่า องค์ท่านตั้งใจเดินทางไปดูเมืองเจียงตอง ซึ่งท่านเคยเกิดอยู่เมืองนี้ ถูกเกณฑ์เป็นทหารทัพหน้าของพระเจ้าบาเยงนอง (พระเจ้าบุเรงนอง) มาตีกรุงศรีอยุธยา ชาตินั้นท่านเป็นไข้ป่าตายระหว่างเดินทัพจะเข้ามาตีเอาเมืองเชียงใหม่

ท่านว่าระหว่างเดินทางไปเมืองเจียงตอง เราอาศัยพักภาวนาตามภูเขาป่าดอยใกล้หมู่บ้านของชาวกะเหรี่ยงบ้าง ชาวไทยใหญ่บ้าง ท่านว่าการเที่ยววิเวกประเทศพม่า

ยุคของท่านนั้นจะมีอุปสรรคหลายอย่าง เช่น พูดคนละภาษา เวลาไถ่ถามกันก็ไม่ค่อยรู้เรื่อง บางครั้งก็ทำให้เข้าใจผิดกันได้ เรื่องดินฟ้าอากาศทางเมืองพม่านั้น จะหนาวเย็นกว่าทางเมืองไทยเรามาก บางครั้งท่านต้องก่อไฟผิงทั้งวันทั้งคืนเพื่อคลายความเหน็บหนาว เรื่องอาหารการขบฉันก็ลำบาก บิณฑบาตได้อะไรมา ท่านก็ฉันไปตามมีตามเกิด เพื่อประคองธาตุขันธ์ให้ทรงไว้ในการปฏิบัติธรรม บางครั้งท่านก็ไม่ได้ฉันข้าวเป็นเวลาหลายวันติดต่อกัน เพราะบางหมู่บ้านที่เดินผ่านเขาไม่ใส่บาตรให้ท่าน บางหมู่บ้านที่เขาไม่นับถือพระพุทธศาสนา เพียงแค่เดินเข้าไปถามทาง เขาก็พากันออกมาขับไล่ไสส่งก็มี

ระหว่างเดินทางมาเมืองเจียงตอง ท่านหลงป่าหาทางออกไม่ได้ ต้องอาศัยนอนค้างแรมอยู่ในป่าแห่งนั้นคืนหนึ่ง พอเช้าวันใหม่ ท่านหาทางออกจากป่าแห่งนี้จนถึงเที่ยงวัน ก็ยังหาทางออกไม่เจอ ระหว่างหาทางออกจากป่าแห่งนี้อยู่นั้น ท่านพบธารน้ำสายหนึ่ง กว้างประมาณสิบเมตร ลึกประมาณหน้าอกของท่าน ท่านบอกธารน้ำแห่งนี้ใสเย็นจนเห็นตัวปลาแหวกว่ายไปมา หลวงปู่ชอบท่านพักกรองน้ำเอาไว้ฉัน จากนั้นท่านลงไปสรงน้ำในลำธารแห่งนี้เพื่อคลายร้อน

ขณะที่องค์ท่านกำลังสรงน้ำอยู่นั้น ปรากฏน้ำที่ไหลมาจากทางเบื้องบนเกิดขุ่นมัว มีกลิ่นคาวคลุ้งจนท่านคลื่นเหียนอาเจียนออกมา พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านอุปมาเปรียบเทียบกลิ่นคาวนี้ให้ฟังว่า ***“กลิ่นอีหยังคาวกะเดี้ยกะด้อ เกิดมากะบ่เคยพ้อคาวปูคาวปลากะบ่เหม็นหืนขึ่นคอปานนี้ มันขึ่นคาวแฮงหลายจนเฮาฮากทั่งออกมา”***

แปลความหมายว่า ***“กลิ่นอะไรก็ไม่รู้คาวจนเกินประมาณ เกิดมาก็ไม่เคยเจอคาวปูคาวปลาก็ไม่เหม็นหืนขึ่นคอปานนี้ มันขึ่นคาวมากจนเราอาเจียนออกมา”***

ตอนแรกหลวงปู่ชอบท่านเข้าใจว่ามีสัตว์ตายอยู่ในน้ำ ท่านจึงเดินเลาะเลียบลำธารขึ้นไปดูต้นตอที่มาของกลิ่นคาวคลุ้งนี่ องค์ท่านเดินออกจากจุดสรงน้ำขึ้นไปประมาณร้อยกว่าเมตร ท่านเห็นงูดำตัวหนึ่งขนาดเท่าโคนขาของท่าน กำลังเล่นน้ำดำผุดดำว่ายอยู่หน้าซอกหินที่มีน้ำไหลออกมา ท่านบอกงูตัวนี้มีสีดำทั้งตัว เวลากระทบแสงแดด

จะเกิดสีแวววาวสะท้อนตา คล้ายกับสีสันวรรณะของงูแสงอาทิตย์บ้านเรา งูดำตัวนี้มีความยาวประมาณสิบวา ตาสีเพลิงเท่าไข่ไก่ ที่หัวของงูดำตัวนี้เป็นหยักสีแดงคล้ายหงอนไก่ ท่านว่า *"ตั้งแต่เกิดมาเราเพิ่งเห็นงูที่มีลักษณะแบบนี้อยู่ในป่า เราเอะใจงูตัวนี้มันมีอะไรน่าผิดสังเกต"*

องค์ท่านนั่งซุ่มดูงูดำตัวนี้เล่นน้ำอยู่ไม่นานเท่าไหร่ ก็มีงูดำอีกตัวหนึ่งขนาดพอๆ กันโผล่ออกมาจากซอกหินน้ำผุด งูดำสองตัวนี้พากันเล่นน้ำดำผุดมุดดินหยอกล้อกันโดยการชูหัวขึ้นเหนือน้ำ ลักษณะนาคาแสดงเดช หลวงปู่ชอบท่านกำหนดดูที่มาของงูดำสองตัวนี้ว่าเป็นอะไรกันแน่ ท่านทราบจากภายในว่า งูดำสองตัวนี้ ที่แท้เป็นลูกนาคราชจำแลงขึ้นมาเที่ยวเล่นบนโลกมนุษย์ พอรู้ที่มาของชาติพงษ์วงศ์ตระกูลงูดำสองตัวนี้แล้ว องค์ท่านจึงนั่งดูลูกนาคราชสองตนนี้เล่นนาคาคะนองชล จนพญานาคน้อยสองตนนี้มุดหายเข้าไปในซอกหินน้ำผุด ไม่โผล่ออกมาให้ท่านเห็นอีก

ท่านบอกเป็นสิ่งที่แปลกประหลาดเหมือนกัน หลังจากนาคราชน้อยสองตนนี้เลิกเล่นน้ำแล้ว ปรากฏน้ำในลำธารกลับมามีกลิ่นปรกติตามธรรมชาติ สัตว์สาราสิงในป่าก็อาศัยใช้อาบใช้กินได้ตามปรกติ ท่านว่าที่น้ำในลำธารมีกลิ่นคาวคลุ้งขึ้นมานั้นเกิดจากนาคาน้อยสองตนนี้แสดงเดชข่มสัตว์อื่นให้เกรงกลัวในอำนาจวาสนาของตนตอนนัคราน้อยสองตนนี้เล่นน้ำ ไม่มีสัตว์ป่าตัวไหนกล้าลงไปกินน้ำในลำธารแห่งนี้เพราะเกรงกลัวในอำนาจของผู้มีบุญหนักศักดิ์ใหญ่กว่าตน หลังองค์ท่านดูนาคราชน้อยสองตนนี้เล่นน้ำแล้ว หลวงปู่ชอบท่านก็แบกบาตรสะพายกลดเดินเลียบเลาะลำธารนี้มาเรื่อยๆ จนล่วงเข้าถึงเมืองเจียงตอง

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านสอนพระกรรมฐานขุนนางเหยียบขี้ไก่ไม่ฝ่ออย่างผู้บันทึกว่าวิธีการหนึ่งเวลาหลงป่า อย่าทิ้งสายน้ำ เพราะธรรมชาติของแม่น้ำลำธารจะไหลจากป่าเข้าสู่เมือง ท่านบอกให้เดินเลียบเลาะเกาะขอบสายน้ำไปเรื่อยๆ ก็จะพบกับหมู่บ้านชานเมืองเอง ท่านว่า *"เราใช้วิธีการแบบนี้เอาตัวรอดในเวลาหลงป่า ยกเว้นครั้งที่เราเดินหลงป่าอดข้าวสามวันไม่พบบ้านเรือนผู้คน เพราะกรรมเก่าของเราบันดาลผลในปัจจุบัน"*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบเดินทางมาถึงเมืองเจียงตองเวลาเย็นย่ำ ท่านเข้าไปขอพักที่วัดไทยใหญ่เจียงตอง ท่านบอกเจ้าจองเจียงตอง (เจ้าอาวาสวัดเจียงตอง) ผู้นี้ อัธยาศัยไมตรีดี ท่านรู้จักมักคุ้นกับพระกรรมฐานไทย เพราะพระคุณเจ้าหลวงปู่กินรี จันทิโย ลูกศิษย์สายมหานิกายรุ่นใหญ่ขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต มาเที่ยววิเวกที่เมืองเจียงตองก่อนหน้านี้ หลวงปู่ชอบท่านเล่าแบบนอบน้อมว่า *"เราได้อาศัยบารมีท่านอาจารย์กินรี นครพนม มาแผ่เมตตาไว้ที่นี่ ถ้าไม่มีท่านอาจารย์กินรีมาผูกมิตรกรรมฐานไทยไว้ที่นี่ เราก็คงจะมืดฟ้ามัวดินในการหามิตรอยู่ที่นี่"*

หลวงปู่ชอบบอกเมืองเจียงตองเป็นชาวไทยใหญ่ ผู้คนที่นี่นับถือพระพุทธศาสนา เมืองเจียงตองตอนนั้น (พ.ศ. ๒๔๘๒) มีบ้านเรือนประมาณหกสิบกว่าหลังคาเรือน สมัยนั้นหมู่บ้านขนาดหกสิบหลังคาเรือนขึ้นไป ถือว่าเป็นหมู่บ้านที่มีขนาดใหญ่มาก พื้นที่รอบเมืองเจียงตองเป็นภูเขาป่าดอยคล้ายกับจังหวัดแม่ฮ่องสอนของประเทศไทยเรา ท่านเห็นสถานที่ภูมิประเทศแห่งนี้เหมาะแก่การจำพรรษา ท่านจึงให้โยมทำที่พักให้บนดอยลูกหนึ่ง ทางฝั่งตะวันออกของเมืองเจียงตอง

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๒ พรรษาที่ ๑๕ **พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจำพรรษาอยู่ที่เมืองเจียงตอง ประเทศพม่า** โดยลำพังองค์เดียว

เรียนถาม *"พ่อแม่ครูอาจารย์จำพรรษาองค์เดียว เป็นพญาเดียวดาย ไม่เหงาบ้างหรือ"*

ท่านบอก *"ใจเหงา เราก็เอาธรรมปลอบ ความเหงาเศร้าหมองเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งของกิเลสที่มาป่วนจิตให้เสียใจ เราชอบอยู่ผู้เดียวมันภาวนาม่วนดี บ่ต้องไปกังวลกับผู้ใด ถ้าอยากได้มรรคาให้ปฏิบัติผู้เดียวถึงจะเห็นผล เราบวชมาหาทางพ้นทุกข์อย่างเดียว บ่ได้บวชมาเจริญพรขอกฐินผ้าป่ากับผู้ใด พระครูพระคันเราก็บ่อยากเป็นกับเขา เกิดมาชาตินี้ได้เป็นพระชอบ ฐานสโม เราก็พอใจแล้ว คนเราถ้ารู้จักความพอดี ใจมันก็บ่เป็นทุกข์หลาย ที่ดิ้นด่าวๆ แล่นหาแต่ความอยากกันอยู่นั่น เพราะใจมันบ่รู้จักคำว่าพอ"*

พักภาวนาที่ห้วยน้ำริน อำเภอแม่ริม

หลังออกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๘๒ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ลาญาติโยมชาวเมืองเจียงตอง เดินทางกลับมาเมืองไทย องค์ท่านกลับเข้าเมืองไทยทางเขตอำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก ท่านเที่ยววิเวกจากจังหวัดตากมาแม่ฮ่องสอน สถานที่องค์ท่านเข้าไปพักภาวนาในเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอนนั้น มีบ้านกะเหรี่ยงแม่เมืองหลวง เขตอำเภอปาย ออกจากบ้านกะเหรี่ยงแม่เมืองหลวง ท่านมาพักภาวนาอยู่ที่ถ้ำแม่อูบมอง ออกจากถ้ำแม่อูบมอง ท่านมาพักภาวนาอยู่ถ้ำน้ำลอด เขตอำเภอปางมะผ้า

จากนั้นท่านเดินทางมาเมืองเชียงใหม่ เข้าไปพักที่วัดเจดีย์หลวงเพื่อถามข่าวองค์ท่านหลวงปู่มั่นจากหมู่คณะ ท่านทราบว่าองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต พาลูกศิษย์พักภาวนาอยู่ที่บ้านปง (วัดป่าอรัญญวิเวก) อำเภอแม่แตง ท่านจึงเดินทางมาบ้านปงเพื่อตามหาพ่อแม่ครูบาอาจารย์องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

ถึงบ้านปง หลวงปู่ชอบท่านทราบว่าองค์ท่านหลวงปู่มั่นพาลูกศิษย์ไปพักภาวนาที่ดอยนะโม อำเภอพร้าว ท่านจึงตามไปหาองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่ดอยนะโม หลวงปู่ชอบท่านพักภาวนาอยู่ที่ดอยนะโมระยะหนึ่ง จากนั้นองค์ท่านหลวงปู่มั่นพาท่านกับหมู่คณะไปเที่ยววิเวกที่บ้านโหล่งขอด ซึ่งอยู่ไม่ไกลกันมากนักกับดอยนะโม ต่อมา หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม หลวงปู่เกตุ วัณณาโก และหมู่คณะอีกสิบกว่ารูป ตามมาสมทบกับคณะขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ที่บ้านโหล่งขอด องค์ท่านหลวงปู่มั่นจึงพาลูกศิษย์ข้ามไปเที่ยววิเวกที่บ้านมูเซอ ห้วยน้ำขุ่น เขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย

หลวงปู่ชอบท่านพักอยู่กับองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่บ้านมูเซอ ห้วยน้ำขุ่น อำเภอแม่สรวย ระยะหนึ่ง องค์ท่านหลวงปู่มั่นแนะนำให้ท่านไปเที่ยววิเวกบ้านน้ำริน เขตอำเภอแม่ริม องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอก ***“สถานที่แห่งนี้วิเวกดี อาจจะถูกกับจริตนิสัยเดียวดายอย่างท่านชอบ”*** หลวงปู่ชอบท่านจึงกราบลาองค์ท่านหลวงปู่มั่นเดินทางไปบ้านน้ำริน อำเภอแม่ริม ตามที่องค์ท่านหลวงปู่มั่น ผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์แนะนำ

ชาวบ้านน้ำรินมาทำที่พักให้ โดยมีพ่อของพ่อเลี้ยงชื้น ซึ่งเป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่น พาชาวบ้านมาทำศาลาหอฉันชั่วคราวหนึ่งหลัง เพื่อให้ท่านใช้เป็นที่รับรองญาติโยมเวลามาถวายภัตตาหาร สร้างที่พักชั่วคราวไม้ไผ่สับฟากหนึ่งหลัง เพื่อให้ท่านใช้เป็นที่พักอาศัยในการปฏิบัติธรรม ทำทางเดินจงกรมให้สองเส้น เส้นหนึ่งอยู่ข้างที่พักของท่าน อีกเส้นหนึ่งจะอยู่บนเนินดอย ห่างจากที่พักขององค์ท่านราวสามร้อยเมตร

เรียนถามองค์ท่านว่า *"ทำไมพ่อแม่ครูอาจารย์จึงชอบอยู่ลำพังเพียงองค์เดียว ไม่กลัวอันตรายจากสัตว์สาราสิ่งคะนิงคนบ้างหรือ"*

พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านบอก *"อันตรายจากบุคคลสัตว์สาราสิ่งภายนอกนั้น เราไม่กลัวมันหรอก สิ่งที่เรากลัวนั้นคืออันตรายจากกิเลสภายในใจของตนเท่านั้น ใจฟุ้งซ่านหงอยเหงานั้นเกิดจากกิเลสในใจของตนเองนั่นแหละที่บั่นทอนจิตใจฟุ้งซ่าน ไม่ได้เกิดจากสัตว์บุคคลก่อกวน จิตฟุ้งซ่านนั้นเกิดจากใจเราเข้าไปยึดถือในเรื่องนั้นๆ ให้เป็นธรรมารมณ์ การอยู่ลำพังผู้เดียวมันสะดวกใจดี ไม่ต้องมาเป็นกังวลกับใคร คนเราถ้าคุ้นเคยในการปฏิบัติอย่างเดียวดายแล้ว จะรู้ว่าความสุขในการเป็นเอกบุรุษเอกสตรีแห่งธรรมนั้นเป็นอย่างไร*

การอยู่อย่างเดียวดายโดยมีธรรมเป็นเพื่อนใจนั้นมันสบายใจดี ไม่ต้องไปทะเลาะเบาะแว้งกับปากคนใจใคร การอยู่อย่างเอกบุรุษเอกสตรีนั้น ไปไหนมาไหนมันสะดวกใจดี ไม่ต้องมาเป็นกังวลทุกข์กับใจเขาใจเรา เข้าเป็นเรือพ่วง หัดอยู่ผู้เดียวในธรรมให้เป็น ใจก็จะเป็นสุข กิเลสนี้ถ้าได้รบกวนจิตใจใครแล้ว อย่างน้อยคนนั้นนอนไม่หลับ หนักเข้าเป็นบ้าเสียสติ ฆ่าตัวเองฆ่าผู้อื่นให้ตายไปก็มี เกิดเป็นคนอย่าทำให้ใจตนเองเป็นกำพร้าธรรม ปฏิบัติให้ใจของตนเองมีวิหารธรรมเครื่องอยู่ครองจิต จิตผู้มีวิหารธรรมครองใจแล้ว ผู้นั้นจะไม่เป็นทุกข์ จิตใจของผู้นั้นจะอยู่อย่างสุคติแม้ตัวยังไม่ตาย"

พ่อแม่ครูอาจารย์บอก *"ปี ๒๔๘๓ เป็นครั้งแรกที่เราเข้ามาพักภาวนาที่บ้านน้ำริน ตามคำแนะนำของพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น"* เสนาสนะป่าบ้านน้ำริน ที่ท่านพักเมื่อปี ๒๔๘๓

กับวัดป่าน้ำรินในปัจจุบันนั้น ท่านบอกเป็นคนละสถานที่กัน เสนาสนะป่าบ้านน้ำริน ที่องค์ท่านพักนั้น จะอยู่ทางด้านหลังของวัดป่าน้ำริน ท่านว่าวัดป่าน้ำรินเริ่มเป็นวัดวาขึ้นมาอย่างจริงจังเมื่อสมัยที่หลวงปู่แหวน สุจิณโณ มาพักจำพรรษา จากนั้นวัดป่าน้ำรินจึงมีพระเณรเข้ามาพักภาวนาจำพรรษาอยู่มิได้ขาดจนตราบเท่าทุกวันนี้

มีเรื่องเกี่ยวกับพญานาคตนหนึ่งที่พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบเล่าให้ฟังตอนท่านพักภาวนาอยู่บ้านน้ำริน ท่านบอกมีนาคามานพตนหนึ่งอาศัยอยู่หนองห้วยส้มหน้าวัดป่าน้ำริน ขึ้นมาหาองค์ท่าน นาคามานพหนุ่มตนนี้จำแลงแปลงกายเป็นมนุษย์ขึ้นมาใส่บาตรถวายจังหันให้กับองค์ท่าน ท่านว่าแต่ละครั้งที่พญานาคหนุ่มตนนี้จำแลงแปลงตนมาถวายจังหันร่วมกับผู้คน เขาจะแยกตัวออกมานั่งอยู่เดียวดาย โดยไม่เอื้อนเอ่ยเจรจาจากับผู้ใด พอท่านให้พรเสร็จแล้ว นาคามานพผู้นี้เขาก็จะกราบลากลับทันที พฤติกรรมของนาคราชหนุ่มหนองห้วยส้มตนนี้ องค์ท่านเฝ้าสังเกตดูอยู่ร่วมสิบวัน

วันหนึ่งพอผู้คนเพลาซา หลวงปู่ชอบท่านถามนาคราชจำแลงตนนี้ว่า ***“โยมมาจากไหน อาตมาไม่เคยเห็นโยมที่บ้านน้ำรินเลย”*** พญานาคจำแลงตอบองค์ท่านว่า ***“บ้านโยมอยู่ไม่ไกลจากที่นี่มากเท่าไหร่นัก”*** พอตอบคำถามองค์ท่านแค่นี้ เขาก็รีบชิงลาเพื่อเลี่ยงที่จะตอบคำถามอื่นๆ จากองค์ท่านอีก

พอพญานาคจำแลงรีบลากลับ องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงเดินตามเขาออกมาทางหน้าวัดป่าน้ำริน ตรงหนองห้วยส้ม นาคบุรุษจำแลงผู้นี้ พอรู้ว่าหลวงปู่ชอบตามมาเขาพูดกับองค์ท่านว่า ***“ข้าพเจ้าไม่มีสิ่งใดที่จะปิดบังท่านอีกแล้ว”*** พญานาคจำแลงบอกองค์ท่านว่า ***“ข้าพเจ้าเป็นพญานาคอยู่หนองห้วยส้ม รักษาพระศาสนาที่นี่ ข้าพเจ้าขึ้นมาโลกมนุษย์เพราะอยากสั่งสมบารมีให้กับตนเอง”*** หลวงปู่ชอบท่านถาม ***“พญานาคก็อยากทำบุญเหมือนกับมนุษย์ด้วยหรือ”*** พญานาคหนองห้วยส้มบอกท่านว่า ***“พญานาคก็มีจิตใจใฝ่บุญไม่ต่างอะไรกันกับมนุษย์ผู้ใฝ่ธรรม ก่อนข้าพเจ้าจะเกิดเป็นพญานาค ข้าพเจ้าก็เคยเป็นมนุษย์เหมือนกันกับท่านมาก่อน บุญกุศลที่ข้าพเจ้าได้กระทำไว้เมื่อตอนสมัยเป็นมนุษย์ จึงส่งผลให้ข้าพเจ้าได้มาเกิดเป็นพญานาคเฝ้าพระศาสนาจนสิ้นสมัย”***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถามพญานาคหนองห้วยส้ม ***“พญานาคจำแลงเป็นมนุษย์ได้ด้วยหรือ”*** เขาตอบท่านว่า ***“พญานาคมีฤทธิ์มากกว่ามนุษย์ธรรมดา สามารถจำแลงแปลงเป็นอะไรก็ได้ตามที่ใจปรารถนา พญานาคทุกตนจะมีแก้วทิพย์สารพัดนึกประดับบุญบารมีของตนเอง แก้วทิพย์นี้เกิดจากบุญบารมีที่ตนเองบำเพ็ญมา แก้วทิพยจิตเป็นบุญฤทธิ์ประจำตัวของพญานาคทุกตนนับแต่ถือจุติภูมิ”*** พญานาคหนองห้วยส้มได้แสดงฤทธิ์ให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบดูหลายอย่าง เช่น จำแลงเป็นบุรุษหลายคนในวาระเดียวกัน จำแลงเป็นสาวสวยฟ้อนรำทัดมาลาดอกไม้ จำแลงเป็นหญิงแก่หงอกหง่อมไม่มีฟัน จำแลงเป็นชายแก่ถือไม้เท้า จำแลงเป็นนายพรานถือหอกง้าวท้าวธนู จำแลงเป็นช้าง ม้า วัว ควาย และรูปกายนาคาราช เป็นต้น

ท่านบอกเวลาพญานาคจำแลงเป็นอะไรนั้น รวดเร็วดั่งอึดใจ แต่ละครั้งที่พญานาคจำแลงแปลงรูปเป็นอะไร ไม่ว่าคนหรือสัตว์ กิริยาท่าทางที่พญานาคจำแลงนั้น จะเป็นเหมือนจริงทุกอย่าง หลังจากพญานาคหนองห้วยส้มจำแลงเป็นรูปต่างๆ ให้ดูแล้ว เขาก็ลาองค์ท่านกลับไปยังบาดาลวิมานเมืองของเขา ท่านว่าเวลาพญานาคจากไป เขาจะจมลงในดิน ยังกับว่าแผ่นปฐพีที่แน่นหนานี้ไม่เป็นอุปสรรคในการไปการมาของเขาเลย

ถามองค์ท่านว่า *“ทุกวันนี้ พญานาคหนองห้วยส้มตนนี้ เขาไปมาหาสู่พ่อแม่ครู-อาจารย์บ้างไหม”* ท่านบอก *“เขามาเยี่ยมฟังธรรมกับเราเหมือนเดิม บางครั้งเขาจะมาทางดินโดยผุดขึ้น บางครั้งเขาจะมาทางอากาศ”*

ถามองค์ท่านว่า *“กายทิพย์นี้ เวลาเขาไปไหนมาไหน ใช้เวลาเดินทางนานเหมือนกับมนุษย์เราหรือไม่”* พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านบอก *“พวกกายทิพย์ เวลาเขาไปไหนมาไหนจะรวดเร็วกว่ามนุษย์เรา เพียงลัดมือเดียวเขาก็ไปถึงสถานที่แห่งนั้นแล้ว พวกกายทิพย์นี้วัตถุสิ่งของไม่สามารถปิดกั้นขัดขวางการไปการมาของเขาได้ การไปการมาของพวกกายทิพย์เขาจะเป็นอิสระมากกว่ามนุษย์เราหลายเท่านัก มนุษย์เราต้องอาศัยแข้งขาพาหนะพาไป พวกกายทิพย์เวลาไปไหนมาไหน เขาจะเร็วรวดทันที ไม่ได้หอบขันธ์ห้า* ***“ภาราหะเว”*** *อันหนักหน่วงในการเดินทางเหมือนกันกับมนุษย์เรา”*

จำพรรษากับหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ

ก่อนเข้าพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านเที่ยววิเวกมาพักที่สำนักสงฆ์บ้านแม่หนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ท่านพบหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ พักภาวนาอยู่ที่นี่กับพระภิกษุบวชใหม่อีกสองรูป หลวงปู่เหรียญนิมนต์หลวงปู่ชอบให้จำพรรษาด้วยกันที่บ้านแม่หนองหาร หลวงปู่ชอบท่านคุ้นเคยถูกอัธยาศัยในหลวงปู่เหรียญอยู่แล้ว ท่านจึงตกลงจำพรรษาด้วยกันกับหลวงปู่เหรียญที่สำนักสงฆ์บ้านแม่หนองหาร

ผู้บันทึกเรียนถามหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ ถึงความสนิทสัมพันธ์เที่ยววิเวกจำพรรษาด้วยกัน และเรื่องภายในที่องค์ท่านทั้งสองปฏิบัติมาด้วยกันมา เมื่อครั้งหลวงปู่เหรียญท่านมาร่วมงานมุทิตาจิตองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่วัดป่าโคกมน บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖

และได้เรียนถามหลวงปู่เหรียญอีกครั้งที่ วัดท่าแขก อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เมื่อวันที่ ๖ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐

พระคุณเจ้าหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างท่านกับพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ให้ผู้บันทึกฟังว่า

“เราเคยขอนิสัยจากหลวงปู่ชอบ เคยจำพรรษาร่วมกันกับท่านมาก่อน เคยเที่ยวธุดงค์กับท่านบ้างเป็นบางครั้ง หลวงปู่ชอบท่านเป็นผู้มีนิสัยไปเร็วมาเร็ว ทำอะไรคล่องแคล่วไปหมด ท่านชอบธุดงค์องค์เดียวเป็นหลัก เป็นบางครั้งที่ท่านจะอนุญาตให้หมู่คณะติดตามไปด้วย หลวงปู่ชอบท่านชอบเที่ยววิเวกแบบสมบุกสมบันชนิดเอาตายเข้าว่า ผู้ไม่มีความอดทนจะเที่ยววิเวกกับท่านไม่ได้ เราเคยปฏิบัติกับท่านมาก่อน เห็นข้อวัตรปฏิบัติของท่านแล้วเกิดความเลื่อมใส จึงนับถือท่านเป็นครูบาอาจารย์ของเราอีกองค์หนึ่ง หากจะนับว่าเราเป็นลูกศิษย์ของท่านอีกองค์หนึ่งก็ไม่ผิด”

สมัยที่องค์ท่านทั้งสองจำพรรษาด้วยกันที่สำนักสงฆ์บ้านแม่หนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ หลวงปู่เหรียญท่านจะรับหน้าที่อุปัฏฐากหลวงปู่ชอบ ส่วนเรื่องปฏิบัติภาวนานั้น ท่านทั้งสองจะปฏิบัติตามอุปนิสัยของแต่ละองค์ จริตองค์ท่านหลวงปู่ชอบโลดโผน จริตองค์ท่านหลวงปู่เหรียญนั้นจะไปในทางปัญญา ถ้าติดขัดอะไรองค์ท่านทั้งสองจึงจะเล่าให้กันฟังเรื่องภายนอกภายในของภาคปฏิบัติ

พอใกล้จะออกพรรษาในปีนั้น หลวงปู่เหรียญถามหลวงปู่ชอบว่า ***“ท่านอาจารย์ออกพรรษาแล้วจะไปเที่ยววิเวกที่ไหน”*** หลวงปู่ชอบบอก ออกพรรษาแล้วท่านจะไปเที่ยววิเวกประเทศพม่าอีกครั้ง ท่านเคยไปจำพรรษาที่นั่น เห็นว่าสถานที่ทางเมืองพม่ามีป่าเขาถ้ำผาเหมาะแก่การปฏิบัติภาวนา หลวงปู่ชอบท่านชวนหลวงปู่เหรียญไปเที่ยววิเวกด้วยกันที่ประเทศพม่า หลวงปู่เหรียญไม่แน่ใจว่าจะไปเที่ยววิเวกประเทศพม่ากับหลวงปู่ชอบได้หรือไม่ ท่านขอพิจารณาในเรื่องนี้ดูก่อน

หลวงปู่เหรียญท่านนำเรื่องนี้ไปพิจารณา ท่านอธิษฐานจิตว่า ***“หากไปเที่ยววิเวกเมืองพม่าจะเป็นมงคลดีหรือมีเหตุขัดข้องประการใด ขอพระธรรมชี้แนะแนวทางแก่ข้าพเจ้าด้วยเถิด”*** เมื่ออธิษฐานจิตแล้ว ท่านนั่งสมาธิพิจารณาในเรื่องนี้ หลวงปู่เหรียญท่านเห็นความมืดมิด จิตไม่โล่งสบาย ทุกครั้งที่นำเรื่องนี้ขึ้นมาพิจารณา ท่านก็จะเห็นเป็นแบบนี้ตลอด

พอท่านไปทำข้อวัตรกับหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบถามหลวงปู่เหรียญถึงเรื่องที่จะไปเที่ยววิเวกประเทศพม่าด้วยกัน หลวงปู่เหรียญกราบเรียนว่า ***“กระผมพิจารณาเรื่องที่จะไปเที่ยววิเวกเมืองพม่ากับท่านอาจารย์ดูหลายรอบแล้ว กระผมเห็นแต่ความมืดมนเกิดขึ้นมาในจิตทุกครั้งที่พิจารณาในเรื่องนี้ กระผมว่าการไปเที่ยววิเวกเมืองพม่าของกระผมนั้นจะเกิดขัดข้อง ไม่เป็นมงคล กระผมไม่ขอไปเที่ยววิเวกเมืองพม่ากับท่านอาจารย์ดอกขอรับ”***

หลวงปู่ชอบบอก ***“ไม่เป็นไร ถ้าท่านเหรียญพิจารณาแล้วมันจะมีอุปสรรคขัดข้องสำหรับท่านก็ไม่ต้องไป ส่วนทางผมนั้น พิจารณาดูแล้วไม่มีอุปสรรคอะไรมากมายจน***

เกินวิสัยที่ตนเองจะแก้ไขได้ ออกพรรษาพ้นฝนแล้ว ผมก็จะเดินทางเข้าเมืองพม่า” หลวงปู่ชอบยืนยันแน่วแน่ที่ท่านจะเดินทางไปเที่ยววิเวกเมืองพม่าอีกครั้ง

เที่ยววิเวกประเทศพม่าครั้งที่สอง

หลังออกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม รับนิมนต์ไปร่วมงานถวายกฐินครัวทานที่วัดป่าน้ำริน อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พ่อของพ่อเลี้ยงชื้นและชาวบ้านน้ำริน นิมนต์องค์ท่านอยู่โปรดญาติโยมชาวบ้านน้ำรินเพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติ หลวงปู่ชอบท่านปฏิเสธในการรับนิมนต์ ท่านบอกญาติโยมบ้านน้ำรินว่า *“เสร็จจากงานนี้ อาตมาจะเดินทางไปเที่ยววิเวกที่เมืองพม่า”*

ข่าวองค์ท่านหลวงปู่ชอบจะไปเที่ยววิเวกประเทศพม่า ไปเข้าหูพระสี พระสังข์ (พระสี พระสังข์ บวชได้ ๕ พรรษาเท่ากัน พระสังข์บวชก่อนพระสี ๑ เดือน) พระสี พระสังข์ พอทราบว่าองค์ท่านหลวงปู่ชอบจะไปเที่ยววิเวกประเทศพม่า ท่านทั้งสองอยากจะไปเที่ยววิเวกกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ เพื่อหาประสบการณ์ในภาคปฏิบัติของตนเองตามประสาพระหนุ่มที่กำลังเหิมฮึกคึกคะนอง ท่านทั้งสองจึงพากันไปกราบเรียนองค์หลวงปู่ชอบ

พระสี พระสังข์ กราบเรียนเจตนาของตนให้หลวงปู่ชอบทราบ อยากจะเดินทางไปเที่ยววิเวกเมืองพม่ากับองค์ท่าน พระสี พระสังข์ ยังไม่เคยไปเที่ยววิเวกประเทศพม่ามาก่อน จึงอยากจะขอติดตามหลวงปู่ชอบไปเที่ยววิเวกที่ประเทศพม่าด้วย

หลวงปู่ชอบถาม *“พวกท่านคิดดีแล้วหรือที่จะเดินทางไปเที่ยววิเวกเมืองพม่า พวกท่านแน่ใจในตัวเอง มั่นคงในพรหมจรรย์หรือไม่ ที่เมืองพม่านั้นลำบากกว่าทางเมืองไทยเรามาก ที่นั่นมีอุปสรรคหลายสิ่งหลายอย่างทำให้ขัดข้องไปหมดทุกเรื่อง อากาศที่นั่นหนาวเย็นกว่าทางเมืองไทยเรามาก ภูเขาที่นั่นก็สูงกว่าภูเขาทางบ้านเรามาก ภูเขาบางลูกขึ้นลงใช้เวลาเป็นวันสองวันก็มี อาหารการกินของคนที่นั่น เขากินแต่ถั่ว งา ผู้ไม่เคยกินอาหารแบบนั้น จะเกิดความลำบากทางร่างกายเอาได้ ที่สำคัญคือ*

เรื่องผู้หญิง คนที่นั่น (สมัยนั้น) เวลาอาบน้ำ เขาจะแก้ผ้าล่อนจ้อนจนเหลือแต่ตัวเปล่าเล่าเปลือย เขาไม่อายกันนะ มันเป็นธรรมเนียมที่เขาถือปฏิบัติกันมาแบบนี้ ถึงเราเดินผ่านไปเห็น เขาก็แก้ผ้าอาบน้ำกันเฉยเลย พระเณรเรานี่สิที่ต้องอายเขาแทน ถ้าพวกท่านจะไปที่นั่น ให้พากันคิดเรื่องนี้ให้ดีเสียก่อน ถ้าไม่มีความเชื่อมั่นในพรหมจรรย์ของตนเองแล้ว พวกท่านอย่าไปเที่ยววิเวกเมืองพม่าเป็นอันขาด”

หลวงปู่ชอบท่านพูดเตือนพระสี พระสังข์ เพื่อดูความตั้งใจของท่านทั้งสองว่าจะเด็ดเดี่ยวจริงจังในการปฏิบัติแค่ไหน ท่านสีกับท่านสังข์ยืนยัน ถึงลำบากแค่ไหนก็จะขอติดตามองค์ท่านหลวงปู่ชอบไปเที่ยววิเวกที่ประเทศพม่าให้ได้ เมื่อห้ามความตั้งใจไม่ได้ หลวงปู่ชอบท่านจึงให้พระสี พระสังข์ ตั้งสัจจะปฏิญาณถ้าจะไปเที่ยววิเวกประเทศพม่ากับองค์ท่าน

หลวงปู่ชอบ *“ถ้าจะไปเที่ยววิเวกเมืองพม่ากับเรา พวกท่านต้องพากันตั้งสัจจะปฏิญาณตนก่อน ถ้าทำตามนี้ได้ เราจะอนุญาตให้พวกท่านไปเมืองพม่ากับเรา แต่ถ้าพวกท่านทำไม่ได้แม้แต่ข้อใดข้อหนึ่ง เราจะยกเลิกเรื่องเดินทางไปเมืองพม่าของพวกท่านทันที”*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก *“สัญญาทั้งหมดมี ๕ ข้อ ข้อที่ ๑ จะไม่ขัดข้องในเรื่องอาหารการกินเป็นอันขาด เขาใส่บาตรอะไรให้ก็ต้องฉันตามนั้น ข้อที่ ๒ จะต้องไม่ขัดข้องในเรื่องอากาศ เพราะอากาศทางเมืองพม่าหนาวเย็นกว่าทางเมืองไทยมาก บางครั้งหนาวมากจนต้องก่อไฟผิงอยู่ตลอดเวลา หนาวจนไม่สามารถเดินออกไปบิณฑบาตได้ ข้อที่ ๓ คนทางนั้นพูดคนละภาษากับพวกเรา การสื่อสารพูดคุยอาจทำให้เข้าใจผิดกันได้ ข้อที่ ๔ ทางไปเมืองพม่านั้นมันลำบากมาก ต้องเดินขึ้นเขาลงเขาหลายลูก ภูเขาบางลูกใช้เวลาเดินขึ้นเป็นวันก็มี บางลูกเดินขึ้นสองสามวันก็มี บางลูกขึ้นวันหนึ่งลงสองวันก็มี ถ้าเราไม่พาหยุดพัก พวกท่านจะหยุดพักกันไม่ได้ จะมาแสดงความท้อแท้อ่อนแอเพื่อมาต่อรองกับเราก็ไม่ได้ ข้อที่ ๕ ข้อนี้สำคัญมากที่สุด หากไม่มีความเชื่อมั่นในพรหมจรรย์ของตนเองแล้ว อย่าไปเมืองพม่าเป็นอันขาด เพราะคนทางนั้นเวลาอาบน้ำ เขาจะถอดผ้าลงไปอาบน้ำ ไม่ว่าหญิงชายแก่เฒ่า เขาก็ทำแบบนี้เหมือน*

กันหมด ถึงพระเณรเราจะสรงน้ำอยู่ก็ตาม ถ้าเขาอยากจะอาบน้ำแล้ว เขาก็จะแก้ผ้าลงไปอาบน้ำอยู่ใกล้ๆ กับที่พวกเราสรงน้ำนั่นแหละ ข้อนี้คือข้อสำคัญมากที่สุด”

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถาม *“สัญญาทั้ง ๕ ข้อนี้ พวกท่านจะขัดข้องไหม ถ้าขัดข้องแม้ข้อใดข้อหนึ่งก็ไปกับเราไม่ได้”* ท่านสี ท่านสังข์ รับปากไม่ขัดข้องทุกข้อที่หลวงปู่ชอบท่านให้ตั้งสัจจะ ท่านสี ท่านสังข์ รับเอาหมดทุกข้อ เมื่อตกลงแล้ว หลวงปู่ชอบท่านบอกพระสี พระสังข์ เตรียมบริขารตนเองให้พร้อม เมื่อทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว ท่านจะพาออกเดินทางไปประเทศพม่าทันที พระสังข์กราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า ขอเอาตาผ้าขาวแหล่ ซึ่งเป็นโยมพ่อของท่าน เดินทางไปประเทศพม่าด้วย เพื่อช่วยถือบริขารประเคนของ ทำอาหารถวาย หลวงปู่ชอบท่านอนุญาตให้ตาผ้าขาวแหล่ พ่อของพระสังข์ติดตามไปได้

การเที่ยววิเวกประเทศพม่าครั้งที่สองของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม มีลูกศิษย์ติดตามร่วมเที่ยววิเวกกับองค์ท่านทั้งหมด ๓ คน ดังมีรายนามดังนี้ ๑. พระสี ๒. พระสังข์ ๓. ตาผ้าขาวแหล่

บันทึกเที่ยววิเวกประเทศพม่าครั้งที่สอง

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เล่าถึงการเดินทางเข้าไปเที่ยววิเวกประเทศพม่าครั้งที่สองขององค์ท่าน เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๔ ซึ่งตอนนั้นสงครามโลกครั้งที่สองกำลังเริ่มก่อตัวทั่วทวีปเอเชีย ความทุกข์ยากลำบากที่สุดในชีวิตการบวช และในชีวิตการเที่ยววิเวกขององค์ท่านหลวงปู่ชอบทั้งหมดนั้นอยู่ที่เรื่องราวการเที่ยววิเวกที่ประเทศพม่าครั้งที่สอง ตลอดระยะเวลา ๔ ปี ที่ท่านต้องพบเจอทั้งสงครามภายนอกและสงครามภายใน

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ออกจากห้วยน้ำริน แม่ริม เดินทางไปบ้านหนองปลามัน ออกจากบ้านหนองปลามัน เดินทางไปที่บ้านปางช้างแม่แตง ออกจากปางช้างแม่แตง ตั้งใจจะเดินไปเมืองคอง* (เขตอำเภอเชียงดาว) *เกิดหลงทางในป่า หาทางออกไม่ได้*

จึงพากันนอนพักอยู่ในป่าหนึ่งคืน พากันไปนอนพักอยู่ปางวัวเก่า (คอกวัวร้าง) *ของชาวบ้าน นอนกะบ่ได้ ถูกมดง่ามมันรุมกัดอยู่หมดคืน หน่ำซ้ำก่อนฟ้าสาง ฝนก็ดันตกมาใส่หัวอีก โอ้ย ชีวิตกูน้อ*

อยู่ปางวัวเก่า บ่มีบ้านคนพอที่อาศัยบิณฑบาตได้ พาหมู่คณะเดินทางไปเวียงแหง ถึงเวียงแหงเวลาสายแล้วประมาณสิบโมงเช้าเห็นจะได้ พากันไปขอพักอยู่วัดเวียงแหง วัดนี้เป็นวัดของไทยใหญ่ วัดนี้มีตุ๊เจ้าอยู่ตนหนึ่ง เณรน้อยองค์หนึ่ง ขะโยมน้อยอีกสองคน (เด็กวัดอีกสองคน) *เข้าไปกราบท่านตุ๊หลวงเจ้าอาวาส บอกตุ๊หลวงเพิ่นว่า* ***"ไหว้สาท่านซำบุญ*** (กราบนมัสการท่านพระคุณเจ้า – ซำบุญ เป็นภาษาไทยใหญ่ แปลว่าพระคุณเจ้า) ***เมื่อคืนพวกกระผมนอนพักอยู่ในป่าปางวัวเก่า ตื่นเช้าออกจากป่า ก็พากันเดินทางมาเวียงแหงเพื่อจะมาขออาศัยใบบุญท่านอาจารย์ พวกกระผมยังบ่ได้ฉันข้าวพากันฝั่ง*** (รีบ) ***เดินทางมาหาท่านอาจารย์อยู่ที่นี่"*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบแจ้งเจตนาของท่านให้ทางท่านเจ้าอาวาสเวียงแหงทราบ

อาจารย์ตุ๊หลวงท่านบอกว่า ***"ข้าวกับอาหารนั้นพอมีเหลืออยู่บ้าง"*** *ท่านให้เจ้าฉ่าง* (สามเณร) *กับขะโยมเด็กวัด ไปยกเอาข้าวกับอาหารมาถวาย มีข้าวอยู่หนึ่งบาตรกับแกงผักกาดหม้อน้อยอีกหม้อหนึ่ง แบ่งข้าวแบ่งอาหารกันครบทั้งสี่คนแล้ว ก็พากันลงมือฉัน พากันฉันข้าวกับอาหารจนหมดแล้วกะยังบ่อิ่มกันอีก อาจารย์ตุ๊หลวงท่านถามว่า* ***"พากันฉันข้าวอิ่มบ่"*** *เราตอบท่านว่า* ***"ยังบ่อิ่มข้าน้อย"*** *อาจารย์ตุ๊หลวงท่านให้เจ้าฉ่างกับขะโยม เข้าไปขอข้าวกับอาหารในหมู่บ้านมาเพิ่มให้ฉันอีก ได้ข้าวมาเพิ่มอีกบาตรหนึ่งกับแกงโฮ๊ะ ข้าวกับอาหารรอบที่สองนี้พากันฉันจนหมดเกลี้ยง มันยังบ่อิ่มอีก โธ่ๆ กินช้างกะบ่เหลือ กินเสือกะบ่อิ่ม มันกะหิวโพดหิวโพโพดเดิ๊ก* (มันหิวจนเกินพอดี) *ได้หยุดเซาฉันเอาซื่อๆ* (ได้หยุดฉันเอาเฉยๆ) *เจ้าอาวาสท่านนิมนต์พวกเราให้พักอยู่ที่นี่ก่อน ชาวบ้านเขาจะทำบุญยี่เป็ง"* (ทำบุญวันลอยกระทง)

หลังเสร็จงานทำบุญยี่เป็งแล้ว หลวงปู่ชอบท่านพาคณะกราบลาท่านเจ้าอาวาสวัดเวียงแหง ผู้มีพระคุณ เดินทางไปเที่ยววิเวกยังสถานที่แห่งอื่น เจ้าอาวาสวัดเวียงแหงขอให้หลวงปู่ชอบและคณะอยู่ด้วยกันกับท่านที่นี่ หลวงปู่ชอบท่านบอก ***"กระผมจะ***

พาหมู่คณะออกเที่ยววิเวก ถ้าหากผ่านมาทางนี้อีก กระผมจะแวะเข้ามาไหว้สา ขอพักกับท่านอาจารย์” เจ้าอาวาสวัดเวียงแหงท่านไม่ขัดข้อง อนุญาตให้หลวงปู่ชอบท่านออกเที่ยววิเวกตามความประสงค์ของท่าน

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ออกจากเวียงแหง ก็ไปพักอยู่บ้านกะเหรี่ยงแม่ลาวน้อยสองคืน ออกจากบ้านกะเหรี่ยงแม่ลาวน้อย พากันไปพักอยู่ถ้ำน้ำปาย พักอยู่ถ้ำน้ำปายห้าคืน เฉพาะข้ามน้ำปายอย่างเดียวกลับไปกลับมาถึงสิบเก้าครั้ง เราให้ท่านสีกับท่านสังข์สลับผลัดเปลี่ยนกันสะพายบาตรบริขารให้กับเรา พวกนี้เขาเป็นคนหนุ่มตัวใหญ่กว่าเราหลาย พอได้อาศัยแรงพวกท่านสีท่านสังข์นี้แหละสะพายบาตรบริขารให้ เจ้าของเริ่มแก่ลงไปหลายแล้ว แบกบริขารหนักเดินทางไกลบ่ค่อยไหว*

ปาดติโธ่ น้ำปายลึกก็ลึก น้ำกะเย็นมหาโหด บางที่น้ำมันลึกหลาย ต้องแก้ผ้าออกหมด เหลือแต่ตัวล่อนจ้อนพากันลุยน้ำข้ามฝั่ง ท่านสี ท่านสังข์ เราให้เดินลุยน้ำนำหน้าไปก่อน พวกนี้พากันหันมาดู เราก็ว่าให้ มันสิหันมาเบิ่งอีหยังกันนักหนา รีบพากันข้ามน้ำไวๆ สิ พอขึ้นถึงฝั่งได้ ตัวนี่สั่นงันงกปานลูกนกตกน้ำ อากาศหนาวก็หนาว ยิ่งมาลุยน้ำเย็นๆ เข้าไปอีก โธ่ๆ หนาวจนมือซีดปากเซียวเลยเฮา”

พอเล่าถึงตอนพระสี พระสังข์ พากันหันมาดูตอนท่านแก้ผ้าลุยน้ำ หลวงปู่ชอบท่านจะหัวเราะขำขัน ท่านบอก *“มันอยากอายเด้ ไม่จำเป็นจะไม่พากันถอดผ้าลุยน้ำหรอก น้ำที่เดินลุยลึกถึงคอ เวลาเดินลุยน้ำ ต้องเอาบริขารและผ้าชูไว้เหนือหัวเพื่อป้องกันบริขารกับผ้าเปียกน้ำ”* ฟังองค์ท่านเล่าแล้ว รู้สึกเพลินไปกับการเที่ยววิเวกของท่าน บางทีเรื่องเล็กๆ น้อยๆ แบบนี้ ก็เป็นสีสันอย่างหนึ่งของการเที่ยววิเวกของพระเณรกรรมฐานเรา บางครั้งเรื่องขบขันก็ช่วยให้สนุกสนานลืมความทุกข์ไปได้ชั่วขณะเหมือนกัน

พอขึ้นถึงฝั่ง หลวงปู่ชอบท่านให้ตาผ้าขาวแหล่ไปหาไม้ฟืนมาก่อไฟผิงเพื่อให้ร่างกายอบอุ่น หลังผิงไฟจนร่างกายอบอุ่นพอแล้ว องค์ท่านพาคณะเดินทางต่อไป โดยมีเป้าหมายจะไปพักภาวนาอยู่ที่ถ้ำน้ำลอด ตำบลถ้ำลอด อำเภอปางมะผ้า จังหวัด

แม่ฮ่องสอน ระหว่างทางที่เดินมาถ้ำน้ำลอด คณะของท่านถูกโจรดักปล้น พวกโจรกลุ่มนี้คิดว่าคณะของท่านจะมีทรัพย์สินเงินทองติดตัวมาจึงพากันปล้น หลวงปู่ชอบท่านเห็นโจรแสดงท่าทางข่มขู่หมายเอาทรัพย์สิน ท่านบอกหมู่คณะไม่ต้องพูดอะไร เราจะพูดกับเขาเอง

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *"พวกโจรพากันรื้อบาตรรื้อย่ามทุกองค์ ก็ไม่เห็นทรัพย์สินของมีค่าที่พอจะเอาไปได้ ไม่มีอะไรให้เอา มันเลยเอาไม้ขีดกับเทียนไขโคมไฟของพวกเราไป เราบอกพวกโจร "บ่ต้องปล้นเอาดอก อาตมายกให้เอาไปใช้" ที่บอกพวกมันแบบนี้ เราไม่อยากให้เขาเป็นบาปกรรม เราจึงยกของพวกนี้ให้เขาเอาไปใช้เพื่อเป็นทาน สมัยสงคราม อะไรๆ มันก็ลำบาก เทียนไข ไม้ขีดไฟ หรือว่าเกลือแกง มันก็มีค่ามีความหมายหมด"*

จากหมายปล้นเอาทรัพย์สินในทางมิจฉาอาชีพ องค์ท่านกลับบอกเขาไม่ต้องปล้น เพราะมันจะเป็นบาปกรรมสำหรับเขา องค์ท่านยกให้เอาไปใช้เพื่อป้องกันบาปกรรมที่จะเกิดขึ้นกับบุคคลเหล่านี้ เพียงเรื่องเล็กน้อยแค่นี้ สำหรับพระอริยเจ้า ท่านคิดไปถึงโทษภัยในสัมปรายภพของสัตว์โลก เรื่องบางเรื่อง พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านก็สอนให้เรารู้จักคำว่า **"เสียสละและอภัยโทษ"** เพื่อไม่ให้เป็นกรรมจองเวรกันอย่างไม่มีสิ้นสุด

คณะของหลวงปู่ชอบมาพักอยู่ถ้ำน้ำลอดสองคืน หลวงปู่ชอบท่านขึ้นไปพักที่ถ้ำสองห้อง ซึ่งจะอยู่ทางด้านหลังของถ้ำน้ำลอด ออกจากถ้ำน้ำลอด ท่านพาคณะเดินทางมาเมืองปาย ท่านพบน้ำพุร้อนที่โป่งแห่งหนึ่ง น้ำพุร้อนที่โป่งนี้ ท่านว่าตอนนั้นสูงเท่าหลังช้าง องค์ท่านพาคณะพักภาวนาอยู่ที่โป่งน้ำร้อน เมืองปาย หนึ่งเดือน ที่องค์ท่านพาคณะพักอยู่ที่โป่งน้ำร้อน เมืองปาย นานนั้น เพราะท่านอยากจะดูความอดทนของพระสี พระสังข์ ว่าจะทนต่อความยากลำบากได้ไหม ถ้าทนไม่ได้ ท่านก็จะไม่พาไปเมืองพม่าให้เสียเวลา ท่านสีกับท่านสังข์ผ่านบททดสอบสุดท้ายนี้ขององค์ท่านได้ หลวงปู่ชอบท่านจึงพาพระสี พระสังข์ กับตาผ้าขาวแหล่ เดินทางเข้าไปยังประเทศพม่าโดยผ่านทางอำเภอปาย

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ออกจากเมืองปาย เราก็เข้าไปพักอยู่ที่บ้านแม่งา ออกจากบ้านแม่งา พวกเราก็พักอยู่ที่บ้านแมงี ทั้งสองหมู่บ้านนี้เป็นหมู่บ้านของชาวกะเหรี่ยง เป็นหมู่บ้านสุดท้ายที่อยู่ในเขตประเทศไทย ออกจากบ้านแมงี เราก็ไปพักอยู่บ้านทุ่งกล้าหาญ บ้านทุ่งกล้าหาญนี่เป็นเขตแดนของประเทศพม่า เป็นบ้านของชาวกะเหรี่ยงเหมือนกัน พักอยู่บ้านทุ่งกล้าหาญหนึ่งคืน ออกจากบ้านทุ่งกล้าหาญ เดินทางอีกสองวันก็ไปถึงบ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง พากันพักอยู่ที่วัดร้างบ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดงอยู่หลายวัน*

ตอนพักอยู่บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง ท่านสีกับท่านสังข์ถูกผีผู้หญิงตายท้องกลมหมายปล้ำข่มขืน อีผีแม่มานบ้าตัณหาตัวนี้มันกะบ่ธรรมดา ท่านสีท่านสังข์พากันนอนกะบ่ได้ พอหลับเคลิ้มๆ อีนางผีบ้านี่มันกะมาแล้ว มันจะมาเอาท่านสี ท่านสังข์ เป็นผัวของมันให้ได้ มันจะมาคุมเสพกามเมถุนธรรมกับท่านสี ท่านสังข์ ทางความฝัน แต่ละมื้อแต่ละวันตอนอยู่บ้านปางไม้แดง เฮาต้องคอยป้องกันภัยมืดจากผีอีนี่ให้ท่านสี ท่านสังข์ อีผีบ้าท้องกลมนางนี่บ่ธรรมดา ตัณหามันหลายตั้งแต่ยังเป็นคน ตายเป็นผีแล้ว มันยังเคียวราคะอยู่คือเก่า มันบ่ได้ไปผุดไปเกิดกับเขาก็เพราะความเคียวในราคะของมันนี่แหละ”

เรื่องผีปล้ำพระที่บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง ประเทศพม่า เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๔ เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่ครูบาอาจารย์รุ่นเก่ากล่าวถึงกันมาก เป็นเรื่องสุดบรรยายระหว่างคนกับผี ในชีวประวัติการเที่ยววิเวกของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ที่องค์ท่านหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน เคยนำมาเขียนบางส่วนลงในหนังสือปฏิปทาพระธุดงคกรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตะเถระ ที่หลวงตามหาบัวท่านได้เรียบเรียงเอาไว้

ผีตายท้องกลม บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง

ตอนหลวงปู่ชอบท่านพาลูกศิษย์มาพักอยู่ที่วัดร้างปางไม้แดง หมู่บ้านของชาวเขากะเหรี่ยงประเทศพม่า คณะของท่านถูกผีผู้หญิงตายท้องกลมนางหนึ่งมารบกวนทุกวัน ท่านบอกผีตายท้องกลมนางนี้ เป็นผีที่มีราคะจิตแรงกล้ามาก มันมักจะมารบกวนยั่วยวนพระในเวลาค่ำคืน มันจะเข้ามาทำมิดีมิร้ายกับท่านสีกับท่านสังข์ในเวลาที่ท่านทั้งสองพักผ่อนหลับนอน จนองค์ท่านต้องออกมาปราบนางผีร้ายตนนี้เพื่อปกป้องลูกศิษย์

หน้าหนาว ต้นปีพุทธศักราช ๒๔๘๔ องค์ท่านหลวงปู่ชอบพาลูกศิษย์เที่ยววิเวกมาพักภาวนาที่วัดร้างบ้านปางไม้แดง ประเทศพม่า หมู่บ้านแห่งนี้เป็นหมู่บ้านของชาวเขาเผ่ากะเหรี่ยง มีบ้านเรือนประมาณสามสิบหลังคาเรือน ตอนท่านพาลูกศิษย์มาพักภาวนาที่บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง มีเหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้ลูกศิษย์ติดตามองค์ท่านพากันตื่นกลัว ที่หมู่บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดงแห่งนี้ มีผีผู้หญิงตายท้องกลมนางหนึ่ง มันเข้ามารบกวนท่านสี ท่านสังข์ เพื่อขอเสพกาม จนท่านสี ท่านสังข์ ไม่กล้านอนในเวลากลางคืนนับตั้งแต่วันแรกที่องค์ท่านพาลูกศิษย์มาพักอยู่ที่นี่

คืนแรกที่หลวงปู่ชอบท่านพาคณะมาพักภาวนาอยู่ที่วัดร้าง บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง ราวสองทุ่ม ขณะที่องค์ท่านกำลังนั่งภาวนาอยู่นั้น ปรากฏมีผีผู้หญิงท้องแก่นางหนึ่งเข้ามาหาองค์ท่านในนิมิต ผีผู้หญิงท้องแก่นางนี้เข้ามาหาองค์ท่านโดยมีเจตนามุ่งหมายยั่วยวนองค์ท่านให้มีจิตคิดปฏิพัทธ์กับนางทางด้านกามคุณ ผีท้องแก่นางนี้พูดพร่ำรำพันว่ารักใคร่ชอบพอท่าน อยากจะได้ท่านมาเป็นคู่ผัวตัวเมียกับมัน ผีบ้าตัณหานางนี้ได้แสดงมารยากลกามยั่วยวนเพื่อที่จะให้ท่านมีจิตคิดยินดีกับมันในทางกามราคะ

องค์ท่านหลวงปู่ชอบเห็นผีท้องแก่นางนี้มาแสดงมารยากามราคะเช่นนี้ ท่านเกิดความสมเพชในการกระทำของมัน องค์ท่านว่าให้มัน ***"อีผีบ้า มึงสิไปเอาผู้ใดเป็น***

ผัวมึงกะไปโลด อย่ามายุ่งกับกู กูมาอยู่นี่เพื่อภาวนา บ่ได้มาหาเอาเมียเปรต เมียผี เมียคนกับผู้ใด มึงไปเดี๋ยวนี้ อย่ามารบกวนกูกับหมู่คณะ”

แทนที่นางผีตนนี้จะกระดากอายในคำว่ากล่าวขององค์ท่าน มันกลับแสดงความหน้าด้านของราคะ หมายจะเข้ามาถึงตัวขององค์ท่าน แต่นางผีนางนี้กลับกระเด็นกระดอนออกไปด้วยอำนาจตบะขององค์ท่าน ผีท้องแก่นางนี้เห็นท่าไม่ดี มันจึงผละหนีจากท่านไปในคำรบแรก นางผีท้องแก่หนีไปได้สักพัก มันก็กลับมาปรากฏให้ท่านเห็นอีก หลวงปู่ชอบท่านแผ่เมตตาให้ มันก็ไม่รับ เพราะจิตของมันถูกตัณหาราคะปิดกั้นธรรม สิ่งที่มันอยากจะได้จากท่านคือเรื่องกามเท่านั้น ท่านว่า ***“ตั้งแต่เราเห็นภูตผีปีศาจมาทั้งดุร้ายอันธพาล หรืออ่อนน้อมถ่อมตน พอแผ่เมตตาให้ หรือไล่มันก็หนีไปแล้ว เราบ่เคยเห็นผีตัวใดหน้าด้านเท่ากับอีผีบ้าตัณหาอยู่บ้านปางไม้แดง”*** ท่านว่าราคะจิตของผีนางนี้แรงมากจนเกินวิสัยที่ใครจะโปรดได้ จิตของมันถูกปกปิดดำมืดไปด้วยกามราคะ

องค์ท่านถาม *“ทำไมไม่รับเอาบุญกุศลที่เราแผ่เมตตาให้”* ผีบ้ากามนางนี้บอกท่านว่า มันรักท่าน อยากได้ท่านมาอยู่ด้วย องค์ท่านเอือมระอากับมารยาของมัน จึงไล่ให้มันหนีไปด้วยอำนาจของท่าน ท่านว่า ***“ขึ้นชื่อว่ากาม มันไม่เคยเว้นหน้าผีหน้าคน นอกจากผู้ที่ก้าวข้ามเรื่องนี้ไปแล้วเท่านั้น มันถึงไม่สามารถมาย่ำยีหัวใจให้เป็นทุกข์ได้ เรายกเอาเรื่องกามราคะของผีนางนี้มาพิจารณาในชั้นวิปัสสนา ต่อมาเราก็ถอนกามตัณหาราชาพาทุกข์ ออกไปจากจิตใจของเราได้ จิตเราพ้นกามอยู่บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดงแห่งนี้เอง***

หลังเลิกจากนั่งภาวนา เราก็ออกมานั่งผิงไฟอยู่หน้าศาลาวัดบ้านปางไม้แดง กับหมาตัวหนึ่งชื่อ บักด่าง เราตั้งชื่อให้มันว่าบักด่าง เพราะขนตามตัวมันดำปนขาวด่างไปทั้งตัว บักด่างเป็นหมาของชาวบ้านปางไม้แดง มันตามเราเข้ามาอยู่วัดอาศัยกินข้าวก้นบาตรของเรา อยู่บ้านปางไม้แดง มีหมาบักด่างเป็นลูกศิษย์ก้นกุฏิของเรา บักด่างมันเป็นลูกศิษย์ก้นกุฏิแท้ๆ บ่เคยขึ้นมานอนบนกุฏิของเราเลย ฮู้จักความดีปานหมา” พอว่าถึงหมาบักด่าง อดีตลูกศิษย์ก้นกุฏิ องค์ท่านก็หัวเราะอย่างมีความสุข

องค์ท่านหลวงปู่ชอบนั่งผิงไฟไล่หนาวอยู่หน้าศาลาที่พัก โดยมีหมาบักด่างมานอนผิงไฟเฝ้าอยู่ข้างๆ องค์ท่าน ขณะท่านนั่งผิงไฟอยู่นั้น ท่านได้ยินเสียงหมาในหมู่บ้านพากันเห่าหอนจนเสียงดังระงมไปทั่วหมู่บ้าน เสียงหมาในหมู่บ้านเห่าหอนรับกันเป็นทอด จนมาถึงหน้าวัดปางไม้แดงที่ท่านและลูกศิษย์พักอยู่ หมาบักด่างพอมันได้ยินเสียงเพื่อนของมันเห่าหอน มันจึงหอนเห่าตามเสียงเพื่อนหมาของมันไปด้วย

หลวงปู่ชอบท่านดุหมาบักด่างเพื่อปรามให้มันหยุดเห่าหอน ท่านนั่งฟังเสียงหมาในหมู่บ้านเห่าหอนกันไม่ยอมหยุด จนเป็นที่น่าผิดสังเกต ท่านจึงกำหนดดูเรื่องราวที่เกิดขึ้นปรากฏในนิมิต ท่านเห็นค้างคาวใหญ่ตัวหนึ่งขนาดเท่าแม่ไก่ บินข้ามหัวของท่านหายเข้าไปในศาลาซึ่งเป็นที่พักของพระสี พระสังข์ กับตาผ้าขาวแหล่ พอถอนจิตออกมาดูข้างนอก ท่านก็ไม่เห็นค้างคาวเหมือนกับที่เห็นในนิมิต

ระหว่างองค์ท่านนั่งทบทวนพิจารณาเรื่องราวในนิมิตที่เกิดขึ้นเมื่อสักครู่ จู่ๆ หมาบักด่างมันก็หันหน้าไปทางบันไดขึ้นศาลา เห่าขึ้นมาอย่างดุดันไม่ยอมหยุด จนท่านต้องดุเพื่อปรามให้มันเงียบเสียง ถึงหลวงปู่ชอบท่านจะดุอย่างไร หมาบักด่างมันก็ไม่ยอมเงียบเสียงเห่า ท่านจึงเอามือบีบปากหมาบักด่างเอาไว้ มันจึงได้เงียบเสียงลงไปบ้าง เมื่อหมาบักด่างเงียบเสียงลง องค์ท่านได้ยินเสียงคนคุยกันอยู่ภายในศาลา ท่านได้ยินพระสังข์พูดกับผู้หญิงนางหนึ่ง

พระสังข์พูดขึ้นมาว่า ***"อย่าเข้ามาเด้อ ออกไปเดี๋ยวนี้ โยมเป็นผู้หญิงจะเข้ามาหาอาตมาบ่ได้ เป็นบ้าอีหยังจะมาชวนเราเสพกามด้วย"*** เสียงท่านสังข์พูดดังลั่นห้องจนองค์ท่านหลวงปู่ชอบได้ยิน ถึงตอนนี้หลวงปู่ชอบท่านรู้แล้วว่าพระสังข์กำลังถูกผีนางนี้จะมาคุมเสพกามกับท่านสังข์ในฝัน หลังจากนั่งฟังอยู่พักหนึ่ง หลวงปู่ชอบท่านได้ยินเสียงพระสังข์ร้องเรียกให้ช่วย ท่านเห็นท่าไม่ดี จึงรีบเข้าไปช่วยลูกศิษย์

หลวงปู่ชอบท่านเรียกชื่อพระสังข์เพื่อให้ท่านรู้สึกตัว เมื่อพระสังข์รู้สึกตัว ท่านก็โผเข้ากอดองค์ท่านหลวงปู่ชอบเอาไว้แน่น ท่านสังข์บอกว่า ***"ตอนนอนหลับ มีผู้หญิงท้องแก่จะมาคุมเสพกาม กระผมจึงไล่ให้มันออกไปจากห้อง ไล่เท่าไรมันก็ไม่ยอมหนี กระผมขัดขืนกำลังของมันไม่ได้ จึงร้องเรียกให้ท่านอาจารย์เข้ามาช่วย"*** พระสังข์ท่านเล่า

เรื่องราวที่เกิดขึ้นให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบฟัง เรื่องที่ท่านสังข์เล่ามานั้น ตรงกับที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบได้ยินมาทั้งหมด

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกพระสังข์ว่า ***“ไม่ต้องกลัว มันทำอะไรท่านมากไปกว่านี้ไม่ได้หรอก ให้ทุกคนพากันลุกขึ้นมาสวดมนต์ภาวนาแผ่เมตตา ให้พากันนอนแต่พอน้อย อย่านอนมาก ผีมันจะไม่ได้มารบกวน”*** องค์ท่านพูดตัดบท เพราะไม่อยากจะให้ท่านสังข์และลูกศิษย์คนอื่นวิตกกังวลกลัวผีมากเกินไป

ราวเที่ยงคืนในวันนั้น องค์ท่านหลวงปู่ชอบพาลูกศิษย์ออกมานั่งสวดมนต์ไหว้พระอยู่ที่ข้างกองไฟ หน้าศาลาวัดปางไม้แดง ท่านพาลูกศิษย์สวดมนต์บท **“กรณีย–เมตตสูตร”** ถึงสามครั้ง องค์ท่านว่ามนต์บทนี้เป็นมนต์สูตรคาถาป้องปราบพวกผีสางเทวดาอันธพาลไม่ให้เข้ามารบกวน

พอเอ่ยถึงมนต์บทกรณียเมตตสูตรแล้ว ขอแจงอธิบายให้ทราบสักเล็กน้อย องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก หลังจากพระพุทธเจ้าท่านตรัสรู้ประกาศศาสนาขึ้นมา ท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ได้พากันมาเฝ้าพระพุทธเจ้า ท้าวจตุโลกบาลทั้งสี่ได้กล่าวมนต์บทกรณียเมตตสูตรให้พระพุทธเจ้าฟัง เพื่อให้พระพุทธองค์นำมนต์บทนี้ไปสอนพระสาวก เนื่องจากบางสถานที่จะมีผีสางเทวดาอันธพาลมารบกวนพระเณรให้หวาดกลัว เมื่อเอ่ยมนต์บทกรณียเมตตสูตรนี้ขึ้นมาแล้ว จะเป็นมนต์ทิพย์ เจริญไมตรีกับพวกกายทิพย์และสัตว์เดรัจฉาน

ตอนเช้าหลวงปู่ชอบท่านพาลูกศิษย์ออกไปบิณฑบาตที่บ้านปางไม้แดง ชาวบ้านถามท่านว่า ***“เมื่อคืนที่ผ่านมามีผีมารบกวนพวกท่านที่วัดหรือเปล่า”*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบอยากจะรู้ที่มาของคำถามชาวบ้าน ท่านจึงเลี่ยงตอบว่า ***“มีแต่ผีกิเลสนี่แหละที่มารบกวนจิตใจอยู่ทุกวัน ไล่เท่าไรมันก็ไม่หนีไปจากใจของเราสักที”*** ชาวบ้านถามท่านว่า ***“มีผีผู้หญิงตายท้องกลมไปรบกวนพวกท่านบ้างไหม”*** ทีนี้องค์ท่านจึงรู้ความหมายในคำถามของชาวบ้าน องค์ท่านว่า ***“เมื่อคืนผีผู้หญิงมารบกวนลูกศิษย์ของเรา แต่มันทำอะไรเรากับลูกศิษย์ไม่ได้”***

องค์ท่านถามชาวบ้านว่า ***"ผู้หญิงท้องแก่ที่ตายไปแล้ว เขามีญาติพี่น้องอยู่ในหมู่บ้านแห่งนี้บ้างไหม ผัวของเขาอยู่ที่หมู่บ้านนี้หรือเปล่า"*** ชาวบ้านบอกท่านว่า ***"ผู้หญิงคนนี้ไม่ใช่คนในหมู่บ้าน ผู้หญิงคนนี้เป็นคนหมู่บ้านอื่นที่หนีตามผู้ชายมาอยู่บ้านปางไม้แดง พอหญิงคนนี้ท้องแก่ใกล้คลอด ผัวของเขาก็หนีไปมีเมียใหม่ที่หมู่บ้านอื่น ทิ้งผู้หญิงคนนี้อยู่เพียงลำพังคนเดียว หญิงคนนี้ตายเพราะคลอดลูกไม่ออก ชาวบ้านจึงเอาศพของนางไปฝังที่ป่าช้าหลังวัดปางไม้แดง ตั้งแต่วันแรกที่หญิงคนนี้ตาย เขาก็เป็นผีอาละวาดหลอกหลอนชาวบ้านและพระเณรในวัด จนพระเณรวัดปางไม้แดงพากันแหกพรรษาหนีผีไปอยู่ที่วัดอื่น พระเณรบางองค์ก็สึกกลางพรรษา เพราะกลัวผีนางนี้มารบกวน มีเณรน้อยสององค์เป็นคนบ้านปางไม้แดง ถูกผีท้องแก่นางนี้หลอกหลอนรบกวนจนอยู่วัดไม่ได้ พ่อแม่ของเณรต้องเอาลูกมานอนอยู่ที่บ้านเพื่อหนีผี พอออกพรรษาแล้ว พ่อแม่ของเณรทั้งสองก็พาลูกไปสึกกลับมาอยู่บ้าน จึงเป็นเหตุให้วัดปางไม้แดงร้างพระร้างเณร จนท่านและคณะเดินทางมาอยู่ที่นี่"*** ชาวบ้านปางไม้แดงเล่าถึงเรื่องราวความเป็นมาของผีผู้หญิงตายท้องกลมนางนี้ให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบฟัง เมื่อหลวงปู่ชอบทราบเรื่องราวที่มาของผีตายท้องกลมนางนี้แล้ว องค์ท่านก็นิ่งเฉย

พอคืนวันที่สอง พระสีท่านถูกผีนางนี้เข้ามารบกวนคุมเสพกาม ท่านเห็นเหตุการณ์ของท่านสีเป็นไปในลักษณะเดียวกันกับที่ท่านสังข์พบเจอมา ท่านสีร้องเรียกให้หลวงปู่ชอบท่านเข้าไปช่วย พอหลวงปู่ชอบเข้าไปช่วย ผีนางนี้มันก็จะหนีไปทันที พอท่านกลับที่พัก ผีนางนี้มันก็มารบกวนท่านสี ท่านสังข์ อีกเหมือนเดิม เหตุการณ์จะเป็นอยู่อย่างนี้ซ้ำๆ จนทำให้ท่านสี ท่านสังข์ นอนไม่ได้ พอท่านทั้งสองนอนเมื่อไหร่ก็เจอกับผีนางนี้เมื่อนั้น ผีท้องแก่นางนี้มันจะไม่มายุ่งกับหลวงปู่ชอบ เพราะมันเกรงในอำนาจจิตอำนาจธรรมขององค์ท่าน มันจึงไปรบกวนท่านสี ท่านสังข์ แทน

องค์ท่านว่า *"อยู่บ้านปางไม้แดง เราภาวนาดีมาก แต่ติดที่นางผีบ้าตัณหาตัวนี้มันมารบกวนท่านสี ท่านสังข์ มากเกินไป จนท่านสี ท่านสังข์ ปฏิบัติอะไรไม่ได้เป็นชิ้นเป็นอัน"* หลวงปู่ชอบท่านจึงพาลูกศิษย์ออกจากวัดบ้านปางไม้แดง เพื่อหนีนางผีบ้ากามตนนี้ทั้งๆ ที่ใจขององค์ท่านยังอาลัยในสถานที่อันมีคุณ

ภายหลังในปีเดียวกันนั้น หลวงปู่ชอบท่านได้ย้อนกลับมาจำพรรษาที่วัดร้างบ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดงเพียงลำพังองค์เดียว ท่านบอกชาวบ้านให้ขุดเอาร่างของผู้หญิงคนนี้ขึ้นมาทำบุญฌาปนกิจเพื่อให้เขาได้ไปเกิดตามบุญบาปของตนเอง เรียนถามองค์ท่านว่า ***"หลวงปู่โปรดผีตนนี้ไม่ได้หรือ"*** ท่านบอก ***"ผีนางนี้โปรดไม่ได้ เพราะจิตมันมืดบอดด้วยราคะ ราคะจิตปิดบังใจของมันจนแสงธรรมส่องไม่ถึง"*** องค์ท่านจึงใช้วิธีปราบเพื่อไม่ให้มันมารบกวนชาวบ้านปางไม้แดงได้อีกต่อไป หลังจากท่านให้ชาวบ้านขุดเอาร่างของผู้หญิงตายท้องกลมนี้ขึ้นมาเผาเพื่อทำบุญ จากนั้นก็ไม่ปรากฏผีผู้หญิงตายท้องกลมนางนี้มาอาละวาดหลอกหลอนชาวบ้านปางไม้แดงให้อกสั่นขวัญแขวนอีกเลย

พอออกพรรษาแล้ว หลวงปู่ชอบท่านก็เที่ยววิเวกตามสถานที่ต่างๆ ในประเทศพม่า ออกจากบ้านปางไม้แดง ท่านไปจำพรรษาอยู่บ้านลีเตอะ และเมืองเจียงตอง ท่านจำพรรษาอยู่ที่บ้านลีเตอะ และเขตเมืองเจียงตอง ๒ พรรษา (ปี พ.ศ. ๒๔๘๕-๒๔๘๖) บ้านลีเตอะเป็นหมู่บ้านของชาวไทยใหญ่ ที่บ้านลีเตอะแห่งนี้ องค์ท่านเดินทางไปโปรดคู่บารมีเก่าของท่านที่เป็นลูกสาวเศรษฐีบ้านลีเตอะ ซึ่งผู้หญิงคนนี้เคยเกิดเป็นคู่ของท่านมาในสี่พุทธันดร มากกว่าหนึ่งล้านชาติ องค์ท่านเดินทางมาโปรดสอนภาวนาให้เขาจนได้ดวงตาเห็นธรรมมีศรัทธาในพระศาสนา เมื่ออายุ ๒๘ ปี

ด้วยความปรารถนาร่วมกันมา หากใครรู้ธรรมก็ให้มาโปรดกัน หลวงปู่ชอบท่านจึงเดินทางมาโปรดคู่บารมีของท่าน ต่อมาคู่บารมีของท่านได้ออกบวชเป็นแม่ชี ท่านจึงไม่ห่วงในทางไปของคู่บารมีเก่าของตนเอง ท่านออกจากบ้านลีเตอะ เมืองเจียงตอง เที่ยววิเวกไปยังสถานที่แห่งอื่น จนท่านได้มาตัดสินธรรมคว่ำวัฏสงสารการเวียนว่ายตายเกิดอยู่ที่ถ้ำหมีเก่า บ้านหนองยวน แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า เมื่อเวลาประมาณ ๒๑ นาฬิกา ของวันที่ ๒๓ มิถุนายน ปีพุทธศักราช ๒๔๘๗ เป็นลูกศิษย์องค์ที่สามขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่สำเร็จธรรมตามพ่อแม่ครูบาอาจารย์อย่างสมภาคภูมิ เป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่นองค์แรกที่บรรลุธรรมเป็นพระอรหันต์ "เตวิชโช"

เศรษฐีคำแดง

ตอนพักภาวนาอยู่ที่วัดร้าง บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง ประเทศพม่า นอกจากจะมีเหตุการณ์ผีผู้หญิงตายท้องกลมมารบกวนพระแล้ว พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านบอกมีวิญญาณชายผู้หนึ่งชื่อ **เศรษฐีคำแดง** บอกอดีตชาติตอนท่านเกิดเป็นชาวไทยใหญ่อยู่เมืองปัน ประเทศพม่า เศรษฐีคำแดงบอกท่านว่า ชาตินั้นเขาเป็นเพื่อนสนิทกันกับท่าน เศรษฐีคำแดงกับท่านเคยเอาสมบัติมาฝังซ่อนไว้ที่นี่ หลังจากพากันตายจากไปนั้น หลวงปู่ชอบท่านได้ไปเกิดตามสถานที่ต่างๆ แต่เศรษฐีคำแดงเขายังไม่ได้ไปเกิดที่ไหน เพราะจิตติดยึดในสมบัติที่ตนเองซุกซ่อนไว้ ทำให้กลายเป็นวิญญาณเฝ้าทรัพย์ดั่งปู่โสม

วิญญาณเศรษฐีคำแดงบอกหลวงปู่ชอบให้ไปเอาสมบัติที่เขาและท่านเคยฝังไว้ด้วยกันเมื่อในอดีตชาติ เขาไม่อยากเป็นทุกข์เฝ้าสมบัติพวกนี้อีกต่อไป เศรษฐีคำแดงบอกให้ไปดูสมบัติเก่าฝังไว้ใต้ก้อนหินที่ท่านใช้เป็นท่าสรงน้ำ สมบัติที่ฝังไว้ใต้ก้อนหินนั้น จะมีไหเงินสองไห ไหทองสองไห เศรษฐีคำแดงย้ำให้ไปขุดเอาสมบัติเก่าของท่านและของเขาขึ้นมาทำประโยชน์ ตัวของเขาจะได้พ้นกรรมไปเกิดเสียที วิญญาณเศรษฐีคำแดงเล่าเรื่องนี้ให้องค์ท่านฟัง แล้วเขาก็ลาจากไป องค์ท่านยกนิมิตเรื่องนี้ขึ้นมาพิจารณา ท่านรู้ตามที่เศรษฐีคำแดงบอกไว้ทุกอย่าง แต่ท่านไม่อยากได้สมบัติเหล่านี้ เพราะมันไม่มีค่าเท่ากับธรรมที่ใจของท่านแสวงหา เบื้องต้นท่านจึงยังไม่ไปพิสูจน์ความรู้นี้ขององค์ท่าน

แต่ละวันที่ไปสรงน้ำที่ท่าหินก้อนนี้ องค์ท่านก็ไม่เคยขุดคุ้ยงัดแงะก้อนหินก้อนนี้ขึ้นมาดูเลย หลายวันผ่านไป เมื่อท่านไม่สนใจขุดดูสมบัติที่เศรษฐีคำแดงมาบอก วิญญาณเศรษฐีคำแดงเขามาหาองค์ท่านอีกครั้ง วิญญาณเศรษฐีคำแดงมาเร่งเร้าให้ท่านไปเอาสมบัติเก่าของท่านให้ได้ หลวงปู่ชอบท่านจึงอยากพิสูจน์นิมิตนี้ว่าจริงหรือหลอก เมื่อเศรษฐีคำแดงเร่งเร้าให้ไปดูสมบัติเก่าที่ฝังดินไว้ ท่านจึงไปดูสมบัติเก่าตามที่วิญญาณของเศรษฐีคำแดงบอก

ช่วงปลอดคน หลวงปู่ชอบท่านเดินไปที่ท่าหินริมน้ำ ท่าน้ำแห่งนี้จะอยู่ห่างจากที่พักของท่านประมาณสามร้อยกว่าเมตร ท่านออกไปดูสมบัติเพียงลำพังองค์เดียว เพราะท่านไม่อยากให้พระสี พระสังข์ กับตาผ้าขาวแหล่ เห็นสมบัติเหล่านี้ ท่านเกรงว่าเมื่อเขาเห็นแล้วจะเกิดความโลภในทรัพย์เหล่านี้ขึ้นมาได้ จะทำให้เกิดศีลวิบัติเพราะความโลภเป็นเหตุ ท่านจึงปิดเรื่องนี้เป็นความลับ ไม่บอกให้ใครทราบในตอนนั้น

หลวงปู่ชอบเดินไปที่ก้อนหินท่าน้ำ ท่านเอาท่อนไม้งัดหินก้อนนี้ให้เคลื่อนออกจากที่เดิม ท่านงัดอยู่สามสี่ครั้ง หินก้อนนี้ก็เคลื่อนที่ออก พอหินเคลื่อนออกจากที่ท่านเห็นไหขนาดเท่ากับไหน้ำปลา ๔ ไห วางเรียงกันอยู่อย่างเป็นระเบียบ ไหทั้ง ๔ ใบนั้นมีดินปิดอุดปากเอาไว้ ท่านจึงเอาไม้เขี่ยดินที่ปิดปากไหออก เมื่อดินที่อุดปากไหหลุดออกท่านเห็นวัตถุเป็นแท่งๆ จัดวางเรียงกันไว้อย่างดี แท่งวัตถุในไหนั้นมีขนาดแตกต่างกันบางแท่งยาวประมาณคืบ บางแท่งยาวประมาณสามสี่นิ้ว ท่านเอาหินขุดดินให้หลุดออกพอดินหลุดออกมา ท่านจึงรู้ว่าเป็นแท่งทองคำ บางไหก็บรรจุแท่งเงินเอาไว้ บางไหก็บรรจุสร้อย กำไล แหวนเงิน ทอง แก้วมณีสีเขียวสีแดงอยู่ภายในไห ท่านว่าถ้าเอาแท่งเงิน แท่งทอง เพชร พลอย มณี จากไหทั้ง ๔ มาขายทอดตลาดในปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๓๕) ของทั้งหมดที่มีอยู่ในไหทั้ง ๔ ใบนี้ จะมีมูลค่าหลายล้านบาทเลยทีเดียว

หลังจากหลวงปู่ชอบท่านพิสูจน์จนรู้แล้วว่าสมบัติที่เศรษฐีคำแดงบอกท่านนั้นมีอยู่จริง ไม่ใช่นิมิตหลอกจิตหลอกใจให้หลงตาม ท่านจึงจัดก้อนหินกลับเข้าที่เหมือนเดิมเพื่อปิดทับสมบัติทั้งหมดเอาไว้อย่างเก่า จากนั้นองค์ท่านก็สรงน้ำ แล้วเดินกลับที่พัก โดยไม่บอกให้ลูกศิษย์คนใดรู้เรื่องในสมบัติเหล่านี้ องค์ท่านเกรงว่าเขาจะเกิดความโลภในทรัพย์สมบัติของแผ่นดิน จะเป็นเหตุทำให้ลูกศิษย์กระทำผิดต่อพระธรรมวินัยได้

หลังจากหลวงปู่ชอบท่านไปพิสูจน์สมบัติเก่าในอดีตชาติของท่านตามที่วิญญาณเศรษฐีคำแดงบอกแล้ว วิญญาณเศรษฐีคำแดงเขามาหาองค์ท่านอีกครั้ง มาครั้งนี้เศรษฐีคำแดงบอกท่านว่ายังมีสมบัติอยู่อีกมากที่เขานั้นได้ซ่อนเอาไว้ในถ้ำ ถ้ำที่เขา

ซ่อนสมบัติไว้จะอยู่ไม่ไกลจากที่นี่เท่าไรนัก วิญญาณเศรษฐีคำแดงชี้ให้ท่านดูภูเขาลูกหนึ่ง ซึ่งอยู่คนละฟากกันกับบ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง เขาบอกให้ท่านสังเกตดูต้นยางใหญ่ต้นหนึ่ง ต้นยางต้นนี้จะอยู่ตรงกันกับปากถ้ำที่เขาซ่อนสมบัติเอาไว้ ให้ท่านปีนต้นยางต้นนี้ขึ้นไป พอใกล้จะถึงยอดต้นยางก็จะเห็นปากทางเข้าถ้ำ ทางเข้าถ้ำตอนนี้จะมีเถาวัลย์ปกคลุมเอาไว้ ให้ท่านเอาเถาวัลย์ออกแล้วมุดเข้าไปในถ้ำ ก็จะพบกับสมบัติที่เขาซ่อนไว้อยู่ในนั้นทั้งหมด

หลวงปู่ชอบฟังเศรษฐีคำแดงบอกแล้ว องค์ท่านปฏิเสธที่จะไปดูไปเอาสมบัติของเขาที่ซ่อนไว้ในถ้ำ ท่านบอกเศรษฐีคำแดงว่า *"สมบัติเหล่านี้เราไม่อยากได้หรอก มันเป็นสมบัติทุกข์ เรามาอยู่ที่นี่เพื่อภาวนาหาทางพ้นทุกข์ ไม่ได้มาหาเอาทรัพย์สมบัติพัสถานภายนอกแบบนี้ เรามาหาอริยทรัพย์ภายในที่ใครก็ไม่สามารถแย่งขโมยไปจากจิตใจของเราได้ เป็นสมบัติที่เราไม่ต้องกังวลว่าจะสูญหายตายไปจากเรา อริยทรัพย์ของเรานั้นต่างจากทรัพย์สมบัติที่เจ้าบอกให้เราไปเอา สมบัติของเจ้ากับของเรานั้นมันต่างกัน สมบัติของเจ้าเป็นกังวลกลัวมันจะสูญหาย กลัวผู้อื่นจะมาแย่งชิงขโมยเอาไป จึงทำให้ตัวเองเป็นทุกข์กังวล พอตายไปแล้ว จิตยังมาติดข้องกับสมบัติอยู่อีก ทุกข์อยู่ในภพชาติของมนุษย์ยังไม่พอ ตายเป็นผีไปแล้วยังมาเป็นทุกข์อยู่กับสิ่งเหล่านี้อีก เราไม่ขอกอดสมบัติทุกข์แบบนี้เหมือนเจ้าหรอก สมบัติอริยทรัพย์ที่เรามีเป็นสมบัติสูงค่าหาประมาณมิได้ หากเทียบกับสมบัติที่เจ้าบอกให้เราไปเอา เรามีความสุขในการเป็นเจ้าของอริยทรัพย์ จึงไม่จำเป็นที่จะต้องไปแสวงหาสิ่งเหล่านี้อีก ถ้าเจ้ายังเห็นว่าการครองสมบัติที่ตนถืออยู่นั้นมีความสุข เจ้าจงครองสมบัติทุกข์เหล่านั้นแต่เพียงผู้เดียวเถิด อย่ามาชวนเราไปเอาสมบัติตามที่เจ้าบอกอีกเลย"*

ถึงท่านจะเทศนาว่าอย่างไร เศรษฐีคำแดงก็ยังรบเร้าให้องค์ท่านไปเอาสมบัติของเขาอยู่อย่างนั้น หลวงปู่ชอบท่านจึงปฏิเสธและเพิกเฉยในเรื่องนี้ เมื่อเศรษฐีคำแดงรบเร้าท่านไม่ได้แล้ว เขาจึงลาจากท่านไป จากนั้นมาเศรษฐีคำแดงก็ไม่มารบเร้าองค์ท่านในเรื่องสมบัติอีกเลย นอกจากเขาจะมาขอบุญจากท่าน

โปรดวิญญาณทหารฝรั่ง

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม พาลูกศิษย์พักภาวนาอยู่วัดร้าง บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง ประเทศพม่า พระสีกับพระสังข์ (หลวงตาสังข์ วัดป่านาเฉลียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์) ถูกผีตายท้องกลมรบกวนจนท่านทั้งสองอยู่ไม่ได้ องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงพาพระสี พระสังข์ กับตาผ้าขาวแหล่ (พ่อหลวงตาสังข์) ออกจากบ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง เดินทางมาที่หมู่บ้านของชาวกะเหรี่ยงอีกหมู่บ้านหนึ่ง หมู่บ้านแห่งนี้มีชื่อว่า **“บ้านกะเปอ”** อยู่ในเขตดอยยางแดง พื้นที่ควบคุมของชาวกะเหรี่ยง

ชาวกะเหรี่ยงบ้านกะเปอ นิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบและคณะไปพักที่ค่ายทหารร้างแห่งหนึ่ง ซึ่งแต่ก่อนเคยเป็นค่ายทหารอังกฤษมาตั้งทัพสกัดทหารญี่ปุ่นที่จะเข้ามายึดประเทศพม่า ระหว่างตั้งค่ายอยู่บ้านกะเปอ ทหารอังกฤษได้ป่วยเป็นไข้มาลาเรียตายไปหลายนาย ทางการของประเทศอังกฤษจึงสั่งให้ถอนกองกำลังทหารออกไปจากที่นี่ พอค่ายทหารถูกทิ้งร้าง ชาวกะเหรี่ยงบ้านกะเปอจึงพากันเข้ามาถือครองใช้เป็นที่ทำกิน แต่พอเข้ามาทำกินอยู่ที่นี่ กลับมีเหตุการณ์ทำให้ชาวกะเหรี่ยงบ้านกะเปอหวาดกลัว กล่าวคือ ถ้าใครเข้าไปที่ค่ายร้างแห่งนี้ มักจะถูกผีนายทหารฝรั่งผู้หนึ่งถือแส้ขู่ไล่ ชาวกะเหรี่ยงบ้านกะเปอพากันกลัวผีนายทหารฝรั่งผู้นี้มาก จนไม่มีใครกล้าเข้าไปยุ่งเกี่ยวทำอะไรที่ค่ายทหารร้างแห่งนี้

ชาวกะเหรี่ยงบ้านกะเปอ พากันทำที่พักชั่วคราวให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบและคณะพักที่ค่ายทหารร้าง หลังชาวบ้านกลับแล้ว หลวงปู่ชอบท่านบอกลูกศิษย์ว่า ***“เราจะพาไหว้พระสวดมนต์พร้อมกันที่ค่ายทหารร้าง”*** หลวงตาสังข์บอก ***“พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านกำชับทุกคนว่าสถานที่แห่งนี้มันดุเอาการอยู่นะ อย่าพากันประมาทนิ่งนอนใจ ให้พากันมีสติอยู่กับตัว ได้ยินได้เห็นอะไรก็อย่าพากันออกมานอกกลดของตนเองเป็นอันขาด ให้พากันภาวนาอยู่ในกลดของตนเองเท่านั้น เรื่องผีดอยสะมอยดงอยู่ที่นี่เราจะจัดการกับมันเอง”***

หลวงตาสังข์ วัดป่านาเฉลียง เล่าให้ฟังว่า เวลาประมาณทุ่มหนึ่ง ท่านได้ยินเสียงคนเดินกระทืบเท้าสลับกับเสียงไม้เรียวตีแหวกอากาศดังวิ๊ดๆ ตรงมาทางที่ท่านพัก หลวงตาสังข์สงสัยในเสียงที่ได้ยิน จึงเปิดมุ้งกลดขึ้นดู ท่านก็ไม่เห็นมีอะไรเป็นตัวเป็นตน พอเอามุ้งกลดลง ท่านได้ยินเสียงคนเดินกระทืบเท้าตีไม้เรียวแหวกอากาศมุ่งหน้าไปทางองค์ท่านหลวงปู่ชอบพักอยู่ หลวงตาสังข์บอกท่านทราบเรื่องภายนอกในคืนนั้นเพียงเท่านี้

ทางองค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก ***“เราเห็นทหารฝรั่งนายหนึ่งแต่งเครื่องแบบเต็มยศเต็มบั้ง มายืนห่างจากกลดเราประมาณหนึ่งวา ทหารฝรั่งนายนี้ยืนขึงขังแสดงท่าทางข่มขู่เราด้วยทิฐิกิริยามานะของตน”*** ท่านถาม ***“โยมมายืนทำอะไรที่นี่”*** วิญญาณทหารฝรั่งนายนี้ไม่ตอบคำถาม เขายืนจ้องหน้าทำตาขวาง แสดงอาการไม่พอใจในองค์ท่าน หลวงปู่ชอบบอก ***“วิญญาณนายทหารฝรั่งผู้นี้ ถ้าจะให้เราแผ่บุญให้ เจ้าจงถอดหมวกถอดรองเท้าออกเสียก่อนเพื่อแสดงความเคารพในธรรม”*** วิญญาณนายทหารฝรั่งผู้นี้นิ่งเฉย ไม่สนใจในคำที่องค์ท่านบอก

หลวงปู่ชอบพิจารณาวาสนาของท่านกับนายทหารผู้นี้สามารถสงเคราะห์ธรรมกันได้ เพียงแต่ตอนนี้จิตนายทหารฝรั่งผู้นี้ยังถือในมานะทิฐิของตนเองอยู่ องค์ท่านจึงยังไม่แสดงธรรมอะไรโปรดเขาในเวลานั้น ท่านกำหนดจิตแผ่เมตตา **“สาธารณธรรม”** ให้สรรพสัตว์ทั้งหลาย โดยไม่ระบุบุคคล ภูมิฐาน สถานที่ อุปมาเหมือนทำอาหารไว้บุคคลผู้มีโอกาส (ภูมิที่สามารถรับบุญได้) ใครจะกินอาหารนั้นก็กินได้เลย เมตตาสาธารณธรรมที่องค์ท่านแผ่ออกไปให้สรรพสัตว์ทั้งหลายด้วยธรรมอันไมตรีนั้น จิตวิญญาณนายทหารฝรั่งผู้นี้ได้รับกระแสธรรมเมตตาจากองค์ท่าน เขาคลายมานะทิฐิยอมถอดหมวกถอดรองเท้า นั่งลงข้างกลดขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถาม ***“เจ้าข้องคาอะไรอยู่ที่นี่ จึงยังไม่ได้ไปไหนเหมือนกับเพื่อนผู้อื่นของเจ้า”*** นายทหารฝรั่งผู้นี้บอกท่านว่า ตนเองได้รับมอบหมายให้มาคุมค่ายแห่งนี้เพื่อต้านทหารต่างชาติ ตนเองป่วยตายอยู่ที่นี่เมื่อสองปีที่แล้ว (พ.ศ. ๒๔๘๒) พอตายไปแล้ว มันมืดมนหนทางไม่รู้ที่ไปตนเอง จึงอยู่ในสถานที่แห่งนี้มาโดยตลอด องค์

ท่านถาม *"เจ้าอยากไปอยู่ในสถานที่ที่ดีกว่านี้ไหม"* นายทหารฝรั่งผู้นี้บอก เขาอยากไปอยู่ที่อื่นที่ดีกว่านี้ อยู่ที่นี้มีแต่ความทุกข์กังวล กลัวคนอื่นจะมาแย่งชิงเอาสถานที่ องค์ท่านบอก *"ถ้าอยากไปอยู่ในที่ที่ดีกว่านี้ ให้เจ้าระลึกนึกถึงคุณงามความดีที่ตนเองเคยกระทำมาเมื่อสมัยยังมีชีวิตอยู่ เราจะช่วยสงเคราะห์ธรรมให้กับเจ้า"* องค์ท่านให้นายทหารฝรั่งผู้นี้สมาทานรับเอาพระไตรสรณคมน์และศีลห้าไว้ในเป็นเครื่องประดับจิต นายทหารฝรั่งผู้นี้ตั้งจิตน้อมใจรับเอาพระไตรสรณคมน์และศีลห้า ที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกทางสว่างบุญให้เขา

พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านบอก ***"ผู้มีบุญหนุนนำจะได้ยินธรรมทุกข้อ การเกิดของเขาก็จะสมบูรณ์พร้อมสติปัญญา ผู้มีบาปขวางจะไม่ได้ยินศีลห้าสรณธรรมครบ เกิดเป็นคนก็จะไม่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและสติปัญญา สัตว์โลกจะเกิดเป็นอะไรนั้นขึ้นอยู่กับกรรมของตนเองที่กระทำมาเป็นหลัก พระเจ้าตนใดก็เนรมิตให้ไม่ได้ ผู้ทำกรรมดีก็เกิดศรีมีสุข ผู้ทำกรรมเลวก็ตกเหวสู่อบาย อบายภูมิคือสถานที่ที่หาสุขไม่เจอแม้เพียงเศษเสี้ยวอึดใจ ผู้ที่ไม่เชื่อบาปเชื่อบุญ ตกอบายตั้งแต่ยังไม่ทันตาย พวกไม่เชื่อบาปเชื่อบุญตอนมีชีวิตอยู่ พอตายไปแล้วมีมากที่มาขอส่วนบุญจากเรา ใจถ้าไม่มีสรณธรรมแล้ว พระพุทธเจ้าองค์ไหนก็โปรดไม่ได้ เมื่อทำกรรมอันใดไว้ ต้องใช้กรรมอย่างเดียวจนกว่าจะพ้นโทษจากกรรมที่ตนเองได้กระทำไว้ ผู้พิพากษายุติธรรมที่สุดคือกรรมของเราเอง"***

เมื่อนายทหารฝรั่งผู้นี้รับเอาพระไตรสรณคมน์และศีลห้าไว้เป็นเครื่องครองจิตแล้ว จิตเขาเปิดรับธรรม องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงกำหนดจิตแผ่เมตตาอุทิศบุญกุศลให้กับเขา หลังองค์ท่านอุทิศบุญให้แล้ว ปรากฏนายทหารฝรั่งผู้นี้มีรูปพรรณผ่องใสขึ้นมา

พ่อแม่ครูอาจารย์บอก ***"ถ้าแผ่เมตตาให้ผู้ใดแล้ว ถ้าเขาเปลี่ยนอัตภาพจากมัวหมองเป็นผ่องใส แสดงว่าเขาได้รับผลบุญที่เราอุทิศให้ จะปรากฏความรู้ขึ้นมาในจิตของผู้ให้ จะเกิดความอบอุ่นหรือไม่ก็ชุ่มเย็น ถ้าเทพเทวดาเขาพากันอนุโมทนาบุญด้วยในตอนนั้น เราจะได้ยินเสียงสาธุการสะเทือนเลื่อนลั่นขึ้นมาในจิต ดั่งฟ้าร้องลั่นคำรณ***

อย่างหลังนี้จิตผู้นั้นจะต้องมีองค์ฌานเป็นเครื่องห่อหุ้มอุ้มจิต จิตธรรมดาสามัญทั่วไปรับรู้ได้แค่ปีติอุ่นจิตชื่นใจเท่านั้น"

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกนายทหารฝรั่งผู้นี้ให้เข้าไปในหมู่บ้านกะเปอ ถ้าพอใจอยากจะหยุดพักที่บ้านหลังไหน ก็ให้หยุดพักที่บ้านหลังนั้น นายทหารฝรั่งผู้นี้เดินเข้าไปในหมู่บ้านกะเปอ โดยองค์ท่านหลวงปู่ชอบเป็นผู้ฉายแสงธรรมนำทางให้ พ่อแม่-ครูอาจารย์ท่านทำหนดดูจุติกาลของนายทหารฝรั่งอังกฤษผู้นี้ว่าเขาจะไปจุติในอุทรของคนบ้านหลังไหน องค์ท่านเห็นนายทหารฝรั่งผู้นี้หายเข้าไปในบ้านหลังหนึ่ง องค์ท่านจึงกำหนดจดจำบ้านหลังนี้เอาไว้ พอถอนจิตออกมาราวสามทุ่ม พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเดินไปบอกหลวงตาสังข์ถึงเรื่องราวที่เกิดขึ้นจากภายในขององค์ท่าน

องค์ท่านบอกหลวงตาสังข์ว่า ***"จบแล้วสังข์ มื่ออื่นเฮาสิพาพวกท่านไปบิณฑบาตตามทางที่ทหารฝรั่งผู้นี้เขาไปถือจุติ ตอนนี้เขาไปคดอีจู้นอนอยู่ในท้องแล้ว ให้จำคำเฮาไว้เด้อสังข์ ฝรั่งผู้นี้อีกบ่นาน สิถือเกิดเป็นเด็กน้อยผู้ชายผิวเผือกผมทอง"***

ตอนเช้า องค์ท่านหลวงปู่ชอบพาพระสี พระสังข์ เดินไปบิณฑบาตตามทางที่นายทหารฝรั่งผู้นี้ไป ท่านพาพระสี พระสังข์ มาหยุดอยู่บ้านหลังหนึ่งที่ท่านเห็นนายทหารฝรั่งผู้นี้หายเข้าไป ที่บ้านหลังนี้ มีผู้หญิงชาวกะเหรี่ยงท้องแก่คนหนึ่งออกมาใส่บาตรให้องค์ท่านกับคณะ หลวงปู่ชอบท่านบอกพระสี พระสังข์ ว่า ***"ให้พวกท่านพากันจำเอาไว้ ทหารฝรั่งผู้นี้สิเกิดเป็นลูกชายผู้หญิงคนที่ใส่บาตรให้พวกเฮา ทหารฝรั่งผู้นี่ เกิดมาสิมีผิวสีเผือก ผมทองคือหัวฝรั่ง ถ้าเขาเกิดแล้ว เฮาสิพาพวกท่านกลับมาเบิ่งอีก"*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบพักภาวนาอยู่ค่ายทหารร้าง บ้านกะเปอ สองวัน จากนั้นองค์ท่านพาลูกศิษย์เดินทางไปเที่ยววิเวกเขตไทยใหญ่ พอรู้ว่านายทหารฝรั่งผู้นี้ถือกำเนิดแล้วองค์ท่านจึงพาพระสี พระสังข์ เดินทางกลับมาที่บ้านกะเปออีกครั้งหนึ่ง องค์ท่านพาพระสี พระสังข์ ไปบิณฑบาตที่บ้านนายทหารอังกฤษถือกำเนิด องค์ท่านถามสามีเขาว่า ***"ภรรยาของโยมคลอดลูกแล้วหรือยัง"*** ชายผู้เป็นสามีบอกว่า ***"ภรรยาของเขาคลอดลูกแล้วเป็นเด็กผู้ชาย"*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบขอดูลูกชายเจ้าของบ้านว่าหน้าตาเป็นอย่างไร ชายเจ้าของบ้านจึงอุ้มลูกชายของเขาออกมาให้องค์ท่านดู หลวงตาสังข์บอก *"เด็กคนนี้*

มีผิวขาวเหมือนฝรั่ง ต่างจากพ่อแม่ที่เป็นคนผิวดำแดง เด็กคนนี้มีผมสีทองเหมือนฝรั่ง ไม่เหมือนคนเอเชียเรา ผมกับทิดสีอัศจรรย์ในความรู้ของพ่อแม่ครูอาจารย์มาก สิ่งที่ท่านบอกไว้ก่อนล่วงหน้า ไม่ผิดไปจากคำพูดของท่านเลย”

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ที่เขาเป็นแบบนี้เพราะกรรมตกแต่ง คนเราจะเกิดเป็นอะไรนั้น อยู่ที่กรรมของตนเองทำมาทั้งนั้น อย่างทหารฝรั่งผู้นี้ ชาติก่อนเกิดเป็นฝรั่งอยู่เมืองเจริญ ชาตินี้เกิดเป็นคนกะเหรี่ยงอยู่ป่าอยู่ดอย เห็นหรือยัง กรรมมันพาพลิกทวีปเกิดเป็นจั่งใด๋ บ่มีใผใหญ่เกินกรรม พระพุทธเจ้าเพิ่นยังอยู่ใต้กรรม พระองค์ยังยอมรับผลกรรมของตนเอง ถ้าบ่อยากตกทุกข์ อย่าไปทำชั่ว ถ้าอยากเกิดในสกุลสูง ให้รู้จักอ่อนน้อมถ่อมตน มีสัมมาคารวะสมณะชีพราหมณ์ พ่อแม่ผู้มีพระคุณ ฝรั่งผู้นี้ถ้าเขาบ่ติดในมานะทิฐิของตนเอง ในตอนแรกเขาจะได้ไปเกิดในสกุลคนเมืองที่ดีกว่านี้ นี่เพราะกิเลสมานะทิฐิของตนเองครอบงำไว้ในเบื้องต้น จึงทำให้เขาได้เกิดเป็นกะเหรี่ยง กิเลสมันบ่เคยพาสัตว์โลกผู้ใดให้ขึ้นสูง มีแต่มันจะพาสัตว์โลกตกต่ำเท่านั้น คนเราถ้าจิตมันเปิดเห็นการเกิดตายของตนเองแล้ว ใจมันจะลงในธรรม บ่กล้าทำชั่วช้า ที่สัตว์โลกมืดบอดอยู่ทุกวันนี้ เพราะพ่อแม่กิเลสมันกล่อมให้หลับอยู่ในอู่ มันเลยบ่ตื่นบ่สร่างในธรรม”*

ลูกศิษย์จิตเสื่อม

หลังจากพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม พาพระสี พระสังข์ กับตาผ้าขาวแหล่ กลับมาพิสูจน์ความรู้ขององค์ท่านที่บ้านกะเปอแล้ว จากนั้นองค์ท่านพาพระสี พระสังข์ กับตาผ้าขาวแหล่ ออกจากบ้านกะเหรี่ยงกะเปอ เดินทางมาเที่ยววิเวกทางเขตไทยใหญ่ ตอนพักอยู่ **“บ้านหมู่แจ้”** พระสีกับพระสังข์เกิดมีใจให้กับสาวชาวไทยใหญ่ จนเป็นเหตุให้ท่านทั้งสองร้อนผ้าเหลือง องค์ท่านหลวงปู่ชอบเห็นท่าไม่ดี จึงพาลูกศิษย์หนีออกจากที่นี่ไปในเวลากลางคืน โดยไม่เปิดโอกาสให้ท่านสีกับท่านสังข์ได้ตั้งตัว วิธีการแบบนี้ องค์ท่านเคยใช้กับตนเองในคราว **“หัวใจตกหล่ม”** ที่อำเภอหล่มเก่า จังหวัดเพชรบูรณ์

ระหว่างองค์ท่านหลวงปู่ชอบพาลูกศิษย์หนีภัยมาตุคามสาวงามไทยใหญ่ ท่านสีกับท่านสังข์จะขอลาสึกอยู่เมืองพม่า องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงยื่นคำขาดกับพระสีพระสังข์ ***"ถ้าอยากจะสึก ก็ให้พากันกลับไปสึกอยู่เมืองไทย เราไม่อยากได้ชื่อเป็นผู้สึกพระสึกเณรออกจากพระศาสนา"*** เมื่อองค์ท่านยืนยันแข็งขันเช่นนี้ พระสี พระสังข์จึงขอเดินทางกลับมาเมืองไทย หลวงปู่ชอบท่านไปส่งพระสี พระสังข์ กับตาผ้าขาวแหล่ข้ามแม่น้ำสะโตง (แม่น้ำสาละวิน) หลังบอกเส้นทางเข้าเมืองไทยทางเขตจังหวัดตากให้กับทุกคนแล้ว องค์ท่านก็แยกกับพระสี พระสังข์ ตาผ้าขาวแหล่ อยู่ที่ริมฝั่งแม่น้ำสะโตง ช่วงนั้นเป็นเดือนเจ็ด ใกล้จะเข้าพรรษาแล้ว องค์ท่านหลวงปู่ชอบเร่งเดินทางมาบ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง เพื่อจะมาจำพรรษาเพียงลำพังองค์เดียว

(ภายหลังองค์ท่านทราบว่าพระสี พระสังข์ เมื่อกลับมาเมืองไทยได้ไม่นาน ท่านทั้งสองพากันลาสิกขาออกไปใช้ชีวิตทางโลก พระสังข์ ท่านลาสิกขาที่บ้านเฉลียงลับ อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ พระสี ท่านลาสิกขาที่บ้านเกิดของตนเอง ที่ตำบลศรีเทพ อำเภอศรีเทพ จังหวัดเพชรบูรณ์ สำหรับพระสังข์ ต่อมาท่านได้กลับมาบวชเป็นหลวงตาสังข์)

ท้ายสุดที่จะกล่าวถึง พระสี กับ พระสังข์ ทั้งสองท่านที่เคยเดินทางเข้าไปเที่ยววิเวกที่ประเทศพม่ากับองค์ท่านหลวงปู่ชอบอย่างสมบุกสมบัน ผู้บันทึกขอนำคำสนทนากันระหว่างองค์หลวงปู่ชอบกับหลวงตาสังข์ วัดป่านาเฉลียง อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ คราวที่หลวงตาสังข์ท่านมากราบคารวะพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ในพรรษาปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ ที่วัดป่าโคกมน บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

หลวงตาสังข์ *"พ่อแม่ครูอาจารย์จำข้าน้อยได้บ่"*
หลวงปู่ชอบ *"จำบ่ได้ ผู้ได๋ล่ะ"*
หลวงตาสังข์ *"ข้าน้อยชื่อสังข์ เคยตามท่านอาจารย์ไปเที่ยววิเวกพม่า"*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบมองหลวงตาสังข์พักหนึ่งเพื่อพิจารณาบุคคล สักพักองค์ท่านยิ้มขึ้นมา แล้วพูดเสียงดังใส่หลวงตาสังข์ แสดงออกถึงความดีใจที่องค์ท่านได้พบกับลูกศิษย์เก่า หลังจากไม่ได้พบกันมานานหลายสิบปี

หลวงปู่ชอบ *“กลับมาบวชนานหรือยัง”*
หลวงตาสังข์ *“ข้าน้อยกลับมาบวชได้ ๑๑ พรรษาแล้วขอรับ”*
หลวงปู่ชอบ *“ทิดสีล่ะ”*
หลวงตาสังข์ *“ทิดสีตายได้ ๔ ปีแล้วข้าน้อย”*
หลวงปู่ชอบ *“ทิดสีตายคาผ้าลาย บ่มีวาสนาได้บวชอีกคือท่านเน๊าะ”*
หลวงตาสังข์ *“ตาผ้าขาวแหล่ พ่อของข้าน้อยกะตายแล้วขอรับ”*
หลวงปู่ชอบ *“อือ ผู้เฒ่าตาผ้าขาวแหล่ภาวนาดี แต่บ่มีวาสนาห่มเหลือง”*
หลวงตาสังข์ *“ท่านอาจารย์สบายดีบ่ ธาตุขันธ์เป็นอย่างไรบ้างขอรับ”*
หลวงปู่ชอบ *“บ่ดีเท่าไร จะแตกหลายรอบแล้ว อยู่ได้เพราะทรงฌาน”*
หลวงตาสังข์ *“หลังจากพวกข้าน้อยกลับมาแล้ว ท่านอาจารย์อยู่พม่าดีบ่”*
หลวงปู่ชอบ *“ดีหลาย จนหมดกิเลสอยู่นั่น จบทุกอย่างอยู่เมืองพม่า”*
หลวงตาสังข์ *“ชาตินี้ข้าน้อยสิได้รู้ธรรมคือพ่อแม่ครูบาอาจารย์บ่ขอรับ”*
หลวงปู่ชอบ *“ตอบบ่ได้ ให้ไปทำเอง ตอบไปกิเลสจะกวนใจตอนปฏิบัติ”*

ผู้บันทึกกับหลวงตาสังข์ร่วมกันนวดเส้นถวายองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ระหว่างนวดเส้นถวายพ่อแม่ครูบาอาจารย์ด้วยกัน ผู้บันทึกถามหลวงตาสังข์ในแง่มุมต่างๆ ตอนอยู่เมืองพม่ากับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงตาสังข์ท่านให้ความกระจ่างในเรื่องราวหลายแง่มุมมาก โดยเฉพาะเรื่อง **“ผีปล้ำพระ”** ที่หลวงตาสังข์ท่านเป็นเจ้าทุกข์ ถูกผีผู้หญิงตายท้องกลมรบกวนท่าน ตอนพักอยู่บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง ประเทศพม่า เรื่องนี้พิลึกพิลั่นมาก แต่เมื่อนำมาเขียนลงในชีวประวัติขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ ตนเองต้องเว้นคำและเหตุการณ์บางอย่างออกไปเพื่อความเหมาะสม กราบขอบพระคุณท่านหลวงตาสังข์อย่างยิ่งที่ให้ความรู้เรื่องเที่ยววิเวกพม่าครั้งที่สองขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ ฐานสโม

เทวดาแต่ละสถานที่ชอบฟังสูตรต่างกัน

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เล่าเรื่องการไหว้พระสวดมนต์ให้ลูกศิษย์ฟังว่า

“เวลาสวดมนต์ไหว้พระนั้น เราจะสวดออกเสียงหรือไม่ออกเสียงก็ตาม พวกเทพเจ้าเหล่าเทวดาผู้มีหูทิพย์ตาทิพย์ เขาจะได้ยินเสียงไหว้พระสวดมนต์ของเรา เมื่อได้ยินแล้วเขาจะเกิดความปีติยินดีไปกับเราด้วย พวกเทพเจ้าเหล่าเทวดาเขาจะพากันอนุโมทนาในบุญกุศลกับเรา ถ้าจิตเราสงบขณะที่พวกเทพเจ้าเหล่าเทวดาเขาพากันอนุโมทนา เราจะได้ยินเสียงเทพเทวดาเปล่งคำอนุโมทนาสาธุการออกมา ปานว่าฟ้าจะถล่มลงมาทับแผ่นดิน”

องค์ท่านยกเรื่องการไหว้พระสวดมนต์ สาธยายธรรม ขึ้นมาเล่าให้พระเณรลูกหลานฟังว่า ตอนจำพรรษาอยู่บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง ประเทศพม่า ปีพุทธศักราช ๒๔๘๔ หลวงปู่ชอบท่านบอกวัดแห่งนี้ไม่มีกุฏิ เสนาสนะทั้งวัดมีเพียงศาลาเล็กๆ หลังหนึ่งตั้งโดดเดี่ยวอยู่ภายในวัด ศาลาหลังนี้เป็นศาลาเสาไม้ต้นเดียวซึ่งแปลกแตกต่างจากศาลาวัดทั่วไปที่ท่านเคยเห็นมา ท่านให้โยมกั้นศาลาออกเป็นสองห้อง ห้องหนึ่ง ท่านเอาไว้สำหรับพัก อีกห้องหนึ่ง ท่านเอาไว้ใช้ในเวลาฉันภัตตาหาร และไหว้พระสวดมนต์ นั่งภาวนา ที่กลางศาลาหลังนี้ จะมีแท่นบูชาพระพุทธรูปที่แกะสลักจากไม้สักสูงประมาณหนึ่งศอก องค์ท่านจะอาศัยสวดมนต์ไหว้พระอยู่ที่หน้าพระประธานองค์นี้ทุกวัน

ท่านบอก *“คืนนั้นเรากำลังไหว้พระสวดมนต์อยู่ ขณะกำลังสวดมนต์บท* ***ธัมมจักกัปปวัตตนสูตร*** *พอสวดถึงท่อน* ***จาตุมมะหาราชิกาเทวา สัททะมะนุสสาเวสุงฯ*** *ช่วงไล่ชื่อสวรรค์ชั้นต่างๆ อยู่นั้น ปรากฏเสียงดังสะเทือนเลื่อนลั่นไปทั่ว มีเสียงกระหึ่มคำรามลงมาจากฟ้า จนทำให้ศาลาที่เรานั่งสวดมนต์ไหว้พระอยู่นั้นสั่นไหวขึ้นมาทันที ศาลาลั่นเอี๊ยดโยกไหวไปมา เหมือนกับว่าแผ่นดินหินผาที่นั่นมันสั่นไหว เราจึงหยุดไหว้พระสวดมนต์ นั่งฟังเสียงสะเทือนเลื่อนลั่นนี้ว่ามันคือเสียงอะไรกันแน่*

รำพึงในใจว่า โธ่ๆ เกิดอีหยังหนอบาดทีเนี๊ยะ เสียงสนั่นหวั่นไหวขนาดนี้ ศาลามันจะบ่พังลงหรือ เรารีบดับไฟหน้าพระประธานเพื่อนั่งฟังเสียงดังกระหึ่มปานฟ้าสิขาดนี้อย่างเดียว พอเราตั้งใจฟัง เสียงดังปานว่าฟ้าสิขาดนี้มันก็เงียบมิดหมี่สี่ซอน หายไปเฉยเลย พอไม่มีอะไรเกิดขึ้นอีก เราก็จุดไฟเทียน นั่งไหว้พระสวดมนต์ต่อ พอสวดมาถึงท่อนไล่ชื่อสวรรค์ชั้นต่างๆ อีก เอาอีกล่ะทีนี้ เกิดเสียงดังกระหึ่มขึ้นมาอีก จนเราออกปากว่า ฮ่วย มันเกิดอีหยังขึ้นมาอีกล่ะน้อทีนี่

พอว่าจั่งซั่นล่ะ (พอว่าอย่างนั้นล่ะ) ขนหัวขนแขนเจ้าของลุกขึ้น เอามือลูบไว้กะบ่อยู่ ฮ่วย แผ่นดินไหวบ้อนี้ เรานั่งฟังเสียงนี้อยู่นาน ก็ไม่ได้ยินเสียงเหล่านี้อีก เราจึงไหว้พระสวดมนต์ต่อจนจบครบสูตร ระหว่างไหว้พระสวดมนต์ต่อในรอบที่สามนี้ กะบ่ปรากฏมีเหตุการณ์ภายนอกอีหยังเกิดขึ้นอีก หลังสวดมนต์ไหว้พระแล้ว เราก็กลับเข้าห้องไปนั่งภาวนา

ตอนนั่งภาวนา นี่ถึงได้รู้ว่าเสียงดังกระหึ่มปานว่าฟ้าจะถล่มลงมาทับแผ่นดินนั้น คือเสียงอนุโมทนาสาธุการของพวกเทพเจ้าเหล่าเทวดา พวกเทพเจ้าเหล่าเทวดาเขาได้ยินเสียงเราไหว้พระสวดมนต์ พวกเขาเกิดความปีติยินดีในการสวดมนต์สาธยายธรรมของเรา เขาจึงพากันอนุโมทนาสาธุการขึ้นมา เสียงอนุโมทนาสาธุการของพวกเทพเจ้าเหล่าเทวดานั้น มีอานุภาพเกิดจากบุญเทพฤทธิ์ คำอนุโมทนาสาธุการของเทพเจ้าเหล่าเทวดา จึงทำให้แผ่นดินตรงที่เราอยู่นั้นเกิดสั่นสะเทือนเคลื่อนไหวขึ้นมา พวกเทพเทวดาเขาพากันมาแสดงปาฏิหาริย์ให้เรารับรู้

เทพเทวดาแต่ละที่ที่เราได้ไปสัมผัสมานั้น เขาจะชอบบทสวดมนต์แตกต่างกัน บางสถานที่เขาชอบบทสวดมนต์ธัมมะจักฯ บางสถานที่เขาชอบบทสวดมนต์กรณียเมตตสูตรฯ บางสถานที่เขาชอบบทสวดมนต์มาติกาสูตรฯ บางสถานที่เขาชอบบทสวดมนต์เมตตานิสังสะสุตตะปาโฐสูตรฯ พอสวดมนต์สาธยายธรรมบทที่เขาชื่นชอบแล้ว พวกเขาจะพากันอนุโมทนาสาธุการจนดังสนั่นหวั่นไหวไปทั่ว พวกเทพเทวดาเขาพากันสะออนหลาย

เวลาไหว้พระสวดมนต์ อย่าพากันเห็นเป็นของเล่นคะนองปาก ธรรมพระพุทธเจ้าเป็นของสูงควรค่าแก่การเคารพเทิดทูน ถ้าหากเห็นเป็นของเล่น จะเป็นบาปเป็นกรรมกับบุคคลนั้น นักปราชญ์ท่านจะตำหนิ เทวดาเขาก็จะพากันตำหนิ เวลาไหว้พระสวดมนต์ก็ให้พากันตั้งใจสวดสาธยายธรรมอย่างจริงจัง ให้มีสมาธิจดจ่อลงไปในบทสวดสูตรนั้นๆ มันถึงจะเกิดอานิสงส์ การไหว้พระสวดมนต์คือการทำสมาธิไปในตัว บางทีข้อธรรมต่างๆ จะผุดขึ้นมาในขณะที่เรากำลังสวดมนต์อยู่ก็มี

พวกเทพเทวดาเขาเคยเป็นมนุษย์เหมือนกันกับพวกเรามาก่อน ตอนเป็นคน เขามีจิตใจฝักใฝ่ในบุญกุศล พอตายจากโลกนี้ไปแล้ว ก็ได้ไปจุติอยู่ในสวรรค์ชั้นต่างๆ สูงบ้างต่ำบ้าง ขึ้นอยู่กับบุญกุศลที่ตนเองสั่งสมมาตอนที่ยังเป็นมนุษย์ ถึงจะเป็นเทพเทวดา แต่จิตของเขายังติดยึดในบุญกุศล พอได้ยินได้เห็นผู้ใดทำคุณงามความดี พวกเขาก็จะพากันมาอนุโมทนาบุญกับผู้นั้นๆ ถ้าเรามีจิตเป็นสมาธิ เราก็จะเห็นพวกเทพเจ้าเหล่าเทวดาเขาพากันมาร่วมอนุโมทนาบุญกับเรา การรับรู้อย่างหยาบ คือมีอาการขนลุกพองสยองเกล้าเป็นต้น ถ้าจิตละเอียดลงไป ก็เห็นเขาแสดงตัวตนออกมาให้เราเห็น ทำให้มันเป็นแล้วจะรู้เห็นด้วยตัวของเราเอง”

โดยปรกติ ถ้าองค์ท่านหลวงปู่ชอบไม่ได้รับกิจนิมนต์เดินทางไปที่ไหน แต่ละวันองค์ท่านจะออกมานั่งรถเข็นจงกรมดูพระเณรลูกหลานไหว้พระสวดมนต์ เพื่อเป็นการให้กำลังใจพระเณรลูกหลานในการทำความเพียร หลังเสร็จจากไหว้พระสวดมนต์แล้ว พระเณรลูกหลานก็จะพากันมานั่งห้อมล้อมองค์ท่านเพื่อกราบเรียนถามข้อสงสัยในเรื่องที่ตนเองกำลังขัดข้องอยู่ หรือใครอยากจะทราบเรื่องราวภายนอกภายในเรื่องใด องค์ท่านก็จะเมตตาบอกเล่าให้พระเณรลูกหลานฟัง

ส่วนมากพระเณรลูกหลานมักจะถามองค์ท่านว่า ***“วันนี้มีเทวดามาร่วมไหว้พระสวดมนต์กับพระเณรเราไหมขอรับ”*** องค์ท่านจะตอบว่ามีเทพเทวดาเขามาร่วมอนุโมทนาบุญกับพวกเราทุกวัน วันไหนคืนไหนมีเทวดาเขามาจำนวนเท่าไหร่ องค์ท่านก็จะบอกจำนวนให้ทราบ หรือท่านจะบอกว่าเทวดาเขาชมพระองค์นั้นเณรองค์นี้ว่าสวดมนต์สาธยายธรรมม่วนหลาย ไพเราะมาก เสียงสวดมนต์ของพระองค์นี้เณรองค์นี้

ดังกังวานไปถึงวิมานทิพย์ของพวกเทพเทวดา เทพเจ้าเหล่าเทวดาเมื่อได้ยินเสียงสวดมนต์สาธยายธรรมของพระเณรองค์นี้แล้วเขามีความยินดี จึงพากันมาร่วมอนุโมทนาบุญกับพระเณรองค์นั้นด้วย

พระเณรลูกหลานเมื่อได้ยินองค์ท่านหลวงปู่ชอบพูดให้ฟัง ต่างปลื้มจิตปลื้มใจเป็นอย่างยิ่ง พอถึงเวลาไหว้พระสวดมนต์แต่ละวัน พระเณรเถรชี วัดป่าโคกมนจะพากันตั้งใจท่องบ่นสวดมนต์สาธยายธรรมกันอย่างเต็มที่ โดยไม่มีใครอิดออดในเวลาไหว้พระสวดมนต์ เมื่อองค์ท่านหลวงปู่ชอบรับรองให้เช่นนี้แล้ว ความฮึกเหิมในการท่องบ่นสวดมนต์สาธยายธรรมของพระเณรเถรชีจึงดังก้องศาลาวัดป่าโคกมน แต่ละองค์แต่ละท่านต่างท่องบ่นไหว้พระสวดมนต์กันอย่างรื่นเริงบันเทิงธรรมในบทสวดที่ตนเองกำลังสาธยาย

พระอรหันต์สมัยพุทธกาลมาแสดงธรรมให้ฟัง

เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๕ ที่ บ้านลีเตอะ ประเทศพม่า เรื่องนี้คัดลอกจากหนังสือปฏิปทาพระธุดงคกรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ เรียบเรียงโดย พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน) วัดป่าบ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

"ท่านพักอยู่ในถ้ำแห่งหนึ่ง ตอนกลางคืนยามดึกสงัด ท่านกำลังเข้าที่ทำสมาธิภาวนาอยู่ มีพระอรหันต์องค์หนึ่งชื่อ ***พระพากุละ*** *รูปร่างขาว สูง สวยงามมาก มองเห็นแล้วน่าเคารพเลื่อมใสทันที ท่านเหาะมาทางอากาศมาเยี่ยมท่านทางสมาธิภาวนา*

ตอนกลางวันของวันนั้น บริขารชิ้นหนึ่งของท่านหาย ท่านหายังไงก็ไม่พบ พอตกกลางคืน นั่งภาวนา พระอรหันต์องค์นี้ก็เหาะมาเยี่ยมท่านพอดี พอลงมาถึงพื้นนั่งเรียบร้อยแล้ว ท่านก็ถามขึ้นทันทีว่า ***"ทราบว่าบริขารชื่อนั้น*** (มีดโกน) ***ของท่านหายเมื่อตอนกลางวันใช่ไหม"*** *ท่านเรียนตอบว่า* ***"ใช่"*** *พระอรหันต์องค์นั้นก็ชี้มือบอกท่านว่า* ***"นั่น อยู่ที่นั่นไม่ได้หาย ท่านลืมที่ไว้ต่างหาก"*** (พอเช้าขึ้นมาวันหลัง ท่านไปดูตรงที่

พระพากุละท่านชี้บอก ก็เห็นมีจริงๆ ตามที่ท่านได้บอกเอาไว้) ท่านก็รู้สึกแปลกใจว่าท่านไม่ได้บนบานศาลกล่าวอะไรเลย แต่ท่านทำไมทราบได้ บริขารนั้นก็ได้คืนมาจริงตามที่ท่านชี้บอก จึงน่าอัศจรรย์อยู่มาก ท่านว่า

ขณะที่พระอรหันต์ท่านเหาะมาเยี่ยมท่านอาจารย์องค์นั้น (หลวงปู่ชอบ) ท่านชมเชยและสรรเสริญท่านที่ถือธุดงควัตรและปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ น่าเคารพเลื่อมใส จึงดลบันดาลให้ท่านมาเยี่ยมถึงที่อยู่ จากนั้นท่านก็แสดงธรรมเพื่อความรื่นเริงแก่ท่าน และสอนเน้นหนักลงในธุดงควัตรว่า

"จงพยายามรักษาธุดงค์ไว้ให้มั่นคงต่อไป อย่าให้เสื่อมร่วงโรยไปเสีย ธุดงควัตรเสื่อม ก็เท่ากับศาสนาเสื่อม แม้คัมภีร์ธรรมทั้งหลายยังมีอยู่ ก็ไม่อาจทรงคุณค่าแก่ผู้ที่ไม่สนใจเท่าที่ควร ธุดงควัตรเป็นธรรมขั้นสูงมาก ผู้รักษาธุดงค์ได้ ต้องเป็นผู้ที่มีจิตใจสูง ท่านควรทราบว่าธุดงควัตรจึงเป็นทางเดินเพื่ออริยธรรม อริยบุคคล

คนไม่มีธุดงควัตรคือคนวัดร้าง เช่นเดียวกับบ้านร้างเมืองร้าง อะไรก็ตาม ถ้าลงได้ร้างแล้ว ไม่เป็นสิ่งที่พึงปรารถนาเลย ท่านจงรักษาธุดงค์อันเป็นเครื่องทำลายกิเลสไว้ให้ดีและมั่นคง อย่าให้เป็นพระวัดร้าง จะเป็นทางรั่วไหลแตกซึมแห่งมรรคผลนิพพานที่ควรจะได้จะถึง พระพุทธเจ้าและสาวกทั้งหลายบรรดาที่ท่านเลิศแล้วนั้น ล้วนแต่ท่านรักษาธุดงควัตรกันทั้งนั้น ใครประมาทว่าธุดงค์ไม่สำคัญ ผู้นั่นคือผู้หมดสาระสำคัญในตนเอง ท่านจงรักษาความสำคัญของตนไว้ด้วยธุดงควัตร ผู้มีธุดงควัตรเป็นผู้มีอำนาจทั้งภายนอกและภายในอย่างลึกลับที่บอกใครไม่ได้ เป็นผู้เด่นในวงแห่งทวยเทพชาวไตรภพทั้งหลาย มนุษย์และเทวดาทุกชั้นทุกภูมิเคารพรักผู้มีธุดงควัตรประจำตัวและไปที่ไหนก็ไม่เป็นภัยแก่ตัวและผู้อื่น มีแต่ความเย็นฉ่ำอยู่ภายในใจทั้งกลางวันและกลางคืน

ธุดงควัตรเป็นธรรมที่ลึกลับ ยากที่จะมองเห็นความสำคัญ ทั้งที่ธุดงควัตรเป็นสิ่งสำคัญในศาสนาแต่ดั้งเดิม ธุดงควัตรเป็นหลักใหญ่แห่งพระศาสนา ผู้มีธุดงค์ประจำตัวคือผู้ที่เห็นความสำคัญของตัวเอง และรักษาถูกจุดแห่งความสำคัญได้ดี เป็นที่น่าชมเชย

อย่างถึงใจ ผู้มีธุดงควัตรดีย่อมเป็นผู้ที่มีเมตตาอ่อนโยนต่อสัตว์โลกทั้งหลาย ถ้ายังมีผู้ปฏิบัติธุดงควัตรอยู่ตราบใด ศาสนาก็ยังทรงคงดอกคงผลอยู่ตราบนั้น เพราะธุดงค์เป็นทางไหลมาแห่งมรรคและผลทุกชั้น ไม่มีสถานที่ กาลเวลา หรือสิ่งใดๆ มาเป็นอุปสรรคกีดขวางทางเดินเพื่อมรรคผลนิพพานได้ ถ้าธุดงควัตรเป็นไปกับผู้ปฏิบัติทั้งหลาย ท่านจงจดจำให้ถึงจิตคิดไตร่ตรองให้ถึงธรรมคือธุดงควัตรดังกล่าวมาอยู่ในที่ใดไปในที่ใดก็จะชุ่มเย็นอยู่กับตัวท่านเอง ธุดงควัตรนี้แลคือบ่อเกิดแห่งธรรมทั้งหลายดังนี้”

พอแสดงธรรมจบลง ท่านก็ลาจากไปโดยทางอากาศเงียบหายไปเลย เมื่อพระอรหันต์ท่านจากไปแล้ว ท่านนำธรรมที่พระอรหันต์สั่งสอนมาคิดอ่านไตร่ตรอง ท่านก็เกิดความอัศจรรย์ใจตนเองที่ไม่คาดฝันว่าจะมีพระอรหันต์ผู้วิเศษแม้นิพพานไปแล้วท่านยังอุตส่าห์มาเมตตาอบรมสั่งสอนเกี่ยวกับธุดงควัตรและธรรมอื่นๆ อีกมากมาย ท่านเกิดความมั่นใจในธรรมทั้งหลายว่า **“ไม่เสียทีที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์ทั้งชาติ ได้จอมปราชญ์เมตตามาสั่งสอน ซึ่งท่านเป็นพระขีณาสพทั้งองค์เหาะมาทางอากาศ เราคงมีวาสนาบารมีอยู่บ้างที่ได้เห็นสิ่งที่ไม่น่าจะเห็น และได้ฟังสิ่งที่ไม่น่าจะได้ฟังนับตั้งแต่ที่เกิดมา การดำเนินของเราคงไม่เป็นโมฆะในวงพระศาสนา มิฉะนั้น พระอรหันต์องค์วิเศษคงไม่เหาะลงมาโปรดให้เสียเวลา”**

คืนวันนั้น พอท่านออกจากสมาธิ ท่านก็มาเดินจงกรม ราวกับตัวจะเหาะลอยขึ้นบนอากาศตามพระอรหันต์ท่านไป ได้ทำความเพียรก็ไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าใดๆ เลย มรรคผลนิพพานราวกับอยู่แค่ชั่วเอื้อมมือถึง ทั้งๆ ที่จิตก็ยังมีกิเลสอยู่ในใจนี้แล จิตใจสงบ เย็น กายก็เบา มองไปในทิศทางใดก็รู้สึกโปร่งโล่งไปหมด ไม่ปรากฏสิ่งและอารมณ์ใดๆ มาเกี่ยวข้องพัวพันจิตใจให้ลำบากรำคาญเหมือนกับที่เคยเป็นมารต่อกันมาก่อน

ท่านเดินจงกรมจนสว่าง โดยไม่รู้สึกเมื่อยล้าใดๆ เลย ที่เคยได้ยินธรรมที่ท่านแสดงเอาไว้ว่า **ธัมมะปีติ สุขัง เสติ** ผู้มีความปีติในธรรม ย่อมหลับนอนเป็นสุข ดังนี้ก็มาปรากฏชัดในใจของคืนวันนั้น ดังนี้

ได้ฟังท่านเล่าแล้วขนลุกซู่ เพราะความยินดีในประสบการณ์ของท่านที่มีวาสนาบารมีบำเพ็ญธรรมจนเห็นมรรคเห็นผล ***อยัมภทันตา*** *ทั้งภายนอกที่มีพระอรหันต์องค์วิเศษเหาะลงมาเมตตา ทั้งภายในก็ปรากฏซาบซ่านไปทั้งกายทั้งใจ อันเป็นความเย็นที่หาได้ยาก ฟากฟ้าแดนดินถิ่นใกล้ถิ่นไกล หรือถิ่นไหนๆ ก็ไม่มีให้ได้เจอ ถ้าไม่เจอจากความเพียรพยายามปฏิบัติอบรมในธรรมนี้เท่านั้น ท่านที่เพียรทางนี้ย่อมจะมีวันเจอ เพราะสิ่งที่อยากให้เจอนั้นอยู่กับธรรม และธรรมนั้นก็อยู่กับใจ ไม่แยกหรืออยู่ห่างไกลกันเลย”*

พักภาวนากับฤๅษีที่เมืองตองฉู่

ปลายปีพุทธศักราช ๒๔๘๖ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ออกจากบ้านไทยใหญ่ลีเตอะ เมืองเจียงตอง ประเทศพม่า เที่ยววิเวกหาสถานที่จำพรรษาแห่งใหม่ หลังจากองค์ท่านจำพรรษาที่บ้านไทยใหญ่ลีเตอะ เมืองเจียงตอง ร่วม ๒ พรรษา ท่านเที่ยววิเวกผ่านหมู่บ้านชาวไทยใหญ่และหมู่บ้านของชาวกะเหรี่ยงหลายหมู่บ้าน ท่านบอกชาวกะเหรี่ยงบางหมู่บ้านไม่รู้จักพระพุทธศาสนา เขาก็ไม่ใส่บาตรให้ท่านฉัน บางครั้งเดินทางผ่านไปสามสี่หมู่บ้านก็ไม่มีคนใส่บาตรให้ฉัน บางครั้งองค์ท่านต้องอดข้าวถึงสามสี่วันก็มี

หมู่บ้านไหนที่นับถือผีสางคางเหลืองเป็นสรณะอย่างเคร่งครัด เขาก็ไม่ให้ท่านพักอยู่ในเขตหมู่บ้าน เพราะพวกเขาถือว่าเป็นการผิดผีบรรพบุรุษ ถ้ามีพระสงฆ์องค์เณรมาพักอยู่ภายในเขตหมู่บ้าน ผีบรรพบุรุษของพวกเขาจะเดือดร้อน นอนไม่เย็นหลุม ฟังพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านเล่าแล้ว ตนเองก็อดที่จะคิดสงสารอดีตขององค์ท่านไม่ได้ กว่าจะได้มาเป็นพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบของลูกศิษย์ให้ได้กราบไหว้นี้ องค์ท่านช่างลำบากในภาคปฏิบัติจริงๆ

พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านเดินทางเที่ยววิเวกอย่างทุกข์ยากลำบาก เพราะตอนนั้นกำลังอยู่ในช่วงสงครามโลกครั้งที่สอง บางครั้งองค์ท่านต้องหลบซ่อนพวกทหารต่างด้าว

ท้าวต่างแดนเพื่อความปลอดภัย ท่านบอกระหว่างทางบางหมู่บ้านที่เดินผ่าน ท่านเห็นบ้านเมืองถูกเผาทิ้งร้าง ผู้คนถูกฆ่าตายเฉกเช่นผักปลาก็ไม่ปาน จนองค์ท่านเกิดสลดสังเวชใจในสิ่งที่ตนเองเห็น ท่านว่าบ้านเมืองพม่าในตอนนั้นเกิดทุกข์ภัยไปทั่วทุกหย่อมหญ้าเพราะไฟแห่งสงคราม ตอนสงครามโลกครั้งที่สอง เมืองไทยว่าทุกข์หนักหนาแล้ว ท่านบอกประเทศพม่านั้น เขาทุกข์หนักหนาสาหัสมากกว่าเมืองไทยเราหลายเท่านัก เมืองไทยเรานั้นรอดพ้นพิษภัยไปได้เพราะบุญบารมีของพระศาสนา พระอริยสงฆ์องค์เจ้า และทศพิธราชธรรมของพระราชาที่แผ่ร่มโพธิธรรมคุ้มครองให้บ้านเมืองไทยเราอยู่เย็นเป็นสุขกันนับตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน

พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านเดินทางมาถึงเมืองตองจู่ แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า ท่านว่าเมืองตองจู่เป็นหมู่บ้านขนาดใหญ่ มีบ้านเรือนประมาณหกสิบหลังคาเรือน หมู่บ้านขนาดหกสิบหลังคาเรือนในสมัยนั้น ถือว่าเป็นนิคมคามเขตที่มีขนาดใหญ่มากทีเดียว วันแรกที่ท่านเดินทางมาถึงเมืองตองจู่ ท่านพักปักกลดอยู่ที่ชายป่านอกบ้านตองจู่ พอเช้าได้อรุณ องค์ท่านก็เข้าไปบิณฑบาตในหมู่บ้าน ท่านถามชาวบ้านว่า ***“ที่เขตหมู่บ้านแห่งนี้ มีดอยถ้ำเงื้อมผาที่ไหนบ้างพอที่จะอาศัยพักภาวนาได้”*** ชาวบ้านตองจู่จึงแนะนำองค์ท่านไปพักภาวนาอยู่ที่ถ้ำตองจู่ เพราะที่นี่มีฤาษีดาบสท่านหนึ่งอาศัยพักภาวนาอยู่ที่ถ้ำแห่งนี้มาได้สามปีแล้ว

หลวงปู่ชอบท่านจึงเดินทางไปที่ถ้ำตองจู่ตามที่ชาวบ้านแนะนำ ท่านใช้เวลาเดินทางขึ้นเขาไปถึงที่ถ้ำตองจู่ประมาณชั่วโมงกว่า ฤาษีอยู่ที่ถ้ำตองจู่ เมื่อเห็นมีพระสงฆ์องค์เจ้ามาหาถึงถิ่นที่ เขาก็รีบออกมาต้อนรับขับสู้ ปูสาดลาดเสื่อหาน้ำท่ามาให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบฉัน ฤาษีตองจู่ถามท่านด้วยภาษาไทลื้อว่า ***“ไหว้สาท่านครูบาเจ้า ข้าน้อยบ่ฮู้ว่าท่านครูบาเจ้ามาจากบ้านใดเมืองใด ข้าน้อยบ่เคยเห็นท่านมาก่อนเลย”*** หลวงปู่ชอบท่านตอบฤาษีตองจู่ว่า ***“อาตมาเดินทางมาจากเมืองเชียงใหม่ เลาะเที่ยววิเวกเสาะแสวงหาสถานที่จำพรรษาทางเมืองพม่า อาตมาผ่านมาทางเมืองตองจู่ ชาวบ้านเขาบอกว่าที่นี่มีฤาษีดาบสพักภาวนาอยู่ อาตมาจึงเดินทางมาขอพักภาวนากับท่านฤาษีด้วยคน”*** องค์ท่านแจ้งเจตนาให้ฤาษีตองจู่ทราบ

ฤๅษีตองฉู่มีความยินดีที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบจะมาพักภาวนาด้วยกันที่นี่ ฤๅษีตองฉู่บอกท่านว่า ***“ข้าน้อยขอนิมนต์ท่านครูบาเจ้าพักภาวนาอยู่ที่นี่เป็นเพื่อนกับข้าน้อย หรือท่านครูบาเจ้าจะจำพรรษาอยู่ที่นี่ ข้าน้อยก็ยินดี”*** หลวงปู่ชอบบอก ***“อาตมาขอพักภาวนาอยู่ที่นี่สักระยะหนึ่งก่อน ส่วนเรื่องจำพรรษานั้น อาตมาขอพิจารณาดูอีกครั้ง”*** ฤๅษีตองฉู่จึงนิมนต์ให้ท่านขึ้นไปพักอยู่ที่ถ้ำใหญ่ด้านบนเขา ซึ่งเป็นถ้ำที่ฤๅษีตองฉู่เคยพักมาก่อน ส่วนฤๅษีตองฉู่ ท่านย้ายลงมาพักอยู่ที่ถ้ำด้านล่าง ระยะห่างกันกับถ้ำที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบพักประมาณร้อยเมตร

บันทึกเล่าเท้าความเรื่องนี้เพื่อให้ลูกหลานคนรุ่นหลังที่เกิดไม่ทันได้ทราบ ตอนองค์ท่านหลวงปู่ชอบพบกันกับฤๅษีตองฉู่นั้น เป็นปีพุทธศักราช ๒๔๘๗ ท่านบอกฤๅษีตองฉู่ตอนนั้นอายุ ๒๕ ปี บวชเป็นฤๅษีมาได้ ๑๓ ปี ฤๅษีตองฉู่ท่านนี้เป็นคนไทลื้ออยู่เมืองเชียงตุง เกิดความเบื่อหน่ายในชีวิตฆราวาส จึงลาพ่อแม่ขอออกบวชเป็นฤๅษีดาบสตั้งแต่อายุ ๑๒ ปี ฤๅษีตองฉู่ท่านนี้เป็นฤๅษีมุนีไพรอายุน้อยที่สุดเท่าที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบเคยเห็นมา ฤๅษีท่านนี้อาศัยประพฤติพรหมจรรย์บำเพ็ญเพียรอยู่ที่ถ้ำตองฉู่ เมืองตองฉู่ แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า ชาวเมืองตองฉู่จึงเรียกฤๅษีดาบสท่านนี้ว่า **“ฤๅษีตองฉู่”** ตามชื่อของเมือง

หลวงปู่ชอบบอกถ้ำตองฉู่เป็นถ้ำที่มีขนาดใหญ่ จุผู้คนได้เป็นร้อย ถ้ำตองฉู่เป็นถ้ำไม่อับชื้น มีลมพัดเพถ่ายเทสะดวกดี ภายในถ้ำไม่มีค้างคาวมารบกวน เพราะฤๅษีตองฉู่เขาเอาไม้ไผ่มาสานปิดกั้นเป็นประตูกันค้างคาวและสัตว์อื่นเข้ามารบกวน ภายในถ้ำตองฉู่มีพระพุทธรูปอยู่หลายองค์ พระพุทธรูปที่ทำจากไม้ก็มี พระพุทธรูปที่หล่อจากทองคำก็มี พระพุทธรูปขนาดเล็กเท่ากับฝ่ามือก็มี พระพุทธรูปสูงขนาดเท่ากับศอกขององค์ท่านหลวงปู่ชอบก็มี ฤๅษีตองฉู่เอาพระพุทธรูปทองคำขนาดเท่าฝ่ามือศิลปะอยุธยามาถวายให้ท่านองค์หนึ่ง แต่หลวงปู่ชอบท่านปฏิเสธที่จะรับเอาพระพุทธรูปทองคำองค์นี้มาเป็นสมบัติของตนเอง ท่านบอกฤๅษีตองฉู่ว่า ***“อาตมาไม่อยากได้สิ่งของเหล่านี้มาเป็นสมบัติของตนเอง เพราะมันลำบากเป็นทุกข์ในการปกปักรักษา อาตมาขอเอาธรรมพระพุทธเจ้ามาเป็นเครื่องยึดถือครองใจของตนเองดีกว่า เพราะธรรมเหล่านี้ไม่ลำบากในการที่อาตมาจะถือปฏิบัติ”***

ท่านไม่เอาพระพุทธรูปทองคำที่ฤาษีตองฉู่ถวายท่าน ฤาษีตองฉู่จึงไม่คะยั้นคะยอท่านในเรื่องนี้

ยะถาสัพพีฤาษีตองฉู่

ท่านบอกฤาษีตองฉู่ไม่กินเนื้อสัตว์ ซึ่งเหมือนกับฤาษีมุนีไพรทั้งหลายที่ถือปฏิบัติกัน ฤาษีตองฉู่จะกินพืชผัก ถั่ว งา ที่เขาปลูกไว้รอบๆ บริเวณถ้ำ ท่านว่า พืชผัก ถั่ว งา ที่ฤาษีตองฉู่ปลูกไว้นั้นสวยงามมาก คนที่ชอบกินผัก เมื่อเห็นแล้วก็จะนึกอยากขึ้นมาทันที ฤาษีตองฉู่จะปลูกข้าวกินเอง ข้าวที่ฤาษีตองฉู่ปลูกนั้น ท่านว่าเป็นข้าวไร่ ไม่ง้อฟ้ารอฝน ลักษณะข้าวจะเป็นเม็ดป้อมเรียวมน เวลาหุงใส่หม้อดิน กลิ่นข้าวจะหอมหวนยวนจมูกมาก อาหารที่ฤาษีตองฉู่ทำให้ฉัน เขาจะเอาถั่วฝักยาวมาผัดใส่น้ำมันงากับเกลือ เอาผักแพวแถวถ้ำมาผสมใส่เข้าไปอีก อาหารที่ฤาษีตองฉู่ทำนั้น ท่านว่ากลิ่นหอมหวนชวนอยากมาก กลิ่นลอยมาแต่ละที น้ำลายเราถึงกับแตกปากแตกคอ

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเล่าไปขำไปถึงเรื่องความหิวของตนเอง เมื่อตอนอยู่ถ้ำตองฉู่ เวลาพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านยิ้มหรือหัวเราะแล้ว รอยยิ้มและเสียงหัวเราะขององค์ท่านจะดูอริยสดใส เห็นกี่ครั้งก็สุขใจไม่จืดจาง รอยยิ้มและเสียงหัวเราะของพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบ เป็นรอยยิ้มและเสียงหัวเราะ **“อริยสดใส”** ที่ผู้พบเห็นยากที่จะลืม

ฤาษีตองฉู่ เมื่อทำอาหารเสร็จแล้วนำมาถวายองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ท่านเอาอาหารที่ฤาษีตองฉู่ถวายเทลงไปในบาตรของท่านทั้งหมด เมื่อทำภัตกิจอาหารเรียบร้อยแล้ว ท่านให้พรยะถาสัพพีแก่ฤาษีตองฉู่ ฤาษีแกน้อมจิตรับพรที่องค์ท่านมอบให้ ฤาษีตองฉู่อธิษฐานจิตเผื่อแผ่บุญกุศลที่ตนเองได้กระทำให้กับสรรพสัตว์ทั้งหลายทุกภพภูมิไม่มีประมาณ เมื่อให้พรฤาษีตองฉู่แล้ว ท่านก็ลงมือฉันอาหาร

อาหารที่ฤาษีตองฉู่ทำนั้น ท่านว่าอร่อยมาก ท่านฉันหมดไปเกลี้ยงบาตรก็ยังไม่อิ่ม ท่านถามฤาษีตองฉู่ว่า ***“ยังมีอาหารเหลืออีกไหม ถ้าเหลือก็ให้เอามาประเคนอาตมาอีก”*** ฤาษีตองฉู่เห็นหลวงปู่ชอบท่านฉันอาหารที่ตนเองทำมาถวายจนหมดบาตร ฤาษีตองฉู่

ปลื้มใจเป็นอย่างยิ่ง รีบไปเอาข้าวและอาหารที่เหลือมาประเคนให้หลวงปู่ชอบท่านฉันอีกครั้ง อาหารที่ฤาษีตองฉู่นำมาถวายรอบที่สอง หลวงปู่ชอบท่านก็ฉันจนหมดไม่เหลือหลอ ท่านก็ยังไม่อิ่มอีก ท่านถามหาอาหารกับฤาษีตองฉู่อีกครั้ง ฤาษีตองฉู่บอกท่านว่า ***"อาหารหมดแล้วข้าน้อย"*** พอฤาษีตองฉู่บอกว่าอาหารหมดแล้ว องค์ท่านจึงจำต้องยุติจังหัน

หลังฉันอาหารอิ่มอย่างเต็มที่ ท่านเกิดอาการง่วงเหงาหาวนอนขึ้นมาอย่างหนัก เพราะฤทธิ์เจริญอาหาร เมื่อเกิดอาการง่วงเหงาหาวนอนขึ้นมาอย่างหนัก องค์ท่านจึงออกจากถ้ำที่พักไปเดินจงกรม เพื่อปลุกเร้าธาตุไฟให้ช่วยเผาผลาญอาหาร คลายนิวรณ์ความง่วงที่กำลังรบกวนจิตใจขององค์ท่านในขณะนั้น ท่านเดินจงกรมอยู่จนถึงเวลาประมาณบ่ายสามโมง จึงเลิกจากทางจงกรม เมื่อนิวรณ์ความง่วงที่คุมกายหายแล้ว ท่านจึงเข้าไปในถ้ำเพื่อที่จะนั่งภาวนา

ขณะที่องค์ท่านกำลังยืดเส้นสายคลายเมื่อยก่อนจะนั่งภาวนา ท่านได้ยินเสียงร้องโห่หิ้วโห่แว่วมาแต่ไกล เสียงโห่หิ้วโห่ที่ว่านี้ จะดังสลับกันกับเสียงฆ้องเสียงกลองมโหรีปี่พาทย์ที่ดังมาจากทางถ้ำด้านล่างที่ฤาษีตองฉู่พักอยู่ ตอนแรกท่านเข้าใจว่ามีชาวบ้านเอาผ้าป่ามาทอดถวายให้กับฤาษีตองฉู่ ท่านจึงเปิดประตูถ้ำที่พักออกมาดูเพื่อจะช่วยฤาษีตองฉู่ปูลาดสาดเสื่อต้อนรับคณะผ้าป่าตามที่องค์ท่านเข้าใจในตอนต้น

พอท่านเปิดประตูฝากั้นถ้ำออกมา เสียงโห่หิ้วโห่ที่ท่านได้ยินนั้นก็เงียบหายไปเฉยๆ ท่านสงสัย จึงเดินออกมายืนดูอยู่หน้าถ้ำ มองลงไปยังถ้ำข้างล่างที่ฤาษีตองฉู่พักอยู่ ท่านเห็นที่พักของฤาษีตองฉู่ปิดเงียบ ไม่เห็นมีใครสักคน เมื่อไม่เห็นมีใครสักคน ท่านจึงกลับเข้าไปในถ้ำเพื่อที่จะนั่งภาวนา พอกลับเข้ามาในถ้ำได้สักพัก ท่านก็ได้ยินเสียงโห่หิ้วโห่ดังแว่วเสียงขึ้นมาอีกครั้ง แต่คราวนี้เสียงแห่แหนโห่หิ้วโห่กับเสียงฆ้องกลองมโหรีปี่พาทย์ที่ว่านี้ ดังขึ้นมาทางถ้ำที่องค์ท่านพักอยู่

เสียงฆ้องกลองมโหรีปี่พาทย์ที่ว่านี้มาหยุดเงียบอยู่หน้าถ้ำที่ท่านพัก ท่านนึกว่าชาวบ้านแห่อะไรมา จึงเปิดประตูถ้ำออกมาดูอีกครั้งหนึ่ง ปรากฏไม่มีผู้คน มโหรี ปี่พาทย์

ให้เห็นดังที่ท่านได้ยิน มองดูรอบถ้ำก็ไม่เห็นมีใครสักคน จนท่านรำพึงกับตัวเองว่า ***"หูเราก็ไม่ได้ฟั่นเฟือนเลื่อนลอยอะไรนี่นา เสียงนั้นเราก็ได้ยินอย่างชัดเจนทั้งสองหู ไม่ได้ฟังผิดเพี้ยนอะไรไปจากโสตสัมผัสปรกติ แต่ทำไมเราถึงมองไม่เห็นเจ้าของผู้เป็นต้นกำเนิดของเสียงนี้"*** เมื่อไม่พบผู้ที่ทำให้เกิดต้นเสียง องค์ท่านจึงกลับเข้ามาในถ้ำเพื่อนั่งภาวนา

ขณะนั่งภาวนาอยู่นั้น พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านได้ยินเสียงสาธุการกัมปนาทสนั่นหวั่นไหวไปทั่วขุนเขาตองฉู่ แต่ไม่มีภาพอะไรปรากฏขึ้นมาให้องค์ท่านได้เห็นในนิมิต องค์ท่านจึงกำหนดจิตถามต้นกำเนิดของเสียงสาธุการกัมปนาทนั้นว่าเป็นใครมาจากไหน มีเสียงตอบท่านว่า ***"พวกข้าพเจ้าเป็นเทวดา มีวิมานอาศัยอยู่ไม่ไกลจากที่นี่เท่าใดนัก พวกข้าพเจ้าพากันมาร่วมอนุโมทนาบุญกับท่านฤาษีตองฉู่ที่ทำบุญถวายอาหารให้กับซำบุญพระคุณเจ้าเมื่อเช้านี้"***

องค์ท่านถามเสียงทิพย์เทวดาว่า ***"พวกท่านรู้ได้อย่างไรว่าฤาษีตองฉู่เขาทำบุญถวายอาหารให้อาตมาเมื่อเช้านี้"*** เสียงทิพย์เทวดาบอกองค์ท่านว่า ***"พวกข้าพเจ้ารู้ได้จากคำอธิษฐานในการอุทิศบุญกุศลของท่านฤาษีตองฉู่ เสียงซำบุญพระคุณเจ้าให้พรท่านฤาษีตองฉู่นั้น ดังสะเทือนเลื่อนลั่นไปทั่วภพแดนธรรม จนพวกข้าพเจ้าอดใจที่จะมาร่วมอนุโมทนายินดีกับบุญกุศลที่ท่านฤาษีตองฉู่ผู้นี้ทำไม่ได้ พวกข้าพเจ้าจึงพากันแห่แหนมาร่วมอนุโมทนาในบุญกุศลกับท่านฤาษีตองฉู่ด้วยจิตมิตรไมตรี"***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถามเขาว่า ***"เสียงฆ้องเสียงกลองที่อาตมาได้ยินนั้น เป็นเสียงที่พวกท่านพากันทำขึ้นมาใช่ไหม"*** เสียงทิพย์เทพเทวดาตอบองค์ท่านว่า ***"เสียงฆ้องเสียงกลอง เสียงแห่แหนที่ซำบุญพระคุณเจ้าได้ยินนั้น เกิดจากการกระทำของพวกข้าพเจ้าเอง พวกข้าพเจ้าเกิดความปีติยินดีในบุญกุศล จึงพากันเปล่งเสียงสมมุติเทพออกมาให้ท่านได้ยินแบบนี้ เสียงแห่แหนมโหรีปี่พาทย์ที่ซำบุญพระคุณเจ้าได้ยินนี้เป็นเสียงสมมุติเทพที่พวกเทพเจ้าเหล่าเทวดาเขาพากันแสดงออกในเวลาที่พากันยินดีในบุญกุศลที่มนุษย์ผู้นั้นได้กระทำ เป็นเสียงเทพยินดีที่พวกเทพเทวดาเขามีต่อมนุษย์"***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบว่าการสนทนาของท่านกับเทพเทวดาในครั้งนี้ เป็นการสนทนากันทางจิตล้วนๆ ไม่ได้เห็นตัวตนของกันเลย มีเพียงเสียงโต้ตอบกันไปมาคล้ายคนเราสนทนากันทางโทรศัพท์หรือวิทยุวอ ก่อนที่พวกเทพเทวดาจะลาจากไป เขาขอให้องค์ท่านอำนวยอวยศีลให้พรแก่พวกเขา องค์ท่านจึงกำหนดจิตให้ศีลให้พรกับเหล่าเทพเทวดาหมู่นี้ พอจบคำให้ศีลเจริญพรขององค์ท่าน พวกเทพเจ้าเหล่าเทวดาทั้งหลายพากันเปล่งเสียงอนุโมทนาสาธุการขึ้นมาอีกครั้ง จนเกิดเสียงกัมปนาทเลื่อนลั่นขึ้นมาในจิตขององค์ท่าน

ตอนเย็น หลวงปู่ชอบท่านลงมาหาฤาษีตองฉู่ที่ถ้ำด้านล่าง เพื่อมาฉันน้ำร้อนน้ำยาที่ฤาษีตองฉู่ต้มไว้ถวายท่าน ระหว่างฉันน้ำร้อนอยู่นั้น องค์ท่านสนทนาธรรมกับฤาษีตองฉู่ไปด้วย ฤาษีตองฉู่ถามท่านว่า ***“ครูบาเจ้าพักภาวนาอยู่ที่นี่สะดวกสบายใจดีไหม”*** ท่านตอบฤาษีตองฉู่ว่า ***“การปฏิบัติของอาตมาอยู่ที่นี่ได้รับความสะดวกสบายในทุกอย่าง”*** ฤาษีตองฉู่จึงนิมนต์ให้ท่านจำพรรษาด้วยกันที่นี่ ฤาษีตองฉู่บอกท่านว่า ***“ถ้าหากครูบาเจ้าอยู่ที่นี่แล้วสะดวกสบายดี ข้าน้อยขอนิมนต์ท่านครูบาเจ้าจำพรรษาด้วยกันกับข้าน้อยอยู่ที่นี่ หากครูบาเจ้าขาดเหลืออะไรในปัจจัยสี่ ข้าน้อยจะเป็นผู้หามาให้ท่านครูบาเจ้าเอง ขอท่านอย่าได้เกรงใจในเรื่องนี้”***

หลวงปู่ชอบท่านบอกฤาษีตองฉู่ว่า ***“อาตมาอยู่ที่นี่ได้รับความสะดวกสบายดีทุกอย่าง ทั้งอาหาร ที่พัก อากาศ ผู้คน ภูมิเทพเทวดาที่นี่ เขาก็เป็นมิตรกับอาตมาดี ส่วนเรื่องจะอยู่ที่นี่อีกนานเท่าไรนั้น อาตมาจะขอพิจารณาในเรื่องนี้อีกครั้ง”*** พอหลวงปู่ชอบท่านกล่าวถึงเรื่องเทพเทวดาเท่านั้น ฤาษีตองฉู่เกิดความสนใจในเรื่องของเทพเทวดามากกว่าเรื่องอื่นที่องค์ท่านเล่าให้ฟัง ฤาษีตองฉู่ถามท่านว่า ***“ครูบาเจ้าทราบด้วยหรือว่าที่นี่มีเทพเทวดาอาศัยอยู่ ข้าน้อยอยู่ที่นี่มาสามปีแล้ว ยังไม่เคยปรากฏเห็นพวกเทพเทวดาเขามาหาข้าน้อยเลย”*** หลวงปู่ชอบท่านจึงเล่าเรื่องพวกเทพเทวดาเขาพากันมาอนุโมทนาบุญให้ฤาษีตองฉู่ฟัง แต่องค์ท่านใช้คำว่า **“ฝัน”** เพื่อหลีกเลี่ยงธรรมวินัยข้อห้ามภิกษุบอกคุณวิเศษแก่อนุปสัมบัน แปลโดยอรรถกถาบาลีว่า บุคคลผู้ที่มีวุฒิภาวะหย่อนกว่าพระภิกษุ แต่ถ้าเป็นภาษาธรรมภาคปฏิบัติ แปลว่า ผู้ที่ยังไม่เคยเข้าถึงซึ่งความสงบของจิต

หลวงปู่ชอบท่านบอกฤาษีตองฉู่ว่า ***“เมื่อตอนกลางวัน อาตมานั่งหลับตาฝันเห็นเทวดาเขามาหาอาตมา พวกเทพเทวดาเขาบอกอาตมาเรื่องที่ท่านฤาษีทำบุญใส่บาตรอาตมาเมื่อเช้าวันนี้ พวกเทพเทวดาเขามีความปีติยินดีในบุญกุศลที่ท่านฤาษีได้ทำเมื่อเช้านี้ เขามาเล่าเรื่องนี้ให้อาตมาฟังทางในฝัน อาตมาก็เลยเอาเรื่องนี้มาเล่าต่อให้ท่านฤาษีตองฉู่ฟัง”***

ฤาษีตองฉู่ได้ฟังเรื่องที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบเล่าให้ฟัง เขามีความปีติยินดี ยกมือพนมกรกล่าวอนุโมทนากับเหล่าทวยเทพเทวดา ฤาษีตองฉู่กล่าวยกย่องในความรู้พิเศษขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ เขาบอกท่านว่า ตัวเขาบวชเป็นฤาษีดาบสมานานหลายปี แต่ภาวนายังไม่เป็นผล ฤาษีตองฉู่จึงขอให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบเป็นครูบาอาจารย์สอนภาวนาให้กับเขา องค์ท่านจึงแนะนำวิธีการภาวนาเบื้องต้นให้กับฤาษีตองฉู่ตามจริตนิสัย

ท่านบอกจริตนิสัยฤาษีตองฉู่ผู้นี้ชอบไปในทางฤทธิ์เดช อยากรู้เห็นในเรื่องภายนอก พวกเทพเทวดา เปรต ผี นรก สวรรค์ อดีต อนาคต เป็นหลัก ซึ่งท่านบอกเรื่องเหล่านี้ไม่ใช่สาระหัวใจของแก่นธรรม เรื่องเหล่านี้เป็นเพียงองค์ประกอบภายนอกเครื่องอาศัยของผู้รู้ ไม่ใช่วิหารธรรมเครื่องอยู่ของจิตท่านผู้หลุดพ้น ผู้ภาวนา ถ้าสติปัญญาไม่เข้มแข็งพอ ก็จะหลงใหลใคร่ติดกับสิ่งเหล่านี้ได้ เมื่อจิตติดหลงในเรื่องลักษณะแบบนี้ไปนานๆ แล้ว จิตก็จะกลายเป็นวิปัสสนูที่หลงรู้ในวิปัสสนา กลายเป็นนักวิปัสสนาที่ติดหล่มหลงรู้อยู่ในมานะทิฐิ เรื่องแบบนี้ท่านบอก ถ้าไม่มีครูบาอาจารย์ท่านผู้รู้ธรรมที่แท้จริงคอยกำกับสั่งสอนแล้ว ท่านเคยเห็นนักวิปัสสนูผูกคอตายไปนิพพานเถื่อนมาหลายคนแล้ว

หลวงปู่ชอบท่านจึงห้ามปรามความอยากเป็นผู้โลดโผนโจนทะยานของฤาษีตองฉู่เอาไว้ ท่านบอกฤาษีตองฉู่ ***“อย่าไปสนใจในเรื่องนอกมากนัก มันจะทำให้จิตของตนเองหลงทางได้ ถ้าสติปัญญาไม่เข้มแข็งพอ อย่าออกไปดูของนอกจิตให้มากนัก ให้เอาจิตหันจ่อเข้ามาดูภายในกายของตนเองเป็นหลัก ของภายนอกนั้นเป็นเพียงดอกเบี้ยที่มาจากต้นทุนของการปฏิบัติภายใน ของในจิตในกายนี้เป็นต้นทุนธรรมแท้***

ที่จะพาเราพ้นทุกข์ได้ ถ้าอยากจะให้ดอกเบี้ยจิตใจของตนเองเพิ่มพูนมากขึ้นไปกว่านี้ ก็ให้รักษาต้นทุนภายในจิตใจของตนเองไว้ให้ดีเสียก่อน เรื่องภายนอกนั้นจะเป็นอานิสงส์ที่ตามมาในภายหลัง" ฤาษีตองฉู่จึงน้อมรับธรรมโอวาทขององค์ท่านหลวงปู่ชอบไปประพฤติปฏิบัติขัดเกลาตนเอง

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม พักภาวนาอยู่ถ้ำตองฉู่ประมาณ ๘ วัน ท่านจึงลาฤาษีตองฉู่ออกเที่ยววิเวกหาสถานที่จำพรรษา ตอนนั้นองค์ท่านอยากจะอยู่เพียงลำพังองค์เดียว เพราะตอนนั้นท่านมี **"สังโยชน์เดียว"** ที่ยังค้างคาภายในจิตของท่านในขณะนั้น ท่านว่าจิตผู้ที่อยู่ในชั้นนี้ จะไม่อยากอยู่กับผู้คนสิ่งของให้เสียเวลา ท่านจึงออกจากถ้ำตองฉู่ไปหาที่แห่งใหม่ เพื่อเพียรละไฟสุมขอนก่อนที่องค์ท่านจะสิ้นเยื่อขาดใยกันกับจอมจักรพรรดิอวิชชามหาราชกิเลสที่เป็นเจ้าครองใจของท่านและสัตว์โลก

หลวงปู่ชอบท่านออกจากเมืองตองฉู่เที่ยววิเวกไปตามหมู่บ้านต่างๆ เพื่อหาสถานที่จำพรรษา ท่านเดินทางผ่านหลายหมู่บ้าน อาทิเช่น บ้านกะเหรี่ยงป่ากล้วย บ้านไทยใหญ่ห้วยค่า บ้านไทยใหญ่ถ้ำตอง เป็นต้น พอใกล้ถึงวันเข้าพรรษาปีพุทธศักราช ๒๔๘๗ อีกไม่กี่วัน ท่านเดินทางมาถึงหมู่บ้านของชาวไทยใหญ่แห่งหนึ่งชื่อ **บ้านหนองยวน** ท่านรู้สึกเหนื่อยล้าจากการเดินทางหาสถานที่จำพรรษา อีกประการหนึ่ง จวนใกล้จะถึงวันเข้าพรรษาแล้ว หลวงปู่ชอบท่านจึงคิดปลงใจหยุดพักจำพรรษาที่บ้านหนองยวนแห่งนี้

จำพรรษาที่บ้านหนองยวน (บรรลุธรรมธาตุ)

ก่อนถึงวันอธิษฐานเข้าพรรษาสองสามวัน พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านเดินทางมาพบหมู่บ้านของชาวไทยใหญ่หมู่บ้านหนึ่งชื่อ**บ้านหนองยวน แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า** ท่านถามชาวบ้านหนองยวนว่า ***"ภายในเขตหมู่บ้านแห่งนี้มีถ้ำผาป่าดอยที่ไหนพอที่จะพักจำพรรษาได้บ้าง"*** ชาวบ้านหนองยวนบอกท่านว่า

“ไม่ไกลจากหมู่บ้านแห่งนี้มากเท่าไหร่ มีถ้ำอยู่ถ้ำหนึ่งชื่อ “ถ้ำหมีเก่า” ถ้ำแห่งนี้แต่ก่อนเคยเป็นที่อยู่ของหมีมาก่อน ชาวบ้านหนองยวนจึงเรียกชื่อถ้ำแห่งนี้ว่า “ถ้ำหมีเก่า”

ชาวบ้านหนองยวนบอกกับหลวงปู่ชอบว่า *“เมื่อประมาณสองปีที่ผ่านมา เคยมีพระไทยองค์หนึ่งชื่อ* ***“ชำบุญกินรี”*** (หลวงปู่กินรี จันทิโย) *มาจำพรรษาอยู่ที่หมู่บ้านแห่งนี้ ๒ พรรษา* (**ชำบุญ** *ภาษาไทยใหญ่แปลว่า* **นักบุญ** หรือ **พระคุณเจ้า**) *ตั้งแต่ชำบุญพระคุณเจ้าหลวงปู่กินรีท่านจากไป ก็ไม่เคยมีพระสงฆ์องค์เณรรูปใดเข้ามาพักหรือจำพรรษาที่เขตหมู่บ้านแห่งนี้อีกเลย”*

หลวงปู่ชอบท่านสนใจสถานที่ที่ชาวบ้านบอก ท่านจึงขอให้ชาวบ้านหนองยวนพาไปดูสถานที่ตามที่ชาวบ้านเล่าให้ฟัง เมื่อเห็นที่พักแล้ว ท่านพอใจในความวิเวกของสถานที่ หลวงปู่ชอบท่านบอกชาวบ้านหนองยวนว่า ***“อาตมาจะขอจำพรรษาอยู่ที่ถ้ำแห่งนี้”*** ชาวบ้านหนองยวนจึงพากันมาทำที่พักกุฏิไม้ไผ่สับฟากให้ท่านที่หน้าถ้ำหนึ่งหลัง ทำศาลาไม้ไผ่อีกหนึ่งหลังเพื่อให้ท่านใช้เป็นที่ฉันภัตตาหารและรับแขก ทำโรงไฟเพื่อให้ท่านใช้เป็นที่ต้มน้ำร้อน ย้อมผ้า ต้มยาสมุนไพร ปีพุทธศักราช ๒๔๘๗ **พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม จำพรรษาที่ ๑๙ ของท่าน ที่ถ้ำหมีเก่า บ้านหนองยวน แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า** ซึ่งเป็นปีสุดท้ายที่พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านเที่ยววิเวกและจำพรรษาอยู่ที่ประเทศพม่า

บ้านหนองยวน แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า ในสมัยนั้น หลวงปู่ชอบท่านว่ามีบ้านเรือนเฮือนคนประมาณห้าสิบหกสิบหลังคาเรือน ชาวบ้านหนองยวนเป็นชาวไทยใหญ่ทั้งหมด นับถือศาสนาพุทธทั้งหมู่บ้าน ท่านว่า *“ถ้ำหมีเก่าที่เราจำพรรษานั้น จะอยู่ไม่ไกลกันกับบ้านหนองยวนมากเท่าไหร่นัก ระยะทางจากที่พักจำพรรษาของเรากับบ้านหนองยวน ห่างกันประมาณสองกิโลเมตร”* ซึ่งท่านว่าระยะทางขนาดนี้กำลังเดินบิณฑบาตดี ไม่เหนื่อยมาก ท่านว่า *“ตอนอยู่บ้านหนองยวน เราไม่ลำบากมากนัก บิณฑบาตได้อะไรมาก็ฉันไปตามมีตามเกิด สถานที่จำพรรษาถือว่าช่วยส่งเสริมทางด้านจิตใจของเราเป็นอย่างดี ชาวไทยใหญ่บ้านหนองยวน เขาจะกินพืชผัก ถั่ว งา เป็นอาหารหลัก อาหารประเภทเนื้อสัตว์นั้นนานๆ ที เขาถึงจะนำมาถวายให้ได้ฉัน*

คนไทยใหญ่สมัยก่อนเขาจะไม่ค่อยนิยมออกป่าล่าสัตว์กันมากนัก พวกเขาถือคติว่า ถ้ากินเนื้อสัตว์ใหญ่ ฆ่าสัตว์ใหญ่มากๆ แล้วจะอายุไม่ยืน ทั้งที่สมัยนั้นตามป่าเขาลำเนาไพรในเมืองพม่ามีสัตว์ป่าน้อยใหญ่อยู่มากมาย แต่คนไทยใหญ่เขาจะไม่นิยมล่าฆ่าสัตว์เป็นอาหาร” คนไทยใหญ่สมัยก่อน ท่านว่ามีศีลธรรม เขาจะทำปาณาติบาต เข่นฆ่าล่าสัตว์กันน้อยมาก

ท่านบอก *“ตอนอยู่บ้านไทยใหญ่หนองยวน เรามีลูกศิษย์อุปัฏฐากสองคน คนหนึ่งอายุ ๑๕ ปี กำลังเป็นหนุ่มท้าวบ่าวแวง เราเรียกมันว่า **“บักคนใหญ่”** เด็กอีกคน อายุ ๙ ปี ชื่อ **“จะสา”** เราเรียกมัน **“บักคนน้อย”** เด็กสองคนนี้ เขาจะมาดูแลความเป็นอยู่ของเราทุกวัน ตอนเช้า อ้ายคนโตมันจะมารับบาตรพาเราออกไปบิณฑบาตในหมู่บ้าน อ้ายคนเล็กมันจะคอยอยู่ในหมู่บ้าน อ้ายคนเล็กมันจะเดินนำหน้าเรา ตะโกนบอกชาวบ้านว่า **“ซำบุญชอบมาบิณฑบาตแล้วๆ”** พอเสร็จจากบิณฑบาต อ้ายคนโตจะรับบาตรมาส่งเรา อ้ายคนเล็กมันจะเก็บผักตามรายทางเอามาปรุงทำเป็นอาหาร เด็กพวกนี้พากันทำอาหารให้เราฉัน พวกเขาจะเอาทุกอย่างที่ได้มาไม่ว่าเป็นเนื้อเป็นผัก นำมาเทรวมกันต้มแกงปรุงรสขึ้นมาใหม่ อาหารแบบทางเหนือเขาเรียก **“แกงโฮ๊ะ”** หลังเราฉันเสร็จแล้ว เด็กสองคนนี้เขาจะเอาอาหารที่เหลือในบาตรมาแบ่งกันกิน เอาบาตรเราไปล้างเก็บเรียบร้อยแล้ว พวกเขาถึงจะพากันกลับบ้าน พอบ่ายโมง พวกนี้เขาก็จะพากันมาต้มน้ำร้อนยาสมุนไพรให้เราฉัน เด็กสองคนนี้เขาจะไม่มารบกวนในเวลาเราทำความเพียร เดินจงกรม ภาวนา พวกเขาจะรู้ในแต่ละเวลาว่าเรากำลังทำอะไรอยู่ บางครั้งเราก็จะให้พวกเขานั่งภาวนาฝึกหัดนิสัยทางธรรมให้กับเขา เด็กสองคนนี้มีบุญคุณกับเราหลาย ทุกวันนี้เรายังคิดถึงพวกเขาอยู่ เราแผ่เมตตาให้พวกเขาอยู่ทุกวัน”*

เรียนถามองค์ท่าน *“ตอนนี้ (พ.ศ. ๒๕๓๕) เด็กทั้งสองคนที่พ่อแม่ครูอาจารย์กล่าวถึงนี้ พวกเขายังมีชีวิตอยู่หรือว่าล้มหายตายจากโลกนี้ไปแล้ว”* ท่านว่า *“ตอนนี้ทั้งสองคนยังมีชีวิตอยู่ ตอนนี้อ้ายคนโตมันเป็นนายบ้าน (ผู้ใหญ่บ้าน) อ้ายคนเล็กมันเป็นพ่อค้าขายของอยู่บ้านหนองยวน ทั้งสองคนมีครอบครัวลูกหลานกันหมดแล้ว”*

ท่านบอก *"ทุกวันนี้คนสองคนนี้เขายังระลึกนึกถึงเราอยู่"* ท่านว่า เด็กสองคนนี้ในอดีตตอนท่านเกิดเป็นชาวไทยใหญ่ เมืองปัน ประเทศพม่า เด็กสองคนนี้เกิดเป็นลูกของท่านในชาตินั้น ในชาตินั้นคุณแม่จ้อย (อาจารย์จันทร์นวล พรมมาส) เกิดเป็นแม่ของท่าน และเป็นย่าของเด็กน้อยทั้งสองคนนี้

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๗ หลวงปู่ชอบท่านจำพรรษาอยู่บ้านหนองยวน เมืองเชียงตุง ประเทศพม่า ท่านบอก *"ปีนี้เรานิมิตเห็นโยมแม่ของเราบ่อยมาก แต่ไหนแต่ไรเราจะไม่ค่อยนิมิตเห็นโยมแม่ของเราบ่อยนัก แต่ปีนี้เรานิมิตเห็นโยมแม่มานิมนต์ขอให้เรากลับบ้าน ในนิมิตโยมแม่บอก* ***"ขอนิมนต์อ้ายหม่อมครูบาบ่อกลับบ้านเถอะลูก"*** (หลวงปู่ชอบท่านบอก โยมแม่ชีปา แก้วสุวรรณ โยมแม่ของท่านจะเรียกท่านว่า ***"อ้ายหม่อมครูบาบ่อ"*** ซึ่งเป็นชื่อเดิมของท่าน ฟังพ่อแม่ครูอาจารย์พูดถึงคำที่โยมแม่เรียกชื่อขององค์ท่าน ฟังแล้วดูอบอุ่นใจในความรักความผูกพันที่โยมแม่มีต่อองค์ท่าน)

หลวงปู่ชอบท่านยกเอานิมิตที่เห็นโยมแม่มานิมนต์กลับบ้านขึ้นมาพิจารณา ท่านทราบว่าโยมแม่ของท่านกำลังป่วยหนักถึงขั้นล้มหมอนนอนเสื่อ เมื่อพิจารณาถึงอายุขัยของโยมแม่ ท่านจึงปลงใจ ***"โยมแม่ของเราจากนี้ไปจะอยู่ได้อีกไม่นาน"*** ท่านบอก ***"ปีนั้นโยมแม่ของเราป่วยหนักจนถึงขั้นล้มหมอนนอนเสื่อ เรานิมิตเห็นโยมแม่ของเราอยู่หลายครั้งหลายครา บางครั้งขณะนอนกำหนดอยู่ ก็จะเห็นโยมแม่นุ่งขาวห่มขาวถือขันข้าวตอกดอกไม้มานิมนต์ให้เรากลับบ้าน ไม่ว่าตนเองจะภาวนาตอนกลางวันกลางคืน มักจะเห็นโยมแม่มานิมนต์ให้เรากลับบ้าน มันเป็นแบบนี้อยู่เป็นเดือน"***

พอเข้าพรรษาเดือนที่สอง โยมแม่มาหาเราในนิมิตอีกครั้ง แม่มาบอก ***"ลูกหม่อมครูบาบ่อเอ้ย ตอนนี้แม่สิ้นบุญหมดอายุขัยแล้วเด้อ"*** *โยมแม่มาลาเราทางนิมิต เราก็สุดโตอนุโมทนายินดีในบุญที่โยมแม่ตายคาผ้าขาว เราจึงไม่กังวลในเรื่องของโยมแม่อีกแล้ว ช้าหรือเร็วแม่ของเราก็ตายไปแล้ว เราจึงมุ่งมั่นทำความเพียรสุดท้ายของเราอยู่บ้านหนองยวนอย่างเต็มเหยียด ชาตินี้กิเลสบ่ตาย กูกะตาย เอาตายมันกับตายเฮาแลกกัน"*

หลังจากโยมแม่ของท่านถึงแก่กรรมไปแล้ว ท่านบอก *“โยมแม่ของเรามาหาในนิมิตอีกครั้ง แต่มาครั้งนี้ โยมแม่ของเรามาในรูปร่างนางเทวดา นำ* ***“มาลัยดอกไม้ทิพย์”*** *มาถวายสักการะในวันที่* ***“ท่านสิ้นทุกข์ถึงธรรม”***

ย้อนอดีตไปเมื่อตอนพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านโปรดโยมแม่ปา แก้วสุวรรณ ของท่านให้บวชเป็นแม่ชี โยมแม่ของท่านบวชเป็นแม่ชีถือศีล ๘ อยู่สิบกว่าปี จึงถึงแก่กรรม หลวงปู่ชอบท่านสอนภาวนาให้โยมแม่ของท่านอยู่ ๓ ปี จนท่านเห็นว่าโยมแม่ของท่านนั้นพอที่จะปฏิบัติด้วยตนเองได้แล้ว จึงลาโยมแม่ชีปาออกเที่ยววิเวกไปจำพรรษายังสถานที่ต่างๆ รวมระยะเวลานานถึง ๑๔ ปี โดยที่ท่านไม่เคยกลับไปบ้านหนองบัวบาน หรือติดต่อกับญาติมิตรพี่น้องของท่านคนไหนเลย

ผู้บันทึกถาม *“พ่อแม่ครูอาจารย์จากบ้านเกิดเมืองนอนไปอยู่ต่างถิ่นดินไกลแบบนี้ ไม่คิดถึงบ้าน ไม่คิดถึงญาติสนิทมิตรพี่น้องบ้างหรือ”* ท่านบอก *“คิดฮอดกะอดเอา คนไกลบ้าน ใครบ้างที่จะไม่คิดถึงพ่อแม่เรือนชานบ้านช่องที่ตนเองเคยอยู่ คนมีหัวใจก็คิดเหมือนกันทั้งนั้นแหละ เราคิดถึงญาติพี่น้องก็อดทนเอา คนเราไม่มีอะไรดีไปกว่าความอดทนหรอก เราตั้งใจตั้งแต่แบกบาตรสะพายกลดไปหาท่านอาจารย์ใหญ่มั่นอยู่บ้านสามผงแล้ว ชีวิตนี้เราขอฝากเป็นฝากตายกับพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น ชาตินี้ถ้าบ่ได้ดีมีธรรมกับเพิ่นแล้ว เราจะบ่ขอกลับมาเบิ่งหน้าพี่หน้าน้องให้เจ้าของละอายใจ ตั้งแต่วันที่เราเดินทางไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ท่านอาจารย์ใหญ่มั่นอยู่บ้านสามผง เราเขียนใบตายให้กับเจ้าของตั้งแต่มื้อนั้น”*

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านพูดอย่างอาจหาญชาญชัยไม่สะทกสะท้านกับชีวิตของตนเอง เราผู้เป็นศิษย์ได้แต่ก้มหน้ามองหายางอายให้ตนเอง ใจคนผู้ปรารถนาวิมานบนอากาศอย่างเรา กับใจท่านผู้มุ่งหวังความหลุดพ้นนั้น ช่างแตกต่างกันจริงๆ

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่าน **“บรรลุธรรมธาตุ”** เป็นพระอรหันต์ได้คุณลักษณะสาม **(เตวิชโช)** ขณะท่านอายุ ๔๓ ปี พรรษาที่ ๑๙ ที่ถ้ำหมีเก่า บ้านหนองยวน แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า เวลาประมาณ ๓ ทุ่ม ของคืนวันที่ ๒๓ เดือนมิถุนายน ปีพุทธศักราช ๒๔๘๗

เทวดามาเยี่ยมฟังธรรมเช่นเดียวกับท่านอาจารย์มั่น

คัดลอกจากหนังสือปฏิปทาพระธุดงคกรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตตเถระ เรียบเรียงโดย หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน วัดป่าบ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี องค์ท่านหลวงตามหาบัวเรียบเรียงเอาไว้ว่า

“ท่านว่าเทวดาชอบมาเยี่ยมฟังธรรมกับท่านแต่ละครั้งมีจำนวนมากบ้างน้อยบ้าง แต่จะไม่มากเท่ากับมาเยี่ยมฟังธรรมกับท่านอาจารย์มั่น บางครั้งมาในราว ๕๐ - ๖๐ บ้าง บางครั้งก็ในราว ๑๐๐ - ๒๐๐ บางครั้ง ๕๐๐ - ๖๐๐ บ้าง บางครั้งก็เป็นจำนวนพันๆ เครื่องนุ่งห่มของเทวดาทั้งเบื้องบนเบื้องล่างที่มาในบางครั้งนั้น มีสีขาวล้วนบ้าง สีแดงล้วนบ้าง จะเป็นแบบเดียวกันหมดไม่ก้าวก่ายกัน และทุกครั้งที่มาจะไม่มีเครื่องประดับตกแต่งใดๆ ทั้งสิ้น เวลาที่เขามาหาพระผู้ทรงศีลทรงธรรม เทวดาเขาถือกันเป็นที่เคารพมาก หัวหน้าจะประกาศห้ามมิให้ใส่เครื่องประดับแต่งเข้าไปหาพระ ให้นุ่งห่มแบบเรียบๆ เหมือนพุทธมามกะชาวพุทธ มีกิริยามารยาทสวยงามมาก เป็นที่ติดตาติดใจเห็นแล้วไม่จืดไม่จาง มนุษย์เราน่าจะยึดเอาเป็นแบบอย่างของเขามาใช้ เมื่อเวลาเข้าไปหาพระสงฆ์ในวัดหรือที่ใดๆ ก็ตาม จะน่าดูไม่อุจาดบาดตาบาดใจเกินไป เห็นแล้วทุเรศปลงไม่ตก กลัวจะตกนรกมากกว่า

แต่ใครล่ะจะเป็นผู้นำเอาเรื่องของเทวบุตรเทวดามาเล่ามาสั่งสอนมนุษย์ให้เชื่อถือและยอมรับปฏิบัติได้บ้าง ใครจะกล้ายอมรับทำหน้าที่นี้เล่า เพียงแต่ได้ยินใครเล่าเรื่องเทวดาเปรตผีให้ฟังบ้าง ไม่ทราบว่าเล่าเล่นเล่าจริง ก็จะถูกหัวเราะเยาะเย้ยเอาได้ ขืนเอากฎระเบียบของเมืองเทพเมืองผีมาใช้ในเมืองมนุษย์ เขาจะหาว่าบ้า ไม่มีสติ โรงพยาบาลปากคลองสานก็จะไม่รับเป็นคนไข้ แล้วจะไม่ตายเปล่าๆ ทั้งที่บ้ายังติดตัวไปด้วยหรือ

ท่านพูดแล้วก็หัวเราะกันไปพักหนึ่ง ผู้เขียนก็ปากไม่อยู่เป็นสุข จึงเรียนเล่นบ้างจริงบ้าง เป็นการหยั่งเสียงดูว่าท่านจะว่าอย่างไร ***“ก็ท่านอาจารย์เองเอากฎระเบียบของ***

เมืองเทพเมืองผีมาใช้ในเมืองมนุษย์ ถึงเขาจะว่าบ้าไม่มีสติจะเป็นไรไป โลกเขาไปเห็นอะไรในเมืองนอกเมืองนา เขายังมาเล่าให้กันฟังได้ และนำเอากิจการในเมืองนอกมาแก้ไขบ้านเมืองของตน โดยออกกฎเกณฑ์ให้คนในประเทศเขาปฏิบัติตามได้ เช่นเมืองไทยเราการแต่งเนื้อแต่งตัวเวลานี้ก็กำลังจะกลายเป็นนอกไปหมดแล้ว ทั้งหญิงทั้งชาย ทั้งหนุ่มสาวเฒ่าแก่ เพราะคนไทยเราสั่งสอนง่าย ไม่เป็นคนหัวแข็งดื้อรั้นเหมือนเมืองอื่นๆ ยิ่งการแต่งเนื้อแต่งตัวด้วยแล้ว คนไทยยิ่งชอบนัก และถอดแบบของใครๆ มาปฏิบัติได้อย่างถูกต้องแม่นยำ หรือยิ่งกว่าครูเสียอีก ทั้งจำอะไรที่แปลกหูแปลกตาได้อย่างอัศจรรย์ ยิ่งการแต่งกายอย่างเมืองเทพที่ใครๆ ไม่เคยเห็น แม้นักท่องเที่ยวอวกาศก็ไม่มีทางได้เจอได้เห็นการแต่งกายของพวกเทพพอจะนำมาอวดโลกได้เลย ถ้ามนุษย์ได้รับการแนะแนวทางบ้างแล้ว เข้าใจว่าจะมีผู้สนใจไม่น้อย เพราะเป็นแบบของคนชั้นสูง”

พอพูดจบประโยค ต่างคนก็ต่างหัวเราะกันพักใหญ่ แล้วท่านว่าให้ผู้เขียน “คำพูดของท่านมันพิสดารมากเกินไป ขืนทำตามที่ท่านบอก ผมคงไม่ต้องอยู่เมืองไทยแน่ๆ จะต้องถูกเนรเทศไปอยู่กับพวกเปรตพวกผีอย่างไม่ต้องสงสัย เพราะเขาจะหาว่าผมเป็นเพื่อนกับพวกนั้น แล้วเขาจะขับไล่ให้ไปอยู่กับพวกนั้นแน่นอน ส่วนจะให้ไปอยู่กับพวกเทพพวกพรหม คงไม่มีหวังแน่ๆ เพราะภูมินี้เป็นภูมิผู้ดีมีศักดิ์สูง แต่ภูมิเปรตนี้ซิเขาจะไล่ให้ผมไปอยู่ด้วย เพราะเป็นภูมิต่ำต้อยด้อยศักดิ์ศรี ไม่มีใครเขาปรารถนาเพื่อเป็นการประณาม ถ้าเรื่องเป็นอย่างนี้ท่านจะว่าอย่างไร”

ตอนนี้ทั้งท่านทั้งผู้เขียนต่างก็หัวเราะกันพักหนึ่ง แล้วท่านก็พูดต่อไปว่า “ท่านกรุณาอย่าหาญคิดให้ผมเอากฎระเบียบของเทพของพรหมมาใช้ในเมืองมนุษย์เลย แม้พวกดังกล่าวนี้ เขายังเคารพพระศาสนา เคารพพระพุทธเจ้าอย่างเทิดทูน ธรรมดังกล่าวก็อยู่ในมนุษย์เรานี้เอง ถ้าใครปฏิบัติตามก็ไม่เห็นมีอะไรบกพร่องในบรรดาธรรมสอนโลกที่มีอยู่ในแดนมนุษย์เรา ถ้าเราไม่โง่เสียจนเกินไป เท่าที่ผมเล่าให้ท่านฟังก็ถือเป็นกันเอง มิได้คิดจะไปพูดไปเล่าที่ไหน แต่พอเล่าให้ฟังตามเหตุการณ์ที่ปรากฏบ้าง ท่านกลับขอให้ผมนำเอาขนบธรรมเนียมของเทวดามาสอนมนุษย์ ซึ่งเป็นเรื่องที่ซวย

ที่สุดสำหรับผู้จะเริ่มคิดนำธรรมเนียมลึกลับมาสอนโลก ผมทำไม่ได้ แม้แต่คิดก็ยังไม่เคยคิด” ผู้เขียนเรียนท่านว่า **“กระผมก็เรียนไปตามภาษาเท่านั้นเอง ถ้าท่านอาจารย์ไม่สะดวก ก็ไม่ควรฝืน เราคุยกันสนุกๆ ตามแบบพระโดยลำพังที่ถือเป็นกันเอง”**

บรรดาเทวดาทั้งหลาย พวกที่มาเยี่ยมท่านในวาระต่างๆ กันนั้น มีความคิดเห็นรักชอบธรรมต่างกัน บางพวกชอบรับศีลก่อนฟังธรรม บางพวกขอฟังธรรมเลยทีเดียว บางพวกชอบธรรมสังโยชน์เบื้องต้น บางพวกชอบธรรมสังโยชน์เบื้องต่ำ แต่ที่ชอบฟังกันมากคือธรรมสังโยชน์เบื้องต่ำ บางพวกชอบฟังธัมมจักกัปปวัตตนสูตร บางพวกชอบฟังกรณียเมตตาสูตร บางพวกก็ชอบฟังสังคหธรรม คือธรรมที่ว่าด้วยเรื่องการสงเคราะห์กัน ชอบแปลกแตกต่างกัน ตามจำนวนเทพที่มาฟังนั้น ต่างมีความรักชอบธรรมไปตามนิสัยเหมือนกับมนุษย์เรา บางพวกชอบฟังสูตรเมตตาพรหมวิหาร บางพวกชอบฟังพระสูตรที่เราไม่เคยได้ยินได้ฟังมาก่อนเลยก็มี เราจนใจต้องบอกกับเขาว่าไม่เคยรู้ไม่เคยเรียนมาก่อน เขาก็ขอฟังสูตรอื่นๆ ที่เขาชอบต่อไป

เทวดารักและเคารพท่านมาก ไม่อยากให้ท่านหนีไปที่ไหนเลย อยากให้ท่านพักอยู่กับเขานานๆ ขณะที่ท่านพักอยู่ในสถานที่นั้นๆ เทวดาว่าเขามีความสงบเย็นใจมาก กลางคืนก็ได้ยินธรรมที่ท่านสวดมนต์เจริญเมตตา เขามีความซาบซึ้งในธรรมที่ท่านสวดมาก ไม่อยากให้จบลงง่ายๆ ท่านบอกว่าการสวดก็เพียงแต่นึกอยู่ในใจเท่านั้น มิได้สวดเสียงดังพอที่จะได้ยินถึงใครๆ แต่เวลาเทวดามาเยี่ยม เขาขอให้ท่านสวดมนต์สูตรนั้นๆ ให้มากกว่าสูตรอื่นๆ เขาเป็นสุขใจและชอบฟังมากกว่าสูตรอื่นๆ ขณะที่ท่านสวดมนต์ เขาสนใจฟังอย่างเพลิดเพลิน ดังนี้

ท่านถามเขาว่า **“รู้ได้อย่างไรว่าอาตมาสวดมนต์สูตรนั้นๆ”** เขาตอบทันทีว่า **“เสียงสวดมนต์ของท่านสะเทือนไปทั่วพิภพ จะไม่ให้ได้ยินอย่างไรได้ ธรรมเป็นของละเอียดอ่อนอยู่แล้ว เมื่อประกาศสวดหรือสังวัธยาย ก็ต้องดังกังวาลไปทั่วพิภพให้รู้ทั่วถึงกันทั่วโลกธาตุแก่บรรดาผู้ควรจะทราบได้”**

น้ำตาอาลัย

พ่อแม่ครูอาจารย์หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านบอกในช่วงปีพุทธศักราช ๒๔๘๖-๒๔๘๗ ในประเทศพม่ามีการรบราฆ่าฟันกันอย่างหนัก วิกฤติสงครามในประเทศพม่านั้น ท่านว่ารุนแรงกว่าประเทศไทยเราหลายเท่านัก ที่ประเทศพม่ามีการปล้นฆ่าเผาบ้านเผาเมือง ผู้คนล้มตายเป็นจำนวนมาก ประชาชนพลเมือง สมณะชีพราหมณ์ ต่างได้รับความเดือดร้อนเพราะไฟสงคราม จนมีพระเณรเถรชีบางกลุ่มพากันจับอาวุธขึ้นมาต่อสู้กับอริราชเพื่อปกป้องแผ่นดินของตนเอง

ตอนสงครามโลกครั้งที่สองภายในประเทศพม่า ท่านว่าเกิดความวุ่นวายไม่ต่างอะไรกับตอนประเทศไทยเราเสียกรุงศรีอยุธยาครั้งที่สอง ท่านจึงไม่แปลกใจเลยว่าทำไมพระเณรเถรชีในสมัยกรุงศรีอยุธยา จึงพาลูกศิษย์ถือดาบขึ้นมาต่อสู้กับศัตรู

หลวงปู่ชอบท่านเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับความเดือดร้อนจากภัยสงคราม ช่วงปี ๒๔๘๗ ทหารอังกฤษ ทหารญี่ปุ่น ทหารจีน ส่งกำลังเข้ายึดเขตเมืองเชียงตุง ชาวบ้านหนองยวนเกรงว่าถ้าทหารต่างชาติมาเห็นท่าน เขาจะทำร้ายท่านได้ ชาวบ้านหนองยวนจึงพาองค์ท่านไปหลบตามป่าตามถ้ำ หรือไม่ก็ยุ้งข้าวหลุมดิน แล้วแต่เหตุการณ์ในแต่ละครั้ง ท่านว่า *“ตอนเราหลบลี้หนีภัยทหาร เราต้องนอนในนั้น ฉันในนั้น ขับถ่ายหนักเบาใช้กระบอกไม้ไผ่แทนกระโถน ข้าวน้ำจะมีลูกศิษย์น้อยชาวไทยใหญ่สองคนเป็นผู้แอบนำมาถวาย”*

องค์ท่านพิจารณาว่า ถ้าพวกทหารต่างด้าวท้าวต่างแดนเหล่านี้มาพบเห็นเรา เขาจะทำอันตรายเด็กน้อยสองคนนี้และชาวบ้านหนองยวนได้ ท่านจึงบอกชาวบ้านหนองยวนว่า *“เราจะขอกลับเมืองไทยก่อนเพื่อความปลอดภัยของทุกๆ คน”* ชาวไทยใหญ่บ้านหนองยวนไม่อยากให้ท่านจากไป พวกเขาทั้งหมู่บ้านจะพากันปกป้องคุ้มครองท่านทุกวิถีทาง

ท่านบอก *“เฮาเกิดมากะเพิ่งเห็น ทั้งคนหนุ่มสาวเฒ่าแก่พากันมาปกป้องรักษาเฮาคนเดียว พี่น้องกันกะบ่แม่น แต่เขาเคารพศรัทธาเฮาด้วยน้ำใจ เป็นจั๋งใด๋เฮากะบ่ลืมบุญคุณของคนไทยใหญ่บ้านหนองยวน บ่มีคนบ้านนี่รักษาเฮาไว้ ผู้ใด๋กะบ่ได้เห็นเฮา”*

ท่านบอกว่ามีวันหนึ่งทหารจีนแดงมาพบท่านหลบอยู่ในยุ้งข้าว นายทหารจีนที่คุมกำลังมาถามท่านว่า ***“เป็นพระชาวพม่าหรือไม่”*** หลวงปู่ชอบท่านบอกนายทหารจีนว่า ***“อาตมาเป็นพระชาวไทย”*** ทหารจีนแดงเขาจะจับท่านไปสอบสวน เพราะสงสัยว่าท่านจะเป็นฝ่ายตรงข้ามแอบมาสืบข่าว ชาวบ้านหนองยวนพากันขอร้องนายทหารจีนอย่าทำร้ายพระองค์นี้เลย ถ้าทำร้ายพระองค์นี้แล้ว เท่ากับทำร้ายจิตใจใสศรัทธาของคนทั้งหมู่บ้าน นายทหารจีนที่คุมกำลังมาจึงปล่อยตัว และบอกให้หลวงปู่ชอบเดินทางกลับเมืองไทยซึ่งเป็นบ้านเกิดเมืองนอนของตนเอง ถ้าหากมีทหารชาติอื่นมาพบเข้าเขาจะทำร้ายท่านและชาวบ้านได้

หลวงปู่ชอบท่านจึงตัดสินใจเดินทางกลับเมืองไทย เพราะไม่อยากให้ชาวบ้านหนองยวนเดือดร้อนเพราะท่านเป็นเหตุ ท่านบอกชาวบ้านหนองยวนว่า *“อาตมาจะเดินทางกลับเมืองไทย”* ชาวบ้านหนองยวน เมื่อรู้ว่าหลวงปู่ชอบท่านจะจากพวกเขาไปแล้ว ทั้งคนหนุ่มคนเฒ่าพากันร้องไห้อาลัยในองค์ท่าน ท่านบอกชาวบ้านหนองยวนว่า *“อีกสามวันจากนี้ไป อาตมาจะเดินทางกลับเมืองเชียงใหม่”*

สามวันสุดท้ายที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบอยู่บ้านหนองยวน ชาวบ้านหนองยวนเขาจะผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาอารักขารักษาท่านทุกวัน ลูกศิษย์น้อยทั้งสองเขาจะมาอยู่กับองค์ท่านตลอดทั้งสามวันสามคืน โดยไม่ยอมกลับไปนอนที่บ้านของตนเอง เด็กน้อยทั้งสองคนจะพากันมาเฝ้ารักษาท่านอยู่ตลอดเวลา แม้ขณะทำความเพียรเดินจงกรมภาวนา เด็กน้อยทั้งสองคนนี้ก็จะพากันเฝ้าองค์ท่านโดยไม่ยอมคลาดสายตา องค์ท่านเห็นความรักความผูกพันของเด็กน้อยทั้งสองที่มีต่อท่านแล้ว ท่านก็อดที่จะคิดสงสารพวกเขาไม่ได้ ท่านว่าถ้าเด็กน้อยสองคนนี้บวชในตอนนั้น ท่านจะขอพ่อแม่ของเขาพามาอยู่เมืองไทย ท่านบอกเด็กน้อยทั้งสองคนนี้ อดีตเคยเกิดเป็นลูกท่านตอนเกิดอยู่เมืองปัน ประเทศพม่า เขาทั้งสองจึงมีสัญญาอดีตความรักผูกพันกับท่าน

พอถึงวันหลวงปู่ชอบท่านเดินทางกลับเมืองไทย ลูกศิษย์เด็กน้อยทั้งสองคนพากันจัดบริขารให้องค์ท่าน ทั้งสองพากันจัดบริขารไปร้องไห้ไปด้วย จนท่านรู้สึกสงสารพวกเขา ท่านเล่าให้ฟังว่า *"บักจะสาคนน้อยร้องไห้บ่เซา* (ร้องไห้ไม่หยุด) *บักคนใหญ่ร้องไห้น้ำตาไหลบ่มีเสียง พอพวกมันจัดของเสร็จแล้ว เราบอกให้พากันกลับไปบ้านซะ พ่อแม่สิเป็นห่วง พวกมันสองคนกะบ่ยอมกลับบ้าน บอกจะถือของมาส่งทางให้อาจารย์ เราให้พวกมันถือของออกมาส่งเราที่ท้ายบ้าน*

พอมาส่งนอกหมู่บ้าน เราบอกให้เอาของมาประเคน เราจะถือไปเอง ให้พากันกลับบ้านไปซะ พวกมันกะบ่ยอมกลับบ้าน บอกจะเดินไปส่งทางให้เราอีก พอเดินออกจากหมู่บ้านมาได้ประมาณสี่ร้อยวา (๘๐๐ เมตร) เราบอกให้หยุด เราหยุดนั่งพักสูบบุหรี่ ฉันน้ำ อยู่บนหินก้อนหนึ่ง บักคนใหญ่มันไปยืนร้องไห้อยู่ใต้ต้นไม้ใหญ่ต้นหนึ่ง บักจะสาคนน้อย มันไปยืนเกาะไม้อีกต้นหนึ่งร้องไห้ เราเห็นภาพนี้แล้วกะนึกเวทนาสงสารพวกมันทั้งสองคน คิดในใจเจ้าของ ลูกเอ้ย ถ้าบ่มีสงคราม พ่อกะบ่อยากจากพวกเจ้าไปดอก

บักจะสาคนน้อยถามว่า ***"อาจารย์จะกลับมาอีกไหม"*** *เราบอก* ***"ถ้ามีโอกาสกะสิกลับมาหาเอ็งทั้งสองคนอีก ตอนนี้เรายังรับปากบ่ได้ เหตุการณ์บ้านเมืองมันบ่ปรกติ"*** *พวกมันได้ยินเราว่าแบบนี้กะพากันร้องไห้โฮ จนเราว่า* ***"หยุดๆ อย่าพากันร้องไห้ เอาบาตรเอาย่ามมาประเคนเราได้แล้ว ให้พากันกลับบ้านได้แล้ว พ่อแม่จะคอย"*** *เราทำท่าดุพวกมันเพื่อตัดบท ทั้งที่ใจตนเองนั่นสงสารเขา เราขู่พวกมันว่า* ***"ถ้าพวกมึงบ่พากันกลับบ้านเราบอกเราสอนบ่ได้แบบนี้แล้ว เราจะบ่กลับมาหาอีกเด้อ"*** *เด็กน้อยสองคนนี้มันถึงยอมกลับบ้าน*

พวกมันเดินจากไป เราก็ชำเลืองมองพวกมันอยู่ข้างหลัง ทั้งสองคนพากันหยุดหันมามองดูเราอยู่อย่างนั้น เราจึงลุกหนีออกไปจากที่นั่น เราเดินมาได้สักหน่อยหันกลับไปมองพวกมัน ทั้งสองคนมันยังพากันยืนมองดูเราอยู่อย่างนั้น จนเราสงสารพวกมันหลาย ว่ามาถึงตอนนี้เราก็ยังคึดฮอดพวกมันอยู่คือเก่า"

การมาส่งทางกันครั้งนี้ เป็นการมาส่งทางกันครั้งสุดท้ายระหว่างองค์ท่านหลวงปู่ชอบกับสองลูกศิษย์น้อยชาวไทยใหญ่ บ้านหนองยวน หลังจากนั้นองค์ท่านก็ไม่ได้กลับไปที่บ้านหนองยวน แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า อีกเลย

หลวงปู่ชอบท่านบอก *“เราไปพม่าอีกครั้งตอนอาจารย์หลุย* (หลวงปู่หลุย จันทสาโร) *ชวนเราไปไปโปรดสัตว์ผู้เกี่ยวข้องอยู่พม่า อาจารย์หลุยท่านอยากไปดูอดีตของตนเองตอนเกิดเป็นคนวิเศษไชยชาญ ถูกทหารพม่าต้อนไปเป็นเชลย เราไปโปรดผู้เกี่ยวข้องของเรา อาจารย์หลุยท่านไปโปรดผู้เกี่ยวข้องของท่าน”*

ท่านบอก ***“ทุกวันนี้เราแผ่เมตตาให้ชาวบ้านหนองยวนทุกวัน เรายังระลึกนึกถึงบุญคุณของพวกเขาอยู่คือเก่า ถ้าบ่มีเหตุสงครามในตอนนั้น เราจะบ่กลับมาอยู่เมืองไทย เรากะจะตายอยู่ที่นั่น ทิ้งธรรมทิ้งขันธ์อยู่นั่น ถ้าบ่มีเหตุจากสงครามที่จะทำให้คนบ้านหนองยวนมาเดือดร้อนเพราะเฮา บ่ว่าพวกท่านหรือผู้ใด๋กะสิบ่ได้เห็นหน้าเฮา”***

กรรมทำให้หลงทาง

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ออกจากบ้านหนองยวน แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า เดิมทีท่านตั้งใจจะกลับเข้าไทยทางเขตจังหวัดแม่ฮ่องสอน ปรากฏว่าเส้นทางนี้ที่ท่านจะเดินทางมา มีการรบกันอย่างหนักระหว่างทหารอังกฤษกับทหารญี่ปุ่น ท่านจึงเปลี่ยนเส้นทางกลับเมืองไทยไปเส้นทางอื่น หลวงปู่ชอบเล่าเรื่องการเดินทางกลับมาเมืองไทยของท่านให้ฟังดังนี้

“ออกจากบ้านหนองยวนมา เราพบกับบักบั้ง บักบั้งเป็นคนลาว หลวงพระบางไปทำงานรับจ้างตัดไม้ให้บริษัทคนอังกฤษอยู่พม่า ตอนเห็นกัน บักบั้งมันกำลังหลบทหารต่างชาติ ทหารฝ่ายต่างๆ ถ้ามันบ่ไว้ใจใครแล้ว มันฆ่าหมกป่าหมดล่ะ เราพบกับทหารจีน เขาก็ปล่อยเรา ทหารจีนเขาบ่ทำร้ายพระ ทหารอังกฤษ ทหารญี่ปุ่น นี่ถ้าบ่เชื่อใจแล้ว มันทำร้ายหมด บ่ว่าคนบ่ว่าพระ คนพม่าสมัยก่อนเขาเลยชังทหารพวกนี้หลาย

“บักบั้งเห็นเราดีใจหลาย มันว่า ***“ข้าน้อยเห็นสาธุเจ้า ข้าน้อยบ่ตายแล้ว”*** *มันกอดแข้งกอดขาเราร้องไห้ เราก็สงสารมัน บักบั้งชวนเราไปหลวงพระบาง เราบอก* ***“บ่ไปดอกเราจะไปเชียงใหม่”*** *บักบั้งบอก* ***“ข้าน้อยหลงทาง กลับหลวงพระบางบ่ถูก”*** *เราสงสารบักบั้งกลัวมันถูกเขาฆ่า เราเลยไปส่งทางให้มัน นอนป่าด้วยกันสองคืน พอข้ามน้ำโคงแล้วเราบอกทางไปหลวงพระบางให้บักบั้ง แยกกับบักบั้งแล้ว เราก็หาทางมาเมืองเชียงใหม่”*

(อธิบาย **แม่น้ำโคง** เป็นชื่อที่ชาวไทยใหญ่เรียก คนพม่ารามัญสมัยก่อนเรียกชื่อแม่น้ำแห่งนี้ว่า **แม่น้ำสะโตง** พออังกฤษเข้าปกครองประเทศพม่า จึงเปลี่ยนชื่อแม่น้ำสายนี้ว่า **แม่น้ำสาละวิน** ซึ่งเป็นแม่น้ำสายหลักของประเทศพม่า ดังที่ทราบกันในปัจจุบัน)

ผู้บันทึกเรียนถามองค์ท่านว่า *“ระหว่างอยู่ป่ากับคนชื่อบั้ง พากันกินกันฉันอะไรเป็นอาหาร”* พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านบอก *“บักบั้งเอาข้าวแห้งกรอกไม้ไผ่เผาไฟแบบข้าวหลาม เอาหยวกกล้วยขยำเกลือห่อใบตองหมกไฟ แต่ละวันพากันกินแบบนี้แหละภาวะสงครามได้กินแค่นี้ก็ถือว่าดีแล้ว กินกันหิวกันตายไปวันๆ พอเอาตัวรอด บ่ได้สร้างสวรรค์สรรหาอีหยังไปหลายกว่านี้ เกิดเป็นคนอย่าเลี้ยงยาก คนเลี้ยงยากตายง่ายก่อนโต”*

ระหว่างสนทนากัน องค์ท่านหลวงปู่ชอบเล่าอดีตชาติของท่านให้ฟังถึงบุพกรรมที่ทำให้ท่านต้องมาผจญภัยสงครามในชาตินี้ ท่านบอก *“ชาติสุดท้าย เราเป็นทหารพม่าถูกทหารพระเจ้าตากล้อมอยู่ทุ่งลาดหญ้า กาญจนบุรี ทหารพระเจ้าตากมีข้าวแห้งกินสู้ได้เป็นเดือน พวกเราไม่มีอะไรกิน พากันฆ่าช้างฆ่าม้ากิน หมดช้างหมดม้า พวกเราก็แพ้ชาตินั้นเราตายเพราะอดข้าวอดน้ำ บ่ได้ตายด้วยคมหอกคมดาบของผู้ใด ก่อนตายตั้งจิตเอาไว้* ***“ผู้ข้าขอเกิดอยู่บ้านเมืองผาสุกในพระศาสนา”*** *ตายจากชาตินั้นมาเกิดอยู่เมืองลาว เกิดอยู่เวียงจันทน์ชาติหนึ่ง เกิดอยู่ท่าแขกคำม่วนอีกหนึ่งชาติ ชาติปัจจุบันเกิดอยู่โคกมน จากนี้ไปบ่ได้เกิดเป็นลูกผู้ใดอีกแล้ว ชาติสุดท้ายจบที่การเกิดเป็นลูกของพ่อไมล์ แม่ปา เท่านั้น*

กรรมที่เราเคยเป็นทหารพม่ามารุกรานเมืองไทย กรรมนี้จึงส่งผลให้เราได้รับทุกข์ภัยจากสงคราม เห็นกรรมเก่าของตนเองแต่ละชาติแล้วสังเวชใจ พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้ไม่มีผิด ***ชาติปิทุกขา*** *เป็นบ่อเกิดของทุกข์ทั้งมวล ถึงปานนั้นสัตว์โลกทั้งหลายยังยินดีในอุทรของกิเลส สัตว์โลกทั้งหลายจึงถูกแม่กิเลสไกวเปลเอ้ลำให้นอนเนื่อง จิตผู้ตื่นในธรรมแล้วถึงจะรู้ว่า* ***กิเลสนี้คือแม่เนรคุณธรรม”***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“พอแยกกับบักบั้ง เราก็เริ่มหลงป่า หลงป่าสามวันสามคืนบ่ได้ฉันข้าว คืนสาม ฝนตกเกือบทั้งคืน หนาวกะหนาว นั่งสั่นหงกๆ เป็นลูกนกอยู่ทั้งคืน วันที่สี่ เราเมื่อยหลาย แบกบาตรพายกลดบ่ไหว บ่นในใจตนเองว่า* ***“เทวดาผู้รักษาศาสนา บ่เห็นใจลูกศิษย์พระตถาคตผู้ลำบากบ้างหรือ อาตมาหลงป่ามาหลายมื้อแล้ว ลำบากหลาย ถ้าผู้ข้าเป็นคนบาปหยาบหนา ก็ขอให้ตายอยู่ในป่าแห่งนี้เสีย เพื่อให้สมกับบาปกรรมของตนเองที่ได้กระทำมา ถ้าหากผู้ข้ามีบุญวาสนาที่จะสืบศาสนา ก็ขอให้ผู้ข้าหาทางออกจากป่าเขาแห่งนี้ไปได้ด้วยอำนาจบุญบารมีที่ผู้ข้าบำเพ็ญมา”***

องค์ท่านจึงกำหนดพิจารณาหาเหตุของกรรมที่ทำให้ตนเองต้องมาหลงป่า ท่านบอก *“มีชาติหนึ่ง เราเอาลูกแมวไปปล่อยป่าเพราะรังเกียจมัน ลูกแมวตัวนี้อดข้าวปลาอาหารอยู่ในป่าหลายวัน จึงมีคนใจดีมาพบเอาไปเลี้ยง กรรมนี้จึงมาสนองเราในชาติปัจจุบัน เป็นเหตุให้ตนเองหลงป่าอดอาหาร ขนาดเชี่ยวชาญชำนาญป่าอย่างเรายังหลงทางเพราะกรรมของตนเอง* ***ให้จำไว้ บุญบาปแม้เพียงเล็กน้อยประมาทไม่ได้ กรรมเมื่อตามมาถึงแล้ว มันแสดงผลทันที ช้าหรือเร็ว ทุกคนต้องได้รับผลของกรรมนั้น ไม่มีใครปัดเคราะห์สะเดาะกรรมให้กันได้ คนเราถ้าเห็นกรรมเก่าของตนเองเหมือนดูหนังดูละคร มันจะบ่กล้าทำบาปใหม่ให้เผาผลาญใจของตนเองหรอก เพราะพ่อแม่กิเลสปิดจิตบังใจเอาไว้ พวกลูกกำพร้าธรรม มันถึงบ่ฮู้ความจริงของบาปบุญคุณโทษ”***

บุรุษลึกลับใส่บาตรบอกทาง

ราวเก้าโมงเช้า วันที่สี่ ที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบหลงทางอยู่ในป่า ท่านเห็นบุรุษหนุ่มผู้หนึ่งอายุราวยี่สิบกว่าปี แต่งกายด้วยเสื้อผ้าอาภรณ์เครื่องนิยมแบบชาวไทยใหญ่ เมื่อสบตากัน บุรุษหนุ่มผู้นี้ยิ้มให้องค์ท่านแสดงออกถึงน้ำใจไมตรี แรกเห็นบุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้ หลวงปู่ชอบท่านนึกแปลกใจสงสัยในตัวของบุคคล ท่านคิดในใจว่า ท่ามกลางป่าเขาลำเนาไพรแบบนี้ ยังมีคนแต่งกายด้วยเสื้อผ้าอาภรณ์เรียบร้อยอยู่หรือ ผิวพรรณวรรณะก็ดูหมดจดงดงามยังกับผู้ดีมีชาติตระกูล กิริยาท่าทางก็สำรวมเรียบร้อยเหมือนกับคนได้รับการอบรมมาจากเขตรั้ววังหลวง ซึ่งต่างจากกิริยาคนบ้านนาป่าดอนที่เราเคยพบเห็นมา

องค์ท่านมองไปรอบบริเวณที่บุรุษหนุ่มผู้นี้ยืนอยู่ ก็ไม่เห็นมีเรือนชานบ้านช่องห้องหอของผู้คนแม้แต่หลังเดียว มีแต่ไม้ยางหลวงห้าหกต้นและไม้เบญจพรรณอื่นๆ เรียงรายรอบตัวของเขา องค์ท่านบอกบุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้ ในมือถือขันสะหลุงเหมือนคนมารอใส่บาตร ท่านจึงเดินเข้าไปหาบุรุษหนุ่มผู้นี้เพื่อสอบถาม องค์ท่านถามบุรุษผู้นี้ด้วยภาษาไทยใหญ่ว่า ***“โยมมาทำอะไรอยู่ที่นี่”*** บุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้ตอบองค์ท่านเป็นภาษาไทยใหญ่ว่า ***“ข้าพเจ้ามารอใส่บาตรให้ซำบุญพระคุณเจ้า”*** เมื่อทราบเจตนาของบุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้แล้ว องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงแก้มัดบริขารเพื่อรับบิณฑบาตจากเขา

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“อาหารที่เขาใส่บาตรให้เรานั้น เป็นปลาขาวปิ้งตัวขนาดสองนิ้วมือตัวหนึ่ง กับข้าวซ้อมมืออีกหนึ่งทัพพี ข้าวที่เขาใส่บาตรให้ไอร้อนยังฟุ้งอยู่ พอใส่บาตรแล้ว เขาก็ขอพรกับเราเหมือนกับขะโยมเมืองเหนือ ให้พรเขาแล้ว เราก็ถามทางไปเมืองเชียงใหม่กับเขา เขาบอกให้เราเดินไปตามทางทิศตะวันออกของภูดอยลูกนี้ เขาบอก* ***“ถ้าเดินไปตามทางนี้ ไม่เกินบ่ายสาม ท่านก็จะเห็นเมืองหาง เมืองสุดท้ายของพม่า ให้ซำบุญไปถามคนอยู่เมืองหางว่า เมืองฝาง*** (อำเภอฝาง) ***ไปทางไหน ถ้าเดินไปตามทางที่ข้าพเจ้าบอกนี้ รับรองว่าซำบุญพระคุณท่านจะไม่หลงทาง”***

หลังจากบุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้บอกทางแล้ว องค์ท่านหลวงปู่ชอบถามเขาว่า ***“บ้านโยมอยู่ที่ไหน อาตมาเดินทางมาสามสี่วันยังไม่พบบ้านเรือนเฮือนหอของผู้คนสักหลังเลย”*** บุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้แสดงกิริยาอึกอักใจที่จะตอบคำถามขององค์ท่าน เขาตอบองค์ท่านแต่เพียงว่า ***“บ้านข้าพเจ้านั้นอยู่ไกลจากที่นี่”*** องค์ท่านถาม ***“บ้านโยมไปทางไหน”*** บุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้ชี้มือไปทางทิวป่าไม้ยางหลวงให้องค์ท่านดู องค์ท่านหลวงปู่ชอบมองตามมือที่บุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้ชี้ให้ดู ท่านก็ไม่เห็นเรือนชานบ้านช่องของใครสักหลัง ท่านเห็นบุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้แสดงกิริยาลำบากใจ ไม่สู้ในคำถาม ท่านจึงไม่รบเร้าเซ้าถามเขาต่อไปอีก

บุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้แสดงความเคารพโดยการไหว้สาลาจากไป หลวงปู่ชอบท่านทำเหมือนไม่มองในเวลาที่เขาลาจาก ท่านชำเลืองดูบุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้เดินเข้าไปข้างทางแนวป่าไม้ยางหลวง พอบังต้นยางหลวงแล้ว บุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้เขาก็หายลับไปทันที ท่านบอก *“การไปการมาของบุรุษหนุ่มผู้นี้รวดเร็วมาก แม้แต่รอยเท้าคืนฝนก็ไม่ทิ้งไว้ให้เราได้เห็น แค่ไม่กี่อึดใจที่เราเดินตามเขามา เราก็มองไม่เห็นเขาได้ด้วยตาเนื้อ เราเลยกำหนดหาเขาด้วยภายใน”* องค์ท่านถึงรู้ว่าบุรุษหนุ่มลึกลับผู้ที่มาใส่บาตรบอกทางให้นี้คือ **“ท้าวสักกเทวราช”** ราชาแห่งทวยเทพเทวดา นิรมิตกายลงมาใส่บาตรบอกทางให้กับองค์ท่าน ท้าวสักกเทวราชเคยได้รับเมตตาจากท่านมาก่อน เมื่อถึงคราวท่านตกทุกข์ได้ยาก พญาอินทร์จึงมาแสดงเทวาสงเคราะห์ต่อองค์ท่าน ท่านบอก *“ระหว่างเรากับท้าวสักกะพญาอินทร์สนทนากันในครั้งนี้ ไม่มีภาพนิมิต การสนทนากันทุกอย่างเป็น* ***“ทิพย์จิต”*** อุปมาคล้ายคนเราสนทนากันทางโทรศัพท์ เมื่อทราบที่มาทั้งหมดแล้ว พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านจึงวางสงสัยในเรื่องนี้ลง

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านบอก *“ข้าวที่เราฉันในวันนั้น มีกลิ่นหอม รสชาติกลมกล่อมมาก เราไม่เคยฉันข้าวปลาอาหารที่ไหนที่มีรสชาติแบบนี้มาก่อน เพียงคำแรกที่ได้ฉันเราก็มีกำลังวังชาขึ้นมาทันที ความเหน็ดเหนื่อยเมื่อยล้าที่มีอยู่ก็หายไปเหมือนปลิดทิ้ง ทิพยภัตเทวดาส่งผลให้ธาตุขันธ์ของเราซ่านจนขนลุกพองในขณะที่ฉันข้าว ข้าวหนึ่งทัพพีกับปลาขาวน้อยหนึ่งตัว เราฉันหมดพร้อมกันเมื่ออิ่มคำสุดท้ายพอดี”*

เรียนถามองค์ท่าน ***“โอสถทิพย์เทวดา”*** *ที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์เคยได้รับจากแม่เทวดาที่ถ้ำนายม เพชรบูรณ์ กับ* ***“ทิพยภัตเทวา”*** *ที่ได้รับจากท้าวสักกะพญาอินทร์นี้แตกต่างกันไหมในจิตและธาตุขันธ์”*

องค์ท่านบอก *“จิตเป็นผู้รู้สุขรู้ทุกข์ทั้งหมด จิตรู้ในอาการของธาตุ ขณะบริโภคในสิ่งนั้นๆ โอสถทิพย์เทวดารักษาอาการป่วยของธาตุขันธ์ จิตก็รู้ ทิพยภัตเทวดารักษาธาตุขันธ์ที่อ่อนล้าหิวโหย จิตก็รู้ ความรู้ในจิตแยกเรื่องออกให้เห็นทั้งหมด จิตนับจากอนาคามี จะแยกรูปนาม สัญญา ความจำได้หมายรู้ออกได้ว่าอะไรเป็นอะไร จิตต่ำกว่านี้ยังแยกเรื่องรูปนามไม่ละเอียด ภูมิโลกียวิสัยจะมาแยกรูปแยกนามก็ได้ แต่คิดเอาว่าน่าจะเป็น****อนิยตา*** *ความไม่แน่นอนที่จะลงความรู้ว่าอันใดผิดอันใดถูกกันแน่ ความรู้ที่ไม่ลงเป็นอันหนึ่งอันเดียวแล้ว คือความรู้ไม่จริง* ***เอกัง ธัมมัง อริยสัจจัง*** *ธรรมเป็นอันเดียวไม่มีสอง เราไม่เคยเห็นท่านผู้รู้เถียงกันเรื่องธรรม เห็นแต่ผู้อวดรู้เถียงกันเรื่องธรรม ผู้ปฏิบัติได้แท้ เพิ่นบ่เถียงกันเรื่องธรรม”*

หลังฉันอาหารเสร็จแล้ว หลวงปู่ชอบท่านก็เดินไปทางทิศตะวันออกตามที่บุรุษหนุ่มลึกลับได้บอกเอาไว้ ราวบ่ายสาม ท่านได้ยินเสียงหมาเห่า ไก่ขัน จึงหยุดฟังทิศทางของเสียงอยู่บน **“ดอยแม่แมบ”** องค์ท่านเห็นหมู่บ้านแห่งหนึ่ง จึงเดินลงจากดอยแม่แมบเข้าไปที่หมู่บ้านเพื่อจะสอบถามทางจากชาวบ้าน หมู่บ้านสุดท้ายของประเทศพม่าที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบเห็นคือ **“เมืองหาง”** เมืองหางแห่งนี้จะอยู่ติดเขตอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ องค์ท่านหลวงปู่ชอบเดินลงจากดอยแม่แมบ เข้าไปเมืองหาง เวลาประมาณบ่ายสามโมงกว่า ซึ่งเป็นเวลาใกล้เคียงกับที่บุรุษหนุ่มลึกลับผู้นี้ได้บอกองค์ท่านเอาไว้

เมื่อถามทางจากชาวบ้านเมืองหางแล้ว องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงเดินข้ามเขาอีกลูกหนึ่งเข้ามายังเขต**อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่** ท่านพบกับกองทัพทหารไทยที่มาตั้งด่านประชิดชายแดนประเทศพม่า ทางเมืองหาง องค์ท่านจึงเดินไปที่ด่านทหารไทยด้วยใจซื่อเพื่อแสดงตนกลับเข้าประเทศ

ท่านบอกที่ด่านทหารไทยแห่งนี้ มีนายทหารยศพันตรีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา ท่านบอกนายพันทหารท่านนี้เป็นชาวจังหวัดอุตรดิตถ์ มาประจำการอยู่ที่ค่ายกาวิละ จังหวัดเชียงใหม่ นายทหารพันตรีผู้นี้ถามท่านว่า ***"พระคุณเจ้ามาจากไหน"*** หลวงปู่ชอบท่านบอก ***"อาตมาเดินทางกลับมาจากไปจำพรรษาอยู่เมืองพม่า"*** นายทหารผู้นี้ถามท่านว่า ***"ท่านเป็นพระสงฆ์ไทยหรือพระสงฆ์พม่า"*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก ***"อาตมาเป็นพระสงฆ์ไทย"*** นายทหารพันตรีที่คุมด่านจึงขอดูหนังสือใบสุทธิของท่าน

*(**หมายเหตุ** หนังสือใบสุทธิ คือ บัตรประจำตัวของพระภิกษุสามเณร ซึ่งรับรองโดยมหาเถรสมาคมภายใต้กฎหมายของราชอาณาจักรไทย)*

หลวงปู่ชอบเอาหนังสือใบสุทธิขององค์ท่านให้นายทหารพันตรีผู้นี้ดู นายทหารพันตรีผู้นี้ถามว่า ***"ท่านเป็นคนเมืองอุดรธานี ทำไมถึงไปอยู่ที่ประเทศพม่า"*** หลวงปู่ชอบท่านบอก ***"อาตมาไปอยู่ที่ประเทศพม่าเพื่อเที่ยววิเวกจำพรรษาอยู่ทางนั้น พอเกิดสงคราม อาตมาจึงเดินทางกลับมาเมืองไทย"***

*(**หมายเหตุ** หนังสือใบสุทธิฉบับแรกของหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ระบุที่อยู่ บ้านหนองบัวบาน ตำบลเชียงพิณ อำเภอหมากแข้ง จังหวัดอุดรธานี สังกัดวัดบรมนิวาส กรุงเทพมหานคร ลงนามรับรองโดย พระอุบาลีคุณูปมาจารย์ จันทร์ สิริจันโท)*

นายทหารพันตรีที่คุมด่านบอกท่านว่า ***"ที่ประเทศพม่าตอนนี้มีการรบกันอย่างหนัก กระผมขอนิมนต์ท่านกลับมาอยู่บ้านเมืองของเราจะดีกว่า ถ้าอยู่ที่พม่า ทหารไทยของเราจะคุ้มครองความปลอดภัยให้กับท่านไม่ได้"*** จากนั้นนายทหารยศพันตรี ชาวอุตรดิตถ์ท่านนี้ จึงอนุญาตให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบกลับเข้าประเทศ และนิมนต์องค์ท่านพักฉันน้ำอยู่ที่ค่ายด่านทหาร หลังหลวงปู่ชอบท่านพักฉันน้ำแล้ว นายทหารพันตรีชาวอุตรดิตถ์ได้ให้พลทหารสองนายมาส่งองค์ท่านที่บ้านม่วงชุม ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

วันแรกที่พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เดินทางกลับมาถึงเมืองไทย องค์ท่านเข้าไปพักที่ป่าช้าบ้านม่วงชุม ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านบอก *“เราเดินทางมาถึงเมืองไทย เมื่อวันขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๑๒ ปี ๘๗ (พ.ศ. ๒๔๘๗) เราพักภาวนาอยู่ป่าช้าบ้านม่วงชุมสองคืน ชาวบ้านบอก อยู่ดอยอีกลูกมีพระ ๒ องค์พักอยู่ที่นั่น เราออกจากป่าช้าบ้านม่วงชุมขึ้นดอยไปหาตุ๊เจ้า ๒ ตนนี้ เพื่อจะขอพักปฏิบัติร่วมกับเขา พอขึ้นไปแล้ว เราถูกไล่ลงดอยหาว่าเราจะไปแย่งลาภสักการะของเขา ใจเรานั้นตั้งแต่บวชมา บ่เคยหวังอยากมีชื่อเสียงสักการะใส่ตน นับแต่บวชมาเราหวังปฏิบัติธรรมเพื่อหลุดพ้นเท่านั้น ลาภสักการะชื่อเสียงสำหรับผู้บ่ถึงธรรมคือยาเบื่อให้ใจมัวหมอง โยมทำบุญก็เป็นบุญของโยม ไม่ใช่บุญของเรา บุญพระเณรเราคือรักษาศีล เดินจงกรม ภาวนา อย่าหลงไปจากนี้ ผู้หลงบารมีตายในธรรมไปหลายรายแล้ว อย่าไปหลงกับสาธุสิบนิ้วที่เขาสรรเสริญ ให้มั่นคงในใจเรื่องนี้ไว้ อย่าหวั่นไหว”*

หมู่ป่าผีแปลงดอยมน

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม พักอยู่ป่าช้าบ้านม่วงชุม ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ โยมบ้านม่วงชุมบอกท่านว่ามีพระ ๒ รูป พักอยู่อีกฟากดอยของหมู่บ้าน เมื่อทราบว่ามีพระพักอยู่บนดอยไม่ไกลจากบ้านม่วงชุม หลวงปู่ชอบท่านจึงขึ้นไปดูพระ ๒ รูปนี้ว่าเป็นหมู่คณะที่ท่านรู้จักหรือไม่ เมื่อขึ้นไปบนดอย ท่านพบพระ ๒ รูปนี้ตามที่โยมบอก แต่ท่านไม่รู้จักพระ ๒ รูปนี้ พอถามอายุพรรษากันแล้ว พระทั้ง ๒ รูป มีพรรษาอ่อนกว่าท่าน พระ ๒ รูปนี้ เมื่อทราบอายุพรรษาหลวงปู่ชอบแล้ว พวกเขาไม่อนุญาตให้ท่านพักด้วย ท่านบอก *“ที่พระ ๒ รูปนี้ไม่ให้พักด้วย เพราะเราพรรษามากกว่า เขาคิดว่าเราจะมาแย่งลาภสักการะของพวกเขา”* ท่านบอก ***“พระเณรเราประสาลาภสักการะ ยศถาบรรดาศักดิ์ของนอกกายที่เขาอุปโลกน์สวมหัวให้ มันยังพากันติดปานตังเม กิเลสหยาบๆ แค่นี้ มันยังละบ่ได้ แล้วกิเลสละเอียดกว่านี้ มันจะละได้จั่งได๋ พระเณรเรานั้น ถ้าพิจารณาบริขารของตนอยู่เนืองๆ ใจมันจะลดความอยากไปได้เอง พระเณรเรายิ่งเป็นผู้มักน้อยสันโดษในธรรมวินัยมากเท่าไร ยิ่งเป็นผู้งามตาเย็นใจแก่ท่านผู้พบเห็น พระเณรเราถ้าเป็นผู้มักได้โลภโล โลกเขาติเตียน นักปราชญ์ราชเมธีเพิ่นกะบ่สรรเสริญ”***

หลวงปู่ชอบท่านลงจากดอยกลับมาบ้านม่วงชุมอีกครั้ง เพื่อให้โยมพาท่านไปหาที่พักแห่งใหม่ ชาวบ้านม่วงชุมแนะนำองค์ท่านให้ขึ้นไปพักที่ **"ดอยมน"** ชาวบ้านม่วงชุมบอก ***"ดอยมนแห่งนี้อาถรรพ์มาก ใครจะขึ้นไปตัดไม้บนดอยแห่งนี้ไม่ได้ ถ้าไปพักหรือไปตัดไม้ทำลายป่าบนดอยมนแห่งนี้ จะได้รับอันตรายจากสิ่งลึกลับที่มองไม่เห็น"***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบสนใจ **"อาถรรพ์ดอยมน"** ท่านบอกชาวบ้านม่วงชุมให้พาขึ้นไปพักที่นั่น เบื้องต้นชาวบ้านม่วงชุมไม่กล้าพาหลวงปู่ชอบขึ้นไปพักที่ดอยมน เพราะเขากลัวอำนาจลึกลับจากเจ้าของสถานที่ ผู้ไม่มีโฉนดเล่นงาน หลวงปู่ชอบท่านบอก ***"ไม่เป็นอะไรหรอก เกิดอะไรขึ้นอาตมาจะรับผิดชอบเอง"*** พอหลวงปู่ชอบท่านรับรองความปลอดภัยจากอำนาจลึกลับให้ ชาวบ้านม่วงชุมจึงยอมพาท่านขึ้นไปพักที่ดอยมน

โยมบ้านม่วงชุมพากันทำที่พักให้ท่านหนึ่งหลัง ทำท่าสรงน้ำที่บึงล่างเชิงดอยให้ท่านหนึ่งท่า ทำทางเดินจงกรมข้างที่พักให้ท่านหนึ่งเส้น เมื่อทำที่พักเสร็จแล้วญาติโยมชาวบ้านม่วงชุมก็ลาองค์ท่านกลับบ้านก่อนตะวันตกดิน

ตอนเย็นหลังสรงน้ำแล้ว พ่อแม่ครูอาจารย์บอก ท่านออกมาเดินจงกรมอยู่ข้างที่พัก ท่านเดินจงกรมจนถึงเวลาประมาณสี่ทุ่ม จึงขึ้นที่พักเพื่อไหว้พระสวดมนต์ ขณะที่กำลังไหว้พระสวดมนต์อยู่ ท่านได้ยินเสียงสัตว์ป่าสู้กัน ห่างจากที่พักประมาณยี่สิบเมตร เสียงที่ได้ยินนั้น ท่านบอกคล้ายเสียงหมูป่าต่อสู้กันเพื่อแย่งอาณาเขต ท่านฟังอยู่พักหนึ่ง เสียงเหมือนหมูป่าต่อสู้กันนี้ก็เงียบลง ท่านจึงสวดมนต์สาธยายธรรมต่อไปจนจบครบสูตร

หลังไหว้พระสวดมนต์ทำวัตรจบแล้ว ขณะองค์ท่านกำลังยืดเส้นยืดสายเพื่อเตรียมตัวจะนั่งภาวนา ท่านได้ยินเสียงฝีเท้าสัตว์ใหญ่วิ่งมาทางที่พัก องค์ท่านเห็นหมูป่าใหญ่ตัวหนึ่งวิ่งมาหยุดยืนจังก้าหน้าที่พัก สะบัดหัวเสยเขี้ยวไปมาแสดงกิริยาไม่พอใจ พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านว่า *"หมูป่าห่าอีหยังโตใหญ่ปานควายตู้นี่ เฮาว่าคือใหญ่แท้บักท้าว มึงเป็นโคตรพ่อโคตรแม่หมูป่าดอยมนบ้อ"* พ่อแม่ครูจารย์ชอบท่านเปรียบเทียบขนาดหมูป่าผีแปลงที่เห็นอยู่ดอยมนให้พระเณรลูกหลานฟัง พร้อมกับ

หัวเราะอย่างสะอุกสะอุยจนหน้าองค์ท่านขึ้นฝาดตำลึง พระเณรลูกหลานคณะบุญส่งยู้ชูค้ำกันอย่างพวกเรา อดขำกับคำพูดของพ่อแม่ครูอาจารย์ไม่ได้ พากันหัวเราะลั่นศาลาเมรุ วัดป่าโคกมน

ท่านบอก *“คืนนั้นขึ้น ๑๓ ค่ำ เดือนแจ้ง หมูป่าโตนี่มันตั้งท่าขู่เฮา เอาเขี้ยวเสยต้นหมากกอกป่าจนลอกออกเป็นแผ่น เฮาเอะใจ หมูป่าโตนี่มันคือต่างจากหมูป่าที่เคยเห็นมาแท้ นิสัยใจคอกะดุร้าย บ่เกรงกลัวมนุษย์ซึ่งต่างจากสัตว์ทั่วไป เฮาพิจารณาเบิ่งจั่งฮู้ว่าหมูป่าโตนี่มันเป็นผีดอยมนจำแลงมาขู่ให้เฮาย่าน เฮาจุดโคมส่องเบิ่งมันเทื่อแรกเข้าใจว่าโตมันใหญ่เท่าควาย พอเห็นมันคักๆ แล้ว ห่านี่โตมันใหญ่เท่าช้างนี่เกิดมากะหาพ้อหมูป่าห่าอีหยังโตใหญ่กะเดี้ยกะด้อ เฮาเอาไม้ค้ำฝาห้างพักฟาดเจิดใส่มัน ไม้บ่ถึกมันจั๊กท่อน หมูป่าผีดอยมนมันกัดไม้แตกเบิ่ด เฮาว่า บ๊ะ มึงอยากลองกับพ่อแก่มึงตี้ เฮาลงจากที่พักย่าง* (เดิน) *ไปหามัน หมูป่าผีแปลงดอยมนเห็นเฮาเอาแท้ มันฟ้าวแล่นหนี”*

หลังหมูป่าผีแปลงดอยมนหนีไปแล้ว องค์ท่านหลวงปู่ชอบเดินไปดูไม้ไผ่ค้ำฝาที่ท่านขว้างใส่หมูผีดอยมน ท่านบอกไม้ไผ่ทั้งสองท่อนแตกหัก จนไม่สามารถนำมาค้ำผนังที่พักได้อีก ท่านยกโคมไฟส่องดูรอยเขี้ยวหมูป่า ท่านบอก *“เปลือกต้นมะกอกป่าหน้าที่พักของเราฉีกเป็นแผ่นยาวประมาณสองวาจนสุดมือเอื้อมถึง”*

หลวงปู่ชอบท่านสูง ๑๕๕ เซนติเมตร เอื้อมมือไม่ถึงปลายเปลือกต้นมะกอกป่าที่ฉีกลอก คิดดูเอาว่า หมูป่าผีแปลงดอยมนตัวนี้มันจะสูงใหญ่ขนาดไหน

พาเพื่อนมาสู้

หลังจากหมูป่าผีแปลงดอยมนตนนี้หนีไปแล้ว หลวงปู่ชอบท่านเตรียมตัวจะเข้าที่ภาวนา ท่านว่า *“ขณะเรากำลังจะนั่งภาวนาอยู่นั้น หมูป่าผีแปลงดอยมน มันย้อนกลับมาหาเราอีกครั้ง”* ท่านว่ามาครั้งนี้หมูป่าผีแปลงดอยมนมันมีเพื่อนของมันมาด้วย

ท่านว่า *“หมู่ป่าผีแปลงสองตัวนี้มันใหญ่พอๆ กัน จนเราแยกด้วยตาเปล่าไม่ออกว่าตัวไหนมันมาก่อนมาหลัง”* เมื่อมีเพื่อนมาด้วย หมู่ป่าผีแปลงยิ่งแสดงความดุร้ายกว่าเก่า ท่านว่า *“หมู่ป่าผีแปลงสองตัวนี้พากันวิ่งวนรอบที่พักเรา เราแผ่เมตตาให้มันก็ไม่รับ เพราะจิตมันมืดบอดในธรรม เราพิจารณาดูหมู่ป่าทั้งสองตัวนี้ เบื้องหลังมันคือ* ***“อมนุษย์”*** *สองตน ร่างกายกำยำ สูงสามเมตร อมนุษย์สองตนนี้จะขึ้นมาที่พักเรา พอพวกมันแตะขอบที่พักเรา พวกมันก็กระเด็นกระดอนออกไปทุกครั้ง เราไม่ได้ใช้อำนาจพิเศษอะไรขับไล่ภัยพาลพวกมันหรอก ที่อมนุษย์ทั้งสองกระเด็นออกไปนั้นเกิดจาก* ***“อำนาจศีลธรรม”*** *ที่เราบำเพ็ญมา อำนาจคุณศีลคุณธรรมเป็นกำแพงกั้น* ***“พุทโธเพิก ธัมโมเพิก สังโฆเพิก”*** *ป้องปัดสิ่งชั่วร้ายไม่ให้เข้ามาใกล้ตัวเรา*

ท่านบอก ***“คนเราหากปฏิบัติมั่นคงในศีลธรรม ถ้าบ่มีกรรมหนักเข้าแทรก เมื่อถึงคราวคับขัน อำนาจศีลธรรมจะแสดงปาฏิหาริย์ออกมาให้เห็น ปาฏิหาริย์ธรรมบ่ได้เกิดขึ้นทุกเวลา ธรรมปาฏิหาริย์จะเกิดขึ้นกับผู้มีบุญที่ยังบ่ถึงฆาตเท่านั้น ถ้าอยากรู้ว่าตนเองมีบุญบารมีแค่ไหน ให้ดูในเวลาที่ตนเองตกอยู่ในภาวะคับขัน เมื่อนั้นจะเห็นปาฏิหาริย์แสดงออก”***

องค์ท่านบอกอมนุษย์ทั้งสองนี้มืดบอดในธรรมมาก จนหาทางสว่างจิตไม่เจอ จึงไม่สามารถรับบุญกุศลที่องค์ท่านแผ่ให้ เมื่อแผ่เมตตาให้แล้ว อมนุษย์ทั้งสองไม่รับเอา องค์ท่านจึงนั่งดูท่าทีอมนุษย์ทั้งสองอยู่บนที่พัก ท่านนั่งดูหมู่ป่าผีแปลงสองตัวขุดคุ้ยทางเดินจงกรมของท่านจนเป็นหลุมเป็นร่องทั้งสาย ท่านนั่งดูอยู่พักหนึ่ง จึงเดินลงจากที่พักไปหยิบเอาก้อนหินสองลูกขว้างใส่หมู่ป่าผีแปลงทั้งสองตัวนี้เพื่อขับไล่พวกมัน หมู่ป่าผีแปลงทั้งสองตัวเมื่อถูกหลวงปู่ชอบท่านเอาหินขว้างใส่ พวกมันพากันหนีลงจากดอยมนเข้าไปในบ้านม่วงชุม

รุ่งเช้าก่อนจะลงไปบิณฑบาตที่บ้านม่วงชุม หลวงปู่ชอบท่านเดินไปดูร่องรอยที่หมู่ป่าผีแปลงดอยมนมันทิ้งหลักฐานเอาไว้ ท่านบอกร่องรอยทุกอย่างมีครบหมด ไม่ว่าจะเป็นรอยกัดท่อนไม้ไผ่ที่ท่านขว้างใส่ รอยฉีกขาดของเปลือกต้นมะกอกป่าที่เกิดจากเขี้ยวโง้งของมันเสย รอยขุดคุ้ยดันดินทางเดินจงกรมของท่าน พ่อแม่ครูอาจารย์

ท่านว่า *“ผีป่าดอยมนนี้มันแฮงแท้ๆ มันทิ้งฮอยเฮี้ยนของมันเอาไว้ให้เฮาเบิ่งต่างหน้า เฮาว่าผีตายท้องกลม บ้านกะเหรี่ยงปางไม้แดง ประเทศพม่า ปล้ำท่านสี ท่านสังข์ ว่าคักแล้ว ผีดอยมนคักกว่าอีก มันยอก (มันซัด) ซะต้นหมากกอกป่า ทางจงกรมพ่อแก่มันพังเบิ่ด”*

หลวงปู่ชอบท่านลงจากดอยมนมาบิณฑบาตในหมู่บ้านม่วงชุม ชาวบ้านถามท่านว่า ***“ตุ๊เจ้า เมื่อคืนตี้บนดอยมีอะหยังก่อ”*** (พระคุณเจ้า เมื่อคืนที่บนดอยมีอะไรหรือไม่) หลวงปู่ชอบท่านตอบชาวบ้านว่า ***“เมื่อคืนมีหมูป่าใหญ่สองตัวมาคีเฮา*** (มารบกวนเรา) ***เฮาเลยเอาบะหินขว้างใส่ไล่เห้อมันหนีไปตี้อื่น”*** (ภาษาคำเมือง เป็นอีกภาษาหนึ่งที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบอู้จาได้อย่างคล่องแคล่วยังกับว่าท่านเป็นคนเมืองเหนือ สำเนียงอู้คำเมืองขององค์ท่านจะออกสำเนียงคำเมืองเชียงใหม่)

ชาวบ้านม่วงชุมบอกท่านว่า ***“เมื่อคืนผีดอยมนมันมาเข้าทรงบอกชาวบ้านว่า ตุ๊เจ้าเอาบะหินดุ้นหลัวขว้างไล่ฮาลงดอย”*** (พระเอาก้อนหินท่อนฟืนขว้างไล่กูลงดอย) ชาวบ้านม่วงชุมบอก ผีดอยมนไม่พอใจที่ชาวบ้านพาท่านขึ้นไปพักบนดอยมน ผีดอยมนบอกชาวบ้านว่า ***“ถ้าไม่อยากให้เราโกรธ ต้องเอาของไปไหว้สาขอสุมา”*** (ขอสุมา คือการขอขมาลาโทษ) ผีดอยมนบอกชาวบ้านให้เอาข้าวต้มสองมัดกับกล้วยสองหวีไปขอสุมาเซ่นสรวง จึงจะให้อภัย ชาวบ้านม่วงชุมบอกท่านว่า วันนี้พวกเขาจะพากันขึ้นไปเลี้ยงขอสุมาลาโทษผีป่าที่ดอยมน

ท่านว่าคนที่ไม่มีหลักใจในธรรมมักจะไขว่คว้าหาสิ่งภายนอกมาเป็นที่พึ่งพิงอิงใจ ส่วนมากแล้วมักจะเอาสิ่งที่ไม่มีประโยชน์ในธรรมมาเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจ จึงเป็นเหตุทำให้จิตใจของตนกำดำกำขาว สรณะภายนอก สิ่งที่ยึดถือกันนั้นส่วนมากมักเป็นของผิดหลักศีลหลักธรรมเสียมากกว่า

ท่านบอก ***“ที่พึ่งอันประเสริฐของจิตใจคือพระรัตนตรัยเท่านั้น ยามทุกข์ใจพระรัตนตรัยช่วยคลายทุกข์ให้จิตใจได้ ขอให้ใจเรามั่นคงในสรณธรรม เชื่อมั่นในการปฏิบัติธรรม ธรรมจะรักษาจิตใจของผู้ประพฤติธรรมเอง คนเรานั้นกว่าจะหาที่พึ่ง***

ให้กับจิตใจของตนเองได้นั้น มันยากเอาการอยู่เหมือนกัน แต่สิ่งเหล่านี้มันก็ไม่เกินวาสนาของผู้แสวงบุญจะตั้งใจ”

เมื่อชาวบ้านม่วงชุมมาไหว้สาขอสุมาผีเจ้าที่ดอยมนแล้ว ท่านบอก ก็ไม่ปรากฏมีอะไรมารบกวนชาวบ้านม่วงชุมและท่านอีกเลย ท่านว่า *“มีเพียงคืนแรกเท่านั้นที่เราเจอเหตุการณ์ผีเจ้าที่ดอยมนมารบกวน”* หลวงปู่ชอบท่านพักภาวนาอยู่ที่ **“ดอยมน”** บ้านม่วงชุม ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ ๑๔ วัน

จากนั้น หลวงปู่ชอบท่านเดินทางมาเที่ยววิเวกทางเขตอำเภอเชียงดาว ท่านบอก เรามาพักภาวนาอยู่ถ้ำเชียงดาว ถ้ำปากเปียง บ้านกะเหรี่ยงแม่ระงอง จากนั้น เที่ยววิเวกมาเขตอำเภอพร้าว พักภาวนาอยู่ที่ถ้ำดอกคำ บ้านน้ำแพร่ เพื่อภาวนาปฏิบัติบูชาพระคุณธรรมของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่ท่านมาปลงธรรมบรรลุ “ธรรมธาตุ” อยู่ที่นี่

บังบดอพยพ

ออกจากดอยมน บ้านม่วงชุม ตำบลม่อนปิ่น อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านเดินทางมาพักภาวนาที่เขตอำเภอเชียงดาว เช่น ที่ถ้ำเชียงดาว ถ้ำปากเปียง สถานที่แห่งหนึ่งที่องค์ท่านเข้าไปพักภาวนาคือบ้านกะเหรี่ยงแม่ระงอง บ้านกะเหรี่ยงแม่ระงอง สมัยหลวงปู่ชอบแวะเข้าไปพัก ท่านบอก บ้านแม่ระงองแห่งนี้ มีเพียง ๔ - ๕ หลังคาเรือนเท่านั้น

*(บ้านกะเหรี่ยงแม่ระงองแห่งนี้ จะว่าเป็นหมู่บ้านก็ไม่เชิง เพราะมีเพียงสี่ห้าหลังคาเรือนเท่านั้น น่าจะเป็นบ้านไร่ปลายดอยของชาวกะเหรี่ยงที่มาอาศัยปลูกพืชไร่เสียมากกว่า ผู้บันทึกเรียนถาม**หลวงพ่อประสิทธิ์ ปุญญมากโร** ว่าเคยเห็นบ้านกะเหรี่ยงแม่ระงองแห่งนี้หรือไม่” หลวงพ่อประสิทธิ์ท่านบอก “เราได้ยินแต่ชื่อหมู่บ้านแห่งนี้ตามที่หลวงปู่ชอบท่านเล่าให้ฟัง ท่านว่าบ้านกะเหรี่ยงแม่ระงองแห่งนี้น่าจะย้ายไปรวมกับกะเหรี่ยงหมู่บ้านอื่นที่อยู่ในเขตอำเภอเชียงดาวแล้ว”...ผู้บันทึก ครูบากล้วย)*

ตอนต้นปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ หลวงปู่ชอบท่านไปพักกับชาวกะเหรี่ยงบ้านแม่ระงองแห่งนี้ ท่านบอก ชาวกะเหรี่ยงแม่ระงองพากันทำนั่งร้านไม้ไผ่ให้ท่านพักหนึ่งหลัง ทำนั่งร้านไม้ไผ่สำหรับใช้ฉันอาหารอีกหนึ่งหลัง ทำทางเดินจงกรมให้ท่านสองเส้น ทางจงกรมเส้นที่อยู่ไกล ท่านเอาไว้เดินจงกรมในเวลากลางวัน ทางจงกรมเส้นอยู่ใกล้ที่พัก ท่านเอาไว้เดินในเวลากลางคืน ชาวกะเหรี่ยงแม่ระงองถามท่านว่า ***“ตุ๊เจ้า ทำไมถึงต้องทำทางเดินถึงสองเส้น”*** องค์หลวงปู่ชอบท่านพูดหยอกเขาว่า ***“เวลาเฮาคิดถึงพวกสูตอนกลางวัน เฮาก็จะเดินเส้นไกล เวลาเฮาคิดถึงพวกสูตอนกลางคืน เฮาก็จะเดินเส้นใกล้”***

ฟังหลวงปู่ชอบพูดแล้ว นึกขำในคำพูดของท่าน องค์ท่านช่างพูดให้กำลังใจพี่น้องชาวกะเหรี่ยงแม่ระงองดีจัง ท่านว่า *“การที่เราจะไปอธิบายอะไรให้เขาเข้าใจไปมากกว่านี้ก็ไม่ได้ เพราะการสื่อสารในเรื่องศาสนาจะทำให้คนป่าคนดอยเข้าใจลำบาก หรือบางทีสื่อสารกันผิดความหมายก็เป็นเรื่องเป็นราวให้หมางใจกันเปล่าๆ”* ท่านบอก *“เราจึงสื่อสารให้เขาเข้าใจออกมาในทำนองนี้เพื่อความสบายใจและความเข้าใจตรงกันทั้งสองฝ่าย”*

ท่านบอก *“เรานึกขำในความซื่อของกะเหรี่ยงบ้านแม่ระงองอยู่เรื่องหนึ่ง วันแรกที่เรามาพักอยู่ที่นี่ เช้ามืดยังไม่ทันสว่างดี มีผู้ชายชาวกะเหรี่ยงสี่ห้าคนพากันมาปลุกให้เราตื่นตั้งแต่ไก่ป่ายังไม่ขันลาคอน เขาบอก* ***“ตุ๊เจ้าๆ ตึ่งๆ เฮาเอาข้าวมาเห้อกิ๋น”*** (พระ ตื่นๆ เราเอาข้าวมาให้ฉัน) *พวกกะเหรี่ยงเขาพูดภาษาคำเมือง แต่สำเนียงเอียงไปทางดอย”* ฟังท่านพูดสำเนียงเอียงดอยแล้วก็ดูน่ารักไปอีกแบบหนึ่ง อดที่จะขำขันไปกับท่านไม่ได้

หลวงปู่ชอบ *“เราถามกะเหรี่ยงแม่ระงองว่า* ***“มาอะไรแต่เช้ามืดอย่างนี้”*** *เขาบอกเราว่า* ***“หมู่เฮาเอาข้าวมาส่งเห้อตุ๊เจ้ากิ๋น เฮากั๋วตุ๊เจ้าหิว กะเลยฟั่งเอาเข้ามาส่ง”*** *เราบอก* ***“ให้มันแจ้งก่อนถึงค่อยเอาข้าวมาส่งให้เรากิน พากันมาแต่เช้ามืดอย่างนี้ไม่กลัวเสือมันกัดหรือ”*** ท่านพูดกับชาวกะเหรี่ยงแม่ระงอง เพราะท่านต้องการถ่วงเวลาให้สว่าง ถ้าจะอธิบายให้เขาฟังว่าพระรับประเคนอาหารในเวลาวิกาลไม่ได้ มันเป็นอาบัติ พวกชาวเขาบ้านป่าดอยเขาไม่เข้าใจในเรื่องธรรมวินัยของพระ เพราะพวกเขายังไม่

คุ้นเคยในการปฏิบัติกับพระสงฆ์องค์เณร มันเป็นเรื่องยาวที่จะอธิบายให้ฟังเพื่อความเข้าใจ หลวงปู่ชอบท่านจึงชวนพวกเขาพูดคุยเพื่อถ่วงเวลาไปจนได้อรุณวันใหม่ พอได้อรุณวันใหม่แล้ว ท่านให้โยมชาวกะเหรี่ยงเอาอาหารมาใส่บาตรให้ท่าน

ตอนพักอยู่บ้านกะเหรี่ยงแม่ระงอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ หลวงปู่ชอบท่านเล่าเรื่อง **"ผี"** ที่มีอะไรคล้ายกับมนุษย์ให้ฟังเรื่องหนึ่ง เป็นเรื่อง **"บังบดอพยพ"** ผู้บันทึกเห็นเรื่องนี้เป็นเรื่องประหลาดที่พวกผีเขาก็มีการอพยพย้ายถิ่นฐานเหมือนกับคนเรา จึงสนใจบันทึกเรื่องนี้เอาไว้ให้ลูกหลานคนรุ่นหลังได้รู้ในชีวประวัติการปฏิบัติธรรม เที่ยววิเวกที่สุดพิสดารอีกเรืองหนึ่งของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม

พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านบอกเรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อเดือน ๓ ปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ ที่บ้านไร่ชาวกะเหรี่ยงแม่ระงอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

หลวงปู่ชอบท่านพักภาวนาอยู่ที่บ้านแม่ระงอง อำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ ท่านว่าคืนหนึ่งหลังจากท่านไหว้พระสวดมนต์เสร็จแล้ว ท่านก็นอนกำหนดสติตนเองให้อยู่ในอารมณ์ภาวนา พอจิตท่านสงบลง ก็แสดงโลกวิทูออกมาดูภายนอกตามจริตทรงฤทธิ์ผาดโผนขององค์ท่าน ท่านเห็น **"จิตวิญญาณ"** ที่แสดงตัวตนใน **"รูปมนุษย์"** จำนวนนับเป็นพันๆ มีทั้งเฒ่าแก่แลหนุ่มสาว ลูกเล็กเด็กแดง พากันหอบข้าวของพะรุงพะรังมาจากทางด้านทิศตะวันออกที่ท่านพักอยู่

ท่านว่า *"บ้างกะพากันหาบกระบุงกะต่ากะมี บ้างกะขี่ม้าขี่เกวียนกะมี บ้างกะหอบลูกจูงหลานเดินมากะมี หมู่บังบดอพยพพวกนี้พากันส่งเสียงอึงคะนึงดึงดัง ดูวุ่นวายไม่ต่างอะไรกับมนุษย์เราที่อพยพหนีภัยสงคราม"*

ท่านกำหนดจิตถามบังบดผู้หญิงนางหนึ่งที่เป็นหัวหน้าว่า ***"แม่ออก*** (โยมผู้หญิง) ***พากันมาจากบ้านไหนเมืองไหน ถึงได้หอบข้าวของพะรุงพะรังกันมามากแบบนี้"*** บังบดนางนี้ตอบท่านว่า ***"ญาคูท่าน เอ้ย*** (ท่านพระคุณเจ้า เอ้ย) ***พวกข้าน้อยพากันมาจากหลายบ้านหลายเมือง พวกข้าน้อยพากันมาจากเมืองขอนแก่น"*** แม่หญิงบังบดนางนี้กล่าวตอบองค์ท่านหลวงปู่ชอบ

หลวงปู่ชอบท่านถามนางบังบดว่า ***“อยู่เมืองขอนแก่นนั้น พวกโยมพากันอยู่บ้านไหนเมืองไหน”***

บังบดนางนี้ตอบองค์ท่านว่า ***“พวกข้าน้อยพากันมาจากบ้านเพี้ยฟานกะมี พากันมาจากบ้านสำราญกะมี พากันมาจากบ้านกงหักกะมี”*** (หมู่บ้านที่แม่หญิงบังบดนางนี้กล่าวถึง ปัจจุบันอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น)

หลวงปู่ชอบท่านถาม ***“พวกโยมจะไปที่ไหนกัน ถึงได้พากันมาตั้งมากมายแบบนี้”*** บังบดหญิงนางนี้ตอบองค์ท่านว่า ***“พวกข้าน้อยจะพากันไปอยู่ทาง “ถ้ำเชียงดาว” กะมี จะพากันไปอยู่ทาง “ถ้ำตับเต่า” กะมี”*** เขาบอกองค์ท่านถึงสถานที่ที่พวกเขาจะพากันไปอาศัยอยู่

หลวงปู่ชอบท่านถามเหตุผลในการอพยพย้ายถิ่นฐาน ***“ที่จะพากันมาอยู่ที่นี่เพราะเหตุอะไร”*** บังบดนางนี้ตอบท่านว่า ***“อยู่ทางขอนแก่นนั้น มันลำบากหลายอย่างหลายประการ อยู่ทางนั้นมันแห้งแล้ง ผู้คนพากันตัดไม้ ถางป่า ทำไร่ ทำนากันหลาย พวกข้าน้อยบ่มีต้นไม้พอได้อาศัยพักพิงอิงอยู่ ผู้คนพากันตัดต้นไม้ที่พวกข้าน้อยอาศัยอยู่จนหมด ข้าน้อยบ่มีที่อยู่ จึงพากันย้ายมาอยู่ทางเชียงใหม่ มันอุดมสมบูรณ์ดี”*** บังบดเขาบอกเหตุผลที่พวกเขาต้องพากันอพยพจากเมืองขอนแก่นมาเมืองเชียงใหม่ให้องค์ท่านทราบ

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถาม ***“ผีก็ย้ายครัวเป็นเหมือนกันกับมนุษย์หรือ”***

นางบังบดตอบท่านว่า ***“ผู้คนแสวงหาความสุขสงบแบบไหน พวกบังบดก็แสวงหาถิ่นฐานความสุขสงบเหมือนกันกับมนุษย์ พวกข้าน้อยเคยเกิดเป็นมนุษย์เหมือนกันกับท่านมาก่อน พวกมนุษย์ติดยึดในกามสุขัลฯ ยังไง พวกบังบดก็ติดยึดในกามสุขัลฯ อย่างนั้น ต่างแต่ภูมิบังบดของพวกข้าน้อยเป็นภพภูมิต่ำกว่ามนุษย์ ไม่สามารถสร้างเสริมบุญบารมีของตนเองให้สูงส่งเหมือนกับมนุษย์ได้ พวกข้าน้อยมีความเป็นอยู่ด้วยบุญบาปที่ตนเองได้กระทำไว้เมื่อสมัยเป็นมนุษย์ พวกข้าน้อยจึงอาศัยบุญบาปของตนเองเป็นเครื่องอาศัยในการดำรงอยู่”***

พ่อแม่ครูอาจารย์หลวงปู่ชอบท่านว่าพวกบังบดเขามีอะไรหลายอย่างที่คล้ายกันกับมนุษย์เรา ต่างกันที่กายหยาบ กายละเอียด เท่านั้น ภูมิบังบดเขาจะต่ำกว่าภูมิมนุษย์เรา พวกนี้เขาจะมีภพภูมิที่อยู่ซ้อนกันกับมนุษย์เรา บังบดไม่ใช่พวกเปรต พวกผี ที่มาขอส่วนบุญจากมนุษย์ พวกบังบดจะเนรมิตบ้านเรือนอาศัยอยู่ตามต้นไม้ ภูเขา เถื่อนถ้ำ พวกบังบดเขาจะมีความสุขทุกข์อาทรเหมือนกันกับมนุษย์เรา

พวกบังบดอยู่ในภูมิ **“โอปปาติกะ”** ประเภทหนึ่ง คนโบราณจะเรียกพวกนี้ว่า **“บังบด”** หรือบางทีก็เรียกพวกนี้ว่า **“ภูมิลับแล”** คำว่า **“ลับแล”** ท่านว่าเป็นภาษาไทยโบราณ ความหมายของคำว่า **“ลับแล”** ก็คือคำว่า **“ลึกลับ”** บางคนก็คิดเหมาเอาว่าพวกบังบดคือพวกเดียวกันกับรุกขเทวดา ท่านบอกสองภูมินี้ไม่ใช่พวกเดียวกัน พวกรุกขเทวดาเขามีความเป็นอยู่ที่ดีกว่าพวกบังบดมากมายหลายเท่า ผู้ที่ไม่รู้จริงจึงเหมาเอาทั้งสองภูมินี้ว่าเป็นภูมิเดียวกัน ทั้งๆ ที่สองภูมินี้มีความเป็นอยู่แตกต่างกันมาก เปรียบดั่งคนจนกับคนรวย

หลวงปู่ชอบพักอยู่บ้านกะเหรี่ยงแม่ระงอง ๔ วัน จากนั้น องค์ท่านร่ำลาชาวบ้านกะเหรี่ยงแม่ระงอง ออกเที่ยววิเวกมาทางเขตอำเภอพร้าว เข้าไปพักภาวนาอยู่ที่ถ้ำดอกคำ ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ท่านบอก *“เราพักอยู่ที่นี่หนึ่งคืน”* ท่านรำพึงในใจเมื่ออยู่ในสถานที่ *“ที่แห่งนี้เราเคยมาอยู่กับพ่อแม่ครูบาอาจารย์มั่นตอนท่านพ้นทุกข์ เมื่อพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นท่านไม่อยู่ที่นี่แล้ว ทุกอย่างดูมันจืดจางไปตามกาลเวลา”*

ท่านบอก *“หลังเราจากไป ๕ ปี พอกลับมาภาวนาอยู่ถ้ำดอกคำอีกครั้ง ใจเราก็ไม่จูบจ้าวดูดดื่มในสถานที่เหมือนแต่ก่อน แค่เวลาที่ท่านอาจารย์ใหญ่มั่นออกไปจากถ้ำดอกคำไปไม่กี่ปี รอบๆ ข้างสถานที่ถ้ำดอกคำก็กลายเป็นสวนเป็นไร่ของคนไปหมดแล้ว เราพักอยู่ที่นี่ ๑ คืน ใจตนเองรู้สึกจืดจางกับสถานที่แห่งนี้ จึงออกจากถ้ำดอกคำมาพักอยู่บ้านปางช้าง ปางกืด ออกจากนั้นเราก็มาพักอยู่บ้านปง แม่แตง* (วัดป่าอรัญญวิเวก)

ออกจากบ้านปง แม่แตง เราเที่ยววิเวกมาแม่ริม อาจารย์แหวน (หลวงปู่แหวน สุจิณโณ) พักอยู่บ้านน้ำรินองค์เดียว เราจึงแวะเข้าไปเยี่ยมอาจารย์แหวน ท่านขอให้เราอยู่จำพรรษาร่วมกันกับท่าน เราว่าก็ดีคือกัน ตอนนั้นร่างกายของเราไม่สมบูรณ์ มันบอบช้ำจากการเดินทางออกมาจากพม่า ออกจากพม่ามา เราก็มาจำพรรษาอยู่กับผู้เฒ่าแหวนอยู่บ้านน้ำริน ปีนั้นอาจารย์แหวนเพิ่นป่วยเป็นโรคคัน เราติดไข้ป่ามาจากพม่า ปีนั้นจำพรรษาด้วยกันสองเฒ่า เฒ่าแหวน เฒ่าชอบ ป่วยซากันปานงัวงามคู่"

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเล่าไปหัวเราะไป เมื่อพูดถึงเรื่องที่องค์ท่านป่วยพร้อมกันกับองค์ท่านหลวงปู่แหวน สุจิณโณ ที่บ้านน้ำริน ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ **พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม** ท่านจำพรรษากับ **พระคุณเจ้าหลวงปู่แหวน สุจิณโณ ที่วัดป่าน้ำริน ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่** เป็นการจำพรรษาครั้งแรกและครั้งเดียวของทั้งสององค์ท่าน **"พระอรหันต์ลูกไทเลย"** นับตั้งแต่พ่อแม่ครูบาอาจารย์ทั้งสองรู้จักกันมา ตั้งแต่เมื่อสมัยที่ท่านทั้งสองยังเป็นพระหนุ่ม ครูบาชอบ ครูบาแหวน ลูกศิษย์ของพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น ภูริทัตโต

จำพรรษากับหลวงปู่แหวน สุจิณโณ ที่บ้านน้ำริน

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม บอกตอนนั้นองค์ท่านไม่ค่อยสบาย ร่างกายเกิดอาการอ่อนล้าเจ็บป่วยเข้ามารบกวนธาตุขันธ์อยู่เรื่อยๆ ร่างกายของท่านตอนนั้นจึงไม่เอื้อในการอยู่ในสถานที่ที่กันดาร หลวงปู่แหวนท่านจึงนิมนต์หลวงปู่ชอบให้พักจำพรรษาอยู่ด้วยกันที่บ้านน้ำริน ปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ หลวงปู่ชอบท่านจึงจำพรรษากับหลวงปู่แหวนที่วัดป่าน้ำริน หลวงปู่ชอบเล่าเรื่องตอนจำพรรษากับหลวงปู่แหวนที่บ้านน้ำรินให้ฟังว่า

"ออกจากเมืองพม่า เราก็มาจำพรรษาอยู่ที่ห้วยน้ำรินเป็นวัดแรก เนื่องจากร่างกายของเราตอนนั้นมันบอบช้ำจากการเดินทางออกมาจากเมืองพม่า เรารักษาตัวเองมา

โดยตลอด แต่มันก็ไม่หายขาดสักที จะหนักหนาถึงขั้นล้มหมอนนอนเสื่อ มันก็ไม่เป็นถึงขนาดนั้น มันจะป่วยพอรำคาญ ไปไหนมาไหนไม่สะดวก ทำอะไรหนักๆ ร่างกายมันก็จะฟ้องเรื่องเจ็บป่วยขึ้นมาให้เห็น ถ้าเป็นลูกเขยเขา พ่อตาแม่ยายก็ไล่หนีออกจากบ้านไปนานแล้ว เขาจะหาว่ามันแกล้งป่วยเพราะขี้เกียจทำงาน ปีนั้นเราผูกป่วยทั้งพรรษา จนรำพึงกับตนเองว่า "ตัวเรานี้เริ่มแก่มากแล้วหนอ จะมาสมบุกสมบันเหมือนกับแต่ก่อนร่างกายเราก็เริ่มลำบากแล้ว

บ้านน้ำริน แต่ก่อนเราเคยมาเที่ยววิเวกจำพรรษามาแล้วครั้งหนึ่ง ที่หน้าวัดน้ำรินจะมีบึงอยู่บึงหนึ่งชื่อ บึงห้วยส้ม ที่บึงห้วยส้มจะมีใบเสมาเก่าจมอยู่ใต้บึง บึงห้วยส้มแต่เดิมเคยเป็นวัดมาก่อน ในสมัยอาณาจักรโยนก เราได้อาศัยน้ำจากบึงห้วยส้มแห่งนี้ใช้อาบใช้สรงเป็นบางครั้ง โยมบ้านน้ำรินเขาดูแลเรากับผู้เฒ่าแหวนอย่างดี มีพ่อของพ่อเลี้ยงชื่นเป็นหลักที่ดูแลเราและผู้เฒ่าแหวน ออกจากเมืองพม่า เราก็มาจำพรรษาที่นี่เป็นแห่งแรก ช่วงนั้นจะออกเที่ยววิเวกตามป่าเขาก็ลำบาก บ้านเมืองยังอยู่ในภาวะสงครามโลกครั้งที่สอง

อยู่กับผู้เฒ่าแหวนสององค์ไม่วุ่นวาย ต่างองค์ต่างภาวนาตามอัธยาศัยของใครของมัน ส่วนมากเราจะให้อาจารย์แหวนท่านเป็นผู้เทศน์สอนโยมในวันศีลวันพระ ผู้เฒ่าแหวนสอนโยมไปด้วย ภาวนาไปด้วย ทั้งป่วยไปด้วย ผู้เฒ่าแหวนท่านป่วยเป็นโรคผื่นคันตามตัว ต่างฝ่ายต่างรักษากันตามมีตามเกิด ปีนั้น เรากับผู้เฒ่าแหวนป่วยซากันปานงัวงามคู่"

หลวงปู่ชอบท่านเล่าเรื่อง **"พญานาคหนองห้วยส้ม"** วัดป่าน้ำริน ให้ฟังว่า

"ใกล้วันออกพรรษา วันนั้นเป็นวันขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๑๑ คืนนั้นฝนตกเกือบตลอดคืน พอใกล้สว่าง ฝนจึงหยุดตก หลังจากเราไหว้พระสวดมนต์ตอนเช้าแล้วก็ออกมาล้างหน้าแปรงฟัน เห็นผู้ชายวัยกลางคนนุ่งขาวห่มขาว คล้ายคนถือศีลอุโบสถที่มือของเขาถือดอกบัวขาว ๗ ดอก เดินพนมมือไปรอบๆ ศาลาหอฉัน ๓ รอบ เขาเดินในลักษณะเวียนประทักษิณ

กุฏิเราอยู่ใกล้ศาลาหอฉัน จึงมองเห็นชายผู้นี้ถนัดตา ชายผู้นี้เขาไม่สนใจหันมามองดูเรา เขาเดินพนมมือถือดอกบัวเดินรอบศาลาครบ ๓ รอบแล้ว ก็เข้าไปในศาลา พอเราล้างหน้าบ้วนปากเสร็จแล้ว ก็เอาบริขารลงไปศาลาเพื่อจะรอผู้เฒ่าแหวนออกไปบิณฑบาตพร้อมกัน เราเข้าไปในศาลา มองหาผู้ชายคนนี้ก็ไม่เห็น ไม่รู้ว่าเขาหายไปทางไหน มองดูรอบๆ ศาลาก็ไม่พบเขา คิดว่าเขาคงจะออกจากศาลาไปแล้วละมั้ง พอฉุกคิดขึ้นมาอีกที เราก็เดินตามหลังเขามาติดๆ เขาจะออกจากศาลาไปตอนไหนกันแน่ ศาลาก็มีประตูเข้าออกเพียงทางเดียวเท่านั้น ถ้าเขาออกมาก็ต้องเจอกันกับเราอย่างเลี่ยงกันไม่ได้ แต่นี่เราไม่เห็นแม้เงา เราสงสัย จึงเดินไปดูที่แท่นวางดอกไม้ธูปเทียนหน้าพระประธาน ก็ไม่เห็นดอกบัว ๗ ดอก อย่างที่เราเห็นเขาถือมาในมือ ธูปเทียนก็ไม่มีแสงมีควันพอที่จะบ่งบอกว่ามีคนมาจุดธูปจุดเทียนทิ้งเอาไว้

เราเดินออกไปดูนอกศาลาตามทางที่ชายผู้นี้เขาเดินเวียนประทักษิณ ก็ไม่เห็นมีรอยเท้าของคน ทั้งที่เมื่อคืนที่ผ่านมามีฝนตกเกือบจะทั้งคืน บริเวณรอบๆ ศาลาก็เป็นดินปนทราย น่าจะมีรอยเท้าของคนปรากฏให้เห็นบ้าง แต่นี่ไม่มีรอยเท้าของใครเลย มีแต่รอยเท้าของเราเท่านั้นที่ปรากฏให้เห็น เมื่อไม่พบรอยเท้าของเขา เราจึงเดินกลับเข้ามาศาลานั่งรอผู้เฒ่าแหวน พอผู้เฒ่าแหวนเอาบาตรลงมาศาลา เราก็พูดกับท่านเรื่องอื่นไปเสีย ได้เวลาก็พากันออกไปบิณฑบาตบ้านน้ำริน ฉันอาหาร ล้างบาตร เสร็จก็กลับกุฏิไปเดินจงกรมภาวนาของเรา อาจารย์แหวนท่านก็ไปเดินจงกรมภาวนาของท่าน เราเดินจงกรมเสร็จ ก็มานั่งภาวนาอยู่ที่กุฏิ ยกเอาเรื่องอุบาสกชุดขาวเมื่อเช้านี้ขึ้นมาพิจารณาดู เราจึงทราบว่าชายนุ่งขาวห่มขาวที่เราเห็นเมื่อเช้านี้นั้น เป็นพญานาคอาศัยอยู่ในบึงห้วยส้ม บ้านน้ำริน เขาขึ้นมารักษาศีลอุโบสถบนโลกมนุษย์ เพราะอยากจะสร้างบุญบารมีของตนเองให้สูงยิ่งๆ ขึ้นไป พอทราบเรื่องนี้แล้ว เราจึงวางเรื่องนี้ไปเสีย

ตอนค่ำหลังสรงน้ำเสร็จ เรากับอาจารย์แหวนพากันมานั่งรอโยมอยู่ศาลา เพื่อพาโยมไหว้พระสวดมนต์ นั่งภาวนา ตอนนั่งรอโยมอยู่ที่นั้น ผู้เฒ่าแหวนเล่าเรื่องของท่านให้เราฟัง อาจารย์แหวนท่านเล่าให้ฟังว่า ตอนเย็นวันนี้ ท่านเดินไปสรงน้ำที่บ่อน้ำในวัด บ่อน้ำนี้โยมเขาขุดเอาไว้ให้พระเณรใช้สรงอาบ บริโภค ขอบบ่อเขาจะเอาปูนมาก่อกั้นเพื่อกันคนกันสัตว์ตกบ่อน้ำ

อาจารย์แหวนท่านเดินมาสรงน้ำที่บ่อ ท่านเห็นชายวัยกลางคนนุ่งขาวห่มขาวเหมือนกับที่เราเห็นในตอนเช้า ชายผู้นี้นั่งเล่นอยู่บนขอบกั้นบ่อน้ำ หันหลังให้กับอาจารย์แหวน ตอนแรกอาจารย์แหวนท่านเข้าใจว่าโยมที่มาจำศีลมานั่งเล่นที่บ่อน้ำ พอเดินเข้าไปใกล้ๆ อาจารย์แหวนท่านร้องทักเขาขึ้นมา **“อ้าว โยมมานั่งเล่นอะไรที่ขอบบ่อ ไม่กลัวตกบ่อน้ำหรือ”** พอชายผู้นี้ได้ยินเสียงอาจารย์แหวนท่านร้องทักขึ้นมา เขาหันมามองอาจารย์แหวน แสดงอาการตกใจกระโดดลงไปในบ่อน้ำทันที อาจารย์แหวนตกใจ ท่านเข้าใจว่าโยมตกใจเสียงท่านร้องทักจึงพลัดตกลงไปในบ่อน้ำ

อาจารย์แหวนท่านจ้ำอ้าวไปที่บ่อน้ำเพื่อที่จะช่วยเหลือโยม ท่านก้มลงไปมองที่บ่อน้ำ ก็ไม่เห็นมีใครสักคน น้ำในบ่อก็ไม่กระเพื่อมสั่นไหวให้เห็น แต่เสียงคนตกน้ำนั้นดังซุ่มเหมือนกับเสียงคนเราตกน้ำดีๆ นี่เอง อาจารย์แหวนท่านเอาไม้ไผ่ที่ใช้เป็นตะขอตักน้ำควานลงไปในบ่อเพื่อควานหาคน ไม้ตะขอก็ไม่สะดุดอะไรพอที่จะให้รู้ว่ามีคนมีสิ่งของจมอยู่ที่ก้นบ่อ มีแต่ควานถูกดินที่อยู่ก้นบ่อ อย่างอื่นก็ไม่สะดุดมือของท่าน

อาจารย์แหวนแปลกใจในความไม่ชอบมาพากลของเรื่องนี้ จึงกำหนดพิจารณาดูว่ามันเป็นอะไรกันแน่ อาจารย์แหวนท่านจึงทราบว่าผู้ชายที่ตกลงไปในบ่อน้ำนั้นไม่ใช่มนุษย์เหมือนพวกเรา เขาเป็นพญานาคที่ขึ้นมาเที่ยวบนโลกมนุษย์ พอเขารู้ว่าอาจารย์แหวนท่านมองเห็น เขาตกใจ รีบกระโดดหนีลงไปในเมืองบาดาลทันที เมื่ออาจารย์แหวนทราบเรื่องนี้แล้ว ท่านก็สรงน้ำตามปรกติเหมือนกับไม่มีอะไรเกิดขึ้น

หลังสรงน้ำแล้ว อาจารย์แหวนท่านก็ลงมาศาลา อาจารย์แหวนเล่าเรื่องที่ท่านพบเจอเมื่อตอนเย็นให้เราฟัง ท่านให้เราพิจารณาดูว่ามันเป็นอะไรกันแน่ เราเล่าเรื่องที่เราเห็นตอนเมื่อเช้าวันนี้ให้อาจารย์แหวนฟัง อาจารย์แหวนท่านก็ร้อง อ๋อ ขึ้นมาทันที เพราะเป็นชายผู้เดียวกันกับที่เราเห็นในตอนเช้า

อาจารย์แหวนท่านถามเราว่า **“พญานาคเขาขึ้นมาเมืองมนุษย์เพราะอะไร”**

เราตอบท่านว่า **“ที่พญานาคเขาขึ้นมาโลกมนุษย์นั้น เพราะเขาอยากจะขึ้นมาทำบุญถือศีลอุโบสถ ถึงเขาจะเป็นพญานาค แต่เขาก็มีจิตคิดอยากสร้างบุญกุศลเหมือนกับ**

มนุษย์เรา เดิมทีพญานาคเขาก็เป็นมนุษย์พุทธบริษัทเหมือนกันกับพวกเรานี้แหละ เขามีจิตใจฝักใฝ่ในบุญกุศลตั้งแต่เขาเป็นมนุษย์ ถึงชาตินี้เขาจะเกิดเป็นพญานาคอยู่บาดาล แต่จิตใจที่ฝักใฝ่ในบุญกุศลนั้นยังมีอยู่ในใจของเขาเหมือนเดิม พอถึงวันศีลวันพระ เขาจึงขึ้นมาสมาทานศีลอุโบสถบนโลกมนุษย์ ที่บาดาลไม่มีวัดวาศาสนาอาศัยเป็นแหล่งบุญแหล่งธรรม พญานาคเขาจึงขึ้นมาอาศัยทำบุญสุนทานยังเมืองมนุษย์ของเรา

โลกมนุษย์เป็นแหล่งดินนาธรรมที่อุดมสมบูรณ์ด้วยสวรรค์มรรคผล เป็นภูมิภพสถานที่เหมาะแก่การเพาะปลูกต้นทุนบุญกุศลกว่าภพอื่นภูมิใด พญานาคเขาเห็นอาจารย์แหวนแล้วกระโดดลงไปในบ่อน้ำเพราะเขาตกใจที่อาจารย์แหวนสามารถมองเห็นตัวตนของเขาได้ แม้พญานาคเขาจะเป็นพวกกายทิพย์ พญานาคเขาก็เกรงในอำนาจธรรมของอาจารย์แหวน เขาจึงเกิดอาการประหม่าตกใจ ไม่ต่างอะไรกับคนที่ไม่คุ้นเคยกับพระสงฆ์องค์เณร จึงไม่กล้าเข้าใกล้เพราะประหม่ายำเกรง พญานาคตนนี้ที่ท่านอาจารย์แหวนเห็นเมื่อตอนหัวค่ำ เขาก็ไม่ต่างอะไรจากผู้คนที่ผมว่ามานี่แหละ”

เปิดธรรมธาตุ

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๙ ก่อนที่หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจะเดินทางกลับมาทำบุญแจกข้าวอุทิศให้กับคุณแม่ชีปา แก้วสุวรรณ โยมมารดาผู้ให้กำเนิดองค์ท่านที่ถึงแก่กรรมเมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๗ ตอนท่านจำพรรษาอยู่บ้านหนองยวน แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า ซึ่งปีนั้นเป็นปีที่หลวงปู่ชอบท่านเสีย **“แม่โลก”** และสิ้น **“แม่ธรรม”** ไปในเวลาไล่เลี่ยกัน แม่โลกผู้ให้กำเนิดองค์ท่าน คุณแม่ชีปา แก้วสุวรรณ ได้มรณกรรมไปก่อนหน้า ส่วนแม่เนรคุณธรรมจอมจักรพรรดิราชามหากิเลส ได้ตายสิ้นไปจากจิตใจขององค์ท่านในเวลาที่ห่างกันไม่กี่วัน

ตอนนั้น **หลวงปู่ขาว อนาลโย** ท่านพักอยู่ที่บ้านโหล่งขอด ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ ทราบข่าวว่าหลวงปู่แหวนกับหลวงปู่ชอบ เพื่อนสนิทมิตรธรรม

ของท่านพักอยู่ที่บ้านน้ำริน อำเภอแม่ริม หลวงปู่ขาวท่านจึงเดินทางจากบ้านโหล่งขอดมาหาสหธรรมิกเพื่อนสนิทมิตรธรรมของท่านที่บ้านน้ำริน หลวงปู่ขาวท่านเอ่ยชวนหลวงปู่ชอบกับหลวงปู่แหวนกลับอีสาน เพื่อมากราบเยี่ยมพ่อแม่ครูบาอาจารย์องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

เหตุการณ์ที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์ทั้งสามท่านพบกันในครั้งนี้ เป็นเหตุการณ์ที่ทรงคุณค่าควรแก่การจดจารึกเอาไว้เป็นอย่างยิ่ง เป็นเหตุการณ์ที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ฐานสโม และ องค์ท่านหลวงปู่ขาว อนาลโย ได้เปิด **“ภูมิธรรม”** ของท่านทั้งสองออกมา โดยมีองค์ท่านหลวงปู่แหวน สุจิณโณ ร่วมฟัง และรับทราบถึงภูมิธรรมที่ท่านทั้งสองเปิดใจให้กันฟัง

หลวงปู่ขาวท่านถามหลวงปู่ชอบว่า *“อาจารย์ชอบไปเที่ยววิเวกทางเมืองพม่านั้นเป็นอย่างไรบ้าง”*

หลวงปู่ชอบท่านตอบหลวงปู่ขาวว่า ***“การภาวนาของผมอยู่เมืองพม่านั้นมีแต่ก้าวหน้า จนสุดหนทางที่ผมจะเดินต่อไปอีกแล้ว ทุกวันนี้ผมอยู่กับธรรมที่เป็นปัจจุบัน ไม่มีธรรมอันใดที่ผมจะสงสัยอีกต่อไป ไม่มีภาระภายในเรื่องใดที่ผมจะต้องทำอีกต่อไป ทุกอย่างผมได้วางลงจนหมดแล้ว ไม่มีกิเลสอะไรเหลือไว้ให้ตนเองได้แบกหามอีกต่อไป ผมมีปัญญาเป็นของตนเองแล้ว การเกิดของผมได้ยุติลงแล้วที่ชาตินี้”***

หลวงปู่ขาว อนาลโย กับ หลวงปู่แหวน สุจิณโณ เมื่อได้ฟังหลวงปู่ชอบ ฐานสโม **“เปิดธรรมธาตุ”** ภายในของท่านออกมา หลวงปู่ขาวกับหลวงปู่แหวน ท่านทั้งสองก็เข้าใจในความหมายนั้นทันที ท่านทั้งสองพากันอนุโมทนายินดีกับหลวงปู่ชอบที่ท่านก้าวข้าม **“โอฆสงสาร”** ของกิเลสได้แล้ว

หลวงปู่ขาว อนาลโย ท่านจึง **“เปิดธรรมธาตุ”** ภายในของท่านให้หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่แหวนฟังว่า ***“พันธุ์เม็ดข้าวของผมนั้นสุกหมดแล้ว ไม่เหลือเชื้อเกิดที่ผมจะนำมาเพาะปลูกเพื่อให้เกิดภพชาติได้อีกต่อไป แต่ก่อนนั้นผมกินแต่ข้าวสุขปนข้าวทุกข์ ทุกวันนี้ผมกินแต่ข้าวสุก*** (สุข) ***แต่เพียงอย่างเดียวเท่านั้น”***

หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาว ท่านเปิด **“ธรรมธาตุ”** ซึ่งเป็น **“ธาตุธรรมอันบริสุทธิ์”** ที่ผู้พ้นจากกิเลสเท่านั้นถึงจะเข้าถึงได้ หลวงปู่แหวนท่านนั่งฟังหลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาวเปิดใจให้กันฟัง ท่านแสดงความยินดีอนุโมทนากับหมู่คณะทั้งสองที่พากันก้าวพ้นห้วงมหันตทุกข์ไปได้แล้ว ต่างองค์ต่างจบกิจเสร็จสิ้นภาระกันหมดแล้ว ตอนนั้นคงเหลือแต่ท่านที่ยังมีงานภายในอีก **“สองก้าว”** ให้ค่อยสะสาง

ในครั้งนั้น หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาวท่านพากันชวนหลวงปู่แหวนไปเที่ยววิเวกด้วยกัน แต่หลวงปู่แหวนท่านยังไม่อยากจะไปเที่ยววิเวกในตอนนี้ ท่านบอกว่ายังอยากอยู่ที่ห้วยน้ำรินก่อน ถ้าออกจากห้วยน้ำริน ท่านจะไปพักภาวนาอยู่ที่บ้านปง (วัดป่าอรัญญวิเวก ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่)

หลวงปู่ชอบท่านชวนหลวงปู่แหวนให้กลับเมืองเลยด้วยกัน เพราะต่างองค์ต่างจากบ้านเกิดเมืองนอนมานานแล้ว สมควรที่จะต้องกลับมาโปรดญาติพี่น้องทางเมืองเลยบ้าง หลวงปู่แหวนท่านปฏิเสธที่จะกลับมาเมืองเลยกับหลวงปู่ชอบ ท่านบอกกับหลวงปู่ชอบว่า ตราบใดที่ยังไม่ได้เป็น **“พระอรหันต์”** ท่านจะไม่กลับมาเมืองเลย หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาวได้ยินคำพูดจากปากของหลวงปู่แหวนเช่นนี้ ท่านทั้งสองจึงไม่คะยั้นคะยอให้หลวงปู่แหวนท่านกลับมาเมืองเลยด้วยกัน

ในเรื่องนี้ หลวงปู่ชอบท่านกล่าวถึงหลวงปู่แหวนว่า *“ตอนนั้นอาจารย์แหวนท่านเร่งของท่าน เราชวนท่านกลับมาเมืองเลยด้วยกัน แต่ท่านปฏิเสธ เราจึงไม่เร่งเร้าอะไรท่าน อาจารย์แหวนท่านเป็นคนจิตใจเด็ดเดี่ยวกล้าหาญ ถ้าเอ่ยว่าไม่เอาแล้ว ใครจะมาเปลี่ยนใจท่านเป็นอย่างอื่นไม่ได้ พอมาอยู่บ้านปง ท่านก็เร่งความเพียรของท่านอย่างเอกอุ จนป่วยเกือบตาย ผู้เฒ่าแหวนท่านมาบรรลุธรรมอยู่บ้านปง ตอนอายุ ๕๘ ปี ภายหลังเราไปเยี่ยมท่านอยู่แม่ปั๋ง เราชวนอาจารย์แหวนให้กลับมาอยู่เมืองเลยด้วยกัน เราจะยกวัดเหนือ* (วัดป่าสัมมานุสรณ์) *ให้ท่านอยู่ อาจารย์แหวนท่านก็ไม่ยอมกลับมาเมืองเลย ท่านบอกว่า* ***“ทางอีสานมีพระอริยะพระอรหันต์หลายแล้ว ทางเมืองเหนือเชียงใหม่มีพระอริยะพระอรหันต์น้อยกว่า ผมจะอยู่เมืองเชียงใหม่จนกว่าจะตายคาแผ่นดินนี้ แผ่นดินเมืองเชียงใหม่มีบุญคุณในทางธรรมกับผมหลาย”*** *จนอาจารย์แหวนท่านได้ละขันธ์นิพพานอยู่เมืองเชียงใหม่สมกับคำที่ท่านได้ลั่นวาจาเอาไว้”*

เที่ยววิเวกเขตแม่ริม

หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ กับ หลวงพ่อวงษ์ (ไม่ทราบฉายา) ท่านทั้งสองพักอยู่ที่สำนักสงฆ์แม่สะลวง ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ทราบข่าวหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจำพรรษาอยู่กับหลวงปู่แหวน สุจิณโณ ที่บ้านน้ำริน หลวงปู่เหรียญกับหลวงพ่อวงษ์ จึงพากันเดินทางมากราบหลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ขาว อนาลโย หลวงปู่แหวน สุจิณโณ ที่วัดป่าน้ำริน หลังจากที่หลวงปู่เหรียญท่านไม่ได้เจอกันกับหลวงปู่ชอบนานหลายปี

หลวงปู่เหรียญกับหลวงพ่อวงษ์พักอยู่ที่วัดป่าน้ำรินสองคืน หลวงปู่ชอบท่านจะออกเที่ยววิเวกกับหลวงปู่ขาว และจะเดินทางกลับอีสานเพื่อมากราบเยี่ยมองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ หลวงปู่ชอบท่านจึงชวนหลวงปู่เหรียญและหลวงพ่อวงษ์ไปเที่ยววิเวกด้วยกันแถวเขตแม่ริม หลวงปู่เหรียญกับหลวงพ่อวงษ์ท่านทั้งสองยินดีที่จะออกเที่ยววิเวกกับหลวงปู่ชอบและหลวงปู่ขาว

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ขาว อนาลโย หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ และหลวงพ่อวงษ์ พากันลาหลวงปู่แหวน สุจิณโณ เดินทางออกจากวัดป่าน้ำรินไปเที่ยววิเวกเขตอำเภอแม่ริม คณะของท่านเที่ยววิเวกตามป่าภูเขาในเขตอำเภอแม่ริม เพราะภูมิประเทศสัปปายะเหมาะแก่การปฏิบัติเป็นอย่างยิ่ง คณะของท่านพากันไปพักอยู่หมู่บ้านแห่งหนึ่ง ซึ่งอยู่เชิงดอยทางขึ้นพระพุทธบาทสี่รอย

ชาวบ้านเมื่อทราบว่ามีพระกรรมฐานมาพักภาวนาอยู่ที่นี่ พากันออกมาต้อนรับ ทำที่พักให้ ทำรางน้ำประปาภูเขาเพื่อให้คณะขององค์ท่านหลวงปู่ชอบได้ใช้สอย อาบ ฉัน อย่างสะดวกสบาย องค์ท่านหลวงปู่ชอบกับองค์ท่านหลวงปู่ขาว พักภาวนาอยู่ด้านล่างเชิงเขา เพราะอาศัยเดินบิณฑบาตได้สะดวก เนื่องจากองค์ท่านทั้งสองเริ่มมีอายุมากแล้ว การขึ้นไปอยู่ในที่กันดารจะเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติกิจของท่านทั้งสอง หลวงปู่เหรียญกับหลวงพ่อวงษ์ ท่านทั้งสองพักอยู่บนภูเขาห่างกันพอสมควรกับที่พัก

ของหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ขาว เวลาบิณฑบาตแต่ละวันเท่านั้น ท่านทั้งสี่จึงจะได้พบกัน หรือไม่ท่านใดติดขัดปัญหาในเรื่องภาวนา จึงจะลงมาพบกันเพื่อเรียนถามปัญหาที่ตนเองกำลังติดขัด

คณะขององค์ท่านหลวงปู่ชอบพักอยู่ที่นี่ได้ระยะหนึ่ง มีเหตุการณ์พระเจ้าถิ่นอ้างว่ามีพระป่ากรรมฐานมาพักอยู่ที่นี่ จึงพากันสึกเพื่อประท้วงโยมจนหมดวัด ชาวบ้านบางกลุ่มที่ไม่ชอบพระป่ากรรมฐานเป็นทุน จึงถือโอกาสยุยงชาวบ้านที่ไม่รู้จักวัตรปฏิบัติ ให้พากันรังเกียจพระป่ากรรมฐาน ห้ามไม่ให้ใส่บาตรพระกรรมฐาน เพราะจะทำให้ผีบรรพบุรุษโกรธเคือง ชาวบ้านมิจฉาทิฐิกลุ่มนี้กล่าวหาพระป่ากรรมฐานว่าพากันมารบกวนผีป่าเจ้าเขา ทำให้ผีป่าเจ้าเขาไม่พอใจ จึงมารบกวนจนเป็นเหตุให้พระเณรวัดบ้านสึกหมดวัด ชาวบ้านผู้เชื่อถือไม่พอใจคณะพระป่ากรรมฐาน พากันไปรบกวนคณะของพวกท่านเพื่อจะขับไล่ให้พวกท่านหนีออกไปจากหมู่บ้านของตนเอง

การต่อต้านคณะพระป่ากรรมฐานของผู้หลงผิด เริ่มด้วยการไม่ใส่บาตรให้ หลวงปู่ชอบท่านจึงพาหมู่คณะไปบิณฑบาตที่หมู่บ้านใกล้เคียงเพื่อแก้ปัญหานี้ในเบื้องต้น เมื่อเห็นว่าพระป่ากรรมฐานคณะนี้ยังไม่ยอมหนีไปจากที่นี่อีก พวกมิจฉาทิฐิกลุ่มนี้จึงพากันมาส่งเสียงรบกวนในเวลาพวกท่านทำความเพียร พวกมิจฉาทิฐิพากันไปตัดรางน้ำที่ต่อมาจากภูเขาโดยหวังว่าถ้าไม่มีน้ำใช้ พวกท่านก็จะพากันหนีไปจากที่นี่เอง หลวงปู่ชอบท่านสังเวชใจในความเห็นผิดของคนกลุ่มน้อยที่ทำให้คนกลุ่มใหญ่เสียประโยชน์ องค์ท่านแจ้งเรื่องนี้กับหมู่คณะว่า ***“พวกเราจะไม่หนีไปจากที่นี่ เพราะเหตุกลุ่มคนเห็นผิดมาขับไล่ พวกเราจะออกจากที่นี่ไปก็ต่อเมื่อเรื่องราวทุกอย่างมันกระจ่างแล้วเท่านั้น”*** หมู่คณะทุกท่านเห็นด้วยกับองค์ท่าน จึงพากันพักภาวนาอยู่ที่นี่อีกต่อไป

เมื่อความจริงปรากฏ ผู้ที่มีปัญญามองเห็นว่าอะไรผิดอะไรถูก จึงพากันมาใส่บาตรพระป่ากรรมฐาน พากันมาต่อน้ำประปาภูเขาเพื่อที่จะให้คณะขององค์ท่านหลวงปู่ชอบได้ใช้สอยอย่างสะดวกเหมือนเดิม ชาวบ้านที่สำนึกผิดเกิดละอายต่อบาปกรรมที่ตนเองได้กระทำต่อพระป่ากรรมฐาน พวกเขาจึงพากันมาขอขมาต่อครูบาอาจารย์ทุกรูป ชาวบ้านที่เคารพศรัทธานิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบให้อยู่โปรดที่นี่ พวกเขายินดีที่จะสร้างวัดให้

องค์ท่านจำพรรษา หลวงปู่ชอบยินดีในเจตนาของชาวบ้าน แต่ท่านไม่อยากผูกมัดตนเองให้อยู่เป็นหลักแหล่ง จึงตอบรับในไมตรีของชาวบ้านแบบบัวไม่ให้ช้ำน้ำไม่ให้ขุ่นว่า ***"อาตมาจะอยู่ไปเรื่อยๆ จนกว่าจะถึงวันที่อาตมาและหมู่คณะจะออกไปจากที่นี่"*** หลวงปู่ชอบท่านรับนิมนต์และปฏิเสธในตัว ท่านใช้วิธีจับเส้นด้ายต่อสายไหม วิธีแบบนี้องค์ท่านใช้บ่อยครั้ง

ท่านบอกเหตุที่พระเณรวัดบ้านพากันสึกหมดวัดนั้น ไม่เกี่ยวกับผีเจ้าป่าเจ้าเขามาทำอะไรหรอก และไม่เกี่ยวกับคณะขององค์ท่านมารบกวน เหตุพระเณรที่วัดบ้านนี้พากันสึกทั้งหมดวัดนั้น อยู่ที่การปฏิบัติของพวกเขาเอง เหตุที่พากันสึกหมดทั้งวัดนั้นเพราะร้อนผ้าเหลือง เนื่องจากการปฏิบัตินอกรีตนอกรอยของตนเอง พระเณรวัดบ้านกลุ่มนี้พากันดื่มเหล้ากินข้าวแลงแกงร้อนเยี่ยงฆราวาส เมื่อมีพระป่ากรรมฐานเข้ามาพักปฏิบัติธรรมกันอยู่ที่นี่ พระป่ากรรมฐานท่านปฏิบัติตามธรรมวินัยที่สมณสารูปพึงถือปฏิบัติ จึงเกิดความแตกต่างในสายตาของชาวบ้านที่พบเห็น

ชาวบ้านที่เอือมระอาพระเณรนอกรีตกลุ่มนี้ จึงพากันมาทำบุญกับพระป่ากรรมฐานเป็นจำนวนมาก ทำให้อลัชชีกลุ่มนี้ไม่พอใจ จึงยุยงชาวบ้านที่นับถือพวกตนให้มาขับไล่พระป่ากรรมฐาน เมื่อขับไล่องค์ท่านหลวงปู่ชอบและคณะไม่เป็นผล จึงพากันสึกหมดวัดเพื่อเป็นการประท้วงบีบบังคับจิตใจชาวบ้าน หวังเพื่อให้สงสารพวกตนเป็นจิตวิทยาวิชามารเพื่อให้ชาวบ้านโกรธเคือง จะได้ช่วยขับพระป่ากรรมฐานให้พวกตน สุดท้ายชาวบ้านเข้าใจในเรื่องที่เกิดขึ้น จึงเห็นใจองค์ท่านหลวงปู่ชอบและคณะ

ขึ้นเขาไปภาวนากับหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ

หลังเหตุการณ์ชาวบ้านเข้าใจผิดคณะพระป่ากรรมฐานผ่านพ้นไปแล้ว หลวงปู่ขาวกับหลวงปู่เหรียญ ท่านบอกหลวงปู่ชอบจะขอขึ้นไปภาวนาที่บนยอดดอย หลวงพ่อวงษ์ท่านขออยู่ปฏิบัติเป็นเพื่อนกับหลวงปู่ชอบที่ด้านล่าง หลวงปู่ขาวกับหลวงปู่เหรียญขึ้นไปพักอยู่บนเขาได้ไม่นานก็กลับลงมา เนื่องจากหลวงปู่ขาวท่านแพ้อากาศหนาว

บนดอยสูง หลวงปู่ขาวท่านบอกหลวงปู่ชอบว่าที่ยอดดอยอากาศหนาวเย็นมากจนไม่มีมดแมลงอาศัยอยู่ หลวงปู่ขาวท่านแพ้น้ำบนภูเขา เวลาสรงน้ำจะเกิดผื่นคันขึ้นมาทั้งตัว ท่านจึงพาหลวงปู่เหรียญกลับลงมาหาหลวงปู่ชอบที่ด้านล่าง

หลวงปู่ชอบถามหลวงปู่ขาวว่า ***"สถานที่บนนั้นเป็นอย่างไรบ้าง เหมาะแก่การภาวนาไหม"*** หลวงปู่ขาวบอก ***"สถานที่แห่งนี้เหมาะแก่การภาวนาเป็นอย่างยิ่ง บนเขาเป็นป่าดง คนอยู่บนนั้นเป็นชาวเขา ถ้าอาจารย์ชอบสนใจอยากจะขึ้นไปภาวนาที่นั่นก็ลองไปดู"*** หลวงปู่ชอบท่านสนใจอยากจะขึ้นไปภาวนาบนเขา ท่านถามหลวงปู่เหรียญว่า ***"อยู่บนนั้นมันเป็นอย่างไรบ้าง"*** หลวงปู่เหรียญบอกว่า ***"อยู่บนดอยลูกนี้ กระผมภาวนาม่วนใจดี"*** หลวงปู่ชอบท่านถามหลวงปู่เหรียญว่า ***"อยากจะขึ้นไปที่นั่นอีกไหม"*** หลวงปู่เหรียญท่านอยากขึ้นไปภาวนาที่บนดอยนี้อีกครั้ง หลวงปู่ชอบท่านจึงให้หลวงปู่เหรียญนำทางพาท่านขึ้นไปภาวนาที่บนยอดดอย

หลวงปู่เหรียญพาหลวงปู่ชอบขึ้นไปยังสถานที่ที่ท่านกับหลวงปู่ขาวขึ้นไปพักภาวนา หลวงปู่เหรียญบอก *"การแบกบริขารขึ้นไปบนเขามันลำบากมาก เพราะดอยผาสูงชัน ถ้ามีโยมช่วยถือบริขารขึ้นไปส่ง ก็จะไม่เป็นการลำบากแก่พวกเรามากนัก"* หลวงปู่ชอบท่านจึงว่าจ้างชาวบ้านสองคนให้ถือบริขารขึ้นไปส่ง การเดินทางขึ้นไปบนยอดดอยนั้นเป็นไปอย่างทุลักทุเล ต้องปีนป่ายก่ายเกาะต้นไม้เถาวัลย์ไปเกือบตลอดทาง กว่าท่านทั้งสองจะขึ้นไปถึงบนยอดดอยลูกนี้ ก็ตกเวลาบ่ายแก่ๆ

เมื่อท่านทั้งสองกับลูกหาบขึ้นไปถึงบนยอดดอย เห็นกระท่อมหลังหนึ่ง เจ้าของเป็นชายชาวเขาเผ่าม้ง หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่เหรียญเข้าไปสอบถามแจ้งความประสงค์ว่า ท่านทั้งสองจะพากันมาพักภาวนาอยู่ที่นี่ ชายชาวเขาเจ้าของกระท่อมบอกกับท่านว่า ***"ตุ๊เจ้า อย่ามาอยู่ที่นี่เลย ผีที่ดอยนี้มันฮ้ายขนาด เมื่อไม่กี่วันมานี้ มีผู้ชายสามคนพากันงัดก้อนหินกลิ้งตกเขา พอกลับไปบ้านแค่ชั่วคืนเดียว ผู้ชายสองคนก็ตายไปโดยไม่ทราบสาเหตุ ชายอีกคนเกิดความกลัวในอำนาจผีป่า มาขอเห้อเฮาไปอู้กับผีเพื่อขอสุมาบ่เห้อผีมันโขด*** (ให้เราไปพูดกับผีเพื่อขอขมาไม่ให้ผีมันโกรธ) ***ตุ๊เจ้าบ่ต้องขึ้นไปหรอก เดี๋ยวผีมันจะโกรธ"***

หลวงปู่ชอบท่านเฉย ไม่เกรงกลัวในอำนาจมิติมืดของภูตผีปีศาจเจ้าป่าเจ้าเขาตามที่ชายชาวม้งเล่าให้ฟัง ท่านบอก ***“อาตมามิได้มีเจตนามารบกวนพวกที่อยู่บนภูดอยแห่งนี้ อาตมาไม่ได้มาเบียดเบียนผู้หนึ่งผู้ใดที่อาศัยอยู่ในสถานที่แห่งนี้ พวกอาตมาพากันมาพักภาวนาเพื่อหาความสงบเท่านั้น มันไม่มีเหตุการณ์อะไรร้ายแรงไปกว่านี้หรอก อาตมาขอให้โยมพาพวกอาตมาไปส่งยังสถานที่ที่ว่านี้ได้ไหม”*** ชายชาวเขาหมอผีบอกว่า ***“ถ้าพวกตุ๊เจ้าบ่กลัวผี เฮาก็จะพาไปส่ง”*** ชายชาวเขาหมอผีเผ่าม้งพาหลวงปู่ชอบกับหลวงปู่เหรียญขึ้นไปยังสถานที่ที่ท่านทั้งสองอยากจะไปพัก กว่าจะขึ้นไปถึงบนยอดดอยก็เป็นเวลาย่ำค่ำตะวันจวนตกดิน หมอผีชาวเขามาส่งท่านทั้งสองถึงที่แล้ว เขาก็ขอลาท่านกลับไปยังกระท่อมของเขา ชาวบ้านที่ท่านว่าจ้างหาบบริขารขึ้นมาให้ เขาอยู่ทำที่พักและทางเดินจงกรมให้ท่านทั้งสอง ประมาณสามวันจึงแล้วเสร็จ พอเสร็จเรียบร้อยแล้ว ลูกหาบทั้งสองคนจึงลาท่านทั้งสองกลับบ้านของพวกเขา

เทวดาบอกเสือจะมา

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม กับ พระคุณเจ้าหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ พักภาวนาด้วยกันบนเขา (เทือกเขาดอยเดียวกันกับดอยพระพุทธบาทสี่รอย) ท่านบอกสถานที่แห่งนี้สัปปายะเหมาะแก่การปฏิบัติมาก เพียงแต่อากาศบนดอยจะหนาวมาก จนบางวันเกิดน้ำค้างแข็งเหมยขาบแม่คะนิ้ง ผู้ไม่มีความอดทนต่อดินฟ้าอากาศที่หนาวเหน็บจะอยู่บนดอยลูกนี้ลำบากมาก

องค์ท่านทั้งสองอาศัยบิณฑบาตกับชาวเขาที่หมู่บ้านเชิงดอย ท่านทั้งสองเดินลงเขามาบิณฑบาต ใช้เวลาขึ้นลงถึงสามชั่วโมง กว่าจะกลับถึงที่พักฉันอาหารแต่ละวันท่านบอกประมาณเก้าโมงเป็นอย่างน้อย อยู่ที่นั่น ท่านทั้งสองจะแยกกันทำความเพียรจะพบกันอีกทีก็เวลาประมาณบ่ายสองเป็นอย่างน้อย หลังบ่ายสองเป็นต้นไป หลวงปู่เหรียญท่านจะมาทำข้อวัตรปฏิบัติต่อหลวงปู่ชอบ เพราะหลวงปู่เหรียญท่านเคารพนับถือหลวงปู่ชอบเป็นครูบาอาจารย์ของท่าน หลังเสร็จจากทำข้อวัตรแล้ว ท่านจึงจะแยกไปทำความเพียร

หลวงปู่ชอบท่านบอก คืนหนึ่งมีชายวัยกลางคนนุ่งขาวห่มขาวเข้ามาหาองค์ท่านในข่ายความรู้ ชายนุ่งขาวห่มขาวผู้นี้บอกหลวงปู่ชอบว่า ***“คืนนี้ให้พระคุณท่านระวังจะมีเสือใหญ่เข้ามาหา ขอพระคุณท่านอย่าประมาทนิ่งนอนใจเป็นอันขาด”*** พอแจ้งเรื่องให้ทราบแล้ว ชายนุ่งขาวห่มขาวผู้นี้เขาก็หายวับไปต่อหน้าต่อตาในนิมิตขององค์ท่านทันที

หลวงปู่ชอบท่านยกเรื่องชายผ้าขาวผู้นี้มาบอกเพื่อพิจารณา ท่านทราบด้วยความรู้ว่า คืนนี้จะมีเสือพาดกลอนมาหาท่านตามที่ชายนุ่งขาวมาบอกในนิมิต ท่านว่าชายนุ่งขาวห่มขาวมาบอกในนิมิตนั้น เขาเป็นเทวดารักษาพระบาทสี่รอย เทวดาผู้นี้จำแลงมาแจ้งเตือนให้องค์ท่านระวังภัยจากเสือใหญ่ลายพาดกลอนตัวนี้

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***“เฮาคอยว่าเสือมันจะมาหาตอนใด๋ คอยอยู่นานกะบ่เห็นเสือมันมาตามเทวดามาบอกในนิมิต คอยถึงตีสี่ยังบ่เห็นเสือมา เฮาเลยไหว้พระสวดมนต์นั่งภาวนาจนได้อรุณ ออกมาล้างหน้าแปรงปากคอยท่านเหรียญ”***

ช่วงเวลาที่รอหลวงปู่เหรียญนั้น หลวงปู่ชอบท่านเดินสำรวจรอบบริเวณที่พักเพื่อจะดูร่องรอยของเสือว่ามันมาจริงหรือเปล่า เบื้องต้นท่านไม่เห็นร่องรอยเสือตัวนี้ ท่านรำพึงในใจ *“นิมิตนี้จะหลอกจิตคนอย่างเราได้อยู่หรือ ตอนยกเรื่องนี้ขึ้นมาพิจารณาดูทุกอย่าง มันก็ปรากฏชัดในความรู้ของเราอยู่นี่นา แต่ทำไมเราไม่เห็นเสือตัวนี้มาหาตามที่เทวดาเขาบอก”* องค์ท่านรำพึงถึงเรื่องนี้

พออรุณแจ้งแสงส่อง หลวงปู่เหรียญท่านมารับเอาบาตรองค์ท่านหลวงปู่ชอบเพื่อจะไปบิณฑบาตด้วยกัน ก่อนจะไปบิณฑบาต หลวงปู่เหรียญถามหลวงปู่ชอบว่า ***“เมื่อคืนปรากฏเห็นอะไรเข้ามาในข่ายความรู้ของท่านอาจารย์บ้างไหมขอรับ”*** หลวงปู่ชอบบอกหลวงปู่เหรียญ ***“เมื่อคืนเราปรากฏเห็นผู้ชายนุ่งขาวห่มขาวมาบอก คืนนี้ให้พระคุณท่านระวัง จะมีเสือใหญ่มาหาท่าน อย่าประมาทเป็นอันขาด เราคอยดูเรื่องนี้อยู่จนสว่าง ก็ไม่เห็นมีเสือมาหาเราตามที่เทวดามาบอกในนิมิต นิมิตเรื่องนี้มันจะหลอกจิตคนอย่างเราได้อยู่หรือ เรื่องนี้เรายกขึ้นมาพิจารณาดู มันก็ชัดเจนทุกอย่างในตัวของมันอยู่นี่”***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถาม ***“ท่านเหรียญ เมื่อคืนนี้มีอะไรเกิดขึ้นกับท่านบ้างไหม เล่าให้เราฟังหน่อยซิ”*** หลวงปู่เหรียญเล่าให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบฟังว่า ***“เมื่อคืนขณะผมภาวนาอยู่ ปรากฏมีความรู้หนึ่งผุดขึ้นมาว่า คืนนี้จะมีเสือมาหา กระผมก็คอยดูอยู่ว่าจะมีเสือมาหาจริงหรือไม่ รอดูอยู่ทั้งคืนก็ไม่เห็นเสือสักตัว กระผมสงสัยในความรู้นี้จึงตั้งใจมาเรียนถามท่านอาจารย์ขอรับ”***

องค์ท่านทั้งสองเล่าความรู้สู่กันฟังดังถอดด้ามเรื่องราวกันมา ต่างแต่ว่าท่านทั้งสองยังไม่เห็นพระเอกของเรื่องที่จะมาเปิดผ้าม่านกั้นแจ้งสว่างกระจ่างตา หลวงปู่เหรียญท่านบอกหลวงปู่ชอบว่า ***“เอาแบบนี้ท่านอาจารย์ ความรู้ที่ท่านอาจารย์กับผมรู้มาด้วยกันในเรื่องนี้ มันจะจริงหรือเท็จ พวกเราพากันพิสูจน์ให้แน่ชัดเลยว่ามันมีเสือมาหาพวกเราจริงหรือไม่ กระผมขอเป็นผู้ออกหาร่องรอยของเสือตัวนี้เอง”*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบเห็นด้วย ท่านจึงยกหน้าที่พิสูจน์หลักฐานให้หลวงปู่เหรียญรับไปปฏิบัติ

หลวงปู่เหรียญท่านค้นหารอยเท้าเสือรอบบริเวณที่พักของหลวงปู่ชอบ หลวงปู่เหรียญท่านพบรอยเท้าเสือที่พงหญ้าใกล้ที่พักหลวงปู่ชอบ ท่านเรียกหลวงปู่ชอบให้มาดูรอยเท้าเสือคุ้ยดินทิ้งหลักฐานเอาไว้ พอหลวงปู่ชอบเห็นรอยเท้าเสือ ท่านพูดหยอกหลวงปู่เหรียญเชิงสนุกสนานว่า *“เสือตัวนี้มันมาแอบดูเฮากับท่านเหรียญภาวนา มันอยากเห็นคนดิบคนดีทำความเพียรเป็นจั๋งได๋”*

เมื่อความจริงกระจ่างแล้ว พ่อแม่ครูบาอาจารย์ทั้งสองพากันเดินลงไปบิณฑบาตที่หมู่บ้านชาวเขาเชิงดอย ระหว่างลงจากเขา ท่านทั้งสองพบรอยเท้าเสือมาตลอดทาง พอเดินมาถึงลำธารสายหนึ่ง ท่านทั้งสองพบรอยเท้าเสือเพิ่งเกิดใหม่มีน้ำขุ่นขังหลวงปู่เหรียญท่านถามหลวงปู่ชอบว่า ***“เสือตัวนี้มันยังไปไหนไม่ไกลใช่ไหมท่านอาจารย์”*** หลวงปู่ชอบบอก ***“ท่านเหรียญไม่ต้องไปสนใจมันดอก แผ่เมตตาๆ”***

พอข้ามลำธารมาได้อีกระยะหนึ่ง หลวงปู่ชอบท่านเห็นเสือลายพาดกลอนตัวหนึ่งนอนหมอบซุ่มซ่อนตัวอยู่ในพุ่มไม้ข้างทาง ท่านว่า *“ทางไผ๋ทางมันเด้อ อย่ามาเบียดเบียนกัน ต่างคนต่างอยู่ ต่างผู้ต่างหากินตามประสา”* ท่านพาหลวงปู่เหรียญ

เดินผ่านพุ่มไม้ที่เสือตัวนี้ซุ่มซ่อนอยู่เหมือนกับว่าไม่มีอะไร ตั้งแต่วันนั้นมา ท่านกับหลวงปู่เหรียญก็ไม่เห็นเสือตัวนี้หรือตัวไหนมาหาท่านทั้งสองอีกเลยจนถึงวันท่านทั้งสองลงจากภูดอย

ข้าพเจ้าชื่อเทพนาคา

นอกจากเหตุการณ์เสือมาซุ่มดูหลวงปู่ชอบ ฐานสโม กับ หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ ทำความเพียรแล้ว ที่ดอยพระพุทธบาทสี่รอยยังมีเรื่องเกี่ยวกับพญานาคบนภูดอยลูกนี้ หลวงปู่ชอบท่านบอกพญานาคตนนี้ขึ้นมาแสดงรูปกายนาคานาคราชให้ท่านเห็น ท่านบอก *"คืนหนึ่งขณะภาวนา จิตเราแสดงโลกวิทูออกไปดูข้างนอก มีพญานาคตนหนึ่งผุดขึ้นบนทางจงกรมเรา เราถามพญานาคตนนี้ว่า* ***"ท่านเป็นใครมาจากไหน"*** *พญานาคตนนี้บอกเราว่า* ***"ข้าพเจ้าชื่อ "เทพนาคา" เป็นราชาพญานาคอยู่ภูดอยลูกนี้"*** ขณะเทพนาคาสนทนากับองค์ท่าน เขาจะแสดงตัวตนในรูปนาคาตลอด ไม่ได้แสดงตนเป็นรูปมนุษย์อย่างนาคาทั่วไปที่องค์ท่านเคยเห็นมา

หลวงปู่ชอบบอกพญานาคมี ๔ ตระกูล ไล่ตามลำดับชั้นดังนี้ ๑. **พญานาคตระกูลวิรูปักษ์** มีสัณฐานสีทอง ๒. **พญานาคตระกูลเอราปถะ** มีสัณฐานสีเขียว ๓. **พญานาคตระกูลฉัพพยาปุตตะ** มีสัณฐานสีรุ้ง ๔. **พนานาคตระกูลกัณหาโคตมะ** มีสัณฐานสีดำ ท่านบอกเฉพาะแม่น้ำโขงแห่งเดียว มีพญานาคอาศัยอยู่ถึง ๓ ตระกูล คือ พญานาคตระกูลวิรูปักษ์ เอราปถะ กัณหาโคตมะ

องค์ท่านบอกลักษณะของ **"พญานาคเทพนาคา"** ให้ฟังดังนี้ พญานาคเทพนาคามีหงอนแดงดั่งเปลวเพลิงเป็นหยักคล้ายหงอนไก่ แผงหลังคล้ายแผงคอม้าต่อจากหงอนไล่ลงไปจนถึงโคนหาง ลักษณะหางของเขาเรียวรูปคล้ายดังหอก ดวงตากลมโตดั่งลูกแก้วสีเพลิงดูน่าเกรงขาม ลิ้นแดงดั่งเพลิงคล้ายกริช ไม่เป็นแฉกเหมือนลิ้นงู มีเขี้ยวแหลมใหญ่สี่เขี้ยวบนล่างอย่างละสองเขี้ยว ใต้คางมีเคราคล้ายกับเคราแพะ ลำตัวหยักคล้ายเกล็ดงู เทพนาคาเป็นพญานาค **"ตระกูลกัณหาโคตมะ"** มีสัณฐานดำดั่งตาลโตนด

พญานาคเทพนาคาแสดงตัวให้องค์ท่านดู โดยเอาหัวพาดไว้ที่ทางเดินจงกรมของท่าน ส่วนลำตัวทอดยาวไปตามสันเขาดอยพระพุทธบาทสี่รอย

ผู้บันทึกถาม *“เทพนาคาตัวใหญ่ขนาดไหน”* หลวงปู่ชอบท่านเทียบขนาดพญานาคเทพนาคาว่า *“ใหญ่กว่าศาลาวัดป่าสัมมานุสรณ์”* ท่านบอก *“เทพนาคามีความยาวของลำตัวประมาณห้ากิโลเมตร”* ท่านบอก *“เทพนาคาเป็นพญานาคตนหนึ่งที่มีฤทธิ์มากดั่งที่เราเคยเห็นมา”*

(พญานาคที่แสดงความยิ่งใหญ่ให้องค์ท่านเห็นอีกตนหนึ่งคือ ***“สุทธะนาคราช”*** *หรือ* ***“พญาศรีสุทโธนาคราช”*** *ราชาพญานาคผู้ยิ่งใหญ่แห่งสามประเทศ หลวงปู่ชอบท่านบอก “พญาศรีสุทโธนาคราช” เป็นพญานาคตระกูล “วิรูปักษ์” ที่ดูแลพญานาคตระกูลวิรูปักษ์สามประเทศ ไทย ลาว กัมพูชา พญาศรีสุทโธนาคราชเป็นโพธิสัตว์อีกท่านหนึ่งที่สร้างบารมีในการตรัสรู้ธรรมเป็นพระพุทธเจ้าในปลายภัทรกัปหน้า)*

(เรื่องผีจ้างหนังไปฉายที่ ***คำชะโนด อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี*** *ที่เคยเป็นข่าวออกหนังสือพิมพ์ หลังออกข่าวไปไม่นาน เจ้าของบริการหนังกลางแปลง* ***“แจ่มจันทร์ภาพยนตร์”*** *ไปรับองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่สนามบินอุดรฯ มาฉันภัตตาหารที่บ้านแจ่มจันทร์ภาพยนตร์ ลูกศิษย์หลวงปู่ชอบ เจ้าของแจ่มจันทร์ภาพยนตร์ เล่าเหตุการณ์ที่ตนเองเป็นผู้หนึ่งที่ได้ประสบมาให้องค์ท่านฟัง หลวงปู่ชอบบอก ไม่ใช่ผีจ้างหนัง พญานาคคำชะโนดเขาอยากสื่อบางอย่างออกมาให้มนุษย์เรารู้ จึงมีเหตุนี้เกิดขึ้น เรื่องผีจ้างหนังนี้กลับตาลปัตรความเข้าใจกันทันที องค์ท่านให้บันทึกเรื่องนี้ไว้ ตนเองจึงสัมภาษณ์เจ้าของแจ่มจันทร์ภาพยนตร์ถึงเรื่องนี้ บันทึกนี้จะอยู่ในบันทึกแจ่มจันทร์ผีจ้างหนัง)*

เข้าสู่เรื่อง **“พญานาคเทพนาคา”** เมื่อเทพนาคาแสดงรูปร่างให้องค์ท่านดูแล้ว เขาก็ลาท่านกลับไปยังบ้านเมืองของเขา ท่านว่าเวลาเทพนาคาลาจากไป ร่างของเขาจะค่อยๆ จมลงไปในดิน คล้ายเรือดำน้ำจมลงไปในน้ำ การไปมาของเทพนาคานั้นท่านว่าง่ายดาย เหมือนกับแผ่นดินหินผาพระบาทสี่รอยนี้ไม่เป็นอุปสรรคในการไปการมาของเขาเลย

คืนต่อมา พญานาคเทพนาคาพาบริวารมาฟังธรรมกับองค์ท่าน แต่การมาของพญานาคเทพนาคาครั้งนี้ เขามาในลักษณะมนุษย์จำแลง แต่งองค์ทรงอาภรณ์เหมือนกับเจ้านายล้านนาสมัยโบราณ พญานาคเทพนาคานิมนต์องค์ท่านแสดงธรรม **"มงคลสูตร"** ว่าด้วยมงคลธรรม ๓๘ ประการ เพื่อให้ตนเองและบริวารฟัง หลังแสดงธรรมจบ องค์ท่านประทานศีลพรให้แก่เขา พญานาคเทพนาคากับบริวารรับศีลพรแล้วก็ลาองค์ท่านกลับเวียงวัง เวลาพญานาคเทพนาคาและบริวารลาจากไป ท่านบอกพวกเขาจะจมลงไปในภูเขาพระบาทสี่รอยด้วยรูปร่างมนุษย์ ดั่งคนดิ่งพสุธาลงน้ำ

ตามประสาความซอกแซกแห่งนิสัยสันดานของครูบากล้วย ตนเองถามองค์ท่านว่า *"เวลาให้พรพวกเทพเทวดา พ่อแม่ครูอาจารย์ให้พรเขาบทไหน"* พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านบอก *"เราก็ให้พรยะถาสัพพีฯ เหมือนกับให้พรคนนี่แหละ ต่างแต่การให้พรคนต้องออกเสียงทางปาก เพราะมนุษย์เป็นพวกกายหยาบ ต้องอาศัยฟังเสียงทางโสต เทพเทวดาเขาเป็นกายทิพย์ละเอียด การให้พรพวกเทพเทวดาแสดงออกทางจิตเพียงอย่างเดียว เวลาเทศนาให้พรคน ธาตุขันธ์มันเหนื่อย เทศนาว่าการให้พรพวกกายทิพย์นี้ธาตุขันธ์มันไม่เหนื่อยมาก ใช้เวลาอึดใจ ความหมายของเทศนาธรรมนั้นๆ ก็จบกัณฑ์ ผู้แสดง แสดงด้วยจิต ผู้ฟัง ฟังด้วยจิต จิตถึงจิต ฟ้าแลบเดียวก็รู้ความหมาย ไม่ต้องอธิบายขยายความยากเหมือนกับพูดให้มนุษย์ฟัง"*

ข้ามมาอีกวัน หลวงปู่เหรียญท่านเรียนถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบถึงการปฏิบัติของท่านเมื่อคืนที่ผ่านมา หลวงปู่เหรียญท่านบอก ***"กระผมกำหนดจิตอยู่ในความสว่างไสว จู่ๆ เหมือนมีเมฆมาบดบังจนส่งผลให้กายของกระผมไม่สามารถเคลื่อนไหวตัวเองได้ พอความมืดนี้เคลื่อนออกไปจากจิต อาการทางกายผมก็กลับมาเป็นเหมือนดังปรกติ อาการจิตอาการกายของกระผมเป็นเช่นนี้ มันเกิดจากอะไรขอรับท่านอาจารย์"***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบตอบข้อสงสัยหลวงปู่เหรียญว่า ***"บ่เป็นอีหยังดอกเหรียญ เมื่อคืนนี้พญานาคเทพนาคาเขาพาบริวารมาฟังธรรมกับผม ก่อนมาหาผม เขาพากันไปไหว้สาธุอนุโมทนายินดีในความเพียรภาวนาของท่าน พวกกายทิพย์เขามีอำนาจมาก***

ถ้าจิตของเราไม่เข้มแข็งพอ ก็จะเกิดอาการต้านกันขึ้นมาระหว่างจิตของเรากับอำนาจเทวฤทธิ์ ด้วยเหตุนี้มันจึงส่งผลมาที่กายของท่าน ทำให้ท่านเกิดอาการมึนชาไปชั่วขณะ" หลวงปู่ชอบท่านอธิบายเรื่องนี้ให้หลวงปู่เหรียญฟังถึงที่มา หลวงปู่เหรียญท่านจึงสิ้นสงสัยในเรื่องนี้

หลวงปู่ชอบพักภาวนาอยู่ดอยพระบาทสี่รอยกับหลวงปู่เหรียญ ๑๒ วัน ท่านเกิดอาพาธอาหารเป็นพิษ ถ่ายท้องอย่างรุนแรง ท่านจึงชวนหลวงปู่เหรียญลงจากดอยมาหาหลวงปู่ขาว อนาลโย กับ หลวงพ่อวงษ์ (วัดโรงธรรมสามัคคี) ที่บ้านสะลวง ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อพักรักษาตัว

พออาการหลวงปู่ชอบดีขึ้น หลวงปู่เหรียญกับหลวงพ่อวงษ์ ขออนุญาตหลวงปู่ชอบออกเที่ยววิเวกมาอำเภอสันทราย หลวงปู่ขาวชวนหลวงปู่ชอบมาพักที่วัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่ เพื่อเตรียมเดินทางกลับอีสานตามหาองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต หลังจากที่องค์ท่านทั้งสองถือธงชัยพระอรหันต์ **"อุปลมณี มงกุฎเพชรยอดภูหลวง"** อย่างสมภาคภูมิในนามลูกศิษย์ของพระคุณเจ้าหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

สนทนาธรรมกับศิษย์ผู้น้อง

ก่อนหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจะเดินทางกลับอีสานกับหลวงปู่ขาว อนาลโย ระหว่างที่ท่านพักอยู่วัดเจดีย์หลวงกับหลวงปู่ขาว เพื่อเตรียมจะเดินทางกลับลงมาอีสาน **หลวงปู่สิม พุทธาจาโร** กับ **หลวงปู่จาม มหาปุญโญ** ทราบข่าวว่าหลวงปู่ชอบท่านพักอยู่ที่วัดเจดีย์หลวงกับหลวงปู่ขาว หลวงปู่สิมกับหลวงปู่จาม จึงพากันมาเยี่ยมเยียนถามไถ่สารทุกข์สุกดิบของหลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาว

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก *"ท่านสิม กับ มหาจาม ภูไทผิเล้อ มาหาเราอยู่วัดเจดีย์หลวง"* (หลวงปู่ชอบท่านจะเรียกหลวงปู่จาม มหาปุญโญ ว่า มหาจาม คำว่า **"มหาจาม"** มาจากฉายา **"มหาปุญโญ"** ของหลวงปู่จาม ครูบาอาจารย์รุ่นพี่จึงพากันเรียกหลวงปู่จามว่า มหาจาม องค์ท่านหลวงปู่มั่นจะเรียกหลวงปู่จามว่า **จามผิเล้อ** คำว่า **"ผิเล้อ"** เป็นภาษา

ภูไท แปลว่า อะไรหรือ คำว่า **"จามผิเล้อ"** นี้ มาจากเวลาองค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกอะไรไป หลวงปู่จามท่านไม่เข้าใจ จะถามองค์ท่านหลวงปู่มั่นว่า *"แม่นผิเล้อพ่อแม่ครูบาอาจารย์"* หลวงปู่ชอบท่านบอก *"พ่อแม่ครูอาจารย์มั่น เลยเรียกชื่อท่านมหาจามว่า "จามผิเล้อ" หรืออีกชื่อหนึ่งคือ "จามภูไท"* ตนเองฟังแล้วก็นึกขำ ครูบาอาจารย์รุ่นเก่าท่านตั้งฉายาให้กันอย่างเอ็นดู)

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *"ท่านสิมกับมหาจามอยากทราบเรื่องการปฏิบัติของเราตอนอยู่พม่า เราเล่าให้ท่านสิมกับมหาจามฟังจนค่อนคืนไก่ขัน ระหว่างคุยกันนั้น ท่านสิมถามเราถึงเรื่องภูมิธรรมของพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น ท่านสิมถามว่า* ***"ท่านอาจารย์ใหญ่ของพวกเราเป็นยังไงบ้าง เพิ่นสำเร็จกิจในพระศาสนาแล้วหรือยัง เพิ่นบ่ได้กลับมาเกิดอีกแล้วล่ะมั้ง อาจารย์ชอบมีความเห็นในเรื่องนี้อย่างไรบ้าง"***

เรานั้นรู้แล้วว่าอาจารย์ใหญ่มั่นเพิ่นเสร็จกิจในพระศาสนาแล้ว เราตอบท่านสิมว่า ***"เรื่องนี้ผมบ่ขอกล่าวถึง ให้ท่านสิมไปพิจารณาเป็นประจักษ์แก่ใจของตนเองก่อนในเรื่องนี้ อาจารย์ใหญ่เพิ่นขนาดใดแล้ว เพิ่นทำความเพียรกำจัดกิเลสมาก่อนพวกเราเกิดเสียอีก ถ้าพ่อแม่ครูอาจารย์เพิ่นบ่พ้นกิเลสแล้ว พวกเราลูกศิษย์จะพ้นกิเลสได้อย่างไร พวกเราเป็นลูกศิษย์เกิดจากพิมพ์พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นเพิ่นสร้างมา พวกเราเป็นลูกศิษย์ปฏิบัติตามคำสอนของเพิ่น ย่อมสามารถพ้นกิเลสได้เหมือนกัน ขอให้ปฏิบัติจริงจังเถอะ เรารับรองได้ว่าท่านจะพ้นทุกข์ได้เหมือนกับท่านอาจารย์ใหญ่อย่างแน่นอน"*** *พอเราว่าแบบนี้ ท่านสิมจึงสิ้นสงสัยในเรื่องของท่านอาจารย์ใหญ่*

ท่านสิมไปจำพรรษาอยู่วัดอโศฯ (วัดอโศการาม) หลังอาจารย์ลีเพิ่นมรณภาพ ออกจากวัดอโศฯ ท่านสิมกะไปเมี้ยนเม่าโคตรพ่อโคตรแม่กิเลสตายอยู่ถ้ำผาป่อง ท่านสิมจบกิจในศาสนาปี ๒๕๑๑ ปี ๒๕๑๒

เราขึ้นไปจำพรรษาบ้านน้ำริน แม่ริม ท่านสิมมาคารวะเราในพรรษา เราถาม ***"เป็นจั๋งได๋สิม ภาวนาอยู่ถ้ำผาป่องดีบ่"***

ท่านสิมบอก ***"ภาวนาดีหลายจนดอกบัวบานข้าน้อย"***

เราถาม ***“ดอกบัวมันบานจั๋งใด๋สิม ว่าให้เราฟังแน้”*** *ท่านสิมบอกทางในให้เราฟังทั้งหมด ท่านสิมว่า* ***“บาดสุดท้ายขางไม้หักสะเทือนเลื่อนลั่นไปหมดแม๋อาจารย์ พอขางไม้หักแล้ว จิตจ้าปานตะเว็น*** (ตะวัน) ***ดับมืดบ่เป็น”***

(คำที่หลวงปู่สิม พุทธาจาโร ท่านว่า **ขางไม้หักสั่นสะเทือน** ความหมายธรรมที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก คือตอน**อวิชชาปัจจยาการขาดสะบั้นกับจิต**)

กลับอีสานกับหลวงปู่ขาว อนาลโย
(สายน้ำผุดจากบาดาล)

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๙ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม กับ หลวงปู่ขาว อนาลโย พักอยู่วัดเจดีย์หลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ ระยะหนึ่ง จากนั้นองค์ท่านทั้งสองชวนกันเดินทางกลับอีสานเพื่อมากราบพ่อแม่ครูบาอาจารย์ องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต การเดินทางกลับอีสานของท่านทั้งสอง ได้รับความสะดวกจากอุบาสิกา เจ้านายฝ่ายเหนือท่านหนึ่งซื้อตั๋วรถไฟถวาย การเดินทางของท่านทั้งสองเดินทางจากเชียงใหม่มาลงพิษณุโลก

หลวงปู่ชอบท่านบอกว่าท่านกับหลวงปู่ขาวพากันเดินเท้าจากพิษณุโลกมาถึงบ้านหนองบัวบาน ตำบลหนองบัวบาน อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ใช้เวลา ๑๒ วัน ท่านทั้งสองพักอยู่บ้านหนองบัวบานเพื่อทำบุญอุทิศให้โยมแม่ชีปา แก้วสุวรรณ โยมแม่ของท่าน หลังเสร็จงานทำบุญแจกข้าวให้โยมแม่แล้ว ท่านลาญาติพี่น้องบ้านหนองบัวบาน เดินทางกับหลวงปู่ขาวไปกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่บ้านหนองผือ ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

ท่านบอกระหว่างเดินทางข้ามป่าดงเขาจากวังสามหมอ อุดรธานี มาวาริชภูมิ สกลนคร น้ำฉันของพวกท่านหมด ท่านทั้งสองพากันเดินหาห้วย หนอง คลอง บึง ในป่า เพื่อจะอาศัยกรองน้ำเอาไว้ฉัน พากันหาแหล่งน้ำ หาเท่าไหร่ก็ไม่เจอ ท่านบอก

“อากาศฮ้อนกะฮ้อน พากันเลาะหาน้ำตามห้วยตามหนองกะบ่มี อาจารย์ขาวจ่ม มันคือแห้งคือแล้งแท้ ทางนี่หาห้วยหาหนองกะบ่มี เฒ่าขาวจ่มปู๊ดๆ ไปนำทาง พากันเลาะหาห้วยหาหนอง หาจั่งใด๋กะบ่พ้อ เฮาคึดในใจ เทวดาพญานาคผู้รักษาพระศาสนา บ่อยากเมตตาสงเคราะห์พระสงฆ์องค์เจ้าผู้กระหายน้ำแน้บ้อ พวกอาตมาพากันหิวน้ำหลาย หาน้ำสิฉันกะบ่มี”

ท่านว่า *“หลังเรารำพึงในใจไม่นานเท่าไหร่ เรากับอาจารย์ขาวได้ยินเสียงน้ำไหลอยู่ข้างหน้า พวกเราพากันเดินไปหาสายน้ำตามเสียงที่ได้ยิน พวกเราเห็นน้ำไหลออกมาจากรูหินยังกับประปาแตก พากันกรองน้ำฉันแล้ว ก็สรงน้ำอยู่บ่อนี้”* น้ำสายนี้ท่านว่าเหมือนกับน้ำทั่วไป รสชาติจืดชืด ไม่มีอะไรพิเศษ แต่มันมาน่าสนใจเอาตอนที่หลังจากท่านทั้งสองสรงน้ำเสร็จแล้ว น้ำผุดสายนี้ก็หยุดไหลไปเอง เหมือนกับมีคนมาปิดก๊อกให้น้ำหยุดไหล หลวงปู่ขาวถามว่า ***“น้ำผุดนี้มันมาจากไหน”*** หลวงปู่ชอบท่านว่า ***“พญานาคเขาเห็นใจพระจะอดน้ำตาย เขาเลยเอาน้ำมาถวายให้พระฉันแก้กระหาย”***

ภายหลังองค์ท่านหลวงปู่ขาวเล่าเรื่องนี้ให้หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต และพระเณรวัดถ้ำกลองเพล ฟัง องค์ท่านหลวงปู่ขาวบอกหลวงปู่บุญเพ็งว่า *“เรื่องนี้อาจารย์ชอบท่านไม่ได้แสดงฤทธิ์อะไรหรอก น้ำผุดจากบาดาลนั้นเกิดจากบุญฤทธิ์ของอาจารย์ชอบ พญานาคเขาศรัทธาอาจารย์ชอบ จึงเนรมิตน้ำผุดขึ้นมาถวายท่าน เราพลอยได้รับอานิสงส์ฉันน้ำพญานาคแก้กระหายจากบุญฤทธิ์อาจารย์ชอบ เรื่องเทวดาพญานาคนี้ อาจารย์ชอบท่านชำนาญ รู้ความเป็นอยู่ของพวกนี้ดี อดีตท่านเคยเป็นหัวหน้าปกครองเทวดาพญานาคมาก่อน อาจารย์ชอบท่านจึงชำนาญในเรื่องนี้มากกว่าหมู่เพื่อนด้วยกัน”*

หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต ท่านนำเรื่ององค์ท่านหลวงปู่ขาว อนาลโย พูดมา เล่าให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบฟังที่บ้านโคกมน องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก *“บ่อหินนี้เป็นบ่อหินธรรมชาติ ปากบ่อกว้างประมาณถังน้ำ ลึกประมาณเมตรหนึ่ง พอน้ำหยุดไหลแล้วน้ำในบ่อก็แห้งไปเอง อาจารย์ขาวว่า* ***“อีหยังครูบา มันคือเป็นจั่งซี่”*** *เฮาว่า* ***“พญานาคเขาอยากทำบุญกับพระหิวน้ำ เขาเลยเอาน้ำมาถวายให้พวกเฮาฉัน”*** *อาจารย์ขาวเพิ่นกะฮู้ว่าสุทธะนาคราชเป็นผู้เอาน้ำมาถวาย เฒ่าขาวทำท่าถามเฮาซื่อๆ”*

แวะเยี่ยมสหธรรมิก หลวงปู่หลุย จันทสาโร

ก่อนหลวงปู่ชอบ ฐานสโม กับ หลวงปู่ขาว อนาลโย จะเข้าไปกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่บ้านหนองผือ (วัดป่าภูริทัตตถิราวาส) ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ท่านทั้งสองทราบว่า **หลวงปู่หลุย จันทสาโร** เพื่อนสหธรรมิกพักภาวนาอยู่ที่ บ้านดงคำโพธิ์ (วัดโพธิ์ศรีวารีราม) ตำบลปลาโหล อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ท่านทั้งสองจึงแวะเข้าไปเยี่ยมหลวงปู่หลุย ที่บ้านดงคำโพธิ์ หลวงปู่หลุยเห็นเพื่อนสหธรรมิกมาเยี่ยมเยียนถึงถิ่นที่ ท่านให้การต้อนรับหมู่เพื่อนสหธรรมิกของท่านเป็นอย่างดี

หลวงปู่หลุยท่านถามสารทุกข์สุกดิบในเรื่องปฏิบัติทางด้านจิตภาวนาของหมู่เพื่อนว่า ***“เป็นอย่างไรกันบ้าง”*** หลวงปู่ขาวกับหลวงปู่ชอบได้เปิดใจเล่าเรื่องการปฏิบัติของท่านทั้งสองให้หลวงปู่หลุยฟังทั้งหมด หลวงปู่หลุยจึงรู้ว่าหมู่คณะของท่านนั้นถึงหลักชัยที่หมายแล้วทั้งสององค์

หลวงปู่หลุยว่า ***“เรื่องอาจารย์ชอบกับอาจารย์ขาวเข้าถึงธรรมแล้วนั้น พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นท่านเล่าให้ผมฟังแล้ว เพียงแต่ผมอยากได้ยินจากปากของท่านทั้งสองเท่านั้นว่าเป็นอย่างไรกันแน่ บัดนี้ผมแจ้งแก่ใจแล้วว่าหมู่คณะเป็นอะไร จากนี้ไปก็เหลือแต่ผมเท่านั้นที่ยังจะต้องปฏิบัติต่อไปเพื่อให้ตนเองได้ถึงซึ่งหลักชัยเหมือนหมู่คณะ”***

หลังจากครูบาอาจารย์ทั้งสามท่านโอภาปราศรัยธรรมกันจนถึงเวลาพลบค่ำ จึงได้แยกย้ายกันกลับที่พักเพื่อปฏิบัติกิจวัตรส่วนตัวของตนเอง

คืนนั้น หลวงปู่ชอบท่านกำลังไหว้พระสวดมนต์อยู่ที่พัก ท่านได้ยินเสียงคนเดินขึ้นบนกุฏิ จึงหยุดสวดมนต์ เปิดประตูออกมาดู ท่านเห็นหลวงปู่หลุยนั่งรออยู่หน้าห้องพัก ท่านถาม ***“อาจารย์หลุยมีอะไรถึงได้มาหาผมดึกดื่นค่ำคืนป่านนี้”*** หลวงปู่หลุยบอกหลวงปู่ชอบว่า ***“ผมจะมาขอคำปรึกษาเรื่องธรรมจากอาจารย์ชอบ”*** ตอนแรกหลวงปู่ชอบฟังหลวงปู่หลุยพูด ท่านนึกแปลกใจในคำพูดหลวงปู่หลุย

หลวงปู่หลุยเล่าเรื่องภาวนาของท่านให้หลวงปู่ชอบฟัง หลวงปู่ชอบท่านแนะนำหลวงปู่หลุยในเรื่องที่ท่านกำลังดำเนินอยู่ หลวงปู่ชอบบอกหลวงปู่หลุยให้พักภาระงานภายนอกเอาไว้ ให้มุ่งมั่นแต่เรื่องงานภายในเพียงอย่างเดียว แต่ตอนนั้นหลวงปู่หลุยท่านเป็นห่วงองค์ท่านหลวงปู่มั่นเรื่องดูแลพระเณรที่บ้านหนองผือ ท่านบอกกับหลวงปู่ชอบว่า ให้เสร็จภาระดูแลหมู่คณะช่วยท่านอาจารย์ใหญ่ก่อน เมื่อพ้นภาระดูแลหมู่คณะช่วยครูบาอาจารย์แล้ว ท่านจะมุ่งทำความเพียรเพียงอย่างเดียว

อนึ่ง เมื่อได้กล่าวถึงพระคุณเจ้าหลวงปู่หลุย จันทสาโร ผู้เป็นเพื่อนสหธรรมิกคู่บารมีธรรมของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ผู้บันทึกขอกล่าวเรื่องขององค์ท่านหลวงปู่หลุยพอสังเขปดังนี้

หลังจากองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ท่านละขันธ์สิ้นแล้ว หลวงปู่หลุยท่านวางภาระภายนอกออกทั้งหมด หลวงปู่หลุยท่านออกเที่ยววิเวกบำเพ็ญตนเป็น **“อนาคาริก”** ผู้ไม่ติดยึดในสถานที่ องค์ท่านแยกตัวออกจากหมู่คณะ ปลีกวิเวกไปพักภาวนาอยู่ที่เขตบึงกาฬ หนองคาย เช่น ภูทอก ภูสิงห์ ภูลังกา ภูวัว เป็นต้น

หลวงปู่หลุยท่านไปสำเร็จ **“วิชาม้างกาย”** ทำลายกามที่ “**ถ้ำบูชาภูลังกา”** จากนั้นท่านทราบข่าวว่าองค์ท่านหลวงปู่ชอบกลับมาอยู่เมืองเลยแล้ว ท่านจึงเดินทางมาหาองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่ วัดป่าท่าสวย บ้านวังม่วง ตำบลเอราวัณ อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย หลวงปู่หลุยท่านเที่ยววิเวกมาจำพรรษาอยู่ทางเมืองเลย บ้านเกิดเมืองนอนของท่านอยู่หลายปี ท่านไปจำพรรษาที่ภูบ่อบิด เขตอำเภอเมืองเลย และจำพรรษาที่ถ้ำผาบิ้ง เขตอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย เป็นต้น ก่อนหลวงปู่หลุยจะสิ้นสุดในธรรมท่านได้มาพักภาวนาจำพรรษาอยู่ที่วัดถ้ำแก้งยาว บ้านโคกแฝก ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

พระคุณเจ้าหลวงปู่หลุย จันทสาโร ท่านมาถึง **“วิมุตติธรรม”** ที่ ถ้ำแก้งยาว บ้านโคกแฝก ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย เมื่อเดือนพฤศจิกายน ปีพุทธศักราช ๒๕๐๙ พระคุณเจ้าหลวงปู่หลุย จันทสาโร ท่านเป็นพระลูกหลาน

ชาวเมืองเลย ที่ได้บรรลุธรรมตามพ่อแม่ครูบาอาจารย์องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต เป็นองค์ที่สามในลำดับศิษย์สายเมืองเลยขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต

ลูกศิษย์องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่เป็นเลือดเนื้อเชื้อไขชาวเมืองเลยโดยกำเนิด ที่ได้สำเร็จธรรมเป็น **"พระอรหันต์"** ตามองค์ท่านหลวงปู่มั่น องค์แรกคือ **หลวงปู่ชอบ ฐานสโม** องค์ที่สอง **หลวงปู่แหวน สุจิณโณ** องค์ที่สาม **หลวงปู่หลุย จันทสาโร**

อย่างนี้สิถึงจะสมกับเป็นลูกของเรา

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม กับ หลวงปู่ขาว อนาลโย พากันเดินทางจาก บ้านดงคำโพธิ์ ตำบลปลาโหล อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร ลัดป่าข้าม "ห้วยนำอูน" ไปกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่บ้านหนองผือ (วัดป่าภูริทัตตถิราวาส) ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร สมัยนั้น ท่านบอกทางจากบ้านดงคำโพธิ์ไปบ้านหนองผือ ยังไม่ได้มีสร้าง "เขื่อนน้ำอูน" ขึ้นมากั้น การเดินทางไปมาระหว่างสองหมู่บ้านนี้ สมัยนั้นใช้เส้นทางนี้ถือว่าลัดใกล้มากที่สุด

(ตอนหลวงปู่ชอบพาผู้บันทึกไปพักวัดป่าโพธิ์ศรีวารีราม บ้านดงคำโพธิ์ ท่านชี้ให้ดูเส้นทางที่ท่านกับหลวงปู่ขาวพากันเดินลัดป่าข้ามห้วยน้ำอูนไปกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ที่บ้านหนองผือ เส้นทางที่หลวงปู่ชอบท่านชี้ให้ดูนี้ ปัจจุบันถูกน้ำท่วมเพราะสร้างเขื่อนน้ำอูน ตนเองมองจากทางฝั่งบ้านดงคำโพธิ์ไปยังบ้านหนองผือ กะด้วยสายตาระยะทางของสองหมู่บ้านนี้จะห่างกันประมาณไม่น่าเกินสิบกิโลเมตร ผู้บันทึก.. ครูบากล้วย)

หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาว เดินทางมาถึงบ้านหนองผือเวลาประมาณคล้อยบ่าย มีพระรูปหนึ่งกับสามเณรรูปหนึ่งมารับเอาบาตรบริขารพาท่านกับหลวงปู่ขาวเข้าไปกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่ศาลาพักขององค์ท่านหลวงปู่มั่น พระเณรที่มารับบริขารพาท่านเข้าไปกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่นครั้งนั้น คือ **ครูบาหล้า** (หลวงปู่หล้า เขมปัตโต

วัดภูจ้อก้อ อำเภอคำชะอี จังหวัดมุกดาหาร) กับ**สามเณรบุญเพ็ง** (หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต วัดถ้ำกลองเพล อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู)

หลวงปู่ชอบเล่าตอนท่านกับหลวงปู่ขาวพบกับองค์ท่านหลวงปู่มั่น ที่บ้านหนองผือให้ฟังว่า

"พออาจารย์ใหญ่มั่นท่านเห็นหน้าพวกเรา ท่านทักขึ้นมาว่า ***"ให้มันได้จั่งซี่แหม่ ถึงจะสมกับเป็นลูกศิษย์พระพุทธเจ้า มันถึงจะสมกับเป็นลูกศิษย์ของเฮา การปฏิบัติของพวกท่านภายนอกภายในเป็นจั่งได๋ เล่าให้อ้ายเฒ่าฟังซิ อ้ายเฒ่าผู้นี้อยากฟัง"***

เรากับอาจารย์ขาวเล่าเรื่องการปฏิบัติของตนเองให้พ่อแม่ครูอาจารย์เพิ่นฟังจนหมดตับไตไส้พุง อาจารย์ใหญ่เพิ่นกะว่า ***"เออ ให้มันได้จั่งซี่ตี้"*** *อาจารย์ใหญ่ท่านถาม* ***"พวกท่านยังมีอะไรสงสัยในธรรมอีกไหม"*** *เรากับอาจารย์ขาวตอบเพิ่นว่า* ***"พวกข้าน้อยบ่มีความสงสัยอะไรในธรรมอีกแล้วขอรับ"***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นถามเรื่องภายนอกที่ท่านทั้งสองไปเที่ยววิเวกมา ท่านทั้งสองกราบเรียนเรื่องราวต่างๆ ที่ตนเองได้พบเจอให้องค์ท่านฟัง องค์ท่านหลวงปู่มั่นเล่าเรื่องภายนอกภายในของแต่ละสถานที่ให้ท่านทั้งสองฟังในเชิงลึกละเอียด พ่อแม่-ครูบาอาจารย์ทั้งสามสนทนา **"เปิดธรรม"** ร่วม ๓ ชั่วโมง จึงยุติ

องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกให้ท่านทั้งสองเอาบริขารไปเก็บยังที่พักที่องค์ท่านได้ให้พระเณรจัดเตรียมเอาไว้ให้ องค์ท่านหลวงปู่มั่นพูดกับท่านทั้งสองว่า ***"ท่านชอบ ท่านขาว ต่อไปนี้พวกท่านบ่ต้องมาขอนิสัยกับเราอีกนะ อ้ายเฒ่าผู้นี้บ่มีนิสัยที่จะมาอบรมสั่งสอนอีหยังให้พวกท่านอีกแล้ว พวกท่านพ้นนิสัยวิมุตติธรรม เป็นครูบาอาจารย์สอนโลกสอนธรรมแทนเราได้แล้ว ต่อไปนี้เรื่องการขอนิสัย ให้เป็นเรื่องของพระหนุ่มเณรน้อยพวกน้องๆ ไปเสีย พวกท่านนั้นเป็นพี่ใหญ่พ้นนิสัยกันแล้ว เรื่องสอนธรรมในศาสนาต่อไปพวกท่านก็ให้เป็นแขนขาแทนเรา เรื่องนี้เราขอฝากพวกท่านเอาไว้ พ่อแม่เลี้ยงลูกมาจนใหญ่กล้าหน้าบาน ก็หวังได้อาศัยกินเหงื่อกินแรงจากลูก ให้พวกท่านพากันพิจารณาในเรื่องนี้ดู"***

ย้อนความก่อนหลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาว ท่านจะเดินทางไปกราบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ที่บ้านหนองผือ หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต วัดถ้ำกลองเพล ตำบลโนนทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ท่านเล่าเรื่องนี้เพิ่มเติมให้ผู้บันทึกฟังว่า

"องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกพระเณรบ้านหนองผือว่า ***"ท่านขาวกับท่านชอบ ลูกชายเราจะพากันมาที่นี่ สองธรรมใหญ่จะมาพร้อมกัน ลูกศิษย์เราสององค์นี้ผ่านหมดแล้ว พระเณรเราถ่าเบิ่งเด้อ พระธรรมใหญ่สององค์นี้จะพากันมาหาเราที่นี่สมกับคำเว่าของอ้ายเฒ่าบ่"***

หลวงปู่บุญเพ็งท่านว่าสมัยนั้นการติดต่อสื่อสารที่บ้านหนองผือ จะติดต่อกันโดยฝากคำพูดหรือเขียนจดหมายให้คนเข้ามาส่งเท่านั้น หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาวท่านไม่ได้เขียนจดหมายหรือฝากคำกับใครมาว่าท่านทั้งสองจะเข้ามาที่นี่ เรื่องนี้ไม่มีใครรู้มาก่อนว่าท่านทั้งสองจะเข้ามา แต่หลวงปู่มั่นท่านรู้เรื่องนี้ จึงบอกพระเณรให้รับทราบ เรื่องนี้จึงเป็นเรื่องภายในที่ครูบาอาจารย์ทั้งสามท่านมีการติดต่อกันทางในโดยเฉพาะ

องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกพระเณรจัดที่พักให้กับหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ขาว เพื่อให้ถูกอัธยาศัยของท่านทั้งสอง องค์ท่านหลวงปู่มั่นมอบหมายให้**หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน** พาพระเณรทำที่พักให้หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาว โดยหลวงปู่มั่นท่านเป็นผู้ชี้จุดให้ทำที่พักด้วยองค์ท่านเอง ที่พักหลวงปู่ขาว องค์ท่านหลวงปู่มั่นให้ทำไว้ที่ใต้ต้นหว้า ที่พักของหลวงปู่ชอบ องค์ท่านหลวงปู่มั่นให้ทำไว้ที่ใต้ต้นมะไฟ พระเณรบ้านหนองผือพากันทำที่พักให้หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาว สองวันจึงแล้วเสร็จ

หลวงปู่บุญเพ็งท่านว่า *"กิริยาแบบนี้ องค์ท่านหลวงปู่มั่นจะแสดงออกกับลูกศิษย์ของท่านเพียงไม่กี่องค์เท่านั้น ระหว่างที่พระเณรทำที่พักให้หลวงปู่ขาว หลวงปู่ชอบ องค์ท่านหลวงปู่มั่นจะมาบอกให้ทำแบบนี้ถึงจะถูกจริตท่านขาว ทำแบบนี้ถึงจะถูกจริตท่านชอบ ทางเดินจงกรมทำเสร็จแล้ว หลวงปู่มั่นท่านจะลองเดินดูความเรียบร้อย กิริยาที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นแสดงออกมาให้เห็น พระเณรรุ่นน้องจึงพากันยำเกรงหลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาวตั้งแต่ยังไม่เห็นหน้าค่าตาตัวตนที่แท้จริงของท่านทั้งสอง"*

วันที่หลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ขาวเดินทางมาถึงบ้านหนองผือ หลวงปู่บุญเพ็งบอก "วันนั้นเราเป็นเณรเฝ้าศาลาโรงน้ำร้อน พอเห็นหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ขาว มาถึง เรากับอาจารย์หล้า (หลวงปู่หล้า เขมปัตโต) พากันไปรับบริขารท่านทั้งสอง

เราถาม ***"ครูบาอาจารย์ชื่อว่าจั๋งได๋ข้าน้อย พากันมาแต่ทางใด๋น้อข้าน้อย"***

หลวงปู่ขาวท่านว่า ***"เฮาชื่อขาว อาจารย์องค์นี่เพิ่นชื่อชอบ พวกเฮามาแต่ทางเมืองเชียงใหม่"***

พอทราบชื่อว่าเป็นใคร เรากับอาจารย์หล้าพาท่านทั้งสองไปที่พักหลวงปู่มั่น ตอนนั้นกะว่าจะได้ฟังครูบาอาจารย์สนทนาธรรมกันอยู่ใกล้ๆ หลวงปู่มั่นขึงตาใส่ จึงรีบลงจากกุฏิมานั่งฟังท่านคุยกันอยู่ใต้ถุนที่พักหลวงปู่มั่น

พระเณรพอรู้ว่าหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ขาว มาแล้ว พากันมาฟังท่านทั้งสามคุยกันอยู่ใต้ถุนที่พักหลวงปู่มั่น ยังกับพากันมานั่งฟังลำ พระเณรพากันเงียบไม่ต้องบอกกันยาก ผมนั่งอยู่กับอาจารย์หล้า

อาจารย์มหาบัว (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน) *ถาม* ***"เพ็งๆ อาจารย์ใหญ่คุยกับผู้ใด๋คือเสียงดังแท้"***

เราบอก ***"อาจารย์ใหญ่เพิ่นคุยกับอาจารย์ขาว อาจารย์ชอบ"***

อาจารย์มหาฯ บอก ***"อย่าปากๆ ฟังเพิ่นๆ"***

พระเณรพากันเงียบ ฟังครูบาอาจารย์สนทนากัน เวลาหลวงปู่ขาว หลวงปู่ชอบพูดอะไรออกมาถูกธรรม หลวงปู่มั่นท่านจะเสียงดังขึ้นทันที ***"เออๆ แม่นแล้วๆ ให้มันได้จั่งซี่แหม๋ๆ"*** *พระเณรฟังอยู่ใต้ถุนศาลาฯ พากันตื่นเต้นไปกับเพิ่น พระเณรหนองผือถึงได้รู้ว่าพ่อแม่ครูอาจารย์มั่น หลวงปู่ชอบ หลวงปู่ขาว เพิ่นสำเร็จธรรมกันอยู่ที่ไหน*

วันนั้นพระเณรพากันฟังธรรมเพลินจนลืมปัดตาด ฉันน้ำฮ้อน แต่ละองค์ไม่มีใครอยากลุกออกจากที่ ฟังครูบาอาจารย์พูดถึงธรรมเรื่องไหน มันเพลินไปในธรรมของท่านหมด"

ความทรงจำของศิษย์ผู้น้อง

การสนทนาธรรมขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต กับ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม และหลวงปู่ขาว อนาลโย เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๘๙ ผู้บันทึกเรียนถามหลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต วัดถ้ำกลองเพล จังหวัดหนองบัวลำภู ซึ่งตอนนั้นท่านเป็นสามเณรอุปัฏฐาก องค์ท่านหลวงปู่มั่น อยู่ที่บ้านหนองผือ หลวงปู่บุญเพ็งท่านเล่าให้ผู้บันทึกฟังดังนี้

หลวงปู่บุญเพ็ง *"หลวงปู่มั่นท่านบอกพระเณรบ้านหนองผือว่า* ***"ลูกศิษย์เราสององค์ ท่านชอบ ท่านขาว นี้ผ่านธรรมแล้ว"*** *คำว่า* ***"ผ่าน"*** *หลวงปู่มั่น คือเป็นพระอรหันต์แล้ว คำพูดของหลวงปู่มั่นจึงเป็นเหตุให้พระเณรบ้านหนองผืออยากเห็นพระอรหันต์คู่งามตามที่ท่านบอก ตอนหลวงปู่ขาว หลวงปู่ชอบ มาบ้านหนองผือ พระเณรพอรู้ว่าท่านมาถึงแล้ว พากันออกมาดูท่านทั้งสองยังกับมาดูดารา หลวงปู่ขาวท่านยิ้มง่าย พระเณรจึงพากันพูดคุยกับท่านไม่เสียวใจ"*

หลวงปู่ชอบท่านเป็นคนพูดน้อย หน้าตาเอาจริง พระเณรจะไม่กล้าพูดหยอกล้อกันเวลาอยู่ใกล้ท่าน อยู่หนองผือ ส่วนมากหลวงปู่ชอบท่านจะพูดกับหลวงปู่มั่น อาจารย์มหาบัว กับพระเณรองค์อื่นท่านจะพูดด้วยน้อยมาก กับเณรท่านจะคุยกับผมมากกว่าเณรองค์อื่น ส่วนมากผมจะได้คุยกับหลวงปู่ชอบตอนเข้าไปทำข้อวัตรหลวงปู่มั่นด้วยกันกับท่าน หรือเวลาไปซ่อมทางจงกรม ดายหญ้าที่พักให้ท่าน หลวงปู่มั่นบอกพระเณร ***"อยู่ใกล้ท่านชอบให้ระวังความคิดของตนเองเด้อ เสือเด้อนั่น"*** *พระเณรน้องๆ พากันระวังตัว กลัวหลวงปู่ชอบดักจิตดักใจให้ขายหน้า"*

ผู้บันทึกเรียนถามหลวงปู่บุญเพ็ง *"ตอนอยู่หนองผือกับหลวงปู่ชอบสมัยนั้น นอกจากนับถือกันในธรรมแล้ว มีเรื่องอะไรภายนอกบ้างไหมที่ครูบาอาจารย์ประทับใจถึงได้สนิทสนมกันกับหลวงปู่ชอบจนถึงทุกวันนี้"*

หลวงปู่บุญเพ็ง *"ครั้งหนึ่งเราเป็นไข้ ป่วย เงียบไม่บอกใคร ไม่ได้ลงมาบิณฑบาตสามสี่วัน หมู่คณะเข้าใจว่าเราอดอาหารทำความเพียร หลวงปู่ชอบรู้ว่าเราป่วย ท่านเอา*

น้ำอ้อยสองก้อนมาให้ฉัน ท่านบอก ***"เพ็ง นี่ยาดี"*** *พอได้ฉันน้ำอ้อยหลวงปู่ชอบเอาให้แล้ว อาการไข้หายเลยในวันนั้น รอดตายเพราะน้ำอ้อยสองก้อนหลวงปู่ชอบเอาให้ เราตั้งใจว่า ถ้าสิ้นพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นแล้ว จะขอติดตามไปปฏิบัติกับอาจารย์ขาว อาจารย์ชอบ*

ประชุมเพลิงอาจารย์ใหญ่มั่น หลวงปู่ชอบท่านไม่มาร่วมงาน ท่านอยู่เชียงใหม่ หลังเสร็จงานหลวงปู่มั่น เราก็ตามหลวงปู่ตื้อ (อจลธัมโม) *เที่ยววิเวก หลวงปู่ตื้อพาไปภาวนาอยู่พระบาทบัวบก บ้านผือ หลวงปู่ตื้อไปปราบเปรตตีนเดียวหลอกพระเณรพระบาทบัวบก ปราบเปรตตีนเดียวแล้ว หลวงปู่ตื้อพามาหาหลวงปู่ขาวอยู่หนองวัวซอ ผมขอให้หลวงปู่ขาวพาขึ้นไปหาหลวงปู่ชอบอยู่เชียงใหม่ หลวงปู่ขาวบอก* ***"ตามหาอาจารย์นี่ตามหายากแท้ๆ อยู่กับเฮานี่ เพิ่นสิมาหาเอง"*** *หลวงปู่ชอบมาหาหลวงปู่ขาว ผมถึงได้ออกปฏิบัติกับท่าน สร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์ขึ้นมา ผมก็ไปปฏิบัติกับท่านอยู่นั่น หลวงปู่ชอบพาข้ามโขงไปเที่ยววิเวกสานะคาม เวียงจันทน์ เที่ยววิเวกกับหลวงปู่ชอบนี่ม่วนหลาย ทุกข์ยากลำบากก็อยู่นั่น บันเทิงเริงธรรมก็อยู่นั่น อะไรไม่เคยเห็น อะไรแปลกๆ หลวงปู่ชอบท่านก็ทำให้เห็น หลวงปู่ชอบท่านเด่นในเรื่องโลดโผน"*

องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ฝากพระศาสนา

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๙ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่ขาว อนาลโย พักปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่บ้านหนองผือ ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร

หลวงปู่ชอบบอก *"มีวันหนึ่ง เรากับอาจารย์ขาว ท่านมหาบัว* (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน) *พากันทำข้อวัตรสรงน้ำท่านอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ใหญ่ท่านพูดกับพวกเราขณะสรงน้ำ*

"ท่านชอบ ท่านขาว ท่านมหาฯ (บัว) ***พวกท่านทั้งสาม อนาคตจะได้เป็นครูบาอาจารย์หมู่คณะ ประชาชน เป็นที่พึ่งของบริษัทบริวาร อ้ายเฒ่านับมื้อแก่เฒ่าไปเรื่อยๆ***

เทศนาว่าการอีหยังกะบ่เต็มที่ ธาตุขันธ์บ่อำนวย ภาระพระศาสนาต่อไป พวกท่านทั้งสามต้องเป็นผู้ดูแลสืบแทนเฮา เฮาฝากพวกท่านดูแลพระศาสนาต่อจากเฮา มีสัตว์โลกมากมายทั้งหยาบละเอียดรอการสงเคราะห์ธรรมจากพวกท่าน อ้ายเฒ่าจะตายวันตายรุ่งมื่อใด๋กะบ่ฮู้ พ่อแม่เลี้ยงลูกจนใหญ่กะหวังกินเฮื่อกินแฮงลูก หวังให้ลูกเป็นมือขาตีนตาแทนพ่อแม่ พระพุทธเจ้าครูบาอาจารย์อบรมสั่งสอนลูกศิษย์มา กะหวังให้ลูกศิษย์สืบทอดพระศาสนา พวกท่านเป็นลูกศิษย์ที่เฮาไว้ใจ ให้พากันพิจารณาคำเว่าของอ้ายเฒ่าผู้นี้เบิ่ง”

หลวงปู่ชอบบอก แต่ไหนแต่ไรพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นท่านไม่เคยพูดแบบนี้มาก่อน เรารู้ทันทีว่าอาจารย์ใหญ่มั่นบอกเป็นนัยท่านใกล้จะละขันธ์นิพพาน หลังสรงน้ำท่านอาจารย์ใหญ่แล้ว อาจารย์ขาวท่านนำเรื่องนี้มาปรึกษาเรา

อาจารย์ขาวถาม ***“ที่อาจารย์ใหญ่ท่านพูดแบบนี้ อาจารย์ชอบเข้าใจความหมายว่าอย่างไร”*** เราบอกอาจารย์ขาว ***“พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นท่านเตรียมปลงสังขารจะเข้านิพพานธาตุ”***

ต่อมา หลวงตามหาบัวท่านนำเรื่ององค์ท่านหลวงปู่มั่นพูดมาปรึกษาหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบ *“เฮาบอกท่านมหาบัวเหมือนกับที่เฮาบอกอาจารย์ขาว มหาบัวสงสัยถามเฮาเรื่องอาจารย์ใหญ่มั่นฝากพระศาสนาไว้ให้พวกเฮาดูแลต่อจากเพิ่น มหาบัวท่านสงสัยในเรื่องนี้ อยากให้เฮาขยายความให้ฟัง*

เฮาบอก ***“ท่านมหาฯ ต่อไปท่านจะเป็นพระสำคัญในศาสนา ถ้าจั่งซั่นอาจารย์ใหญ่เพิ่นจะบ่มอบหมายภาระศาสนาให้ท่านสืบทอดดอก อาจารย์ใหญ่เพิ่นฮู้ว่าอันใด๋สำคัญบ่สำคัญ มื้อนี้ท่านยังสงสัย มื้อหน้าท่านมหากะสิฮู้เองว่าเป็นจั่งใด๋ อาจารย์ใหญ่ ถ้าเพิ่นกล่าวอีหยังออกมาแล้วบ่เป็นอื่น”***

กราบลาพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นครั้งสุดท้าย ที่บ้านหนองผือ

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านพักปฏิบัติอยู่กับองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่บ้านหนองผือ (วัดป่าภูริทัตตถิราวาส) ตำบลนาใน อำเภอพรรณานิคม จังหวัดสกลนคร ประมาณสองเดือน จากนั้น ท่านกลับมาเมืองเลย จะขึ้นไปเที่ยววิเวกจำพรรษาทางเมืองเชียงใหม่ หลวงปู่ชอบท่านนำเรื่องนี้เข้ากราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่มั่น ผู้เป็นพ่อแม่-ครูบาอาจารย์

องค์ท่านหลวงปู่มั่นถาม ***"ถ้ามีพระติดตามเที่ยววิเวกด้วย ท่านชอบจะให้เขาไปด้วยไหม"*** หลวงปู่ชอบท่านว่า ***"กระผมอยากเที่ยววิเวกตามลำพัง ถ้ามีคนอื่นไปด้วยจะไม่สะดวกในการปฏิบัติและการไปการมาของเกล้ากระผม"***

องค์ท่านหลวงปู่มั่นบอกหลวงปู่ชอบว่า ***"สัตว์โลกแต่ละบุคคลนั้นต่างเกิดตายด้วยกันมานับชาติบ่หล่อน*** (นับชาติไม่ถ้วน) ***เฮาได้เป็นครูบาอาจารย์ของท่าน เพราะอดีตเฮากับท่านเคยมีวาสนาฮ่วมกันมาก่อน เมื่อท่านได้ดีมีสุขแล้ว เฮาขอฝากพระศาสนา กุลบุตร กุลธิดา ให้ท่านช่วยอบรมสั่งสอนตามวาสนาของผู้นั้นจะฮู้เห็นเป็นธรรม ให้ท่านชอบพิจารณาเบิ่งในเรื่องนี้"***

เรื่องนี้ตอนฟังหลวงปู่ชอบท่านพูด ตนเองคิดไปในเรื่ององค์ท่านหลวงปู่มั่นมอบภาระพระศาสนาให้ท่านซึ่งเป็นลูกศิษย์ผู้หนึ่งสืบทอด พอหลวงปู่ชอบท่านพูดว่า

"ตอนนั่น เฮากราบลาท่านอาจารย์ใหญ่มั่นขึ้นมาเชียงใหม่ ตั้งใจว่าจะไปอยู่พม่า บ่กลับมาเมืองไทยอีก เฮากะสิไปอยู่ไปตายอยู่เมืองพม่า อาจารย์ใหญ่ฮู้ความตั้งใจเฮา เพิ่นเลยบอกให้เฮาพิจารณาในเรื่องนี้ พิจารณาเบิ่งวาสนาเจ้าของเกี่ยวข้องกับคนอื่น เฮาโปรดเอาคนทางเมืองไทยได้หลายกว่าทางพม่า เฮาจั่งอยู่สอนธรรมโปรดคนทางเมืองไทย ถ้าอาจารย์ใหญ่มั่นเพิ่นบ่ขอไว้ในตอนนั้น สิบ่มีผู้ใด๋ได้เห็นเฮาอีกเลย"

หลวงปู่ชอบท่านว่าตนเองถึงรู้ที่มาที่ท่านอยู่เมืองไทยทุกวันนี้ เพราะองค์ท่านหลวงปู่มั่น พ่อแม่ครูบาอาจารย์ของท่านขอไว้นี่เอง ที่หลวงปู่ชอบท่านพูดให้ลูกศิษย์ฟังหลายครั้งว่า ***"ถ้าบ่มีบุคคลสำคัญที่มีพระคุณต่อเฮาขอไว้ เฮากะจะไปตายหายสาบสูญอยู่เมืองพม่า"*** คำพูดของหลวงปู่ชอบ ตนเองถึงมากระจ่างที่ท่านอยู่โปรดลูกศิษย์เมืองไทย เพราะองค์ท่านหลวงปู่มั่นขอไว้นี่เอง

องค์ท่านหลวงปู่มั่นสั่งเสียหลวงปู่ชอบครั้งสุดท้ายว่า ***"ถ้าท่านชอบทราบข่าวว่าผมป่วยหรือละขันธ์แล้ว ท่านอย่าเข้ามาข้องเกี่ยวกับการงานประเภทนี้เป็นอันขาด อย่ามาวุ่นวายขายของเน่ากับเขา อยู่ที่ไหนก็ให้ท่านปฏิบัติอยู่ที่นั่น ไม่ต้องมากินข้าวต้มขนมหวานในงานของอ้ายเฒ่าเป็นอันขาด ข้อนี้เราห้ามเด็ดขาด อย่ามายุ่งเกี่ยวในงานของเรา เสียเวลาท่านสงเคราะห์สัตว์โลก"***

โอวาทธรรมองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต บอกในครั้งนี้ เป็นโอวาทธรรมครั้งสุดท้ายที่องค์ท่านสั่งเสียหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ต่อมาหลวงปู่ชอบท่านนำเรื่องนี้มาพิจารณาถึงวาสนาของท่านกับสัตว์โลก ท่านรู้ว่ามีสัตว์โลกอีกมากมายทั้งกายหยาบกายละเอียด รอการสงเคราะห์ธรรมจากท่าน ท่านจึงตัดสินใจไม่ไปประเทศพม่าออกเที่ยววิเวกจำพรรษาโปรดผู้มีวาสนาเกี่ยวข้องกันกับท่านทางเมืองไทยเพียงอย่างเดียว

หลวงปู่ซามา อจุตโต ขอติดตามเที่ยววิเวก

หลังจากหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านกราบลาองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ก่อนวันที่ท่านจะเดินทางมาเมืองเลย **หลวงปู่ซามา อจุตโต** (วัดป่าอัมพวัน ตำบลไร่ม่วง อำเภอเมือง จังหวัดเลย) กราบเรียนหลวงปู่ชอบว่า ***"กระผมอยากขอติดตามครูบาอาจารย์ออกเที่ยววิเวก"*** หลวงปู่ชอบห้ามหลวงปู่ซามาไม่ให้ไปกับท่าน ท่านบอกหลวงปู่ซามาว่า ***"อยู่กับพ่อแม่ครูอาจารย์มั่นนั้นดีแล้ว ถ้าเกิดขัดข้องเรื่องปฏิบัติ พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นท่านจะช่วยแก้ไขให้ได้ ไปกับผมมันลำบาก ถ้าไม่มีความอดทนจะอยู่กับผมยาก"***

หลวงปู่ซามาท่านว่า ***"กระผมจะไม่ทำให้ครูบาอาจารย์ลำบากใจในเรื่องนี้ ขอเพียงได้ติดตามไปปฏิบัติกับครูบาอาจารย์ ทุกอย่างกระผมก็พอใจแล้ว"*** หลวงปู่ซามายืนยันเจตนาของท่านอยากจะออกเที่ยววิเวกกับหลวงปู่ชอบให้ได้ ถึงหลวงปู่ซามาจะขอร้องอย่างไร หลวงปู่ชอบท่านก็ไม่ยอมใจอ่อนให้หลวงปู่ซามาไปกับท่านในตอนนั้น

หลวงปู่ชอบท่านร่ำลาหมู่คณะบ้านหนองผือ เดินทางกลับมาเมืองเลย หลวงปู่ซามาท่านแต่งบริขารไว้ตั้งแต่เมื่อคืนเพื่อจะติดตามออกเที่ยววิเวกเมืองเลยกับหลวงปู่ชอบให้ได้ หลวงปู่ชอบออกจากบ้านหนองผือมาไม่นาน ท่านเห็นพระเดินตามหลังมาจึงหยุดดู พอรู้ว่าเป็นหลวงปู่ซามา ท่านถามว่า ***"เฒ่าหลังลายจะไปไหนถึงแต่งบริขาร"*** (หลวงปู่ซามาท่านสักลายจนเต็มแผ่นหลัง องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงเรียกหลวงปู่ซามาว่า เฒ่าหลังลาย)

หลวงปู่ซามาบอก ***"กระผมขอติดตามท่านอาจารย์เที่ยววิเวกด้วยขอรับ"***

หลวงปู่ชอบท่านดุหลวงปู่ซามาว่า ***"ฟังไม่รู้เรื่องหรือยังไง ผมห้ามไม่ให้ไปด้วยท่านยังจะฝืนคำเราอีก"*** หลวงปู่ซามาท่านนิ่งเงียบ ไม่พูดจาอะไรตอบโต้ หลวงปู่ชอบมองกิริยาหลวงปู่ซามาแล้ว ท่านนึกถึงอดีตของท่านตอนไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์องค์ท่านหลวงปู่มั่น ที่บ้านสามผง ท่านถูกหลวงปู่มั่นลองใจไล่ออกจากบ้านสามผง จนท่านรู้สึกน้อยใจ ท่านเห็นความตั้งใจของหลวงปู่ซามาในเรื่องนี้ จึงยอมให้หลวงปู่ซามาติดตามนับตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา

หลวงปู่ซามาติดตามองค์ท่านหลวงปู่ชอบมาเที่ยววิเวกทางเมืองเลย หลวงปู่ซามาท่านมาพบกับ**หลวงปู่คำดี ปภาโส** ที่เมืองเลยอีกครั้ง หลวงปู่คำดีท่านเป็นชาวจังหวัดขอนแก่น เหมือนกันกับหลวงปู่ซามา รู้จักมักคุ้นกันตั้งแต่สมัยอยู่ปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ที่ขอนแก่น หลวงปู่คำดีท่านออกเที่ยววิเวกทางเมืองเลยร่วมกับหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ซามา หลังจากนั้นหลวงปู่ชอบท่านให้หลวงปู่ซามาอยู่กับหลวงปู่คำดี ท่านจะขึ้นไปเที่ยววิเวกจำพรรษาทางเชียงใหม่ หลังแยกกันเที่ยววิเวกแล้วหลวงปู่ซามาท่านได้ติดตามหลวงปู่คำดีไปจำพรรษาทางจังหวัดขอนแก่น

หลวงปู่ธิเพื่อนแท้เมื่อยามยาก

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๑ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านกลับมาเที่ยววิเวกที่เชียงใหม่ ปีนี้ท่านมาจำพรรษาที่**เสนาสนะป่าบ้านสันป่าตึง ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่** เสนาสนะแห่งนี้จะอยู่ใกล้กับวัดสันป่าตึง ของ**ครูบาเจ้าธรรมธิ** หรือ**ท่านพระครูวุฒิธรรมคุณ**

ปีที่หลวงปู่ชอบท่านจำพรรษาที่บ้านสันป่าตึง ท่านบอกเป็นปีที่เราถูกรบกวนมากที่สุดนับตั้งแต่วันที่เราบวชมา เหตุเพราะหลวงปู่ชอบถูกขับไล่นี่แหละ ท่านจึงได้สหธรรมิกเพิ่มขึ้นมาอีกองค์ คือ พระคุณเจ้าหลวงปู่ธิ หลวงปู่ธิท่านเป็นเพื่อนแท้เมื่อยามยาก ตอนหลวงปู่ชอบท่านถูกขับไล่จากกลุ่มพระที่เห็นต่างกันในการปฏิบัติ ตอนนั้นหลวงปู่ชอบท่านถูกกล่าวหาว่าเป็นพระเถื่อนเลื่อนลอย ไม่มีสังกัดวัดวาอารามอาศัยจำพรรษาเป็นหลักแหล่ง จนมีการตั้งอธิกรณ์ขึ้นมาสอบสวนท่าน *(**อธิกรณ์** คือ เรื่องข้อพิพาทระหว่างพระกับพระ หรือระหว่างพระกับโยม เมื่อมีอธิกรณ์ข้อร้องเรียนเกิดขึ้นก็จะมีการตั้งคณะกรรมการสงฆ์มาสอบสวนผู้เกี่ยวข้องในข้อร้องเรียนนั้นๆ เพื่อหาข้อยุติเรื่องราว)*

คณะกรรมการสงฆ์ได้มาทำการตรวจสอบอธิกรณ์หลวงปู่ชอบ โดยมีเจ้าคณะตำบลแม่ริม ฝ่ายมหานิกาย สมัยนั้น เป็นประธานสงฆ์ในการตรวจสอบ หลวงปู่ธิท่านออกมารับรองฐานะพระภิกษุให้กับหลวงปู่ชอบ จนเป็นเหตุให้ท่านถูกหมู่คณะฝ่ายมหานิกายตั้งข้อรังเกียจ ไม่อยากคบหาสมาคมกับท่าน

ย้อนเล่าเรื่องราวตอนหลวงปู่ชอบท่านมาจำพรรษาที่บ้านสันป่าตึง ชาวบ้านสันป่าตึงมีความศรัทธาในวัตรปฏิบัติของท่าน จึงพากันมาทำบุญกับท่าน เป็นเหตุให้พระเณรเจ้าถิ่นกลุ่มหนึ่งไม่พอใจที่พวกตนเสียความเคารพนับถือจากชาวบ้าน พระกลุ่มนี้ไม่พอใจหลวงปู่ชอบ จึงจ้างนักเลงขี้เหล้ามารบกวนข่มขู่ท่านต่างๆ นานา เช่น จ้างพวกขี้เหล้ามาด่าทอตอนท่านบิณฑบาต จ้างพวกขี้เหล้ามารบกวนเวลาท่านเดิน

จงกรม นั่งภาวนา จ้างพวกขี้เหล้าเอาก้อนหิน ไม้ ค้อน มาขว้างปาใส่กุฏิที่พักของท่าน เป็นต้น ถึงอันธพาลกลุ่มนี้จะมารบกวนข่มขู่อย่างไร หลวงปู่ชอบท่านบอก *“เราไม่เคยโกรธเคืองหรือเกรงกลัวคนพวกนี้เลย ตรงกันข้าม เรากลับคิดเมตตาสงสารในความมืดบอดของสติปัญญาคนพวกนี้”*

เมื่อจ้างอันธพาลมาข่มขู่แล้ว หลวงปู่ชอบยังไม่หนี พวกสมีกลุ่มนี้จึงให้คนเอาหนังสติ๊กมายิงเวลาท่านบิณฑบาต ท่านบอก *“ลูกหินหนังสติ๊กที่เขายิงใส่นั้น ไม่เคยถูกเนื้อต้องตัวของเราเลยแม้แต่ลูกเดียว”* ถามองค์ท่านว่า *“ทำไมไม่โดนลูกหินหนังสติ๊ก”* ท่านว่า *“เราไม่เคยมีกรรมกับพวกนี้มาก่อน เขาจึงทำอันตรายอะไรเราไม่ได้ อำนาจศีลธรรมที่เราบำเพ็ญมา เป็นกำแพงทิพย์ปิดกั้นอันตรายไม่ให้เข้ามาใกล้ตัวเรา อำนาจคุณศีลคุณธรรมเป็นปาฏิหาริย์ที่ยากเกินคาดเดา ทิพยปาฏิหาริย์เป็นเรื่องยากในการกำหนดให้เกิดขึ้น ปาฏิหาริย์จะเกิดขึ้นเมื่อเวลาที่ผู้มีบุญอยู่ในภาวะคับขันอันตรายเท่านั้น”*

เมื่อขับไล่ก่อกวนยังไง หลวงปู่ชอบก็ยังไม่หนีไปจากบ้านสันป่าตึง พระอันธพาลกลุ่มนี้จึงบอกหลวงปู่ธิให้มาขับไล่หลวงปู่ชอบให้ออกไปจากที่นี่ หลวงปู่ธิท่านไม่เห็นด้วยกับความคิดและการกระทำของพวกพระอันธพาลกลุ่มนี้ ท่านบอกกับพระพวกนี้ว่า ***“เราเป็นผู้นิมนต์อาจารย์ชอบให้ท่านมาจำพรรษาอยู่ที่นี่ ถ้าใครจะมาไล่อาจารย์ชอบให้ท่านออกไปจากที่นี่ ก็ให้พากันมาขับไล่ให้เราหนีไปจากที่นี่เสียก่อน”*** หลวงปู่ธิยืนกรานไม่เห็นด้วย ท่านจึงถูกตั้งข้อรังเกียจจากพระอันธพาลกลุ่มนี้

พระอันธพาลเจ้าถิ่นเมื่อทำอะไรองค์ท่านหลวงปู่ชอบไม่ได้ หนำซ้ำยังมีองค์ท่านหลวงปู่ธิออกมารับรองอีก การทำตามทำนองคลองธรรมของหลวงปู่ธิกลับกลายเป็นการกระทำที่ไม่ถูกใจของพวกอันธพาลมารผ้าเหลืองกลุ่มนี้ พวกเขาจึงพากันไปร้องเรียนกล่าวโทษอันเป็นเท็จแก่เจ้าคณะตำบลแม่ริม ฝ่ายมหานิกาย สมัยนั้น ให้มาทำการตรวจสอบองค์ท่านหลวงปู่ชอบ เจ้าคณะตำบลแม่ริมเกรงใจหลวงปู่ธิ เพราะท่านเป็นพระที่ชาวบ้านสันป่าตึงให้ความเคารพเชื่อถือ เจ้าคณะตำบลแม่ริมไม่สามารถดำเนินการเรื่องนี้ได้อย่างสะดวกใจ จึงนำเรื่องนี้ไปปรึกษากับเจ้าคณะอำเภอเมือง

เชียงใหม่ ฝ่ายมหานิกาย ในสมัยนั้น เจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่ ฝ่ายมหานิกาย มีคำสั่งแต่งตั้งให้เจ้าคณะตำบลแม่ริม ร่วมกับพระเลขาเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่ ให้มาตรวจสอบหนังสือสุทธิหลวงปู่ชอบ และให้ทำการสอบสวนความประพฤติของหลวงปู่ชอบทางพระวินัย

คืนก่อนที่จะมีการสอบอธิกรณ์นั้น หลวงปู่ชอบท่านบอก *"เรานั่งภาวนาอยู่กุฏิ เรานิมิตเห็นพระหลายองค์พากันมาหาเราด้วยท่าทางเอาเรื่อง พระแต่ละองค์แสดงท่าทำตาขึงใส่ เรายกนิมิตนี้ขึ้นมาพิจารณา จึงรู้ว่าจะมีพระมาตรวจสอบพระวินัยเราในวันพรุ่งนี้ เราตั้งจิตอธิษฐานในสมาธิว่า* ***"ข้าพเจ้าไม่มีจิตคิดประมาทต่อพระธรรมวินัย ข้าพเจ้าไม่ได้มาเบียดเบียนผู้หนึ่งผู้ใดอันเป็นการทำผิดทำนองคลองธรรม ข้าพเจ้ามาจำพรรษาในสถานที่แห่งนี้เพื่อสงเคราะห์ธรรมแก่ผู้อื่นเท่านั้น หากมีการสอบถามเรื่องใดในตัวของข้าพเจ้า ขอให้ข้าพเจ้ามีสติปัญญาสามารถอาจหาญตอบข้อคำถามเขาได้ทุกข้อ ขอให้ข้าพเจ้าอย่าได้ติดขัดในคำถามที่พวกเขาถามข้าพเจ้าเลย"***

รุ่งขึ้นหลังจากบิณฑบาตฉันอาหารแล้ว หลวงปู่ชอบท่านออกมาเดินจงกรมตามปรกติดังที่เคยปฏิบัติมา เดินจงกรมอยู่จนบ่าย ท่านเห็นมีพระกลุ่มหนึ่งพากันเดินเข้ามาหา พระที่มาหาท่านมีด้วยกันทั้งหมด ๕ รูป หนึ่งในจำนวนนั้นมีหลวงปู่ธิท่านร่วมเดินทางมาด้วยในฐานะผู้รับรองหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบเห็นพระมาหาท่านจึงเลิกจากทางจงกรม มาปฏิคมต้อนรับอาคันตุกะตามธรรมเนียมมารยาทสมณะวิสัย หลังกราบไหว้ต้อนรับคณะพระที่มาตรวจสอบแล้ว เจ้าคณะตำบลแม่ริม กับพระเลขาเจ้าคณะอำเภอเมืองเชียงใหม่ ก็สอบปากคำขอดูหนังสือใบสุทธิของท่านเพื่อตรวจสอบหลักฐานสังกัด

(หนังสือใบสุทธิฉบับแรกของหลวงปู่ชอบ สังกัดวัดบรมนิวาสฯ ลงนามรับรองโดย ท่านเจ้าคุณพระอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจันโท) *เป็นที่น่าเสียดาย หนังสือใบสุทธิฉบับนี้เก็บไว้ที่กุฏิผู้ว่าทองดำ วัดป่าโคกมน ถูกปลวกแทะเสียหายทั้งเล่ม แต่ยังดีที่องค์ท่านหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี เก็บรูปถ่ายที่ใช้ทำหนังสือสุทธิขององค์ท่านหลวงปู่ชอบเอาไว้ให้ลูกหลานรุ่นหลังได้นำมาบูชา)*

หลวงปู่ชอบท่านให้ความร่วมมือกับคณะกรรมการพระที่มาทำการตรวจสอบท่านเป็นอย่างดี เจ้าคณะตำบลแม่ริม ถามว่า ***“ท่านมาจากไหน ใครเป็นครูบาอาจารย์ของท่าน”*** หลวงปู่ชอบท่านตอบว่า ***“กระผมมาจากอุดรธานี กระผมเป็นลูกศิษย์ของท่านพระอาจารย์มั่นขอรับ”***

พอหลวงปู่ชอบเอ่ยชื่อขององค์ท่านหลวงปู่มั่นขึ้นมา เจ้าคณะตำบลแม่ริม ถามว่า ***“ท่านเป็นลูกศิษย์ท่านพระอาจารย์มั่นหรือ”*** หลวงปู่ชอบท่านตอบ ***“ขอรับกระผม”*** เจ้าคณะตำบลแม่ริม ถามท่าน ***“มาทำอะไรอยู่ที่นี่”*** หลวงปู่ชอบท่านตอบ ***“กระผมมาพักภาวนาจำพรรษาขอรับ”*** เจ้าคณะตำบลแม่ริมถาม ***“ทำไมท่านไม่จำพรรษาอยู่วัด”*** หลวงปู่ชอบบอก ***“กระผมคุ้นเคยกับการปฏิบัติอยู่แต่ในป่า กระผมจึงมาจำพรรษาอยู่ในเสนาสนะป่าแห่งนี้ นอกเหนือจากที่กล่าวมานี้ กระผมก็ไม่มีสิ่งอื่นแอบแฝง”***

เจ้าคณะตำบลแม่ริมและคณะกรรมการสงฆ์ที่มาสอบสวน พากันสอบสวนท่านในทุกๆ เรื่องที่ถูกกล่าวหา หลวงปู่ชอบตอบคำถามที่เขาถามท่านได้ทุกข้อ ทำให้คณะที่มาตรวจสอบจึงสิ้นสงสัยในตัวของท่าน หลวงปู่ธิท่านให้การรับรองสถานะหลวงปู่ชอบท่านจึงพ้นข้อกล่าวหาทุกเรื่อง ท่านจึงได้จำพรรษาอยู่บ้านสันป่าตึงอย่างเป็นปรกติสุขจนพ้นพรรษาปีพุทธศักราช ๒๔๙๑

เมื่อกล่าวถึงหลวงปู่ครูบาธรรมธิแล้ว ผู้บันทึกขอเล่าถึงองค์ท่านสักเล็กน้อย เพื่อให้ลูกหลานลูกศิษย์รุ่นหลังของหลวงปู่ชอบได้รู้ถึงความสัมพันธ์ของหลวงปู่ชอบกับหลวงปู่ครูบาธรรมธิ มีความเป็นมาอย่างไรในอดีต

หลวงปู่ชอบเล่าให้ฟังว่า *“ท่านอาจารย์ธิมีความสนใจในการปฏิบัติทางด้านจิตภาวนามาก อาจารย์ธิท่านไปฝากตัวเป็นลูกศิษย์ครูบาเจ้าศรีวิชัย ผู้ยิ่งใหญ่แห่งล้านนา”* ท่านบอกครั้งหนึ่งหลวงปู่ธิท่านเดินทางมากราบองค์ท่านหลวงปู่มั่น ที่บ้านแม่กอย อำเภอพร้าว หลวงปู่ธิฟังธรรมองค์ท่านหลวงปู่มั่น ท่านเกิดความศรัทธาในคำสอนขององค์ท่านหลวงปู่มั่น จึงฝากตัวเป็นลูกศิษย์องค์ท่าน หลวงปู่ธิท่านพบกันกับหลวงปู่ชอบครั้งแรกที่บ้านแม่กอย อำเภอพร้าว ท่านทั้งสองถูกอัธยาศัยใจคอกันในทางธรรม เวลา

หลวงปู่ธิติดขัดสงสัยในธรรมวินัยเรื่องใด ท่านจะมาปรึกษาข้อธรรมวินัยนั้นๆ กับหลวงปู่ชอบ จึงทำให้ท่านทั้งสองสนิทสนมกัน จนหลวงปู่ชอบท่านเรียกหลวงปู่ธิว่า **"ตุ๊ปี้"** พระพี่ชาย

หลังจากหลวงปู่ชอบไปเที่ยววิเวกจำพรรษาอยู่ประเทศพม่า ท่านทั้งสองก็ไม่ได้พบกันนานหลายปี ท่านทั้งสองมาพบกันอีกครั้งที่บ้านน้ำริน อำเภอแมริม หลวงปู่ชอบว่าหลวงปู่ธิท่านสนใจทางด้านภาวนา ท่านเป็นพระมหานิกายสายเหนือที่เป็นลูกศิษย์ท่านพระอาจารย์ใหญ่มั่นอีกองค์หนึ่ง หลังจากท่านอาจารย์มั่นกลับมาอยู่อีสาน อาจารย์ธิท่านก็แสวงหาครูบาอาจารย์ผู้มีความรู้มาแนะนำธรรมให้กับท่าน ท่านอธิษฐานว่า ***"หากข้าพเจ้าไม่ได้พบกับท่านพระอาจารย์มั่นอีก ก็ขอให้ข้าพเจ้าได้พบกับลูกศิษย์ที่เคยปฏิบัติกับท่านพระอาจารย์มั่นโดยตรง ท่านผู้นี้จะต้องเป็นผู้รู้ธรรมมีวาสนาร่วมกันกับข้าพเจ้ามาก่อน ขอให้ท่านผู้นี้ได้มาเป็นผู้ที่แก้ไขปัญหาธรรมให้กับข้าพเจ้า"***

"เรากับท่านอาจารย์ธิมีวาสนาร่วมกันมาก่อนในทางนี้ พอเรากับท่านมาพบกันอีกครั้งที่บ้านน้ำริน อาจารย์ธิท่านถามเราถึงปัญหาที่ท่านคาใจมานาน เราแก้ปัญหาธรรมให้ท่าน อาจารย์ธิพิจารณาตามธรรมที่เราแสดงให้ฟัง ท่านอุทานลั่นวัดน้ำริน ***"เฮาป่ะแล้ว คนที่จะมาแก้ไขปัญหาให้กับเฮา เฮาป่ะแล้วๆ"*** *อาจารย์ธิท่านว่าของท่านซ้ำๆ อย่างนั้นจนเราขำในอาการกิริยาดีใจของท่าน"*

หลวงปู่ธิท่านนิมนต์หลวงปู่ชอบไปจำพรรษาอยู่ด้วยกันที่บ้านสันป่าตึง หลวงปู่ชอบบอกหลวงปู่ธิว่า ท่านขอจำพรรษาเพียงลำพังองค์เดียวเพื่อความสะดวกในเวลาปฏิบัติ หลวงปู่ชอบท่านถามหลวงปู่ธิว่า ***"ใกล้ๆ วัดสันป่าตึงมีวัดป่าอยู่หรือไม่"*** หลวงปู่ธิบอก ***"แถวนั้นไม่มีวัดป่า ถ้าอาจารย์ชอบอยากจะจำพรรษาอยู่แถวนั้น ผมจะให้โยมไปทำเสนาสนะให้จำพรรษา"*** เมื่อสร้างเสนาสนะเสร็จแล้ว หลวงปู่ธิท่านให้โยมมานิมนต์หลวงปู่ชอบที่บ้านน้ำริน ไปจำพรรษาที่เสนาสนะป่าบ้านสันป่าตึง

ระหว่างองค์ท่านทั้งสองจำพรรษาอยู่บ้านสันป่าตึงด้วยกัน ตอนเย็นแต่ละวัน หลวงปู่ธิท่านจะเดินจากวัดสันป่าตึง มาสนทนาธรรมกับหลวงปู่ชอบ หรือบางครั้ง

หลวงปู่ชอบท่านก็จะไปหาหลวงปู่ธิที่วัดสันป่าตึง จนกลายเป็นกิจวัตรประจำวันของท่านทั้งสอง ในตอนนั้น องค์ท่านทั้งสองจึงมีความสนิทแนบแน่นต่อกัน หลวงปู่ชอบท่านว่าหลวงปู่ธิเป็นสหายธรรมสายมหานิกายที่ท่านรักและเคารพนับถือมากองค์หนึ่ง ท่านบอก ***"อาจารย์ธิเป็นทั้งพี่ชายเป็นทั้งเพื่อนร่วมตายของเราอีกองค์หนึ่ง ท่านเป็นพระที่เรากราบไหว้ได้อย่างสนิทใจ อาจารย์ธิท่านเป็นสหธรรมิกมิตรแท้ของเรามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน"***

ทุกครั้งที่หลวงปู่ชอบขึ้นไปเมตตาลูกศิษย์ทางเชียงใหม่ ท่านจะแวะไปกราบเยี่ยมสนทนากับหลวงปู่ธิทุกครั้ง ผู้บันทึกเคยพบหลวงปู่ธิหลายครั้งเวลาที่ท่านเดินทางมาเยี่ยมหลวงปู่ชอบที่วัดป่าโคกมน งานทำบุญครบรอบอายุขององค์ท่านหลวงปู่ชอบแต่ละปี หลวงปู่ชอบท่านจะให้ทำหนังสือกราบนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ธิให้มาร่วมในงานเป็นกรณีพิเศษ หลวงปู่ชอบท่านจะสละที่พักของท่านให้หลวงปู่ธิพักทุกครั้ง และมอบหมายให้ผู้บันทึกเป็นตัวแทนของท่านดูแลหลวงปู่ธิอย่าให้ขาดตกบกพร่อง

พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านบอก *"อาจารย์ธิ แต่ก่อนท่านดูแลปฏิบัติกับเรามาเป็นอย่างดี เราต้องดูแลท่านอย่างดีเพื่อเป็นการตอบแทนบุญคุณท่านที่เคยมีต่อเรา เรามอบหมายให้ท่านเป็นหัวใจในการดูแลอาจารย์ธิแทนเรา"*

ตนเองดีใจที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์ยกหน้าที่อุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่ธิ พระอริยเจ้าล้านนา ที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบรับรองในภูมิว่า **"ประเสริฐแล้ว"** เวลาหลวงปู่ธิมาพักที่วัดป่าโคกมน หลวงปู่ชอบกับตนเองจะมาคอยดูแลองค์ท่านอย่างสม่ำเสมอ ไม่ว่าจะเป็นกลางวันหรือกลางคืน หลวงปู่ชอบท่านจะปฏิบัติต่อองค์ท่านหลวงปู่ธิ ยังกับว่าท่านเป็นพระผู้น้อย ซึ่งตนเองไม่เคยเห็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านแสดงออกกับใคร นอกจากท่านจะแสดงกับ**องค์ท่านหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี** นอกจากหลวงปู่เทสก์แล้ว ก็มี**หลวงปู่ครูบาธรรมธิ**นี่แหละที่หลวงปู่ชอบท่านแสดงความเคารพนอบน้อมออกมาให้เห็น

หลวงปู่ธิท่านเป็นพระมหาเถระผู้ใหญ่ที่อ่อนน้อมถ่อมตนมาก แววตาท่านบ่งบอกถึงความเป็นพระที่มีเมตตาธรรมสูง เห็นความอาจหาญในแววตาของท่าน ก็คิดนึกไป

ตามประสาตนเอง หลวงปู่ธิสมัยเป็นหนุ่ม ท่านคงจะดุดันเอาการเหมือนกัน เพราะแววตานักสู้ของท่านฉายแววซ่อนคมภายในให้เห็น

เรียนถามองค์ท่านหลวงปู่ธิถึงความสัมพันธ์ของท่านกับหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ธิท่านตอบแบบถ่อมตนว่า ***“ผมพรรษามากกว่าอาจารย์ชอบ ๕ พรรษา ถึงอาจารย์ชอบท่านจะอ่อนพรรษากว่าผมก็ตาม อาจารย์ชอบท่านเป็นผู้แนะนำทางด้านภาวนาให้กับผม ผมจึงเคารพนับถืออาจารย์ชอบเป็นครูบาอาจารย์ที่มีบุญคุณกับผมมากในเรื่องนี้ ผมกับท่านจึงทิ้งกันไม่ได้จนกว่าจะตายจากกัน”***

ฟังหลวงปู่ครูบาธรรมธิท่านพูดแล้ว ทำให้ตนเองเห็นภาพความเป็นปิยมิตรในอดีตของององค์ท่านทั้งสองได้อย่างชัดเจน ความเป็นปิยมิตรสหธรรมิกของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ทั้งสององค์ท่านจึงมั่นคง ส่งผลมาให้เราพระเณรลูกหลานยุคปัจจุบันได้สานต่อแนวทางของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ทั้งสองไว้ กราบคารวะองค์ท่านหลวงปู่ธิ วัดสันป่าตึง **“เพื่อนแท้เมื่อยามยาก”** ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ด้วยความเคารพยิ่ง

สร้างสำนักสงฆ์ผาแด่น

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๑ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ตอนท่านจำพรรษาที่เสนาสนะป่าบ้านสันป่าตึง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ ท่านได้รู้จักกันกับตาเสาร์ชาวกะเหรี่ยง บ้านผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ พาพี่น้องลงจากดอยผาแด่นมาทำบุญกับหลวงปู่ธิ ที่วัดบ้านสันป่าตึง

หลวงปู่ชอบบอก อดีตชาติท่านกับตาเสาร์ผาแด่นเคยเกิดเป็นพี่น้องกัน เมื่อชาติที่ท่านเกิดเป็นชาวกะเหรี่ยง ประเทศพม่า ชาตินั้น**ตาเสาร์**เกิดเป็นพี่ชายของท่าน **หลวงพ่อยาง** (หลวงปู่คำผอง กุสลธโร) เกิดเป็นน้องชาย พอท่านจบกิจในพระศาสนาแล้ว หลวงปู่ชอบท่านจึงเดินทางไปโปรดบุคคลที่เกี่ยวข้องกันกับองค์ท่าน ทั้งกายทิพย์กายหยาบ ให้รู้จักศีลธรรม ตาเสาร์กับหลวงปู่คำผอง อดีตพี่ชายกับน้องชายขององค์ท่านเป็นอีกผู้หนึ่งที่พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านโปรดเอาจนรู้เห็นเป็นธรรมในพระศาสนา

ตาเสาร์นิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบไปพักภาวนาที่ผาแด่น เพื่อโปรดญาติโยมชาวกะเหรี่ยง บ้านผาแด่น ให้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ตาเสาร์พาองค์ท่านหลวงปู่ชอบไปดูดอยลูกหนึ่ง ซึ่งอยู่ไม่ไกลจากบ้านผาแด่นมากเท่าไรนัก หลวงปู่ชอบท่านพิจารณาสถานที่แห่งนี้เจริญธรรม ท่านจึงบอกตาเสาร์ว่า *"เราจะจำพรรษาอยู่ที่นี่"*

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๒ พรรษาที่ ๒๕ **หลวงปู่ชอบ ฐานสโม** ท่านจำพรรษาองค์เดียวที่**บ้านผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่** และเป็นปีแรกที่หลวงปู่ชอบท่านสร้างสำนักสงฆ์ผาแด่นขึ้นมาเพื่อใช้เป็นสถานที่ฝึกฝนอบรมลูกศิษย์

สำนักสงฆ์ผาแด่นเป็นวัดแรกที่หลวงปู่ชอบสร้างขึ้นมาในพระพุทธศาสนาในนามของท่าน สืบเนื่องจากท่านได้รับมอบหมายจากองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ฝากพระศาสนาให้ท่านเป็นผู้สืบทอดพระศาสนา องค์ท่านหลวงปู่มั่นขอให้หลวงปู่ชอบออกมาสอนโลก ฝึกฝนอบรมธรรมสร้างทายาทให้พระศาสนา หลวงปู่ชอบท่านพิจารณาตามที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์บอก ท่านจึงสร้างสำนักสงฆ์ผาแด่นขึ้นมาเพื่อใช้เป็นสถานที่ฝึกฝนอบรมลูกศิษย์ สำนักสงฆ์ผาแด่นนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่หลวงปู่ชอบท่านใช้เป็นสถานที่รวบรวมลูกศิษย์ขึ้นมาในพระพุทธศาสนา

องค์ท่านหลวงปู่มั่นลาเข้านิพพาน

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๒ เป็นปีแรกที่หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านมาจำพรรษาและสร้างสำนักสงฆ์ผาแด่นขึ้นมา หลังออกพรรษาของปีนี้ วงศ์กรรมฐานได้สูญเสียพ่อแม่-ครูบาอาจารย์ ผู้เป็นเสาหลักของพระฝ่ายวิปัสสนาธุระ **องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ท่านละสังขารนิพพาน เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๔๙๒** เรื่องนี้หลวงปู่ชอบท่านได้เล่าให้ฟังว่า

"ปีแรกจำพรรษาอยู่ผาแด่น ท่านอาจารย์ใหญ่มั่นมาหาเราในนิมิตสี่ครั้ง ท่านเมตตามาเยี่ยมแสดงธรรมให้ฟังทางนิมิต ก่อนจากไปแต่ละครั้ง ท่านจะบอกว่า ***"ท่านชอบ อีกไม่นานเราก็จะละสังขารแล้วนะ"*** *ท่านบอกวัน เวลา สถานที่ละสังขาร ให้ฟังทั้งหมด*

พอวันอาจารย์ใหญ่มั่นท่านละสังขาร เราเฝ้าดูเหตุการณ์นี้อยู่ตลอด พอขึ้นยามสาม โลกธาตุในจิตเกิดสั่นสะเทือนอย่างรุนแรง เรารำพึงในใจ ***“ท่านอาจารย์ใหญ่ละสังขารแล้วน้อ พ่อแม่ครูบาอาจารย์สิ้นสังขารธาตุขันธ์จากโลกนี้เข้านิพพานอย่างสมบูรณ์แล้ว”***

ตีสี่ เราออกมาเดินจงกรมอยู่หน้าศาลาผาแด่น อาจารย์ใหญ่มั่นท่านมาปรากฏรูปสมมุติอยู่บนอากาศ เหนือทางเดินจงกรมของเรา เรานั่งคุกเข่าลงพื้นกราบคารวะท่านอาจารย์ใหญ่อยู่บนอากาศ ท่านบอกเรา ***“ท่านชอบ ผมละขันธ์เข้านิพพานแล้วเด้อ ท่านอย่าเสียเวลาไปงานเผาผีสรีระเน่าเหม็นของเราเด้อ ให้ท่านประกอบความเพียรเพื่อโปรดสัตว์โลกผู้ยังข้องคาอยู่นี้ให้ได้มากที่สุด ท่านเป็นลูกศิษย์ผู้หนึ่งที่เราฝากพระศาสนาไว้ให้ท่านดูแล ให้ท่านรับภาระโปรดสัตว์โลกต่อจากเรา ประโยชน์สัตว์โลกบางบุคคลจะเต็มเปี่ยมได้เพราะท่านช่วยหนุนเสริม ให้ท่านจงจำคำเราเอาไว้”***

พอว่าจบ อาจารย์ใหญ่ท่านก็ลอยขึ้นไปยังเบื้องสูงสุดฟากฟ้า เราเดินจงกรมถวายพระคุณขององค์ท่านจนสว่างแจ้ง ทำความเพียรเพื่อถวายเป็นอาจาริยบูชาแด่องค์ท่านเพียงอย่างเดียว ไม่สนใจในเรื่องอาหารการขบฉัน ใจมันไม่อยากทำอย่างอื่น นอกจากการทำความเพียรถวายพระคุณท่านอาจารย์ใหญ่มั่นเท่านั้น”

ท่านบอก ตลอดระยะ ๓ วัน ที่ท่านทำความเพียรถวายเป็นอาจาริยบูชาแด่องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ผู้เป็นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ พอถอนจิตออกมารับแขก พวกเทพเทวดาพญานาคทุกชั้นภูมิ พากันมาแสดงความอาลัยต่อการจากไปขององค์ท่านหลวงปู่มั่นให้ท่านทราบ เทพเจ้าเหล่าเทวดาทั้งหลายที่เคยได้รับความชุ่มเย็นในเมตตาธรรมขององค์ท่านหลวงปู่มั่น เมื่อสิ้นองค์ท่านไปแล้ว พวกเขาไม่รู้จะพึ่งพิงอิงธรรมกับผู้ใด โดยเฉพาะเทพเจ้าเหล่าเทวดาในเมืองเชียงใหม่ พากันมาหาหลวงปู่ชอบเพื่อให้ท่านแสดงปลอบประโลมเป็นจำนวนมาก

บุญฤทธิ์ ช้างเผือกผาแด่น

ก่อนเข้าพรรษาปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ หลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต ท่านเดินทางบุกป่าฝ่าดอยขึ้นมาบ้านกะเหรี่ยงผาแด่น เพื่อจะมาฝากตัวเป็นลูกศิษย์องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ฐานสโม

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก *“ก่อนบุญฤทธิ์มาหา เฮานิมิตเห็นช้างเผือกมานอบน้อม พอบุญฤทธิ์มาขอเป็นลูกศิษย์ เฮาพิจารณาวาสนาท่านบุญฤทธิ์ ท่านบุญฤทธิ์เป็นผู้มีวาสนาฮู้เห็นธรรม เฮาเลยรับเอาท่านบุญฤทธิ์ไว้เป็นลูกศิษย์ เฮาทรมานท่านบุญฤทธิ์ด้วยการปฏิบัติทุกวิถีทางกรรมฐาน ลูกขุนนางผู้ดีตีนแดงนี่มันสิอดทนได้ซ่ำใด๋ บุญฤทธิ์ทนต่อการฝึกฝนเฮาได้เบิ่ดทุกอย่าง ด่ากะบ่เถียง บ่ให้กินข้าว บุญฤทธิ์กะทนได้ เฮาเคี่ยวเข็นบุญฤทธิ์อยู่ผาแด่นสองปี บุญฤทธิ์กะได้ดวงตาธรรมอยู่นั่น ช้างเผือกผาแด่นบุญฤทธิ์ของเฮานี่ ปล่อยไปไสกะบ่หลงป่า บ่หลงทาง”*

หลวงปู่ชอบท่านเล่าประวัติหลวงปู่บุญฤทธิ์ให้ฟังว่า หลวงปู่บุญฤทธิ์ท่านเป็นลูกผู้ดีมีตระกูล จบการศึกษาสูง ท่านบอก *“ท่านบุญฤทธิ์เป็นลูกศิษย์องค์แรกของเฮาที่มาจากลูกเจ้ามุนขุนนาง ท่านบุญฤทธิ์แบกคัมภีร์มาถามเฮาเรื่องธรรม อ่านอันใด๋มาสงสัยอันใด๋มา กะเอาตำรามาถามเฮา เฮาบอก* ***“ถามหาเอาสวรรค์วิมานนิพพานอีหยังจากตำรา เฮาบ่แม่นนักอ่าน เฮาเป็นนักทำ อยากฮู้อีหยังกะให้เรียนเอาในจิตในใจของตนเอง มันถึงจะเกิดปัญญาฮู้ธรรมขึ้นมาได้ อ่านหนังสือมันกะได้แต่สัญญาความจำได้หมายรู้เท่านั้น อ่านไปหลายกะเถียงกับตำรา ถ้าจะมาอยู่ฝึกฝนกับเฮา กะให้วางตำราไว้ก่อน อยากฮู้อีหยังกะให้เรียนเอาในจิตในใจของตนเอง เฮาสิสอนให้”*** *บุญฤทธิ์ถึงวางหนังสือลงมือปฏิบัติ”*

หลังจากองค์ท่านหลวงปู่ชอบแนะนำอุบายธรรมในการปฏิบัติให้แล้ว หลวงปู่บุญฤทธิ์ท่านก็ลงมือปฏิบัติ เดินจงกรมภาวนายันรุ่งยันค่ำ หลวงปู่บุญฤทธิ์ท่านปฏิบัติไม่ถึงเดือน จิตท่านก็รวมเป็นสมาธิ จากคำถามที่ท่านเคยถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า ***“จิตแยกจากขันธ์ห้านั้นเป็นอย่างไร”*** ท่านก็มาทราบด้วยตนเองที่ผาแด่น

หลวงปู่บุญฤทธิ์เล่าเรื่องการปฏิบัติของท่านตอนอยู่กับองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่ผาแด่นให้ฟังว่า **“ผมอ่านหนังสือมา หนังสือเขาบอกจิตแยกรูปแยกนามออกมาเป็นแบบนี้ เรียนถามพ่อแม่ครูจารย์ “จิตแยกจากขันธ์ห้ามันเป็นแบบที่เขาว่านี้หรือขอรับ”** ถูกท่านอาจารย์ชอบว่าให้ **“ถามหาสิแตกอีหยัง เอาพุทโธให้มันได้ในจิตในใจของตนเองเสียก่อนค่อยมาถามเรา”**

ผมก็ลุยเอาพุทโธ เดินจงกรมภาวนาวันหนึ่งๆ หลายชั่วโมง ยิ่งทำความเพียรมากเท่าไหร่ ใจยิ่งดูดดื่มในความเพียรของตนเอง พอจิตรวมเป็นสมาธิเท่านั้นแหละ รู้เลยอ๋อ จิตแยกจากขันธ์ห้า แยกรูปแยกนาม มันเป็นแบบนี้นี่เอง เกิดปัญญารู้ด้วยตนเอง ซึ่งต่างจากตำรับตำราที่ตนเองเคยศึกษาเล่าเรียนมา แผนที่กระดาษกับการเดินทางจริงมันต่างกัน เปรียบอย่างหนึ่ง เหมือนดูรูปภาพอาหารกับการชิมรสชาติมันต่างกัน

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านรู้ว่าผมมีต้นทุนแล้ว ท่านถาม **“เป็นยังไงบุญฤทธิ์ รู้แล้วหรือยัง”** ผมบอก **“รู้แล้วครับท่านอาจารย์”**

ผมเล่าเรื่องภายในให้ท่านทราบ ท่านอาจารย์ชอบบอก **“ที่ผมไม่พูดให้ท่านฟังทีแรกนั้น กลัวท่านจะลังเลในเวลาปฏิบัติ ท่านฟังด้วยกิเลส ในใจของท่านก็ฟังด้วยนักภาวนาผู้ฝึกหัดใหม่ กิเลสมันจะก้าวขานำหน้าเราก่อนเสมอ เราต้องเอาความเพียรศรัทธา ขันติ วิริยะ วิ่งนำหน้ามัน”** ท่านอาจารย์บอกให้เอาต่อ อย่าหยุดแค่นี้ นี่เป็นเพียงจุดเริ่มต้นที่จะยกจิตของตนเองขึ้นสู่วิปัสสนา พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านให้กำลังใจ ผมก็ได้ใจ ลุยปฏิบัติเต็มที่ อดนอน ผ่อนอาหาร ทำความเพียรข้ามวันข้ามคืน ยิ่งทำมากเท่าไหร่ยิ่งเห็นผลในการปฏิบัติของตนเองมากเท่านั้น เหมือนเราค้าขายแล้วได้กำไร ใจมันก็เพียรสิ ได้ปฏิบัติกับพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบแบบตัวต่อตัว ผมเลยไปเร็ว ตนเองตั้งต้นธรรมในใจได้ที่ผาแด่น จากการเคี่ยวเข็ญของพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบทั้งหมด”

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ “เฮาเคี่ยวเข็ญบุญฤทธิ์อยู่ผาแด่นอย่างหนัก ท่านบุญฤทธิ์เดิมทีมีทิฐิในชาติตระกูลการศึกษา บ่ยอมไผ่ง่ายๆ เฮาปราบมานะทิฐิตัวนี้ของท่านบุญฤทธิ์ให้ลงก่อน ก่อนที่จะสอนเรื่องการปฏิบัติ บุญฤทธิ์ยอมเฮา จึงละมานะทิฐิตนเองลงได้”

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกหลวงปู่บุญฤทธิ์ ท่านเป็นพระเมืองกรุง ติดในรสชาติอาหารการขบฉันแบบคนเมือง ตอนมาอยู่ผาแด่นใหม่ๆ องค์ท่านใช้วิธีเอาอาหารละอาหารลองใจหลวงปู่บุญฤทธิ์ เวลาบิณฑบาตได้เนื้อได้ปลามา องค์ท่านจะกักไว้ไม่แบ่งให้หลวงปู่บุญฤทธิ์ได้ฉัน แต่ละวัน หลวงบุญฤทธิ์ท่านจะฉันตำรากบอนใส่เกลือ หรือไม่ก็ผักจิ้มกับน้ำพริกกะเหรี่ยง พอฉันไปหลายวัน ท่านก็ท้องเสียถ่ายจนแสบท้องแสบไส้

เรียนถามหลวงปู่บุญฤทธิ์ถึงเรื่องนี้ ท่านบอก *“เราก็รู้ว่าท่านอาจารย์ชอบฝึกความอดทนให้เราในเรื่องอาหาร เราไม่ออกปากให้ท่านฟัง อดทนเอาเพราะเราอยากได้ดี ยอมรับว่าตอนไปปฏิบัติกับท่านอาจารย์ชอบใหม่ๆ ตนเองยังติดขัดในเรื่องอาหาร เพราะคุ้นเคยแต่อาหารคนเมือง อยู่กับท่านอาจารย์ชอบ ฉันตำบอนใส่เกลือพอปะแล่มๆ ตำบอนกะเหรี่ยงมันเละเหมือนขี้ควาย ฉันเข้าไป เราถึงกับอาเจียนออกมา ฉันน้ำพริกกะเหรี่ยงนี่ ท้องเสียถ่ายท้องอยู่หลายวัน ท่านอาจารย์ชอบบอก* ***“ไม่ตายหรอกบุญฤทธิ์ ถ้าตายเพราะอาหารพวกนี้ พวกกะเหรี่ยงพวกยางเขาตายไปก่อนท่านแล้ว”***

หลวงปู่บุญฤทธิ์ถ่ายท้องจนไม่มีแรงเดินบิณฑบาต ท่านนอนซมไข้อยู่ที่พักหลายวัน มีวันหนึ่ง ลูกตาเสาร์ ชาวกะเหรี่ยงผาแด่นแต่งงาน ตาเสาร์เอาไก่ต้มตัวหนึ่งใส่บาตรให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบ องค์ท่านหลวงปู่ชอบบิณฑบาตได้ไก่ต้มตัวนี้มา ท่านยกให้หลวงปู่บุญฤทธิ์ฉันทั้งหมด องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก ***“บุญฤทธิ์ นี่ยาดี ฉันซะจะได้หายป่วยหายไข้ ล้างท้องล้างไส้ตนเอง”*** หลวงปู่บุญฤทธิ์ท่านฉันไก่ต้มที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบยกให้ ปรากฏว่าหลังจากนั้นมา ท่านจะฉันอาหารประเภทไหนก็ไม่เคยท้องร่วงอีกเลย องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงตั้งฉายาให้หลวงปู่บุญฤทธิ์ตอนอยู่ผาแด่นว่า **“บุญฤทธิ์ไก่ต้ม”**

เรื่องอาหารอีกเรื่องหนึ่งที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบเล่าให้ฟังตอนจำพรรษาอยู่ที่ผาแด่นกับหลวงปู่บุญฤทธิ์ ท่านบอก *“บิณฑบาตกับท่านบุญฤทธิ์ พวกยางเอาปิ้งขี่คันคาก* (ปิ้งคางคก) *ใส่บาตรให้เฮาโตหนึ่ง มื้อนั่นบิณฑบาตบ่ได้อีหยัง นอกจากปิ้งขี่คันคากโตเดียว เฮาแบ่งปิ้งขี่คันคากทางขาโต้ย* (ส่วนขาหลัง) *ให้ท่านบุญฤทธิ์*

คันสิบอกว่าปิ้งขี่คันคาก กะย่านท่านบุญฤทธิ์บ่กล้าฉัน เฮาบอกบุญฤทธิ์ **“เอ้า นี่ปิ้งกบบก ฉันซะ”** *ฉันแล้ว ท่านบุญฤทธิ์ถามเฮา* **“ท่านอาจารย์ กบบก นี่มันเหมือนกับกบทั่วไปไหม”** *เฮาบอก* **“อยากเห็นมันเป็นโต๋จั๋งใด๋ กะไห้ไปเปิดไม้แป้นหม่องล้างบาตรเบิ่ง อยู่นั่นมีกบบกอยู่โตหนึ่ง”** *ท่านบุญฤทธิ์เปิดไม้แป้นเห็นขี่คันคาก ฮ้องขึ้นกับหม่อง* **“ท่านอาจารย์ นี่มันคางคกนี่”** *เฮาว่า* **“เออ นั่นแหละกบบก มื้อหลังกะให้จำไว้ ที่ฉันไปแล้วกะปิ้งกบบกโตแบบนี่ล่ะ”** *บุญฤทธิ์เฮ็ดหน้าเซ่เว่ ปากบ่ออกตี้เพิ่น ฉันไปแล้วเด้ ฮากออกกะบ่ทัน”*

เรื่องปิ้งกบบกที่ผาแด่นนี้ เป็นเรื่องที่หลวงปู่ชอบเล่าทีไร องค์ท่านจะหัวเราะจนน้ำตาเล็ดทุกครั้ง องค์ท่านจะขำหลวงปู่บุญฤทธิ์เวลาเล่าถึงเรื่องนี้ ลูกศิษย์รุ่นหลังอย่างพวกเราฟังแล้วก็พลอยขำขันไปกับองค์ท่าน

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“บุญฤทธิ์มาอยู่ผาแด่นใหม่ๆ บ่ฮู้จักทาก ทากอยู่ผาแด่นบ่แม่นของข่อยเด้ ใบไม้ไหวแต่ละครั้งชูหัวซาบราบปานถั่วงอก เฮาบอกท่านบุญฤทธิ์ลงไปตักน้ำอยู่ซำบ่อมาให้เฮาสรง ท่านบุญฤทธิ์กลับขึ้นมา ถึกทากดูดเลือดตามแขนขาจนดำเบิ่ด บุญฤทธิ์ถามเฮา* **“อาจารย์ อยู่บนดอยแบบนี้ก็มีปลิงเน๊าะ”** *เฮาว่า* **“มันบ่แม่นปลิงเด้ บุญฤทธิ์ มันเป็นทากกินเลือดคนคือกันกับปลิง ปลิงมันอยู่น้ำ ทากมันอยู่บกหม่องซุ่มๆ”** *หม่อมบุญฤทธิ์เพิ่นจั่งฮู้ว่าทาก มื้อหลังลงไปตักน้ำ หม่อมบุญฤทธิ์เพิ่นระวังทากปานหยัง”*

คำพูดแต่ละคำที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบกล่าวถึงหลวงปู่บุญฤทธิ์นั้น ศิษย์ผู้น้องอย่างพวกเราสัมผัสได้ในเมตตาของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ที่ท่านมีต่อหลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต ท่านบอก *“หลังจากอาจารย์ใหญ่มั่นฝากพระศาสนาให้เราสอนคนแทนท่าน บุญฤทธิ์เป็นลูกศิษย์องค์แรกที่เฮาฝึกฝน เฮาบ่ได้ฝึกท่านบุญฤทธิ์ให้มาเป็นพระเฝ้าวัด เฮาฝึกท่านบุญฤทธิ์ให้เป็นช้างเผือกในพระศาสนา เฮาฝึกท่านบุญฤทธิ์ให้เป็นนาบุญของโลก”*

วัดป่าผาแด่น

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ หลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต ท่านเดินทางขึ้นมาผาแด่น เพื่อมาฝากตัวเป็นลูกศิษย์จำพรรษาศึกษาธรรมกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลวงปู่บุญฤทธิ์ท่านจำพรรษาครั้งแรกกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ที่สำนักสงฆ์ผาแด่นแห่งนี้ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ หลวงปู่บุญฤทธิ์เล่าถึงตอนท่านเดินทางมาฝากตัวเป็นลูกศิษย์ของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ที่สำนักสงฆ์บ้านผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ดังปรากฏในหนังสือชีวประวัติของท่านดังนี้

“ออกจากวัดบรมนิวาส อาตมาก็รีบกลับวัดดวงแข หัวลำโพง ตอนนั้นใกล้จะถึงวันอธิษฐานเข้าพรรษาแล้ว อาตมาก็รีบไปลาเจ้าอาวาสวัดดวงแข กราบเรียนท่านว่า ***“กระผมจะรีบไปตามหาท่านพระอาจารย์ชอบ”*** *ท่านเจ้าอาวาสตอบว่า* ***“ท่านคิดดูดีแล้วหรือบุญฤทธิ์ การที่ท่านจะไปตามหาท่านพระอาจารย์ชอบนั้น มันไม่ใช่เรื่องง่ายๆ นะ เดี๋ยวก็ได้หามท่านออกมาจากป่าหรอก”***

อาตมาในตอนนั้นไม่เชื่อใครหรอก คิดอยู่อย่างเดียวเท่านั้นว่า จะต้องตามหาท่านพระอาจารย์ชอบให้พบเท่านั้น ก็เลยรีบลาท่านเจ้าอาวาสวัดดวงแข เพื่อที่จะขึ้นรถไฟมุ่งหน้าไปยังเมืองเชียงใหม่ ในตอนแรกที่เดินทางไปถึงเมืองเชียงใหม่ อาตมาได้ไปพักอยู่ที่วัดแม่ริม (วัดป่าน้ำริน) *ที่วัดแม่ริม ได้พบกับท่านพระอาจารย์ตื้อ* (อจลธัมโม) *อาจารย์ตื้อท่านได้ห้ามเอาไว้ว่า* ***“อย่าไปเลยมันลำบากมาก พระขุนนางอย่างท่านนี้ จะอยู่กับท่านอาจารย์ชอบได้เหรอ”*** *แต่อาตมาก็ไม่ฟังเสียงที่ท่านอาจารย์ตื้อห้ามไว้ ได้เข้าไปกราบท่านอาจารย์แหวน* (หลวงปู่แหวน สุจิณโณ) *แจ้งความประสงค์กับท่านว่า* ***“กระผมอยากจะไปขออยู่จำพรรษากับท่านอาจารย์ชอบ”*** *ท่านอาจารย์แหวนท่านก็ได้ห้ามเอาไว้เช่นเดียวกันว่า* ***“การเดินทางเข้าไปหาท่านอาจารย์ชอบนั้น มันลำบากมากนัก”*** *แต่อาตมาก็ตั้งใจแน่วแน่แล้วว่าจะต้องเดินทางไปหาท่านอาจารย์ชอบ และขออยู่จำพรรษากับท่านให้ได้*

ตอนเช้าได้ว่าจ้างคนขนของบุกป่าฝ่าเขาขึ้นไปที่ผาแด่น พื้นดินที่ขึ้นไปนั้น ขี้โคลนลึกถึงหัวเข่า เดินขึ้นเขาสูงไปเรื่อยๆ กินระยะเวลาไปถึงครึ่งวัน เดินทางไปทั้งวัน จะหารอยเท้าของคนหรือของสัตว์นั้นก็ไม่เห็นมีเลย หนทางขึ้นไปผาแด่นนั้นลำบากมาก เดินวนหลงป่าอยู่ตั้งสองหน กว่าจะเดินทางไปถึงวัดหลวงปู่ชอบ (วัดป่าผาแด่น) *ก็เป็นเวลาเอาเกือบค่ำ นึกแอบบ่นในใจว่า* ***"แหม ท่านอาจารย์ชอบนี่ ทำไมท่านถึงได้มาอยู่ในที่ลำบากอย่างนี้หนอ"***

ความจริงอาตมากะว่าจะให้ไปถึงพอดี คือวันรุ่งขึ้นก็ให้เป็นวันเข้าพรรษา เพื่อจะเป็นการบังคับตนเองไปในตัวว่าจะเปลี่ยนใจไปไหนไม่ได้อีกแล้ว พอขึ้นไปถึงก็จุดเทียนอธิษฐานขออยู่จำพรรษาบนภูเขาสูงที่วัดป่าบ้านยางผาแด่น กับท่านพระอาจารย์ชอบ

พอรุ่งขึ้นเช้านั่นเอง โอ๊ย เจอกับข้าวของยางแท้ๆ เลยโยม เฉพาะอย่างยิ่งมันเป็นอะไรก็ไม่รู้ มันเหมือนกับขี้ควายที่กำลังเละๆ คือเขาเอาใบบอนมาตำใส่น้ำกับเกลือผสมกัน พอตักใส่ปากฉันเท่านั้นแหละ อาตมาท้องร่วงทุกวัน เป็นระยะเวลาประมาณเดือนหนึ่ง ยาแก้ท้องเสียหรือว่ายาอะไรที่มีติดตัวไป เอามากินจนหมดขวดก็ไม่เป็นผลอะไร

วันหนึ่งคิดว่าจะไม่บิณฑบาตแล้วล่ะ พอดีพวกยางเขาเอาเนื้อไก่มาถวายหลวงปู่ชอบ ตามปรกติพวกยางเขาจะไม่ค่อยกินเนื้อสัตว์ ถ้าวันไหนมีหมู มีเนื้อมีไก่ แสดงว่าวันนั้นจะต้องมีงานถวายผี หรือไม่ก็จะเป็นงานแต่งของเขา เขาเอาเนื้อไก่มาถวายหลวงปู่ชอบ แต่หลวงปู่ชอบท่านไม่ฉัน ท่านบอกให้เอาไปถวายท่านบุญฤทธิ์ โอ๊ย พอได้ฉันเนื้อไก่ที่หลวงปู่ชอบท่านเมตตาให้มา อาการท้องร่วงนั้นหายเด็ดขาดเป็นปลิดทิ้งทันที

วัดป่าบ้านผาแด่น ตั้งอยู่บนภูเขาสูงในป่าใหญ่ กลางคืนมักจะมีเสียงแปลกๆ ชวนให้น่ากลัวอยู่เสมอ ตกลงในปีนั้น (๒๔๙๓) *อาตมาก็ได้อยู่ร่วมจำพรรษากับท่านอาจารย์ชอบ เพียงสององค์เท่านั้น"* (จากหนังสือชีวประวัติ หลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต)

ขอเล่าเรื่องวัดป่าผาแด่นเพิ่มเติมเล็กน้อย วัดป่าผาแด่น หรือชื่อที่พระกรรมฐานท่านมักจะเรียกว่า **“วัดป่าบ้านยางผาแด่น”** วัดป่าผาแด่นตั้งอยู่ที่บ้านผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ วัดป่าผาแด่นตั้งอยู่ในเขตวนอุทยานดอยสุเทพ-ดอยปุย ชาวบ้านผาแด่นเป็นชาวกะเหรี่ยงทั้งหมู่บ้าน

สมัยหลวงปู่ชอบเที่ยววิเวกอยู่ทางเชียงใหม่ ท่านจะแวะเข้ามาพักภาวนาโปรดโยมบ้านผาแด่นเสมอ เพื่อปลูกฝังศีลธรรมให้กับชาวบ้านที่นี่ ถึงในปัจฉิมวัย องค์ท่านไม่สามารถเดินเหินได้อย่างสะดวกเหมือนแต่ก่อน ถ้ามาเชียงใหม่เมื่อไหร่ ท่านจะให้ลูกศิษย์พาขึ้นมาพักที่บ้านผาแด่นให้ได้ บางครั้งช่วงฤดูฝน รถยนต์ไม่สามารถวิ่งเข้ามาได้อย่างสะดวก หลวงปู่ชอบท่านก็จะให้ลูกศิษย์หามเสลี่ยงพาท่านบุกป่าลุยโคลนขึ้นไปจนถึงบ้านผาแด่นให้ได้ ทำให้อดคิดไม่ได้ว่า บ้านผาแด่นแห่งนี้มีความพิเศษกับองค์ท่านจริงๆ

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๐ องค์ท่านหลวงปู่ชอบมอบหมายให้หลวงปู่คำผอง กุสลธโร เจ้าอาวาสวัดป่าผาแด่น สร้างศาลาปฏิบัติธรรมขึ้นมาใหม่เพื่อทดแทนหลังเก่าที่ชำรุดทรุดโทรม ศาลาปฏิบัติธรรมหลังนี้สร้างเสร็จเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๒๑ องค์ท่านหลวงปู่ชอบ จึงให้มีการจัดงานฉลองศาลาวัดป่าผาแด่นขึ้นมา โดยนิมนต์พระคุณเจ้าหลวงปู่หลุย จันทสาโร สหายธรรมขององค์ท่านเป็นองค์แสดงธรรม

วัดป่าผาแด่น เป็นวัดที่พระป่ากรรมฐานท่านจะแวะเข้ามาพักภาวนาอยู่มิได้ขาด นับตั้งแต่สมัยที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบเข้ามาพักภาวนาจำพรรษาอยู่ที่นี่ วัดป่าผาแด่นจึงเป็นที่ดึงดูดใจของพระกรรมฐาน ตลอดจนผู้แสวงหาความสงบ มักจะมาพักภาวนากันอยู่ที่นี่ วัดป่าผาแด่นจึงเป็นอีกวัดหนึ่งที่สงบเงียบเหมาะสำหรับท่านผู้ที่ต้องการภาวนาหาความสงบและทางพ้นทุกข์

ปิดทิโตหยุดสายน้ำ

ก่อนวันเพ็ญเดือน ๖ ปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม ท่านให้โยมบ้านน้ำริน มานิมนต์หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ที่บ้านผาแด่น โยมบ้านน้ำรินบอกกับหลวงปู่ชอบว่า หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ขอนิมนต์ให้ท่านไปร่วมลงอุโบสถสามัคคี และร่วมประชุมกองทัพธรรมกรรมฐาน ลูกศิษย์องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่วัดเจดีย์หลวง อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ก่อนหลวงปู่ชอบท่านจะเดินทางไปบ้านน้ำริน ได้เกิดฝนตกลงมาอย่างหนักจนน้ำหลากลงจากเขา ตอนเช้าหลังฉันภัตตาหารแล้ว หลวงปู่ชอบท่านชวนตาเสาร์บ้านผาแด่น เดินทางไปบ้านน้ำริน สมทบกับคณะหลวงปู่ตื้อ เพื่อเดินทางไปวัดเจดีย์หลวง ระหว่างทางจากบ้านผาแด่นมาบ้านน้ำริน ต้องข้ามลำห้วย แต่เนื่องจากฝนตกหนักลงมาทั้งคืน น้ำป่าได้พัดเอาขอนไม้ที่ท่านเคยใช้ไต่ข้ามหายไปกับสายน้ำ ตาเสาร์เห็นไม่มีขอนไม้ไต่ข้าม จึงชวนหลวงปู่ชอบกลับไปที่บ้านผาแด่นก่อน หลังน้ำลดแล้วค่อยเดินทางไปบ้านน้ำรินกัน

หลวงปู่ชอบบอก ***“มาถึงป่านนี้แล้ว ยังไงก็ต้องไปบ้านน้ำรินให้ได้”*** ท่านบอกตาเสาร์ ***“ถ้าเราบอกให้ข้ามน้ำเมื่อไหร่ เอ็งต้องรีบข้ามทันที อย่ารีรอ”*** ตาเสาร์บอกหลวงปู่ชอบ ***“ตนเองไม่กล้าข้ามห้วย เพราะกลัวถูกน้ำป่าพัด”*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกตาเสาร์ ***“ไม่ต้องกลัว เรารับรองความปลอดภัยให้เอง ถ้าเราบอกให้ข้ามน้ำเมื่อไหร่ แกต้องรีบข้ามทันที อย่าลังเล”*** พอบอกตาเสาร์แล้ว หลวงปู่ชอบท่านยืนนิ่งอยู่ริมตลิ่ง มองดูสายน้ำป่าขุ่นแดงที่กำลังไหลหลากอย่างเชี่ยวกราก เพียงไม่กี่อึดใจที่ท่านยืนเพ่งดูน้ำปรากฏน้ำป่าที่กำลังไหลหลากอย่างบ้าคลั่ง ก็หยุดไหลอย่างกะทันหัน คล้ายกับมีทำนบเขื่อนขันธ์มากั้นขวางสายน้ำเอาไว้

พอน้ำลดลงประมาณหัวเข่า หลวงปู่ชอบท่านบอกตาเสาร์ให้รีบเดินลุยน้ำข้ามฝั่งไปเดี๋ยวนี้ ตาเสาร์มัวตะลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงดุให้

“ขะใจ๋เวยๆ ก๊ะผ่ออะหยังนั่น” (รีบไปไวๆ สิจะมัวมาดูอะไรอยู่นั่น) พอตาเสาร์ได้สติจึงรีบเอาบริขารขององค์ท่านหลวงปู่ชอบและสัมภาระของตนเอง เดินลุยน้ำข้ามห้วยไปขึ้นฝั่งอีกฟาก พอตาเสาร์ขึ้นฝั่งแล้ว หลวงปู่ชอบท่านจึงเดินลุยน้ำข้ามลำธารตามหลังมา พอหลวงปู่ชอบท่านขึ้นฝั่งแล้ว สายน้ำที่หยุดไหลไปชั่วขณะ ก็กลับมาหลากอย่างบ้าคลั่งเหมือนเดิม ยังกับว่าทำนบขันธ์ทิพย์ที่ปิดกั้นนั้นพังทลายลง

ตาเสาร์ ชาวกะเหรี่ยง เห็นเหตุการณ์แบบนี้ถึงกับตื่นเต้น ตั้งแต่เกิดมาตนเองเพิ่งจะได้เห็นเหตุการณ์ที่เหนือธรรมชาติแบบนี้ ตาเสาร์สงสัยในเหตุการณ์ จึงถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า *“อาจารย์ นี่มันเกิดอะไรขึ้น”* หลวงปู่ชอบท่านว่าให้ตาเสาร์ ***“เอ็งจะมาถามหาสวรรค์วิมานอะไรในตอนนี้ รีบเดินทางเดี๋ยวนี้ เดี๋ยวมันจะมืดค่ำระหว่างทางก่อนถึงบ้านน้ำริน”*** คำตอบก็ไม่ได้ แถมยังถูกองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่าให้อีก ตาเสาร์จึงแบกความสงสัยเรื่องนี้ไปจนถึงบ้านน้ำริน วัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่

หลังกลับจากประชุมกองทัพธรรมกรรมฐาน วัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่ แล้ว ตาเสาร์ยังไม่หายสงสัยในเรื่องสายน้ำหยุดไหล จึงถามหลวงปู่ชอบว่า ***“อาจารย์ทำอย่างไรน้ำถึงหยุดไหลไปได้”*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกตาเสาร์ว่า ***“เราใช้คาถา คาถาธรรมบทนี้มีสามคำ ฟังครั้งเดียวก็จำได้ แต่จะใช้ไม่ได้เหมือนเรา เพราะนี่เป็นคาถาธรรมที่เกิดขึ้นจากบุญบารมีของเราโดยเฉพาะ”*** องค์ท่านจึงบอกคาถานี้ให้ตาเสาร์ฟัง

มีพระรุ่นพี่หลายท่านนำคาถาบทนี้ไปลองใช้ดู แต่ไม่เป็นผลเหมือนกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ตนเองก็เคยนำคาถาบทนี้ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบไปลองใช้ดูตามคำยุของครูบาอาจารย์รุ่นพี่ ท่องจนปากเปียกปากแฉะ ก็ไม่มีผลอะไรเกิดขึ้น เรียนถามองค์ท่าน ***“ทำไมมันใช้ไม่ได้ ทั้งที่สามคำนี้กระผมก็จำขึ้นใจ”*** พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านแนะนำด้วยเอ็นดู ***“ไปปิดก๊อกน้ำดีกว่าโบ้ย บ่เมื่อยปากในการท่อง ความสูงบ่ถึง จะเขย่งแค่ไหนก็คว้าไม่ได้ ของแบบนี้อยู่ที่บุญบารมีของผู้นั้น ไม่ใช่ของสาธารณะที่ใครๆ จะมีได้ทุกคน”***

เรียนถามองค์ท่าน *“คาถาหยุดสายน้ำนี้ มีอยู่ในตำราเล่มไหนบ้างขอรับ”*

องค์ท่านบอก *“ไม่มีในคัมภีร์เล่มไหนๆ คาถาบทนี้ผุดขึ้นขณะเราภาวนาอยู่เมืองปัน ประเทศพม่า คาถาธรรมนี้เกิดจากบารมีที่เราเคยบำเพ็ญมาเมื่อสมัยเราเกิดเป็นฤาษีอยู่เมืองพม่า คนอื่นนำไปใช้ไม่เป็นผล* **ท่านเรียน** (พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร) *ก็มีประจำตัว* **ท่านศรี** (พระอาจารย์สมศรี อัตตสิริ) *ก็มีประจำตัว ของเหล่านี้เกิดจากบุญบารมี ท่านเรียน ท่านศรี บำเพ็ญมาแต่ในอดีต พอภาวนาจนจิตสงบมีฌานแล้ว สิ่งเหล่านี้ก็จะถูกเปิดออกให้เรารู้ เหมือนกับเราเปิดคัมภีร์ออกมาอ่าน คาถาธรรมผุดขึ้นขณะภาวนาหรือฝันเห็นให้จำเอา คาถาหรือธรรมเหล่านี้ เมื่อนำไปใช้ประกอบศีลธรรม จะเกิดประโยชน์กับตนเองและผู้อื่น คาถาเกิดขึ้นขณะภาวนาเป็น* ***“ไสย์ขาว”*** *มีคุณ บ่เป็นโทษ บ่คือคาถา* ***“ไสย์ดำ”*** *อวิชชาเดรัจฉาน ที่หาเอาประโยชน์ในทางลวงโลก พระเณรองค์ใดไปเรียนมนต์ดำมาประกอบชีพหากินทางสะเดาะเคราะห์ ลงเลขยันต์ พระเณรองค์นั้นขาดจากความเป็นมนุษย์ตั้งแต่ยังบ่ทันตาย ตายไปแล้วก็ตกอบาย เกิดเป็นสัตว์นรก เดรัจฉาน เปรต ผี สิ่งใดที่พระพุทธเจ้าท่านสั่งห้ามไว้ อย่าขึนไปทำ ทำไปแล้วต้องโทษตกอบายอย่างเดียว ไม่เป็นอื่น พระเณรเราที่ทำผิดธรรมผิดวินัย เป็นเปรตเป็นสัตว์นรกมากมาย ตกนรกอบายภูมิข้ามพุทธันดรก็มากองค์ ตกอบายภูมิในยุคพระพุทธเจ้าสมณโคดมก็มีหลาย เอาเฉพาะพระเณรเราตกนรกอย่างเดียว คานเหล็กเท่าต้นตาลยังโก่งงอ เพราะหนักผ้าเหลือง*

ขณะบันทึกเรื่องนี้ นึกถึง**พระอาจารย์สมศรี อัตตสิริ** พระอาจารย์สมศรีเล่าให้ฟังตอนท่านพรรษาสาม **พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร** พาท่านไปพักภาวนาอยู่วัดป่าอัมพวัน ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย พระอาจารย์สมศรีท่านถูกยักษ์ตนหนึ่งมาขู่ โดยจะจับตัวของท่านฟาดลงกับพื้น ท่านบอกตอนนั้นจิตท่านยังเตาะแตะกำลังหัดไต่ต้นฌานอยู่ จึงเกิดการเกรงในอำนาจตะบองใหญ่ของยักษ์ตนนี้

ขณะจิตท่านเกิดอาการต้านเกรงในอำนาจของยักษ์ตนนี้อยู่ จู่ๆ มีเสียงธรรมผุดขึ้นมาในจิต บอกท่านให้ท่องคาถาบทนี้ขึ้นมาเพื่อขับไล่ยักษ์ พระอาจารย์สมศรีท่านจึงท่องคาถาบทนี้ตามเสียงธรรมในจิตบอก พอท่านท่องคาถาบทนี้ขึ้นมา ปรากฏมีเสียงคำรามกระหึ่มขึ้นมา เกิดอัสนีบาตผ่าเปรี้ยงลงมาต่อหน้ายักษ์ตนนี้ ยักษ์ตนนี้เห็นอัสนีธรรมผ่าเปรี้ยงลงต่อหน้า จึงเกิดอาการเกรงกลัวในอำนาจธรรมที่พระอาจารย์สมศรีสาธยาย

มันจึงรีบหนีออกจากวัดป่าอัมพวัน บ้านไร่ม่วง หนีไปทางเขื่อนน้ำหมาน พระอาจารย์สมศรีท่านกำหนดไล่ตาม จนยักษ์ตนนี้ขอยอมแพ้ในธรรมของท่าน

ฟังพระอาจารย์สมศรีเล่าให้ฟัง ตนเองรู้สึกตื่นเต้นกับเรื่องราวภายในของท่าน ทีแรกนึกว่าท่านจะราบเรียบเงียบในธรรมอย่างเดียว พอเวลาเอาจริง ท่านก็โป้งเดียวจอดแบบพ่อแม่ครูอาจารย์

ภายหลังพระอาจารย์สมศรี ท่านนำเรื่องนี้กราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่ชอบ องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก *"คาถานี้เกิดขึ้นจากบารมีของท่านศรีเอง"*

หลวงปู่ชอบท่านแนะนำพระอาจารย์สมศรีว่า *"คาถาหรือธรรมใดผุดขึ้นขณะที่เราภาวนาหรือฝันเห็น คาถาธรรมนั้นๆ เป็นของมงคลเฉพาะบุคคล สิ่งเหล่านี้จะไม่เกิดขึ้นกับบุคคลทั่วไป นอกจากผู้นั้นจะมีวาสนาทางธรรม"*

องค์ท่านบอกพระอาจารย์สมศรีให้นำคาถาบทนี้ไปใช้เพื่อความเป็นมงคลสงเคราะห์ธรรมผู้อื่นทั้งภายนอกภายใน พระอาจารย์สมศรีท่านจึงใช้คาถาบทนี้มาตั้งแต่ท่านพรรษาสามจนถึงปัจจุบัน ในเวลาที่ท่านสงเคราะห์บุคคล

เรื่องหยุดสายน้ำขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ ไม่มีลูกหลานทายาทธรรมคนไหนทำได้เหมือนองค์ท่าน เรื่องนี้เป็นเรื่องลึกลับขององค์ท่านหลวงปู่ชอบเกินกว่าทายาทธรรมและบุคคลทั่วไปจะเข้าถึง

ไม่แปลกหรอกที่พระอาจารย์จันทร์เรียนบอก *"เรื่องฤทธิ์นี่ เป็นของเล่นพ่อแม่ครูจารย์เพิ่น เฮาอยู่กับเพิ่นเห็นประจำ พวกท่านเห็นซ่ำนี่ เฮาเห็นหลายกว่านั้น พ่อแม่ครูจารย์ถ้าเพิ่นบ่เด็ดขาด เฮาบ่หมอบราบยอมเพิ่นดอก"*

ประชุมกองทัพธรรมที่วัดเจดีย์หลวง

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ หลังผ่านงานประชุมเพลิงองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต แล้ว หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ท่านขึ้นมาจังหวัดเชียงใหม่ หลวงปู่เทสก์ท่านนิมนต์หมู่คณะที่เป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่น มาประชุมลงปาฏิโมกข์กันที่วัดเจดีย์หลวง

องค์ท่านหลวงปู่ชอบเล่าให้ฟังว่า ครั้งนั้นเป็นการประชุมลูกศิษย์ของท่านอาจารย์ใหญ่มั่นมากที่สุดในเชียงใหม่ หลังจากสิ้นท่านอาจารย์ใหญ่ไปแล้ว จำนวนพระที่มาประชุมกันในวันนั้น ๘๐ กว่ารูป พระที่เข้าประชุมลงปาฏิโมกข์กันในครั้งนั้นส่วนมากจะเป็นพระที่ท่านมีภูมิธรรมแล้วทั้งนั้น

ครูบาอาจารย์ที่เคยผ่านการฝึกฝนอบรมกับองค์ท่านหลวงปู่มั่นโดยตรงที่เข้าร่วมประชุมที่วัดเจดีย์หลวงในครั้งนั้น เฉพาะที่หลวงปู่ชอบท่านจำได้มี ๑. หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ๒. หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ ๓. หลวงปู่พรหม จิรปุญโญ ๔. หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม ๕. หลวงปู่แหวน สุจิณโณ ๖. หลวงปู่สาม อกิญจโณ ๗. หลวงปู่สีโห เขมโก ๘. หลวงปู่สิม พุทธาจาโร ๙. หลวงปู่ลี ธัมมธโร ๑๐. หลวงปู่กู่ ธัมมทินโน ๑๑. หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ ๑๒. หลวงปู่เกตุ วัณณาโก ๑๓. หลวงปู่มหาปิ่น ชลิโต ๑๔. หลวงปู่ผั่น ปาเรสโก ฯลฯ ในที่ประชุมสงฆ์หมู่คณะได้ยกให้องค์ท่านหลวงปู่เทสก์เป็นผู้นำกองทัพธรรมภาคเหนือ เนื่องจากท่านมีอาวุโสมากกว่าองค์อื่นๆ

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *"ท่านอาจารย์เทสก์บอกหมู่คณะให้พากันปฏิบัติตามหลักธรรมวินัยของพระศาสนา ให้พากันปฏิบัติตามคำสอนของท่านอาจารย์ใหญ่มั่นอย่างเคร่งครัด โดยให้เอาวัดเจดีย์หลวงเป็นศูนย์กลางของพระกรรมฐานที่ขึ้นมาเที่ยววิเวกจำพรรษาทางเมืองเชียงใหม่"*

ขอแทรกอธิบายโดยย่อสำหรับความนัยในการประชุมกองทัพธรรมกรรมฐานลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ที่วัดเจดีย์หลวงครั้งนี้ หลังงานประชุมเพลิงองค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่วัดสุทธาวาส จังหวัดสกลนคร ผ่านไปไม่นาน หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี

ท่านได้รับมอบหมายจากหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ผู้เป็นอาจารย์ ให้ขึ้นมาประชุมกองทัพธรรมกรรมฐาน ลูกศิษย์องค์ท่านหลวงปู่มั่น ที่วัดเจดีย์หลวง มติสงฆ์ในที่ประชุมพากันยกหลวงปู่ชอบ ฐานสโม กับ หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม ให้เป็นผู้ดูแลหมู่คณะกรรมฐานทางภาคเหนือ หลวงปู่ชอบปฏิเสธในฐานะนี้ ท่านยกหลวงปู่ตื้อให้เป็นแม่ทัพหลวงกองทัพธรรมกรรมฐานภาคเหนือ ส่วนท่านขอเป็นผู้ให้คำปรึกษา เพราะท่านอยากจะอยู่อย่างสงบเงียบ สันโดษ ไม่ต้องการระคนปนกับคนหมู่มาก

หลวงปู่ชอบท่านบอก หลังประชุมกองทัพธรรมกรรมฐานภาคเหนือแล้ว หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ท่านพาหมู่คณะลูกศิษย์องค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ลงไปเผยแผ่พระศาสนาทางภาคใต้ ครูบาอาจารย์ที่ติดตามหลวงปู่เทสก์ลงไปเผยแผ่ศาสนาที่ภาคใต้ยุคแรกจะมี หลวงปู่เหรียญ วรลาโภ หลวงปู่ผั่น ปาเรสโก เป็นต้น จากนั้นจะมีลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่นเดินทางลงไปเผยแผ่พระศาสนาทางภาคใต้ตามหลวงปู่เทสก์ อีกหลายองค์ เช่น หลวงปู่หล้า เขมปัตโต เป็นต้น แต่ผู้อยู่กับหลวงปู่เทสก์ที่ภาคใต้นานที่สุด ท่านบอกคือหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ รองลงมาคือหลวงปู่ผั่น ปาเรสโก

หลวงปู่ชอบท่านกล่าวถึงการประชุมพระเณรกรรมฐานลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่นที่มีการรวมตัวกันมากในสมัยนั้นมีทั้งหมด ๖ ครั้ง ครั้งแรกที่เสนาสนะป่าบ้านสามผง จังหวัดนครพนม ครั้งที่ ๒ ที่วัดศรีจันทร์ จังหวัดขอนแก่น ครั้งที่ ๓ ที่วัดป่าสาลวัน จังหวัดนครราชสีมา ครั้งที่ ๔ ที่วัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่ ครั้งที่ ๕ ที่วัดป่าหนองผือ จังหวัดสกลนคร และครั้งที่ ๖ ที่วัดเจดีย์หลวง จังหวัดเชียงใหม่ หลังจากผ่านงานประชุมเพลิงขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ทั้ง ๖ ครั้งนั้น หลวงปู่ชอบท่านได้เข้าร่วมประชุมด้วยทุกครั้ง

จนกระทั่งปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ ท่านพ่อลี ธัมมธโร ได้จัดงาน ๒๕ ศตวรรษพระพุทธศาสนาขึ้นมา ที่วัดอโศการาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ ท่านพ่อลีได้นิมนต์ครูบาอาจารย์ที่เป็นลูกศิษย์เคยผ่านการฝึกฝนอบรมจากองค์ท่านหลวงปู่มั่นให้มาร่วมประชุมกันที่วัดอโศการาม ครั้งนั้นหลวงปู่ชอบท่านเดินทางไปร่วม

ประชุมพร้อมกับหลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่คำดี ปภาโส หลวงปู่ซามา อจุตโต หลวงปู่เฉย สุทโธ และหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร งานประชุมกองทัพธรรมที่วัดอโศการามนั้น ถือว่าเป็นการประชุมกองทัพธรรมที่มีลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่มั่นมาประชุมกันมากที่สุดในประเทศไทย โดยมีพระคุณเจ้าหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม เป็นองค์ประธานสงฆ์ในที่ประชุม

หลวงปู่ชอบท่านกล่าวว่า ถ้าไม่มีกองทัพธรรมกรรมฐานลูกศิษย์ของท่านอาจารย์ใหญ่มั่นค้ำพระศาสนาในประเทศไทยแล้ว ศาสนาในเมืองไทยจะอ่อนแอมากกว่านี้ การปฏิบัติของพระเณรเถรชีจะแหลกเหลวจนดูไม่ได้ สมเด็จพระมหาวีรวงศ์ (อ้วน ติสโส) เจ้าคุณอุบาลีคุณูปมาจารย์ (จันทร์ สิริจันโท) พระอาจารย์ใหญ่มั่น พระอาจารย์สิงห์ พระอาจารย์มหาปิ่น พวกท่านมองเห็นการณ์ไกลของพระศาสนาจึงพากันตั้ง **“กองทัพธรรมกรรมฐาน”** ขึ้นมาเพื่อค้ำชูพระพุทธศาสนาในเมืองไทยของเราให้เจริญรุ่งเรืองมั่นคง สืบอายุวัสสาพระพุทธศาสนาในประเทศไทยของเราให้ได้นานที่สุด

สร้างวัดป่าท่าสวย

หลังออกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านมอบหมายให้หลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต ดูแลสำนักสงฆ์ผาแด่น บ้านผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ องค์ท่านเดินทางกลับมาเมืองเลย เพื่อจะมาโปรดญาติพี่น้องบ้านวังม่วงและบ้านโคกมน

สมัยนั้นบ้านโคกมนยังไม่มีวัดป่า องค์ท่านจึงเข้าไปพักที่ป่าริม **“แม่น้ำสวย”** บริเวณบ้านวังม่วง ตำบลเอราวัณ อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย องค์ท่านบอก “*เมื่อสมัยว่างศาสนา ก่อน “พระพุทธเจ้าสมณโคดม” จะมาตรัสรู้ มีชาติหนึ่งเราเกิดเป็นเก้งตัวเมีย พาลูกออกหากินดอกแค ลูกมะขามป้อม สถานที่เราพาลูกมากินดอกแคป่ามะขามป้อมในชาตินั้น ปัจจุบันคือที่ตั้งโรงต้มน้ำร้อนวัดป่าโคกมน ที่ตรงนี้เราให้สร้าง*

โรงน้ำร้อนวัดป่าโคกมนทับที่เอาไว้ เพื่อเป็นเครื่องเตือนใจในภพชาติ ชาติที่เราเกิดเป็นเก้ง เราถูกนายพรานสองคนยิงด้วยลูกดอกอาบพิษต้นยางน่อง ลูกของเรา (เสริมสิริ ผสมพงษ์) *ถูกยิงตายคาที่ เราถูกยิงที่ขาหน้าข้างซ้าย วิ่งหนีนายพรานมาล้มลงที่หน้าประตูวัดท่าสวยในปัจจุบันนี้ พวกพรานเอามีดตัดเอ็นข้อเท้าเราเพื่อไม่ให้วิ่งหนี เขาพากันแล่เนื้อเถือหนังจนเราสิ้นใจ บริเวณนี้เราถูกนายพรานแล่เนื้อเถือหนังฆ่า เราเลยสร้างที่พักทับเอาไว้เพื่อเป็นอนุสรณ์เตือนใจ”*

ท่านบอกลูกของท่านที่เกิดเป็นเก้งในชาตินั้น ปัจจุบัน ท่านบอกเขาเกิดเป็นลูกสาวคนจีนอยู่อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม พอชาติปัจจุบัน องค์ท่านจึงเดินทางไปโปรดลูกสาวของท่านให้มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา เรื่องความผูกพันในภพชาติการเกิดขององค์ท่านหลวงปู่ชอบกับลูกสาว เสริมสิริ ผสมพงษ์ เป็นเรื่องที่สุด นายพรานทั้งสอง ท่านบอกทุกวันนี้ยังอยู่ในนรก อีกนานกว่าจะพ้นได้

ท่านว่า “*ชาตินั้นเราตายอย่างทุกข์ทรมานที่สุด ยังไม่ทันตาย เขาก็เอามีดตัดเส้นเอ็นแล่เนื้อเถือหนังเราออกเป็นชิ้นๆ กว่าจะสิ้นใจ เราต้องทรมานอยู่นาน*” ท่านบอก “*เห็นกรรมของตนเองแล้วเราสลดใจในภพชาติการเกิด เราเองก็เคยทำกรรมกับพรานสองคนนี้มาก่อน เมื่อ ๑ กัป ก่อนนั้น เราเกิดเป็นมนุษย์ พรานสองคนนี้เกิดเป็นไส้เดือน เราจับไส้เดือนสองตัวนี้มาตัดเป็นเหยื่อล่อปลา พอถึงคราวเอาคืน เขาจึงพากันแล่เนื้อเถือหนังเราจนสิ้นใจ เรากับพรานสองคนนี้จบกันแล้วที่ชาตินี้ ไม่ว่ากับใคร เราก็ไม่มีเวรจองจำกับใครอีก ทุกอย่างสำหรับเรามันหมดแล้วที่ชาตินี้*”

หลวงปู่ชอบสร้าง “วัดป่าท่าสวย” เพราะเหตุจากอดีตขององค์ท่าน ประกอบกับองค์ท่านจะโปรดญาติพี่น้องบ้านวังม่วง โคกมน ให้รู้หลักพระพุทธศาสนา ปีพุทธศักราช ๒๔๙๔ ท่านจึงสร้างวัดป่าท่าสวยขึ้นมา ในปีนี้มีพระจำพรรษาร่วมกับองค์ท่าน ๒ รูป คือ หลวงปู่พุทธา ฐิตสิริ กับ หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ออกพรรษา องค์ท่านพาหลวงพ่อบัวคำเที่ยววิเวก โดยให้หลวงปู่พุทธา ฐิตสิริ เป็นผู้ดูแลวัดป่าท่าสวยแทนองค์ท่าน

กลับจากเที่ยววิเวก ปีพุทธศักราช ๒๔๙๕ องค์ท่านหลวงปู่ชอบพาหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร และพระเณรอีก ๓ รูป มาสร้างสำนักสงฆ์ถ้ำแก้งยาว บ้านโคกแฝก ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ปีนี้องค์ท่านจำพรรษาอยู่ถ้ำแก้งยาว วัดป่าท่าสวย องค์ท่านมอบหมายให้หลวงปู่พุทธา ฐิตสิริ กับพระม่อย จำพรรษาแทนองค์ท่าน ออกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๙๕ หลวงปู่หลุย จันทสาโร แวะมาเยี่ยมหลวงปู่ชอบ ท่านจึงมอบหมายให้หลวงปู่หลุยดูแลสำนักสงฆ์ถ้ำแก้งยาวแทนองค์ท่าน

หลังมอบหมายภาระในการดูแลสำนักสงฆ์ถ้ำแก้งยาวให้หลวงปู่หลุยแล้ว หลวงปู่ชอบท่านพาหลวงพ่อบัวคำและพระเณรกลับมาวัดป่าท่าสวย เพื่อร่วมกับญาติพี่น้องบ้านวังม่วง บ้านโคกมน สร้างกุฏิ ศาลา วัดป่าท่าสวย ปีพุทธศักราช ๒๔๙๖ องค์ท่านจำพรรษาที่วัดป่าท่าสวย ในพรรษาปีนี้ มีหลวงปู่พุทธา ฐิตสิริ หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร กับพระเณรอีก ๕ รูป ร่วมจำพรรษากับองค์ท่าน หลังออกพรรษา องค์ท่านมอบหมายให้หลวงปู่พุทธา ฐิตสิริ ดูแลวัดป่าท่าสวย หลวงปู่ชอบท่านพาหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ขึ้นมาเที่ยววิเวกที่เชียงใหม่ เพื่อจะมาเยี่ยมหลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต ลูกชายทายาทธรรมขององค์ท่าน ที่สำนักสงฆ์ผาแด่น บ้านผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่

คันจนสลบ

หลังออกพรรษาปี ๒๔๙๖ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านพาหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ขึ้นมาเที่ยวทางภาคเหนือ เป็นครั้งแรกที่หลวงพ่อบัวคำ อดีตเจ้าอาวาสวัดป่าสัมมานุสรณ์ ท่านได้ขึ้นมาเที่ยววิเวกทางแดนดินถิ่นเมืองเหนือ หลวงปู่ชอบพาหลวงพ่อบัวคำเที่ยววิเวกพักภาวนาตามสถานที่ต่างๆ ที่องค์ท่านหลวงปู่มั่นเคยมาพักภาวนา จากนั้นท่านพาหลวงพ่อบัวคำไปเยี่ยมหลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต ที่บ้านผาแด่น ระหว่างพักอยู่ที่บ้านผาแด่น หลวงปู่ชอบท่านเกิดเป็นโรคภูมิแพ้คันตามตัวจนอยู่ลำบาก ท่านจึงพาหลวงพ่อบัวคำเดินทางกลับมารักษาตัวที่เมืองเลย โดยมีหลวงปู่บุญฤทธิ์ร่วมเดินทางมาส่ง

ระหว่างนั่งรถไฟเดินทางจากเมืองเชียงใหม่มาจังหวัดลำปาง อาการคันขององค์ท่านกำเริบขึ้นมาอย่างหนัก ท่านจึงพาคณะแวะเข้าไปพักรักษาตัวอยู่กับ**หลวงปู่แว่น ธนปาโล** ที่วัดถ้ำพระสบาย ตำบลนาครัว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง

หลวงปู่ชอบท่านแวะเข้าไปพักที่วัดถ้ำพระสบาย ท่านได้พบกับ**ท่านพ่อลี ธัมมธโร** วัดอโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ มาพักภาวนาอยู่กับหลวงปู่แว่นก่อนหน้าที่หลวงปู่ชอบท่านจะเดินทางมาถึง ท่านพ่อลี วัดอโศการาม เห็นอาการขององค์ท่านหลวงปู่ชอบผิดปรกติเช่นนี้ องค์ท่านพ่อลีจึงชวนหลวงปู่ชอบให้ไปพักรักษาตัวอยู่ที่วัดป่าคลองกุ้ง จันทบุรี หลวงปู่ชอบท่านขอพิจารณารักษาอาการของตนเองที่ถ้ำพระสบายก่อน ถ้าไม่ดีขึ้น ท่านถึงจะลงไปรักษาที่วัดป่าคลองกุ้ง

พอหลังวันวิสาขบูชา ท่านพ่อลีก็ออกจากวัดถ้ำพระสบายเดินทางไปจังหวัดจันทบุรี ส่วนหลวงปู่ชอบท่านยังพักรักษาตัวอยู่ที่วัดถ้ำพระสบาย โดยมีหลวงปู่แว่นท่านอาสาเป็นหมอยารักษาโรคให้องค์ท่าน จวนใกล้จะเข้าพรรษาแล้ว อาการผื่นคันของหลวงปู่ชอบก็ยังไม่ทุเลาเบาบาง หลวงปู่แว่นท่านจึงนิมนต์หลวงปู่ชอบให้จำพรรษาอยู่ด้วยกันที่วัดถ้ำพระสบาย ปีพุทธศักราช ๒๔๙๗ หลวงปู่ชอบท่านจึงจำพรรษารักษาโรคผื่นคันของท่านที่วัดถ้ำพระสบาย เพราะความไม่สบายของธาตุขันธ์ท่านเป็นเหตุ

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ตอนพักอยู่ถ้ำพระสบาย ท่านแว่นเห็นเรามีผื่นคันเต็มตัวไปหมด ท่านแว่นเพิ่นเป็นหมอยา เพิ่นหายานั้นยานี้มารักษาเรา ท่านแว่นบอก **“อาจารย์นี่ยาดีคุณภาพที่หนึ่งเลย ยาอันนี่กะดี คุณภาพเป็นหนึ่งคือกัน”** ยาแต่ละอย่างที่ท่านแว่นหามาให้เราฉันเราทา มีแต่ยาดีที่หนึ่ง บ่มียาดีที่สองจักยี่ห้อเลย”* พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเล่าไปพร้อมกับหัวเราะขำขันอย่างสนุกสนาน เมื่อเอ่ยถึงชื่อองค์ท่านหลวงปู่แว่น วัดถ้ำพระสบาย สหธรรมิกรุ่นน้องที่องค์ท่านสนิทสนมคุ้นเคย

“ท่านแว่นหายาอะไรมารักษาเราก็ไม่หายสักที เอามากินมาทาก็ได้แค่พอบรรเทาเท่านั้นแหละ หนำซ้ำยาบางตัวที่ท่านแว่นเอาให้ทา ยิ่งมาช่วยปลุกผีคันให้มันลุกขึ้นมาอาละวาดหนักขึ้นกว่าเก่าอีก

โธ่ๆ โรคคันนี้มันบ่ธรรมดาเด้อ เวลามันคันขึ้นมา หาทีปอยู่กะบ่ได้ หาที่สบายกะบ่มี (คันไปทั้งตัวจนหาที่สบายไม่เจอ) *คันหลายๆ เกาจนหนังกำพร้าขาดติดเล็บออกมา เวลาคันขึ้นมาหนักๆ นี่เราถึงกับสะหวอยไปเป็นบาด* (เวลามันคันขึ้นมามากๆ เราถึงขั้นสลบไปก็มี) *มันคันหลายจนลมตีขึ้นอกหายใจบ่ออก* จนเกือบตายเพราะคัน *ท่านแว่นเห็นเราคันจนสลบ ถามเราว่า* ***"มันคันหลายปานนั้นบ่อาจารย์ มันคือคันบ่พอด้ามพอดีแท้"*** *เราตอบว่า* ***"ถ้าอยากรู้ว่าหนักขนาดไหน ให้ท่านแว่นลองมาคันแบบเราดู แล้วจะรู้ฤทธิ์มันเอง"***

ต่อมาท่านแว่นเกิดเป็นลมพิษเหมือนกันกับเรา ท่านแว่นคันหลายจนบ่มีทีปอยู่ เอายานั่นยานี่มารักษาก็บ่หายสักที สุดท้ายท่านแว่นไปได้ยาดีผีบอกมาจากไหนก็ไม่รู้ ท่านแว่นให้เณรกับผ้าขาวไปเอาบอนมาตำจนแหลก ทาตามตัวของตนเอง ธรรมชาติบอนมันเป็นของคันอยู่แล้ว พอเอามาทาตามตัว มันยิ่งคันหนักเข้าไปกว่าเก่าอีก พอคันมันแสดงอาการออกมาอยู่บ่ได้ดิ้เพิ่นบาดนี่ ท่านแว่นให้เณรกับผ้าขาวเอาผ้าอาบน้ำมัดแขนมัดขาตัวเองไว้กับเตียง นอนกัดแข่วกัดฟันกรอดๆ เพราะคันพิษบอน พิษคันมันตีขึ้นหนักจนท่านแว่นสลบคาเตียง แต่พอฟื้นขึ้นมา ปรากฏว่าอาการคันของท่านแว่นหายไปเลย เออ สูตรยาดีผีบอกท่านแว่นนี้กะใช้ได้ผลคือกัน

ท่านแว่นแนะนำสูตรยาดีผีบอกนี้ให้เราลองเอาไปใช้ดู เราบ่เอานำดอก แค่นี้มันกะคันเกือบสิตายอยู่แล้ว ถ้าเอาบอนมาทาเข้าไปอีก มันจะบ่คันหนักกว่าเดิมอีกหรือ สูตรท่านแว่นก็ให้เป็นสูตรของท่านเถอะ เราทำตามไม่ได้ ธาตุขันธ์มันไม่เหมือนกัน ท่านแว่นบอก ***"อาจารย์ ของแบบนี้คันยอกต้องเอาคันบ่ง มันถึงจะแก้พิษกันได้"*** *เรากะว่า* ***"เออ ช่างหัวมันเถอะ เราไม่เอาด้วยหรอก โรคคันของเรามันบ่หายดอก มันจะหายต่อเมื่อตายจากกันเท่านั้น ไฟมันจะเป็นหมอรักษาเอง โรคกรรมแก้บ่ได้ กรรมใครกรรมมัน ท่านแว่นพ้นโรคนี้ไปได้เพราะท่านพ้นจากกรรมไปนี้แล้ว"***

หลวงปู่ชอบนอกจากท่านจะอาพาธเป็นโรคอัมพฤกษ์แล้ว ก็มีโรคคันนี่แหละที่เป็นโรคประจำตัวของท่าน ยิ่งหน้าหนาว ผิวท่านจะแห้ง ท่านจะมีอาการคันตามตัวอย่างหนัก ดึกดื่นพระเณรที่เฝ้า ต้องตื่นขึ้นมาทายาให้องค์ท่าน ยาดียี่ห้ออะไรเอามา

ทาให้ท่าน อย่างมากอาการคันของท่านก็พอทุเลาลงได้บ้างเล็กน้อย แต่ถึงขั้นที่ท่านคันจนสลบนี้ ตนเองไม่เคยเห็น อย่างมากเห็นแต่ท่านบอกแน่นหน้าอก เพราะลมพิษมันตีขึ้นหัวใจ

ท่านบอกกรรมทำให้คันนี้ เกิดจากกรรมในชาติปัจจุบันของท่าน ตอนเป็นเด็กเลี้ยงควาย ท่านเอาหมามุ่ยไปแกล้งเพื่อน จนเพื่อนของท่านเกิดอาการคันเพราะพิษหมามุ่ย จนกลายเป็นภูมิแพ้ กรรมนี้จึงส่งผลให้ท่านต้องมาเป็นโรคภูมิแพ้ในปัจจุบัน

หมอผีจิตบอด

เรื่องนี้เกิดขึ้นช่วงนอกพรรษา ปีพุทธศักราช ๒๔๙๘ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม บอก *“ตอนนั้นเราพักภาวนากับท่านบัวคำ* (หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร) *ที่บ้านแม่สะลวง ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ มีชายคนหนึ่งเป็นหมอผี เขามีความเชื่อว่าบาปบุญนรกสวรรค์ไม่มีจริง เป็นเรื่องที่พระพุทธเจ้าพูดเพื่อให้คนโง่กลัวเท่านั้น”* ท่านบอกมานะทิฐิหมอผีคนนี้แรงมาก จิตเขามืดบอดในธรรมจนยากที่พระพุทธเจ้าองค์ใดจะมาโปรดให้พบกับแสงสว่างได้

ตอนพักอยู่บ้านแม่สะลวง หมอผีผู้นี้มักจะเข้ามารบกวนท่านบ่อยครั้ง มักจะมาพูดจาบจ้วงพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ จนหลวงปู่ชอบท่านไล่หมอผีคนนี้ให้ออกไปจากอาราม แทนที่หมอผีคนนี้จะสำนึกในบาปบุญคุณโทษของตนเอง กลับด่าทอองค์ท่านด้วยถ้อยคำหยาบคายต่างๆ นานา ตามแต่กิเลสจะสรรหาคำพูด

หลังจากนั้นต่อมาไม่กี่วัน หมอผีผู้นี้นอนหลับตายไม่รู้ตัว ก่อนรุ่งสาง จิตหมอผีผู้นี้มาปรากฏให้องค์ท่านเห็นที่วัด หมอผีผู้นี้บอกท่านว่า *“คนตี้บ้านเฮาเป็นอะหยัง บ่ฮู้พากันฮ้องไห้ว่าเฮาต๋ายแล้ว เฮายังบ่ต๋ายเตื่อ”* องค์ท่านว่า *“คิดเบิ่งว่าจิตมันมืดขนาดใด๋ ตายไปแล้ว มันยังบ่ฮู้ว่าเจ้าของตาย เฮาบอกมันให้กลับไปผ่อความแต้ตี่บ้านเจ้าของเต๊อะ”* หลวงปู่ชอบท่านไล่หมอผีผู้นี้ให้กลับไปดูความจริงที่บ้าน ท่านว่าเวลาหมอผีผู้นี้เขาเดินออกไปทางหน้าวัด เหมือนกับตอนที่เขายังมีชีวิตอยู่ ไม่ได้หายไปเหมือนกับที่คน

ทั้งหลายเข้าใจกัน ท่านบอกเวลาพวกผีไป บางครั้งก็เดินจากไปก็มี บางครั้งก็อันตรธานไปก็มี การไปการมาของพวกนี้ไม่ตายตัว

ตอนเช้าหลวงปู่ชอบท่านเดินไปบิณฑบาตทางบ้านหมอผีผู้นี้เพื่อจะพิสูจน์ความรู้ขององค์ท่าน เมียหมอผีเห็นพระมาบิณฑบาต จึงนิมนต์องค์ท่านให้หยุดรับบาตร ท่านว่า *"แต่ก่อนเราเดินบิณฑบาตผ่านบ้านหลังนี้มาหลายครั้ง คนที่บ้านนี้ไม่เคยใส่บาตรให้เราหรือพระเณรองค์ไหนเลย ตอนหมอผีมีชีวิตอยู่ เขาห้ามคนที่บ้านไม่ให้ใส่บาตรพระเณร เขาว่าใส่บาตรพระเณรนั้นเสียเปล่า ไม่ได้อะไรกลับมากิน เลี้ยงผีเลี้ยงเจ้ายังได้กินของเหลือ"*

ระหว่างเมียหมอผีผู้นี้กำลังจัดเตรียมข้าวปลาอาหารเพื่อใส่บาตร ท่านเห็นจิตหมอผีผู้นี้ยืนมองดูท่านอยู่ใต้ยุ้งฉางบ้านของเขา เขาแสดงกิริยาไม่พอใจองค์ท่านอย่างที่เคยแสดงเมื่อตอนที่ยังไม่ตาย พอเมียหมอผีใส่บาตรเสร็จแล้ว หลวงปู่ชอบท่านถาม ***"ที่บ้านโยมมีอะไร ผู้คนพลุกพล่านแต่เช้า"*** เมียหมอผีบอกองค์ท่านว่า ***"ป้อเฮือนสามีของเขาตาย" ท่านถาม "ป้อเฮือนของโยมป่วยเป็นอะไรตาย"*** เมียหมอผีบอก ***"ไม่ทราบว่าป้อเฮือนเป็นอะไรตาย ตอนค่ำยังกินข้าวอู้จากันอยู่ดีๆ พอตอนเช้าตื่นมานึ่งข้าวปลุกเท่าไหร่ ป้อเฮือนก็ไม่อือออขานตอบตนเอง จึงรู้ว่าเขาตายไปแล้ว"***

ท่านว่าขณะที่เมียหมอผีใส่บาตรให้กับองค์ท่านนั้น ถ้าหมอผีผู้นี้มีจิตยินดีในบุญที่ภรรยาทำในขณะนั้น เขาก็จะได้รับผลบุญทันที แต่เป็นเพราะจิตเขามืดบอดในธรรมจนเกินกว่าพระพุทธเจ้าองค์ใดจะเสด็จมาเยียวยา จิตเขาจึงถูกบาปอกุศลมาปิดกั้นทางบุญ ทำให้ไม่ได้รับผลบุญที่เมียของตนเองอุทิศให้ในตอนนั้น ท่านว่าเวลาอวิชชามหามืดมันแสดงออก มันจะปิดกั้นคุณงามความดีของสัตว์โลกไว้ทั้งหมด ราหูอมจันทร์ถึงวันยังเคลื่อนย้าย แต่อวิชชามหามืดในจิตของสัตว์โลก ท่านประมาณไม่ได้ว่าเมื่อไหร่สัตว์โลกผู้นั้นๆ จะหลุดพ้นจากมันไปได้

หลังบิณฑบาต ท่านเดินกลับมายังที่พัก หลวงปู่ชอบท่านเห็นหมอผีเดินตามหลังท่านมาเหมือนกับคนเดินตามคน ท่านกำหนดดูจิตของหมอผีผู้นี้มาตลอดทาง รู้ว่าจิต

หมอผีผู้นี้เศร้าหมอง จนไม่มีช่องทางให้องค์ท่านฉายธรรมนำสุขให้ หลังฉันภัตตาหารแล้ว หลวงปู่ชอบท่านออกมาเดินจงกรมอยู่ข้างที่พัก ขณะพ่อแม่ครูอาจารย์เดินจงกรมอยู่นั้น หมอผีผู้นี้เข้ามายืนขวางทางจงกรม ทำตาขึงขังใส่ท่าน กิริยาหมอผีผู้นี้แสดงกับท่านเหมือนกับกิริยาที่เขาเคยแสดงใส่ท่านเมื่อตอนมีชีวิตอยู่

ท่านบอกจิตหมอผีว่า ***"มาขวางทางเราทำความเพียรทำไม ถ้าอยากได้บุญก็ให้แสดงความเคารพต่อพระธรรม โดยการนั่งลงพนมมือ เราจะอุทิศบุญให้"*** แทนที่หมอผีผู้นี้จะอ่อนน้อมถ่อมตนเพื่อรับเอาบุญกุศลที่ท่านจะอุทิศให้ เขาบอกท่านว่า ***"เฮายังบ่ต๋าย ถ้าเฮาต๋ายตุ๊เจ้าจะเห็นเฮาได้จะใด"***

ท่านว่า ***"แกไม่รู้หรือว่าตนเองนั้นตายไปแล้ว ลูกเมียญาติพี่น้องเขาพากันจัดงานศพให้แกอยู่ที่บ้าน แกจะมางมงายอะไรกับมานะทิฐิของตนเองแบบนี้ ไม่ใช่เพราะมานะทิฐิของตนเองแบบนี้หรือ ที่ทำให้จิตของแกมืดบอดจนมองไม่เห็นแสงสว่างของธรรม ให้กลับไปดูความจริงที่บ้านของแกสิ อย่ามารบกวนเราทำความเพียร มันจะทำให้ตนเองเป็นบาปหนักกว่านี้ ทุกข์ที่เป็นอยู่นี้ มันยังไม่พออีกหรือ"*** พอถูกท่านว่าหมอผีก็หนีไปจากท่าน

พอครบกำหนดเผา ลูกเมียญาติพี่น้องเอาศพของหมอผีไปเผายังป่าช้าของหมู่บ้าน ท่านบอกการเผาศพของหมอผีก็เป็นปรกติเหมือนกับการเผาศพคนทั่วไป ไม่มีอะไรที่จะทำให้คนมาร่วมงานอกสั่นขวัญแขวน คืนเดียวกันนั้นราวสองทุ่ม ขณะกำลังไหว้พระสวดมนต์อยู่ที่พัก ท่านได้ยินเสียงหมอผีร้องไห้หน้าที่พัก ท่านจึงกำหนดถามหมอผีผู้นี้ว่า ***"มาร้องไห้อะไรอยู่นี่"*** หมอผีบอก ***"ตุ๊เจ้า เฮาต๋ายแล้ว เฮาบ่อยากต๋าย จ่วยเฮาจิม"*** (ช่วยเราด้วย)

องค์ท่านบอกหมอผี ***"ทุกคนเกิดมาไม่มีใครหนีความตายพ้น ไม่ว่าภูมิไหนๆ เมื่อถึงเวลาแล้วก็ต้องตายย้ายจุติด้วยกันทั้งนั้น สัตว์โลกทุกตนหนีกรรมของตนเองไม่พ้น เจ้าก็เป็นผู้หนึ่งที่หนีกรรมของตนเองไม่พ้นเหมือนกัน ให้ระลึกถึงความดีของตนเองเอาไว้ คุณงามความดีที่ตนเองได้กระทำมาจะนำเจ้าไปเกิดในภพภูมิที่ดีงาม"***

ท่านพิจารณาหมอผีผู้นี้จะสงเคราะห์ได้หรือไม่ ท่านรู้ว่าไม่มีวาสนาสงเคราะห์ธรรมกับหมอผีผู้นี้ เพราะไร้วาสนาต่อกัน ประกอบกับกรรมของหมอผีผู้นี้ที่เขาประมาทในพระรัตนตรัย จึงทำให้จิตเขามืดบอดจนแสงธรรมส่องไม่ถึง องค์ท่านบอกหมอผีผู้นี้ว่า ***"เราช่วยอะไรเจ้าไม่ได้ เพราะตอนเป็นมนุษย์ เจ้าไม่มีความเคารพในพระรัตนตรัย ให้ยอมรับผลกรรมของตนเองเสีย ทุกอย่างมันสายไปหมดแล้ว"*** พอหมอผีรู้ว่าองค์ท่านหลวงปู่ชอบช่วยอะไรไม่ได้ เขาเดินร้องไห้ออกไปทางหน้าวัดป่าบ้านสะลวง จากคืนนั้น พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านก็ไม่เคยเห็นจิตวิญญาณหมอผีผู้นี้มาหาองค์ท่านอีกเลย

ก่อนพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบจะออกจากวัดป่าแม่สะลวง ท่านขึ้นไปเยี่ยมหลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต ทายาทธรรมลูกชายขององค์ท่านที่สำนักสงฆ์บ้านผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ พ่อแม่ครูอาจารย์หาจุติการเกิดของหมอผีผู้นี้ องค์ท่านทราบว่าหมอผีผู้นี้ตก **"นรกมืด"** ที่แสงสว่างทางบุญส่องไม่ถึง ท่านบอก ***"สัตว์นรกขุมนี้ไม่มีสิทธิ์ที่จะได้รับการอุทิศบุญจากใคร เปรียบดั่งนักโทษห้ามเยี่ยมห้ามประกัน สัตว์โลกผู้ใดตกนรกขุมนี้แล้วจะต้องอยู่ในนรกขุมนี้จนกว่าจะพ้นจากบาปกรรมของตนเอง"***

ท่านยกตัวอย่าง *"อดีต เราก็เคยตกนรกขุมนี้มาแล้ว"* ท่านบอก *"บุพกรรมที่ทำให้เราตกนรกขุมนี้ เป็นบุพกรรมเดียวกันกับหมอผีผู้นี้"* พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านบอกผู้บันทึกก็เคยผ่านการตกนรกขุมนี้มาเหมือนกันกับองค์ท่าน ฟังท่านบอกบุพกรรมของตนเองแล้วสลดใจในกรรมของตนเอง พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านบอก ***"สัตว์นรกขุมนี้มีความหิวโหยโดยตลอด สัตว์นรกขุมนี้ไม่มีตา แต่มีเล็บแหลมคมดังมีดโกน สัมผัสกันเองก็เข่นฆ่ากินกัน สัตว์นรกตัวไหนหลีกเร้นหลบหนี ก็ตกลงไปในบึงทะเลกรดเพียงชั่วฟ้าแลบก็ไม่เหลือร่างกายเถ้ากระดูก ดับอัตภาพจากนี้ไปก็ถือกำเนิดขึ้นมาใหม่กลายร่างเป็นสัตว์นรกอีก ข้ามสองพุทธันดรจึงข้ามได้"*** องค์ท่านเองก็ไม่สามารถบอกได้ว่าข้ามพุทธันดรแต่ละครั้งนั้นเป็นเวลากี่ปีของมนุษย์โลกที่จะคำนวณได้ เพราะเรื่องของธรรมนั้นเจียมจนอุปมา

พระอาจารย์ย่านเสือ

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านยกตัวอย่างเหตุการณ์ขาดสติเรื่องหนึ่งสอนลูกศิษย์ ท่านบอก *“เราพาหมู่คณะเที่ยววิเวกเชียงดาว มีท่านสิม* (พุทธาจาโร) *มหาจามผิเล้อ* (หลวงปู่จาม มหาปุญโญ) *ท่านเกตุ* (หลวงปู่เกตุ วัณณาโก) *ท่านเขื่อง* (พระเขื่อง อภิปุญโญ ชาวจังหวัดนครพนม) *กับท่านย่านเสือ*

ท่านย่านเสือเลือกพักใกล้ลำธาร เราบอกให้ย้ายไปพักที่อื่น ถ้าอยู่ใกล้ลำธารจะเป็นการรบกวนสัตว์ลงมากินน้ำ จะถูกสัตว์ทำอันตรายได้ ถ้าช้างมากินน้ำ มันเห็นอะไรกีดขวาง มันจะทำอันตรายได้ ท่านย่านเสือบอกเรา ***“ถึงเสือจะมา ฟ้าจะร้อง กะบ่ขอเปลี่ยนสถานที่ตั้งใจไว้แล้ว”*** *บอกเตือนไม่ฟัง เรากะปล่อยให้เจอเอง หลังสรงน้ำแล้ว เราบอกหมู่คณะแยกกันทำความเพียรตามอัธยาศัย เราไหว้พระสวดมนต์จบแล้ว กะนอนเอนหลังดัดเส้นอยู่ในกลดจนเผลอหลับไป ราวสองทุ่มสะดุ้งตื่น ได้ยินเสือร้องขึ้นทางท่านสิมพัก เสือตัวนี้มันร้องทักป่าลงมาทางที่เราพัก”*

หลวงปู่ชอบท่านเป็นผู้ที่เข้าใจในธรรมชาติของสัตว์เสือเนื้อป่าเป็นอย่างดี ท่านว่าเวลาเสือร้องแต่ละครั้ง เสียงมันจะบอกอารมณ์ในขณะนั้น ท่านบอกเสือตัวนี้มันร้องทักป่าตามประสาครึ้มอกครึ้มใจของมัน มันร้องบอกเขตแดนตัวเองให้สัตว์อื่นทราบเท่านั้น ถ้าเสือล่าเนื้อ มันจะไม่ร้องให้สัตว์อื่นได้ยินเสียง มันจะเงียบจนสัตว์อื่นตายใจกว่าจะรู้อีกทีก็ต่อเมื่อมันเข้ามาคาบคอแล้ว พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านจึงเรียกเสือว่า **“บักคาบคอ”** เวลาเรียกหมา องค์ท่านจะเรียกว่า **“บักเสือคาบคอ”** สองคำนี้เป็นศัพท์เฉพาะที่ลูกศิษย์ใกล้ชิดทุกคนต้องรู้ในเวลาที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบกล่าวถึงสัตว์สองประเภทนี้

ท่านบอกเสือตัวนี้มานั่งหอบแห่กๆ อยู่ข้างกลดของเราไม่ต่างอะไรกับหมาหอบแดด เสือตัวนี้มองดูกลดของท่านอยู่พักหนึ่ง มันคงสงสัยว่าสิ่งนี้คืออะไร จึงเดินเข้ามาดมมุ้งกลดของท่าน พอมันได้กลิ่นคน เสือตัวนี้มันถอยไปตั้งหลักส่งเสียงครางฮือๆ เหมือนถามไถ่ในสิ่งที่ตนเองสงสัย

เสือขี้สงสัยตัวนี้เดินมาดมมุ้งกลดหลวงปู่ชอบอีกครั้ง มันเอาจมูกดมเท้าจนท่านเกิดอาการจั๊กกะจี้ หลวงปู่ชอบท่านงอขาเข้าเพื่อเอาเท้าหลบจมูกของเสือ เสือตัวนี้เมื่อรู้ว่าสิ่งที่มันกำลังดมอยู่นี้เคลื่อนหนี มันจึงมุดหน้าไล่ดมเท้าของท่านเข้ามาเรื่อยๆ เมื่อชักเท้าหนีอีกไม่ได้แล้ว หลวงปู่ชอบท่านจึงถีบเข้าที่หน้าเสือตัวนี้เพื่อเตือนให้มันหยุดพฤติกรรม เสือตัวนี้เมื่อถูกบาทาลูบพักตร์เข้าอย่างจัง มันถึงกับร้องโฮ้ก เผ่นหนี หลวงปู่ชอบเห็นเสือเผ่นหนี ท่านหัวเราะในท่าเสือเผ่นขนานแท้ของมัน พระเณรที่นั่งฟังพากันหัวเราะขำขันไปกับองค์ท่าน ถาม ***“พ่อแม่ครูอาจารย์เอาเท้าข้างไหนถีบหน้าเสือ”*** องค์ท่านเอามือตบขาขวาบอก ***“ข้างนี่ๆ”*** ท่านว่า ***“เสือตัวนี้อ่อนโยนมากที่สุดจนเราอยากจะกอดคอมัน”***

เสือโคร่งตัวนี้มันหนีไปทางลำธารน้ำที่พระแขวนกลดอยู่ข้างพระอาจารย์รูปนี้ท่านลุ้นอย่าให้เสือมาทางนี้ โบราณว่าเกลียดสิ่งไหนได้สิ่งนั้น เสือตัวที่หลวงปู่ชอบท่านถีบหน้า มันเดินตรงมาทางที่พระอาจารย์ท่านนี้พักอยู่ เสือมันจะมากินน้ำในลำธาร แต่พอมันเห็นกลดของพระแขวนอยู่ มันจึงเดินเข้าไปดูใกล้ๆ พระอาจารย์ท่านนี้กลัวเสืออยู่แล้ว พอเสือเดินเข้ามาใกล้กลด ท่านถึงกับร้องลั่นดอย ลุกขึ้นวิ่งหนีเสือด้วยอาการกลัว จนลืมไปว่าตนเองอยู่ในกลด พอลุกขึ้น กลดที่แขวนอยู่ก็หลุด มุ้งกลดพันตัวพันขาพระอาจารย์ท่านนี้จนล้มกลิ้งตกลงไปที่ลำธาร

หลวงปู่ชอบกับหมู่คณะได้ยินเสียงอาจารย์ท่านนี้ร้อง จึงพากันออกมาดูเพื่อที่จะช่วยเหลือ หมู่คณะไม่เห็นเสือตามที่พระอาจารย์ท่านนี้ร้องว่าเสือตะปบท่าน เสือมันตกใจหนีขึ้นป่าขึ้นดอยไปตั้งแต่พระอาจารย์รูปนี้ท่านร้องขึ้นมาทีแรกแล้ว ที่ว่าเสือตะปบนั้น แท้จริงคือมุ้งกลดพันตัว พอตกลงไปในลำธาร ผ้ามุ้งจึงดูดซับน้ำติดแนบตัวท่าน จึงเข้าใจว่าเสือมันกำลังตะปบ

พอได้สติ พระอาจารย์รูปนี้ท่านบอก ***“ไม่อยากอยู่ที่นี่เพราะกลัวเสือ”*** หลวงปู่ชอบท่านบอก ***“จะออกจากป่าตอนนี้ไม่ได้ กลางคืนหูตาไม่สว่าง มันจะเกิดอันตรายได้ ถ้าจะไปจริงๆ พรุ่งนี้เราจะให้หมู่เพื่อนออกไปส่ง”*** หลวงปู่ชอบแก้ปัญหาโดยให้พระอาจารย์รูปนี้ไปนอนกับกับหมู่เพื่อนเพราะกลดท่านพัง

ท่านบอก *"ตั้งแต่เราเห็นพระกลัวเสือ เราก็เห็นท่าน... นี่แหละที่กลัวเสือมากจนขาดสติ เราเลยตั้งฉายาให้ท่านว่าอาจารย์ย่านเสือ"* (อาจารย์กลัวเสือ) ปัจจุบัน (พ.ศ. ๒๕๓๖) พระอาจารย์ท่านนี้ยังอยู่ในพระศาสนา ผู้บันทึกพบพระอาจารย์ท่านนี้ตอนมากราบคารวะองค์ท่านหลวงปู่ชอบ กราบเรียนขออนุญาตที่จะบันทึกเรื่องของท่านไว้โดยไม่ขอออกนาม พระอาจารย์ท่านนี้บอก *"ยินดีที่เรื่องของเราจะเป็นหนึ่งในข้อเตือนใจที่จะบันทึกไว้ใน* ***"มหากาพย์แห่งชีวิตพระอรหันต์ผู้ทรงฤทธิ์แห่งยุค"*** *พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม"*

หลวงปู่ชอบกับเสือ

ชีวประวัติพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม คัดลอกจากหนังสือปฏิปทาของพระธุดงคกรรมฐาน สายท่านพระอาจารย์มั่น ภูริทัตโต เรียบเรียงโดย พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตาพระมหาบัว ญาณสัมปันโน) วัดป่าบ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เหตุการณ์เกี่ยวกับเสือ ๒ เรื่องนี้ เกิดขึ้นในปี ๒๔๘๑ และในปี ๒๕๐๓ องค์ท่านหลวงตามหาบัวเรียบเรียงไว้ดังนี้

"ท่านอาจารย์องค์นี้ (หลวงปู่ชอบ) *ท่านคงเชื่อคุณธรรมทั้งหลายดังกล่าวมาอย่างฝังใจ จึงชอบบุกป่าฝ่าอุปสรรคนานาชนิดไม่มีท้อถอยอ่อนแอ แต่รู้สึกว่าท่านพอใจและดำเนินวิธีนี้อย่างสนิทใจมากขึ้น เราทราบได้เวลาออกพรรษาแล้ว ท่านต้องออกเดินธุดงค์เข้าป่าเข้าเขาหายเงียบไปเลยทุกปี ไม่เห็นท่านมาอยู่มั่วสุมคลุกคลีกับใครๆ เห็นแต่ท่านเข้าป่าเข้าเขาเร่งความเพียรทางใจไม่มีลดละปล่อยวาง ท่านพูดเรื่องป่าเรื่องเขาเรื่องถ้ำเงื้อมผาในสถานที่ต่างๆ ได้อย่างคล่องปากด้วยท่าทางอันพอใจจริง ยิ่งให้ท่านพรรณนาป่า พรรณนาเขา พรรณนาถ้ำ พรรณนาเงื้อมผา ด้วยแล้ว ทำให้ผู้ฟังสนใจในสภาพเช่นนั้นอยู่แล้วเกิดความเพลินใจ ไม่อยากให้จบลงง่ายๆ และวาดมโนภาพไปตามอย่างสุดซึ้งเพลินใจ ประหนึ่งตนก็จะไปปลงภาระอันหนักหน่วงคือกิเลสทุกประเภทจากบนบ่าคือดวงใจลงโดยสิ้นเชิงในที่ดังกล่าวนั้นจริงๆ ฟังแล้วเกิดกำลังใจคิดอยากไปและอยู่ในที่เหมาะๆ ดังท่านเล่าให้ฟังเป็นที่บำเพ็ญ ใจจะได้สงบเยือกเย็น*

ง่ายกว่าที่ธรรมดาที่เคยอยู่มาจนจำเจ (เหตุการณ์ปี ๒๕๐๓ ที่บ้านห้วยขยาด เมืองสานะคาม กำแพงนครเวียงจันทน์ ประเทศลาว ตรงกันข้ามกับบ้านสงาว ตำบลห้วยพิชัย อำเภอปากชม จังหวัดเลย)

บางครั้งจะเป็นเวลาเรากำลังนั่งภาวนาอยู่ หรือจะเป็นเวลาเรานอนหลับ ก็ทราบไม่ได้ ตอนกลางคืนไม่ทราบว่าเป็นเวลาเท่าไหร่ เสือโคร่งใหญ่ด้อมเข้ามาจนถึงแคร่เล็กๆ ที่เราพักนอนโดยไม่รู้สึกตัวเลย ตื่นเช้าจึงเห็นรอยมัน เพราะบริเวณที่อยู่อาศัยเราปัดกวาดไว้อย่างเตียนโล่ง อะไรเดินเข้ามาต้องเห็นรอยทันที พอเห็นรอยมันตอนเช้าข้างๆ บริเวณ จึงตามดูรอยมันเข้ามา ที่ไหนได้ มันเข้ามาจนถึงแคร่ที่นอนเราจริงๆ ไม่ได้ห่างกันอะไรเป็นเมตรๆ ศอกๆ เลย เรากะดูรอยเท้ามันเหยียบไว้กับแคร่ที่นอนห่างกันเพียงศอกเดียวก็ไม่ถึง มันคงจะสูดดมกลิ่นคนดิบคนดีแล้วค่อยๆ ถอยออกไป เวลาไปก็กลับออกไปทางเก่าที่มันเข้ามานั่นเอง ไม่เที่ยวเดินตามบริเวณรอบๆ ที่เราพักอยู่เลย พอเห็นรอยมันที่กล้าหาญเข้ามาจนถึงตัวคน เรารู้สึกเสียวนิดๆ เพราะรอยมันใหญ่มากผิดปรกติ แต่ก็เห็นมาเพียงคืนเดียวเท่านั้น ไม่เห็นมาอีกเลย เราเองก็พักอยู่ที่นั่นเป็นเดือนๆ ถ้ามันสนใจจะเอาเราเป็นอาหารจริงๆ ก็คงกลับมาอีก แต่เห็นหายเงียบไปเลย ได้ยินแต่เสียงมันร้องครวญครางอยู่ตามรอบๆ บริเวณธรรมดาเหมือนที่เคยได้ยินทั่วไป

ผู้เขียนเป็นคนนิสัยซอกแซก พอได้ยินท่านเล่าให้ฟัง ก็รีบเรียนถามเป็นเชิงส่งเสริมทันทีว่า **"นั่น เข้าใจว่ามันเข้ามาไหว้ชมบารมีท่านอาจารย์ต่างหาก มิได้เข้ามาฐานเป็นศัตรู เพราะเป็นสัตว์บวชบำเพ็ญธรรมไม่ได้เหมือนมนุษย์ เมื่อเดินเที่ยวเปะปะมาเจอพระผู้มีเมตตา ก็เกรงว่าพระท่านจะกลัว เลยแอบด้อมเข้ามาในเวลาท่านหลับจะได้ชมสนิทใจ ทั้งพระท่านก็ไม่รู้สึกตัวและไม่กลัว อันเป็นการเขย่าขวัญโดยผิดความมุ่งหมายที่มันอุตส่าห์มากราบเยี่ยมทั้งที พอได้ไหว้อย่างสมใจแล้ว ก็รีบถอยออกไปทันที กลัวท่านจะตื่นและกลัว ซึ่งอาจแสดงอาการหรือร่ายมนต์วิชาคาถาอาคมอย่างใดอย่างหนึ่งใส่มันก็ได้พอให้เสียเส้นใจที่มันเคารพเลื่อมใส กระผมคิดว่าควรจะเป็นอย่างนั้นมากกว่าอย่างอื่น ไม่เช่นนั้นมันคงไม่กล้าเข้ามาจนถึงที่แน่ๆ"**

ท่านหัวเราะเบาๆ แล้วพูดว่า **“มันจะไปรู้ความเลื่อมใสศรัทธาอะไรกับเรา นอกจากมันอาจคิดว่านี่เป็นอาหารว่างของมัน จึงแอบเข้ามาดู พอทราบว่าเป็นคนซึ่งเป็นสิ่งที่มันเคยกลัวมาแต่เกิด จึงรีบหลบหนีไป นับแต่วันนั้นแล้วไม่เห็นมันมาด้อมๆ มองๆ อีกเลย จนกระทั่งเราหนีจากที่นั่น”**

ท่านว่า **“สัตว์พรรค์นี้ก็แปลก ราวกับมีอะไรเข้าสิงใจให้มันคิดอยากมาดูพระกรรมฐานที่กำลังนั่งสมาธิภาวนาบ้าง กำลังเดินจงกรมทำความเพียรอยู่บ้าง กำลังนั่งภาวนาอยู่ภายในมุ้งบ้าง กำลังหลับอยู่บ้าง บางทีอยู่ๆ ตอนเช้ามันคิดอยากขึ้นมาหาเราก็ขึ้นมานั่งแบบสุนัข นั่งดูเราอย่างดื้อๆ โดยไม่ทำท่าให้เรากลัว บางทีกลางคืนก็ทั้งเดินทั้งร้องครวญครางขึ้นมาหาเราอยู่ในถ้ำ เมื่อมาถึงแล้วก็นั่งดูเราเฉยๆ แบบสุนัขนั่งเสร็จแล้วก็ลงไปโดยไม่ทำท่าทำทางให้เป็นที่น่ากลัวอะไรเลย แต่เราก็อดขยาดมันไม่ได้ เพราะเป็นสัตว์ที่น่ากลัวมาแต่ไหนแต่ไรอยู่แล้ว ที่แปลกก็คือ ไม่ว่าตัวใดมาหาเราในที่ใดและเวลาใด ซึ่งมีแต่ชนิดลายพาดกลอนตัวใหญ่ๆ และยาวเหยียดน่ากลัวทั้งนั้น แต่มิได้แสดงอาการคำรามอย่างใดอย่างหนึ่งให้เป็นที่น่ากลัวเลย เพียงมาดูเสร็จแล้วก็หนีไปไม่กลับมาอีกเลย ไม่ว่าเราพักอยู่ที่เช่นไร เวลาเขามาหาเราก็มาในลักษณะเดียวกัน คือมิได้แสดงตัวเป็นศัตรูและพยายามจะกัดฉีกเป็นอาหาร แต่มาในลักษณะสัตว์บ้านที่มีความเชื่องชินต่อคนมาแล้ว จึงมิได้แสดงตัวเป็นศัตรูต่อเรา แต่แสงตาที่มันมองมาหาเราแต่ละครั้งนั้น รู้สึกคมกล้ามากตามธรรมชาติของมัน ทั้งที่มันมิได้ใช้แสงตาสัมปยุตไปด้วยความกริ้วโกรธหิวโหยจะตะครุบเรากินเป็นอาหารเลย แต่ก็เป็นแสงตาที่คมกล้าน่ากลัวตามธรรมชาติของมันอยู่นั่นเอง”**

ผู้เขียน (หลวงตามหาบัว) ปากอยู่ไม่เป็นสุข จึงเรียนถามท่านว่า **“เวลามันเข้ามาหาท่านอาจารย์ ท่านอาจารย์ได้พูดคุยอะไรกับมันบ้างหรือเปล่า”**

ท่าน **พูดบ้างเหมือนกัน เช่นว่าจะขึ้นมาทำไมที่นี่ เพราะไม่ใช่ทำเลหากินของแก เป็นที่พักภาวนาของพระอาจารย์ต่างหาก ไปเสีย ไปเที่ยวที่อื่น อย่าขึ้นมาที่นี่ เดี๋ยวพระท่านกลัวแกจะเป็นบาปตกนรกนะ ที่ว่าเดี๋ยวพระท่านกลัวนะ ว่าเฉยๆ ความจริงเรากลัวมันตั้งแต่มองเห็นทีแรก”**

ผู้ถาม *“ท่านอาจารย์เคยเดินเข้าไปหามันบ้างหรือเปล่า ขณะที่มันขึ้นมานั่งดูท่านอาจารย์อยู่ต่อหน้า”*

ท่าน *“บางครั้งก็เดินเข้าไปหามันเหมือนกัน เวลาบอกให้มันหนีไป แต่มันยังไม่ไป คงนั่งดูเราเฉยๆ อยู่ เราก็เดินเข้าไปหามัน ซึ่งอยู่ห่างกันประมาณสามสี่วาเท่านั้น ทั้งเดินเข้าไป ทั้งชี้มือบอกมันว่า โน้น ทำเลเที่ยวของแก มีแต่ป่าแต่เขาทั้งนั้น จะเที่ยวที่ไหนก็ได้ตามใจชอบ ดีกว่ามาเที่ยวที่นี่ให้พระท่านกลัว ไปเดี๋ยวนี้ อย่าขึ้นมานั่งเล่นให้พระกลัว ท่านกำลังภาวนา เดี๋ยวตกนรกนะ เวลาจะไป มันโดดปุ๊กเดียวแล้วก็หายเงียบไปเลย มันคงรู้เรื่องของพระอยู่บ้างผมว่า ถ้าไม่รู้ มันจะขึ้นมาหาอะไรในถ้ำที่เราอยู่ เพราะถ้ำบางแห่งก็โล่งโถงไม่น่าอยู่ และไม่น่าขึ้นมาสำหรับสัตว์พรรค์นี้ ซึ่งต้องอยู่ในที่กำบังหลบซ่อนเก็บเนื้อเก็บตัวตามนิสัย มันต้องรู้เรื่องของพระอยู่บ้างจึงอุตส่าห์ขึ้นมาหาเรา ในลักษณะคล้ายคลึงกับเด็กที่คิดสนุก ก็พากันขึ้นไปหาพระบนถ้ำซึ่งเคยมีอยู่บ่อยๆ ในเวลากลางวันเงียบๆ แต่เสือผิดกับเด็กอยู่บ้างที่ชอบมาหาพระตอนกลางคืนหรือตอนเช้าก่อนบิณฑบาต”*

ผู้ถาม *“ก่อนที่เสือจะขึ้นมานั้น ท่านอาจารย์เคยนึกอยากให้มันขึ้นมาหาบ้างหรือเปล่า”*

ท่าน *“จะคิดอยากให้มันขึ้นมาหาประโยชน์อะไรเล่า แม้แต่มาชั่วขณะเท่านั้นก็กลัวมันแทบจะตายและเหงื่อแตกโชกอยู่แล้ว ถ้ามันขืนอยู่ที่นั่นนานๆ ไม่ยอมลงไป น่ากลัวไข้จับสั่นเล่นงานในขณะนั้นโดยไม่ต้องสงสัย ใครจะคิดคะนองดื้อด้าน อยากให้เสือขึ้นมาหาไม่เข้าเรื่องเข้าราวอย่างนั้น”* เล่าแล้วท่านหัวเราะนิดหนึ่ง

ผู้ถาม *“ก็เห็นท่านอาจารย์กล้าหาญไม่นึกกลัวอะไร อยู่คนเดียว ไม่มีเพื่อนคุยแก้ง่วง นึกสนุกขึ้นมาอยากให้เสือมาเป็นเพื่อนคุยบ้าง กระผมจึงได้เรียนถามอย่างนั้น”*

ท่านยิ้มแล้วพูดว่า *“หาเรื่องตายไม่เข้าท่าเข้าทีอะไรเลย ใครจะไปหาญคิดเช่นนั้น ซึ่งเป็นความประมาทผิดธรรม เผื่อมันโผล่ขึ้นมาทำท่าเอาจริงเอาจัง จะมีโลกไหนให้คนกล้าไม่รู้จักตายอยู่ล่ะ ดังนี้”*

พักภาวนาที่ผาห่มพร้าว ประเทศลาว

เรื่อง **“ผาห่มพร้าว”** เป็นเรื่องที่พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านอธิบายเรื่อง **“พญานาค”** ในเชิงลึกมากที่สุดเท่าที่ตนเองได้เคยบันทึกเรื่องราวพญานาคในแต่ละสถานที่ที่องค์ท่านได้เล่าให้ฟัง และเรื่องพักภาวนาที่ผาห่มพร้าวนี้ มีความสำคัญกับครูบาอาจารย์ท่านหนึ่ง คือ **หลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ** วัดป่าผาเทพนิมิต อำเภอนิคมน้ำอูน จังหวัดสกลนคร **“ช้างเผือกห้วยขยาด”** ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ

หลวงพ่อบุญพินท่านเดินทางมาฝากตัวเป็นลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบที่บ้านห้วยขยาด เมืองสานะคาม กำแพงนครเวียงจันทน์ ประเทศลาว และเป็นครั้งแรกที่หลวงพ่อบุญพินท่านได้เที่ยววิเวกกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบในฐานะลูกศิษย์กับอาจารย์

ปลายปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ หลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ กับพระอาจารย์สอน สกลนคร (ลาสิกขา) เดินทางจากจังหวัดสกลนคร มาฝากตัวเป็นลูกศิษย์ฝึกฝนอบรมธรรมกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงพ่อบุญพินไม่ทราบว่าองค์ท่านหลวงปู่ชอบเที่ยววิเวกอยู่ที่ไหน ท่านกับพระอาจารย์สอนจึงพากันเดินทางไปกราบขอพักกับหลวงปู่หลุย จันทสาโร ที่วัดถ้ำผาปู่ ตำบลนาอ้อ อำเภอเมือง จังหวัดเลย

หลวงปู่หลุยบอกหลวงพ่อบุญพินว่า ***“ตอนนี้อาจารย์ชอบท่านพาลูกศิษย์เที่ยววิเวกอยู่ทางเขตบ้านปากชม ตำบลปากชม อำเภอเชียงคาน”*** (ในขณะนั้น) หลวงปู่หลุยบอกหลวงพ่อบุญพินให้พักที่วัดถ้ำผาปู่ก่อน เมื่อเสร็จธุระแล้ว ท่านจะพาไปหาหลวงปู่ชอบที่ปากชม พักอยู่ถ้ำผาปู่ประมาณหนึ่งอาทิตย์ จากนั้น หลวงปู่หลุยท่านพาหลวงพ่อบุญพินไปตามหาหลวงปู่ชอบที่บ้านสงาว ตำบลห้วยพิชัย อำเภอปากชม จังหวัดเลย (พ.ศ. ๒๕๐๓ บ้านสงาว ยังขึ้นอยู่กับอำเภอเชียงคาน)

พอไปถึงบ้านสงาว ชาวบ้านบอกว่าหลวงปู่ชอบท่านพาลูกศิษย์ข้ามโขงไปเที่ยววิเวกที่บ้านห้วยขยาด ฝั่งลาว หลวงปู่หลุยท่านพาหลวงพ่อบุญพินนั่งเรือข้ามฟาก

ไปฝั่งลาว ท่านได้พบกับหลวงปู่ชอบครั้งแรกที่บ้านห้วยขยาด หลวงพ่อบุญพิน ท่านกราบถวายตัวขอเป็นลูกศิษย์ของหลวงปู่ชอบ ความเป็นศิษย์กับอาจารย์ของหลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ กับ องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เริ่มต้นที่บ้านห้วยขยาด ประเทศลาว

หลวงปู่ชอบพาลูกศิษย์พักภาวนาอยู่ที่บ้านห้วยขยาด ประมาณ ๑๔ คืน ชาวบ้านน้ำวัง มานิมนต์องค์ท่านและคณะไปโปรดญาติโยมทางบ้านน้ำวัง องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงพาคณะเดินทางไปบ้านน้ำวัง โดยมีหลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร พระคล้าย พระม่อย สามเณรทองรัตน์ สามเณรบุญเพ็ง พ่อไข พ่อเกลี้ยง พ่อยัง ติดตามไปพร้อมกับองค์ท่าน ส่วนหลวงพ่อบุญพินนั้น ถูกองค์ท่านหลวงปู่ชอบลองใจให้พักอยู่ที่ป่าบ้านห้วยขยาด ลำพังองค์เดียว

หลวงพ่อบุญพินบอกตอนนั้นท่านก็น้อยใจอยู่บ้างที่พ่อแม่ครูจารย์หลวงปู่ชอบไม่ให้ท่านติดตามไปพร้อมกับองค์ท่าน หลวงพ่อบุญพินท่านบอก *“ผมให้กำลังใจตนเองว่า ท่านอาจารย์ชอบกำลังพิสูจน์จิตใจเราว่าอดทนอาจหาญหรือไม่”* ท่านว่าที่บ้านห้วยขยาด กลางคืนเสือมันจะร้องออกหากินใกล้ที่ท่านพัก ท่านกลัวเสือ แต่ข่มใจตนเองไว้ด้วยการภาวนา ภายหลังหลวงปู่ชอบท่านให้หลวงพ่อบัวคำกับโยมมารับหลวงพ่อบุญพินไปพักภาวนาด้วยกันที่ผาห่มพร้าว ผาห่มพร้าวแห่งนี้จะอยู่ตรงข้ามกันกับบ้านคกไผ่ ตำบลปากชม อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย (ในขณะนั้น พ.ศ. ๒๕๐๓)

วันที่เดินทางไปผาห่มพร้าว ชาวบ้านน้ำวังนำเรือมารับองค์หลวงปู่ชอบและคณะไปพักที่ผาห่มพร้าว พอเรือมารับใกล้จะถึงผาห่มพร้าวประมาณ ๑ กิโลเมตร หลวงปู่ชอบท่านบอกให้จอดเรือเทียบฝั่ง องค์ท่านลงจากเรือเดินสะพายถุงบาตรนำหน้าลูกศิษย์ โดยทิ้งกระติกน้ำเอาไว้ให้สามเณรเพ็งถือตามหลังมา หลวงปู่ชอบท่านเดินไปได้ระยะหนึ่งก็ยังไม่เห็นลูกศิษย์ตามมา จึงหยุดคอย ท่านบอกเรานั่งคอยพระเณรอยู่หินก้อนหนึ่งที่ยื่นลงไปในแม่น้ำโขง ท่านว่าหินก้อนนี้มีลักษณะกลมมนขนาดใหญ่เท่ากับช้าง ขณะนั่งคอยลูกศิษย์อยู่หินก้อนนี้ ท่านมองไปที่กลางน้ำโขง เห็นหัวดำๆ ขนาดเท่าฆ้องใหญ่ เส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑ วา หัวดำๆ ที่องค์ท่านเห็นนี้ ผุดขึ้น

ผุดลงอยู่กลางแม่น้ำโขงประมาณสิบกว่านาที สิ่งที่ท่านว่านี้ก็จมหายลงไปในแม่น้ำโขง ท่านทราบว่าพญานาคผาห่มพร้าวมาแสดงตัวบอกให้รู้ว่าเขาเป็นผู้ดูแลสถานที่แห่งนี้ พอคณะตามมาสมทบ องค์ท่านจึงพาลูกศิษย์ทั้งหมดขึ้นไปพักที่ผาห่มพร้าว โดยองค์ท่านเลือกพักอยู่ที่นั่งร้านหน้าถ้ำผาห่มพร้าว หันหน้าออกไปทางแม่น้ำโขง

หลวงปู่ชอบถามโยมชาวบ้านน้ำวังว่า ***"เคยเห็นตัวอะไรที่หัวมันกลมดำตัวใหญ่ประมาณเท่าฆ้องในแม่น้ำโขงบ้างไหม"*** โยมผู้ชายคนหนึ่งตอบว่า ***"ข้าน้อยไม่เคยเห็นสัตว์ที่มีลักษณะอย่างที่ท่านอาจารย์ว่ามานี้ เคยได้ยินแต่เขาว่ามันมีปลาฝาไร*** (ปลากระเบนน้ำจืดหรือปลาราหู) ***อยู่ในแม่น้ำโขง ผู้ข้าไม่เคยเห็นปลาฝาไรเลย ไม่รู้ว่ามันจะใช่หรือไม่"*** หลวงปู่ชอบท่านถามเพื่ออยากรู้ความเข้าใจคนที่นี่ว่าเขาเข้าใจในเรื่องนี้อย่างไร ท่านนั้นรู้แล้วว่านี่คืออะไร

คืนแรกพักที่ผาห่มพร้าว บ้านน้ำวัง องค์ท่านบอกมีผัวเมียคู่หนึ่งขึ้นจากแม่น้ำโขงมาหาท่าน ผัวเมียคู่นี้เขาบอกจะมาขอดูลายมือให้องค์ท่าน หลวงปู่ชอบปฏิเสธที่จะให้สองผัวเมียนี้ดูลายมือ ท่านบอก ***"ไม่ต้องดูลายมือให้เราหรอก มีอะไรเกิดขึ้น เราจะภาวนาดูเอง"*** เมื่อองค์ท่านปฏิเสธเช่นนี้ สองผัวเมียคู่นี้จึงลาท่านกลับลงไปในแม่น้ำโขง

ข้ามมาอีกวัน ขณะองค์ท่านหลวงปู่ชอบนั่งเหลาไม้สีฟันอยู่หน้าถ้ำผาห่มพร้าว มีพญานาคตนหนึ่งสัณฐานดำเหลื่อม ตัวขนาดเท่าต้นตาลใหญ่ เอาหัวมาพาดวางไว้ที่ก้อนหินหน้าถ้ำ ส่วนลำตัวจมอยู่ในแม่น้ำโขง พญานาคตนนี้ไม่แสดงกิริยาอย่างอื่นนอกจากกิริยานี้เท่านั้น หลวงปู่ชอบว่าพญานาคตนนี้เขาขึ้นมาดูว่าท่านมาทำอะไรอยู่ที่นี่ เขามาดูว่าท่านเอาสมบัติอะไรในถ้ำออกไปหรือเปล่า พญานาคตนนี้เฝ้าดูองค์ท่านอยู่จนถึงเวลาประมาณสี่โมงเย็น เขาจึงจมลงไปในแม่น้ำโขง

ที่ถ้ำผาห่มพร้าว หลวงปู่ชอบท่านว่ามีพระพุทธรูปโบราณหลายองค์ พระพุทธรูปที่ทำจากทองคำก็มี ทำจากเงินก็มี ทำจากสำริดก็มี ทำจากชินเงินก็มี พระพุทธรูปแกะสลักจากไม้ก็มี ภายในถ้ำผาห่มพร้าวมีถ้วยโถโอชามโบราณของลาวอยู่ในถ้ำแห่งนี้มาก หลวงปู่ชอบท่านจัดเรียงพระพุทธรูปขึ้นใหม่เพื่อกราบไหว้บูชาเวลาไหว้

พระสวดมนต์ พญานาคตนนี้จึงขึ้นมาดูว่าท่านจะเอาสมบัติภายในถ้ำออกไปหรือไม่ ท่านว่าแต่ก่อนเคยมีพระมาพักที่นี่แล้วแอบเอาพระพุทธรูปโบราณออกไปจากถ้ำ พญานาคที่รักษาสมบัติศาสนาผาห่มพร้าวไม่พอใจ จึงสั่งสอนพระขี้โลภพวกนี้จนหนีแตกกระเจิง

คืนที่สอง ท่านบอกมีพญานาคสองตนขึ้นมาจากแม่น้ำโขง พอถึงฝั่ง พวกเขาพากันถอดรูปพญานาคออก กลายเป็นรูปร่างมนุษย์แทน ท่านว่าเวลาพญานาคถอดรูปออกง่ายเหมือนกับคนเราถอดเสื้อผ้า เมื่อถอดรูปกายนาคาออกแล้ว ผู้หนึ่งเป็นชาย ผู้หนึ่งเป็นหญิง พญานาคในรูปมนุษย์แต่งกายด้วยอาภรณ์สีแดงสด ชุดที่เขาแต่งเหมือนกับชุดเจ้าเมืองลาวสมัยโบราณ ประดับประดาแก้วมุกมณีเล็กน้อยพอดูงาม ท่านบอกถ้าดูจากรูปมนุษย์ที่เขาจำแลงมา พญานาคทั้งสองถ้าเป็นคนก็อายุประมาณสี่สิบปี

หลวงปู่ชอบท่านถามชายผู้นี้ว่า *“ท่านเป็นใครมาจากไหน”* เขาตอบท่านว่า *“ข้าพเจ้าชื่อ กากะละนาคราช มีวิมานอยู่ใต้แม่น้ำโขง ตรงผาห่มพร้าว”*

องค์ท่านถาม *“พญานาคที่เอาหัวมาพาดก้อนหินหน้าถ้ำเมื่อตอนกลางวันนี้ ใช่ท่านหรือไม่”* กากะละนาคราชตอบว่าเป็นเขาเอง

ท่านถาม *“เมื่อตอนกลางวันมาเฝ้าดูอาตมาด้วยประสงค์ใด”* กากะละนาคราชบอก *“ข้าพเจ้ามาดูว่าท่านจะเอาพระพุทธรูปของเก่าที่อยู่ในถ้ำไปเป็นสมบัติส่วนตัวหรือไม่ เคยมีพระมาอยู่ที่นี่แล้วแอบเอาสมบัติพระศาสนาออกไป จนข้าพเจ้าต้องไปตามเอาสมบัติพระศาสนาเหล่านั้นกลับคืนมาไว้ที่เดิม”* หลวงปู่ชอบถาม *“ท่านมาหาอาตมาด้วยประสงค์ใด”* เขาตอบท่านว่า *“ข้าพเจ้ากับคู่บารมีมาขอสนทนาธรรมกับท่าน”* องค์ท่านถาม *“พญานาคก็สนใจใฝ่ธรรมในพระศาสนาอยู่หรือ”* กากะละนาคราชบอก *“พญานาคศรัทธาในคำสอนของพระพุทธเจ้า มีพญานาคส่วนน้อยที่ไม่สนใจในพระศาสนา เหมือนคนเราผู้สนใจพระศาสนาก็ใฝ่บุญ ผู้ไม่สนใจในพระศาสนาก็ใฝ่บาป เรื่องนี้พญานาคกับมนุษย์จึงไม่แตกต่างกัน ตั้งแต่ท่านมาพักอยู่ที่นี่ พวกข้าพเจ้ามีความอบอุ่นเย็นใจ กระแสธรรมที่ท่านแผ่เมตตา พวกข้าพเจ้ามีความสุข จึงต้องขึ้นมาหาท่านถึงที่นี่”*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบให้กากะละนาคราชกับคู่บารมีเทวีของเขาสมาทานรับเอาพระไตรสรณคมน์ไปปฏิบัติ องค์ท่านแสดงธรรมอานิสงส์ศีลให้พญานาคทั้งสองฟัง หลังจากองค์ท่านแสดงธรรมให้กากะละนาคราชและเทวีฟังแล้ว ท่านถามพญานาค ***"ทำไมจึงต้องมาเกี่ยวข้องกับพระศาสนา พญานาคขึ้นมาโลกมนุษย์เพราะเหตุอะไร"***

กากะละนาคราชตอบท่านว่า ***"พญานาคมาจากมนุษย์พุทธบริษัท ศีลธรรมที่เคยปฏิบัติยังติดในจิตในใจ ถึงเกิดเป็นพญานาคก็ยังเคารพศรัทธาในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ อยู่เหมือนเดิม พญานาคจึงต้องเข้ามาเกี่ยวข้องรักษาพระศาสนา พญานาคเป็นเทพเทวดาอีกภูมิหนึ่งที่พระพุทธเจ้าทุกๆ พระองค์ฝากศาสนาไว้ให้ดูแล"***

หลวงปู่ชอบท่านถาม ***"บ้านเมืองพญานาคไม่มีวัดวาศาสนาหรือ พวกท่านถึงต้องได้ขึ้นมาโลกมนุษย์"*** กากะละนาคราชบอกท่านว่า ***"ที่เมืองบาดาลไม่มีวัดวาศาสนาให้ได้ปฏิบัติ วัดวาศาสนามีแต่เฉพาะโลกมนุษย์เท่านั้น โลกมนุษย์เป็นภูมิบำเพ็ญได้ทั้งบุญบาป ผู้ใฝ่ดีก็ฝักใฝ่ในการบำเพ็ญบุญ บุญกุศลที่บำเพ็ญจักส่งผลให้เลื่อนคุณงามความดีเป็นเทพเทวดาอยู่ตามสวรรค์ชั้นต่างๆ ผู้ทำบาปก็ตกอบายภูมิเป็นสัตว์นรก เปรต อสูรกาย เดรัจฉาน ตามความหนักเบาของบาปกรรมที่ตนเองได้กระทำมา"***

บุพกรรมพญานาคสองผัวเมีย

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถามถึงบุพกรรมของเจ้าจอมผาห่มพร้าวกับคู่บารมี พากันทำกรรมอะไรถึงได้มาเกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา ***"เหตุจากกรรมอะไร ท่านทั้งสองจึงได้มาปกปักรักษาสมบัติของพระศาสนาอยู่ที่นี่"***

กากะละนาคราชบอกองค์ท่านว่า ***"ชาติที่ข้าพเจ้าเป็นมนุษย์ ข้าพเจ้าเป็นคนนักเลงมุทะลุใจร้อน เมียข้าพเจ้าจึงชวนเข้าวัดปฏิบัติธรรม ถือศีลอุโบสถในวันพระ บุญที่ข้าพเจ้ารักษาศีลห้าและศีลอุโบสถ ประกอบกับบุญที่ข้าพเจ้าได้อุปัฏฐากพระสงฆ์องค์เณร บุญเหล่านี้ส่งผลให้ข้าพเจ้าได้เกิดเป็นเทวภูมิพญานาค***

ตอนเป็นมนุษย์ปฏิบัติอยู่ในวัดวาศาสนา ข้าพเจ้าเผลอพลาดกรรมเพียงครั้งเดียว ในการปฏิบัติต่อสมบัติศาสนา ข้าพเจ้ากับเมียได้ยืมจอบ เสียม มีดพร้า ของวัดเอาไป ปลูกผักทำไร่ พอพืชผักออกผล ข้าพเจ้ากับเมียก็จะนำมาทำเป็นอาหารถวายพระสงฆ์ องค์เณรในวัด มีด พร้า จอบ เสียม ที่หยิบยืมของสงฆ์ไปใช้ ชำรุดแตกหัก ข้าพเจ้าก็ไม่ได้นำมาชดใช้คืนให้กับสงฆ์ ปล่อยทิ้งสมบัติของสงฆ์เหล่านี้ไปเพราะชะล่าใจ คิดว่ากรรมเล็กน้อยแค่นี้จักไม่เป็นผล เพราะตนเองไม่มีเจตนายักยอก ก่อนตาย จิตข้าพเจ้าไปติดยึดกับของสงฆ์ที่ตนเองยืมไปใช้แล้วไม่ส่งคืน เพราะจิตติดยึดในของสงฆ์ที่ตนเองยืมไปใช้ไม่ส่งคืนนี้ จึงทำให้ข้าพเจ้าเป็นพญานาคปกปักรักษาสมบัติพระศาสนา ถ้าจิตตนเองไม่ไปติดยึดในเรื่องนี้ก่อนตาย ข้าพเจ้าจักได้เกิดเป็นเทพเทวดาชั้นภูมิที่สูงกว่านี้ ส่วนคู่บารมีของข้าพเจ้าเขาปรารถนาเกิดเป็นคู่บารมีกับข้าพเจ้าตลอดไป ความปรารถนาประกอบบุญของเขา จึงทำให้ได้มาเกิดเป็นพญานาคคู่บารมีของข้าพเจ้า”

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถาม *“ทำไมเมืองของพญานาคจึงได้ชื่อว่าเมืองบาดาล”* พญานาคเจ้าจอมผาห่มพร้าวตอบท่านว่า *“เมืองบาดาลคือชื่อที่มนุษย์เรียกกันขึ้นมาเอง พวกข้าพเจ้ามีวิมานทิพย์ซ่อนเหลื่อมกันกับภูมิมนุษย์ พญานาคบางหมู่เหล่าก็อยู่ในสวรรค์ บางหมู่เหล่าก็อยู่ภูเขา บางหมู่เหล่าก็อยู่ในน้ำ บางหมู่เหล่าก็อยู่ใต้พิภพ พวกข้าพเจ้าจะเรียกชื่อเมืองตามชื่อพญานาคผู้เป็นหัวหน้าจ่าเมือง เมืองข้าพเจ้าอยู่คือเมืองกากะละนคร”*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถาม *“โลกมนุษย์อาศัยแสงสว่างจากไฟจากพระอาทิตย์ แสงเดือนแสงดาว เมืองบาดาลของพวกท่านอาศัยแสงสว่างจากอะไรเป็นเครื่องดำรงอยู่”* พญานาคผาห่มพร้าวบอกองค์ท่านว่า *“แสงสว่างพระอาทิตย์ แสงเดือน แสงดาว ไม่สามารถส่องถึงนาคพิภพได้ ที่นาคพิภพไม่มีกลางวันกลางคืนเหมือนโลกมนุษย์ ที่นาคพิภพของพวกข้าพเจ้าจะมีแก้วแสงทิพย์สว่างไสวอยู่ตลอดเวลา แสงสว่างแก้วแสงทิพย์เย็นใส ไม่ร้อนเหมือนแสงพระอาทิตย์ แก้วทิพย์แสงเมืองนี้เกิดจากบุญฤทธิ์ของพวกข้าพเจ้า พญานาคทุกตนจะมีแก้วทิพย์เป็นบุญฤทธิ์ประจำตัว แก้วทิพย์บุญฤทธิ์เป็นแก้วสารพัดนึกที่พญานาคทุกตนใช้นิรมิต”*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***"พวกมนุษย์กินเนื้อสัตว์พืชผักเป็นอาหาร พวกพญานาคกินอะไรเป็นอาหาร"*** เจ้าจอมผาห่มพร้าวตอบองค์ท่านว่า ***"พญานาคเป็นกายทิพย์ ไม่มีเวทนาหิวโหยเหมือนกับมนุษย์ ความเหนื่อยหิวจะไม่มีในพญานาค พวกข้าพเจ้าอิ่มทิพย์ในบุญ จึงไม่มีเวทนาหิวโหยเหมือนกายหยาบอย่างมนุษย์หรือเดรัจฉาน"***

องค์ท่านถาม ***"พญานาคมีฤทธิ์เดชมากแค่ไหน"*** เจ้าจอมผาห่มพร้าวบอกองค์ท่านว่า ***"พญานาคมีฤทธิ์เดชมากจนเกินจะประมาณได้ ถ้าพญานาคอยากจะทำร้ายผู้ใดเพียงแค่เพ่งฤทธิ์ใส่มนุษย์ผู้นั้นก็จะเป็นจุลทันที พญานาคมีฤทธิ์จำแลงเป็นอะไรก็ได้ตามที่ตนเองอยากจะเป็น แต่สุดท้ายต้องกลับสู่อัตภาพภูมิเดิมของตน"***

องค์ท่านถาม ***"เวลาอยู่บ้านเมืองของตน พญานาคมีรูปร่างแบบไหน"*** กากะละนาคราชบอกท่านว่า***"พวกข้าพเจ้ามีรูปร่างเหมือนกับมนุษย์"*** ท่านถาม ***"รูปร่างพญานาคเกิดขึ้นได้อย่างไร"*** กากะละนาคราชบอกท่านว่า ***"รูปพญานาคเกิดขึ้นได้ด้วยเหตุ ๖ ประการ ๑. เวลาแสดงตน ๒. เวลาเกิดโทสะ ๓. เวลาเดินทาง ๔. เวลาเผลอสติ ๕. เวลาแสดงฤทธิ์ ๖. จิตปฏิพัทธ์ในกาม"***

ท่านถาม ***"พญานาคขึ้นมาโลกมนุษย์เพราะเหตุอะไร"*** เขาบอกท่านว่า ***"พญานาคขึ้นมาโลกมนุษย์ด้วยเหตุหลัก ๔ ประการ ๑. มาเพื่อสักการะกราบไหว้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ของพระพุทธศาสนา พระพุทธรูป สถูปเจดีย์ที่บรรจุพระบรมสารีริกธาตุของพระพุทธเจ้าและพระอรหันตสาวก ๒. มาเพื่อกราบไหว้ฟังธรรมกับท่านผู้ทรงธรรม ๓. มาเพื่อบำเพ็ญบุญบารมีให้กับตนเอง ๔. มาเพื่อเที่ยวในโลกมนุษย์ แต่มาเที่ยวโลกมนุษย์นี้จะไม่ขึ้นมาบ่อย เพราะโลกมนุษย์วุ่นวายด้วยกิเลส บ้านเมืองพวกข้าพเจ้าสงบเงียบเย็นกว่าโลกมนุษย์มาก"***

องค์ท่านถามว่า ***"มนุษย์มีการทะเลาะเบาะแว้งทำร้ายเข่นฆ่ากัน พญานาคเป็นแบบนี้เหมือนกันกับมนุษย์หรือเปล่า"*** เขาตอบท่านว่า ***"พญานาคก็มีการวิวาทกันเหมือนกับมนุษย์ พอมีปัญหากัน พญานาคราชผู้เป็นเจ้าจะเป็นผู้พิพากษา เรื่องการเข่นฆ่ากันในสังคมของพญานาคไม่มี เพราะพญานาคเป็นเทวดา มีเทวธรรมครองใจ"***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถามกากะละนาคราช เจ้าจอมพญานาคผาห่มพร้าวทุกแง่มุมที่องค์ท่านอยากรู้ กากะละนาคราชตอบทุกเรื่องที่องค์ท่านถาม พอได้เวลาสมควร กากะละนาคราชและคู่บารมีของเขาพากันลาองค์ท่านกลับไปยังบ้านเมืองของพวกเขา ท่านว่าเวลาพญานาคทั้งสองกลับ เขาจะกลายร่างเป็นพญานาคจมลงไปในแม่น้ำโขงหน้าผาห่มพร้าว ไม่ได้เอาหัวมุดลงไปในน้ำเหมือนพฤติกรรมแบบงูทั่วไป ท่านว่ากิริยาแบบนี้ เป็นกิริยาในการไปการมาที่เป็นลักษณะเฉพาะของพวกพญานาคทั้งสี่เหล่า

ท่านบอกพญานาคจะมีพฤติกรรมแตกต่างจากงูทั่วไปคือ เวลาเดินทาง พญานาคจะลอยตัวไปในลักษณะพุ่งไปข้างหน้า เหมือนลูกธนูออกจากคันศร หรือลอยไปในลักษณะเหมือนกับคลื่นน้ำ พวกงูเวลาไปจะเลื้อยวกวนซ้ายขวา พญานาคจะไม่เอาหัวของตนเองแตะพื้นดินเหมือนงู พญานาคเวลาพักจะขดตัวเป็นชั้นวง แล้วเอาหัวพาดวางไว้ที่ลำตัว เรื่องนี้องค์ท่านเคยถามเทพนาคา พญานาคผู้รักษาพระพุทธบาทสี่รอย ***“เพราะอะไร พญานาคจึงต้องทำกิริยาที่แตกต่างจากงู”*** เทพนาคาบอกองค์ท่านว่า ***“พญานาคเป็นเทพ มีศักดิ์เหนือกว่าพวกงูที่เป็นสัตว์เดรัจฉาน พญานาคจึงแสดงศักดินาของตนเองแบบนี้”***

หลังจากพญานาคผาห่มพร้าวสองผัวเมียกลับแล้ว องค์ท่านถอนออกจากสมาธิ พ่อแม่ครูจารย์บอก *“คืนนั้นเราไม่ได้พักขันธ์ห้าเลย เราไหว้พระสวดมนต์แผ่เมตตาจนถึงอรุณวันใหม่”* พอฟ้าเห็นอรุณแล้ว หลวงพ่อบุญพินท่านเอาน้ำอุ่นมาให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบล้างหน้า หลวงปู่ชอบถาม ***“ยุพิน*** (ชื่อที่ครูบาอาจารย์ท่านใช้เรียกชื่อหลวงพ่อบุญพิน) ***เมื่อคืนภาวนาเป็นอย่างไรบ้าง เมื่อคืนนี้มีพญานาคสองผัวเมียผาห่มพร้าวเขาพากันมาหาเรา ท่านเห็นพวกเขามั๊ย”*** หลวงพ่อบุญพินว่า ***“ข้าน้อยไม่เห็นขอรับ”***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบพูดหยอกหลวงพ่อบุญพินว่า ***“ตาหมากขามขี้ พญานาคเขามาแสดงตัวให้ดูก็มองไม่เห็นเขา ของเป็นตัวยังมองไม่เห็น แล้วกิเลสที่เป็นนามธรรมในใจแต่ละชั้นมันจะไปมองเห็นได้ยังไง เวลาเราบอกให้ภาวนาก็อย่าขี้เกียจ มันจะเป็นพยานรู้กับเราบ้าง นี่อะไรๆ ก็ให้แต่พ่อแก่มันดูให้หมดทุกอย่าง”*** หลวงพ่อบุญพินถูกองค์ท่านหลวงปู่ชอบเบิกอรุณใจให้ท่านแต่เช้ามืด

หลวงปู่ชอบท่านเล่าเรื่องพญานาคสองผัวเมียผาห่มพร้าวให้หลวงพ่อบุญพินฟัง หลวงพ่อบุญพินท่านบอกกับผู้บันทึก *“ผมก็เพลินในเรื่องที่พ่อแม่ครูจารย์ท่านเล่าให้ฟังก่อนออกบิณฑบาต ตอนนั้นเรายังภาวนาอ่อนหัดอยู่ จึงไม่เห็นพญานาคเหมือนกับพ่อแม่ครูจารย์ท่าน”* หลวงปู่ชอบชำนาญในกายทิพย์ ท่านมีวาสนาโปรดพวกกายทิพย์ได้มาก พวกเทวดาพญานาคจะมาหาท่านทุกวัน บางทีเทวดาอยู่เมืองเชียงใหม่ยังพากันมากราบเยี่ยมฟังธรรมกับองค์ท่านที่โคกมน วาสนาพ่อแม่ครูจารย์ชอบท่านโดดเด่นมากในเรื่องนี้ ยากที่ลูกศิษย์อย่างพวกเราจะมีบุญบารมีเหมือนองค์ท่าน

นาคาคะนองชล

ตั้งแต่วันแรกที่พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม พาลูกศิษย์มาพักภาวนาที่ผาห่มพร้าว บ้านน้ำวัง เมืองสานะคาม แขวงกำแพงนครเวียงจันทน์ ประเทศลาว องค์ท่านบอกลูกศิษย์ทุกคนว่า ***“สถานที่แห่งนี้มีเจ้าจอมเขารักษา ให้พระเณรเราพากันสำรวมในศีลของตนเอง อย่าประมาทในสถานที่ เวลาล้างบาตรอย่าเทเศษอาหารลงไปในน้ำโขงเป็นอันขาด จะเป็นเหตุให้เจ้าจอมสถานที่เขาไม่พอใจ อย่าพากันคึกคะนองฝืนคำสั่งของเราเป็นอันขาด ถ้าเกิดอะไรขึ้นมามันจะแก้ไขลำบาก”*** ลูกศิษย์ทั้งพระ เณร ฆราวาสจึงพากันถือคำสั่งขององค์ท่านอย่างเคร่งครัดตั้งแต่วันแรกที่เข้ามาพักอยู่ที่ผาห่มพร้าว

วันที่จะเดินทางออกจากผาห่มพร้าวกลับมายังฝั่งไทย องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกลูกศิษย์ว่า ***“หลังฉันอาหารแล้ว ให้พระเณรเราพากันแต่งบริขารเตรียมเดินทาง จะมีเรือโยมบ้านสะหงาวมารับพวกเรากลับฝั่งไทย”*** หลังฉันภัตตาหารเสร็จแล้ว พระเณรลูกศิษย์ติดตาม พากันเอาบาตรไปล้างที่ท่าน้ำริมฝั่งโขงตามปรกติอย่างที่เคยปฏิบัติกันมา

วันนั้น หลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ ท่านบอกมีฝูงปลาขาวนางตัวขนาดสองนิ้วมือฝูงใหญ่ พากันมาลอยเล่นน้ำอยู่ใกล้ๆ กับบริเวณท่าล้างบาตร หลวงพ่อบุญพินท่านเข้าใจว่าปลาขาวนางฝูงนี้ มันคงอยากจะมากินข้าวก้นบาตรพระเณร หลวงพ่อบุญพินท่านคิดเอื้อเฟื้ออยากจะสงเคราะห์ปลาขาวนางฝูงนี้ จึงเทเศษอาหารในบาตรของท่าน

ลงไปในแม่น้ำโขงเพื่อให้ปลาขาวนางฝูงนี้กิน โดยตอนนั้นท่านบอก *“เราก็ลืมในคำสั่งเด็ดขาดของพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบที่ท่านเคยสั่งห้ามไว้ในเรื่องนี้”* ทางพระคล้ายหลานชายองค์ท่านหลวงปู่ชอบ เห็นหลวงพ่อบุญพินเทข้าวก้นบาตรลงไปในแม่น้ำโขงให้ปลาขาวนางกิน ถามหลวงพ่อบุญพินว่า ***“ครูบา ถ้าเราเทข้าวก้นบาตรลงไปในน้ำโขงมันจะเป็นอะไรมั้ย”*** หลวงพ่อบุญพินท่านว่า ***“มันบ่เป็นอีหยังดอกว้า ลองเบิ่งๆ”***

พ่อคล้าย (อดีตพระคล้าย) พูดให้ฟังภายหลังว่า *“ตอนนั้นตนเองนึกคะนองอยากจะรู้ว่าสถานที่แห่งนี้มีเจ้ามีจอมตามที่พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านบอกไว้หรือไม่ อยากรู้ว่าเจ้าจอมผาห่มพร้าวที่พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านว่านี้เกี่ยวข้องอะไรกับการเทข้าวก้นบาตรลงไปในแม่น้ำโขง”* ท่านจึงเอาเศษอาหารในบาตรของตนเทลงไปให้ฝูงปลาขาวนางกิน พอเทเศษอาหารข้าวก้นบาตรลงไปในน้ำโขงแล้ว ก็ไม่ปรากฏว่ามีอะไรลึกลับเกิดขึ้นตามที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกเอาไว้ เห็นแต่ฝูงปลาขาวนางพากันรุมกินเศษอาหาร ไม่มีอะไรอย่างอื่นเกิดขึ้นในแม่น้ำโขง น้ำก็ไหลล่องตามปรกติ ไม่มีอะไรผิดแผกแปลกธรรมชาติ

เหตุการณ์หลวงพ่อบุญพินกับพระคล้ายและพ่อเกลี้ยง พากันฝืนคำสั่งเทเศษอาหารข้าวก้นบาตรลงไปในแม่น้ำโขงครั้งนี้ องค์ท่านหลวงปู่ชอบทราบจากภายในแล้วว่าลูกศิษย์เราพากันคึกคะนองฝืนคำสั่ง กากะละนาคราช เจ้าจอมผาห่มพร้าว ไม่พอใจจึงขึ้นมาแสดงตนแจ้งให้องค์ท่านทราบถึงเรื่องนี้ กากะละนาคราช เจ้าจอมผาห่มพร้าวขอโอกาสองค์ท่านหลวงปู่ชอบแสดงอะไรบางอย่างให้ทุกคนเห็นว่าเขาคือเจ้าจอมผู้พิทักษ์รักษาสถานที่แห่งนี้ องค์ท่านหลวงปู่ชอบให้โอกาสกากะละนาคราชแสดงอำนาจให้พระเณรได้ดู

หลังล้างบาตรแต่งบริขารกันเสร็จแล้ว องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกลูกศิษย์ให้พากันลงไปรอเรือที่ริมตลิ่งหน้าผาห่มพร้าว ท่านสั่งว่า ***“ถ้าเห็นเรือมาแล้ว ก็ให้พากันเอาผ้าผูกไม้โบกเรียกเจ้าของเรือเพื่อจะให้เขาเข้ามารับถูกจุด ถ้าเรือมาถึงแล้วก็ให้ขึ้นมาบอกเราจะคอยอยู่ที่ศาลาหน้าถ้ำ”*** หลวงพ่อบุญพิน พระคล้าย สามเณรทองรัตน์ สามเณรบุญเพ็ง พ่อไข พ่อยัง พากันลงไปรอเรืออยู่ที่ริมตลิ่งหน้าผาห่มพร้าว หลวงปู่หลุย

จันทสาโร หลวงปู่ซามา อจุตโต พ่อเกลี้ยง พากันนั่งเป็นเพื่อนองค์ท่านหลวงปู่ชอบอยู่ที่ศาลาไม้ไผ่ หน้าถ้ำผาห่มพร้าว

เวลาประมาณสิบโมงกว่า ขณะพระเณรกำลังคอยเรือมารับอยู่ที่ริมตลิ่งน้ำโขงหน้าผาห่มพร้าวนั้น จู่ๆ น้ำที่แม่น้ำโขงเกิดหมุนวนเป็นวังหันตาไก่ ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ ๑๐ วา ทำให้น้ำโขงตรงบริเวณนั้นเกิดขุ่นเข้มขึ้นมาทันที พระเณรและโยมที่คอยเรืออยู่ริมตลิ่ง พากันดูปรากฏการณ์ผิดแผกธรรมชาตินี้ด้วยความตื่นเต้นสนใจ เพราะทุกคนไม่เคยเห็นเหตุการณ์น้ำวนหันตาไก่ใหญ่ขนาดนี้มาก่อน พระคล้ายพูดกับหมู่คณะว่า ***"สงสัยจะเป็นปลาฝาไร*** (ปลากระเบนน้ำจืด หรือปลาราหู) ***มันเล่นน้ำอยู่ข้างล่าง"*** พอสิ้นคำของพระคล้ายไม่นาน เกิดมีลำน้ำลักษณะสันนูนขนาดใหญ่เท่าลำตาลผุดขึ้นในแม่น้ำโขง พุ่งออกมาจากทางฝั่งผาห่มพร้าว ประเทศลาว เข้าไปชนตลิ่งทางฝั่งไทย เยื้องบ้านคกไผ่ จนทำให้ตลิ่งทางฝั่งบ้านคกไผ่พังทลายลงไปในแม่น้ำโขงกว้างประมาณ ๑๐ เมตร หลังตลิ่งแม่น้ำโขงทางบ้านคกไผ่พังทลายลง เหตุการณ์ทุกอย่างในแม่น้ำโขงเป็นปรกติ

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงปู่หลุย หลวงปู่ซามา พากันนั่งเคี้ยวหมากดูเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอยู่ที่ศาลาไม้ไผ่หน้าถ้ำผาห่มพร้าว ตอนเกิดเหตุการณ์น้ำวน องค์ท่านหลวงปู่ชอบชี้มือให้พ่อเกลี้ยงดูว่าเกิดอะไรขึ้นที่แม่น้ำโขง พ่อเกลี้ยง บ้านวังม่วง เห็นเหตุการณ์เกิดขึ้นแบบนี้ แกรีบวิ่งลงไปชายหาดเก็บเสื้อผ้าที่ตนเองซักตากผึ่งโขดหินเอาไว้ ตอนพ่อเกลี้ยงกำลังเก็บเสื้อผ้าอยู่นั้น ปรากฏลำน้ำพุ่งออกจากทางฝั่งลาวเข้าไปชนทางฝั่งไทย พ่อเกลี้ยงตกใจร้องแรกแหกกะเชอ ตะโกนบอกให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบลงมาดูลูกศิษย์พระเณรอกสั่นขวัญแขวนกันไปหมดแล้ว

หลวงปู่ชอบเดินลงไปดูลูกศิษย์ องค์ท่านว่า ***"เราบอกแล้วว่าอย่าพากันทำมันก็ไม่เชื่อในคำพูดของเรา เห็นหรือยังล่ะว่ามันเป็นยังไง ดีแล้วที่เขาแสดงออกให้เห็นแค่นี้ ถ้าพ่อแก่มันไม่อยู่ด้วยแล้ว ป่านนี้พวกท่านจะเป็นอะไรบ้างก็ไม่รู้"*** องค์ท่านปักสายตาใส่จนลูกศิษย์แต่ละคนใจฝ่อตามกัน ท่านบอกให้เปลี่ยนสถานที่คอยเรือใหม่ให้ทุกคนพากันย้ายที่รอเรือไปอีกประมาณ ๗๐ วา และอย่าพากันดื้อทำอะไรพิเรนทร์ขึ้นมาอีก คำว่า **"ดื้อ"** ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ คืออย่าพากันเล่นกับสิ่งที่มองไม่เห็นตัว

หลังเปลี่ยนสถานที่คอยเรือไม่นาน ก็มีเรือสองลำของโยมบ้านสะหงาว มารับคณะของององค์ท่านหลวงปู่ชอบ พ่อเกลี้ยงบ้านวังม่วง แกกลัวมิติมืดมากกว่าคนอื่น จึงขอนั่งเรือลำเดียวกันกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ตลอดทางที่นั่งเรือมาด้วยกัน พ่อเกลี้ยงจะกอดเอวองค์ท่านหลวงปู่ชอบไว้ตลอดทาง จนท่านดุพ่อเกลี้ยงว่า ***“กลัวตายอะไรเกินเหตุ สวดมนต์บทขันธะปริต วิรูปักฯ ย้ำๆ เข้าไปสิ อย่ามากอดแอวเฮาหลาย มันจั๊กกะเดียมเข้าใจบ่”***

ถึงองค์ท่านหลวงปู่ชอบจะดุอย่างไร พ่อเกลี้ยงแกก็ไม่ยอมปล่อยมือไปจากเอวขององค์ท่าน หลวงปู่ชอบว่าวันนั้นพ่อเกลี้ยงกลัวจนเกลี้ยงใจ นักเลงหยาบเจอนักเลงละเอียด ใจไม่อยู่กับเนื้อกับตัวเลย พ่อเกลี้ยงกอดเอวหลวงปู่ชอบไว้ตลอดทาง จนเรือมาส่งขึ้นฝั่งที่บ้านผาแบ่น เชียงคาน พอขึ้นฝั่งแล้ว พ่อเกลี้ยงสารภาพบาปกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่าตนเองเป็นผู้หนึ่งที่เทเศษอาหารข้าวก้นบาตรลงไปในแม่น้ำโขง พอเกิดเรื่องแบบนี้ขึ้นมา ตนเองกลัวเรือจะล่มเพราะฤทธิ์นาคาเจ้าจอมผาห่มพร้าว หลวงปู่ชอบเตือนพ่อเกลี้ยงว่า ***“ถ้าเรื่องไหนเราบอกไม่ให้ทำแล้ว อย่าพากันทำเป็นอันขาด ถ้าทำแบบนี้อีก เราเองก็จะช่วยอะไรไม่ได้”*** พ่อเกลี้ยงจึงขอขมาองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่บ้านผาแบ่น

องค์ท่านหลวงปู่ชอบพาคณะเดินทางมาพักที่วัดศรีพนมมาศ ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย วันที่คณะของท่านมาพักที่วัดศรีพนมมาศนั้น เป็นวันเพ็ญเดือน ๓ มาฆบูชา ปี พ.ศ. ๒๕๐๔ วันนั้นมีโยมมาจำศีลที่วัดศรีพนมมาศจำนวนมาก โยมที่รู้จักมักคุ้น เมื่อทราบว่าองค์ท่านหลวงปู่ชอบมาพักที่วัดศรีพนมมาศ พากันมากราบสนทนาธรรมกับองค์ท่านจำนวนมาก องค์ท่านเล่าให้นายฮ้อยวิ พ่อออกสง่า และโยมที่มาจำศีลวัดศรีพนมมาศฟังถึงเหตุการณ์เกิดขึ้นที่ผาห่มพร้าวเมื่อตอนกลางวัน แต่ละคนตื่นเต้นกับเรื่องราว เพราะไม่เคยเห็นปรากฏการณ์แบบนี้มาก่อนในแม่น้ำโขง นอกจากนานทีบางปีถึงจะมีบั้งไฟผีปรากฏขึ้นมาให้เห็นเป็นครั้งคราวเท่านั้น

องค์ท่านหลวงปู่ชอบพักอยู่ที่วัดศรีพนมมาศ อำเภอเชียงคาน ประมาณหนึ่งอาทิตย์ จากนั้น ท่านเดินทางมาพักกับหลวงปู่ซามา อจุตโต ที่วัดป่าอัมพวัน ตำบลน้ำหมาน

อำเภอเมือง จังหวัดเลย องค์ท่านบอกหลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ ให้พาพระเณรไปพักรอท่านอยู่ที่ภูดิน (ผาขาชี้) ใกล้บ้านโคกมน ซึ่งตอนนั้นหลวงปู่เพียร วิริโย หลวงปู่ลี กุสลธโร พักภาวนารอองค์ท่านอยู่ที่นี่ หลวงปู่ชอบบอก ***“เราจะเดินทางไปโคราชเยี่ยมท่านพระอาจารย์สิงห์”*** (ขันตยาคโม)

หลวงปู่ชอบท่านได้รับแจ้งจากหลวงปู่คำดีว่าองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม วัดป่าสาลวัน ท่านอาพาธ หลวงปู่ชอบท่านจึงพาหลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่คำดี ปภาโส หลวงปู่ซามา อจุตฺโต หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร พ่อยัง นั่งรถซุงจากเมืองเลยไปลงที่จังหวัดขอนแก่น จากนั้น ท่านและคณะเดินทางโดยรถไฟจากจังหวัดขอนแก่นไปจังหวัดนครราชสีมา เพื่อกราบเยี่ยมองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม ที่วัดป่าสาลวัน

หลวงปู่ชอบท่านอยู่ร่วมดูแลองค์ท่านหลวงปู่สิงห์กว่า ๑ เดือน ก่อนเดินทางกลับมาเมืองเลย ท่านเรียกพระเณรที่ดูแลองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ประชุมเตรียมการงานใหญ่ให้องค์ท่านหลวงปู่สิงห์ หลวงปู่ชอบบอก ***“หมู่คณะทุกท่านให้เตรียมใจ พ่อแม่ครูอาจารย์สิงห์ ท่านจะไม่อยู่กับพวกเราแล้ว ให้หมู่คณะทุกท่านเตรียมการในเรื่องนี้ไว้ ผมจะกลับไปเมืองเลยก่อน ถ้ามีอะไรเกิดขึ้น ผมจะตามมาสมทบภายหลัง”*** (พอในระหว่างเข้าพรรษาปี ๒๕๐๔ พระคุณเจ้าหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม องค์ท่านก็ละขันธ์)

หลังกลับจากดูแลองค์ท่านหลวงปู่สิงห์ที่วัดป่าสาลวันแล้ว หลวงปู่ชอบท่านเข้าไปพักที่**ภูผาดิน** หรืออีกชื่อหนึ่งคือ **ผาขาชี้** สถานที่แห่งนี้จะอยู่ห่างจากบ้านโคกมนประมาณ ๔ กิโลเมตร หลวงปู่ชอบท่านพักอยู่ที่นี่ เพราะตอนนั้นบ้านโคกมนยังไม่มีวัดป่ากรรมฐาน การมาพักที่ภูผาดินครั้งนี้ องค์ท่านตัดสินใจจะสร้างวัดป่าขึ้นมาที่บ้านโคกมน เพื่อโปรดเอาญาติพี่น้องให้เลิกนับถือผี หันมานับถือพระไตรสรณคมน์ มูลเหตุนี้จึงเป็นที่มาของการสร้าง **“วัดป่าสัมมานุสรณ์”** ขึ้นมาที่บ้านโคกมน

เมื่อบันทึกมาถึงตรงนี้ ขอเขียนเพิ่มเติมเกี่ยวกับ **“บ้านโคกมน”** เพื่อให้ลูกหลานบ้านโคกมนรุ่นหลังได้ศึกษาถึงที่มาของบ้านเมืองบรรพบุรุษของตนเอง องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกบ้านโคกมนสมัยนั้นมีวัดมหานิกายอยู่วัดเดียว โดยมีหลวงปู่แซ หรือ

ญาคูแซ เป็นเจ้าอาวาสวัดบ้านโคกมนในสมัยนั้น มีการเข้าใจผิด เขียนในชีวประวัติองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่าวัดตระคูแซ วัดตระคูแซ จริงๆ แล้วไม่มีที่บ้านโคกมน เกิดจากความเข้าใจผิดที่คนเขียนไม่เข้าใจในภาษาท้องถิ่น จึงเขียนว่าวัดตระคูแซ คนบ้านโคกมนสมัยก่อนเรียกวัดบ้านโคกมนว่า **“วัดญาคูแซ”** หรือ **“วัดญาปู่แซ”** องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงให้ผู้บันทึก ครูบากล้วย พระวีระศักดิ์ ธีรภัทโท แก้ไขบันทึกเรื่องนี้เอาไว้

หลังจากหลวงปู่แซท่านมรณภาพแล้ว วัดบ้านโคกมนก็ร้างพระเณรมา เมื่อไม่มีพระเณรอยู่ประจำ วัดก็ถูกทิ้งร้างมานานหลายปี ทางคณะกรรมการหมู่บ้านจึงยกพื้นที่ส่วนหนึ่งของวัดบ้านโคกมนสร้างเป็นสถานีอนามัยประจำหมู่บ้าน ด้านศาลาวัดทางคณะกรรมการหมู่บ้านกำหนดให้เป็นศาลาประชาคม ใช้เป็นสถานที่ทำบุญ **“ซำฮะ”** ประจำหมู่บ้านยามเทศกาลบุญเดือน ๖

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกผู้ตั้งบ้านโคกมนขึ้นมาครั้งแรกคือ **นายวง** กับ **นายพิม** ท่านทั้งสองได้พาญาติพี่น้องย้ายถิ่นฐานจากอำเภอด่านซ้าย มาตั้งรกรากอยู่บ้านโคกมนผาน้อย เมื่อสมัยปลายรัชกาลที่ ๕

ท่านบอกสมัยก่อนป่าที่นี่ เมื่อใครเข้าไปแล้ว จะเดินวนกลับมาสู่ที่เดิม พอตั้งเป็นหมู่บ้านขึ้นมา จึงเรียกชื่อว่า **“บ้านโคกมน”** นายวง นายพิม พากันตั้งหมู่บ้านโคกมนขึ้นมาครั้งแรกที่ริมฝั่งแม่น้ำสวย ทางวัดเก่าของหลวงปู่แซ หลังจากบ้านโคกมนเป็นหมู่บ้านแน่นหนาถาวรแล้ว ทางข้าหลวงเมืองเลยจึงแต่งตั้งให้ “นายวง” เป็นผู้ใหญ่บ้านโคกมนคนแรก และตั้งนามสกุล **“วงษา”** ให้ ส่วน “นายพิม” ทางราชการได้ตั้งนามสกุลให้ว่า **“พิมดีรี”** นายวงกับนายพิมจึงเป็นต้นตระกูล “วงษา” และ “พิมดีรี” นามสกุลของคนบ้านโคกมนมานับแต่นั้น

สร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม พาลูกศิษย์พักภาวนาที่ "ภูผาดิน" ตอนนั้นมีพระเณรพักปฏิบัติอยู่กับองค์ท่าน ๖ รูป พระเณรทั้ง ๖ รูป นั้นมี ๑. หลวงปู่เพียร วิริโย ๒. หลวงปู่ลี กุสลธโร ๓. หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ๔. หลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ ๕. พระคล้าย สุวัณณมาโจ ๖. สามเณรทองรัตน์

การกลับมาพักอยู่ใกล้บ้านโคกมนอันเป็นแผ่นดินถิ่นกำเนิดขององค์ท่านในครั้งนี้ หลวงปู่ชอบท่านมีเจตนาแน่วแน่จะสร้างวัดป่าขึ้นที่บ้านโคกมน เพื่อใช้เป็นสถานที่อบรมศีลธรรมให้แก่ญาติพี่น้องขององค์ท่าน เวลาชาวบ้านโคกมนขึ้นไปทำบุญกับองค์ท่านที่ภูผาดิน หลวงปู่ชอบท่านจะปรารภกับผู้คนที่ขึ้นไปหาว่า ***"ตราบใดญาติพี่น้องของเรายังพากันนับถือผีสางคางเหลือง ไม่พากันนับถือพระรัตนตรัยแล้ว เราคงนอนตายตาไม่หลับ"*** ชาวบ้านโคกมนเมื่อได้ยินองค์ท่านปรารภเช่นนี้ จึงปรึกษากันถึงเรื่องสร้างวัดป่าขึ้นมาที่บ้านโคกมน ชาวบ้านส่วนมากเห็นด้วยว่าควรสร้างวัดป่าขึ้นมา เนื่องจากหลวงปู่ชอบท่านเริ่มมีอายุมากแล้ว พวกเราควรจะนิมนต์ท่านให้อยู่จำพรรษาที่นี่เพื่อโปรดญาติพี่น้องบ้านเกิดเมืองนอนของท่าน เมื่อชาวบ้านโคกมนหารือได้ข้อสรุปแล้ว จึงพากันขึ้นมานิมนต์หลวงปู่ชอบที่ภูผาดิน เพื่อให้องค์ท่านลงมาเลือกสถานที่ในการสร้างวัดป่า บุคคลผู้เป็นแรงสำคัญที่พาชาวบ้านโคกมนขึ้นไปนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบให้ลงจากภูผาดินมาสร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์ คือ ผู้ใหญ่ถัน วงษา ซึ่งท่านเป็นผู้ใหญ่บ้านโคกมนในสมัยนั้น

พระเณรที่ติดตามองค์ท่านหลวงปู่ชอบลงมาสร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์ครั้งแรกนั้นมีทั้งหมด ๔ รูป คือ ๑. หลวงปู่เพียร วิริโย ๒. หลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ ๓. พระคล้าย สุวัณณมาโจ ๔. สามเณรทองรัตน์ ส่วนหลวงปู่ลี กุสลธโร กับหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ไปเที่ยววิเวกทางวังสะพุง ภูเรือ พระเณรที่เหลือตามรายชื่อที่กล่าวมานี้ จึงพากันติดตามองค์ท่านหลวงปู่ชอบลงมาสร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์ ที่บ้านโคกมน

ผู้ใหญ่ถัน วงษา พาองค์ท่านหลวงปู่ชอบออกสำรวจสถานที่ในการสร้างวัดป่า องค์ท่านหลวงปู่ชอบดูสถานที่รอบบริเวณบ้านโคกมน ท่านมาสะดุดใจกับสถานที่แห่งหนึ่งซึ่งอยู่ติดกับแม่น้ำสวย สถานที่แห่งนี้อยู่ทางด้านทิศเหนือของบ้านโคกมน ชาวบ้านได้แผ้วถางเพื่อจะทำไร่ แต่ยังไม่ได้เพาะปลูกอะไรในตอนนั้น ที่แห่งนี้มีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ ๘ ไร่ ผู้ใหญ่ถันจึงขอซื้อที่แห่งนี้กับเจ้าของที่ เจ้าของที่ได้ขายที่ดินแห่งนี้ให้ในราคา ๘๐๐ บาท การสร้างวัดป่าแห่งแรกที่บ้านโคกมน เริ่มต้นสร้างขึ้นมาบนเนื้อที่ ๘ ไร่ ด้วยราคา ๘๐๐ บาท หลวงปู่ชอบท่านจึงตั้งชื่อวัดแห่งนี้ว่า **"วัดป่าสัมมานุสรณ์"** คำว่า **"สัมมา"** มีความหมายแปลว่า **"ชอบ"** ซึ่งตรงกับชื่อของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม นั่นเอง

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกพระเณรและชาวบ้านให้รื้อหอผีที่ปลูกเป็นศาลอยู่ตามริมฝั่งแม่น้ำสวย เอามาสร้างกุฏิศาลา พ่อถัน วงษา บอกองค์ท่านว่า ***"ถ้าพวกเราไปรื้อหอผีออกหมด ผีมันจะไม่มารบกวนชาวบ้านหรือ"*** องค์ท่านหลวงปู่บอก ***"รื้อเลย ไม่ต้องกลัว เกิดเหตุอะไรขึ้นมา เราจะรับผิดชอบเอง"*** เมื่อองค์ท่านรับรองให้แบบนี้แล้ว ชาวบ้านโคกมนจึงมีความกล้ารื้อหอผีปู่ตา

เรื่องนี้อย่าว่าแต่โยมเลยที่กลัวผี พระเณรบางองค์ยังเกรงใจผีเหมือนกัน จากคำบอกเล่าของ**หลวงปู่เพียร วิริโย** ท่านเป็นผู้หนึ่งที่รื้อหอผีกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบตอนสร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์ หลวงปู่เพียรท่านบอก *"หลวงปู่ชอบท่านบอกให้ขึ้นไปรื้อหลังคาหอผี ก็มีแต่คนอิดออดไม่กล้าขึ้น ท่านจึงให้ผมเป็นผู้ขึ้นไปรื้อหลังคาหอผี ท่านบอก* ***"คำเพียร ท่านขึ้นไปรื้อหลังคาหอปู่ตาไป๊"*** *พอว่าจบ หลวงปู่ชอบท่านก็ยื่นขวานให้เลย พ่อแม่ครูจารย์เพิ่นสั่งแล้วก็ต้องเอาตามเพิ่น"* หลวงปู่เพียรท่านขึ้นไปรื้อหลังคาหอผีตามที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก หลวงปู่เพียรท่านบอก *"ไม้ที่ได้จากรื้อหอผีนำมาสร้างกุฏิและศาลาหอฉัน ไม้บางส่วน หลวงปู่ชอบให้เอามาสร้างห้องน้ำและโรงไฟต้มน้ำร้อน"*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบพาพระเณรชาวบ้านรื้อหอผีมาสร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์ครั้งนั้น ทำให้ผู้เสียประโยชน์จากการทรงเจ้าเข้าผีไม่พอใจที่พวกตนเสียประโยชน์

คนทรงเจ้าจ้ำผีกลุ่มนี้ จึงยุชาวบ้านไม่ให้มาช่วยองค์ท่านหลวงปู่ชอบสร้างวัด ชาวบ้านส่วนมากอยากมีวัดประจำหมู่บ้าน จึงพากันออกมาช่วยองค์หลวงปู่ชอบสร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์ โดยไม่สนใจในคำยุยงของพวกหมอผี อย่าว่าแต่กลุ่มผู้เสียประโยชน์จากการรื้อหอผีเลย แม้แต่ผีเองก็ไม่พอใจที่เคหสถานของพวกตนเคยอาศัยได้ถูกรื้อทำลาย

พ่อคล้าย แก้วสุวรรณ หลานชายองค์ท่านหลวงปู่ชอบเล่าให้ฟังว่า มีโยมผู้หญิงคนหนึ่งชื่อ **แม่ช่วง แก้วสุวรรณ** เป็นญาติขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ ถูกผีฟ้าเข้าสิงตอนยังไม่รื้อหอผี แม่ช่วงไม่เคยถูกผีเข้าสิง แต่พอรื้อหอผีมาสร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์เท่านั้น แม่ช่วงถูกผีเข้าสิงทุกวัน เวลาอยู่บ้าน แม่ช่วงมักจะถูกผีฟ้าเข้าสิง เวลาถูกผีฟ้าเข้าสิง แม่ช่วงจะมีอาการปากบิดปากเบี้ยว ตาขวาง ไม่พูดจากับใคร พวกญาติจึงพาแม่ช่วงเข้ามาวัดเพื่อที่จะให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบไล่ผีให้ พ่อคล้ายบอก *“ตนเองก็ไม่เคยเห็นองค์ท่านหลวงปู่ชอบไล่ผีให้เห็นสักครั้ง เวลาชาวบ้านพาคนถูกผีเข้าสิงมาหาหลวงปู่ชอบ ท่านก็จะมองดูเฉยๆ แต่คนถูกผีเข้า เมื่อมาอยู่ต่อหน้าหลวงปู่ชอบ ผีที่เข้าสิงก็จะออกไปเอง”* พ่อคล้ายบอก *“เรื่องนี้ตนเองก็แปลกใจเหมือนกัน แต่ไม่กล้าถามหลวงปู่ชอบ เพราะกลัวท่านจะว่าให้”*

หลวงปู่ชอบท่านแนะนำแม่ช่วงให้ไหว้พระสวดมนต์ รักษาศีลห้าให้บริสุทธิ์ เมื่อศีลห้าบริสุทธิ์แล้ว ผีมันก็จะไม่มารบกวน แม่ช่วงนำเอาคำสอนของหลวงปู่ชอบไปปฏิบัติที่บ้าน ปรากฏว่าผีไม่เข้าสิงแม่ช่วงอีกเลย ชาวบ้านที่เห็นคุณของการไหว้พระสวดมนต์รักษาศีล ผีจะไม่มารบกวน จึงพากันมารักษาศีลภาวนาในวันศีลวันพระกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่วัดป่าสัมมานุสรณ์เป็นจำนวนมาก หลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ ท่านเล่าให้ฟังว่า *“ครั้งสุดท้ายที่ผีฟ้าเข้าสิงแม่ช่วง ผีฟ้าออกปากพูดขึ้นมาว่า* ***“กูบ่อยู่ดอกบ้านโคกมน อยู่นี่มีแต่อดแต่อยาก บ่ได้กินอีหยัง กูสิไปอยู่กับพี่น้องอยู่ภูเขียว*** (อำเภอภูเขียว จังหวัดชัยภูมิ) ***กูอยู่นี้บ่ได้ อายอาจารย์ชอบเพิ่น กูไปลื้อยู่ไม้ต้นได๋ อาจารย์ชอบเพิ่นกะตามหากูจนพ้อ กูย่านเพิ่น”*** *พอผีที่สิงแม่ช่วงพูดจบ แม่ช่วงก็ล้มตึงทันที”* หลวงพ่อบุญพินว่านี่คือครั้งสุดท้ายที่ท่านเห็นผีสิงคนที่บ้านโคกมน จากนั้นมาก็ไม่มีผีที่ไหนมาสิงแม่ช่วงหรือชาวบ้านโคกมนอีกเลย

หลวงปู่ชอบท่านสอนชาวบ้านโคกมนโดยเน้นหนักในเรื่องรักษาศีลห้า และให้พากันไหว้พระสวดมนต์แผ่เมตตาอยู่เสมอ เพราะสิ่งเหล่านี้จะทำให้ชีวิตของเราเป็นสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคต ชาวบ้านโคกมนจึงพากันปฏิบัติตามคำสอนขององค์ท่าน

บ้านโคกมนสมัยก่อน พอเวลาเย็นย่ำค่ำลงจะได้ยินเสียงไหว้พระสวดมนต์เล็ดลอดออกมาจากบ้านหลังนั้นหลังนี้อยู่เสมอ สมัยก่อนหนังสือสวดมนต์ที่บ้านโคกมนไม่มี หลวงปู่ชอบท่านจึงให้พระเณรคัดลอกบทสวดมนต์จากหนังสือมนต์พิธีให้กับชาวบ้าน พระผู้ที่ทำการคัดลอกบทสวดมนต์นั้น หลวงปู่ชอบมอบหมายให้หลวงพ่อบุญพิน กับพระคล้าย ซึ่งเป็นหลานชายขององค์ท่าน เป็นผู้คัดลอกหนังสือสวดมนต์ให้กับชาวบ้าน

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๔ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม สร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์ขึ้นมา และเป็นปีแรกที่องค์ท่านจำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ ปีนี้มีพระเณรจำพรรษาทั้งหมด ๕ รูป มีรายนามดังนี้ ๑. หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ๒. หลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ ๓. พระคล้าย สุวัณณมาโจ ๔. พระม่อย ๕. สามเณรทองรัตน์

สร้างวัดป่าม่วงไข่ โปรดอดีตสหายเก่า

สัตว์โลกแต่ละตนต่างเวียนว่ายตายเกิดด้วยกันมาจนนับไม่ถ้วน ทุคติ สุคติ แต่ละดวงจิตต่างเที่ยวท่องล่องขึ้นลงมาด้วยกันทั้งหมด หลวงปู่ชอบท่านว่า หากนับรอยเท้าของเราผู้เดียวในโลกเกิดตายนี้ นับยังไงก็นับไม่หมด แค่รอยเท้าเราผู้เดียวก็เต็มโลกแล้ว นี่ยังไม่นับรอยเท้าของผู้อื่นเข้าไปอีก ท่านบอก *“เราก็เป็นผู้หนึ่งที่เที่ยวเกิดตายในวัฏสงสารเหมือนกับสัตว์โลกทั่วไป แค่กระดูกเราผู้เดียวเที่ยวเกิดเที่ยวตายก็เต็มล้นเมืองไทยแล้ว การเกิดแต่ละภพชาติของเรา ไม่ว่าเป็นคนหรือสัตว์ ล้วนมีความเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่นตามมาด้วยทั้งนั้น”* ท่านยกบุพกรรมเกี่ยวข้องกับสหายเก่าในอดีตชาติที่ผ่านมาก่อนที่ท่านจะมาเกิดเป็นหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ในชาติปัจจุบันให้ทราบ

ท่านบอกชาติที่ผ่านมาท่านเกิดเป็นชาวลาวอยู่เมืองท่าแขก แขวงคำม่วน ประเทศลาว เมืองท่าแขกที่ท่านว่านี้ จะอยู่ตรงข้ามกับอำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม สหายเก่าที่ท่านเล่าให้ฟังนี้ ปัจจุบันเกิดที่บ้านม่วงไข่ ตำบลสานตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย มีชื่อในชาติปัจจุบันว่า **พ่อเซียงหมุน**

องค์ท่านเล่าให้ฟังว่า *"ชาตินั้นเราเกิดเป็นพ่อค้าขายผ้าอยู่เมืองท่าแขก เป็นผู้มีฐานะ ชาตินั้นเรามีพ่อเซียงหมุนเป็นเพื่อนสนิทเหมือนญาติพี่น้อง บุญเดือน ๓ งานธาตุพนม เราชวนพ่อเซียงหมุนกับชวนลูกเมียของตนเองให้มาถวายผ้าพุทธบูชาพระธาตุพนม พ่อเซียงหมุนปฏิเสธ เพราะติดพันเป่าแคนเกี้ยวสาว ชาตินั้น* นางเสริม (คุณเสริมศิริ ผสมพงษ์) *เกิดเป็นลูกสาวเรา เราบอกให้ลูกมาถวายด้วยกัน นางเสริมมันม่วนกับหมู่ บอกพ่อถวายผู้เดียวโลด เราจึงถวายผ้ากับธาตุพนมเป็นพุทธบูชาลำพังผู้เดียว เราเอาผ้าขาววาหนึ่งกับเงินห้าสิบสตางค์ ถวายเป็นพุทธบูชากับธาตุพนม เราอธิษฐานว่า* ***"ชาติหน้าขอให้ผู้ข้าได้บวชในพระศาสนาปฏิบัติธรรมจนพ้นทุกข์"***

ในชาตินั้นและครั้งนั้นมา ท่านหมั่นทำบุญ จำศีลภาวนา เพื่อเป็นการรับรองตนเองในอนาคต พอมาเกิดในชาติปัจจุบัน ท่านได้บวชปฏิบัติจนรู้แจ้งเห็นจริงในธรรม เมื่อประโยชน์ตนสำเร็จผลแล้ว ท่านพิจารณาถึงบุคคลที่มีวาสนาร่วมกันมาแต่อดีต ท่านจึงเดินทางไปโปรดบุคคลเหล่านั้นตามสถานที่ต่างๆ เพื่อสงเคราะห์ธรรมให้กับเขา

พ่อเซียงหมุน เป็นอีกผู้หนึ่งที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบเดินทางมาโปรดที่บ้านม่วงไข่ ท่านบอก สมัยเราเข้ามาบ้านม่วงไข่ ที่นี่ยังไม่มีวัดวาอย่างที่เห็นในปัจจุบัน บ้านม่วงไข่ตอนนั้นมีบ้านเรือนเพียง ๑๓ หลังคาเรือนเท่านั้น ก่อนหลวงปู่ชอบจะมาโปรดพ่อเซียงหมุน ท่านพักอยู่กับหลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่ซามา อจุตโต หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ที่บ้านสานตม

ท่านบอกหลวงปู่หลุย หลวงปู่ซามา หลวงพ่อบัวคำ บิณฑบาตที่บ้านสานตม ท่านบอกหมู่คณะว่า ***"จะไปบิณฑบาตโปรดคนบ้านม่วงไข่ เพราะที่นี่ไม่มีวัดวาให้ญาติโยมได้ใส่บาตร ผมจะไปบิณฑบาตที่บ้านม่วงไข่ เพื่อคนทางนั้นจะได้ทำบุญกับผมบ้าง"***

หลวงปู่หลุยบอก ***“บ้านม่วงไข่ไกลจากที่นี่มาก อาจารย์ชอบจะกลับมาทันฉันอาหารหรือ”*** องค์ท่านบอกหลวงปู่หลุย ***“ผมกลับมาทันอย่างแน่นอน”***

ขอเล่าแทรกเรื่องหลวงปู่ชอบ ท่านอยู่บ้านสานตม แต่ไปบิณฑบาตที่บ้านม่วงไข่ให้ทราบพอสังเขป ระยะทางจากบ้านสานตมไปบ้านม่วงไข่ ประมาณ ๑๐ กิโลเมตร ไปกลับประมาณ ๒๐ กิโลเมตร พ่อเชียงหมุนบอก *“แต่ละวัน หลวงปู่ชอบท่านจะมาถึงก่อนหลวงปู่หลุย หลวงปู่ชามา หลวงพ่อบัวคำ กลับจากบิณฑบาตที่บ้านสานตมทุกวัน”*

พอพ่อเชียงหมุนมากราบหลวงปู่ชอบที่บ้านสานตม หลวงพ่อบัวคำถามพ่อเชียงหมุนว่า ***“เห็นพ่อแม่ครูอาจารย์ชอบ ท่านไปบิณฑบาตที่บ้านม่วงไข่หรือไม่”*** พ่อเชียงหมุนบอก ***“อาจารย์ชอบท่านไปบิณฑบาตที่บ้านม่วงไข่ทุกวัน ชาวบ้านพากันใส่บาตรให้ท่านทุกวัน”***

หลวงพ่อบัวคำท่านสงสัย จึงนำเรื่องนี้มาปรึกษาหลวงปู่หลุยกับหลวงปู่ชามา หลวงปู่หลุยบอกหลวงพ่อบัวคำว่า ***“ถ้าอยากหายสงสัย ผมจะพาท่านพิสูจน์เอง”*** หลวงปู่หลุยกับหลวงปู่ชามารู้แล้วว่าเป็นอะไร เพียงแต่หลวงพ่อบัวคำเท่านั้นที่ท่านยังไม่รู้ในเรื่องนี้

วันต่อมา หลวงปู่หลุยพาหลวงปู่ชามากับหลวงพ่อบัวคำออกไปบิณฑบาตก่อนหลวงปู่ชอบท่านจะออกไปบิณฑบาตที่บ้านม่วงไข่ หลวงปู่หลุยพาหลวงปู่ชามา หลวงพ่อบัวคำ ไปดักองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่ทางเข้าเสนาสนะป่าบ้านสานตม ท่านทั้งสามเห็นองค์ท่านหลวงปู่ชอบเดินลงจากศาลาแล้วหายไปต่อหน้าต่อตา หลวงปู่หลุยท่านบอก ***“เห็นหรือยังบัวคำ อาจารย์ชอบท่านไปบิณฑบาตบ้านม่วงไข่แล้วกลับมาก่อนพวกเราได้ยังไง แต่ละวัน อาจารย์ชอบท่านก็ไปของท่านแบบนี้แหละ บางวันท่านก็ไปแบบอภิญญาย่นทาง บางวันท่านก็ไปทางอากาศเหมือนนก”*** พอได้เห็นประจักษ์แก่สายตาตนเองแล้ว หลวงพ่อบัวคำท่านจึงสิ้นสงสัยในเรื่ององค์ท่านหลวงปู่ชอบกลับมาก่อนทุกวันได้ยังไง

หลวงปู่ชอบมาบิณฑบาตที่บ้านม่วงไข่ครั้งแรก มีคนใส่บาตรให้องค์ท่านสองสามคน ในจำนวนคนที่มาใส่บาตรให้องค์ท่านนั้น มีแม่เซียงหมุน เมียพ่อเซียงหมุนรวมอยู่ด้วย พ่อเซียงหมุนตอนนั้นยังทำตัวอยู่ห่างองค์ท่านหลวงปู่ชอบ เพราะตอนนั้นพ่อเซียงหมุนมีอาชีพเป็นนายพรานล่าสัตว์ พวกพรานเขามีเหตุผลของเขาว่า การเห็นพระเณรขณะจะออกล่าสัตว์ มันจะซวย ถ้าวันไหนเห็นพระเณร วันนั้นจะล่าสัตว์ไม่ได้ นี่คือเหตุผลที่พ่อเซียงหมุนเล่าให้ผู้บันทึกฟังที่วัดป่าม่วงไข่

แต่ละวัน หลวงปู่ชอบท่านไปบิณฑบาตบ้านม่วงไข่ องค์ท่านจะพูดคุยกับทุกคนที่มาใส่บาตร จนชาวบ้านม่วงไข่มีความคุ้นเคยกับท่านมากขึ้น ระหว่างพูดคุยกับชาวบ้านหลวงปู่ชอบท่านจะสอนศีลธรรมให้ชาวบ้านฟังวันละเล็กละน้อยพอให้จำได้ อุบายการสอนแบบนี้ขององค์ท่าน เพื่อที่จะให้แม่เซียงหมุนเอาไปเล่าให้พ่อเซียงหมุนฟัง ความเป็นผัวเมียการพูดคุยบอกเล่าอะไรให้กันฟังนั้นย่อมมีเป็นธรรมดา องค์ท่านหลวงปู่ชอบเอาเรื่องธรรมดามาเป็นอุบายโปรดพ่อเซียงหมุน ถ้าพิจารณาในเชิงลึกแล้ว อุบายธรรมนี้ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบไม่ธรรมดาเลย

พ่อเซียงหมุนเห็นองค์ท่านหลวงปู่ชอบมาบิณฑบาตที่บ้านม่วงไข่ทุกวัน พ่อเซียงหมุนจึงเริ่มมีความคุ้นเคยกับองค์ท่าน บางวันพ่อเซียงหมุนก็จะออกมาใส่บาตรให้หลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบท่านจะคุยกับพ่อเซียงหมุนวันละเล็กละน้อย โดยแทรกคำสอนศีลธรรมให้ฟัง พ่อเซียงหมุนเกิดความเคารพเลื่อมใสในคำสอนขององค์ท่าน แต่ตอนนั้นพ่อเซียงหมุนยังไม่ได้ทิ้งอาชีพนายพรานล่าสัตว์ พ่อเซียงหมุนบอกผู้บันทึกว่า *"ตอนนั้นผมเอาทั้งบุญทั้งบาป บาตรก็ใส่ ไกปืนก็ลั่น ตอนเช้าทำบุญใส่บาตร ตอนสายก็สะพายปืนออกป่าล่าสัตว์"* เข้ากับความหมายที่ว่า บาปก็ทำ กรรมก็ก่อ

ชาวบ้านม่วงไข่และพ่อเซียงหมุนมาเยี่ยมองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่วัดป่าบ้านสานตม องค์ท่านปรารภเรื่องสร้างวัดป่าที่บ้านม่วงไข่ให้ฟัง ชาวบ้านม่วงไข่จึงนำเรื่องนี้มาหารือกัน มีความเห็นพ้องต้องกันว่า หมู่บ้านของเราควรจะมีวัดวาศาสนาไว้คู่บ้านคู่เมือง เพราะที่บ้านม่วงไข่ตอนนั้นไม่มีวัดเพื่อที่จะให้ชาวบ้านใช้เป็นสถานที่ประกอบการทำบุญกุศลเลย เมื่อชาวบ้านม่วงไข่ตกลงกันเรียบร้อยแล้ว จึงพากันมานิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบเข้าไปพักภาวนาโปรดญาติโยมบ้านม่วงไข่

ชาวบ้านพากันทำที่พักให้องค์ท่านหนึ่งหลัง ที่พักนี้เป็นทั้งศาลาและกุฏิที่พักของท่านไปในตัว ที่พักของหลวงปู่ทำด้วยฟากไม้ไผ่ หลังคามุงด้วยหญ้าคา ยกพื้นขึ้นสูงเพียงแค่เอว พอไม่ให้อับชื้น เพราะอากาศทางเขตภูเรือนั้นจะชื้นและหนาวเย็นตลอดทั้งปี การยกพื้นที่พักขึ้นก็เพื่อเอาไว้ก่อไฟผิงไล่ความชื้นหนาวเย็น พ่อเซียงหมุนชี้ให้ผู้บันทึกดูที่พักเก่าหลวงปู่ชอบตอนองค์ท่านมาพักอยู่ที่นี่ในครั้งแรก ที่พักเก่าของหลวงปู่จะอยู่ทางด้านหลังของศาลาวัดป่าบ้านม่วงไข่ปัจจุบันนี้

แต่ละวันที่หลวงปู่ชอบไปบิณฑบาตโปรดชาวบ้านม่วงไข่ ท่านจะคุยกับพ่อเซียงหมุนทุกวัน องค์ท่านจะใช้พ่อเซียงหมุนเข้ามาทำโน่นทำนี่ให้อยู่เสมอ เช่น บอกให้หาฟืนมาให้ ใช้ผ่าฟืนเอาไว้ต้มน้ำร้อน ใช้ให้ดายหญ้าในวัด หรือให้ทำทางเดินจงกรมขององค์ท่าน เวลาพ่อเซียงหมุนมาทำงานให้หลวงปู่ชอบ ท่านจะพูดคุยอบรมสั่งสอนพ่อเซียงหมุนไปในตัว ทำให้พ่อเซียงหมุนมีความคุ้นเคยศรัทธาองค์ท่านหลวงปู่ชอบเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ การออกป่าล่าสัตว์ของพ่อเซียงหมุนจึงเริ่มเพลามือ

พ่อเซียงหมุนเล่าให้ฟัง บางครั้งตนเองกำลังเตรียมตัวจะออกป่าล่าสัตว์ หลวงปู่ชอบท่านจะใช้ให้ไปทำธุระให้ท่านก่อน พ่อเซียงหมุนเวลาเข้าไปหาองค์ท่านหลวงปู่ชอบจะเอาปืนไปซ่อนไว้ในป่าทางเข้าวัดแล้วค่อยมาหาองค์ท่าน หลวงปู่ชอบท่านถามพ่อเซียงหมุน ***“วันนี้จะไปฆ่าใครอีกล่ะ ทำบุญใส่บาตรแล้วยังจะออกป่าไปทำบาปอยู่อีกหรือ วันนี้พ่อเซียงหมุนทำบาปไม่ขึ้นหรอก บุญที่ทำมันจะมาขวางบาปเอาไว้”***

พ่อเซียงหมุนบอกว่า *“มันแปลกนะครูบา ถ้าวันไหนหลวงปู่ชอบท่านบอกให้เข้าไปหา วันนั้นทั้งวันจะล่าสัตว์อะไรไม่ได้เลย ถึงจะเดินไปทั่วป่าทั่วเขาแถวนั้น หรือเดินไปไกลถึงภูหลวง ก็ไม่มีสัตว์ตัวไหนที่จะให้ยิงได้เลย หรือถ้าเห็น ก็จะยิงไม่แม่น คล้ายกับว่าสัตว์พวกนี้มีอะไรมาบอกให้มันรู้ตัวล่วงหน้า พวกมันถึงได้หลบซ่อนกัน”* พ่อเซียงหมุนเล่าย้อนเหตุการณ์อดีตพรานไพรให้ฟัง

ผู้บันทึกถามพ่อเซียงหมุน *“คิดยังไงถึงได้วางปืนจากการเป็นนายพราน”* พ่อเซียงหมุนเล่าเรื่องการเลิกเป็นพรานของแกให้ฟังว่า

หลวงปู่ชอบบอกว่า *“พ่อเชียงหมุนรู้ไหม ผู้ที่ตัวเองเข่นฆ่าล่ายิงอยู่ทุกวันนี้ ถึงเขาจะเป็นสัตว์เดรัจฉาน มีวาสนาต่ำต้อยกว่าเรา ขึ้นชื่อว่าความตายแล้ว ใครๆ ก็ไม่อยากตายกันทั้งนั้น ทุกชีวิตหวงแหนชีวิตของตนเองด้วยกันทั้งนั้น ไม่ว่าคนหรือสัตว์ เราฆ่าเขา เขาก็กลัวตาย เขาฆ่าเรา เราก็กลัวตายเหมือนกัน การเบียดเบียนเข่นฆ่ากันนั้น พระพุทธเจ้าท่านว่ามันเป็นบาปกรรมที่จะจองเวรล้างผลาญกันไปไม่มีวันจบสิ้น ต้องหมุนเวียนเปลี่ยนภพชาติเข่นฆ่ากันไปมาอยู่อย่างนั้น เป็นการสร้างบาปเวรให้ติดตามตนเองหาวันยุติไม่ได้*

ถึงสัตว์ที่เราไปฆ่าเขานั้น จะเป็นเดรัจฉานผู้มีภูมิต่ำศักดิ์น้อยวาสนากว่ามนุษย์เราก็ตาม ฆ่าเขาแล้วมันก็เป็นบาปเหมือนกัน สัตว์บางตัวที่เราฆ่าเขานั้น พ่อเชียงหมุนรู้ไหมว่า สัตว์บางตัวเขาเคยเกิดเป็นญาติพี่น้องของเรามาก่อน สัตว์บางตัวเคยเกิดเป็นพ่อแม่ของเรามาก่อน สัตว์บางตัวเคยเกิดเป็นลูกหลานญาติมิตรของพ่อเชียงหมุนมาก่อนก็มี การที่พ่อเชียงหมุนไปฆ่าเขานั้นเท่ากับว่าตัวเองได้ไปฆ่าผู้ที่เคยเกิดเป็นพี่น้องพ่อแม่ลูกหลานของตนเองแต่ในอดีต สัตว์บางตัวนั้น ถึงตอนนี้เขาจะเกิดเป็นเดรัจฉานก็ตาม พ่อเชียงหมุนรู้ไหมว่า สัตว์เดรัจฉานบางตัวนั้น เขาเป็น ***“โพธิสัตว์”*** *ที่กำลังบำเพ็ญบุญบารมีอยู่ ถ้าเราไปเบียดเบียนฆ่า* ***“โพธิสัตว์”*** *บาปกรรมมันจะหนักกว่าฆ่าสัตว์เดรัจฉานธรรมดาเสียอีก ตายไปแล้วต้องตกนรกหมกไหม้ ไม่รู้นานเท่าไรถึงจะพ้นจากนรกขุมนั้นๆ ได้*

ถ้าพ่อเชียงหมุนพอที่จะเลิกอาชีพนี้ได้ ก็ให้เลิกเสียตั้งแต่ตอนนี้ หันมาทำไร่ทำนาก็พออยู่พอกินอยู่หรอก หมั่นทำบุญกุศลเอาไว้ให้มาก เพราะสิ่งนี้จะเป็นที่พึ่งพิงให้ตนเองได้ไปสู่สุคติภพ ถึงแม้ว่าชาตินี้ตนเองจะไม่ได้สำเร็จมรรคผลก็ตาม บุญกุศลเหล่านี้ก็จะเป็นเสาหลักค้ำประกันเราให้ได้ไปเสวยสุขอยู่สวรรค์ หรืออย่างน้อยเราก็จะได้กลับมาเกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนากับเขาบ้าง”

พ่อเชียงหมุนเมื่อฟังองค์ท่านหลวงปู่ชอบอบรมสั่งสอน จิตใจพ่อเชียงหมุนก็ซึมซับเอาธรรมคำสอนของหลวงปู่ชอบ พ่อเชียงหมุนปฏิญาณตนกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า *“ต่อนี้ไปตนเองจะเลิกอาชีพเป็นพรานล่าสัตว์ จากนี้ไปข้าน้อยจะไม่*

เข่นฆ่าล่าเอาชีวิตของผู้ใดอีกแล้ว" องค์ท่านหลวงปู่ชอบอนุโมทนาในการตั้งใจจริงของพ่อเซียงหมุน จากนั้นมา พ่อเซียงหมุนก็หันมาเข้าวัดปฏิบัติธรรมกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ พ่อเซียงหมุนเลิกอาชีพนายพรานตอนอายุประมาณ ๔๐ ปี ทิ้งตำนานชีวิตพรานไพรของตนเองเอาไว้เล่าให้ลูกหลานฟังเท่านั้น

นับแต่องค์ท่านหลวงปู่ชอบสร้างวัดป่าบ้านม่วงไข่ขึ้นมา จากนั้นมาสถานที่แห่งนี้จะมีพระป่ากรรมฐานท่านเข้าไปพักภาวนาอยู่เสมอไม่เคยขาด พระเณรทุกองค์ที่เข้าไปพักภาวนาอยู่ที่นี่จะรู้จักพ่อเซียงหมุนเป็นอย่างดี เพราะพ่อเซียงหมุนเป็นเสาหลักในการอุปัฏฐากดูแลพระเณรที่เข้ามาพักที่วัดป่าบ้านม่วงไข่ ครูบาอาจารย์ที่ท่านมีชื่อเสียงโด่งดังในวงกรรมฐานปัจจุบันหลายท่านที่เข้ามาพักวัดป่าม่วงไข่ ต่างได้รับการอุปัฏฐากจากพ่อเซียงหมุนแทบจะทุกองค์ ถ้าจะยกคำว่า **"ยอดโยมอุปัฏฐากวัดป่าม่วงไข่"** ให้กับพ่อเซียงหมุนนั้น ก็ไม่เกินเลยหากจะใช้คำนี้ ชื่อเสียงพ่อเซียงหมุนกลายเป็นยี่ห้อติดอันดับยอดโยมอุปัฏฐากของวัดป่าบ้านม่วงไข่ พ่อเซียงหมุนเป็นบุคคลที่อยู่คู่กับตำนานการสร้าง **"วัดป่าม่วงไข่"** พ่อเซียงหมุนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่จะเว้นเขียนลงในหนังสือชีวประวัติของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ไม่ได้เลย

หมายเหตุ *พ่อเซียงหมุนถึงแก่กรรมเมื่อปี ๒๕๔๙ งานฌาปนกิจพ่อเซียงหมุนมีพระภิกษุสามเณรครูบาอาจารย์ที่ท่านเป็นลูกศิษย์ของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม มาร่วมงานฌาปนกิจของพ่อเซียงหมุนเป็นจำนวนมาก* ***หลวงพ่อขันตี ญาณวโร*** *ประธานสงฆ์วัดป่าม่วงไข่ และ**หลวงพ่อทิวา อาภากโร** ท่านทั้งสองรับเป็นเจ้าภาพในการจัดงานฌาปนกิจให้กับพ่อเซียงหมุนทั้งหมด ด้วยครูบาอาจารย์ระลึกถึงบุญคุณที่* ***"พ่อเซียงหมุน"*** *เคยอุปัฏฐากดูแลท่านทั้งสองเมื่อคราวยังเป็นพระหนุ่มนวกะมาอยู่ที่บ้านม่วงไข่*

ยุทธนาคา สงครามพญานาค

มีเรื่องพญานาคเรื่องหนึ่งที่พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เล่าให้ฟัง เป็นเรื่องพญานาคที่แปลกกว่าทุกเรื่องที่ท่านเคยเล่าให้ฟัง ส่วนมากถ้าเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับพญานาค หลวงปู่ชอบท่านจะบอกพญานาคอยู่ที่นั่นที่นี่มาขอฟังธรรมกับองค์ท่าน หรือพญานาคอันธพาลมาแสดงเดชฤทธิ์ใส่องค์ท่าน เป็นต้น แต่พญานาคที่องค์ท่านเล่าให้ฟังเรื่องนี้ เป็นเรื่องพญานาคทำนาคายุทธสงครามกัน

องค์ท่านบอกเหตุการณ์นี้เกิดขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๘ ซึ่งเป็นปีแรกที่หลวงปู่ชอบท่านสร้างวัดป่าม่วงไข่ บ้านม่วงไข่ ตำบลสานตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ท่านว่าสมัยสร้างวัดป่าม่วงไข่ พระเณรเวลาสรงน้ำตักน้ำ จะต้องพากันเดินลงเขาจากทางด้านหลังศาลาหลังเก่าของวัดป่าม่วงไข่ ทางลงไปตักน้ำนั้นลาดชัน เวลาขึ้นลงแต่ละครั้ง พระเณรต้องอาศัยเกาะกิ่งไผ่ลงไป องค์ท่านเห็นลูกศิษย์ลำบากเวลาลงไปตักน้ำ จึงบอกพ่อเชียงหมุนให้พาเพื่อนมาทำทางลงไปสรงน้ำให้กับพระเณร

ราวสองทุ่มคืนนั้น ขณะที่หลวงปู่ชอบท่านกำลังจะไหว้พระสวดมนต์อยู่กุฏิ ท่านได้ยินเสียงคล้ายผู้คนพูดคุยกันผ่านกุฏิที่พักของท่านไปทางหน้าวัด เบื้องแรกท่านคิดในใจว่า ค่ำมืดตืดตาป่านนี้แล้ว ยังจะมีผู้คนญาติโยมมาที่วัดอีกหรือ เสียงพูดเสียงจากันก็ดังอึงคะนึงคึกคะนองแบบหนุ่มไทบ้าน องค์ท่านจึงกำหนดดูที่มาของเสียงนั้น ท่านเห็นชายหนุ่มอายุราวยี่สิบปีต้นๆ ๖ คน เดินคุยกันไปทางหน้าวัดป่าม่วงไข่ ชาย ๖ คนนี้ คุยกันว่าจะไปเที่ยวจีบสาวนาคีที่เมืองเชียงคาน องค์ท่านจึงรู้ว่าชายหนุ่มกลุ่มนี้เป็นลูกหลานของพญานาคภูผาหมาน ที่จำแลงขึ้นมาเที่ยวเล่นจีบสาวนาคีแม่น้ำโขง

หลังนาคาหนุ่มกลุ่มนี้ลับไปแล้ว องค์ท่านก็ไหว้พระสวดมนต์อยู่กุฏิที่พัก ขณะที่กำลังสวดมนต์อยู่นั้น ท่านได้ยินเสียงคนกลุ่มใหญ่ทะเลาะกันมาจากทางหน้าวัดป่าม่วงไข่ องค์ท่านจึงพักสวดมนต์ กำหนดดูเรื่องราวที่เกิดขึ้น ท่านเห็นชายหนุ่มกลุ่มใหญ่ไล่ตีชายหนุ่ม ๖ คน ที่ท่านเห็นเมื่อตอนหัวคืน ชายหนุ่มทั้ง ๖ คน วิ่งหนีผ่านมาทางกุฏิ

ที่พักของท่านแล้วกระโดดลง เขาหายไปในบ่อน้ำซับหลังศาลาวัดป่าม่วงไข่ ฝ่ายชายหนุ่มกลุ่มใหญ่ที่ไล่มา พอเห็นองค์ท่านหลวงปู่ชอบแล้ว พวกเขาพากันหยุดร้องบอกกันว่า ***"พระฯ"*** ทุกอย่างที่พญานาคแสดงออกในขณะนั้น ท่านบอกเหมือนกันกับมนุษย์เราทุกอย่างเลย

องค์ท่านกำหนดถามพญานาคหนุ่มกลุ่มนี้ว่า ***"เพราะอะไรถึงต้องไล่ทำร้ายกันเข้ามาในวัด ซึ่งเป็นเขตธรณีอภัยทาน"*** นาคาหนุ่มผู้เป็นหัวหน้าบอกองค์ท่านว่า ***"พญานาคที่นี่ไปเที่ยวเล่นที่บ้านเมืองของพวกตนแล้วมีเรื่องผิดใจกัน จึงต้องไล่ทำร้ายกันมาถึงที่นี่"*** องค์ท่านบอกพญานาคหนุ่มกลุ่มนี้ให้กลับไปบ้านเมืองของตนเองเสีย อย่ามาเบียดเบียนกันในวัดวาศาสนาเลย พวกพญานาคหนุ่มกลุ่มนี้จึงพากันลาองค์ท่านกลับบ้านเมืองของตน ท่านว่าเวลาพญานาคกลุ่มนี้ไป พวกเขาจะพากันจมหายลงไปในธรณี เหมือนกับว่าแผ่นดินหินผาหน้าภูของวัดป่าม่วงไข่ ไม่ได้เป็นอุปสรรคในการไปการมาของพวกเขา

ผู้บันทึกกับหมู่เพื่อนฟังองค์ท่านเล่าพากันแปลกใจว่า ***"ทำไมพญานาคซึ่งถือเป็นเทพเทวดาประเภทหนึ่ง จึงมีการประพฤติบางอย่างที่คล้ายกันกับมนุษย์เรา"*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบอธิบายให้ฟังว่า ***"พญานาคถึงจะเป็นเทพเทวดา แต่เขาก็เคยเป็นมนุษย์เหมือนกับเรามาก่อน พญานาคเทพเทวดาเขามีกิเลสรักโลภโกรธหลงเหมือนกันกับมนุษย์เรา ถ้าเกิดไม่พอใจกันขึ้นมา ก็โกรธาทำร้ายกันเหมือนกับมนุษย์ ต่างแต่พวกเทพเทวดาพญานาคเขาจะไม่ทำร้ายกันถึงขั้นเอาชีวิตเหมือนกับมนุษย์เรา พวกเทพเทวดาพญานาคเขาจะสู้กันพอรู้ฤทธิ์ก็เลิกรา พวกเทพเทวดาเขาจะให้อภัยกันง่ายกว่ามนุษย์เรา เพราะพวกเขามีหิริธรรม ความละอายแก่ใจ พวกเทพเทวดาเขาจะมีความเกรงกลัวในบาปกรรมสูงกว่ามนุษย์เรา ถ้าจิตใจของใครไม่มีเทวธรรมสองอย่างนี้เป็นเครื่องถือครองแล้ว บุคคลนั้นจะเกิดเป็นเทพเทวดาไม่ได้เลย แม้เกิดเป็นมนุษย์ ก็จะเป็นมนุษย์ผู้บกพร่อง"***

ท่านว่าหลังจากพญานาคหนุ่มกลุ่มนี้จากไปไม่นาน ท่านได้ยินเสียงโหวกเหวกอึงคะนึงไปทั่วบริเวณวัดป่าม่วงไข่ ท่านเห็นพญานาคภูผาหมานพากันจัดทัพช้างม้า

ไพร่พลทหารอาวุธครบมือเหมือนกับคนสมัยโบราณจะออกรบทัพจับศึก องค์ท่านถามพญานาคผู้เป็นแม่ทัพนายกองว่า ***“จะพากันไปออกศึกออกเสือที่ไหนกัน ถึงได้แต่งทัพหลวงใหญ่โตมโหฬารปานนี้”*** แม่ทัพนาคาใหญ่ภูผาหมานบอกองค์ท่านว่า ***“ข้าพเจ้าจะพากันไปรบกับพญานาคแม่น้ำโขง พวกข้าพเจ้าไม่พอใจที่พญานาคแม่น้ำโขงพากันมาหมิ่นศักดิ์ศรีรังแกลูกหลานของพวกข้าพเจ้า”*** พญานาคใหญ่ภูผาหมานบอกเรื่องราวให้องค์ท่านทราบ

องค์ท่านบอก ***“อย่าไปเบียดเบียนกันเลย มันจะเป็นการจองเวรกัน”*** พญานาคใหญ่ภูผาหมาน ผู้เป็นแม่ทัพ ไม่ฟังคำที่ท่านทัดทาน เขายืนกรานที่จะรบตามมานะศักดิ์ศรีที่เขาถือ องค์ท่านบอกพญานาคใหญ่ภูผาหมานว่า ***“ถ้าหากพวกท่านจะไปรบกันจริงๆ แล้ว อาตมาขอให้ทำทางลงไปสรงน้ำให้พระเณรได้ไหม จะได้เป็นการถวายความสะดวกให้กับพระเณรผู้ที่ท่านอาศัยอยู่ในอาวาสนี้ อาตมาอยากให้พญานาคแสดงฤทธิ์ไว้เป็นหลักฐานให้พระเณรที่อยู่ในอารามนี้ได้รู้ว่าที่วัดป่าม่วงไข่มีพญานาคอาศัยอยู่”***

องค์ท่านบอกพญานาคจอมทัพดันภูเขาทีเดียว ดินที่อยู่บนเขาไหลลงไปเป็นร่องทางทันที ระหว่างทางที่พญานาคดันลงไป ต้นไผ่เป็นกอพังทลายลงไปกองกันอยู่ใต้ภูเขายิ่งกว่ารถเกรดรถไถดันลงไปก็ไม่ปาน ท่านว่าพญานาคมีฤทธิ์เกินประมาณ การกระทำของเขาจึงง่ายดาย ไม่ต่างอะไรกับพลิกฝ่ามือ เมื่อพญานาคใหญ่ภูผาหมานพังภูเขาทำทางลงไปตักน้ำให้พระเณรแล้ว เขาก็ลาท่านไปรบกับพวกพญานาคแม่น้ำโขงเมืองเชียงคาน

องค์ท่านเฝ้าดูเหตุการณ์พญานาคทำนาคายุทธ์กันจนถึงตีสอง จึงยุติ ท่านเห็นไพร่พลทหารพญานาคภูผาหมานแตกทัพหนีเข้ามาทางวัดป่าม่วงไข่อย่างอลหม่าน พอมาถึงบ่อน้ำซับ หลังศาลาวัดป่าม่วงไข่ ทหารพญานาคทั้งหลายพากันหายลงไปในบ่อน้ำซับแห่งนี้ พวกพญานาคฝ่ายเมืองเชียงคานไล่ตามมา ผู้เป็นหัวหน้าทัพใหญ่เห็นองค์ท่านหลวงปู่ชอบ จึงบอกไพร่พลให้หยุดทัพ องค์ท่านถาม ***“เพราะเหตุไร พวกท่านถึงต้องรบทัพจับศึกกัน”*** พญานาคแม่น้ำโขง เมืองเชียงคาน บอกองค์ท่านว่า ***“พวกลูกหลานพญานาคเมืองนี้ไปมีเหตุวิวาทกับลูกหลานของพวกข้าพเจ้า เจ้าเมืองพญานาคที่นี่***

ไม่พอใจ จึงยกทัพไปท้ารบลองฤทธิ์กับพวกข้าพเจ้าถึงบ้านเมือง พวกข้าพเจ้าจึงออกมาลองฤทธิ์กัน”

องค์ท่านหลวงปู่ชอบถามพญานาคแม่น้ำโขง เมืองเชียงคาน ว่า ***“พวกพญานาคเขาก็มีการรบทัพจับศึกกันเหมือนกับมนุษย์อยู่หรือ”*** พญานาคแม่น้ำโขง เมืองเชียงคาน ตอบองค์ท่านว่า ***“พญานาคก็เหมือนกับมนุษย์ เมื่อเจรจาความกันไม่ได้ ก็ต้องใช้กำลังต่อสู้กันเพื่อให้รู้แพ้ชนะ แต่ไม่ถึงขั้นทำลายล้างกันเหมือนกับพวกมนุษย์ พวกข้าพเจ้าจะสู้กันพอรู้แพ้ชนะเท่านั้น จะไม่ทำอะไรกันเกินเลยมากไปกว่านี้”*** องค์ท่านบอก ***“เมื่อรู้แพ้ชนะกันแล้วก็ไม่ต้องมาสู้อะไรกันอีก พวกท่านเป็นเทวฤทธิ์มีเดชมาก การต่อสู้ของพวกท่านจะทำให้มนุษย์และสัตว์ที่อาศัยอยู่ที่นี่ได้รับความเดือดร้อนจากการสู้รบของพวกท่านได้ อาตมาขอให้ท่านทั้งสองจงเว้นวางกันไปเสียในเรื่องนี้”*** พญานาคแม่น้ำโขง เมืองเชียงคาน อ่อนยอมในคำขอขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ พวกเขาจึงถอนทัพลาองค์ท่านกลับไปยังบ้านเมือง

รุ่งเช้าก่อนที่หลวงปู่ชอบจะออกไปบิณฑบาต ท่านเดินไปดูทางพญานาคดันภูเขาเมื่อคืนที่ผ่านมา ท่านเห็นทางที่พญานาคดันภูเขา ดินพังเป็นทางกว้างประมาณหนึ่งวา ต้นไม้ต้นไผ่ตามสายทางพังระนาวกราวรูด ไม่ต่างอะไรกับเอารถไถวิ่งดันลงไป เมื่อตรวจดูโดยทั่วแล้ว องค์ท่านจึงเดินมาศาลาพาพระเณรออกไปบิณฑบาตที่บ้านม่วงไข่

ผู้บันทึกเรียนถามหลวงปู่คำผอง กุสลธโร สำนักสงฆ์ผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ ที่ปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบอยู่บ้านม่วงไข่ในตอนนั้น องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกกับหลวงปู่คำผองว่า ***“คำผอง ต่อไปพวกท่านลงไปตักน้ำสบายขึ้นกว่าเก่าแล้ว พญานาคเขาทำทางให้พวกท่านแล้ว เมื่อคืนพวกพญานาคอยู่นี่เขาไปออกสงครามกันกับพญานาคน้ำโขง เมืองเชียงคาน”*** *พ่อแม่ครูอาจารย์ชอบท่านบอกให้ผมกับทิดม่อยบ้านวังม่วง ไปดูทางพญานาคพังดินลงภู”*

หลวงปู่คำผองท่านบอก *“พวกผมได้อาศัยทางพญานาคดันภูนี่แหละลงไปตักน้ำพระเณรอยู่นั่นลงไปตักน้ำสบายขึ้น เพราะทางสงครามพญานาค เรื่องแบบนี้ ตาบอด*

อย่างพวกเรามองไม่เห็นเหมือนหลวงปู่ชอบท่านดอก หลวงปู่ชอบจิตท่านเป็นทิพย์ มองเห็นทุกเรื่อง ท่านให้พญานาคทำทาง เพราะอยากให้พระเณรได้เห็นหลักฐานของเรื่องนี้ ถ้าไม่เช่นนั้นลูกศิษย์อย่างพวกพวกเราก็จะไม่รู้ที่มาของเรื่องนี้เลย”

หลวงปู่คำผองเล่าเรื่องท่านไปอยู่ปฏิบัติกับครูบาอาจารย์มาแต่ละองค์ ท่านว่า *“ครูบาอาจารย์แต่ละองค์ก็มีบารมีภายนอกภายในแตกต่างกันไป”* ท่านบอก *“หลวงปู่ชอบบารมีขององค์ท่านเกี่ยวกับฤทธิ์อภิญญาเทพเทวดาพญานาคนี้โดดเด่นมาก”* หลวงปู่คำผองท่านถามคืนว่า ***“ท่านอยู่กับหลวงปู่ชอบ เคยเห็นพ่อแม่ครูอาจารย์ท่านแสดงฤทธิ์อะไรให้เห็นไหม”*** ผู้บันทึกกราบเรียนหลวงปู่คำผองว่า ***“เห็นหลายครั้ง เอาแค่เรื่องท่านแยกรูปร่างเป็นหลายคน หรือล่องหนหายตัวไปต่อหน้าต่อตาลูกศิษย์ที่นั่งเฝ้า นี่ก็สุดเกินจะบรรยายแล้ว”*** หลวงปู่คำผองท่านก็หัวเราะ ท่านบอก ***“นั่นแหละปาฏิหาริย์ในพระศาสนา ถ้าปฏิบัติถึงแล้ว เราก็จะรู้แจ้งแก่ใจของตนเอง ความรู้จริงมันไม่หนีไปจากความจริงหรอก”***

บ่ต้องรื้อ เผามันโลด

พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร วัดถ้ำสหายจันทร์นิมิต บ้านผาสิงห์ ตำบลหมากหญ้า อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี ท่านเล่าให้ฟังเดือนมกราคม-กุมภาพันธ์ ปีพุทธศักราช ๒๕๐๘ อากาศเมืองเลยในปีนั้นหนาวมาก จนเหมือนเท้าเป็นตะคริว หลวงปู่ชอบท่านพาพระเณร ตาผ้าขาว ออกไปหาฟืนบริเวณป่ารอบๆ หมู่บ้านโคกมนและใกล้เคียง

พระอาจารย์จันทร์เรียนบอก *“หลวงปู่ชอบท่านเป็นผู้ที่มีความละเอียด รู้คุณค่าเครื่องใช้ไม้สอยทุกอย่าง ไม้ฟืนหากนำมาก่อไฟหุงต้มแล้ว หากฟืนท่อนนั้นยังเหลือท่านจะเอาน้ำมาดับไฟให้มอดสนิท และจัดเก็บท่อนฟืนนั้นไว้ใช้หุงต้มในครั้งต่อไป หลวงปู่ชอบท่านจะไม่ทิ้งฟืนให้ไหม้ไฟไปโดยเสียประโยชน์ ถึงอากาศจะหนาวเย็นแค่ไหน หลวงปู่ชอบท่านก็จะไม่ให้พระเณรเถรชีในวัดก่อไฟผิงแก้หนาว ท่านจะให้*

ลูกศิษย์แก้หนาวโดยการเดินจงกรมให้มากๆ เพื่อปลุกเร้าธาตุไฟให้ร่างกายอบอุ่น เว้นแต่พระเณรเถรชีรูปนั้นๆ มีอาการอาพาธรบกวนธาตุขันธ์ ท่านจึงจะอนุญาตให้ก่อไฟผิงได้

หลวงปู่ชอบท่านเทศน์สอนลูกศิษย์ว่า ***"ถ้ามัวแต่พากันมานั่งสุมหัวผิงไฟ มันก็จะสุมหัวคุยกันตามประสากิเลสกิโลมันจะพาคุย เรื่องที่คุยกันก็มีแต่เรื่องกิเลสตัณหาลามก คุยกันไปหลายก็ไม่พากันทำความเพียรเดินจงกรมภาวนา พอดึกแล้วก็ง่วงเหงาหาวนอน พากันคลานเข้ามุ้งไปกอดอีสาดอีหมอนทิ้งวันทิ้งคืนไปเฉยๆ เอะอะขึ้นมา พออากาศหนาวนิดๆ หน่อยๆ มันก็จะพากันเตรียมก่อไฟผิงอย่างเดียว มัวแต่ห่วงร้อนห่วงหนาวอยู่อย่างนี้ เวลาไปอยู่ในป่าในเขาเจออากาศที่หนาวเย็นมหาโหด มันจะไม่พากันแข็งกระด้างค้างตายกันหรือ ฝึกฝนตนเองให้อยู่ได้กับทุกสภาพอากาศ ฝึกตนเองให้อยู่กับร้อนก็เป็น ให้อยู่กับเย็นก็ได้ ถ้าอยากสบายต้องอยู่กับทุกข์ให้เป็น เอาทุกขเวทนานั้นแหละฝึกฝนจิตใจของตนเองให้เข้มแข็ง"***

เวลาพระอาจารย์จันทร์เรียนท่านเล่าเรื่องราวองค์ท่านหลวงปู่ชอบ สีหน้าแววตาของท่านจะดูฮึกเหิมห้าวหาญ ฟังท่านเล่าแล้ว ตนเองก็พลอยสนุกสนานไปกับท่าน ถึงแม้จะอยู่ต่างยุคต่างสมัยกันก็ตาม

พระเณรเถรชีที่อยู่ฝึกฝนปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบในสมัยก่อน ครูบาอาจารย์แต่ละท่านจะมีความอดทนต่อดินฟ้าอากาศ ความหิวโหย มากเป็นพิเศษ เรื่องใดที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบสั่งห้ามแล้ว พระเณรเถรชีจะต้องถือปฏิบัติกันให้ได้ หากผู้ใดปฏิบัติตามคำสั่งสอนของท่านไม่ได้ ก็จะอยู่ปฏิบัติร่วมสำนักกับท่านไม่ได้ พระเณรในสมัยนั้นจึงไม่มีใครกล้าดื้อด้านฝืนคำของพ่อแม่ครูบาอาจารย์

พระอาจารย์จันทร์เรียนบอก ปี ๒๕๐๘ อากาศเมืองเลยปีนั้นหนาวมาก แม่ชีจึงพากันเอาฟืนที่หลวงปู่ชอบกับพระเณรหามาเอาไปก่อไฟผิง โดยละเมิดคำสั่งห้ามของหลวงปู่ชอบที่ท่านสั่งไว้ห้ามพระเณรแม่ชีเอาฟืนไปก่อไฟผิง แม่ชีพากันผิงไฟคุยกันจนดึกดื่นจึงพากันกลับที่พัก โดยทิ้งท่อนฟืนไหม้ไฟเอาไว้ การพูดคุยกันของ

กลุ่มแม่ชีในคืนนั้น ท่านอาจารย์จันทร์เรียนว่าคงจะมีเรื่องอะไรที่ไม่ดีไปกระทบกับความรู้ของหลวงปู่ชอบ

รุ่งเช้าก่อนจะออกไปบิณฑบาต หลวงปู่ชอบพาพระอาจารย์จันทร์เรียนไปดูที่โรงครัววัดป่าสัมมานุสรณ์ หลวงปู่ชอบท่านพาพระอาจารย์จันทร์เรียนเดินตรงมาที่กองไฟข้างโรงครัว หลวงปู่ชอบเห็นท่อนฟืนไหม้ไฟทิ้งไว้อย่างเสียประโยชน์ ท่านถึงกับพูดขึ้นมาว่า ***“ปาดติโธ่ หมู่นกกระยางขาวชุมนี่มันคือพากันมักง่าย ใช้ของบ่เป็นแท้ มันบ่คิดเห็นอกเห็นใจพ่อแก่มันบ่ มันบ่คิดเห็นอกเห็นใจหมู่พระเณรเถรเฒ่าแน่บ้อ มันบ่ฮู้หรือว่าพ่อแก่ของมันกับพระเณรพากันไปลากฟืนจากป่ามาเมื่อยขนาดไหน มันพากันเอาฟืนมาสุมไฟคุยกันเล่นจนดึกดื่น ทิ้งให้ไหม้ไปโดยบ่เกิดประโยชน์อีหยัง”***

พอว่าจบ หลวงปู่ชอบท่านก็เดินเข้าไปดุแม่ชีที่กำลังจัดเตรียมอาหารอยู่ในโรงครัว เล่นเอาแม่ชีกลุ่มนี้โขลกพริกไม่แหลก สับมะละกอไม่เป็นเส้น เพราะสั่นกลัว องค์ท่านหลวงปู่ชอบดุแม่ชีทั้งวัด และไล่แม่ชีทั้งหมดในวัดให้หนีไปอยู่ที่อื่น เล่นเอาแม่ชีทั้งวัดนั่งคอพับน้ำตาร่วงต่อหน้าองค์ท่าน หลังจากหลวงปู่ชอบดุแม่ชีแล้ว องค์ท่านก็ออกไปบิณฑบาตในหมู่บ้านโคกมน

หลังฉันภัตตาหารแล้ว หลวงปู่ชอบบอกพระอาจารย์จันทร์เรียนกับพระเณรในวัดว่า ***“ให้ท่านจันทร์เรียนกับพระเณรเอาบริขารไปเก็บไว้ที่กุฏิ แล้วพากันออกมารวมตัวกันที่ศาลา เรามอบหมายให้ท่านจันทร์เรียนเป็นหัวหน้าพาพระเณรไปรื้อกุฏิแม่ชีออกจากวัดให้หมด อย่าให้เหลือแม้แต่หลังเดียว พวกนกกระยางขาวหมู่นี้ เราจะไม่ให้อยู่ที่นี่อีกต่อไป พวกว่ายากสอนยากแบบนี้ เราจะไม่เอาไว้ให้หนักวัด”***

คำสั่งองค์ท่านดุดันเด็ดขาด เล่นเอาพระเณรในวัดงงไปตามๆ กัน แต่ไหนแต่ไรเห็นแต่หลวงปู่ชอบท่านไล่พระเณรเถรชีที่ว่ายากสอนยากให้ออกไปจากวัดเท่านั้น แต่ครั้งนี้ท่านถึงกับสั่งให้รื้อกุฏิแม่ชีออกจากวัดทั้งหมด พระเณรได้แต่สงสัย แต่ไม่มีใครกล้าที่จะถามองค์ท่าน

พระเณรเอาบริขารไปเก็บที่พักแล้วพากันมารวมตัวกันที่ศาลา พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านบอกกับหมู่เพื่อนว่า ***“พวกท่านไม่ต้องทำหรอก ให้พากันกลับกุฏิไปเดินจงกรมภาวนาซะ เรื่องนี้ผมจะทำคนเดียวเอง”*** หมู่เพื่อนถามท่านว่า ***“ครูบาจะทำองค์เดียวได้หรือ กุฏิแม่ชีมีตั้งหลายหลัง กว่าจะรื้อถอนหมดก็กินเวลาไปหลายวันถึงจะเสร็จ”*** พระอาจารย์จันทร์เรียนบอกหมู่คณะว่า ***“ไม่เป็นไรหรอก ผมทำองค์เดียววันเดียวเสร็จ”*** ท่านบอกหมู่เพื่อนให้กลับไปกุฏิเดินจงกรมภาวนาเถอะ เรื่องนี้ท่านจะเป็นธุระจัดการเอง หมู่เพื่อนจึงพากันแยกย้ายกลับไปยังที่พักของตน พอคล้อยหลังที่หมู่เพื่อนไปแล้ว พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านเดินไปยังที่พักขององค์ท่านหลวงปู่ชอบที่ริมปากแม่น้ำสวย พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านกราบเรียนหลวงปู่ชอบว่า ***“ขอโอกาสข้าน้อยมีเรื่องกราบเรียนครูบาอาจารย์ ข้าน้อยว่าการรื้อกุฏิแม่ชีทั้งหมดนั้น มันเป็นเรื่องไม่ยากหรอก ใช้เวลาวันเดียวก็เรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นการตัดปัญหาทั้งหมด ข้าน้อยว่าบ่ต้องรื้อมันดอกกุฏิแม่ชีนี่ เอาไฟตำไฟเผามันทิ้งไปทั้งหมดเลยขอรับ เผามันทิ้งทั้งหมด บ่ต้องให้มันเหลือซากเหลือตอพอที่จะเอากลับมาสร้างใหม่ได้อีก”***

สิ้นคำแนะนำของท่านพระอาจารย์จันทร์เรียน หลวงปู่ชอบท่านถึงกับอุทานขึ้นมาว่า ***“บ๊ะ ท่านเรียนนี่ ท่านสิเอาไฟไปเผากุฏิทิ้งแบบนั่นได้จั่งได๋ กุฏิพวกนี้มันเป็นของสงฆ์เด้ ถ้าเฮ็ดจั่งซั่น มันกะผิดธรรมผิดวินัยตี้ ท่านเรียนนี่กะเว่าไปทั่วทีปทั่วแดน*** (ท่านเรียนนี่ก็พูดไปเรื่อยเปื่อย) ***เฮาบอกท่านให้ไปรื้อบ้านแม่ขาว เฮาบ่ได้บอกให้ท่านไปเผาบ้านแม่ขาวเด้ ท่านเข้าใจในคำเว่าของเฮาบ่”***

พระอาจารย์จันทร์เรียนว่า ***“เอ้า ในเมื่อพ่อแม่ครูบาอาจารย์บ่อยากให้พวกแม่ชีแม่ขาวอยู่นี่แล้ว กะเผามันทิ่มเลยตี้ ฮื้อออกมันกะยังเหลือไม้อยู่คือเก่า เวลาพ่อแม่ครูจารย์บ่อยู่วัด ไปเที่ยววิเวกม่องอื่น เขากะสิเอาไม้พวกนี่มาสร้างกุฏิขึ้นมาอีก มันกะวนกลับไปกลับมาจังซี้คือเก่า ข้าน้อยว่าบ่ต้องฮื้อมันดอก เผามันทิ่มเบิ่ดโลด ตัดปัญหาเขาสิเอาไม้กลับมาสร้างกุฏิอีก”*** หลวงปู่ชอบท่านว่า ***“เอ้า ถ้ามื้อหน้าวันหน้ามีผู้มาขออาศัยใบบุญวัดนี้ล่ะ เฮาสิไปหาเอาไม้อยู่ไสมาสร้างกุฏิให้เขาอยู่ล่ะ ท่านเรียนนี่กะว่าไปเอะอะมะเทิ่งอีหยังกะสิเผาทิ่มอย่างเดียว มันบ่ถูกธรรมวินัยเด้”***

พระอาจารย์จันทร์เรียน ***“ถ้าพ่อแม่ครูบาอาจารย์ยังสิให้โอกาสผู้อื่นเข้ามาพักอยู่วัดนี้อีก ข้าน้อยว่าบ่ต้องฮื้อถอนมันดอก เมื่อยซื่อๆ*** (เหนื่อยเสียเปล่า) ***ฮื้อออกแล้วกะยังสิเอากลับมาสร้างใหม่อีกแบบนี้อีกคือเก่า หมู่คณะเขากะสิเมื่อยฮื้อเมื่อยถอนซื่อๆ”***

พระอาจารย์จันทร์เรียนว่า *“หลวงปู่ชอบเพิ่นกะฟังเฮาเว่า ยิ้มหย้วยๆ เพิ่นบอก* ***“ถ้าจั่งซั่น ท่านเรียนกะไปบอกหมู่คณะว่าบ่ต้องฮื้อบ่ต้องถอนกุฏิแม่ขาวแล้ว บอกหมู่คณะให้พากันกลับไปเดินจงกรมภาวนาทำความเพียรของไผของมัน”*** *เฮาบอกเพิ่น* ***“เรื่องนี้บ่ต้องบอกหมู่คณะให้ยากดอกขอรับ ข้าน้อยบอกหมู่คณะแล้ว ข้าน้อยบอกหมู่คณะก่อนที่จะเข้ามากราบเรียนพ่อแม่ครูบาอาจารย์ตั้งแต่ก่อนหน้านี้แล้ว”***

ท่านพระอาจารย์จันทร์เรียนท่านว่า ต่อมาแม่ชีทั้งวัดได้พากันเข้าไปกราบขอขมาต่อองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ในเรื่องที่พวกตนได้ล่วงละเมิดคำสั่งขององค์ท่าน เพราะความเห็นแก่ตัวของตนเอง หลวงปู่ชอบท่านได้ภาคทัณฑ์เรื่องนี้ไว้ และอนุญาตให้แม่ชีทั้งหมดอยู่ปฏิบัติที่วัดของท่านต่อไป

ในบรรดาลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบนี้ เรื่องปฏิภาณไหวพริบนี้ ท่านพระอาจารย์จันทร์เรียนปฏิภาณไหวพริบของท่านจะรวดเร็วมาก ในเรื่องแบบนี้อย่างเราๆ ท่านๆ จะคิดแก้สถานการณ์แบบนี้ได้ยาก หากเป็นผู้บันทึกแล้ว ถ้าหลวงปู่ชอบท่านสั่งให้ไปรื้อถอนกุฏิเช่นนี้ เราก็ต้องไปรื้อถอนตามคำสั่งขององค์ท่าน เพราะเราไหวการณ์ไม่เป็นอย่างท่านพระอาจารย์จันทร์เรียน พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านเป็นพระที่มีปัญญาหลักแหลมเฉียบไว ซึ่งเป็นบุคลิกลักษณะส่วนตัวของท่านโดยเฉพาะ

หลวงพ่อประสิทธิ์ ปุญญมากโร วัดป่าหมู่ใหม่ ท่านสรรเสริญพระอาจารย์จันทร์เรียนให้ผู้บันทึกฟังว่า ***“อาจารย์จันทร์เรียนท่านเป็นคนฉลาดหลักแหลม ท่านเป็นชายอาชาไนยเข้มแข็ง อาจารย์จันทร์เรียนท่านเป็นคนใจร้อนใจเร็วเหมือนกันกับหลวงปู่ชอบ ท่านจึงเที่ยววิเวกกับหลวงปู่ชอบไปได้ทุกที่ ถ้าเป็นคนไม่อดทนแล้ว จะอยู่กับหลวงปู่ชอบไม่ได้ อาจารย์จันทร์เรียนท่านเป็นพระใจเด็ด หลวงปู่ชอบท่านจึงเจียระไนเพชรเม็ดนี้ไว้ในพระศาสนา เป็นผู้สืบศาสนาทายาทแทนหลวงปู่ชอบท่านต่อไป”***

ผู้อาสามาเลื่อยไม้

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๙ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านพาหลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่ชามา อจุตโต หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร หลวงพ่อสอน อนุสาสโก พระม่อย (ทิดม่อย) ตาผ้าขาวเกตุ (หลวงปู่เกตุ) เที่ยววิเวกแถบลุ่มแม่น้ำโขง เขตอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย หลวงปู่ชอบท่านพาหมู่คณะลูกศิษย์แวะเข้าไปพักวัดศรีโพนแท่น บ้านนาซ่าว ตำบลนาซ่าว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย เพื่อชวนท่านเจ้าคุณนาซ่าว (พระราชสีลสังวร (โสภณ สุทธจันโท) แต่ตอนนั้นเจ้าคุณนาซ่าวท่านติดธุระในการก่อสร้างศาลาวัดศรีโพนแท่นอยู่ จึงไม่ได้ไปเที่ยวกับหลวงปู่ชอบ ท่านเจ้าคุณนาซ่าวจึงให้โยมผู้ชายชาวบ้านนาซ่าวสองคน ติดตามไปปฏิบัติหลวงปู่ชอบกับคณะ

หลวงปู่ชอบท่านพาคณะเดินทางจากบ้านนาซ่าวมาแวะพักภาวนาที่อำเภอเชียงคาน ออกจากภูช้างน้อย ท่านพาหมู่คณะลูกศิษย์เดินเที่ยววิเวกเลียบแม่น้ำโขงมาตามเส้นทางสายเชียงคาน ท่าลี่ แวะเข้าพักวัดบ้านคกมาด ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ท่านบอก *“ตอนเราไปพักวัดบ้านคกมาด วัดบ้านคกมาดตอนนั้นไม่มีพระเณรอยู่ในวัดสักองค์ วัดคกมาดตอนนั้นกลายเป็นวัดร้างริมโขงได้สองสามปีแล้ว เราพาหมู่คณะเข้าไปพักที่นี่เพื่อรอเดินทางข้ามน้ำโขงไปเที่ยววิเวกทางบ้านปากพาง บ้านนาเจริญ บ้านนาบัว ฝั่งประเทศลาว”*

ตอนพักอยู่วัดบ้านคกมาด หลวงปู่ชอบท่านเห็นกุฏิ ศาลา เสนาสนะ วัดคกมาดทรุดโทรม ท่านจึงมีดำริที่จะซ่อมแซมเสนาสนะต่างๆ ของวัดคกมาด เพื่อประโยชน์แก่พระโยคาวจรเจ้าที่จะเดินทางมาพักยังวัดแห่งนี้ เพื่อประโยชน์ญาติโยมจะได้อาศัยเป็นที่ประกอบการบุญ องค์ท่านปรารภเรื่องที่จะซ่อมแซมศาลา เสนาสนะ วัดคกมาดกับหมู่คณะ แต่ติดที่ไม่รู้จะไปหาไม้ที่ไหนมาซ่อมแซมศาลา เงินปัจจัยที่ตาผ้าขาวเกตุถือมาจากบ้านโคกมน ก็มีเพียง ๔๕๐ บาท เกรงว่าเงินเหล่านี้จะไม่พอสำหรับซื้อไม้และว่าจ้างช่างเลื่อยไม้

หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต ท่านบอก *“ตอนฉันน้ำร้อนด้วยกัน หลวงปู่ชอบเพิ่นเปรยกับหมู่คณะว่า* ***“ถ้ามีผู้มาฮ่วมบุญนำ เฮากะสิเบาภาระไปได้หลาย หมู่มนุษย์เทวดากะบ่อยากฮ่วมบุญทำนุบำรุงวัดวาศาสนากับพระเณรแน่บ้อ”*** *ว่าจบ หลวงปู่ชอบท่านกะยิ้มๆ ทุกคนกะคิดเพียงว่าหลวงปู่ชอบเพิ่นเว่าเปรยให้หมู่คณะฟังเท่านั้น”*

หลังหลวงปู่ชอบท่านพูดเรื่องซ่อมแซมเสนาสนะวัดคกมาดผ่านไปสองวัน ท่านบอกพญานาคปากน้ำเลยที่เคยได้รับเมตตาธรรมจากท่าน พาบริวารมาฟังธรรมกับท่าน ท่านบอก *“พญานาคใหญ่กับบริวารนิมนต์เฮาจำพรรษาโปรดพวกเขาอยู่คกมาด เฮาบอก* ***“อาตมาซ่อมกุฏิศาลาแล้ว กะสิออกเที่ยววิเวกไปโปรดทางฝั่งลาว อาตมากำลังหาไม้มาซ่อมแซมศาลาอยู่”*** *พญานาคปากน้ำเลยปวารณาเฮาว่า* ***“เรื่องไม้นั่นบ่ต้องเป็นกังวล ข้าน้อยกับบริวารมีศรัทธาอยากฮ่วมบุญบำรุงพระศาสนากับท่านอาจารย์ หมู่ข้าน้อยสิพากันเอาไม้มาถวายท่านอาจารย์เอง มื่ออื่น*** (พรุ่งนี้) ***ให้ท่านอาจารย์ไปเอาไม้อยู่หาดหลังวัดได้เลย หมู่ข้าน้อยสิเอามาถวาย”*** ท่านบอกหลังจากพญานาคปากน้ำปวารณาเรื่องไม้แล้ว เขาก็พาบริวารกลับเวียงวังบาดาลของพวกเขา

ท่านว่าพญานาคตนนี้มีวิมานอยู่ปากแม่น้ำเลย ปากทางเข้าวิมานบ้านเมืองของพวกเขาจะอยู่ห่างจากปากแม่น้ำเลยไหลลงแม่น้ำโขง ๔๐๐ เมตร เมืองพญานาคตนนี้ท่านบอกใหญ่กว่าอำเภอเชียงคานมาก มีอาณาเขตไปไกลถึงอำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

กลางดึกของคืนนั้นเกิดฝนฟ้าตกลงมาอย่างหนัก จวนสว่างฝนฟ้าพายุจึงเซาซา ท่านบอกน้ำโขงได้พัดเอาไม้ซุงต้นขนาดสองคนโอบมาเกยที่ชายหาดหลังวัดคกมาด จำนวน ๕ ท่อน หลวงปู่ชอบท่านจะเอาไม้ซุง ๕ ท่อนนี้ มาเลื่อยทำเป็นไม้ซ่อมแซมศาลาที่พักวัดคกมาด ท่านจึงบอกว่าจ้างชาวบ้านคกมาดให้มาเลื่อยไม้ มีชาวบ้านคกมาดกลุ่มหนึ่งทราบว่าหลวงปู่ชอบจะจ้างคนเลื่อยไม้ พวกเขาจึงพากันมาขอรับจ้างจากองค์ท่าน ช่างเลื่อยไม้บ้านคกมาดกลุ่มนี้ เขาเรียกค่าแรงเลื่อยไม้จากองค์ท่าน ๕๐๐ บาท หลวงปู่ชอบต่อรองค่าแรงเลื่อยไม้จาก ๕๐๐ บาท เหลือ ๔๕๐ บาท เพราะตอนนั้นท่านมีเงินอยู่เพียงแค่นี้ คนที่มารับจ้างเลื่อยไม้ไม่ลดค่าจ้างให้ พวกเขา

ยืนกรานต้องการค่าแรงเลื่อยไม้จากท่าน ๕๐๐ บาท เหมือนเดิม ท่านบอกเขาว่าให้ร่วมทำบุญด้วยกัน แต่ช่างเลื่อยไม้ไม่เอากับท่านด้วย เมื่อต่อรองราคาค่าแรงกันไม่ได้ หลวงปู่ชอบท่านจึงไม่จ้างช่างเลื่อยไม้กลุ่มนี้

ท่านว่า *"ตอนสายวันต่อมา ขณะเรานั่งอยู่ศาลากับเฒ่าหลุย เฒ่าลาย* (หลวงปู่หลุย จันทสาโร และ หลวงปู่ชามา อจุตโต) *มีผู้ชาย ๒ คน อายุสามสิบต้นๆ พากันขึ้นมาจากหาดหลังวัดคกมาด"* ผู้ชายทั้งสองถามองค์ท่านเป็นภาษาลาวว่า ***"ข้าน้อยได้ยินว่าอาจารย์สิจ้างคนเลื่อยไม้ ตอนนี้มีคนมารับจ้างเลื่อยไม้ให้อาจารย์แล้วหรือยัง ถ้ายังบ่มีผู้ใดมารับจ้างเลื่อยไม้ พวกข้าน้อยสิขอรับจ้างเลื่อยไม้กับอาจารย์เอง"***

หลวงปู่ชอบท่านถามผู้ชายสองคนนี้ว่า ***"พ่อออก*** (โยมผู้ชาย) ***สิมาฮับจ้างเลื่อยไม้กะให้บอกมาว่าสิเอาค่าแฮงเลื่อยไม้ท่อใด"*** (จะเอาค่าแรงเลื่อยไม้เท่าไหร่) ผู้หนึ่งถามท่านว่า ***"เพิ่นอาจารย์มีเงินท่อใด๋"*** (ท่านอาจารย์มีเงินเท่าไหร่) หลวงปู่ชอบบอก ***"อาตมามีเงินอยู่ ๔๕๐ บาท อาตมามีให้พวกโยมได้เท่านี้"***

ชายทั้งสองตอบตกลงจะเอาค่าแรงเลื่อยไม้ ๔๕๐ บาท เท่าที่หลวงปู่ชอบมีให้พวกเขา ชายผู้หนึ่งบอกท่านว่า ***"มื่ออื่นพวกข้าน้อยสิพากันมาเลื่อยไม้ให้ ตอนหมู่ผู้ข้าเลื่อยไม้นั่น ขออาจารย์อย่าให้ผู้ได๋ไปกวนพวกข้าน้อยเป็นอันขาด"***

จากนั้น ชายทั้งสองก็ลาองค์ท่านเดินกลับลงไปทางหาดหลังวัดคกมาด หลวงปู่ชอบท่านรู้ว่าชายทั้งสองที่มารับจ้างเลื่อยไม้ให้นี้ พวกเขาเป็นใครมาจากไหน องค์ท่านจึงบอกหลวงปู่หลุย หลวงปู่ชามา ให้เป็นหูเป็นตาดูแลหมู่คณะไม่ให้ใครไปพูดคุยกับพวกเขาหรือเข้าไปช่วยพวกเขาเลื่อยไม้เป็นเด็ดขาด

หลวงปู่ชอบท่านแจ้งกับลูกศิษย์ว่า ***"โยมเขาจะมาเลื่อยไม้อยู่หาด พระเณรเราไม่ต้องไปดูเวลาที่เขากำลังเลื่อยไม้ จะเป็นการรบกวนพวกช่างในเวลาเขาทำงาน ให้พากันเดินจงกรมภาวนา ทำความเพียรของตน เราสั่งห้ามโดยเด็ดขาดในเรื่องที่จะไปช่วยโยมเขาเลื่อยไม้"***

หลวงปู่บุญเพ็ง วัดถ้ำกลองเพล ท่านว่า *“ไม่มีใครกล้าเดินลงไปดูช่างเลื่อยไม้ เพราะเกรงจะถูกหลวงปู่ชอบท่านดุเอา เราเดินผ่านมาทางลงหาด เห็นหลวงปู่ชอบท่านยืนอยู่ เรายังต้องเดินเลี่ยงหนีไปทางอื่น เราได้ยินเสียงเลื่อยไม้ แต่มองไม่เห็นคนเลื่อยไม้*

ตอนเย็นหลังปัดกวาดลานวัดแล้ว หลวงปู่ชอบท่านลงมาฉันน้ำร้อนร่วมกับลูกศิษย์ องค์ท่านถามตาผ้าขาวเกตุ (หลวงปู่เกตุ) ***“พ่อเกตุ พ่อออกมาฮับจ้างเลื่อยไม้เขามาเบิกเอาค่าแฮงหรือยัง”*** ตาผ้าขาวเกตุบอก ***“ข้าน้อยบ่เห็นพวกรับจ้างเลื่อยไม้พากันมาเบิกค่าแรงเลย ไม้ที่เลื่อยแล้ว เขาก็เอาขึ้นมาเรียงไว้ที่ข้างศาลาทั้งหมดแล้ว ข้าน้อยรอพวกช่างเลื่อยไม้อยู่จนถึงบัดนี้ ก็ยังไม่เห็นมีใครมาเบิกเงินค่าจ้างเลย”***

หลวงปู่ชอบท่านให้ตาผ้าขาวเกตุไปดูว่าช่างเลื่อยไม้เขายังอยู่ที่ชายหาดหรือไม่ ตาผ้าขาวเกตุลงไปดูที่ชายหาดหลังวัดคกมาด ก็ไม่พบช่างเลื่อยไม้ จึงกลับขึ้นมารายงานให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบทราบ หลวงปู่ชอบท่านเอ่ยกับตาผ้าขาวเกตุว่า ***“พ่อออกพวกนี้ไปไวมาไวแท้ พวกเขาคงพากันกลับบ้านแล้ว เงินค่าจ้างกะบ่เอา สงสัยพวกเขามาเลื่อยไม้เอาบุญกับพวกเฮา”***

หลวงปู่ชามาท่านถามหลวงปู่ชอบว่า ***“บ้านโยมที่เขามาเลื่อยไม้ให้นี้อยู่ที่ไหน”*** หลวงปู่ชอบท่านบอกหลวงปู่ชามาว่า ***“อยู่ทางพุ่นหว่า”*** (อยู่ทางนั้นมั้ง) แล้วองค์ท่านก็ชี้มือไปทางบ้านปากพาง ฝั่งประเทศลาว ให้หลวงปู่ชามาและลูกศิษย์ท่านอื่นๆ ดู

เมื่อได้ไม้มาตามต้องการแล้ว หลวงปู่ชอบท่านพาพระเณรและญาติโยมบ้านคกมาด รื้อถอนศาลาหลังเก่าเพื่อที่จะซ่อมแซมขึ้นมาใหม่ หลังซ่อมแซมศาลาเสร็จแล้วยังมีไม้เหลืออยู่อีกจำนวนมาก หลวงปู่ชอบท่านจึงเอาไม้ที่เหลือสร้างกุฏิขึ้นมาอีกสองหลัง เพื่อให้พระเณรที่ท่านเดินทางผ่านมาทางนี้ได้พักอาศัยหลบฟ้าบังฝน

ระยะเวลาเกือบเดือนที่หลวงปู่ชอบท่านพักอยู่วัดบ้านคกมาด ชายสองคนที่มาขอรับจ้างเลื่อยไม้ให้ ก็ไม่กลับมาปรากฏตัวให้ใครได้เห็นอีกเลย เงินค่าจ้างเลื่อยไม้ ๔๕๐ บาท พวกเขาก็ไม่มาเบิกเอาค่าแรง หลังหลวงปู่ชอบท่านข้ามไปเที่ยววิเวกที่

บ้านนาบัว ฝั่งประเทศลาว องค์ท่านบอกกับหมู่คณะลูกศิษย์ว่า ***“ผู้ที่มาเลื่อยไม้ให้พวกเรานั้น เป็นพญานาคจำแลงมา พวกเขามีศรัทธาอยากร่วมทำบุญกับพวกเรา จึงพากันจำแลงเป็นมนุษย์มารับอาสาเลื่อยไม้ให้ คนธรรมดาสองคนไม่สามารถเลื่อยไม้ ๕ ขอน ให้เสร็จได้ภายในวันเดียวดอก พญานาคเขามีฤทธิ์ จึงสามารถทำได้ในวันเดียว”***

หลวงปู่บุญเพ็ง วัดถ้ำกลองเพล ท่านว่า *“เหมือนอย่างที่หลวงปู่ชอบท่านพูดนั่นแหละ คนปรกติเราสองคนจะมายกท่อนไม้ที่มีขนาดเท่าสองคนโอบขึ้นแท่นเลื่อยได้ยังไง ไม้แต่ละท่อนมีความยาวร่วมสิบเมตร คนสองคนจะยกท่อนไม้ใหญ่ยาวขนาดนี้ขึ้นมาวางบนแท่นเลื่อยที่สูงกว่าหนึ่งเมตรไม่ได้ โดยเฉพาะการเลื่อยไม้ ๕ ท่อน ให้เสร็จภายในวันเดียวนั้น เป็นเรื่องที่ทำได้ยากมาก สมัยนั้นไม่มีเลื่อยยนต์ มีแต่เลื่อยชักมือเท่านั้น คนธรรมดาทำไม่ได้หรอก นอกจากคนมีฤทธิ์เท่านั้นที่จะทำได้”*

ถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ทำไมถึงห้ามไม่ให้ใครไปช่วยเขาเลื่อยไม้”*

ท่านว่า *“พระเณรเราจะไปซักไซร้ทำให้เขาลำบากใจที่จะตอบคำถาม ภพภูมิพวกนี้เขามีความลับในตัวของเขา ยากที่คนเราทั่วไปจะเข้าใจพวกเขาได้ ภพภูมิพวกนี้ลึกลับในสายตามนุษย์ จนคนตาบอดในตาใสนอกนำมาเถียงกันว่าพญานาคมีอยู่จริงหรือไม่ ถ้าสิ่งเหล่านี้ไม่มีอยู่จริง พระพุทธเจ้าท่านจะไม่ตรัสถึงหรอก พระพุทธเจ้าท่านตรัสสิ่งไหนออกมาแล้ว สิ่งนั้นคือของที่มีอยู่จริง ถ้าเทวดาพญานาคไม่มีอยู่จริง พระพุทธเจ้าท่านจะไม่แสดงบอกไว้*

ผู้มีหูทิพย์ตาทิพย์ ท่านสามารถมองเห็นสัมผัสรับรู้สิ่งเหล่านี้ได้ สาวกทั้งหลายของพระพุทธเจ้าเป็นพยานความรู้ของพระองค์ มีแต่พวกตาบอดอวดรู้เถียงคำพระพุทธเจ้า เรื่องแบบนี้วิชาศาสตร์ใดๆ ในโลกก็พิสูจน์ไม่ได้ มีแต่วิชาศาสตร์ธรรมเท่านั้นถึงจะรู้เห็นสิ่งเหล่านี้ได้ จิตที่มืดมิดเข้าถึงธรรมพระพุทธเจ้าไม่ได้ จิตที่เปิดออกมาแล้วทุกอย่างจะกระจ่างทั้งหมด ธรรมก็กระจ่าง ใจก็กระจ่าง”

พญานาคจำแลงเป็นเรือพาข้ามแม่น้ำโขง

หลังจากซ่อมแซมศาลาหอฉันและกุฏิ วัดบ้านคกมาด ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ผ่านไปได้ไม่กี่วัน หลวงปู่ชอบท่านบอกกับหมู่คณะลูกศิษย์ว่า ***“พรุ่งนี้หลังจากฉันอาหารเสร็จแล้ว จะมีโยมเอาเรือมารับข้ามน้ำโขงไปฝั่งลาว พรุ่งนี้ตอนสายๆ ใครเห็นเรือมารับ ก็ให้ไปบอกเราที่กุฏิ”*** ตาผ้าขาวเกตุถามหลวงปู่ชอบว่า ***“เรือที่จะมารับเป็นเรือฝั่งไทยหรือเรือฝั่งลาว”*** หลวงปู่ชอบบอก ***“จะเป็นเรือฝั่งไหนก็ตาม ถ้าเขามารับแล้วก็ไปกับเขาเลย อย่ามาถามมาก เราบอกยังไงก็ให้เอาตามนั้น”*** ท่านสั่งกำชับว่า ***“ถ้าโยมเขาเอาเรือมารับแล้ว ระหว่างนั่งเรือไป ให้พากันสำรวมกิริยาวาจาของตนเองเอาไว้ ไม่ต้องไปซักถามพูดคุยกับเขา เรื่องพูดจา เราจะเป็นคนพูดกับเขาเอง”***

ข้ามมาอีกวันตอนสายราวสิบโมง มีชายคนหนึ่งอายุประมาณ ๔๐ ปี แจวเรือมาจากทางฝั่งบ้านปากพาง ประเทศลาว มาขึ้นฝั่งบ้านคกมาด อำเภอเชียงคาน ชายผู้นี้พูดจาภาษาลาวถามตาผ้าขาวเกตุว่า ***“ข้าน้อยเอาเฮือมาฮับอาจารย์ชอบกับคณะข้ามไปเมืองลาว”*** ตาผ้าขาวเกตุจะไปบอกองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่กุฏิ พอใกล้จะถึงที่พัก เห็นหลวงปู่ชอบท่านเดินคลุมผ้าจีวรเดินออกมาจากกุฏิ หลวงปู่ชอบท่านถามตาผ้าขาวเกตุว่า ***“โยมเขาเอาเรือมารับแล้วใช่ไหม”*** ตาผ้าขาวเกตุบอกว่า ***“มารับแล้วข้าน้อย”*** หลวงปู่ชอบท่านบอกตาผ้าขาวเกตุ ***“ไปบอกหมู่คณะทุกองค์ ให้เตรียมตัวเดินทางตอนนี้เลย จะได้ไม่เสียเวลาโยมที่เขามารับ”***

หลวงปู่ชอบท่านให้หลวงปู่หลุย หลวงปู่ซามา หลวงปู่บุญเพ็ง นั่งอยู่ทางหัวเรือ ให้หลวงพ่อบัวคำ กับหลวงพ่อสอน และตาผ้าขาวเกตุ นั่งตรงกลางเรือ หลวงปู่ชอบท่านจะนั่งใกล้กับคนพายเรือ ระหว่างเรือออกจากบ้านคกมาด มาขึ้นฝั่งที่บ้านปากพาง ไม่มีใครพูดจากันสักคำ เนื่องจากองค์ท่านหลวงปู่ชอบสั่งห้ามเอาไว้ หลวงปู่หลุยนั่งอยู่ทางหัวเรือ ท่านก็นั่งหลับตานิ่ง ไม่พูดจากับใคร หลวงปู่ชอบนั่งอยู่ใกล้กับคนพายเรือ ท่านก็ไม่พูดอะไรออกมา มีแต่ยิ้มให้กับคนพายเรือเท่านั้น

พอเรือมาส่งถึงฝั่งบ้านปากพาง ทุกๆ ท่านก็พากันขึ้นฝั่ง โดยหลวงปู่ชอบท่านบอกให้พากันเดินไปรอท่านทางไปบ้านนาบัว หลวงปู่หลุย หลวงปู่ชามา หลวงปู่บุญเพ็ง ตาผ้าขาวเกตุ พากันเดินนำหน้าไปก่อน หลวงพ่อบัวคำกับหลวงพ่อสอน พากันถือบริขารของหลวงปู่ชอบมายืนรอองค์ท่านห่างระยะพอควร หลวงปู่ชอบขึ้นจากเรือแล้ว ท่านหันหน้าไปทางแม่น้ำโขงตรงจุดที่เรือพาขึ้นฝั่ง ท่านยกมือกล่าวออกมาว่า ***"เป็นสุขๆ"*** (คำอวยพรที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ)

หลังให้พรผู้พายเรือมาส่งแล้ว หลวงปู่ชอบท่านเดินมาหาหลวงพ่อบัวคำกับหลวงพ่อสอน หลวงปู่ชอบบอกกับท่านทั้งสองว่า ***"พวกท่านเคยเห็นพญานาคบ่"*** ทั้งหลวงพ่อบัวคำกับหลวงพ่อสอนตอบเป็นเสียงเดียวกันว่า ***"ไม่เคยเห็นขอรับ"*** หลวงปู่ชอบท่านว่า ***"ให้พวกตาหมากขามขี้ มันบ่ฮู้ขี้หมาตาตดอีหยังเลยพวกนี้ พากันขี่พญานาคข้ามน้ำโขงมา มันยังบ่ฮู้ตัวอีก"*** หลวงปู่ชอบท่านบอกหลวงพ่อบัวคำกับหลวงพ่อสอนว่า ***"ถ้าบ่เคยเห็นพญานาค ก็ให้ไปดูที่น้ำโขงซะ เดี๋ยวเขาก็จะกลับบ้านเมืองของเขาแล้ว"*** จากนั้นท่านเดินไปสมทบกับหลวงปู่หลุยที่ยืนรออยู่

หลวงพ่อบัวคำกับหลวงพ่อสอนพากันปลงบริขาร รีบจ้ำมาที่ริมฝั่งแม่น้ำโขง ภาพที่ท่านทั้งสองเห็นนั้น ไม่มีเรือที่พวกท่านนั่งมาจอดเทียบฝั่งเลย ท่านทั้งสองเห็นจระเข้ตัวใหญ่ ขนาดความยาวประมาณ ๘ เมตร ลอยตัวขวางกับแม่น้ำโขง โดยหันหน้ามาทางฝั่งที่พวกท่านทั้งสองยืนดูอยู่ จระเข้ใหญ่ตัวนี้ลอยอยู่เหนือน้ำประมาณ ๕ นาที จึงค่อยๆ จมลงไปในน้ำ หลวงพ่อบัวคำกับหลวงพ่อสอนพากันยืนรอที่ให้จระเข้โผล่ขึ้นมาเหนือน้ำอีกครั้ง แต่ก็ไร้วี่แวว หลวงปู่ชอบท่านร้องเรียก *"พากันยืนเซ่ออยู่นั้นล่ะ รีบพากันมาเอาบริขารเราเดินทางได้แล้ว รอไปจนหมดฟ้าหมดปี เขาก็ไม่โผล่ขึ้นมาให้เห็นอีกแล้วล่ะ"* พอถูกหลวงปู่ชอบว่าให้ ท่านทั้งสองจึงรีบพากันมาเอาบริขารโดยที่ยังเสียดายอยากจะดูภูมิลึกลับนี้อีก

วันนั้นทหารลาว กองร้อยบ้านนาบัว เข้ามาทำธุระที่เมืองสานะคาม ทหารลาวเขาเห็นคณะของหลวงปู่ชอบกำลังเดินทางไปบ้านนาบัว นายทหารลาวจึงนิมนต์หลวงปู่ชอบกับคณะผู้ติดตามนั่งรถจีเอ็มซีไปกับพวกเขาด้วย หลวงปู่ชอบกับ

หลวงปู่หลุย ท่านทั้งสองนั่งหน้าคู่กับคนขับ ส่วนครูบาอาจารย์ท่านอื่นๆ พากันนั่งที่กระบะท้ายรถ

ระยะทางจากบ้านปากพางไปบ้านนาบัวนั้นไม่ไกลเท่าไหร่ ประมาณสิบกิโลเมตร แต่ใช้เวลาในการเดินทางโดยรถนานถึงหนึ่งชั่วโมง เนื่องจากสภาพถนนหนทางไม่ดี ต้องขับรถลัดเลาะไปตามถนนหนทางตีนเขาที่เป็นหลุมเป็นบ่อ รถยนต์วิ่งลอดไปตามทางที่ปกคลุมด้วยป่าไม้ป่าไผ่

หลวงปู่บุญเพ็งท่านเล่าให้ฟัง *"ทางไปลำบาก หลวงปู่ชอบ หลวงปู่หลุย ท่านได้นั่งหน้าเลยสบายหน่อย ผมกับหลวงปู่ซามา อาจารย์บัวคำ พร้อมหมู่เพื่อน นั่งด้านหลัง หัวฟัดหัวคอนกันไปตลอดทาง รถเต้นโด่งๆ ยังกับกบกระโดดนี่ พากันเจ็บก้นเจ็บดากไปเบิ่ด รถวิ่งเฉี่ยวเอาใบไม้ไปสุดทาง กว่าจะถึงบ้านนาบัว ใบไม้หล่นจนเต็มตักพวกผม ผมกับหลวงปู่ซามาถูกแตนต่อยหัวจนบวมจนไข้แตก"*

หลวงปู่บุญเพ็งท่านเล่าเรื่องในอดีตตอนไปเที่ยววิเวกกับหลวงปู่ชอบที่ฝั่งลาว หลวงปู่บุญเพ็งท่านเล่าเรื่องไปพร้อมกับแสดงท่าทางไปด้วย จนองค์ท่านหลวงปู่ชอบฟังไปหัวเราะไปกับเรื่องราวที่หลวงปู่บุญเพ็งเล่าให้ฟัง

ชาวบ้านนาบัวจะพากันมาทำบุญใส่บาตรร่วมสวดมนต์กับคณะของหลวงปู่ชอบทุกวันมิได้ขาด หลวงปู่ชอบท่านจะให้หลวงปู่หลุยเป็นผู้แสดงธรรมให้ญาติโยมฟัง จนหลวงปู่หลุยท่านบอกกับหลวงปู่ชอบว่า ***"มาด้วยกันก็ช่วยกันเทศน์บ้าง มีแต่ผมผู้เดียวเทศน์อยู่ทุกวัน จนโยมบ้านนาบัวเขาเบื่อฟังเทศน์อาจารย์หลุยแล้ว ท่านอาจารย์ชอบก็เป็นผู้มีธรรม คือบ่แสดงธรรมให้โยมเขาฟังบ้างแหน่ อย่าหวงธรรมหลาย วันนี้ผมขอนิมนต์ท่านอาจารย์ชอบเทศน์โปรดโยมเด้อ"***

หลวงปู่หลุยท่านพูดเป็นเชิงหยอกล้อหลวงปู่ชอบตามประสาเพื่อนสหธรรมิกที่สนิทสนมกัน ถึงหลวงปู่หลุยท่านจะนิมนต์อย่างไร หลวงปู่ชอบท่านก็ไม่ยอมแสดงธรรมตามที่หลวงปู่หลุยท่านนิมนต์ ภาระในการแสดงธรรมให้ญาติโยมชาวบ้านนาบัวฟัง จึงเป็นหน้าที่หลักของหลวงปู่หลุยแต่เพียงผู้เดียว หลวงปู่หลุยท่านพูดกับ

หลวงปู่ชอบว่า ***“คอยดูก็แล้วกัน พอถึงเวลานั้นอาจารย์ชอบจะหนีไม่ออก”*** หลวงปู่หลุยท่านมีธงในใจแล้วว่าจะทำอย่างไรกับหลวงปู่ชอบในเรื่องนี้

อุบายธรรมหลวงปู่หลุย จันทสาโร

อีกหนึ่งวันก่อนที่หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านจะพาคณะข้ามโขงกลับมาเชียงคาน หลวงปู่หลุย จันทสาโร ท่านบอกญาติโยมชาวบ้านนาบัวที่มาถวายจังหันในวันนั้นให้ทราบว่า ***“มื้อแลงนี้ ให้ญาติโยมพากันมาฟังเทศน์หลายๆ เด้อ ผู้ได๋มีลูกหลานญาติมิตรกะให้ชวนกันมาฟังเทศน์พระเถระ ถ้าผู้ได๋บ่มาฟังธรรมในมื้อนี้ โอกาสที่จะได้ฟังธรรมกับพระเถระท่านนี้บ่มีอีกแล้วเด้อ”***

พอตกเย็นหลังว่างเว้นจากการงาน ชาวบ้านนาบัวพากันหอบลูกจูงหลานมาร่วมทำวัตรสวดมนต์กับคณะขององค์ท่านหลวงปู่ชอบเป็นจำนวนมาก ชาวบ้านนาบัวพร้อมใจกันมาฟังธรรมตามที่หลวงปู่หลุยท่านประกาศแจ้งไว้เมื่อตอนเช้า

หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต ท่านว่า *“คืนวันนั้น ญาติโยมบ้านนาบัวพากันมารอฟังธรรมกันมากเป็นพิเศษ ยังกับว่ามาจะมาดูหมอลำก็ไม่ปาน ชาวบ้านนาบัวพากันมาฟังธรรมเกือบจะทั้งหมู่บ้านก็ว่าได้”*

วันนั้นเป็นวันพระขึ้น ๑๕ ค่ำ หลวงปู่ชอบและคณะลงมาทำวัตรสวดมนต์ทั้งหมด ยกเว้นหลวงปู่หลุยเพียงองค์เดียวเท่านั้นที่ท่านไม่ลงมาร่วมสวดมนต์ทำวัตรกับหมู่คณะ หลวงปู่ชอบนั่งรอหลวงปู่หลุยอยู่นานก็ไม่เห็นมาสักที ท่านจึงพาหมู่คณะญาติโยมชาวบ้านนาบัวไหว้พระสวดมนต์รอหลวงปู่หลุย หลังไหว้พระสวดมนต์เสร็จแล้ว ก็ยังไม่เห็นหลวงปู่หลุยท่านลงมาเทศน์ให้ชาวบ้านฟัง หลวงปู่ชอบท่านให้หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ไปตามหลวงปู่หลุยมาเทศน์ให้โยมฟัง หลวงพ่อบัวคำท่านไม่พบหลวงปู่หลุย จึงกลับมาแจ้งให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบทราบ หลวงปู่ชอบท่านพูดถ่วงเวลากับโยมบ้านนาบัวอยู่นาน ก็ยังไม่เห็นหลวงปู่หลุยลงมาอีก ท่านจึงบอกให้หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต ไปตามหลวงปู่หลุยยังที่พัก หลวงปู่บุญเพ็งไปตามก็ไม่พบหลวงปู่หลุย

จึงกลับมารายงานให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบทราบ ถึงตอนนี้หลวงปู่ชอบท่านรู้แล้วว่าถูกหลวงปู่หลุยตั้งธรรมาสน์เทศน์ไว้ให้ท่าน

ชาวบ้านนาบัวที่มารอฟังเทศน์ถามหลวงปู่ชอบว่า ***"เพิ่นจารย์ ยามใด๋พวกข้าน้อยจังสิได้ฟังเทศน์ พวกข้าน้อยถ่าโดนนานแล้วเด้อ ขอนิมนต์เพิ่นจารย์ชอบเทศน์เถาะมันเดิ๊กแล้วข้าน้อย"***

หลวงปู่ชอบท่านบอกให้หลวงปู่ซามา อจุตโต เทศน์ หลวงปู่ซามาท่านปฏิเสธที่จะเป็นองค์แสดงธรรม หลวงปู่ซามาท่านให้หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต เป็นองค์แสดงธรรม หลวงปู่บุญเพ็งท่านปฏิเสธออกตัวว่า ***"กระผมเป็นผู้น้อยด้อยความรู้ ยังเทศนาว่าการให้ใครฟังไม่ได้"*** หลวงปู่บุญเพ็งท่านยกหน้าที่ขึ้นธรรมาสน์เทศน์ให้หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร หลวงพ่อบัวคำท่านก็ปฏิเสธบอก ***"ผู้ข้าเป็นพระผู้น้อย เทศน์บ่ได้ไอบ่เป็น"*** เมื่อทุกองค์ปฏิเสธที่จะแสดงธรรม หลวงปู่ชอบท่านว่า ***"เฮานี่อาศัยพึ่งหมู่คณะผู้ใด๋บ่ได้เลย เฒ่าหลุยเอ้ย มาผูกปมมัดเงื่อนไว้ให้ผู้อื่นแก้แท้ ประกาศบอกโยมมาฟังเทศน์อย่างดี กะหนีจ้อยเจิดจิเลย เฮาคือมาเสียท่าเฒ่าหลุยคักแท้มื่อนี่"*** หลังจากตัดพ้อต่อว่าให้หลวงปู่หลุยแล้ว หลวงปู่ชอบท่านก็แสดงธรรมให้ญาติโยมชาวบ้านนาบัวฟัง

หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต ท่านว่า คืนนั้นหลวงปู่ชอบท่านเทศนาเรื่องอานิสงส์การนับถือพระไตรสรณคมน์ให้ญาติโยมชาวบ้านนาบัวฟัง คืนนั้นหลวงปู่ชอบท่านเทศนานานประมาณครึ่งชั่วโมง หลวงปู่บุญเพ็งท่านว่า *"นี่เป็นครั้งแรกและครั้งเดียวที่ท่านได้เห็นหลวงปู่ชอบเทศน์นานที่สุด นับตั้งแต่รู้จักกับองค์ท่านมาตั้งแต่สมัยเป็นสามเณรอยู่บ้านหนองผือนาใน"* หลวงปู่บุญเพ็งว่า *"คืนนั้นถือเป็นคืนที่พิเศษสมกับที่หลวงปู่หลุยท่านบอกให้ญาติโยมบ้านนาบัวพากันมาฟังเทศน์กับพระเถระจริงๆ"*

ตอนเช้าก่อนบิณฑบาต หลวงปู่ชอบท่านพูดกับหลวงปู่หลุยว่า ***"อาจารย์หลุยมื่อคืนนี้ไปหลบลี้อยู่ม่องใด๋ ให้ผู้ใด๋ไปตามกะบ่พ้อ บอกโยมมาฟังเทศน์เสียอย่างดี เจ้าของกลับบ่มาเทศน์ให้เขาฟัง บอกเขาแล้วกะบ่มาเทศน์ จักสิไปประกาศบอกเขามาอีหยัง"***

ฝ่ายหลวงปู่หลุยท่านว่า ***"ผมบ่ได้ประกาศบอกโยมว่าผมสิเป็นผู้เทศน์เด้ ผมบอกโยมให้พากันมาฟังเทศน์พระเถระ ทุกองค์กะเป็นพระเถระ พรรษาเกินสิบทั้งนั้น ผู้ได๋สิเทศน์กะได้ อาจารย์ชอบเป็นพระเถระอาวุโสกว่าหมู่คณะ สมควรแล้วที่เป็นผู้แสดงธรรมให้ญาติโยมฟังขอรับ"*** พอหลวงปู่หลุยท่านว่ามาแบบนี้ หลวงปู่ชอบท่านก็แย้งไม่ออก

หลวงปู่ชอบท่านพูดถึงหลวงปู่หลุยว่า *"อาจารย์หลุยเพิ่นเป็นผู้มีปัญญาหลาย เพิ่นสามารถนิมนต์พ่อแม่ครูอาจารย์มั่นไปจำพรรษาบ้านหนองผือได้ ถือว่าปัญญาของเพิ่นบ่ธรรมดา อาจารย์หลุยเพิ่นเป็นเจ้าปัญญาในบรรดาลูกศิษย์ของพ่อแม่ครูจารย์มั่น"*

นอกจากหลวงปู่หลุย จันทสาโร ท่านใช้อุบายธรรมให้หลวงปู่ชอบ ฐานสโม เป็นผู้แสดงธรรมให้โยมบ้านนาบัว เมืองสานะคาม แขวงเวียงจันทน์ ประเทศลาว ฟังแล้ว ยังมีเรื่องของครูบาอาจารย์ทั้งสององค์ท่านที่บ้านนาบัว เมืองสานะคาม แขวงเวียงจันทน์ ประเทศลาว อีกเรื่องหนึ่ง คือเรื่อง **"ปลาแดก"**

วันที่หลวงปู่ชอบท่านจะพาคณะเดินทางกลับมาฝั่งไทยทางอำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย ญาติโยมบ้านนาบัวและหมู่บ้านใกล้เคียง ได้นำปลาแห้งปลาแดกน้ำของขุ่น (น้ำโขงขุ่น) มาถวายครูบาอาจารย์ โดยแบ่งปลาแดกออกเป็น ๔ ส่วน ส่วนละ ๑ คุถัง ดังนี้

ส่วนที่ ๑ ถวายหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เพื่อให้ท่านนำมาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ส่วนที่ ๒ ถวายหลวงปู่หลุย จันทสาโร เพื่อให้ท่านนำมาที่วัดถ้ำผาบิ้ง ตำบลทรายขาว อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ส่วนที่ ๓ ถวายหลวงปู่ชามา อจุตโต เพื่อให้ท่านนำมาที่วัดป่าอัมพวัน บ้านไร่ม่วง ตำบลน้ำหมาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย ส่วนที่ ๔ ถวายหลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต วัดถ้ำกลองเพล บ้านน้อย ตำบลโนนทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู

ในส่วนของหลวงปู่บุญเพ็ง ท่านบอก *"เราสละสิทธิ์ เนื่องจากเราลำบาก ไม่มีโยมถือปลาแดกแตกไหมาส่งวัดถ้ำกลองเพล"*

หลวงปู่ชอบ *“อาจารย์หลุยบอกเฮา ปลาแดกโยมถวายอาจารย์ชอบนี่ ยกให้ผมเด้อ ผมสิเอาไปถ้ำผาบิ้ง โคกมนม่อน้ำสวย* (โคกมนอยู่ใกล้น้ำสวย) *ประสาปลาแดกซื่อๆ เอามื้อได๋กะได้ ถ้ำผาบิ้งบ่ม่อน้ำคือบ้านโคกมน หาปลาแดกใส่ตำบักหุ่งกะยาก ผมสิเอาไปให้แม่ออกใส่ตำบักหุ่งจังหันพระเณรถ้ำผาบิ้ง”* หลวงปู่ชอบท่านจึงยกปลาแดกนัวบ้านนาบัว ส่วนแบ่งของท่านให้หลวงปู่หลุยเอาไปวัดถ้ำผาบิ้ง

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“ปลาแดกนัวบ้านนาบัว อาจารย์หลุยเอาไปถ้ำผาบิ้งนั่น ยังบ่ทันได้ใส่ตำหมากหุ่งจั๊กครก ถืกเขาลักเอาไปเบิ่ด เฒ่าหลุยจ่มให้ฟัง* (บ่นให้ฟัง) *“ขี้ขโมยมันลักเอาเบิ่ดสู่อย่าง* (ขี้ขโมยมันลักเอาไปหมดทุกอย่าง) *ลักฮอดหม้อแหกแตกไห ซามถ้วยกาละมัง ปานสิไปออกเฮือนใหม่” ฟังเฒ่าหลุยจ่ม เฮาล่ะคึดอยากหัว”*

องค์ท่านพูดถึงหลวงปู่หลุยว่า *“อยู่ภูบ่อบิด อาจารย์หลุยเพิ่นถืกพญานาครัด เพิ่นว่าตอนพญานาครัดนี่ปานใจสิขาด ธาตุขันธ์สะเทือนไปเบิ่ด เพิ่นเข้าฌานกันเจ้าของเอาไว้ พญานาคจั่งคลายขนดยอมเพิ่น พญานาคภูบ่อบิดนี่ดื้อหลาย ปีใดห่าวฟ้าห่าวฝนดันภูดันผาพังพาบเป็นแถบ วาสนาอาจารย์หลุยเพิ่นมีกับพญานาคภูบ่อบิด เพิ่นสงเคราะห์ธรรมจนพญานาคภูบ่อบิดละมานะลงในธรรมเพิ่น อาจารย์หลุยเพิ่นชำนาญวาโยกสิณ จิตเพิ่นเป็นวสีธรรม เพิ่นได้ธรรมสุดท้ายอยู่ถ้ำแก้งยาว บ้านโคกแฝก”*

อาจารย์ชอบ อาจารย์ช้าง

เรื่องนี้เป็นเหตุการณ์เกิดขึ้นในปีพุทธศักราช ๒๕๑๐ ที่บ้านกลาง ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย สถานที่แห่งนี้ต่อมาพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านได้สร้างเป็นสำนักสงฆ์ขึ้นมาในภายหลัง ปัจจุบันสำนักสงฆ์บ้านกลางแห่งนี้ไม่มีแล้ว เนื่องจากไม่มีพระเณรอาศัยอยู่เป็นประจำ สถานที่แห่งนี้จึงกลายเป็นสำนักสงฆ์ร้างไปในที่สุด ส่วนตัวผู้บันทึกเองก็ไม่ได้เรียนถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบถึงเรื่องการร้างของสำนักสงฆ์บ้านกลาง และก็ไม่เคยเรียนถามท่านพระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร ถึงเรื่องนี้ด้วย

เคยเรียนถามเรื่องสำนักสงฆ์บ้านกลางกับท่านพระอาจารย์สมศรี อัตตสิริ เพราะท่านเคยมาพักภาวนาที่สำนักสงฆ์บ้านกลางแห่งนี้กับองค์ท่านหลวงปู่ชอบมาก่อน พระอาจารย์สมศรีท่านพูดถึงสถานที่แห่งนี้ว่า *"ภูมิเจ้าที่อยู่ที่นี่ดุมาก กลางคืนกลางวันพวกนี้ก็สามารถแสดงตัวตนออกมาให้คนเห็นได้ พระเณรองค์ไหนที่มีศีลอันมัวหมองมักจะได้เจอดีกับเจ้าของสถานที่แห่งนี้เป็นประจำ ในสมัยก่อนองค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงมักจะพาลูกศิษย์ไปฝึกวิชาให้หายจากโรค* ***"กลัวผี"*** *ขึ้นสมองอยู่ที่นี่"*

หน้าแล้ง ปีพุทธศักราช ๒๕๑๐ องค์ท่านหลวงชอบ ฐานสโม ท่านพาพระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร กับสามเณรอีกหนึ่งรูป มาพักภาวนาอยู่ที่**เสนาสนะป่า บ้านกลาง ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย** องค์ท่านหลวงปู่ชอบพาท่านพระอาจารย์จันทร์เรียนพักปฏิบัติอยู่ที่นี่หลายวัน จนพระอาจารย์จันทร์เรียนคุ้นชินสถานที่ ท่านจึงเล่นหัวตามประสาพระหนุ่ม เหตุการณ์ที่พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านเจอกับตัวเองที่บ้านกลางนั้น ไม่เกี่ยวกับเรื่องเจ้าที่เจ้าทาง แต่เป็นเหตุการณ์ที่เกี่ยวกับช้างป่าภูหลวง

พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านเล่าให้ฟังว่า *"มีวันหนึ่งเราทำข้อวัตรสรงน้ำให้หลวงปู่ชอบ หลังจากทำกิจอาจาริยวัตรสรงน้ำให้หลวงปู่ชอบแล้ว หลวงปู่ชอบท่านบอก* ***"อย่าพากันมัวเล่นมัวหัวมากนัก ให้พากันรีบสรงน้ำแล้วไปเดินจงกรมภาวนา ไหว้พระสวดมนต์เสีย ค่ำมืดมาหูตาพร่ามัวจะมองไม่เห็นทาง ค่ำมาแลงมา พวกสัตว์ป่ามันจะออกหากินในเวลาค่ำคืน เมื่อเห็นกันแล้ว สัตว์ก็จะกลัวคน คนก็จะกลัวสัตว์"*** *หลวงปู่ชอบบอกเราแล้ว ท่านก็กลับที่พักไปเดินจงกรมของท่าน"*

ท่านพระอาจารย์จันทร์เรียนว่า วันนั้นท่านนึกอยากจะพูดจะคุยเป็นพิเศษ หลังสรงน้ำองค์ท่านหลวงปู่ชอบแล้ว ท่านมานั่งมวนยาสูบคุยกันกับเณร ท่านคุยกันกับเณรอย่างเพลิดเพลินสนุกสนานจนลืมเวลานาที ท่านนั่งคุยกันกับเณรจนค่ำโพล้เพล้เย้ตา มารู้สึกตัวอีกทีเมื่อได้ยินเสียงไม้ไผ่หักดังโพล๊ะเพละๆ เสียงไม้ไผ่หักดังโพล๊ะเพละ เพราะช้างจากภูหลวงมันพากันลงมาหากินใบไผ่ใบไม้ภายในสำนักสงฆ์บ้านกลาง

พระอาจารย์จันทร์เรียนได้ยินเสียงช้างหักไม้ไผ่ ท่านบอกเณรให้รีบกลับไปที่พักของใครของมัน ตัวท่านเองก็รีบกลับไปยังที่พักนั่งร้านแคร่ไม้ไผ่ของตนเอง ไปถึงที่พักท่าน บอกเราเอามุ้งกลดลงนั่งซุ่มดูช้างอยู่ในมุ้งกลด ท่านเห็นช้างป่าประมาณหกเจ็ดตัวพากันหักกินใบไผ่ใบไม้ และบังเอิญซะเหลือเกิน ช้างโขลงนี้มันดันพากันเดินผ่านมาทางนั่งร้านที่พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านพักอยู่

พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านเล่าไปหัวเราะไป ท่านบอก *"เฮาย่านซ้าง* (เรากลัวช้าง) *เป็นทุนอยู่แล้ว นึกในใจเจ้าของ ซ้างเอ้ย มึงอย่ามาทางนี้เด้อ สิพากันไปทางใด๋กะไปซะอย่ามาทางนี้เด้อ กูย่าน"* (มึงอย่ามาทางนี้นะ กูกลัว)

ช้างป่าภูหลวงมันไม่รู้ว่าพระอาจารย์จันทร์เรียนท่านคิดแบบนี้ มีช้างใหญ่เชือกหนึ่ง ท่านเข้าใจว่าน่าจะเป็นช้างป่าจ่าโขลงเดินเข้ามาทางที่ท่านพัก ช้างป่าจ่าโขลงเชือกนี้มันคงสงสัยมุ้งกลดว่าคืออะไร ช้างป่าจ่าโขลงเชือกนี้มันเดินตรงที่ลี่เข้ามายังที่พักของท่านพระอาจารย์จันทร์เรียน พระอาจารย์จันทร์เรียนว่านั่งร้านไม้ไผ่ที่พักของท่านเป็นนั่งร้านแบบโล่งโจงโปง ไม่มีหลังคาฝารอบบังฟ้าบังฝน ที่พักของท่านนั้นไม่ต่างอะไรกับแคร่ไม้ธรรมดานั่นเอง พระอาจารย์จันทร์เรียนเห็นช้างเดินเข้ามาใกล้ที่พักของท่าน ท่านบอกตอนนั้น *"หัวใจเราเต้นตุ่มๆ ต่อมๆ เรากลัวช้างมาก แต่เราก็ไม่ยอมลุกวิ่งหนีมัน"*

ท่านนั่งดูช้างอยู่ในกลด เห็นช้างมันยื่นงวงเข้ามาดมมุ้งกลดของตนเอง ถึงตอนนี้พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านบอก *"เรากลัวช้างจนหัวใจแทบจะหยุดเต้นไปในตอนนั้น"* ช้างดมมุ้งกลด มันได้กลิ่นคน จึงยื่นงวงเข้ามาดมสิ่งที่อยู่ภายในกลดเพื่อให้หายสงสัย ตอนช้างยื่นงวงเข้ามาดมมุ้งกลดแบบแนบชิดนี้ งวงช้างแตะถูกหน้าท่านพระอาจารย์จันทร์เรียน พระอาจารย์จันทร์เรียนบอก *"ท่อนั่นแหละ* (เท่านั้นแหละ) *เฮาฮ้อง พุทโธ ดังๆ เทื่อเดียวในใจ* (ครั้งเดียวในใจ) *จิตเฮารวมพรึ่บเข้าสู่อัปปนาสมาธิทันที จิตสว่างจ้าขึ้นมาในเสี้ยวเวลานาทีนั่น ซ้างกะบ่ฮู้ไปไส กลัวกะบ่ฮู้ว่ามันหายไปไส ภูเขาเลากาทิวาราตรีกะบ่ฮู้ว่ามันหายไปไสเบิ่ด มีแต่ความสว่างไสวภายในจิตอย่างเดียวเท่านั้นจนซอดแจ้งมื่อใหม่"* (จนถึงเวลารุ่งสางของวันใหม่)

รุ่งเช้า พระอาจารย์จันทร์เรียนถอนออกมาจากสมาธิลืมตาขึ้นดูว่าช้างมันยังอยู่หรือไม่ ท่านไม่เห็นช้างสักตัว ไม่รู้ว่ามันพากันไปตั้งแต่เมื่อไหร่ ขณะนั่งทบทวนขบวนความอยู่นั้น องค์ท่านหลวงปู่ชอบเดินมายังที่พักของท่านพระอาจารย์จันทร์เรียน หลวงปู่ชอบท่านพูดกับพระอาจารย์จันทร์เรียนว่า ***“เรียน ท่านนั่งทำอะไรอยู่นี่ รีบล้างหน้าล้างตาไปเอาบาตรเราลงมาศาลาซะ นี่ใกล้จะได้เวลาออกไปบิณฑบาตแล้ว”***

พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านรีบเก็บมุ้งกลด ขณะที่ท่านกำลังเก็บมุ้งกลดของตนเองอยู่นั้น องค์ท่านหลวงปู่ชอบพูดให้ท่านว่า

“มันเป็นแบบนี่แหละคนเฮา ครูบาอาจารย์บอกสอนให้เดินจงกรมภาวนา มันกะบ่ทำ เอาแต่คุยสนุกสนานกันตามประสาลมๆ แล้งๆ พออาจารย์ซ้างมาบอกท่อนั่นแหละภาวนาดีจังเน๊าะ ต่อไปนี้ให้ท่านเอาซ้างเป็นอาจารย์เด้อ อาจารย์ชอบนี้สอนลูกศิษย์ให้ภาวนาบ่เก่งคืออาจารย์ซ้าง เฮานี้อยากให้อาจารย์ซ้าง อาจารย์เสือ มาหาพวกท่านทุกวัน มันถึงจะได้ตั้งใจภาวนากัน เฮากะสิบ่ได้เมื่อยอบรมสั่งสอนลูกศิษย์”

พอพูดจบ หลวงปู่ชอบท่านยิ้ม แล้วเดินไปรอพระอาจารย์จันทร์เรียนที่ศาลาหอฉัน ระหว่างเดินบิณฑบาต หลวงปู่ชอบท่านก็ไม่ว่าอะไรให้พระอาจารย์จันทร์เรียนอีก องค์ท่านเฉย ไม่เอ่ยถึงเรื่องนี้ขึ้นมาอีกเลย

ตั้งแต่วันนั้นเป็นต้นมา พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านบอก *“เราเข็ดเขี้ยวไม่อยากเจอกับอาจารย์ช้างอีก พอสรงน้ำหลวงปู่ชอบเสร็จแล้ว เราก็รีบสรงน้ำตนเองทันที รีบเข้าที่เข้าทางเดินจงกรมภาวนาของตนเอง โดยที่หลวงปู่ชอบท่านไม่ต้องมาบอกย้ำซ้ำเตือนอีกในเรื่องนี้”*

ผู้บันทึกเรียนถามพระอาจารย์จันทร์เรียนว่า *“ท่านอาจารย์ก็ดูอาจหาญชาญชัยกว่าพระเณรทุกองค์ในบรรดาลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ ท่านอาจารย์ยังกลัวช้างอยู่หรือ”* พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านว่า *“เอ้า สิบ่ให้เฮาย่านมันจั่งได๋* (เอ้า จะไม่ให้เรากลัวมันได้ยังไง) *ช้างมันโตใหญ่กว่าเฮานี่ ลองไปหือกับมันเบิ่งดี้ มันสิได้เหยียบเอาขี้แตกตาย”*

ว่าจบ พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านก็หัวเราะออกมา เราเองอดขำกับท่านไม่ได้ ฟังครูบาอาจารย์รุ่นพี่เล่าประสบการณ์สมัยท่านเป็นพระหนุ่มอยู่ปฏิบัติกับพ่อแม่-ครูบาอาจารย์องค์ท่านหลวงปู่ชอบแล้วเพลินดี ได้ทั้งความรู้ ความสนุกสนาน ข้อคิดแง่ธรรมหลายๆ อย่างที่เราไม่เคยได้ยินได้ฟังจากที่ไหน

นิมิตเห็นถาดเลือดตกใส่

เดือนเมษายน ปีพุทธศักราช ๒๕๑๑ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านรับนิมนต์มาร่วมงานบูรพาจารย์ท่านพ่อลี ธัมมธโร วัดอโศการาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ หลังเสร็จงานที่วัดอโศการามแล้ว องค์ท่านพาหลวงปู่ซามา อจุตโต หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร พระม่อย พระเพ็ง สามเณรพัง พ่อเกลี้ยง พ่อไข มาพักที่วัดพระศรีมหาธาตุ บางเขน เพื่อรอขึ้นรถไฟเดินทางไปจังหวัดเชียงใหม่

ระหว่างพักอยู่วัดพระศรีมหาธาตุนั้น องค์ท่านบอก *“เรานิมิตเห็นถาดเลือดตกลงมาใส่หัว”* ท่านบอกในนิมิตนั้น เลือดในถาดได้ราดตามตัวจนจีวรของท่านเปื้อนเลือดไปหมด องค์ท่านยกนิมิตนี้ขึ้นมาพิจารณา *“นิมิตนี้จะเป็นลางบอกเหตุอันใดในการเดินทางของข้าพเจ้ากับหมู่คณะหรือไม่ ขอพระธรรมจงบอกเหตุนี้แก่ข้าพเจ้าด้วย”* องค์ท่านทราบว่าการเดินทางไปเชียงใหม่ครั้งนี้ไม่มีเภทภัยแก่ท่านและหมู่คณะ แต่จะมีคนตายในขบวนรถไฟที่ท่านและหมู่คณะเดินทางไปด้วย องค์ท่านบอกลูกศิษย์ให้ทราบถึงนิมิตนี้เพื่อเป็นการเตือนลูกศิษย์ไม่ให้ประมาท

วันเดินทางจากกรุงเทพฯ ไปเชียงใหม่ หลวงปู่ชอบท่านเปลี่ยนที่นั่งกันกับพระม่อย ท่านบอกลูกศิษย์ว่า ***“ผู้ได๋บ่เคยนั่งรถไฟ กะให้เบิ่งหลังคงหลังคามันแน่เด้อ เผื่อฝนสาดใส่หัว”*** ลูกศิษย์ที่ติดตามในตอนนั้นทุกคนพากันเข้าใจว่าหลวงปู่ชอบท่านพูดหยอก

พอรถไฟแล่นออกจากชานชาลาไปได้ไม่นาน หลวงปู่ชอบท่านนั่งหลับตาภาวนาโดยไม่พูดคุยอะไรกับใคร พอรถไฟแล่นเข้าเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีเลือด

หยดลงมาจากหลังคารถไฟตรงจุดที่องค์ท่านนั่งอยู่ ท่านบอก *“เลือดย้อยใส่หัวปานน้ำหมากเหี่ยใส่* (เลือดหยดใส่หัวปานน้ำหมากหกใส่) *ย้อยถึกจีวรจนซุ่มจนด่าง จีวรผืนนี้เฒ่าลายซามาไร่ม่วง* (หลวงปู่ชามา อจุตโต วัดป่าอัมพวัน บ้านไร่ม่วง จังหวัดเลย) *ตัดถวายเฮาก่อนพากันไปงานอาจารย์ลี วัดอโศฯ”* (ท่านพ่อลี ธัมมธโร วัดอโศการาม จังหวัดสมุทรปราการ)

หลวงปู่ชอบท่านเดินไปบอกเจ้าหน้าที่รถไฟว่ามีเลือดหยดลงมาจากหลังคาให้ขึ้นไปดูด้วย เจ้าหน้าที่รถไฟขึ้นไปดู เห็นชายคนหนึ่งนอนตายอยู่บนหลังคารถไฟตรงจุดที่หลวงปู่ชอบท่านนั่งพอดี

องค์ท่านบอกการตายของผู้ชายคนนี้เกิดจากหัวฟาดกับสะพาน พอรถไฟจอดชานชาลาบ้านภาชี เจ้าหน้าที่ตำรวจและพนักงานรถไฟพากันเอาศพผู้ชายคนนี้ลงที่ชานชาลาบ้านภาชี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“เห็นคนนี้ขึ้นไปหลังคารถไฟ เฮาเอาด้ามกลดทั่ง* (เราเอาด้ามกลดกระทุ้ง) *เตือนให้มันลงมาจากหลังคา มันกะบ่ลง กรรมเจ็บกรรมตายมันมาถึงเลี่ยงบ่ได้ ผู้ได๋กะซ่อยบ่ได้* (ผู้ใดก็ช่วยไม่ได้) *กรรมเจ็บกรรมตายนี่ ถ่ามันมาถึงอีหยังกะเอาบ่อยู่”* (อะไรก็เอาไม่อยู่)

นิมิตเห็นกระดูกซีกซ้ายแตก

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ระหว่างองค์ท่านพักภาวนาอยู่ที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ท่านบอก ***“เรานิมิตเห็นกระดูกซีกซ้ายแขนขาของตนเองแตกละเอียดเป็นผุยผง เรากำหนดกระดูกแขนขาซีกซ้ายของตนเองขึ้นมาตั้งใหม่ กระดูกแขนขาของเราตั้งอยู่ได้พักหนึ่ง ก็แตกละเอียดลงเป็นผุยผงเหมือนเดิม เรายกนิมิตนี้ขึ้นมาพิจารณาดูว่าเป็นเพราะเหตุอะไรกันแน่ เราจึงทราบว่าต่อไปแขนขาซีกซ้ายของเราจะใช้งานไม่ได้ตามปรกติ”***

องค์ท่านพิจารณาถึง **“กรรม”** ที่จะเป็นสาเหตุทำให้ตนเองเดินไม่ได้ บุพกรรมเก่าขององค์ท่านปรากฏขึ้นมาให้รู้คือ

๑. ในอดีตชาติหนึ่ง ท่านเอาไฟไปสุมโพรงไม้เพื่อจะจับบ่าง บ่างสำลักควันไฟพากันหนีออกจากโพรงไม้มาให้ท่านจับ ท่านว่ามีบ่างตัวหนึ่งสำลักควันไฟตายคาโพรงไม้ ก่อนสิ้นใจ บ่างตัวนี้ได้ผูกพยาบาทจองเวรท่านเอาไว้

๒. ในชาติปัจจุบัน สมัยเป็นเด็กท่านหักขากบเขียด ดึงขาปูขาด เพื่อไม่ให้มันไต่เต้นหนี กรรมหักขากบเขียดและดึงขาปูนี้ เป็นกรรมที่มันตามมาชำระในปัจจุบันทำให้องค์ท่านเดินไม่ได้

ท่านว่าเมื่อเราทราบที่มากรรมของตนเองแล้ว เราก็ปลงใจยอมรับกรรมที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง

เช้าวันที่หลวงปู่ชอบท่านจะเริ่มเดินลำบาก วันนั้น “ท่านดม” พระอุปัฏฐากหลวงปู่ในสมัยนั้น ได้นำน้ำอุ่นเข้าไปถวายเพื่อให้หลวงปู่ชอบท่านล้างหน้า หลวงปู่ชอบพูดให้ท่านดมฟังว่า ***“โบ้ย เมื่อคืนเรานิมิตเห็นกระดูกแขนขาข้างซ้ายของเราแตกป่นละเอียดไปหมด กำหนดก่อรูปขึ้นมาใหม่ มันก็ทรงได้ชั่วคราวแล้วก็แตกละเอียดลงไปอีก เราไม่เคยมีนิมิตที่เกี่ยวข้องกับร่างกายของตนเองแบบนี้มาก่อน นี่เพิ่งปรากฏขึ้นมาให้เราได้เห็นเป็นครั้งแรก พญาขันธมารมาเตือนเราแล้วในเรื่องนี้ ตอนนี้แขนขาซีกซ้ายของเรามีอาการมึนชา ขยับจับถืออะไรก็ลำบาก”***

หลวงปู่ชอบบอกท่านดมว่า ***“วันนี้ท่านดมไม่ต้องเอาบาตรของท่านไปบิณฑบาต ให้ท่านทำหน้าที่ประคองเราเวลาเดินบิณฑบาตก็พอ”***

พอได้เวลาบิณฑบาต หลวงปู่ชอบท่านเดินถือไม้เท้าพาพระเณรออกไปบิณฑบาตที่บ้านโคกมน ท่านดมเป็นผู้ประคององค์ท่านหลวงปู่ชอบในเวลาบิณฑบาต พอถึงจุดที่จะเลี้ยว ท่านดมจะเป็นผู้จับตัวขององค์ท่านหลวงปู่ชอบให้เลี้ยวไปตามทาง พระเณรพากันสงสัยว่า ***“วันนี้หลวงปู่ชอบท่านเป็นอะไร”*** ชาวบ้านถามอาการหลวงปู่ชอบท่านจะตอบว่าแขนขาซีกซ้ายมึนชาอ่อนแรง ควบคุมตนเองไม่ค่อยได้ จึงต้องให้พระ

คอยประคอง หลังฉันอาหารแล้ว พระเณรพากันไปล้างบาตร ขณะนั่งรอพระเณรล้างบาตรอยู่ที่ศาลา จู่ๆ หลวงปู่ชอบท่านก็ล้มคว่ำหน้าลงไปทางด้านซ้าย โยมที่เห็นเหตุการณ์พากันตกใจ ร้องเรียกพระเณรให้รีบขึ้นมาดูอาการขององค์ท่าน พระเณรพากันวางธุระ รีบขึ้นมาดูอาการขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ หนึ่งในพระที่เข้ามาดูอาการของหลวงปู่ชอบในวันนั้นคือ หลวงพ่อประสิทธิ์ ปุญญมากโร วัดป่าหมู่ใหม่ จังหวัดเชียงใหม่

หลวงพ่อประสิทธิ์ ปุญญมากโร ท่านเล่าเหตุการณ์ตอนนั้นให้ฟังว่า *"แม่ออกพากันตกใจร้องลั่นศาลา ร้องบอกพระเณรให้มาดูหลวงปู่ชอบว่าท่านเป็นอะไร เราวางบาตรขึ้นมาดูอาการของท่านพร้อมพระเณร เห็นหลวงปู่ชอบนั่งตัวเอียงไปทางซ้าย ท่านเอามือขวาของท่านค้ำพื้นศาลาเอาไว้ ปากท่านเบี้ยวน้ำลายไหล เรากับหมู่เพื่อนพากันประคองให้ท่านนั่งตรงๆ เอากระโถนให้ท่านบ้วนน้ำลาย เช็ดปาก เช็ดหน้าให้ท่าน*

เราถามหลวงปู่ชอบว่า ***"พ่อแม่ครูบาอาจารย์เป็นอีหยังขอรับ"*** *ท่านไม่พูดอะไรในตอนนั้น ท่านนั่งจ้องหน้าเราแล้วยิ้ม สักพักท่านบอกว่า* ***"ประสิทธิ์ พาเฮากลับกุฏิแหน่"*** *เสียงพูดท่านตอนนั้นแปร่งๆ ไม่ค่อยชัด เราเข้าใจความหมายหลวงปู่ชอบบอก พวกเราจึงพากันประคองท่านกลับที่พัก แต่นั้นมาอาการท่านก็ไม่ดีขึ้น มีแต่ประคองกันไว้ไม่ให้ท่านเป็นมากไปกว่านี้ สุดท้ายหลวงปู่ชอบท่านก็เดินไม่ได้อย่างที่พวกเราเห็นกันนี่แหละ เราถามท่านว่า* ***"พ่อแม่ครูบาอาจารย์ป่วยเป็นอะไรถึงได้เป็นแบบนี้"*** *ท่านบอก* ***"เป็นกรรมของเรา โรคกรรมรักษาบ่ได้"*** *ท่านไม่อยากให้ลูกศิษย์เป็นกังวล"*

แรกๆ ตอนที่หลวงปู่ชอบท่านมีอาการมึนชาแขนขาทางซีกซ้าย องค์ท่านบอกพระเณรนวดให้ พระเณรองค์ไหนที่มีความรู้ในเรื่องการนวด ก็พากันมานวดถวายให้ท่าน องค์ท่านจะบอกพระเณรนวดตามจุดที่มีอาการมึนชา พอกดถูกจุดที่ท่านมีอาการมึนชา ท่านจะบอกให้กดลงไปตรงนั้นแรงๆ โดยไม่ต้องออมมือ ตรงไหนถูกจุดที่มึนชา ท่านจะเอ่ยปากร้องออกมาว่า *"หมึนจ้าวๆ แท้เว้ย"*

พระเณรท่านใดที่มีฝีมือในการนวด หรือหมอนวดพื้นบ้านที่ฝีมือดีมารักษา โดยการนวดประคบให้องค์ท่าน อาการขององค์ท่านหลวงปู่ชอบก็ไม่มีท่าทีว่าจะดีขึ้นเลย หนำซ้ำกลับทรุดหนักลงไปเรื่อยๆ จนแขนขาทางซีกซ้ายท่านไม่สามารถใช้งานได้ตามปรกติ ปากท่านบิดเบี้ยว พูดไม่ชัดถ้อยชัดคำเหมือนเก่า ถ้าใครไม่ตั้งใจฟังขณะท่านพูด ก็จะฟังคำขององค์ท่านไม่รู้เรื่อง

การรักษาอัมพฤกษ์อัมพาตสมัยนั้นการแพทย์ไม่เจริญเท่าสมัยนี้ ถึงแม้จะเป็นสมัยนี้ก็ใช่ว่าจะรักษาโรคแนวนี้กันได้ง่ายๆ ผู้เป็นอัมพฤกษ์อัมพาต ถ้าไม่รีบรักษาตั้งแต่ตอนเริ่มเป็นใหม่ๆ โอกาสที่จะหายเป็นปรกตินั้นจะยากมาก ลูกศิษย์ทั้งพระและฆราวาสนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบมารักษาที่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพฯ

ตอนพักรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพฯ อาการขององค์ท่านหลวงปู่ชอบก็ดีขึ้นในระดับหนึ่ง ปากท่านที่เบี้ยว หายเป็นปรกติ พูดจาได้ชัดถ้อยชัดคำ ทางแพทย์ที่ทำการรักษาจึงอนุญาตให้องค์ท่านออกจากโรงพยาบาลได้ แต่ต้องมาพบแพทย์ตามนัดหมายเพื่อทำการตรวจองค์ท่านเป็นระยะ

เพื่อความสะดวกในการมาพบแพทย์ตามนัดหมาย หลวงปู่ชามา อจุตโต หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ได้นิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบมาพักรักษาตัวอยู่ที่วัดอโศการาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีองค์ท่านหลวงปู่หลุย จันทสาโร ตามมาสมทบดูแลรักษาองค์ท่านหลวงปู่ชอบอีกแรงหนึ่ง ระหว่างพักอยู่วัดอโศการาม หลวงปู่ชอบท่านปรารภอยากจะกลับมารักษาตัวอยู่เมืองเลย องค์ท่านบอกกับลูกศิษย์ว่า ***“โรคที่เราเป็นอยู่นี้มันรักษาไม่หายหรอก อย่างดีก็แค่ประคองไม่ให้ตายไว้เท่านั้น”*** ท่านว่า ***“โรคกรรมของเรานี้มันจะหายได้ก็ต่อเมื่อตายจากกันไปแล้วเท่านั้น”***

พรรษาปี ๒๕๑๔ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านมาจำพรรษาที่วัดป่าสานตม ตำบลสานตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ในพรรษาปีนี้ มีหลวงพ่อจันทร์เรียน คุณวโร หลวงพ่อขันตี ญาณวโร หลวงพ่อสมศรี อัตตสิริ หลวงตาสามารถ (ไม่ทราบฉายา) สามเณรเหลา (พระอาจารย์เฉลา วัดป่าสานตม) สามเณรนงคาญ (พระอาจารย์คาญ

วัดป่าห้วยเดื่อ) สามเณรทวี (พระอาจารย์ทวี วัดป่าห้วยเดื่อ) จำพรรษาร่วมกันดูแลอุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่ชอบ

หลังออกพรรษาปีนี้ องค์ท่านหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน วัดป่าบ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี พาลูกศิษย์มาทอดกฐินให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบที่วัดป่าสานตม หลังทอดกฐินผ่านไปไม่กี่วัน หลวงปู่ชอบท่านเป็นไข้ มีอาการปอดชื้น เนื่องจากอากาศหนาวเย็น ทางคณะอุปัฏฐากนิมนต์องค์ท่านลงมารักษาที่โรงพยาบาลสงฆ์ และโรงพยาบาลศิริราช อีกครั้งหนึ่ง

ระหว่างพักรักษาอยู่โรงพยาบาลศิริราช ดึกคืนหนึ่ง หลวงปู่ชอบท่านตื่นมาบ้วนน้ำลาย ขณะเอื้อมมือจะหยิบกระโถน ท่านเกิดอาการหน้ามืดตกเตียง หัวกระแทกพื้นจนสลบ ท่านว่า ***“ตอนเฮาตกเตียง กรรมปิดบังบ่ให้พระเณรเฝ้าเห็นเฮาตอนตกเตียง พอกรรมแสดงผลเต็มที่แล้ว จังเปิดให้คนอื่นเห็นเฮาตกเตียง เวลากรรมมันมาถึงแล้ว บ่มีไผหลีกลี้หนีพ้นได้ ต่อให้บินเหาะหนีไปอยู่ฟ้า กะต้องร่วงลงสู่กรรม”***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***“เฮาพิจารณาอายุขัยตนเอง พิจารณาวาสนาเกี่ยวข้องกับผู้อื่น มีสัตว์โลกกายทิพย์กายหยาบรอเฮาโปรดอีกหลาย เฮาจั่งทรงธาตุขันธ์ตนเองอยู่โปรดสัตว์โลก ทำหน้าที่สุดท้ายให้สมบูรณ์ ถึงร่างกายของตนเองจะอยู่ทุกขขันธ์ เฮาเอาจิตตนเองอยู่โปรดสัตว์โลกกายทิพย์กายหยาบให้ได้หลายที่สุด ถึงบ่มีไผพาไปโปรดสัตว์ผู้ตกทุกข์ได้ยาก เฮาสิกลิ้งไปกับดินโปรดเขา บ่มีแฮงกลิ้งไป กะสิเอาคางเกาะไป สัตว์โลกบ่ว่าหยาบละเอียด ถ้ามีวาสนากับเฮาแล้ว อยู่ม่องใด๋เฮากะสิไปโปรดเขา จิตเฮาบ่มีอุปสรรคไปมา มีแต่กายท่อนั้นที่เฮาอาศัยผู้อื่นพาไป***

ประโยชน์คนทำบุญกับเฮานั่นมีหลาย คนกราบไหว้เฮาด้วยใจเลื่อมใส เกิดชาติใดๆ กะสิได้พบเห็นสมณะสงฆ์ผู้ทรงธรรม การได้เห็นสมณะสงฆ์ผู้ทรงธรรม จะทำให้บุคคลนั้นได้ต่อยอดบุญของตนเองไปเรื่อยๆ จนประมาณบ่ได้ คนใส่บาตรถวายทานให้เฮาได้อานิสงส์หลาย ถ้าผู้นั้นบ่มีกรรมหนักมาเบียดเบียน เกิดชาติใดๆ กะสิบ่อัตคัดขัดสน หาอยู่หากินคุ้มปากคุ้มท้องตนเอง

ผู้อุปัฏฐากเฮาได้บุญหลายกว่าพวกนี่หลายเท่า บุญผู้ดูแลพยาบาลภิกษุสามเณรผู้อาพาธ เท่ากับบุญได้อุปัฏฐากพระพุทธเจ้า เรื่องนี้เฮาบ่ได้กล่าวเอง พระพุทธเจ้าท่านตรัสอานิสงส์เรื่องนี้ไว้แล้ว บุญกุศลผู้อุปัฏฐากภิกษุสามเณรอาพาธนี้มีมาก มากขนาดที่ว่าจะติดตามบุคคลนั่นไปทุกภพชาติจนถึงวันเข้าพระนิพพาน บุญกุศลอุปัฏฐากพยาบาลภิกษุสามเณรผู้อาพาธนี่หลายขนาดไหน ให้พิจารณาเอา”

ตนเองเรียนถามหลวงปู่ชอบเพื่อให้หมู่คณะพระเณรที่อุปัฏฐากองค์ท่านได้ฟังเพื่อเป็นข้อธรรมเตือนใจหมู่เพื่อนว่า *“บุญบาปที่ทำกับสมณะชีพราหมณ์ผู้ทรงศีลทรงธรรม ตลอดจนบุญบาปที่ทำกับผู้มีพระคุณนี้ หนักมากขนาดไหนขอรับ”*

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก *“บุญที่ทำกับผู้ทรงศีลทรงธรรม ผู้มีพระคุณพ่อแม่ญาติพี่น้อง ครูบาอาจารย์ บุญนี้จะติดตามบุคคลนั่นไปจนถึงวันเข้าสู่พระนิพพาน ตรงกันข้าม บาปอกุศลที่ทำต่อผู้ทรงศีลทรงธรรม ผู้มีพระคุณ บาปเหล่านี้จะตามผู้นั้นให้ได้รับผลชั่วจากกรรมของตนเองจนถึงวันเข้าสู่พระนิพพาน*

ขณะมีชีวิตอยู่ให้ทำบุญไว้หลายๆ ตายแล้วบ่มีโอกาสได้ทำบุญ ตายแล้วกะได้เสวยบุญเสวยบาปที่ตนเองได้ทำเอาไว้ตอนสมัยมีชีวิตอยู่ คนทำดีได้เสวยบุญ มีสุคติเป็นที่ตั้ง มีสวรรค์พรหมโลกเป็นที่อยู่ สูงสุดมีพระนิพพานเป็นที่หมาย ถ้ายังเวียนว่ายอย่างน้อยกะได้เกิดเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา คนทำชั่วเสวยบาป มีทุคติเป็นที่ตั้งมีอบายภูมิ นรก เปรต อสูรกาย เดรัจฉาน เป็นที่อยู่ หนักเบาอยู่กับกรรมกระทำมา”

เรียนถามองค์ท่านว่า *“บุญ บาป นรก สวรรค์ นี้ พระพุทธเจ้าท่านบัญญัติเอาไว้หรือขอรับ”* องค์ท่านหลวงปู่ชอบ *“บุญ บาป นรก สวรรค์ ไม่มีใครบัญญัติตั้งขึ้นมา สิ่งเหล่านี้เกิดขึ้นมาเองโดยธรรมชาติเพื่อเป็นสถานที่รองรับบุญบาปสัตว์โลก พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ พอตรัสรู้เห็นธรรมเหล่านี้แล้ว พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ท่านจึงนำธรรมเหล่านี้มาสั่งสอนสัตว์โลกให้รู้จักบาปบุญคุณโทษ สิ่งไหนที่เป็นคุณประโยชน์ พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ก็จะสอนให้ทำ สิ่งไหนที่เป็นโทษเป็นที่มาของการกระทำบาป พระพุทธเจ้าแต่ละพระองค์ท่านก็จะสอนให้งดเว้น”*

ธรรมสากัจฉาที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบแสดงให้พระเณรลูกหลานฟังวันนี้ ลึกซึ้งพิสดารมาก ดึกดื่นค่อนคืน พระเณรที่นั่งฟังตาใสแจ๋วเหมือนนกเค้าแมวก็ไม่ปาน ใครถามเรื่องอะไร องค์ท่านหลวงปู่ชอบตอบให้ฟังทุกเรื่องโดยไม่ปิดบัง เรื่องอดีตชาติแต่ละคนที่องค์ท่านเล่าให้ฟัง แต่ละคนตื่นเต้นในเรื่องราวอดีตชาติของตนเองที่หลวงปู่ชอบเล่าให้ฟัง องค์ท่านบอกย้อนหลังจากชาติปัจจุบันไปกี่ชาติๆ คนนี้เกิดเป็นอะไร อยู่ที่ไหน มีความเกี่ยวข้องอะไรกันกับท่าน ถึงได้มาเกิดร่วมกันในชาติปัจจุบัน องค์ท่านบอกเล่าให้ทุกคนฟังหมด

ธรรมสากัจฉากับองค์ท่านหลวงปู่ชอบคืนนี้ เป็นคืนพิเศษสำหรับพระเณรวัดป่าโคกมน ที่อยู่อุปัฏฐากองค์ท่านในคืนวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๓๖

ผู้ข้าสิบ่สอนผู้ใด

การอาพาธของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เริ่มตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ ที่องค์ท่านเริ่มเดินลำบาก จนต้องอาศัยพระเณรเป็นผู้ประคองในเวลาเดิน พอล่วงเข้าปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ หลวงปู่ชอบท่านก็เดินไม่ได้อย่างถาวร

กิจวัตรในการอบรมสั่งสอนพระเณรฆราวาสขององค์ท่านจึงเพลาลงไปตามธาตุขันธ์ โดยนิสัยส่วนตัวของหลวงปู่ชอบ ท่านจะไม่ค่อยสอนลูกศิษย์โดยการเทศนาเป็นหลัก ท่านจะเน้นการปฏิบัติของตนเองให้ลูกศิษย์เห็นเป็นตัวอย่าง เรื่องเทศนาว่าการนั้นจะเป็นเรื่องรองลงมา เรื่องการปฏิบัติ หลวงปู่ชอบท่านจะไม่พูดมาก ท่านจะลงมือปฏิบัติร่วมกับพระเณร วิธีการปฏิบัติแบบนี้ขององค์ท่าน พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร วัดถ้ำสหายธรรมจันทร์นิมิต จังหวัดอุดรธานี ท่านถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติสืบมาจนถึงปัจจุบัน

เรียนถามครูบาอาจารย์ทายาทธรรม ถึงเรื่องการปฏิบัติขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ เมื่อสมัยพ่อแม่ครูบาอาจารย์ยังธาตุขันธ์แข็งแรง หลวงพ่อประสิทธิ์ ปุญญมากโร ท่านบอก *“นิสัยหลวงปู่ชอบ ท่านไม่ชอบให้ใครมารุมล้อม ท่านไม่อยากให้พระเณร*

เสียเวลาในการปฏิบัติ ท่านบอก เวลา วารี ความแก่ ความตาย มันไม่เคยผ่อนปรนให้ผู้ใด อย่าประมาท ให้เร่งความเพียรของตนเอง ท่านจะให้พระเณรปฏิบัติด้วยตนเองเป็นหลัก ถ้าใครติดขัดอะไรในเรื่องข้อธรรม ก็ให้มาเรียนถามท่าน ท่านจะแก้ข้อสงสัยในธรรมนั้นให้”

ทิดอุดม อดีตพระอุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก *“หลังจากหลวงปู่ชอบท่านเดินไม่ได้มาสองปี คืนหนึ่งในปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ หลวงปู่ชอบบอกพระเณรอุปัฏฐากให้พาท่านออกไปตรวจดูความเรียบร้อยของพระเณรภายในวัด ซึ่งกิจวัตรนี้เป็นกิจวัตรที่หลวงปู่ชอบท่านถือปฏิบัติมาตั้งแต่สมัยที่ท่านยังเดินได้ตามปรกติ พระเณรอุปัฏฐากในวัดพากันเข็นรถพาหลวงปู่ชอบสำรวจรอบบริเวณวัดป่าสัมมานุสรณ์”*

ทิดอุดมบอก *“คืนนั้นหลวงปู่ชอบท่านไปไล่พระเณรที่สุมหัวคุยกันให้กลับกุฏิไปเดินจงกรมภาวนา พระเณรพอเห็นหลวงปู่ชอบ ก็พากันแตกหนีกลับกุฏิ พอท่านกลับมากุฏิที่พัก พระเณรกลุ่มนี้ก็แอบมาสุมหัวคุยกันอีก หลวงปู่ชอบท่านรู้ ก็ออกมาไล่พระเณรอีก คืนนั้นหลวงปู่ชอบท่านออกมาเตือนพระเณรถึง ๓ ครั้ง ครั้งที่ ๓ หลวงปู่ชอบท่านผ่านมาทางโบสถ์กลางน้ำ ท่านหันไปมองโบสถ์ บอกพระเณรให้หยุดรถเข็น องค์ท่านยกมือขวาขึ้นแล้วพูดว่า* ***“จากนี้ไป ผู้ข้าสิบ่สอนผู้ใดอีกแล้ว คนทุกวันนี้มันสอนยากเหลือเกิน”*** *พระเณรที่อุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่ชอบในวันนั้น พากันงุนงงกับเหตุการณ์ แต่ไม่มีใครกล้าที่จะถามในตอนนั้นเพราะเกรงในกิริยาขององค์ท่าน”* ทิดอุดมบอก *“พระเณรอุปัฏฐากตอนนั้นต่างรู้สึกร้อนหนาวขึ้นมาในใจของตนเอง คำพูดของหลวงปู่ชอบคำนี้ พระเณรผู้มุ่งหวังฝากชีวิตการปฏิบัติไว้กับองค์ท่าน ไม่ต่างอะไรกับถูกฟ้าผ่ากลางใจ”*

ทิดอุดม อดีตพระอุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก ต่อมาปีพุทธศักราช ๒๕๑๘ ขณะนั้นกำลังเริ่มสร้างเจดีย์วัดป่าสัมมานุสรณ์ คืนนั้นเป็นวันเพ็ญเดือน ๖ หลวงปู่ชอบบอกพระเณรอุปัฏฐากว่าท่านจะออกมาดูสถานที่สร้างเจดีย์ พอมาถึงสถานที่สร้างเจดีย์ หลวงปู่ชอบท่านนั่งหลับตาอยู่บนรถเข็นนานร่วมครึ่งชั่วโมง ตอนนั้นพระเณรอุปัฏฐากก็ไม่มีใครกล้าถามท่าน ได้แต่พากันนั่งลงข้างๆ รถเข็นของท่าน หลังจากพิจารณา

ภายในแล้ว หลวงปู่ชอบท่านยกมือขวากล่าวที่ฐานเจดีย์วัดป่าสัมมานุสรณ์ว่า ***“ผู้ข้าสิบ่สอนผู้ใด เว้นแต่ผู้นั้นมีวาสนากับข้าพเจ้าในทางธรรม”***

ผู้บันทึกเรียนถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบถึงเรื่องนี้ว่า ***“เพราะเหตุอะไร พ่อแม่ครูบาอาจารย์ถึงวางภาระเรื่องเทศนาว่าการ”*** องค์ท่านบอก ***“เฮาผ่อนภาระสอนคนลงเพราะมีทายาทมาสอนธรรมแทนเฮาแล้ว ทุกวันนี้เฮาสอนพวกเทพเทวดาเป็นหลัก สอนคนเว่าเป็นชั่วโมงมันยังบ่เข้าใจ สอนเทพเทวดาห้านาทีสิบนาที ธรรมที่เฮาแสดงกะส่องเข้าไปถึงจิตพวกเขาแล้ว ครูบาอาจารย์สอนมนุษย์นี้มีหลาย ครูบาอาจารย์สอนโลกทิพย์นี้มีน้อย เฮาเน้นสอนพวกโลกทิพย์เป็นหลัก”***

พอพ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่ชอบท่านพูดเหตุผลให้ฟัง ตนเองจึงกระจ่างใจในเรื่องนี้ องค์ท่านหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี บอกผู้บันทึกว่า ***“อาจารย์ชอบท่านแสดงธรรมให้มนุษย์ฟังไม่เก่ง แต่ถ้าแสดงธรรมให้พวกเทพเทวดาฟังแล้ว อาจารย์ชอบท่านเป็นรองแค่ท่านอาจารย์มั่นเพียงองค์เดียว วันหนึ่งๆ อาจารย์ชอบท่านแสดงธรรมให้เทพเทวดาฟังวันละเป็นพันเป็นหมื่น อาจารย์ชอบท่านเป็นพระอรหันต์ที่เทพเทวดารักเคารพท่านมาก ท่านเดินทางไปสถานที่แห่งใด มนุษย์และเทวดาในสถานที่แห่งนั้นได้รับความชุ่มเย็นจากเมตตาธรรมของท่าน อาจารย์ชอบท่านมีบารมีทางนี้โดยเฉพาะ”***

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๗ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เดินทางไปวัดเจติยาคีรีวิหาร (ภูทอก) บ้านคำแคน ตำบลนาสะแบง จังหวัดหนองคาย (ปัจจุบันขึ้นกับจังหวัดบึงกาฬ) เพื่อนำตาผ้าขาวเกตุ (หลวงปู่เกตุ ภูมะโรง ตำบลคำเขื่อนแก้ว อำเภอชานุมาน จังหวัดอำนาจเจริญ) มอบให้หลวงปู่จวน กุลเชฏโฐ เป็นผู้จัดบริขารยกบวช ผู้ติดตามองค์ท่านไปภูทอกครั้งนั้น มีหลวงปู่ซามา อจุตโต หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร พระอุดม พ่อถิน วงษา

(อธิบายเรื่องหลวงปู่เกตุ ภูมะโรง หรืออดีตเสือเกตุ บ้านโคกมน หลานชายหลวงปู่ชอบที่องค์ท่านโปรดจากเสือร้ายเป็นพระอรหันต์ หลวงปู่เกตุท่านเป็นคนบ้านโคกมนคนเดียวที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบสอนธรรมให้จนเป็น ***“พระอรหันต์”***

*หลวงปู่เกตุถูกองค์ท่านหลวงปู่ชอบทรมานทิฐิ ให้บวชเป็นตาผ้าขาวนานถึง ๑๐ ปี พอหลวงปู่เกตุท่านบรรลุธรรม **“โสดาบัน”** องค์ท่านหลวงปู่ชอบจึงนำท่านไปให้ท่านพระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ หนึ่งในพระลูกชายขององค์ท่าน ยกบวชให้หลวงปู่เกตุ หลวงปู่ชอบบอกอดีตหลวงปู่เกตุเคยเกิดเป็นพี่ชายของท่านพระอาจารย์จวน หลวงปู่เกตุท่านเคยจัดบริขารให้น้องชาย คือพระอาจารย์จวนในชาตินั้นได้บวช ชาติที่หลวงปู่เกตุกับท่านพระอาจารย์จวนเป็นพี่น้องกันนั้น องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เกิดเป็น **“พ่อ”** ของท่านทั้งสอง คำที่ครูบาอาจารย์องค์ท่านหลวงปู่ขาว อนาลโย องค์ท่านหลวงปู่หลุย จันทสาโร ว่า **“ท่านจวน ลูกอาจารย์ชอบ”** มีอดีตมาจากเรื่องนี้)*

เข้าสู่เรื่องท่านพระอาจารย์จวน กุลเชฏโฐ จัดที่พักให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบกับพระอุดม พักอยู่ศาลาชั้น ๕ ของภูทอก ช่วงนั้นเป็นหน้าแล้ง รอบๆ บริเวณภูทอกชาวบ้านได้มาจุดป่าทำไร่ ควันไฟได้ฟุ้งกระจายขึ้นไปบนภูทอก จนหลวงปู่ชอบท่านแสบตา หายใจติดขัด ท่านพระอาจารย์จวนจึงขึ้นไปนิมนต์หลวงปู่ชอบลงมาพักที่ถ้ำด้านล่าง เพื่อความสบายในธาตุขันธ์ของครูบาอาจารย์

คืนนั้นท่านอุดมเหนื่อยมาก อยากจะนอน จึงบอกหลวงปู่ชอบว่า *“คืนนี้ข้าน้อยขอไหว้พระสวดมนต์แล้วจะนอนเลย”* หลวงปู่ชอบบอกพระอุดมให้นอนอยู่ใต้เตียง มีอะไรเรียกใช้ องค์ท่านจะบอก ท่านอุดมนอนอยู่ใต้เตียงหลวงปู่ชอบได้พักหนึ่ง ปรากฏถ้ำที่องค์ท่านพักนั้นสว่างจ้าไปทั่ว แสงสว่างที่ว่านี้ ส่งผลให้บริเวณหน้าถ้ำกระจ่างแจ้งเหมือนกับมีใครมาจุดตะเกียงเจ้าพายุเอาไว้ ท่านอุดมสงสัยในแสงสว่าง จึงคลานออกจากใต้เตียงมาดูที่กลดของหลวงปู่ชอบ ท่านอุดมเห็นหลวงปู่ชอบท่านนั่งยิ้มอยู่ภายในกลด แต่ไม่ทราบว่าองค์ท่านนั้นยิ้มให้ใคร

ท่านอุดมประหลาดใจ จึงไปบอกหลวงปู่ซามา อจุตโต ให้มาดูแสงสว่างนี้ด้วยกัน หลวงปู่ซามาพาท่านอุดมคลานเข้าไปดูว่าหลวงปู่ชอบท่านทำอะไรอยู่ พอท่านทั้งสองเข้าไปใกล้มุ้งกลดองค์ท่านหลวงปู่ชอบ แสงสว่างสดใสที่ท่านทั้งสองเห็นนี้ก็หรี่จางลงเหมือนมีผู้มาริบแสง หลวงปู่ซามากับท่านอุดมเปิดมุ้งกลดขึ้นดู เห็นองค์ท่านหลวงปู่ชอบนอนนิ่งอยู่เฉยๆ ไม่เห็นองค์ท่านนั่งยิ้มภายในกลดอย่างที่เห็นกันในตอนแรก

หลวงปู่ซามาบอกท่านอุดมให้ถอยออกมาข้างนอก เพราะเกรงจะไปกระทบกับธรรมภายในขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ซามากับท่านอุดมพากันถอยออกจากเตียงพักขององค์ท่านหลวงปู่ชอบได้ประมาณสองเมตร แสงสว่างนี้ก็ปรากฏขึ้นมาอีกครั้ง ยิ่งท่านทั้งสองถอยออกไกลจากเตียงขององค์ท่านหลวงปู่ชอบมากเท่าไหร่ แสงสว่างเนียนใสนี้ก็ทวีแสงเพิ่มขึ้น

หลวงปู่ซามากับท่านอุดมพากันออกมานั่งดูองค์ท่านหลวงปู่ชอบอยู่หน้าถ้ำ ท่านทั้งสองเห็นหลวงปู่ชอบนั่งยิ้มอยู่ภายในกลดเหมือนกับที่เห็นกันในครั้งแรก ท่านอุดมอดสงสัยไม่ได้ จึงคลานเข้าไปเปิดดูมุ้งกลดขององค์ท่านหลวงปู่ชอบอีกครั้ง เห็นหลวงปู่ชอบท่านนอนนิ่ง ไม่ได้ลุกขึ้นมานั่งยิ้มดังที่ตนเองกับหลวงปู่ซามาเห็น

หลวงปู่ซามาท่านบอกพระอุดมว่า ***“อย่าไปยุ่ง เดี๋ยวจะกระทบธรรมภายในที่ท่านอาจารย์ชอบแสดงอยู่”*** หลวงปู่ซามาบอกท่านอุดมว่า ***“ตอนนี้อาจารย์ชอบท่านกำลังแสดงธรรมให้เทพเทวดาฟัง อย่าไปยุ่งกับวัตรปฏิบัติภายในของท่าน เรื่องนี้เป็นวาสนาของท่าน เราเป็นลูกศิษย์อย่าเข้าไปยุ่งให้ครูบาอาจารย์ท่านเสียงานภายใน ถ้าอยากจะรู้เรื่องอะไร ก็ให้เรียนถามครูบาอาจารย์เอาในวันหลัง”*** หลวงปู่ซามาท่านพูดตัดบทเพื่อไม่ให้ท่านอุดมเข้าไปรบกวนเวลาองค์ท่านหลวงปู่ชอบกำลังแสดงธรรมโปรดแขกพิเศษขององค์ท่าน

พอเช้าวันใหม่ ท่านอุดมจัดน้ำอุ่น ไม้สีฟัน เข้าไปถวายองค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบถามท่านอุดมว่า ***“โบ้ย เมื่อคืนเห็นอีหยังบ่”*** ท่านอุดมตอบองค์ท่านว่า ***“ข้าน้อยเห็นแสงสว่างในถ้ำขอรับ”*** หลวงปู่ชอบถามพระอุดมว่า ***“เมื่อคืนนี้เห็นเทวดาบ่”*** ท่านอุดมตอบองค์ท่านตามซื่อว่า ***“ข้าน้อยบ่เห็นขอรับ”*** หลวงปู่ชอบพูดหยอกท่านอุดมด้วยวลีเอ็นดูประจำองค์ท่าน ***“ตาหมากขามขี้”*** (ตาหมากขามขี้ เป็นสำนวนอีสาน มีความหมายคล้ายกับคำว่า ตาถั่ว หรือความหมาย มีตาหามีแววไม่)

หลังยกไร่ตาหมากขามขี้ให้ท่านอุดมเป็นเจ้าของแล้ว หลวงปู่ชอบเล่าเรื่องเมื่อคืนที่ผ่านมาให้ท่านอุดมฟัง *“เมื่อคืนพวกเทพเทวดาจากหลายชั้นภูมิพากันมาหาเรา*

ท้าวสักกะพญาอินทร์พาบริวารมาฟังธรรมกับเรา เมื่อคืนเทวดาพากันมาหลายสิบพัน จนเต็มภูทอก แสงสว่างที่ท่านเห็นนั้นคือรัศมีของเทพเจ้าเหล่าเทวดาเปล่งบารมี จึงปรากฏแสงนวลสว่างให้ท่านได้เห็นภายนอก เห็นหรือยังล่ะ ปาฏิหาริย์พระศาสนาเป็นจั่งได๋ เห็นหรือยัง สิ่งที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสไว้นั้นมีอยู่จริง ถ้าอยากได้ดีมีธรรม ก็ปฏิบัติให้มันได้จนสิ้นสงสัย พอตาจิตตาใจเปิดแล้ว ก็จะรู้ว่าธรรมที่พระพุทธเจ้าท่านตรัสรู้นั้นเป็นจั่งได๋ ถ้ารู้ธรรมแล้ว กะบ่ต้องให้ผู้ใดมาสอนอีก มันจบเบิ๊ดสู่อย่าง (มันจบหมดทุกอย่าง) *พอเฮาบอกให้ทำความเพียร มันกะให้เฮาเป็นเถ้าแก่ไปขออีสาด อีหมอนให้มัน มันสิเอาสาดเอาหมอนนั่นบ่เป็นสรณะพาไปสวรรค์นิพพาน ตาหมากขามขี้เอ้ย"*

ท่านอุดมบอก ตอนนั้นตนเองไม่มีคำแก้ตัว เพราะทุกอย่างที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบพูดมานั้นเป็นความจริงที่วิ่งชนใจ ท่านอุดมบอกตนเองได้แต่ก้มหน้ารับธรรมอรุณเบิกฟ้าที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบเปิด **"ตาหมากขามขี้"** ให้ตั้งแต่เช้าก่อนออกบิณฑบาต

คำว่า **"ตาหมากขามขี้"** นี้เป็นประโยคธรรม **"คำวิเศษ"** ที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบมักจะพูดให้ลูกศิษย์ พระเณรองค์ไหนที่องค์ท่านไม่ให้นิสัย เวลาตำหนิพระเณรรูปนั้นๆ องค์ท่านจะไม่เอ่ยคำว่า **"ตาหมากขามขี้"** ออกมา ถ้าพระเณรองค์ไหนถูกหลวงปู่ชอบท่านว่า **"ตาหมากขามขี้"** พระเณรองค์นั้นจะเป็นที่ยอมรับกันในศิษย์สายธรรมขององค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า นี่คือ **"ทายาทผู้สืบนิสัยทางธรรม"** ที่องค์ท่านกำลังฝึกฝน

เรื่องที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบปรากฏแสงสว่างนี้ พระเณรที่อุปัฏฐากองค์ท่านจะเห็นกันทุกค่ำคืน ส่วนมากแสงนวลแบบนี้จะเกิดขึ้นหลังเวลาสี่ทุ่มเป็นต้นไป บางวันก็สว่างมาก บางวันก็สว่างน้อย

เรียนถามองค์ท่านว่า ***"แต่ละคืน ทำไมมีแสงสว่างมากน้อยต่างกัน"***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก ***"ขึ้นอยู่กับวันนั้นเทวดามามากมาน้อย ถ้าเทวดามามากแสงสว่างนี้ก็เกิดขึ้นมาก ถ้าเทวดามาน้อย แสงสว่างนี้ก็จะน้อย"*** เรื่องปาฏิหาริย์พื้นฐานแบบนี้ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ ลูกศิษย์อุปัฏฐากจะเห็นกันทุกวันจนกลายเป็นเรื่องที่คุ้นชิน

เรื่องฤทธาปาฏิหาริย์เราเห็นมามากต่อมาก เวลาใครพูดเรื่องปาฏิหาริย์ให้ฟังเรานั้นเฉยๆ ไม่ตื่นเต้น เพราะเราเห็นมามากต่อมากที่พ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่ชอบท่านแสดงให้ดู บางครั้งองค์ท่านหายตัวไปต่อหน้าต่อตา บางครั้งองค์ท่านแสดงกายออกเป็นหลายคน ทั้งเป็นเณร เป็นพระ และรูปร่างองค์ท่านในวาระเดียวกัน บางครั้งองค์ท่านก็ลอยตัวขึ้นบนอากาศให้ลูกศิษย์ผู้อุปัฏฐากได้เห็น

ถามท่าน ***"พ่อแม่ครูบาอาจารย์ทำแบบนี้ได้ยังไง"***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก ***"มโนมยิทธิ ฤทธิ์ทางใจ"***

ท่านพระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร วัดถ้ำสหายธรรมจันทร์นิมิต บอก ***"ที่พวกท่านเห็นนี้ยังน้อย เฮาเที่ยววิเวกกับเพิ่น บางเทื่อเฮาเดินแซงเพิ่นไปลิบๆ หลวงปู่ชอบเพิ่นแสดงฤทธิ์เดินออกหน้าเฮา หลวงปู่ชอบเพิ่นเร็ว เฮาเอาตีนเดิน เพิ่นเอาฌานเดิน"***

ที่พักขององค์ท่าน บางวันก็จะมีกลิ่นหอมคล้ายดอกไม้หรือเครื่องหอมโชยมาให้ลูกศิษย์ที่เฝ้าอุปัฏฐากได้สัมผัส ส่วนมากกลิ่นหอมที่ว่านี้มักจะเกิดขึ้นในวันพระ ผู้บันทึก ครูบากล้วย เรียนถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบถึงเรื่องกลิ่นหอมที่เกิดขึ้นในที่พักของพ่อแม่ครูบาอาจารย์นี้เกิดจากอะไร องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกบางครั้งเกิดจากเทพเทวดาเขานำมาลัยดอกไม้ทิพย์มาไหว้สาสักการะองค์ท่าน บางครั้งเกิดจากอำนาจคุณศีลคุณธรรมที่องค์ท่านแสดงให้บุคคลรับรู้เพื่อเป็นกำลังใจในการปฏิบัติของบุคคลนั้นๆ

กลิ่นศีลกลิ่นธรรมของหลวงปู่ชอบเวลาที่ท่านแสดงให้ลูกศิษย์รับทราบนั้น กลิ่นศีลกลิ่นธรรมขององค์ท่านจะหอมหวนคล้ายกลิ่นพิกุลโชย กลิ่นทิพย์กลิ่นธรรมขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ เมื่อใครได้สัมผัสจะรู้สึกชุ่มชื่นขึ้นมาในจิตใจ จนยากจะอธิบายเป็นวัจนภาษา ไม่ว่าผู้นั้นจะใช้ภาษาพูดหรือภาษาเขียนอย่างชำนาญก็ตาม

กรรมทำร้ายผู้ทรงธรรม

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๙ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม รับนิมนต์ไปเมตตาวัดแห่งหนึ่ง หลวงปู่ชอบเดินทางจากวัดป่าโคกมนไปพร้อมลูกศิษย์ มีพระอาจารย์อานนท์เป็นหัวหน้าอุปัฏฐาก หลวงปู่ชอบไปพักอยู่วัดล้านขวด คืนนั้นท่านสนทนากับพระเณรญาติโยมจนถึงดึกดื่นเที่ยงคืน

หลังจากพระเณรญาติโยมลากลับแล้ว พระอาจารย์อานนท์นิมนต์หลวงปู่ชอบพักผ่อนเพราะเห็นว่าดึกแล้ว หลวงปู่ชอบบอก ***“เรายังไม่ง่วงนอน”*** ท่านบอกพระเณร ***“คืนนี้อย่าเพิ่งพากันนอนเร็วนัก ถ้าใครไม่ง่วงก็ให้อยู่เป็นเพื่อนเรา ถ้าใครง่วงก็ให้ไปนอนที่อื่น อย่ามานอนอยู่ที่นี่ ให้พากันดูฟืนดูไฟ อย่าหลงหลับเพลินจนไม่รู้เรื่อง”***

คำพูดของหลวงปู่ชอบในคืนนั้น พระเณรที่อุปัฏฐากไม่มีใครคิดเอะใจอะไรกัน พากันคิดกันว่าหลวงปู่ชอบท่านให้ไปดับไฟธูปไฟเทียน

เวลาประมาณตีหนึ่ง พระอาจารย์อานนท์กางมุ้งให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ระหว่างกำลังกางมุ้งอยู่นั้น พระอาจารย์อานนท์เห็นผู้ชายสองคนเดินมาทางที่พักหลวงปู่ชอบ ท่านคิดว่า ***“ดึกป่านนี้แล้ว ยังมีโยมมาหาหลวงปู่ชอบอยู่หรือ”*** ความคิดท่านไม่ทันจาง ผู้ชายสองคนนี้ได้จุดไฟใส่ท่อนไม้ที่พันผ้าอาบน้ำมัน ผู้ชายทั้งสองคนได้ขว้างคบไฟขึ้นไปบนหลังกุฏิที่พักของหลวงปู่ชอบ แล้วพากันหนีไปทางฝั่งโรงเรียนที่อยู่ติดกับวัด

พระอาจารย์อานนท์ท่านบอกพระเณรให้พากันมาดับไฟที่กำลังลุกไหม้หลังคากุฏิที่พักของหลวงปู่ชอบ พระอาจารย์อานนท์ท่านเก็บผ้าครองของหลวงปู่ชอบมาถือไว้กับตัว เพราะเกรงบริขารขององค์ท่านจะถูกไฟไหม้ พระอาจารย์อานนท์ว่าหลวงปู่ชอบท่านนั่งยิ้มดูพระเณรดับไฟ ไม่แสดงอาการตื่นเต้นใดๆ ออกมาให้เห็นเลย พระอาจารย์อานนท์ว่าพระเณรตอนนั้นพากันดับไฟยังกับลิงตื่นเพลิง ท่านอุ้มหลวงปู่ชอบฝ่าไฟลงจากกุฏิอย่างทุลักทุเล นิมนต์หลวงปู่ชอบนั่งพักที่รถเข็น หลวงปู่ชอบท่านนั่งดูพระเณรดับไฟที่กำลังลุกไหม้ที่พักของท่านอยู่ประมาณสิบนาทีเพลิงจึงสงบ

ที่พักของหลวงปู่ชอบถูกเผาไปครึ่งหลัง ไม่สามารถที่จะพักได้ พระเณรอุปัฏฐากนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบไปพักที่ศาลา โยมที่ติดตามหลวงปู่ชอบมาจากเมืองเลยนิมนต์องค์ท่านไปพักที่วัดแห่งอื่นเพื่อความปลอดภัย หรือไม่ก็เดินทางกลับวัดป่าโคกมนในคืนนี้เลย หลวงปู่ชอบท่านบอก ***“เราไม่กลับ จะอยู่ที่นี่ก่อน คนมาทำร้ายเราเขาทำได้แค่นี้แหละ กรรมที่ทำจะสนองคืนพวกเขาในปัจจุบัน”***

โยมบางคนโกรธแค้นผู้มาเผากุฏิของหลวงปู่ชอบ จะเอาเรื่องจนถึงที่สุด หลวงปู่ชอบเตือนสติ ท่านบอก ***“เราผู้ถูกกระทำยังรู้จักอุเบกขาวางเฉย คนอื่นไม่ต้องมาแค้นเคืองแทนเราหรอก ใครทำอะไรไป บาปกรรมจะคืนเขาเอง กรรมจะเป็นผู้บงการผู้นั้นเอง”*** ตำรวจถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ท่านบอก ***“เรื่องนี้เราไม่ติดใจ เรามาที่นี่เพื่อโปรดสัตว์ ไม่ได้มาหาเรื่องผู้หนึ่งผู้ใด”*** หลวงปู่ชอบท่านพักอยู่ที่วัดล้านขวด ๓ คืน จึงเดินทางกลับมาวัดป่าโคกมน

หลังจากเหตุการณ์นี้ผ่านไปไม่ถึงปี หลวงพ่อโก เจ้าอาวาสวัดล้านขวด มากราบองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่วัดป่าโคกมน หลวงพ่อโกกราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่าหนึ่งในสองคนที่ถูกจ้างมาให้ลอบเผากุฏิ เขาไปกินเหล้ากับเพื่อน พอเมาแล้วทะเลาะวิวาทกับเพื่อนในวงเหล้า ถูกเพื่อนในวงเหล้าเอามีดแทงตาย ถัดมาไม่นานชายอีกคนหนึ่งที่ร่วมกันเผากุฏิ ขับรถมอเตอร์ไซค์ล้มตายไปอีกคน

พอชายทั้งสองนี้ตายไปในเวลาไล่เรียงกัน ผู้ที่จ้างวานคนทั้งสองเกิดวิปลาสเป็นบ้า หลวงพ่อโกบอกชายผู้จ้างคนมาลอบทำร้ายหลวงปู่ชอบนี้ เป็นบ้าหนักถึงขั้นคลุ้มคลั่งไม่ใส่เสื้อผ้า บาปกรรมทำกับพระอริยสงฆ์ผู้ทรงธรรม เปิดปากให้พูดออกมาว่าจ้างคนมาลอบเผากุฏิหลวงปู่ชอบ คนทั้งหลายจึงรู้ว่าชายห่มเหลืองผู้นี้คือคนที่อยู่เบื้องหลังว่าจ้างให้คนมาเผากุฏิเพื่อหวังทำร้ายองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ชายผู้ที่ว่าจ้างให้คนมาเผากุฏิหลวงปู่ชอบเป็นบ้าหนัก ถึงขั้นไม่ใส่เสื้อผ้า ญาติพี่น้องจึงจับมัดล่ามโซ่ไว้ใต้ถุนบ้าน สุดท้ายชายผู้นี้ได้กินยาเบื่อหนูปลิดชีวิตความเป็นคนของตนเองไปจากโลก ผู้คนที่รู้เรื่องนี้ต่างสลดใจในกรรมของเขา

บันทึกต่อท้าย วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ หลวงปู่ชอบท่านเดินทางไปที่วัดล้านขวดอีกครั้งตามคำนิมนต์ของหลวงพ่อโก ครั้งนี้ผู้บันทึกได้เดินทางไปกับหลวงปู่ชอบ หลวงพ่อโกและญาติโยมนำเรื่องนี้มาสนทนากับหลวงปู่ชอบ โดยผู้บันทึกเป็นผู้ซักถามเรื่องราว เมื่อทราบเรื่องและได้เห็นสถานที่เกิดเหตุแล้ว ตนเองรู้สึกสลดใจในกรรม กราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่ชอบถึงที่หมายปลายทางของผู้กระทำกรรมทั้งสามว่าตอนนี้พวกเขาอยู่ที่ไหน องค์ท่านพูดท่ามกลางพระเณรและญาติโยมว่า *"คนทั้งสามตอนนี้อยู่ที่เดียวกับเทวทัต ทั้งสามคนจะพ้นอเวจีทีหลังเทวทัต"* ฟังหลวงปู่ชอบพูดแล้วสยองกรรมไปกับพวกเขา อเวจีขุมนี้ไม่เคยปรานีสุขให้กับสัตว์นรกตัวไหนเลย

เรื่องหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ถูกวางเพลิงที่พักเมื่อปี ๒๕๒๙ นี้ เป็นเรื่องภายในที่ปิดกันไว้ เพราะหลวงปู่ชอบท่านไม่ให้เปิดเผยในตอนนั้น เนื่องจากจะมีคนสร้างเวรกับอีกฝ่ายหนึ่ง เรื่องนี้เดิมทีจะไม่มีการลงในชีวประวัติขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ เพราะเห็นว่าเป็นเรื่องภายในที่ซับซ้อนกับคนภายนอก ครูบาอาจารย์อุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่ชอบ รุ่นทายาทธรรม ท่านให้นำเรื่องนี้มาเปิดเผยเพื่อเป็นคติธรรมสอนใจถึงกรรมเบียดเบียนผู้ทรงธรรม กรรมเบียดเบียนท่านผู้ทรงธรรมนี้เป็นกรรมอยัมภะทันตาส่งผลเร็วในปัจจุบันโดยไม่ต้องรอชาติหน้า เรื่องนี้ผู้บันทึกเขียนเพื่อเป็นอุทาหรณ์เท่านั้น ไม่มีเจตนาเป็นอย่างอื่น สำหรับผู้ที่สร้างกรรมกับท่านผู้ทรงธรรม

แม่สำเนียง คุณนายโอโล่

หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ ประธานสงฆ์ วัดภูริทัตตะ เมืองออนทาริโอ รัฐแคลิฟอร์เนีย ประเทศสหรัฐอเมริกา ท่านมากราบนิมนต์หลวงปู่ชอบ ฐานสโม ไปเมตตาในงานวางศิลาฤกษ์พระอุโบสถ วัดภูริทัตตะ ประเทศสหรัฐอเมริกา หลวงปู่ชอบท่านรับนิมนต์หลวงปู่สุวัจน์ จะไปเมตตาในงาน พอมีข่าวหลวงปู่ชอบท่านจะไปประเทศสหรัฐอเมริกา ลูกศิษย์ทางเมืองไทยเป็นห่วง ไม่อยากให้ท่านไป หลวงปู่ชอบท่านบอกลูกศิษย์ *"เมื่อยกะอดเอา ขี่เครื่องบินมันบ่เมื่อยคือย่างดอก* (มันไม่เหนื่อยเหมือนกับเดินหรอก)

โยมเมืองไทยเฮาไปโปรดหลายแล้ว โยมอยู่อเมริกา เฮายังบ่เคยไปโปรดเขาเลย ท่านสุวัจน์นิมนต์เฮาไปปลูกศรัทธาพระศาสนาไห่กับญาติโยมทางนั่น เฮาไปสร้างประโยชน์ไห่พระศาสนา บ่ได้ไปเที่ยวเบิ่งฝรั่ง”

หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต วัดถ้ำกลองเพล ตำบลโนนทัน อำเภอเมือง จังหวัดหนองบัวลำภู ท่านมาเยี่ยมหลวงปู่ชอบที่วัดป่าโคกมน หลวงปู่ชอบบอกหลวงปู่บุญเพ็งให้ไปเทศน์โปรดญาติโยมที่ประเทศสหรัฐอเมริกา หลวงปู่บุญเพ็งท่านรับที่จะเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกาพร้อมกับหลวงปู่ชอบ

คุณนายสำเนียง บับภาวัน หรือ **“แม่โอโล่”** นามฉายาที่หลวงปู่ชอบท่านตั้งให้คุณนายสำเนียง เนื่องจากคุณนายสำเนียงชอบทำอาหารประเภท **“พะโล้”** ทุกชนิดมาถวายหลวงปู่ชอบเป็นประจำ หลวงปู่ชอบท่านจึงตั้งฉายา คุณนายโอโล่ หรือ แม่โอโล่ให้คุณแม่สำเนียง (หลวงปู่ชอบท่านเรียกแกงพะโล้ว่าแกงโอโล่)

คุณแม่สำเนียงทราบข่าวว่าหลวงปู่ชอบจะไปประเทศสหรัฐอเมริกา แม่สำเนียงมาถามหลวงปู่ชอบถึงเรื่องนี้ หลวงปู่ชอบชวนแม่สำเนียงไปประเทศสหรัฐอเมริกาด้วยกันกับองค์ท่าน ท่านบอก ***“ไห่แม่โอโล่ไปอเมริกา ไปเอาผัวฝรั่ง”*** แม่สำเนียงตอบหลวงปู่ชอบด้วยสำเนียงเสียงไทเลยว่า ***“พ้อเอ๋ย*** (พ่อเอ๋ย) ***สิ๊ไห่ลูกไปเอาผัวฝรั่งจั๋งใด๋ ข้าน้อยเฒ่าแล้ว บ่แม่นผู้แซ่ผู้ส๊าว ฝรั่งผู้ใด๋เพิ่นสิเบิ่ง”*** แม่สำเนียงตอบแบบสนุกสนานด้วยความเป็นกันเองกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบในฐานะ **“ลูกบุญธรรม”**

หลวงปู่ชอบ ***“บ่แม่นไห่ไปเอาผัวตอนนี้ ไห่ไปอยู่อเมริกาก่อน ไปอยู่นั่นแล้วกะสิได้เป็นสาวขึ้นใหม่ หน้าตางามใสกั่วอยู่เมืองไทยอีก อยู่เมืองฝรั่งมันมีเครื่องสำอางมันหลาย สนุกแต่งหน้าแต่งตา สิเอางามซ่ำได๋กะได่”*** (จะเอาสวยขนาดไหนก็ได้) พูดจบหลวงปู่ชอบท่านก็หัวเราะ แม่สำเนียงก็หัวเราะ คนอื่นๆ ที่ฟังก็พลอยหัวเราะ เพราะคิดว่าเป็นเรื่องตลกที่หลวงปู่ชอบท่านพูดหยอกลูกศิษย์

พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร วัดถ้ำสหายธรรมจันทร์นิมิต จังหวัดอุดรธานี ทราบเรื่องหลวงปู่ชอบจะเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา ท่านถามเรื่องนี้กับ

ครูบาอาจารย์ หลวงปู่ชอบท่านชวนพระอาจารย์จันทร์เรียนให้ไปโปรดญาติโยมที่ประเทศสหรัฐอเมริกาด้วยกัน พระอาจารย์จันทร์เรียนปฏิเสธหลวงปู่ชอบในเรื่องนี้ พระอาจารย์จันทร์เรียนท่านว่า *“ไปอีหยังอเมริกา บริษัท บริวาร พี่น้องข้าน้อยบ่มีอยู่นั่น ข้าน้อยบ่คือครูจารย์เด้ บารมีรอบโลก โปรดเจ๊ก โปรดไทย โปรดฝรั่ง ครูบาอาจารย์บารมีหลายกะไปโลดแหล่ว”*

วันที่ ๑๘ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๓ คณะหลวงปู่ชอบเดินทางไปประเทศสหรัฐอเมริกา โดยมีผู้ติดตามคือ ๑. พระอาจารย์ดาด สิริปัญโญ ๒.พระอาจารย์ขันตี ญาณวโร ๓. พระอาจารย์เฉลียว วรกิจโจ ๔. พระอาจารย์แสง จิรวัฒฑโก ๕. พระอาจารย์อำนวย กันตจาโร ๖. แม่จ้อย (จันทร์นวล พรมมาส) ๗. แม่โอโล่ (คุณนายสำเนียง บับภาวัน) โดยมีคณะของท่านเจ้าพระคุณสมเด็จพระพุทธปาพจนบดี วัดราชบพิธ กรุงเทพฯ และคณะของท่านพระครูเขมากรพิสุทธิ์ (หลวงพ่อเข้ม) วัดป่าคลองกุ้ง จังหวัดจันทบุรี ร่วมเดินทางไปพร้อมกับคณะของหลวงปู่ชอบ

ถึงประเทศสหรัฐอเมริกา คณะหลวงปู่ชอบพักที่วัดภูริทัตตะ เมืองออนทาริโอ้ รัฐแคลิฟอร์เนีย เสร็จจากงานวางศิลาฤกษ์อุโบสถวัดภูริทัตตะแล้ว หลวงปู่ชอบและคณะ เดินทางไปเมตตาญาติโยมชาวไทยชาวลาวที่อยู่ตามเมืองต่างๆ ของประเทศสหรัฐอเมริกาตามที่ลูกศิษย์นิมนต์ พอใกล้วันที่จะกลับมาเมืองไทย หลวงปู่ชอบและคณะกลับมาพักที่วัดภูริทัตตะอีกครั้งหนึ่ง

วันอาทิตย์ที่ ๒๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๓ เวลาประมาณหนึ่งทุ่ม คณะศิษย์วัดภูริทัตตะ ได้ร่วมกันสวดมนต์ไหว้พระพร้อมกับคณะของหลวงปู่ชอบ หลังไหว้พระสวดมนต์แล้ว ญาติโยมกราบนิมนต์ครูบาอาจารย์แสดงธรรม หลวงปู่ชอบท่านบอกหลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต เป็นองค์แสดงธรรม หลวงปู่บุญเพ็งท่านกราบเรียนหลวงปู่ชอบว่า ***“จะให้กระผมแสดงธรรมเรื่องอะไร”*** หลวงปู่ชอบบอกหลวงปู่บุญเพ็งให้แสดงธรรมเรื่อง **มรณัง เม ภวิสสติ** (ธรรมอันกล่าวถึงให้มีสติระลึกถึงความตายอยู่เสมอ) หลวงปู่บุญเพ็งท่านจึงแสดงธรรมเรื่องนี้ตามที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก

หลวงปู่บุญเพ็งท่านบอก *"เราก็ไม่คิดว่าธรรมที่หลวงปู่ชอบท่านบอกให้แสดงในวันนั้นจะเป็นผล เราแสดงธรรมโดยไม่หลับตา แสดงธรรมไปมองดูผู้คนไป วันนั้นเรานั่งแสดงธรรมอยู่ข้างๆ หลวงปู่ชอบ เราแสดงธรรมประมาณหนึ่งชั่วโมงก็ยุติ พอแสดงธรรมจบ ญาติโยมก็ออกไปนอกศาลา บางคนก็ไปเข้าห้องน้ำ อากาศวันนั้นมันร้อนอบอ้าวมาก ตอนเทศน์อยู่เหงื่อแตกจนจีวรชุ่ม เห็นแม่สำเนียงถือกระเป๋าเดินไปห้องน้ำ เราก็คิดว่าแกร้อน คงอยากจะไปอาบน้ำ นั่นคือครั้งสุดท้ายที่เราได้เห็นแม่สำเนียง*

*เรานั่งคุยกับหลวงปู่ชอบกับโยมอยู่เกือบชั่วโมง มีคนร้องขึ้นว่า **"มีผู้หญิงนอนเป็นลมอยู่ในห้องน้ำ"** ผู้หญิงที่นอนอยู่ในห้องน้ำคือแม่สำเนียง โยมวัดภูริทัตฯ โทรศัพท์เรียกรถพยาบาลให้มารับแม่สำเนียงไปส่งโรงพยาบาล หมอฝรั่งบอกแม่สำเนียงเสียชีวิตก่อนที่พวกหมอพยาบาลจะมาถึงแล้ว วันนั้นโยมเศร้ากันทั้งวัด"*

หลังงานฌาปนกิจแม่สำเนียงผ่านไปประมาณหนึ่งเดือน หลวงปู่บุญเพ็งท่านมาเยี่ยมหลวงปู่ชอบที่วัดป่าโคกมน หลวงปู่บุญเพ็งถามหลวงปู่ชอบว่า ***"ตอนนี้แม่สำเนียงเป็นยังไงบ้าง"*** หลวงปู่ชอบท่านบอก ***"จ่อแล้ว"*** (อยู่ในครรภ์แล้ว) หลวงปู่บุญเพ็งถาม ***"แม่สำเนียงจะเกิดที่ไหน"*** หลวงปู่ชอบ ***"เกิดอยู่เมืองที่ตาย"***

ปี ๒๕๓๔ หลวงปู่ชอบ ฐานสโม รับนิมนต์ไปจำพรรษาที่วัดพุทธรัตนาราม เมืองเคลเลอร์ รัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา คณะหลวงปู่ชอบเดินทางจากเมืองไทยไปจำพรรษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกา วันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๓๔ ลูกศิษย์ติดตามท่านไปจำพรรษาที่ประเทศสหรัฐอเมริกานั้นมี ๑. พระเฉลียว วรกิจโจ ๒. พระแสง จิรวัฒฑโก ๓. พระอำนวย กันตาจาโร ๔. พระวีระศักดิ์ ธีรภัทโท (ครูบากล้วย – ผู้บันทึก) ๕. คุณแม่จ้อย (อาจารย์จันทร์นวล พรมมาส) โยมอุปัฏฐาก

วันเสาร์ที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๔ ขณะองค์ท่านหลวงปู่ชอบและผู้บันทึก (ครูบากล้วย) พักอยู่ที่วัดภูริทัตตะ เมืองออนทาริโอ้ รัฐแคลิฟอร์เนีย เวลาประมาณสี่โมงเย็น ตนเองพาหลวงปู่ชอบนั่งรถเข็นชมบริเวณรอบๆ วัดภูริทัตตะ ผู้บันทึก

(ครูบากล้วย) กับหลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ พากันเข็นรถองค์ท่านหลวงปู่ชอบชมรอบบริเวณวัดภูริทัตตะ จนถึงเวลาประมาณห้าโมงเย็น จึงพาหลวงปู่ชอบมานั่งพักฉันน้ำใต้ต้นไม้ทางเข้าประตูวัดภูริทัตตะ ระหว่างป้อนน้ำปานะองค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงปู่สุวัจน์ท่านจะสนทนากับองค์ท่านหลวงปู่ชอบในเรื่องข้ออรรถข้อธรรม ตนเองนั่งฟังก็แอบเก็บบันทึกไว้ในใจ

ญาติโยมพอเห็นหลวงปู่ชอบท่านพักฉันน้ำปานะแล้ว จึงพากันเข้ามากราบสนทนากับองค์ท่าน หลวงปู่ชอบท่านเปิดโอกาสให้ญาติโยมซักถามข้อธรรมต่างๆ อย่างเป็นกันเอง เรื่องส่วนมากที่โยมเขาอยากรู้คือเรื่องนรกสวรรค์ บาปบุญ คุณโทษ และเรื่องราวการเดินธุดงค์ขององค์ท่าน หลวงปู่ชอบท่านเมตตาตอบคำถามกับทุกคน โดยมีตนเอง (ครูบากล้วย) เป็นผู้แปลอธิบายคำพูดของหลวงปู่ชอบให้ญาติโยมฟัง บรรยากาศการสนทนาธรรมกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบวันนี้เป็นไปอย่างรื่นเริงในธรรม

หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ ท่านเอ่ยปาก ***“ยากมากที่หลวงปู่ชอบท่านจะคุยกับโยมแบบนานๆ วันนี้เป็นวันพิเศษในธรรมที่หลวงปู่ชอบท่านเมตตาแสดงธรรมแบบสากัจฉา*** (การถามตอบ) ***ให้โยมฟัง พวกโยมที่มานี้มีวาสนามากที่หลวงปู่ชอบท่านพูดด้วย อาตมาเป็นลูกศิษย์ของท่านมาก่อน ก็ยังไม่เคยเห็นหลวงปู่ชอบท่านสนทนากับโยมมากถึงขนาดนี้”***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบหันไปตอบหลวงปู่สุวัจน์ว่า ***“มื่อนี่ธรรมมันออกสุวัจน์ พระธรรมอยากแสดง”*** พอว่าจบ พ่อแม่ครูบาอาจารย์ชอบท่านยิ้มให้หลวงปู่สุวัจน์ หลวงปู่สุวัจน์ท่านก้มกราบที่ตักขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ องค์ท่านหลวงปู่ชอบเอามือลูบหัวหลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ กิริยาขององค์ท่านแสดงออกแบบความรักความเมตตาของพ่อที่มีต่อลูก องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกกับโยม ***“พระอยู่อเมริกานี่ เฮาไว้ใจท่านสุวัจน์องค์เดียว ท่านสุวัจน์พ้นโลกตั้งแต่อยู่ถ้ำเป็ด*** (วัดถ้ำเป็ด จ.สกลนคร) ***พระอยู่อเมริกานี่นอกจากท่านสุวัจน์แล้ว จิตยังสั่นไหว ใจยังสั่นคลอนกับโลกอยู่”***

ญาติโยมลูกศิษย์หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ พอได้ยินองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่าแล้ว พากันปลื้มปีติจนบางคนต้องซับน้ำตา ได้ยินหลวงปู่ชอบท่านว่า เรานี้ขนลุกขึ้นมาด้วย

ธรรมอันปีติ วันนี้เราได้อุปัฏฐาก **“พระอรหันต์ ฐานสโม”** ร่วมกันกับ **“พระอรหันต์ สุวโจ”** ชีวิตทางธรรมของเราวันนี้วิเศษวิโสที่สุด

ขณะหลวงปู่สุวัจน์กำลังสนทนากับองค์ท่านหลวงปู่ชอบอยู่นั้น มีสามีภรรยาคู่หนึ่งเป็นคนอีสาน ทำงานอยู่แอลเอ ผู้เป็นสามีอุ้มลูกน้อยเด็กผู้หญิงอายุประมาณ ๕-๖ เดือน เข้ามากราบหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบท่านจ้องดูเด็กน้อยคนนี้อย่างไม่ละสายตา ท่านมองเด็กหญิงคนนี้แล้วยิ้มให้ เหมือนกับว่าท่านรู้จักมักคุ้นกับเด็กหญิงน้อยคนนี้ หลวงปู่ชอบท่านขยำกระดาษเช็ดปากปาใส่เด็กน้อยคนนี้ พร้อมกับพูดว่า ***“แม่โอโล่เกิดแล้วน้อ”***

ผู้บันทึกถาม ***“เด็กน้อยคนนี้เป็นใคร”*** หลวงปู่ชอบบอก ***“เด็กน้อยคนนี้คือแม่โอโล่ แม่โอโล่เกิดเป็นเด็กน้อยผู้นี่”*** หลวงปู่ชอบท่านปากระดาษเช็ดปากของท่านใส่เด็กหญิงน้อยคนนี้อีก เวลาหลวงปู่ชอบเรียกชื่อ ***“แม่โอโล่ๆ”*** เด็กน้อยคนนี้จะยิ้มชูมือสองข้างขึ้น แสดงกิริยาพอใจ ผู้บันทึกบอกพ่อเด็กน้อยคนนี้ให้อุ้มลูกสาวเขาเข้ามาใกล้ๆ หลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบท่านเป่าลมใส่หน้าเด็กน้อยคนนี้ เวลาถูกหลวงปู่ชอบเป่าลมใส่หน้า เด็กน้อยคนนี้จะกระโดดเต้นบนตักพ่อหัวเราะดีใจ หลวงปู่ชอบ หลวงปู่สุวัจน์กับญาติโยมที่เห็น พากันหัวเราะไปตามกิริยาของเด็กน้อย

พ่อเด็กน้อยคนนี้ถามหลวงปู่ชอบว่า “***ลูกสาวของผม ใช่แม่สำเนียงที่มาพร้อมกับหลวงปู่ใช่ไหมครับ”*** หลวงปู่ชอบท่านตอบว่า ***“แม่น*** (ใช่) ***เด็กน้อยผู้นี้คือแม่สำเนียง แม่สำเนียงตายแล้วเกิดเป็นเด็กน้อยผู้นี้”***

หลวงปู่สุวัจน์ ***“ตอนแม่สำเนียงจากไป หลวงปู่รู้ไหมขอรับ”*** หลวงปู่ชอบ ***“ฮู้ เบิ่งอยู่ตลอด”***

หลวงปู่สุวัจน์ ***“แม่สำเนียงชาตินี้ ทำไมได้เกิดกับแม่คนนี้”*** หลวงปู่ชอบ ***“มีวาสนาฮ่วมกันมาก่อน สองชาติที่แล้ว คนนี่*** (ท่านชี้มือใส่แม่ของเด็กน้อย) ***เคยเกิดเป็นลูกสาวแม่สำเนียง ชาตินี้คนเคยเป็นลูกกลับมาเป็นแม่ คนเคยเป็นแม่กลับมาเป็นลูก กรรมผูกข้องพัวพันกันมา”***

หลวงปู่ชอบบอกให้เอารูปในย่ามของท่านเอามาให้เด็กน้อยคนนี้ ท่านโยนรูปนามบัตรของท่านให้กับเด็กน้อยคนนี้ แล้วบอกกับพ่อแม่ของเด็กว่า ***“ให้เก็บรูปของเฮาไว้ให้เขาเบิ่งตอนเขาใหญ่ บอกเขาว่าเฮาเมตตาเขาเสมอ เฮาอยู่บ้านโคกมน เมืองเลย พี่น้องเก่าเขาอยู่เมืองเลย บาดเขาใหญ่แล้ว ให้ไปหาพี่น้องเก่าเขาอยู่เมืองเลย ให้ไปกราบเจดีย์เฮาอยู่บ้านโคกมน”***

หลวงปู่ชอบท่านโน้มตัวลงเป่าลมใส่หน้าเด็กน้อยคนนี้ ๓ ครั้ง แล้วองค์ท่านพูดขึ้นมาว่า ***“แม่โอโล่น้อย”*** แล้วองค์ท่านก็หัวเราะ

พอค่ำได้เวลาสรงน้ำ หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ กับครูบานวย และผู้บันทึก (ครูบากล้วย) ได้กราบนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบไปสรงน้ำ เพื่อเตรียมตัวลงไปเป็นประธานในพิธีเจริญพระพุทธมนต์ในงานมุทิตาจิตหลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ ที่ศาลาเมตตา วัดภูริทัตตะ เมืองออนทาริโอ้ รัฐแคลิฟอร์เนีย

สยบช้างตกมัน

เมื่อพูดถึงเรื่องความกล้าหาญชาญชัยของพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม แล้ว ตนเองขอนำบันทึกเรื่องหนึ่งของหลวงปู่ชอบมาเล่าสู่ฟัง เหตุการณ์นี้เกิดขึ้นในพรรษาปีพุทธศักราช ๒๕๓๓ วันที่ ๖ กันยายน ที่**วัดป่าฐานสโม** บ้านซำทอง ตำบลนามาลา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย

หลวงปู่ชอบท่านสัตตาหะไปดูการสร้างศาลาที่วัดป่าฐานสโม ทางลูกศิษย์ได้ว่าจ้างช้างลากไม้ของโยม บ้านท่าสองคอน ตำบลปลาบ่า อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย ๒ เชือก เพื่อมาชักลากไม้ออกจากป่ามาสร้างศาลาวัดป่าฐานสโม ในจำนวนช้างสีดอ ๒ เชือกนี้ มีช้างตัวหนึ่งเริ่ม **“ตกมัน”** ระหว่างลากไม้ออกจากป่าขึ้นมาวัด ช้างเชือกนี้มันจะพุ่งชนช้างอีกเชือกมาระหว่างทาง เจ้าของช้างเชือกนี้บอก กะลากไม้ขึ้นมาวัดเสร็จ จะล่ามช้างเชือกนี้ไว้สักระยะจนกว่ามันจะหายจากอาการตกมัน

เย็นวันที่ ๖ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๓ ช้างทั้งสองเชือกลากไม้ซุงขึ้นมาที่ลานบริเวณจะสร้างศาลาวัดป่าฐานสโม ขณะนั้นหลวงปู่ชอบท่านให้พระเณรอุปัฏฐากพาท่านออกมาจงกรมอยู่ข้างๆ โรงครัวชั่วคราว พวกโยมแม่ครัวเห็นช้างลากไม้ขึ้นมา คงคิดอยากจะเมตตาช้าง กลัวว่าช้าง ๒ เชือกนี้จะเหนื่อยจะหิว พากันตักน้ำใส่ถัง เอาแตงกวาจะไปให้ช้างทั้ง ๒ เชือกนี้กิน หลวงปู่ชอบท่านสั่งห้าม ***“อย่าเข้าไปใกล้ช้าง ตอนนี้ช้างมันกำลังเคียว อันตราย อย่าเข้าไปใกล้มัน”*** ความหมายขององค์ท่านห้ามลูกศิษย์ว่าอย่าเข้าไปใกล้ช้าง เพราะตอนนี้ช้างมันกำลังตกมัน

พวกโยมลูกศิษย์อยากถ่ายภาพหลวงปู่ชอบกับช้างเพื่อเป็นที่ระลึก พวกโยมลูกศิษย์เอาแตงกวามาถวายให้หลวงปู่ชอบท่านยื่นให้ช้างกิน หลวงปู่ชอบท่านบอก ***“บ่ดีหว่า ช้างมันเคียวอยู่”*** องค์ท่านว่าแบบยิ้มๆ ขนาดหลวงปู่ชอบท่านบอกมาแบบนี้พวกโยมก็ยังบอกท่าน ***“ไม่เป็นไรหรอกหลวงปู่ หลวงปู่เมตตาช้างด้วย”*** หลวงปู่ชอบท่านไม่พูดโต้ตอบกับโยม องค์ท่านนั่งมองดูเจ้าของช้าง ๒ ตัว กำลังปลดท่อนซุงออกจากช้าง

หลวงปู่ชอบท่านบอกโยมให้เข้าไปอยู่ในโรงครัว บอกเณรบิ่งกับเณรต๋องให้เข้าไปอยู่ในศาลาชั่วคราวของวัดป่าฐานสโม ท่านบอก ***“โบ้ย เอาหมากแตงมา เอาหมากแตงให้ช้างกิน”*** ตนเองขอแตงกวากับโยมเพื่อมอบให้หลวงปู่ชอบท่านเอาให้ช้างกิน ขณะหลวงปู่ชอบท่านกำลังยื่นแตงกวาให้ช้างกินอยู่นั้น อาจารย์เหลียวถือกล้องเดินมาถ่ายรูปหลวงปู่ชอบท่านยื่นแตงกวาให้ช้างกิน รูปถ่ายครั้งแรกไม่ได้เปิดแฟลช ถ่ายรูปครั้งที่สอง อาจารย์เหลียวเปิดแฟลชถ่ายรูป

พอแสงแฟลชวาบออกมาเท่านั้นแหละ ช้างอีกตัวหนึ่งมันตกใจแสงแฟลช หูผึ่งหูกางขึ้นมาทันที ตนเองเห็นช้างมันหูกางหางตั้งพ่นลมออกมาทางงวงแบบนี้ รู้โดยสัญชาตญาณว่าช้างตัวนี้มันจะเอาเรื่องแล้ว ช้างตัวนี้มันพุ่งเข้าไปชนดันช้างอีกตัวที่หลวงปู่ชอบท่านกำลังยื่นแตงกวาให้ จนช้างเชือกนั้นมันเซถลาไป ตนเองรีบดึงรถเข็นของหลวงปู่ชอบถอยออกจากวิถีของช้างเชือกที่กำลังตกมัน เจ้าของช้างที่นั่งอยู่บนคอเอาตะขอสับลงที่หัวช้างเสียงดังโป๊กๆ จนนับครั้งไม่ถ้วน เพื่อที่จะหยุดการกระทำ

ของช้างเชือกนี้ ช้างเชือกนี้ถูกเหล็กตะขอตีจนหัวของมันเลือดไหลอาบ มันก็ไม่หยุดอาการคลุ้มคลั่งลง

ช้างตกมันเชือกนี้มันสะบัดตัวไปมาเพื่อจะให้ควาญช้างตกลงมา แต่ยอมรับสติควาญช้างคนนี้ดีมาก ควาญช้างเอามือของตนเองสอดเข้าจับที่โซ่คอช้างไว้อย่างแน่น ช้างจึงสลัดเขาไม่ตกจากคอช้าง ตนเองดูเหตุการณ์ก็ลุ้นอย่างตกใจ ไม่อยากให้ควาญช้างคนนี้ตกลงจากคอช้าง ถ้าเขาตกลงจากคอช้างแล้ว ก็ไม่รู้ว่าจะสูญเสียอะไรขึ้นมาบ้าง ส่วนพวกที่อยากให้หลวงปู่ชอบท่านเมตตาช้างอย่างนักหนานั้น ได้ยินแต่เสียงร้องวี๊ดว้ายกะตู้วู้อยู่ด้านหลัง เราไม่ได้หันไปดู เพราะตอนนั้นเรากำลังยืนจ่อลมหายใจจะเป็นหรือตายอยู่

ช้างตกมันเชือกนี้ ถึงมันจะถูกเจ้าของเอาตะขอสับหัวจนเลือดอาบ มันก็พยายามจะเดินเข้าหาหลวงปู่ชอบอยู่ตลอด ตนเองเห็นแบบนี้แล้วเกิดอาการกลัว ได้แต่ปลงตายไว้ในใจ ***“วันนี้กูกับหลวงปู่ชอบได้ตายร่วมกันแน่”*** ใจคิดถึงเรื่องช้างตกมันชนท่านพระอาจารย์ดนัย น้องชายของท่านพระอาจารย์จื่อ วัดเขาตาเงาะ ที่เขาใหญ่ จนพระอาจารย์ดนัยท่านมรณภาพไปต่อหน้าต่อตาท่านพระอาจารย์จื่อ เหตุจากลูกศิษย์ถ่ายรูปใช้แฟลชนี่แหละเป็นเหตุให้ช้างตกใจขึ้นมา คิดในใจ ประวัติศาสตร์มันจะซ้ำรอยกันหรือ

ความกลัวตายของสัตว์โลกมันแสดงความเห็นแก่ตัวขึ้นมา ตนเองก้าวขาขยับจะวิ่งหนี มือขวาก็จับรถเข็นของหลวงปู่ชอบลากถูพาองค์ท่านออกมาเพื่อให้พ้นอันตรายจากช้างตัวนี้ ลากรถเข็นท่านออกมา ปากก็ร้องตะโกน ***“หลวงปู่ๆๆ”*** หลวงปู่ชอบท่านเอามือขวาของท่านตบที่พักแขนรถเข็นของท่านอย่างแรงหลายครั้งเพื่อเป็นการเตือนสติเรา ตอนนี้แหละเราจึงเริ่มมีสติเป็นของตัวเองขึ้นมาอย่างชัดเจน คิดในใจตนเอง ถ้าเราไม่มีกรรมเจ็บกรรมตายเพราะช้างตัวนี้ เราก็จะไม่เจ็บไม่ตายเพราะมันหรอก เราเกิดความมั่นใจลึกๆ ในตอนนั้น บุญบารมีของพ่อแม่ครูบาอาจารย์หลวงปู่ชอบย่อมคุ้มครองเราและท่านให้ปลอดภัย ตนเองเชื่อมั่นแบบนี้ ความกลัวในใจจึงลดลง ไม่ให้จิตลนลานเกินกว่าสติจะทัดทานเอาอยู่ มองดูแววตาช้างมันจ้องเขม็งใส่

หลวงปู่ชอบแบบไม่ละสายตา แววตาของมันแสดงออกถึงความดุร้าย หมายจะเอาชีวิตของหลวงปู่ชอบและเราให้ได้

หลวงปู่ชอบท่านจ้องหน้าช้างตกมันเชือกนี้ด้วยแววตาแข็งกร้าวเหมือนพร้อมที่จะสัประยุทธ์กันทันที ตั้งแต่ช้างตกมันเชือกนี้อาละวาด หลวงปู่ชอบท่านไม่แสดงอาการตกใจใดๆ ออกมาให้เห็นเลย ไม่ว่าจะทางในกิริยาหรือในแววตา เจ้าของช้างพยายามบังคับไม่ให้ช้างมันเข้ามาหาหลวงปู่ชอบ การสับตะขอลงบนหัวของมันแทบจะไม่เกิดประโยชน์อะไรที่จะบังคับมันได้ หน่ำซ้ำการสับตะขอลงไปบนหัวของมัน กลับยิ่งยั่วยุอารมณ์ของมันให้โกรธกริ้วขึ้นมามากกว่าเดิม

ช้างสีดอตกมันตัวนี้ มันเอางวงมาดึงหลวงปู่ชอบในขณะที่องค์ท่านนั่งอยู่บนรถเข็น ช้างเอางวงดึงรถเข็นหลวงปู่ชอบ เป็นสิ่งแปลกประหลาดที่เราและคนอื่นในเหตุการณ์เห็น ช้างไม่สามารถดึงหลวงปู่ชอบหรือดึงรถเข็นของท่านให้ปลิวไปตามกำลังของมันได้เลย ขณะที่ช้างมันดึงตัวท่าน หลวงปู่ชอบท่านจะนั่งนิ่งเฉยๆ บนรถเข็นเป็นทองไม่รู้ร้อนกับเหตุการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นต่อหน้าอย่างสดๆ ร้อนๆ

แววตาของหลวงปู่ชอบท่านจะจ้องเขม็งใส่ช้างอย่างไม่กะพริบตา หลวงปู่ชอบท่านจ้องไปที่ตาของช้างตกมัน จนเห็นคิ้วของท่านขมวดเข้าหากัน ช้างสีดอตกมันตัวนี้พอถูกหลวงปู่ชอบท่านจ้องใส่ มันหยุดกึกลงทันที จู่ๆ มันก็หยุดนิ่งไปทั้งๆ ที่งวงของมันยังเกาะเกี่ยวไว้ที่รถเข็นของท่าน ช้างตัวนี้มันหยุดเก้ออยู่ประมาณนาที ก็ร้อง “อู๊ก” ออกมาจนเสียงดังสนั่นลั่นเขาวัดป่าฐานสโม แล้วมันก็ถอยหลังกรูดๆ ออกไปโดยที่เจ้าของไม่ต้องออกคำสั่ง หรือเอาตะขอสับลงบนหัวของมัน

ช้างมันเดินงวงตกถอยหลังกรูดๆ หนีออกไป เหมือนกิริยามันกลัวอะไรขึ้นมาทั้งที่เมื่อไม่กี่นาทีที่ผ่านมา มันกำลังแสดงอาการโกรธเกรี้ยวดุร้ายหมายจะทำร้ายหลวงปู่ชอบหรือไม่ก็เป็นเรา เมื่อไม่กี่นาทีที่ผ่านมาตอนนั้นเราตกใจกลัวแทบแย่ แต่พอเห็นช้างมันแสดงอาการถอดใจเอาอย่างดื้อๆ เช่นนี้ เราหายจากตกใจกลายเป็นงงเข้ามาแทนที่ พอตั้งหลักสติใจของตนเองได้ เรารีบเข็นรถของหลวงปู่ชอบให้ออกห่าง

จากวิถีทางช้างตกมัน เพราะถ้ามันเกิดฮึดขึ้นมาอีกจะยุ่งไปใหญ่ พ่อแม่เราเคยบอก อย่าไว้ใจทาง อย่าวางใจสัตว์หน้าขน คนหน้าสวย เดี๋ยวจะซวยเพราะมัน

พอช้างตกมันตัวนี้สงบสติอารมณ์ได้แล้ว เจ้าของช้างเอามันไปล่ามโซ่ไว้ที่ต้นไม้ใหญ่ทางขึ้นวัดป่าฐานสโม ตนเองว่าให้พวกช่างยุอยากถ่ายรูป *“ถ้าหลวงปู่ท่านเป็นอะไรเพราะช้างตัวนี้ มีใครรับผิดชอบได้ไหม หาเรื่องไม่เป็นเรื่อง นี่ดีนะเป็นหลวงปู่ชอบ ถ้าเป็นคนอื่นไม่ใช่ตายดับแนวกันแล้วหรือ”* หลวงปู่ชอบท่านเห็นท่าตนจะเอาใหญ่แล้ว องค์ท่านบอกพากลับที่พัก

อยู่ด้วยกันที่กุฏิ ถามองค์ท่านว่า ***“ช้างตัวนี้มันเป็นอะไร”*** ท่านบอก ***“ช้างโตนี่มันกำลังเคียว*** (กำลังตกมัน) ***เฮาบ่อยากเข้าใกล้ ฮู้อยู่มันเป็นอีหยัง พอมันเห็นแสงวาบมันตกใจโมโห เลยแล่นใส่เฮา เฮาเลยหยุดมันไว้”*** ถามหลวงปู่ ***“เอาอะไรสู้ มันถึงได้กลัวถอยหนีลนลาน”*** หลวงปู่ชอบท่านเอามือขวาของท่านแตะที่หน้าอก ท่านบอก ***“เอาใจสู้กับมัน”*** เรียนถามว่า ***“เอาใจสู้กับมัน ทำไมมันถึงกลัวปานนี้”*** ท่านบอก ***“อยากฮู้ กะไห่ไปภาวนาเบิ่งเอา”***

หลวงปู่ชอบที่ถ้ำยาภูลังกา

วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม เดินทางจากวัดป่าโคกมน บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ผู้ติดตามมีพระอาจารย์เหลียว ครูบาจำเนียร ครูบากล้วย สามเณรบิ่ง สามเณรอ้วน พ่อแป๊ด องค์ท่านหลวงปู่ชอบรับนิมนต์จากพระอาจารย์แยง สุขกาโม เจ้าอาวาสวัดเจติยาคีรีวิหาร (ภูทอก) ไปเป็นประธานสงฆ์ในงานพิธีเปิดเจดีย์พิพิธภัณฑ์ พระอาจารย์จวน กุลเชฏฺโฐ วัดเจติยาคิรีวิหาร บ้านคำแคน ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย ในวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ (ปัจจุบันคือ อำเภอศรีวิไล จังหวัดบึงกาฬ)

ก่อนเดินทางออกจากวัดป่าโคกมน หลวงปู่ชอบบอก ***“วันนี้เราจะไปพักภาวนาอยู่ถ้ำยาภูลังกา”*** (บ้านนาโพธิ์ ตำบลไผ่ล้อม อำเภอบ้านแพง จังหวัดนครพนม)

ท่านบอก ***"พวกอทิสมานกาย*** (ภูมิกายทิพย์) ***ที่ภูลังกา มานิมนต์ให้เราไปเมตตาโปรดพวกเขาที่นั่น คืนนี้เราจะพักที่นี่เพื่อโปรดพวกกายทิพย์ที่ภูลังกาให้พวกเขาได้รับความผาสุกในธรรม"***

๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ เดินทางออกจากวัดป่าโคกมนไปวัดทิพย์รัฐนิมิตร (วัดบ้านจิก) ตำบลหมากแข้ง อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี เวลา ๑๐.๓๘ น. หลวงปู่ชอบท่านแวะเยี่ยมหลวงปู่ถิร ฐิตธัมโม ลูกศิษย์รุ่นใหญ่ของท่าน ออกจากวัดบ้านจิก เดินทางมาที่อำเภอสว่างแดนดิน จังหวัดสกลนคร มาแวะฉันน้ำที่ร้านขายยาสว่างโอสถ ร้านลูกศิษย์ขององค์ท่าน ถึงอำเภอบ้านแพง เฮียเกษมนิมนต์หลวงปู่ชอบพักจำวัดที่บ้านของเขา เนื่องจากวัดถ้ำยาภูลังกาไม่มีพระเณร เกรงหลวงปู่จะไม่สะดวกถ้าไปพักอยู่ที่นั่น

หลวงปู่ชอบบอกเฮียเกษม ***"เรามีธุระภายในอยู่ภูลังกา คืนนี้เราจะพักอยู่ภูลังกา"*** เฮียเกษมรับทราบคำขององค์ท่านหลวงปู่ชอบคืออะไร เฮียเกษมกราบนิมนต์หลวงปู่และคณะ พรุ่งนี้เช้าจะไปรับองค์ท่านและคณะลงมาฉันข้าวที่บ้านเพื่อความเป็นสิริมงคล

(วัดถ้ำยาภูลังกา สมัยก่อน ***หลวงปู่บุญมี ปริปุณโณ*** *ท่านเคยจำพรรษาที่นี่ หลวงปู่บุญมีและพระเณร วัดถ้ำยาภูลังกา ถูกนางชีใจบาปคนหนึ่งเบียดเบียน* ***องค์ท่านหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน*** *จึงบอกหลวงปู่บุญมีและพระเณรออกจากวัด เพื่อไม่อยากให้นางชีคนนี้เป็นบาปกรรมหนักกว่าเดิม ปี ๒๕๓๓ วัดถ้ำยาภูลังกาไม่มีพระเณรอยู่จำพรรษาแม้แต่องค์เดียว วัดถ้ำยาภูลังกาตอนนั้นจึงกลายเป็นวัดร้างพระเณรไปชั่วขณะ*

ก่อนเข้าพรรษาปี พ.ศ. ๒๕๓๓ หลวงปู่ชอบท่านไปเยี่ยมหลวงตามหาบัวที่วัดป่าบ้านตาด หลวงตามหาบัวท่านเล่าเรื่องนี้ให้หลวงปู่ชอบฟัง หลวงปู่ชอบท่านพิจารณาอยู่สักพักหนึ่ง จึงเอ่ยขึ้นมา ***"มารศาสนาตัวนี้ ใครปราบมันไม่ได้ เราจะเป็นผู้ปราบมานะทิฐิของมันเอง"*** *ในพรรษาปี พ.ศ. ๒๕๓๓ หลวงปู่ชอบท่านเดินทางไปปราบนางชีมารศาสนาที่ภูลังกา จนนางมารชีนี้อยู่วัดถ้ำยาภูลังกาไม่ได้)*

คืนวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ สามทุ่มกว่า หลังจากพระเณรไหว้พระสวดมนต์ที่ศาลาวัดถ้ำยาภูลังกากันเสร็จแล้ว อาจารย์เหลียวแยกไปพักที่กุฏิเชิงเขา ครูบาจำเนียรกับเณรอ้วน พากันออกมานอนบริเวณศาลาหน้าห้องพักหลวงปู่ชอบ ผู้บันทึกกับเณรบิ่ง พากันอยู่เฝ้าหลวงปู่ชอบในศาลาห้องพัก หลวงปู่ชอบบอก ***“ท่านอาจารย์เสาร์ ท่านอาจารย์มั่น ท่านอาจารย์ขาว*** (หลวงปู่ขาว อนาลโย) ***เทพเทวดาพญานาคจะมาเยี่ยมเรา”***

ท่านบอกตอนหัวค่ำมีเปรตพระตนหนึ่ง ตายตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๑๐ หลังสร้างพระธาตุพนม ๒ ปี เปรตพระตนนี้มาขอส่วนบุญกับท่าน ท่านพิจารณาบุพกรรมเปรตพระตนนี้หนักเกินกว่าท่านจะโปรดได้ *“อดีตเปรตพระตนนี้เคยเบียดเบียนสมณะสงฆ์องค์เณรผู้มีศีลธรรมให้ได้รับความเดือดร้อน กรรมนี้จึงบีบบังคับให้ได้รับทุกข์ เปรตพระตนนี้มีสายรัดประคดเอวมัดพันไว้ที่เอว สายรัดประคดเปรตตนนี้จะมีไฟลุกอยู่ตลอดเวลา เปรตตนนี้เมื่อพ้นจากภูมิเปรตแล้วก็จะตกนรกอีก เปรตพระตนนี้จะเสวยทุกข์อยู่ในภูมิเปรตอีกนาน สิ้นอายุพระศาสนาไปแล้วก็ยังไม่ได้พ้นจากภูมิเปรต พอเราไม่สามารถอุทิศบุญให้ได้ เปรตตนนี้มันเดินร้องไห้ออกจากวัดถ้ำยาภูลังกา ไปทางบ้านนาโพธิ์”*

ผู้บันทึกนึกขึ้นมาได้ว่า เมื่อตอนหัวค่ำได้ยินเสียงผู้ชายร้องไห้อยู่หน้าศาลาวัดถ้ำยาภูลังกา เสียงผู้ชายร้องไห้นี้ได้ยินอยู่นาน จึงเดินออกมาดู พอออกมาดูแล้วก็ไม่เห็นมีผู้ชายคนไหนมาร้องไห้อยู่หน้าศาลา เห็นแต่ครูบาจำเนียรกับเณรบิ่งนั่งฉันน้ำ ถามครูบาจำเนียร ***“ได้ยินเสียงคนร้องไห้ไหม”*** ท่านบอก ***“ได้ยินเหมือนกัน”*** พาเณรบิ่งเดินดูรอบศาลา ก็ไม่เห็นคนร้องไห้อยู่แถวนี้ เรียนถามหลวงปู่ชอบว่า ***“เสียงร้องไห้ที่ได้ยินเมื่อตอนหัวค่ำนี้ คือเสียงเปรตพระตนนี้ใช่ไหม”*** ท่านบอก ***“ใช่ เสียงมันนั่นแหละ พอเราบอกว่าโปรดไม่ได้ ให้ใช้กรรมของตนเองเอา มันเลยร้องไห้เดินหนีจากเราไป”***

ตอนตีสี่กว่า ห้องพักของหลวงปู่ชอบสว่างไสวมาก จนมองเห็นตัวหลวงปู่ชอบและวัตถุสิ่งของในห้อง ตนเองคลานออกมาจากห้องพักของหลวงปู่ชอบ เกรงว่าจะไปกระทบกับธรรมภายในที่ท่านกำลังแสดง ออกมานั่งชมแสงสว่างอยู่นอกห้องพัก

หลวงปู่ชอบได้สักพัก เห็นเณรบิ๋งคลานออกมาจากห้องของท่าน เณรบิ๋งบอก ***“ครูบาฯ ห้องหลวงปู่หุ้ง หุ่ง”*** (สว่างไสว) เณรบิ๋งเห็นห้องหลวงปู่ชอบสว่างไสวเหมือนเปิดไฟไว้ จึงรีบแจ้นออกมาบอกเณรบิ๋ง ***“อย่าเสียงดัง หลวงปู่ท่านกำลังรับแขกภายในอยู่”*** พาเณรบิ๋งออกมาดูที่ข้างนอกศาลา วัดถ้ำยาภูลังกา ยิ่งพากันออกห่างจากศาลามากเท่าไร ความสว่างไสวนี้ก็จะเพิ่มมากขึ้นเป็นลำดับ เหมือนกับมีใครเร่งแสงให้สว่างขึ้น เณรบิ๋งตื่นเต้นมากกับปรากฏการณ์ที่ได้เห็น เณรบิ๋งบอก ***“ตั้งแต่เกิดมา ผมกะหาพ้อ*** (เพิ่งจะเจอ) ***กับของแบบนี้”***

ตีห้าครึ่ง ทำข้อวัตรหลวงปู่ชอบ ท่านถาม ***“เมื่อคืนเห็นอะไรไหมโบ้ย”*** ตอบองค์ท่านว่า ***“อัศจรรย์ใจหลายอย่างอยู่ขอรับ”*** ท่านว่า ***“คนแบกคัมภีร์ศาสนาบ่ได้เห็นคือพวกเราผู้ปฏิบัตินะ ผู้ปฏิบัติเท่านั้นถึงจะรู้ในเรื่องแบบนี้ได้ อย่าเป็นกุดจี่หากินแต่ขี้ผู้อื่น ให้ปฏิบัติเอาแล้วจะรู้เอง เวลาเราชวนภาวนาแล้วอย่าขี้คร้าน เข้าใจบ่”*** คิดในใจวันนี้พ่อแม่ครูบาอาจารย์ท่านให้พรเราแต่เช้ามืดเลยหรือ

องค์ท่านเล่าให้ฟังว่า ***“เมื่อคืนมีเทพเทวดาจากหลายชั้นภูมิมาหาเรามาก เปรตผีอยู่ภูลังกาก็พากันมาขอเมตตาจากเรา ศรีสุทโธนาคราชก็พาบริวารมากราบเยี่ยมเรา ท้าวสักกะพญาอินทร์ก็พาบริวารมาขอฟังธรรมมงคลสูตรกับเรา”*** เณรบิ๋งถาม ***“ห้องหลวงปู่ทำไมมันสว่างยังกับเปิดไฟไว้”*** องค์ท่านบอก ***“ท้าวมหาพรหมมาสนทนาธรรมกับเรา พวกพรหมเขามักจะพากันมาตอนหลังเวลาเที่ยงคืน พวกพรหมเขามีรัศมีสว่างสดใสกว่าพวกเทพเทวดาทั่วไป บุญบารมีของพรหมเขาจะสูงกว่าพวกเทพเทวดาทั่วไป ความสว่างสดใสนี้เกิดจากบารมีธรรมที่พวกพรหมเขาบำเพ็ญมา”***

หลังจากพาองค์ท่านหลวงปู่ชอบทำธุระส่วนตัวเสร็จแล้ว ตนเองก็จัดแต่งบริขารเพื่อเตรียมเดินทางไปภูทอก บอกเณรบิ๋งพาหลวงปู่ชอบไปจงกรมอยู่ในศาลา จัดบริขารแล้ว ก็ออกมานั่งจดบันทึกอยู่หน้าศาลาวัดถ้ำยาภูลังกา เวลา ๐๖.๑๗ น. เฮียเกษมส่งรถมารับหลวงปู่ชอบและผู้ติดตามไปฉันภัตตาหารที่บ้าน บอกคนขับรถว่าให้รอก่อน ตอนนี้หลวงปู่ชอบท่านกำลังทำความเพียร ประมาณเจ็ดโมงแล้วค่อยไป คนขับเขาก็นั่งรอ เราก็นั่งเขียนบันทึกของเราไป

หลวงปู่ชอบกับพ่อแม่ของแผ่นดิน

เช้าวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ หลวงปู่ชอบและลูกศิษย์ติดตาม ออกจากวัดถ้ำยาภูลังกา ลงฉันภัตตาหารที่ร้านของเฮียเกษม บ้านแพง หลวงปู่ชอบพักอยู่บ้านเฮียเกษมจนถึงเที่ยง จากนั้นองค์ท่านจึงเดินทางไปที่วัดเจติยาคิรีวิหาร บ้านคำแคน ตำบลนาแสง อำเภอศรีวิไล จังหวัดหนองคาย (ปัจจุบันอยู่ในเขตจังหวัดบึงกาฬ)

หลวงปู่ชอบท่านนั่งรถเก๋งเฮียเกษม มีผู้บันทึกกับครูบาจำเนียรนั่งติดตามไปปฏิบัติองค์ท่าน หลวงปู่ชอบท่านให้แบ่งพระเณรออกเป็นสองชุด รถของวัดป่าโคกมนท่านให้เป็นรถตาม มีอาจารย์เหลียว เณรบิ่ง เณรอ้วน นั่งไป ก่อนถึงอำเภอศรีวิไล หลวงปู่ชอบท่านบอก ***“อย่าเพิ่งเข้าไปภูทอกตอนนี้ ให้แวะพักข้างทางที่ไหนก่อนก็ได้”*** เฮียเกษมจึงพาหลวงปู่ชอบแวะพักฉันน้ำที่ร้านขายเครื่องใช้ไฟฟ้า ตลาดอำเภอศรีวิไล

กราบเรียนองค์ท่านว่า ***“ทำไมหลวงปู่ไม่เข้าไปวัดภูทอกตอนนี้เลย จะได้พักผ่อนรอเวลางานอยู่ที่นั่น ถ้าไปช้า เจ้าหน้าที่ตำรวจทหารเขาจะปิดถนนเพื่อความสะดวกในการรับเสด็จ”*** ท่านบอก ***“ที่เราไม่เข้าไปตอนนี้ เพราะมหาบัวท่านแสดงธรรม เราไม่อยากไปกวนเวลาคนที่เขากำลังฟังธรรม ถ้าเข้าไปในตอนนี้ พระเณรญาติโยมก็จะพากันแห่มาหุ้มล้อมเราเฉยๆ มันจะไม่เกิดประโยชน์อะไรกับตัวของพวกเขา ให้เขาได้ฟังธรรมท่านมหาบัวจะดีกว่า จะได้เกิดประโยชน์ในทางด้านปัญญาให้กับพระเณรญาติโยม”***

ถามเฮียเกษมว่า ***“หลวงตามหาบัวท่านมาเทศน์ในงานหรือ”*** เฮียเกษมบอก ***“ไม่รู้เพิ่งได้ยินหลวงปู่ท่านพูดให้ฟังนี่แหละ”*** ถามหลวงปู่ ***“หลวงตามหาบัวท่านมาหรือขอรับ”*** ท่านบอก ***“ตอนนี้มหาบัวกำลังแสดงธรรมอยู่ ถ้าอยากรู้ ไปถึงวัดภูทอกค่อยถามท่านแยงดู”*** (หลวงตาแยง สุขกาโม)

บ่ายสองโมงครึ่ง หลวงปู่ชอบท่านบอกให้เดินทางไปภูทอกได้แล้ว มหาบัวท่านออกจากภูทอกเดินทางกลับบ้านตาดแล้ว องค์ท่านสั่งให้รถวัดป่าโคกมนวิ่งนำหน้า รถเฮียเกษมที่ท่านนั่งให้วิ่งตามหลัง จัดขบวนรถกันเสร็จ ก็พากันเดินทางไปวัดภูทอก

ถึงบ้านคำแคน เจ้าหน้าที่ตำรวจเห็นหลวงปู่ชอบนั่งอยู่ในรถ ทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจึงอำนวยความสะดวกให้ขบวนของหลวงปู่ชอบใช้เส้นทางสำรองในการรับเสด็จ เพราะเส้นทางสายนี้จะมุ่งลัดตัดเข้าไปถึงที่หน้าศาลาของวัดภูทอก

พระอาจารย์แยง เจ้าอาวาสวัดภูทอก กราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***“ข้าน้อยนึกว่าหลวงปู่จะไม่มาเสียแล้ว พระเณรญาติโยมเขาก็ถามแตกแซวๆ ว่าหลวงปู่ชอบท่านจะมาหรือไม่”*** หลวงปู่ชอบท่านบอกพระอาจารย์แยง ***“ถ้าเรารับปากว่ามาก็คือมา เราจะไม่เปลี่ยนเป็นอย่างอื่น เมื่อวานเราไปพักภูลังกา ไปโปรดสัตว์อยู่ที่นั่น มาถึงศรีวิไลก็ยังอยู่ก่อน กะให้มหาบัวแสดงธรรมจบแล้วเราถึงจะเข้ามา”***

หลวงตาแยงท่านว่า ***“หลวงตามหาบัวท่านเพิ่งกลับไปได้ไม่นานนี้ ข้าน้อยนิมนต์ท่านให้อยู่จนเสร็จพิธีก่อนแล้วค่อยกลับ หลวงตามหาบัวท่านก็ไม่ยอมอยู่ ท่านบอกหลวงปู่ชอบท่านมาเป็นประธานก็เลิศเลอพอเพียงแล้ว เรามาเทศน์สงเคราะห์พระเณรญาติโยมเท่านั้นเราก็จะไปแล้ว ท่านว่าคนมันเยอะวุ่นวาย หลวงตามหาบัวท่านก็เลยกลับวัด”***

หลวงปู่สุวัจน์ สุวโจ และพระเณร พากันนวดเส้นถวายองค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงปู่บุญเพ็ง เขมาภิรโต ท่านตามมากราบองค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงปู่บุญเพ็งกราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า ***“วันนี้สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกับสมเด็จพระราชินี พร้อมกับสมเด็จพระเทพฯ ท่านจะเสด็จมาเป็นประธานในงานพิธีบรรจุอัฐิธาตุของท่านอาจารย์จวน ขอนิมนต์หลวงปู่เมตตาให้กำลังใจพระองค์ท่านทั้งสองด้วยขอรับ ทั้งสองพระองค์ท่านจะได้หายเหนื่อย ท่านจะมีกำลังใจดูแลไพร่ฟ้าประชาชนของพระองค์ให้ผาสุก แม่เจ้าหลวงพระราชินีท่านว่า ได้กราบพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบแล้วชุ่มฉ่ำเย็นใจ เวลาที่หลวงปู่ชอบท่าน “ยิ้มอริยะสดใส” พระองค์ท่านทรงปลื้มปีติใจหลาย”***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบตอบว่า ***“เฮาว่าคำราชาศัพท์บ่เป็น”*** หลวงปู่บุญเพ็งบอกหลวงปู่ ***“ก็พูดธรรมดานี่แหละ พระเจ้าแผ่นดิน พระราชินี ท่านฟังเข้าใจอยู่ดอก”*** หลวงปู่ชอบท่านว่า ***“เฮาเว่าภาษาไทยบ่เป็นเด้ เฮาเว่าเป็นแต่ภาษาลาว พระเจ้าแผ่นดิน***

เพิ่นจะฟังรู้เรื่องบ่ ให้ท่านเพ็งเว่ากับเพิ่นแทนดีกว่า เฮาเว่าบ่ค่อง (เราพูดไม่ถนัด) ***ในทางนี้”*** หลวงปู่บุญเพ็งท่านว่า ***“ข้าน้อยพูดกับพระองค์ท่านทั้งสองก็ไม่เท่าพ่อแม่ครูบาอาจารย์พูดเอง บารมีของลูกศิษย์กับบารมีของพ่อแม่ครูบาอาจารย์ไม่เหมือนกัน ถ้าหลวงปู่ให้พรพระองค์ท่านทั้งสองแล้ว ทั้งสองพระองค์ท่านจะเจริญอายุวัฒนมงคลยืนยาวนาน”*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***“เฮาจะให้พรเพื่อเป็นกำลังใจพ่อเจ้าแม่เจ้าของแผ่นดิน”*** (คำว่าพ่อเจ้าแผ่นดิน แม่เจ้าแผ่นดิน เป็นคำที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบกล่าวถึงพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ)

พอใกล้เวลา พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระบรมราชินีนาถฯ สมเด็จพระเทพฯ จะเสด็จพระราชดำเนินมาถึงวัดภูทอก ทางเจ้าหน้าที่ฝ่ายประสานงานได้มานิมนต์หลวงปู่ชอบลงไปที่ปะรำพิธีฝ่ายสงฆ์ ซึ่งอยู่ติดกันกับพลับพลาที่ประทับชั่วคราวของพ่ออยู่หัวและแม่อยู่หัวทั้งสองพระองค์ท่าน ตลอดทางเข็นรถของหลวงปู่ชอบออกจากศาลาวัดภูทอกมาที่ปะรำพิธี ญาติโยมพสกนิกรที่นั่งอยู่สองฟากฝั่งทาง เมื่อเห็นหลวงปู่ชอบนั่งรถเข็นผ่านมา ต่างพากันพนมมือเปล่งคำว่าสาธุตลอดทางที่หลวงปู่ชอบท่านผ่าน ญาติโยมพากันเอาผ้าเช็ดหน้าผ้าแพรวาวางลงกับพื้นเพื่ออยากที่จะให้รอยล้อรถเข็นของหลวงปู่ชอบประทับรอย

ภูมิใจในชีวิต เกิดมา ๒๑ ปี ได้มาอยู่ร่วมในเหตุการณ์มงคลแผ่นดิน ได้เห็นบุญบารมีความยิ่งใหญ่ของผู้เลิศเลอทางด้านศาสนจักร ได้มาเห็นบุญบารมีของพระองค์ท่านผู้เป็นภูมิพลังแผ่นดิน ได้เห็นท่านผู้มีบุญบารมีทั้งทางโลกและทางธรรมในวาระเดียวกัน นับว่าเป็นมงคลของชีวิตที่ได้เกิดในแผ่นดินไทยภายใต้ศาสนจักรและราชอาณาจักรที่ทรงธรรมคู่กัน หาไม่ได้อีกแล้วชีวิตนี้ เข็นรถหลวงปู่ชอบผ่านไปใจก็เกิดปีติตลอดทาง

เวลา ๑๖.๐๐ น. สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระราชินีฯ และ สมเด็จพระเทพฯ ทั้งสามพระองค์เสด็จมาถึงภายในบริเวณงาน หลังจากผู้ว่าราชการจังหวัดหนองคายกล่าวรายงานกับพระองค์ท่านแล้ว ในหลวงกับพระราชินีท่านทราบว่าองค์ท่านหลวงปู่ชอบอยู่ในปะรำพิธีสงฆ์ พระองค์ท่านทั้งสองไม่เข้าในพลับพลาที่ประทับ

พระองค์ท่านทั้งสองและสมเด็จพระเทพฯ เสด็จพระราชดำเนินเข้ามากราบองค์ท่านหลวงปู่ชอบและครูบาอาจารย์พระภิกษุสามเณรที่ภายในปะรำพิธีสงฆ์

ในหลวงท่านพนมมือไหว้องค์ท่านหลวงปู่ชอบ พระองค์ท่านถามหลวงปู่ชอบว่า ***"ท่านพระอาจารย์สบายดีไหมขอรับ"*** หลวงปู่ชอบท่านนิ่งไม่ตอบ หลวงปู่บุญเพ็งกราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า ***"หลวงปู่ พระเจ้าแผ่นดินเพิ่นถามหลวงปู่ว่าสบายดีอยู่บ่"*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบยิ้มแล้วตอบว่า ***"สบายดีอยู่"*** ในหลวงท่านตรัสถามหลวงปู่ชอบว่า ***"ปีนี้ท่านพระอาจารย์อายุเท่าไหร่แล้วขอรับ"*** หลวงปู่ท่านตอบว่า ***"อายุย่างเข้าเก้าสิบปีแล้ว"*** ในหลวงท่านตรัสว่า ***"สมเด็จย่าปีนี้ท่านก็อายุครบเก้าสิบปีแล้วขอรับ"*** พระราชินีท่านตรัสถึงเรื่องหลวงปู่ชอบเดินทางไปโปรดญาติโยมที่ประเทศสหรัฐอเมริกา หลวงปู่ชอบท่านได้ไปเมตตาฟ้าหญิงอุบลรัตน์ฯ ที่วัดภูริทัตฯ เมืองออนทาริโอ้ และที่สวนอาโวกาโด้ เวลาที่พระราชินีท่านตรัสออกมา พระองค์ท่านจะแย้มพระสรวลอยู่ตลอด

ในหลวงท่านตรัสกับหลวงปู่ชอบว่า ***"ขอนิมนต์ท่านพระอาจารย์อยู่ดำรงธาตุขันธ์นานๆ ขอนิมนต์ท่านพระอาจารย์เมตตาประชาชนชาวไทยให้ได้รับความสงบร่มเย็นโดยทั่วหน้ากัน"*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบนิ่งมองพระพักตร์ของในหลวง กิริยานี้ของหลวงปู่ชอบ คือท่านกำลังแผ่เมตตาให้กับในหลวง ครูบาอาจารย์ที่อยู่ในปะรำพิธีตอนนั้นพากันนิ่งสงบเงียบด้วยกันหมด

หลวงปู่บุญเพ็งท่านพูดขึ้นมาว่า ***"ขอนิมนต์หลวงปู่เมตตาพระเจ้าอยู่หัวกับพระราชินีท่านแหน้ขอรับ"*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า ***"เฮาเมตตาเพิ่นแล้ว"*** หลวงปู่บุญเพ็งท่านกราบเรียนว่า ***"หลวงปู่เมตตาอยู่ในจิตในใจ พระเจ้าแผ่นดินกับพระราชินีเพิ่นบ่ได้ยินนำเด้ นิมนต์หลวงปู่ให้พรทั้งสองพระองค์เพิ่นแหน้ เพิ่นสิได้มีกำลังใจในการดูแลไพร่ฟ้าประชาชน"***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบกล่าวคำให้พรในหลวงกับพระราชินีว่า ***"เป็นสุขๆ อายุ วัณโณ สุขัง พลัง"*** พ่ออยู่หัวแม่อยู่หัวทั้งสองพระองค์ ท่านพนมมือก้มรับพรจากองค์ท่านหลวงปู่ชอบด้วยความปีติยินดี พระราชินีท่านจะแย้มพระสรวลตลอดเวลาที่องค์ท่าน

หลวงปู่ชอบให้พร พระแม่หลวงท่านตรัสขึ้นมาว่า ***“ได้กราบได้เห็นท่านหลวงปู่ชอบแล้วชื่นใจ”***

ก่อนที่ทั้งสองพระองค์จะกราบลาหลวงปู่ชอบเพื่อไปประกอบพระราชพิธี และทรงเยี่ยมเยียนพสกนิกรของพระองค์ ในหลวงกับพระราชินีได้ถวายปัจจัยหลวงปู่ชอบเป็นเงินจำนวน ๓ หมื่นบาท เป็นเงินใบละ ๑๐๐ บาททั้งหมด ก่อนที่ทั้งสองพระองค์ท่านจะกราบลาหลวงปู่ชอบ ในหลวงท่านกราบขออนุญาตหลวงปู่ชอบถ่ายรูป โดยพระองค์เป็นผู้ฉายรูปของหลวงปู่ชอบด้วยพระองค์เอง จากนั้น พระองค์ท่านทั้งสามได้กราบลาหลวงปู่ชอบและครูบาอาจารย์เสด็จไปประกอบพระราชพิธีตามหมายที่กำหนด เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระเทพฯ ท่านเสด็จไปประกอบพระราชพิธีที่พลับพลาที่ประทับรับรองแล้ว หลวงปู่ชอบก็กลับมาพักที่ศาลาวัดภูทอก

หลังสรงน้ำเสร็จแล้วประมาณหกโมงเย็น หลวงปู่ชอบบอก ***“คืนนี้เราจะไปพักที่บ้านดงคำโพธิ์ เราจะไปโปรดพญานาคเขื่อนน้ำอูน”*** พระเณรที่ติดตามพากันเก็บบริขารเดินทางไปบ้านดงคำโพธิ์ ผู้บันทึกบอกพระวัดภูทอกให้กราบเรียนท่านพระอาจารย์แยง หลวงปู่ชอบท่านไม่ได้พักด้วย ท่านจะไปพักที่บ้านดงคำโพธิ์ ออกจากวัดภูทอก เดินทางมาถึงวัดป่าโพธิ์ศรีวารีราม บ้านดงคำโพธิ์ ตำบลปลาโหล อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร เวลาสองทุ่มครึ่ง ผู้บันทึกไปบอกพระอาจารย์ทวีว่า *“หลวงปู่ชอบท่านจะมาพักค้างคืนด้วย”* พระอาจารย์ทวีนิมนต์หลวงปู่ชอบไปพักที่มณฑปบรรจุอัฐิธาตุขององค์ท่านหลวงปู่มั่น ภูริทัตโต ที่อยู่ติดกับตลิ่งของเขื่อนน้ำอูน

วัดป่าโพธิ์ศรีวารีราม บ้านดงคำโพธิ์ ตำบลปลาโหล อำเภอวาริชภูมิ จังหวัดสกลนคร เดิมชื่อสำนักสงฆ์ดงคำโพธิ์ สร้างโดยหลวงปู่หลุย จันทสาโร วัดแห่งนี้ หลวงปู่หลุยท่านสร้างขึ้นมาเพื่อใช้เป็นที่คัดกรองพระเณรที่จะเข้าไปปฏิบัติกับองค์ท่านหลวงปู่มั่นที่บ้านหนองผือ หลวงปู่ชอบว่า ***“ถ้าไม่มีหลวงปู่หลุยแล้ว จะไม่มีวัดป่าหนองผือเหลือไว้เป็นตำนานของพ่อแม่ครูบาอาจารย์มั่นไว้ให้คนรุ่นหลังได้รู้”***

หลวงปู่ชอบ ***"อาจารย์หลุยท่านมาบูรณะสร้างที่พักของท่านพระอาจารย์มั่นไว้ที่นี่เพื่อรอการกลับมาของพ่อแม่ครูจารย์มั่นโดยเฉพาะ อาจารย์หลุยจำพรรษาอยู่บ้านหนองผือ ๕ ปี เพื่อรอท่านพระอาจารย์ใหญ่มั่น อาจารย์หลุยท่านใช้ปัญญานิมนต์พ่อแม่ครูจารย์ใหญ่มั่นมาจำพรรษาอยู่ที่หนองผือก่อนท่านอาจารย์ใหญ่มั่นจะละขันธ์ ท่านพักจำพรรษาอยู่ที่นี่ เรื่องราวการฝึกฝนอบรมลูกศิษย์ของท่านพระอาจารย์ใหญ่มั่นจบทุกอย่างอยู่ที่บ้านหนองผือนี่แหละ"***

บันทึกหลวงปู่ชอบไปโปรดลูกศิษย์ที่แม่สอด

๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ ลูกศิษย์ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบชื่อ คุณเวทิน และคุณเหมียว อยู่ที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก มากราบนิมนต์หลวงปู่ชอบไปโปรดญาติโยมชาวเขาเผ่ามูเซอ บ้านห้วยปลาหลด ตำบลด่านแม่ละเมา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และนิมนต์หลวงปู่ชอบไปเป็นประธานสงฆ์ในงานถวายกุฏิที่สำนักสงฆ์บ้านห้วยปลาหลด โดยในงานนี้จะมีผู้หลักผู้ใหญ่คนมีชื่อเสียงมาร่วมในงานครั้งนี้ด้วย แต่ทางคุณเหมียวกับคุณเวทินไม่ได้บอกชื่อว่าแขกผู้หลักผู้ใหญ่นั้นเป็นใคร

คุณเวทินกับคุณเหมียวพยายามพูดอธิบายอยู่นาน องค์ท่านหลวงปู่ชอบก็ยังไม่ตอบรับหรือปฏิเสธอย่างใดอย่างหนึ่ง ผู้บันทึกจึงกราบเรียนหลวงปู่ชอบว่า ***"โยมเหมียวกับโยมเวทินได้รับมอบหมายจากท่านพระอาจารย์เด่น นันทิโย และท่านพระอาจารย์สุชิน ปริปุณโณ มากราบนิมนต์หลวงปู่ไปเมตตาโปรดญาติโยมชาวเขาเผ่ามูเซอ บ้านห้วยปลาหลด หลวงปู่พอจะเมตตารับนิมนต์ไปโปรดญาติโยมทางเมืองตากไหมขอรับ"*** พอหลวงปู่ชอบท่านได้ยินว่าไปโปรดชาวเขา และเอ่ยชื่อท่านพระอาจารย์เด่นกับท่านพระอาจารย์สุชินขึ้นมา องค์ท่านลุกขึ้นมานั่งนิ่งพิจารณาอยู่ครู่หนึ่ง สักพักท่านพูดออกมาว่า ***"เฮาพิจารณาแล้ว เฮาสิไปเมตตาให้"***

ทางคุณเหมียวและคุณเวทินดีใจที่หลวงปู่ชอบท่านเมตตารับนิมนต์ไปโปรดญาติโยมทางแม่สอด ทางผู้บันทึกบอกคุณเหมียวกับคุณเวทินว่า "ช่วงระหว่างนี้

หลวงปู่ชอบท่านจะไม่รับนิมนต์ไปทางไหน เนื่องจากองค์ท่านจะต้องอยู่โปรดลูกศิษย์ที่เดินทางมาร่วมงานมุทิตาจิตของท่านในวันที่ ๑๐-๑๒ กุมภาพันธ์ และวันที่ ๑๖ หลวงปู่ชอบท่านมีงานนิมนต์ทำบุญแจกข้าวที่บ้านโคกมน”

ทางคุณเหมียวกับคุณเวทินกราบเรียนหลวงปู่ชอบว่า *“วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ หลังจากหลวงปู่เสร็จกิจนิมนต์ที่บ้านโคกมนแล้ว ถ้าจะรับหลวงปู่เดินทางไปแม่สอด หลวงปู่จะสะดวกหรือไม่”* องค์ท่านบอกสะดวก พร้อมที่จะเดินทางไปได้ทุกเมื่อ ทางเจ้าภาพผู้นิมนต์เกรงว่าหลวงปู่ชอบท่านจะเหนื่อยในการเดินทางหากหลวงปู่นั่งรถยนต์เป็นเวลานานๆ หลายชั่วโมง ทางเจ้าภาพผู้นิมนต์จะเอาเฮลิคอปเตอร์มารับองค์ท่านเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการเดินทาง หลวงปู่ชอบท่านบอก *“เฮาบ่ขี่ฮอ มันหนวกหูขี่ฮอเทื่อใด หูดับตับไหม้สู่เทื่อ เฮาสิเดินทางโดยรถยนต์เอา”* ทางคุณเหมียวกับคุณเวทินจึงรับเอาเจตนานี้ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบไปแจ้งแก่ทางเจ้าภาพเพื่อทราบตามนี้

วันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ หลังจากองค์ท่านหลวงปู่ชอบเสร็จจากงานนิมนต์ทำบุญแจกข้าวที่บ้านโคกมนแล้ว ทางท่านพระอาจารย์เด่นและท่านพระอาจารย์สุชิน ได้นำรถยนต์มารับองค์ท่านหลวงปู่ชอบและคณะสองคัน หลวงปู่ชอบท่านนั่งรถเก๋งฮอนด้าป้ายแดงที่นำมาจากเชียงใหม่เพื่อมารับองค์ท่านโดยเฉพาะ หลวงปู่ชอบและผู้บันทึก อาจารย์เหลียว ครูบาเม้า นั่งรถยนต์คันเดียวกันกับหลวงปู่ชอบ พระเณรองค์อื่นๆ และลูกศิษย์ติดตาม พากันนั่งรถกระบะมิตซูบิชิไซโคลนสีเทาตามหลัง มองดูนาฬิกาที่รถยนต์ตอนหลวงปู่ชอบท่านออกจากวัด เวลานาฬิกา ๑๐.๐๒ น.

องค์ท่านหลวงปู่ชอบมาแวะฉันเพลที่ร้านขายยาเฉลิมโชคเภสัช หน้าตลาดเช้าเมืองเลย ซึ่งเป็นร้านขายยาของเฮียอ้วนเฉลิมโชค หลังจากหลวงปู่ชอบท่านฉันเพลเสร็จแล้ว องค์ท่านสนทนากับลูกศิษย์ในตลาดอยู่พักหนึ่ง จากนั้นท่านลาลูกศิษย์ออกเดินทางไปอำเภอแม่สอด จังหวัดตาก รถยนต์ที่นั่งแล่นมาถึงสามแยก กม.๐ เมืองเลย ตนเองมองดูนาฬิกาที่รถยนต์ เวลา ๑๒.๓๐ น.

รถยนต์คันที่หลวงปู่ชอบท่านนั่ง มีโยมเวทินเป็นคนขับรถ ตอนแรกโยมเวทินไม่กล้าขับเร็วนัก เพราะเกรงว่าหลวงปู่ชอบท่านจะตกใจ พอรถถึงแยกบ้านทรัพย์ไพรวัลย์

ก่อนจะเข้าตัวเมืองจังหวัดพิษณุโลก อาจารย์เหลียวท่านถามโยมเวทินว่า *"รถคันนี้ดูใหม่ ป้ายแดง ทำไมมันวิ่งช้าจัง วิ่งเร็วกว่านี้ได้ไหม"* อาจารย์เหลียวถามหลวงปู่ชอบว่า *"จะให้รถวิ่งเร็วหรือวิ่งช้าครับหลวงปู่"* หลวงปู่ชอบท่านบอก *"ฟ้าวๆ ไป"* (รีบๆ ไป) แล้วหลวงปู่ชอบท่านบอกกับโยมเวทินว่า *"เอาโลด แล่นเร็วๆ โลด"*

พอหลวงปู่ชอบท่านบอกว่า เอาโลด แล่นเร็วๆ โลดเท่านั้นแหละ โยมเวทินเหยียบคันเร่งรถเพิ่มความเร็วขึ้นมาทันที จนเข็มไมล์รถยนต์หยุดอยู่ที่ ๑๘๕ กิโลเมตรต่อชั่วโมง เรานี้หายใจหายคอไม่ทั่วท้อง บอกโยมเวทินว่า *"ค่อยๆ ไป ค่อยๆ มาก็ได้"*

พอรถวิ่งเร็วดังใจ หลวงปู่ชอบท่านนั่งยิ้มพอใจในความเร็ว ผู้บันทึกบอกหลวงปู่ชอบว่า *"ครูบาอาจารย์ กระผมยังบ่ได้เป็นเจ้าอาวาส กระผมยังบ่อยากตายตอนเป็นพระหนุ่ม กระผมอยากตายตอนแก่ตอนเฒ่า"* หลวงปู่ชอบท่านหัวเราะชอบใจที่เห็นผู้บันทึกกลัวความเร็วของรถ หลวงปู่ชอบท่านยกมือขวาขึ้นมาพร้อมกับบอกโยมเวทินว่า *"ไปๆ"* เราก็นึกในใจ เอ หลวงปู่ท่านก็สรรหาวิธีมาทรมานลูกศิษย์แบบแปลกๆ อยู่เรื่อย นี่เป็นอีกวิธีการหนึ่งที่หลวงปู่ชอบท่านฝึกลูกศิษย์ให้มีความกล้า วิธีการทรมานลูกศิษย์ของหลวงปู่ชอบนี้ยากที่จะคาดเดาใจขององค์ท่านได้ เราเป็นคนที่กลัวความเร็วเพราะเคยมีอดีตในเรื่องนี้มาก่อน ตั้งแต่ประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์มา ตนเองก็ขะเหย็ดขยาดในเรื่องความเร็วมาตั้งแต่นั้น หลวงปู่ชอบท่านเป็นคนจิตใจเร็ว ท่านเป็นคนมีจริตจิตใจไปเร็วมาเร็วเป็นอุปนิสัยขององค์ท่าน ซึ่งเป็นที่ทราบกันดีในหมู่ลูกศิษย์ใกล้ชิด เรื่องภายนอก หลวงปู่ชอบท่านไม่ตกใจอะไรง่ายๆ จะมีบ้างเป็นบางครั้งที่ท่านจะสะดุ้งตกใจเสียงฟ้าผ่า และเสียงพลุประทัด นอกจากนั้นแล้วก็ไม่มีอะไรที่จะมาทำให้องค์ท่านตกใจสะดุ้งเลย

คณะของหลวงปู่ชอบเดินทางมาถึงสำนักสงฆ์บ้านห้วยปลาหลด เวลา ๑๘.๐๐ น. ผู้บันทึกมองออกไปนอกรถ เห็นคุณหญิงพันธ์เครือ ยงใจยุทธ และคุณหญิงคุณนายหลายท่าน มายืนรอคอยต้อนรับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ผู้บันทึกนึกแปลกใจว่าทำไมมีท่านผู้หลักผู้ใหญ่ของบ้านเมืองมารอพบหลวงปู่ชอบอยู่ที่นี่มากมายหลายท่าน นึกย้อนสะดุดใจไปตั้งแต่ว่าจะเอาเฮลิคอปเตอร์มารับหลวงปู่ชอบ แต่ตอนนั้นตนเองยังไม่

กระจ่างใจอะไรมาก ตนเองเพิ่งจะมากระจ่างใจเอาในตอนนี้นี่แหละ คิดในใจสงสัย งานนี้จะเป็นงานช้างเมืองตากเสียแล้ว

หลังจากคุณหญิงพันธุ์เครือกราบถวายพวงมาลัยองค์ท่านหลวงปู่ชอบแล้ว ผู้บันทึกกับหมู่คณะพากันเข็นรถของหลวงปู่ชอบมาที่พักที่ทางวัดจัดไว้ให้องค์ท่านและคณะ ขณะเข็นรถหลวงปู่ชอบมาตามทาง จะมีชาวเขามูเซอ บ้านห้วยปลาหลด ทั้งเด็กและผู้ใหญ่พากันเดินแห่แหนตามรถเข็นขององค์ท่านหลวงปู่ชอบมาตลอดทาง เด็กๆ ชาวเขามูเซอที่นี่เขาพูดจาน่ารักมาก พวกเด็กๆ พากันเรียกชื่อองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า ***"โหลปู่ซ่อ"*** พวกเด็กๆ พากันตะโกนชื่อขององค์ท่านหลวงปู่ชอบไปตลอดทางว่า ***"โหลปู่ซ่อมาเลๆ"*** (หลวงปู่ชอบมาแล้วๆ) หลวงปู่ชอบท่านได้ยินเด็กๆ มูเซอ บ้านห้วยปลาหลด เปลี่ยนชื่อใหม่ให้องค์ท่านเป็น ***"โหลปู่ซ่อ"*** องค์ท่านนั่งยิ้มกริ่มอยู่บนรถเข็นไปตลอดทาง

ผู้บันทึกเห็นหลวงปู่ชอบท่านยิ้มอารมณ์ดีแบบนี้ ตนเองก็เป็นขุนพลอยผสมโรงเรียกชื่อใหม่ของหลวงปู่ชอบไปพร้อมกับเด็กๆ มูเซอว่า *"โหลปู่ซ่อมาเล โหลปู่ซ่อมาเล"* พวกเด็กๆ มูเซอ เห็นผู้บันทึกร่วมสนุกไปกับเขาด้วย พวกเด็กๆ มูเซอ บ้านห้วยปลาหลดยิ่งเรียกชื่อ *"โหลปู่ซ่อมาเล"* ดังขึ้นกว่าเดิม ทำเอาหลวงปู่ชอบท่านหัวเราะออกมา หลวงปู่ชอบท่านเอามือขวาของท่านตบที่พักแขนรถเข็น แสดงออกถึงความพอใจขององค์ท่าน วันนี้เดินทางนั่งรถเหนื่อยมาทั้งวัน ก็มาสนุกสนานเอาตอนที่เด็กๆ พูดว่า *"โหลปู่ซ่อมาเล"*

ที่บ้านมูเซอ ห้วยปลาหลด

พอพาหลวงปู่ชอบขึ้นไปพักบนกุฏิ พระเณรในวัดพากันเข้ามากราบคารวะองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ผู้บันทึกมองดูว่าท่านองค์ไหนเป็นพระอาจารย์เด่น นันทิโย ท่านองค์ไหนเป็นพระอาจารย์สุชิน ปริปุณโณ เพราะผู้บันทึกยังไม่รู้จักกันกับครูบาอาจารย์ทั้งสองท่านนี้เลย ได้แต่เดาเอาว่าพระที่มากราบองค์ท่านหลวงปู่ชอบในตอนนี้ มีพระ

สององค์ดูจะมีอายุพรรษามากกว่าทุกๆ องค์ที่นั่งรวมอยู่กับหมู่พระเณร พระองค์หนึ่งท่านนั่งอยู่ข้างๆ หลวงปู่ชอบ ดูกิริยาท่าทางของท่านเรียบร้อย ต่อมาทราบว่าท่านคือพระอาจารย์สุชิน ปริปุณโณ เจ้าอาวาสวัดธรรมสถิต ตำบลกระเฉด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง อีกองค์หนึ่งนั้น ท่านนุ่งห่มจีวรสบงไม่ค่อยเรียบร้อย ทราบชื่อในภายหลังว่าท่านชื่อพระอาจารย์เด่น นันทิโย ประธานสงฆ์ของสำนักสงฆ์ดอยมูเซอ บ้านห้วยปลาหลด ตำบลด่านแม่ละเมา อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก

(ต้องกราบขออภัยท่านพระอาจารย์เด่นด้วยความเคารพอย่างสูงขอรับ กระผมและผู้ติดตามหลวงปู่ชอบ ตอนพบท่านพระอาจารย์เด่นครั้งแรกนั้น เห็นท่านอาจารย์เป็นพะรุงพะรังแบบนี้จริงๆ ต้องกราบขออภัยท่านพระอาจารย์เด่นด้วยความเคารพอย่างสูงครับผม)

พระอาจารย์เด่นท่านเข้ามากราบองค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบท่านมองพระอาจารย์เด่นด้วยสายตาจ้องเขม็ง เหมือนกับท่านจะปราบพยศอะไรบางอย่างของพระอาจารย์เด่น ถ้าหลวงปู่ชอบท่านใช้สายตาจ้องมองใครแบบไม่ลดละแล้ว แสดงว่าองค์ท่านจะปราบพยศหรือจะสอนอะไรให้กับท่านผู้นั้น ซึ่งความพิเศษแบบนี้ ผู้บันทึกไม่อาจคิดก้าวล่วงภายในของครูบาอาจารย์ รู้ในใจแต่ว่านี่เป็นความเมตตาที่หลวงปู่ชอบท่านมีให้กับท่านพระอาจารย์เด่น นันทิโย อย่างแน่นอน

ผู้บันทึกมองไปตามสายตาขององค์ท่านหลวงปู่ชอบเพื่อดูอากัปกิริยาของท่านพระอาจารย์เด่น เห็นท่านพระอาจารย์เด่นแสดงอาการเกรงองค์ท่านหลวงปู่ชอบออกมาให้เห็นอย่างชัดเจน ผู้บันทึกมาทราบภายหลังที่ท่านพระอาจารย์เด่นเปิดเผยให้ฟังดังนี้ ที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบรับนิมนต์เดินทางมาที่ห้วยปลาหลด เพราะท่านจะไปสอนอะไรบางอย่างให้กับท่านพระอาจารย์เด่น ซึ่งเรื่องนี้ผู้บันทึกมิอาจทราบ เพราะเป็นความนัยขององค์ท่านหลวงปู่ชอบกับท่านพระอาจารย์เด่น นันทิโย

อาจารย์เด่นท่านพูดให้ฟังว่า ก่อนหลวงปู่ชอบท่านจะมาห้วยปลาหลด อาจารย์เด่นฝันว่าท่านวิ่งหนีพระขึ้นไปบนภูเขา ในนิมิตนั้นอาจารย์เด่นท่านยืนหัวเราะอยู่บนเขา

กวักมือตะโกนเรียกท้าทายพระที่วิ่งตามท่านมา ในฝันนั้นท่านหัวเราะชอบใจที่พระทั้งหลายวิ่งตามท่านไม่ทัน พอสิ้นเสียงหัวเราะแล้ว อาจารย์เด่นท่านได้ยินเสียงหัวเราะดังขึ้นมาจากทางด้านหลังของท่าน พระอาจารย์เด่นเห็นหลวงปู่ชอบยืนหัวเราะอยู่ทางด้านหลังของท่าน พอท่านรู้ว่าหลวงปู่ชอบท่านยืนหัวเราะอยู่ทางด้านหลัง อาจารย์เด่นท่านตกใจจนจิตถอนออกจากนิมิต พอจิตถอนแล้ว อาจารย์เด่นท่านรู้สึกกลัวในองค์ท่านหลวงปู่ชอบ

พระอาจารย์เด่นท่านจึงลุกขึ้นมานั่งภาวนา พระอาจารย์เด่น นันทิโย ท่านอธิษฐานจิตว่า ***“ถ้าองค์ท่านหลวงปู่ชอบจะมาโปรดเมตตาชี้แนะแนวทางธรรมแก่กระผมแล้ว กระผมขอนิมนต์ครูบาอาจารย์มาชี้แนะแนวทางแก่เกล้ากระผมได้เลย”*** เมื่ออธิษฐานจิตแล้ว พระอาจารย์เด่นท่านก็นั่งภาวนาต่อไป ขณะที่พระอาจารย์เด่นท่านนั่งภาวนาอยู่นั้น ปรากฏมีเสียงฟ้าผ่าดังเปรี้ยงขึ้นมาในจิตของท่าน จนจิตของท่านเกิดอาการลั่นสะดุ้งขึ้นมา พระอาจารย์เด่นท่านจึงพิจารณาเรื่อง **“ฟ้าผ่ากลางใจ”** กะทันหันเช่นนี้เกิดขึ้นจากอะไร

ระหว่างจิตนึกคิดตรองในสมาธิธรรมนั้น พระอาจารย์เด่น นันทิโย ท่านมาสะดุดธรรมในคำพูดของหลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม ที่เคยบอกท่านเอาไว้ที่วัดป่าอาจารย์ตื้อ อำเภอแม่แตง ว่า ***“ถ้าจะมีพระอรหันต์หรือท่านผู้มีบุญมาหา เวลาภาวนาอยู่ดีๆ จะเกิดมีเสียงฟ้าผ่าปรากฏขึ้นมาในจิตของตนเอง”*** (นักภาวนาผู้มีองค์ฌานประคองจิต จะรู้จิตลั่นใน) พระอาจารย์เด่นท่านบอกว่า ตอนที่ท่านให้โยมไปนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบมาที่ห้วยปลาหลดนั้น ท่านมีความมั่นใจว่าองค์ท่านหลวงปู่ชอบต้องมาเมตตาท่านที่ห้วยปลาหลดอย่างแน่นอน

พอท่านอาจารย์เด่นพูดให้ฟัง ผู้บันทึกจึงถึงบางอ้อทันทีที่หลวงปู่ชอบท่านเดินทางมาที่ห้วยปลาหลด เพราะหลวงปู่ท่านจะมาปราบพยศและสอนธรรมให้ท่านพระอาจารย์เด่นนี่เอง เพราะเป็นเรื่องภายในของพระอาจารย์เด่นนี่เอง ถ้าไม่อย่างนั้นหลวงปู่ชอบท่านจะไม่ถ่อสังขารมาหนาวลมที่ดอยมูเซออย่างนี้หรอก ทั้งที่ก่อนหน้าจะมาที่นี่ องค์ท่านหลวงปู่ชอบเป็นไข้หวัดอ่อนๆ อยู่แล้ว

อากาศที่ห้วยปลาหลดคืนนี้หนาวเย็นเป็นอย่างมาก สี่ทุ่มกว่า หลวงปู่ชอบท่านเริ่มไอและมีไข้ ท่านบอก ***"โบ้ย บอกพระเณรเรา ถ้าใครจะนอนให้พากันไปนอนที่อื่น อย่ามานอนที่ห้องนี้ คืนนี้ราว ๕ ทุ่ม พญานาคอยู่เขื่อนภูมิพลจะพากันมาเยี่ยมฟังธรรมกับเรา ถ้าเรายังไม่บอกให้นอน อย่าพากันนอนเป็นอันขาด ตอนเรารับแขกแสดงธรรมให้พากันสำรวมกิริยามารยาทเอาไว้ให้ดี อย่าพากันทำตัวเป็นลิงเป็นค่างให้พวกเทพเทวดาเขาตำหนิเอาได้ ถ้าใครทนง่วงไม่ไหว ก็ให้นั่งพิงฝาหลับเอา ห้ามนอนเหยียดตะเข้เป็นอันขาด"*** หลังจากหลวงปู่ชอบท่านบอกพระเณรแล้ว องค์ท่านให้ปิดไฟในห้องทั้งหมด

ตอนหลวงปู่ชอบท่านภาวนา ผู้บันทึกกับหมู่เพื่อนพากันนั่งพิงฝาพักหลับตาอยู่ราว ๒๐ นาที จึงลืมตาขึ้นมาดูหลวงปู่ชอบ เห็นหลวงปู่ชอบท่านนั่งหลับตาภาวนา ภายในห้องพักของหลวงปู่ชอบสว่างตาเหมือนกับเปิดไฟเอาไว้ รอบกุฏิที่พักของท่านสว่างใสจนมองเห็นต้นไม้ได้อย่างถนัดตาเหมือนกับส่องตะเกียงเจ้าพายุดู ส่วนตัวเข้าใจว่าแสงสว่างนี้เกิดจากอะไร ถ้าเฝ้าหลวงปู่ชอบตอนกลางคืน มักจะเจอกับปรากฏการณ์แสงสว่างนวลใส และกลิ่นบุปผชาติ ทิพย์เทวดาปรากฏให้รู้ทางสัมผัสภายในอยู่เสมอ

หกทุ่มกว่า หลวงปู่ชอบท่านลืมตาขึ้นมาพร้อมกับไอเป็นระยะๆ หลังจากฉันน้ำอุ่นและยาแก้ไอแล้ว อาการไอของท่านก็พอบรรเทาความถี่ลงไปบ้าง หลวงปู่ชอบท่านถามว่า *"เขื่อนภูมิพลอยู่ไกลจากที่นี่มากไหม"* ผู้บันทึกตอบท่านไม่ได้ เพราะเพิ่งเคยมาจังหวัดตากเป็นครั้งแรก ตอบท่านว่า *"ผมไม่รู้ว่าเขื่อนภูมิพลอยู่ไกลจากที่นี่มากเท่าไหร่ แต่ที่แน่ๆ เขื่อนภูมิพลต้องอยู่ในเขตจังหวัดตากนี่แหละ ไม่อยู่จังหวัดอื่นหรอกครับ"* หลวงปู่ชอบท่านว่าให้ *"ท่านนี่ก็ช่างพูดเหมือนกับศรีธนญชัยเน๊าะ"*

หลวงปู่ชอบบอก พญานาคอยู่เขื่อนภูมิพลเพิ่งลาท่านไปเมื่อสักครู่นี่เอง พญานาคมานิมนต์ให้องค์ท่านไปโปรดพวกเขาที่ถ้ำช้างร้อง เขื่อนภูมิพล ท่านบอกขอดูธาตุขันธ์ตนเองก่อนว่าจะไปได้หรือไม่ ถามท่าน ***"เวลาหลวงปู่แสดงธรรมให้พวกเทพเทวดาฟังนี้เหนื่อยไหม เพราะดูตอนนี้สภาพร่างกายของหลวงปู่ไม่ค่อยพร้อมที่จะรับแขกได้เลย"*** ท่านบอก ***"ตอนแสดงธรรมภายในมันไม่เหนื่อย เพราะเป็นการแสดงด้วยจิต***

ไม่ได้ใช้ธาตุขันธ์แสดง แต่พอถอนจิตออกมาอยู่กับธาตุขันธ์ในปัจจุบันแล้ว มันจะเหนื่อยมาก เพราะธาตุขันธ์เครื่องมือของจิตตอนนี้มันแปรปรวนอ่อนแรงไปมากแล้ว”

กราบเรียนองค์ท่านด้วยความห่วงใยว่า ***“ถ้าธาตุขันธ์ของหลวงปู่ตอนนี้อ่อนแรงไม่พร้อมที่รับแขกภายนอกภายในแบบนี้ นิมนต์หลวงปู่พักก่อน ไม่ต้องฝืนร่างกายตนเองให้ลำบาก พักรักษาร่างกายของตนเองให้เข้าที่เข้าทางเสียก่อน แล้วค่อยออกมารับแขกก็ได้”*** ท่านบอก ***“มันงดไม่ได้ ถ้าคิดเห็นแต่ประโยชน์ตนอย่างเดียว ศาสนาจะไม่ขยายศรัทธา หากคิดเอาแต่ประโยชน์ความสบายของตนเองเป็นหลัก ศาสนาก็จะอายุสั้นลง”*** หลวงปู่ชอบท่านเมตตาสัตว์โลก ทั้งภูมิหยาบ กายละเอียด โดยไม่มีประมาณ โดยที่ท่านไม่ห่วงใยในสังขารธาตุขันธ์ของตนเองเลย พอท่านว่ามาแบบนี้ ตนเองก็ไม่ห้ามท่าน เพราะจะเป็นกรรมขวางธรรมพระอรหันต์โปรดสัตว์

หลวงปู่ชอบบอกที่เขื่อนภูมิพลมีพญานาคตนหนึ่งถูกขังไว้อยู่ที่นั่น พญานาคตนนี้มีนิสัยอันธพาลดุร้าย ไปล่มเรือทำให้มีคนตาย พญานาคตนนี้ล่มเรือพระและชาวบ้านตายมาหลายคนแล้ว พญานาคตนนี้มีฤทธิ์เดชมาก ไม่มีพญานาคตนไหนในแม่ระมิงค์สู้ฤทธิ์ของมันได้ ถ้าพญานาคตนนี้ไม่ถูกขังไว้ มันจะทำร้ายคนและสัตว์ให้ได้รับอันตรายล้มตายเพราะอำนาจฤทธิ์ของมัน

ถามองค์ท่านว่า *“พญานาคตนนี้ถูกขังไว้ยังไง”* หลวงปู่ชอบท่านบอกถูกขังด้วยข่ายฤทธิ์ครอบไว้ ถ้าจิตมันแสดงโทสะ ข่ายฤทธิ์นี้ก็จะบีบรัดตัวมันให้แรงเข้าเท่ากับโทสะที่มันมีในตอนนั้น มันจะเดินทางไปไหนมาไหนหรือจะแสดงฤทธิ์ไม่ได้ เพราะถูกข่ายฤทธิ์นี้ครอบเอาไว้ พญานาคตนนี้จะพ้นจากการถูกขังด้วยเหตุ ๒ ประการ ๑. สำนึกในบาปกรรมของตนเอง ๒. พ้นจากชาติการเกิดเป็นพญานาค แต่ที่ท่านบอกน่ากลัวที่สุด คือพญานาคตนนี้หลังจากพ้นภูมิพญานาคแล้ว จะตกนรกทันที เนื่องจากกรรมปาณาติบาตฆ่ามนุษย์

เวลาหลวงปู่ชอบพูด ท่านจะไอเป็นระยะๆ ยิ่งดึกอากาศหนาว ท่านยิ่งไอถี่หนักขึ้นเรื่อยๆ กราบเรียนองค์ท่านให้พัก มีอะไรค่อยคุยกันวันหน้าก็ได้ แต่หลวงปู่ชอบท่านฝืน

ท่านอยากจะพูดคุยด้วยอยู่อย่างนั้น พออาการไอบรรเทาลง ท่านก็จะพูดทั้งๆ ที่เสียงของท่านนั้นแหบพร่า ท่านบอก ***"ตอนหัวค่ำเราพิจารณาธาตุขันธ์ของตนเอง ปอดทั้งสองข้างเราเป็นฝ้าครึ่งหนึ่ง"*** กราบเรียนองค์ท่านว่า ***"ถ้าอย่างนั้น คืนนี้หลวงปู่ไปหาหมอเลยไหม ถ้าปล่อยไว้ข้ามวันข้ามคืน เดี๋ยวอาการของหลวงปู่จะทรุดหนักลงไปกว่านี้"*** ท่านบอก ***"เราขอพิจารณาฟอกธาตุขันธ์ตนเองก่อน ถ้าไม่ไหวจริงๆ พรุ่งนี้ค่อยว่ากันอีกที"*** ตนเองจึงจัดที่นอนให้องค์ท่านพักธาตุขันธ์

๖ โมงเช้า วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ หลวงปู่ชอบท่านตื่น ตนเองกับครูบาจำเนียร พาหลวงปู่ชอบเข้าห้องน้ำ เอาผ้าชุบน้ำอุ่นเช็ดเนื้อเช็ดตัวให้ท่าน ท่านบอก *"อาการเราไม่ดีขึ้นเลย ฟอกธาตุขันธ์ก็เอาไม่อยู่ ได้แต่ทรงฌานรักษาธาตุขันธ์เอาไว้"* ท่านถาม *"กิจนิมนต์ของเราวันนี้มีอะไรบ้าง"*

เรียนท่านว่า *"วันนี้ตอนเช้าเป็นประธานรับมอบถวายกุฏิ ตอนสาย คุณหญิงอรชร คงสมพงษ์ และคณะ จะมากราบหลวงปู่ จากเที่ยงเป็นต้นไป ครูบาอาจารย์และญาติโยมนิมนต์หลวงปู่นั่งเรือล่องน้ำเมย ช่วงบ่าย เวลาหลวงปู่สะดวก อาจารย์ไสว ถ้ำอินทนิล นิมนต์ไปเมตตาพระเณรที่สำนักสงฆ์ถ้ำอินทนิล"* หลวงปู่ชอบท่านว่า *"ไม่รู้เราจะไปไหวหรือเปล่า ขอดูอาการตนเองก่อน ถ้าไม่ไหว เราก็จะยกเลิกกิจทั้งหมด ยกเว้นงานที่นี่"* (สำนักสงฆ์ห้วยปลาหลด)

ตอนเช้า องค์ท่านหลวงปู่ชอบเป็นประธานสงฆ์รับมอบถวายกุฏิ ที่สำนักสงฆ์ห้วยปลาหลด พระเณรทั้งหมดพากันมานั่งฉันภัตตาหารที่ลานสนามหญ้าข้างกุฏิที่พักรับรองของหลวงปู่ชอบ วันนี้หลวงปู่ชอบท่านฉันอาหารได้ไม่มาก เนื่องจากอาการไข้รบกวนธาตุขันธ์

ตอนสายเก้าโมงกว่า ขณะหลวงปู่ชอบพักอยู่ที่ห้อง มีเฮลิคอปเตอร์บินมาจากกองบินพิษณุโลก มาลงจอดที่ลานสนามหญ้า สำนักสงฆ์ห้วยปลาหลด คุณหญิงอรชร คงสมพงษ์ และคณะผู้ติดตาม เข้ามากราบถวายของ และสนทนากับหลวงปู่ชอบอยู่พักหนึ่ง จากนั้น คุณหญิงอรชรและคณะออกไปแจกของให้กับชาวมูเซอ ห้วยปลาหลด ที่ลานสนามหญ้าข้างที่พักของหลวงปู่ชอบ

ได้ยินเสียงปี่เสียงแคนชาวเขาอยู่ข้างนอก ชะเง้อหน้าต่างมองดูเห็นชาวมูเซอห้วยปลาหลด เต้นรำกันสนุกสนานตามประเพณีรับแขกของพวกเขา หลวงปู่ชอบท่านถามว่า *“เสียงอะไรดังอี้แอ่ๆ อยู่ข้างนอก”* บอกท่านว่า *“ชาวบ้านมูเซอ ห้วยปลาหลดเขาพากันเต้น* ***“จะกือ”*** *ต้อนรับแขกผู้มาเยือน”* หลวงปู่ชอบท่านอยากดูเต้นจะกือของชาวมูเซอ ผู้บันทึกอุ้มหลวงปู่ชอบออกมาดูชาวมูเซอเต้นจะกืออยู่ที่ระเบียงกุฏิ

หลวงปู่ชอบท่านนั่งดูชาวเขาเต้นรำด้วยอาการนิ่งเฉย เป็นบุคลิกประจำองค์ท่าน หลวงปู่ชอบนั่งดูชาวเขาเต้นรำอยู่นาน ท่านมาหัวเราะเอาตอน **“ผู้เฒ่าปี่ซา”** แกเป่าแคนแล้วเคี้ยวหมากไปด้วย ไม่ทราบว่าผู้เฒ่าปี่ซาเป่าแคนจังหวะไหนกันแน่ เป่าแคนอยู่ดีๆ น้ำหมากเกิดไหลเข้าคอ จนผู้เฒ่าปี่ซาสำลักน้ำหมากตนเองไอจนตาถลนเถลือก ทำเอาหลวงปู่ชอบและคนที่ดูผู้เฒ่าปี่ซาเป่าแคนหัวเราะไปตามๆ กัน ด้วยเลือดศิลปินอันเข้มข้นของผู้เฒ่าปี่ซา ขนาดแกไอแค่กๆ อยู่ แกก็ฝืนเป่าแคนต่อไปเพื่อที่จะให้จบเพลง ผู้เฒ่าปี่ซาแกเป่าแคนและไอไปด้วย จนนางรำที่เต้นตามจังหวะปี่แคนของผู้เฒ่าปี่ซาพากันเต้นผิดจังหวะจะโคนกันไปหมด

นางรำคนไหนจะไปเต้นตามจังหวะปี่แคนของแกได้ เพราะเสียงปี่แคนผู้เฒ่าปี่ซาดังออกมาไม่เป็นจังหวะจะเสียง เสียงแคนผู้เฒ่าปี่ซาดังออกมาอี้แค่กๆ เสียงแคนปนเสียงไอ จนมีคนบอกให้ผู้เฒ่าปี่ซาหยุดเป่าแคนเอาไว้ก่อน ผู้เฒ่าปี่ซาแกหยุดเป่าแคนมานั่งเป่าไอของแกอยู่ที่หน้าระเบียงกุฏิที่พักของหลวงปู่ชอบ หลังหายจากไอแล้วผู้เฒ่าปี่ซาพาเมียขึ้นมากราบหลวงปู่ชอบที่ระเบียงกุฏิ

ผู้เฒ่าปี่ซาบอกหลวงปู่ชอบว่า ***“โหลปู่ๆ เมฮาบ่อว่า มาเคอเหโหลปู่ซ่อ มาบ่อมาเคอส่าบ่าเห้อโหลปู่ซ่อตอนเมฮาอายุสิสี่ปี บ้านเก่าเมฮาอยู่เมอป้าวเชใหม่ปุ้นหนา”*** ผู้เฒ่าปี่ซาแกพูดกับหลวงปู่ชอบภาษาคำเมืองสำเนียงชาวเขา ฟังแกพูดแล้วขำดี

แปลคำพูด ผู้เฒ่าปี่ซาพูดกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ คือ ***“หลวงปู่ๆ เมียของเรามันบอกว่า มันเคยเห็นหลวงปู่ชอบ มันเคยใส่บาตรให้หลวงปู่ชอบตอนมันอายุสิบสี่ปี บ้านเก่าเมียของเราอยู่เมืองพร้าวเชียงใหม่นู้น”***

หลวงปู่ชอบท่านถามแม่เฒ่า เมียของผู้เฒ่าปี่ซาว่า ***“ตอนอยู่เมืองพร้าวเคยเห็นท่านอาจารย์ใหญ่มั่นไหม”*** เมียผู้เฒ่าปี่ซาตอบท่านว่า ***“เคยเห็น เคยใส่บาตรให้หลวงปู่มั่น”*** แม่เฒ่าเล่าย้อนความหลังให้หลวงปู่ชอบฟังว่า ***“ตอนนั้นตนเองอยู่บ้านมูเซอ ห้วยน้ำขุ่น*** (เขตอำเภอแม่สรวย จังหวัดเชียงราย) ***อาจารย์มั่นท่านไปบิณฑบาตกับตุ๊ชอบ ตุ๊ขาว ตุ๊ตื้อ ตุ๊ลม”*** *(หลวงปู่ชอบท่านบอกเป็นหลวงปู่พรหม จิรปุญโญ เพราะลูกศิษย์ของหลวงปู่มั่นไม่มีพระชื่อลม น่าจะเพี้ยนจากสำเนียงการพูดแบบชาวเขาของแม่เฒ่าปี่ซาก็เป็นได้ ผู้บันทึก)*

หลวงปู่ชอบท่านถามเมียผู้เฒ่าปี่ซาว่า ***“ใส่บาตรให้ท่านอาจารย์ใหญ่มั่นแล้วรู้สึกยังไงบ้าง”*** เมียผู้เฒ่าปี่ซาบอกว่า ***“ใส่บาตรให้หลวงปู่มั่นแล้วสบายใจดี เวลาใส่บาตรหลวงปู่มั่น ท่านจะยิ้มให้”*** แม่เฒ่าจึงจำติดใจรอยยิ้มขององค์ท่านหลวงปู่มั่นเท่าเดี๋ยวนี้ ฟังแม่เฒ่าพูด เราก็ยังยิ้มตามแก แม่เฒ่า เมียผู้เฒ่าปี่ซา แกบุญหลายจริงๆ ที่ได้ใส่บาตรองค์ท่านหลวงปู่มั่น พระอรหันต์ผู้ยิ่งใหญ่แห่งกึ่งพุทธกาล

ผู้บันทึกถามแม่เฒ่าปี่ซาว่า ***“หลวงปู่มั่นท่านยิ้มเหมือนกับหลวงปู่ชอบไหม”*** แม่เฒ่าบอก ***“ไม่เหมือนกัน เวลาหลวงปู่มั่นยิ้ม แววตาของท่านดูน่าเกรงขาม หลวงปู่ชอบท่านจะยิ้มเหมือนละอ่อน ไม่น่ากลัว”*** ตนเองเห็นด้วยกับแม่เฒ่าปี่ซา รอยยิ้มหลวงปู่ชอบจะเหมือนกับรอยยิ้มของเด็กน้อย

ผู้เฒ่าปี่ซากับเมียคุยกับหลวงปู่ชอบประมาณสิบกว่านาทีก็ลากลับ พอผู้เฒ่าปี่ซากับเมียลากลับ ตนเองพาหลวงปู่ชอบเข้าห้องพักผ่อน หลังเที่ยงวัน อาการไข้ของหลวงปู่ชอบสูงขึ้น ท่านบอก ***“ให้พาเราไปโรงพยาบาล อาการภายในเราตอนนี้ไม่ดีแล้ว”*** ตนเองได้ยินก็เกิดวิตกในอาการของครูบาอาจารย์ ปรกติหลวงปู่ชอบท่านจะไม่ชอบฉันยา ท่านไม่ชอบไปหาหมอ ท่านไม่ชอบไปโรงพยาบาล แต่ครั้งนี้ท่านบอกให้รีบพาเราไปโรงพยาบาลโดยด่วน แสดงว่าอาการภายในของท่านนั้นต้องหนักมากแล้ว

พวกคณะอุปัฏฐากรีบพาหลวงปู่ชอบไปโรงพยาบาลอำเภอแม่สอด ด้วยความทุลักทุเล ตนเองให้หลวงปู่ชอบท่านนั่งบนตัก อุ้มกอดท่านเอาไว้ ตัวหลวงปู่ชอบร้อนมาก

อย่างผิดปรกติ ท่านบอก *“เราหนาวมาก มันหนาวมาจากข้างใน”* ท่านพูดพร้อมกับสั่นสะบั้นขึ้นเป็นระยะๆ เราสันนิษฐานเบื้องต้นว่า อาการของท่านต้องเกิดจากปอดชื้นอย่างแน่นอน เพราะอาการแบบนี้ของหลวงปู่ชอบตนเองเคยเห็นมาก่อน

ถึงโรงพยาบาลอำเภอแม่สอด มีนางพยาบาลคนหนึ่งเดินมาถามหลวงปู่ชอบว่า ***“หลวงตาเป็นอะไรถึงได้มาหาหมอ”*** หลวงปู่ชอบท่านบอกนางพยาบาลว่า ***“เป็นไข้”*** จากนั้นพยาบาลโรงพยาบาลแม่สอดเปิดห้องพิเศษให้หลวงปู่ชอบและคณะติดตามเข้าพัก

คืนวันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๙ หลวงปู่ชอบและคณะอุปัฏฐาก พักที่โรงพยาบาลแม่สอด กำหนดการที่หลวงปู่ชอบท่านจะเดินทางไปพักที่ถ้ำช้างร้องและถ้ำอินทนิลนั้น ตนเองแจ้งเลื่อนกำหนดการทั้งหมดออกไปก่อน เนื่องจากต้องดูอาการครูบาอาจารย์

ที่โรงพยาบาลแม่สอด

เช้าวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ อาการไข้ขององค์ท่านหลวงปู่ชอบดีขึ้นบ้างเล็กน้อย เสียงพูดของท่านเปลี่ยนไปเพราะหลอดลมอักเสบ เนื่องจากท่านไออย่างหนักตอนประมาณแปดโมงกว่าๆ หลวงปู่ชอบท่านได้ยินเสียงเด็กผู้ชายร้องไห้ดังมาจากอาคารอีกหลังหนึ่งในโรงพยาบาลแม่สอด ท่านบอกให้ไปดูว่าเด็กน้อยคนนี้ทำไมถึงร้องไห้เสียงดัง ตนเองเดินไปดูตามที่หลวงปู่ชอบท่านบอก เห็นเด็กผู้ชายคนหนึ่งอายุประมาณ ๗-๘ ปี กำลังถูกหมอถอนฟันให้ ที่เด็กคนนี้ร้องเพราะเจ็บที่ถูกหมอถอนฟันผุ

ตนเองกลับมารายงานให้หลวงปู่ชอบท่านทราบ ยังไม่ทันได้พูดอะไรขึ้นมา หลวงปู่ชอบท่านพูดขึ้นมาก่อนว่า *“หมอดึงแข่วเด็กน้อยบ้อ”* (หมอถอนฟันเด็กน้อยหรือ) เรานึกขำในคำพูดของท่าน เมื่อครูบาอาจารย์ท่านรู้อยู่แล้วว่าหมอกำลังถอนฟันให้เด็กแล้วทำไมต้องให้เราเดินไปดูด้วยตนเองอีก คิดในใจ หลวงปู่ชอบท่านต้องการให้เราเป็นพยานในความรู้ขององค์ท่าน

เวลาเก้าโมงกว่า มีผู้หญิงคนหนึ่งอายุประมาณ ๔๐ ปี ผู้หญิงคนนี้ลักษณะผิวขาวเหลือง สูงไม่น้อยกว่า ๑๘๐ เซนติเมตร ครูบาจำเนียร พระอุปัฏฐากหลวงปู่ชอบ สูง ๑๗๕ เซนติเมตร ยืนอยู่ไม่ห่างจากผู้หญิงคนนี้มากนัก ครูบาจำเนียรยังดูเตี้ยกว่าผู้หญิงคนนี้อย่างเห็นได้ชัด ผู้หญิงคนนี้นุ่งผ้าซิ่นแบบชาวไทยใหญ่ มัดเกล้ามวยผม มีปิ่นปักกลางมวยผม ลักษณะของเธอมีสง่าราศีองอาจน่าเกรงขามมาก ตอนเห็นผู้หญิงคนนี้ครั้งแรก เรายังรู้สึกเกรงในอำนาจที่มีในตัวเขาจนยากที่เราจะอธิบาย ตนเองไม่เคยเกรงกลัวอำนาจผู้หญิงคนไหน แต่กับผู้หญิงคนนี้ เรากับแปลกที่รู้สึกเกรงกลัวเกรงใจในตัวของเธอ ทั้งๆ ที่เรากับเขาก็ไม่เคยพบหน้าค่าตากันมาก่อน กิริยาหลวงปู่ชอบเวลาผู้หญิงคนนี้เข้ามาหา องค์ท่านจะสำรวมนิ่งในกิริยาจนผิดปรกติอย่างที่เราไม่เคยเห็นท่านปฏิบัติแบบนี้กับใครมาก่อน

ผู้หญิงคนนี้เธอมาพร้อมกับผู้ติดตาม ๕ คน เป็นผู้ชาย ๔ คน ผู้หญิง ๑ คน ลักษณะการแต่งตัวของผู้ติดตามจะด้อยอาภรณ์และเครื่องประดับกว่าผู้หญิงคนนี้ กิริยาของผู้ติดตามจะแสดงความอ่อนน้อมเคารพผู้หญิงคนนี้เหมือนกับว่าเป็นบ่าวไพร่ในเวียงวัง จนเราคิดว่าผู้หญิงคนนี้เธอเป็นเจ้าขุนมูลนางเก่า ผู้ชายที่ติดตามผู้หญิงคนนี้มา นั่งอยู่ห่างจากเราประมาณ ๑ เมตร ผู้ชายคนนี้เขาอุ้มบาตรสแตนเลสไว้ในมือ ๑ ใบ บาตรใบนี้กะดูด้วยสายตาประมาณขนาดแปดนิ้วครึ่ง ผู้หญิงอีกคนถือพานพวงมาลัยร้อยด้วยดอกมะลิซ้อน

ตนเองถามผู้หญิงคนนี้ว่า *"มาจากไหน"* เพื่อเป็นการทักทายให้เกิดความคุ้นเคย พอว่าจบ ถูกหลวงปู่ชอบท่านปักสายตาขึงใส่เป็นเชิงเตือนห้ามไม่ให้พูด ปรกติเราจะถามจะทักใครที่มาหาองค์ท่าน หลวงปู่ชอบท่านก็ไม่เคยห้ามปราม หรือใช้สายตาเป็นเชิงห้ามปรามเรา มีแต่ท่านจะบอกให้เราเป็นผู้พูดผู้ถามแทนท่าน แต่กับผู้หญิงคนนี้ เราก็แปลกใจ ทำไมท่านถึงต้องห้ามไม่ให้เราพูดเราถาม หลวงปู่ชอบท่านพูดกับผู้หญิงคนนี้เป็นภาษาอีสานว่า ***"ฮู้ได้จั่งใด๋ว่าเฮาอยู่นี่"***

ผู้หญิงคนนี้พนมมือตอบองค์ท่านเป็นภาษากลางว่า ***"ข้าพเจ้าทราบข่าวจากญาติทางนี้ บอกว่าท่านพระอาจารย์ป่วยมารักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลแม่สอด ข้าพเจ้า***

เป็นห่วง อยากมากราบท่านพระอาจารย์มาก ข้าพเจ้าพาญาติพี่น้องข้ามฝั่งมากราบท่านพระอาจารย์ เกรงว่าวันนี้พระอาจารย์จะไม่อยู่ที่นี่ ข้าพเจ้าจึงรีบมากราบเพื่อมาขอพรจากท่านพระอาจารย์”

คำพูดคำจาผู้หญิงคนนี้ เหมือนเธอมีความสนิทชิดเชื้อกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบมานาน กิริยาคำพูดขององค์ท่านหลวงปู่ชอบก็ดูเหมือนกับว่ารู้จักมักคุ้นกันกับผู้หญิงคนนี้เป็นอย่างดี ตนเองอยู่กับองค์ท่านหลวงปู่ชอบมา ๓ ปี ก็ไม่เคยเห็นผู้หญิงคนนี้มาก่อนเลย และไม่เคยได้ยินหลวงปู่ชอบพูดให้ฟังว่าท่านรู้จักมักจี่กับผู้คนญาติโยมแถวนี้ มีแต่เคยเห็นคนทางเมืองตากไปทำบุญกับองค์ท่านที่เมืองเลย แต่ไม่ใช่กลุ่มผู้หญิงคนนี้

หลวงปู่ชอบพูดกับผู้หญิงคนนี้ว่า ***“ยินดีที่มาเยี่ยมมายามเฮา พากันมาหลายคนบ่”*** ผู้หญิงคนนี้ตอบหลวงปู่ชอบว่า ***“พากันมาทั้งหมด ๘ เจ้าค่ะ”*** เรานับคนที่มากับเธอตั้งแต่แรกที่เข้ามาในห้องหลวงปู่ ตนเองนับแล้วนับอีก นับยังไงก็มีแค่ ๖ คนเท่านั้น มีผู้หญิง ๒ คน ผู้ชาย ๔ คน ที่เธอว่า ๘ นั้น อีก ๒ คน นี้อยู่ที่ไหน เพราะนอกห้องหลวงปู่ชอบก็ไม่มีใครอยู่ข้างนอก เราตกเลขหรือว่าเขาตกเลข ตนเองสงสัยตั้งแต่การมาของผู้หญิงคนนี้และคณะตั้งแต่ต้นแล้ว

เราถามผู้หญิงคนนี้ว่า ***“มา ๘ คน หรือว่า ๖ คน”*** เธอแสดงอาการอึกอักที่จะตอบคำถามของเรา เราถามผู้ชายคนที่นั่งห่างจากเรา ๑ เมตร ***“โยมมากันทั้งหมดกี่คน”*** ผู้ชายคนนี้ไม่ตอบคำถามเรา เขาได้แต่ยิ้มก้มหน้า ไม่สบตากับเราอีก อ้ายคนนี้ก็มาแปลกอีกคน ตนเองสงสัยจึงถามหลวงปู่ชอบไปตรงๆ ว่า ***“หลวงปู่ โยมพวกนี้เป็นใครมาจากไหนกันแน่”*** (มาสำนึกได้ทีหลังตอนเฝ้าหลวงปู่ชอบอยู่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา กรุงเทพฯ การถามแบบนี้ เป็นการถามที่เสียมารยาทต่อครูบาอาจารย์มาก เพราะความอยากรู้มากของตนเอง จึงทำให้เสียมารยาทธรรมเนียมธรรมนิสัยของผู้เป็นลูกศิษย์)

หลวงปู่ชอบท่านทำตาดุใส่ ท่านดุต่อหน้าหมู่คณะและแขก ***“อยู่ซื่อๆ แน่ อย่าเว่าหลาย”*** (อยู่เฉยๆ หน่อย อย่าพูดมาก) ถูกครูบาอาจารย์ตำหนิอย่างนี้ ตนเองก็ปิด

ปากเงียบ ความสงสัยในใจนั้นกลับมีมากขึ้นกว่าเดิม ผู้หญิงคนนี้ถามหลวงปู่ชอบว่า ***“ท่านอาจารย์ยังจำภาษาพม่าได้ไหม”*** หลวงปู่ชอบท่านตอบผู้หญิงคนนี้สั้นๆ ว่า ***“อือ”***

จากนั้นผู้หญิงคนนี้พูดภาษาพม่ากับหลวงปู่ชอบ โดยไม่มีภาษาไทยหลุดปนออกมาแม้แต่คำเดียว คล้ายกับเขาไม่ต้องการให้เราและหมู่คณะพระเณรที่เฝ้าหลวงปู่ชอบในขณะนั้นรู้คำรู้ความที่เธอกำลังสนทนากับหลวงปู่ชอบ ขณะที่ผู้หญิงคนนี้พูดภาษาพม่ากับหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบท่านนั่งสำรวมนิ่งหลับตาฟังผู้หญิงคนนี้พูดอยู่ตลอด พอผู้หญิงคนนี้พูดจบ หลวงปู่ชอบท่านก็ลืมตาขึ้นมาพูดภาษาพม่ากับเธอ

หลวงปู่ชอบท่านพูดภาษาพม่าได้คล่องแคล่วชัดเจนมากจนเราแปลกใจ เคยได้ยินแต่หลวงปู่ชอบบอกว่าท่านอยู่เมืองพม่ามานาน จนสามารถพูดและเทศน์เป็นภาษาพม่า ภาษาไทยใหญ่ ได้อย่างคล่องปากไม่ติดขัด ก็เพิ่งมาประจักษ์กับหูกับตาในวันนี้ที่ได้ยินหลวงปู่ชอบท่านพูดภาษาพม่า ถ้าเป็นภาษาไทยใหญ่ ตนเองพอฟังรู้เรื่องบ้าง เพราะเคยอยู่กับชาวไทยใหญ่ แต่ภาษาพม่านี้ ยอมรับตรงๆ ว่าไม่รู้เรื่องสักคำเลย

ผู้หญิงคนนี้สนทนากับหลวงปู่ชอบด้วยภาษาพม่าประมาณ ๑๐ นาที ก่อนที่เธอจะลากลับ ผู้หญิงคนนี้เธอพูดภาษาไทยภาคกลางกับหลวงปู่ชอบ เธอขอโอกาสสวดมนต์ถวายหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบท่านนั่งนิ่งเป็นเชิงรับในน้ำใจของเธอ หลวงปู่ชอบท่านจะนั่งหลับตาฟังเสียงสวดมนต์ของผู้หญิงคนนี้และคณะ

ผู้หญิงคนนี้กับคณะของเธอสวดมนต์บทอะไรก็ไม่รู้ ตนเองและพระเณรที่เฝ้าหลวงปู่ชอบไม่มีใครรู้สักองค์เลย ไม่เคยได้ยินบทสวดมนต์นี้มาก่อน เรื่องสวดมนต์ในเจ็ดตำนาน สิบสองตำนาน และสวดมนต์บทกาลเฉพาะนั้น เราสวดได้ทั้งหมด แต่พอได้ยินบทสวดมนต์ที่ผู้หญิงคนนี้และเหล่าบริวารของเธอสวดถวายองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่โรงพยาบาลแม่สอด นึกไม่ออก เพราะไม่เคยได้ยินได้ฟังจากที่ไหนมาก่อนเลย

เสียงผู้หญิงคนนี้และบริวารเวลาเปล่งเสียงออกมามีอำนาจมาก เสียงพวกเขาดังกังวานชัดเจน เสียงสวดมนต์จะแหลมคล้ายเสียงงูจงอาง ฟังแล้วขนลุก เสียงสวดแหลมหวีดลักษณะแบบนี้ ตนเองเคยได้ยินตอนไปพักอยู่วัดถ้ำผาจม ตำบลเวียงผางคำ

อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย เอาเรื่องนี้มาเล่าให้หลวงปู่ชอบท่านฟัง หลวงปู่ชอบท่านบอกเป็นเสียงพญานาคร่ายมนต์

ก่อนที่ผู้หญิงคนนี้กับคณะจะลากลับ เธอขอพรจากหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบให้พรเธอทั้งที่เสียงของท่านตอนนั้นแผ่วเบาแหบพร่ามาก หลวงปู่ชอบท่านให้พรผู้หญิงคนนี้ว่า ***“สัพพีตีโย..ไปจนถึงอายุวัณโณ สุขัง พลัง”*** แล้วท่านว่าต่อท้ายว่า ***“ขอให้เป็นสุขเป็นสุข”*** ขณะหลวงปู่ชอบท่านให้พร ผู้หญิงคนนี้และคณะจะพากันหมอบกราบลงกับพื้น พอหลวงปู่ชอบท่านให้พรจบ ผู้หญิงคนนี้และคณะรับว่า ***“สาธุ”*** สามครั้ง จากนั้นผู้หญิงคนนี้เธอขอลาองค์ท่านหลวงปู่ชอบกลับ

พอผู้หญิงคนนี้และคณะออกไปจากห้อง หลวงปู่ชอบท่านก็หลับตา ไม่พูดจากับใครอีกเลย ตนเองประคองหลวงปู่ชอบนอน จัดท่าให้ท่านเรียบร้อยแล้ว รีบออกไปดูนอกห้องเพราะอยากรู้ว่าผู้หญิงคนนี้เป็นใครกันแน่ พอออกมาดูนอกห้อง ก็ไม่มีใครทั้งๆ ที่เรากับเขาทิ้งระยะห่างกันแค่ชั่วเวลาประเดี๋ยวเดียว ตนเองเดินตามออกไปดูจนเกือบจะถึงหน้าโรงพยาบาลอำเภอแม่สอด เห็นพระอาจารย์สุเชาว์ (สำนักสงฆ์สามหมื่นทุ่ง) กับโยมผู้ชายหนึ่งคน โยมผู้หญิงหนึ่งคน กำลังจะมาเยี่ยมองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ตนเองถามพระอาจารย์สุเชาว์ว่า ***“เห็นโยมผู้หญิงสองคนกับโยมผู้ชายสี่คนเดินสวนทางออกไปหรือไม่”*** (ทางเดินอาคารหลังนี้มีทางเข้าออกเพียงทางเดียว) พระอาจารย์สุเชาว์กับโยมบอกว่า ***“ไม่เห็นมีใครเดินสวนออกมาเลย”*** ตอนนั้นเราไม่สะดวกที่จะถามหลวงปู่ชอบในเรื่องนี้ (จบบันทึก วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔)

ต่อบันทึก อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก หลังจากหลวงปู่ชอบ ฐานสโม กลับมาวัดป่าโคกมน ท่านเล่าเรื่องตอนพักรักษาอยู่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญาให้พระเณรฟัง ท่านบอกมีพญานาคเทพเทวดาหลายชั้นภูมิมาเยี่ยมขอพรฟังธรรมกับท่านจำนวนมาก มีเทวดาสองแม่ลูกอยู่ภูบักได๋ อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จำแลงเป็นมนุษย์มาสวด **“โพชฌังคะปะริตตัง”** ถวายท่าน ท่านพิจารณาธรรมโพชฌงค์ ๗ ที่เทวดาสองแม่ลูกสวดถวาย ทำให้ท่านฟื้นป่วยได้เร็วขึ้น จนคุณหมอปัญญา ส่งสัมพันธ์ บอก ***“หลวงปู่ชอบท่านมีบุญมาก ท่านมีเทวดามาช่วยรักษาธาตุขันธ์ของท่าน”***

ท่านบอก ***“ตอนอยู่โรงพยาบาลแม่สอด มีมเหสีพญานาคราช เขื่อนภูมิพล มากราบเราที่โรงพยาบาล นางพญานาคราชกับบริวารพากันเจริญ “มนต์อายุวัฒนะนาคราช” ถวายเราให้ฟื้น นางนาคราชนิมนต์เราให้ทรงธาตุขันธ์อยู่โปรดสัตว์อีก ป่วยครั้งนี้เรารอดได้เพราะเทพเทวดากับหมอปัญญาพากันรักษาเอาไว้ ถ้าพวกนี้เขาไม่รักษาไว้เราก็กะจะไม่อยู่แล้ว เรากะจะละขันธ์ที่เดียวกันกับอาจารย์คำดี”*** (หลวงปู่คำดี ปภาโส ท่านละขันธ์ที่ห้อง ๓๑๔ โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา กรุงเทพฯ ซึ่งเป็นห้องเดียวกันที่หลวงปู่ชอบพักรักษาเวลาท่านเข้ารักษาตัวที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา)

ถามองค์ท่านว่า ***“ที่โรงพยาบาลแม่สอด ใช่ผู้หญิงตัวใหญ่ๆ สูงๆ ใช่ไหมที่เป็นผู้สวดมนต์อายุวัฒนะนาคราช”*** หลวงปู่ชอบบอก ***“หญิงผู้นี้แหละที่เป็นพญานาคจำแลงมา”***

ถามท่านว่า ***“เขานิมนต์หลวงปู่ให้ทรงธาตุขันธ์ตอนไหน”*** หลวงปู่ชอบบอก ***“ตอนเขาพูดภาษาพม่า”*** ถามองค์ท่าน ***“มนต์อายุวัฒนะนาคราช” นี้มีอยู่ในตำราบทสวดเล่มไหน”*** หลวงปู่ชอบท่านบอก ***“ไม่มีในตำราบทสวดของพวกเรา เป็นมนต์บทสวดเฉพาะของพวกนาคาพญานาค พวกเขามักจะเจริญมนต์บทนี้เพื่อให้ตนเองและผู้อื่นมีความสุข อายุยืน”***

พอคุยกับท่านถึงตรงนี้ ตนเองนึกขึ้นมาได้ว่า บาตรกับพวงมาลัยที่เขานำมาถวายหลวงปู่ชอบในวันนั้นหายังไม่เจอ เพราะตอนออกจากโรงพยาบาลแม่สอด วันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ ตนเองก็ดูแต่หลวงปู่ชอบ ไม่ได้สนใจของอะไรที่ใครนำมาถวาย พอถึงโรงพยาบาลแพทย์ปัญญา ถามหมู่เพื่อนถึงบาตรที่โยมถวาย *“มีใครเก็บเอามาบ้างไหม”* หมู่คณะแต่ละองค์ก็คิดว่าท่านนั้นท่านนี้เป็นผู้เก็บมา สุดท้ายก็ไม่มีใครเห็นบาตรใบนี้กับพวงมาลัยนั้นเลย

หลวงปู่ชอบท่านบอก *“ของพวกนี้เป็นสมมุติสักการะ เป็นมายาวัตถุ ไม่ใช่วัตถุของแท้ พอเราเผลอแล้ว ของพวกนี้ก็จะอันตรธานไปเอง”* องค์ท่านเปรียบให้ฟังเหมือนกับน้ำแข็ง พอเราปล่อยทิ้งไว้ มันก็จะละลายหายไปเอง

ยานอกกะดี ยาในกะดี

ตอนสายวันที่ ๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ หลังจากแขกพิเศษที่มาจากเขื่อนภูมิพลกลับไปแล้ว พระอาจารย์สุชิน ปริปุณโณ (วัดธรรมสถิต ตำบลกระเฉด อำเภอเมือง จังหวัดระยอง) ท่านมาเยี่ยมหลวงปู่ชอบที่โรงพยาบาลแม่สอด พระอาจารย์ชินบอกว่า *“วันนี้ที่แม่สอดไม่มีเครื่องบินมาลง ถ้าจะนำหลวงปู่ชอบมารักษาที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา กรุงเทพฯ จะต้องเดินทางด้วยรถยนต์เท่านั้น หรือไม่ก็รอขึ้นเครื่องลงไปในวันพรุ่งนี้ อาการหลวงปู่ชอบน่าเป็นห่วง ช้าเพียงวันเดียวก็ไม่ได้”* คณะอุปัฏฐากจึงตัดสินใจพาหลวงปู่ชอบมาโรงพยาบาลแพทย์ปัญญาโดยทางรถยนต์ พระอาจารย์สุชินท่านจัดรถวอลโว่สีดำให้หลวงปู่ชอบนั่งเพื่อความสะดวกในธาตุขันธ์ของท่าน

หลวงปู่ชอบท่านแวะเมตตาพระเณรที่วัดถ้ำอินทนิล ประมาณ ๕ นาที โดยท่านนั่งอยู่ในรถยนต์ให้พระเณรกราบ พระอาจารย์ไสว เจ้าอาวาสวัดถ้ำอินทนิล นำพระบรมสารีริกธาตุที่เตรียมจะบรรจุในเจดีย์วัดถ้ำอินทนิลมาให้หลวงปู่ชอบดู หลวงปู่ชอบท่านดูอยู่ครู่หนึ่ง แล้วบอกให้พระอาจารย์ไสวนำไปบรรจุเอง

คณะหลวงปู่ชอบเดินทางมาถึงโรงพยาบาลแพทย์ปัญญา กรุงเทพฯ เวลาทุ่มกว่า มีโยมเมืองเลยลูกศิษย์ใกล้ชิดหลวงปู่ชอบ ๔ คน มารออยู่ที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา โยมบอก ทราบเรื่องจากอาจารย์เฉลียวโทรไปบอกว่าหลวงปู่ไม่สบายอาการหนัก พวกตนเป็นห่วง จึงพากันเดินทางมารอหลวงปู่ที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา

นายแพทย์ปัญญา ส่งสัมพันธ์ เจ้าของโรงพยาบาลแพทย์ปัญญา นิมนต์หลวงปู่ชอบทำการเอ็กซเรย์ ผลเอ็กซเรย์ออกมาว่าหลวงปู่ชอบท่านเป็นปอดชื้น มีน้ำในปอดมาก จึงทำให้ท่านเป็นไข้สั่น คุณหมอปัญญาจัดยาขับน้ำและยาแก้ไข้ถวายหลวงปู่ชอบ คุณหมอปัญญาบอก ***“ครูบา พรุ่งนี้ถ้าหลวงปู่ตื่นจากจำวัตรแล้ว อย่าเพิ่งให้ท่านฉันน้ำฉันอาหาร พรุ่งนี้ผมจะนิมนต์หลวงปู่ท่านมาเอ็กซเรย์ดูปอดอีกครั้งเพื่อให้แน่ใจ”*** ถามคุณหมอปัญญาว่า ***“อาการของหลวงปู่ชอบท่านหนักไหม”*** คุณหมอปัญญาบอก

“หนักเอาการเหมือนกันครูบา ถ้ายาขับน้ำไม่สามารถช่วยได้ ผมคงต้องเจาะท้องหลวงปู่เพื่อดูดน้ำออกจากปอดของท่าน” หลังเอ็กซเรย์ทราบผลในเบื้องต้นแล้ว ทางคุณหมอปัญญากราบนิมนต์องค์ท่านหลวงปู่ชอบเข้าพักรักษาอาการอาพาธที่ห้อง ๓๑๔

*(หมายเหตุ ห้อง ๓๑๔ โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา เป็นห้องที่**หลวงปู่คำดี ปภาโส วัดถ้ำผาปู่ อำเภอเมือง จังหวัดเลย** ท่านละขันธ์ หลังหลวงปู่คำดีท่านละขันธ์ที่ห้องนี้แล้ว ทางคุณหมอปัญญาจึงจัดเป็นห้องพักรักษาองค์ท่านหลวงปู่ชอบ และครูบาอาจารย์ที่มาพักรักษาที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา)*

เช้าวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ พาครูบาอาจารย์เข้าห้องน้ำ เอาผ้าชุบน้ำอุ่นเช็ดหน้าเช็ดตัวให้ท่าน จัดไม้เกียให้ท่านแปรงปาก เรียนองค์ท่านว่า *“วันนี้หมอปัญญานิมนต์หลวงปู่ไปเอ็กซเรย์อีกครั้ง”* หลวงปู่ชอบถาม *“เอ๊กกะเลคืออีหยังโบ้ย”* ตนเองนึกขำคำพูดครูบาอาจารย์ กราบเรียนขยายความให้ท่านฟังว่า *“หมอปัญญาเพิ่นขอนิมนต์หลวงปู่ให้ไปตรวจเบิ่งปอดอีกเทื่อหนึ่ง หมอปัญญาเพิ่นให้นิมนต์หลวงปู่ไปนอนกลั้นหายใจอยู่บนเตียงไฟวาบ”* พอบอกเตียงไฟวาบ ท่านยิ้ม หลวงปู่ชอบท่านจะเรียกเตียงเอ็กซเรย์ว่า **“เตียงไฟวาบ”**

ท่านว่า *“มื่อคืน เฮาเบิ่งอาการเจ้าของป่วยเทื่อนี้หนักเติบโบ้ย* (ป่วยครั้งนี้หนักมากไอ้หนู) *ตอนนี้แคนแน่แล้ว* (ตอนนี้ดีขึ้นบ้างแล้ว) *เฮาเอาจิตฟอกขันธ์เจ้าของเบิ่ดคืน ขันธมารนิมนต์เฮาวางขันธ์ห้า พระมานิมนต์* ***“อาจารย์อย่าฟ้าวไป*** (อาจารย์อย่าเพิ่งรีบไป) ***อยู่โปรดสัตว์นำกันก่อน”*** *เทวดาภูบักไดมาเยี่ยมเฮา”*

หลังเสร็จธุระส่วนตัวแล้ว ผู้บันทึกพาหลวงปู่ชอบเข้าห้องเอ็กซเรย์ หลังเอ็กซเรย์แล้ว คุณหมอปัญญาเอาฟิล์มเอ็กซเรย์ไปส่องดู ภาพเมื่อวานกับวันนี้ต่างกันมาก เมื่อวานปอดหลวงปู่ชอบเป็นฝ้าขาวเกือบทั้งหมด แต่วันนี้ฝ้าขาวมีเล็กน้อย คุณหมอปัญญาบอก ***“น้ำในปอดหลวงปู่ลดลงไปมาก”*** คุณหมอปัญญานิมนต์หลวงปู่ชอบเอ็กซเรย์ซ้ำอีกครั้ง เพื่อความแน่ใจ ผลเอ็กซเรย์ทั้งสองครั้ง ปรากฏน้ำในปอดของท่านลดลงไปจริง คุณหมอปัญญาบอกผู้บันทึก ***“เทวดาช่วยผมรักษาหลวงปู่ด้วยกัน เมื่อวานน้ำท่วมปอด***

ของท่านเกือบจะทั้งหมด ดูฟิล์มเอ็กซเรย์ ผมตกใจเลย คนธรรมดาเราถึงขั้นนี้อยู่ไม่ได้แล้ว หลวงปู่ชอบท่านมีเทวดารักษา ผมรักษาท่านมาหลายปี เห็นความอัศจรรย์ในบารมีของท่านหลายครั้ง นี่ก็อีกครั้งหนึ่งที่หลวงปู่ชอบท่านทำให้ผมเห็น”

หลังเอ็กซเรย์เสร็จแล้ว ตนเองพาหลวงปู่ชอบกลับห้องพักเพื่อฉันภัตตาหาร ถวายยาแก้ไข้สองเม็ดให้ครูบาอาจารย์ฉันตามที่คุณหมอปัญญาจัดให้ หลังฉันภัตตาหารแล้ว คุณหมอปัญญาเข้ามาคุยกับหลวงปู่ชอบเป็นการส่วนตัว คุณหมอปัญญากราบเรียนหลวงปู่ชอบให้ทราบเรื่องผลการเอ็กซเรย์ คุณหมอปัญญากราบเรียนองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า ***“เมื่อวานน้ำในปอดหลวงปู่มีมาก ผมเห็นแล้ววิตก วันนี้น้ำในปอดหลวงปู่ลดลงจนเกือบเป็นปรกติ อาการไข้ก็ลดลงจนจะเป็นปรกติ ถ้าวันนี้น้ำในปอดหลวงปู่ไม่ลดลง ผมจะขอโอกาสเจาะท้องหลวงปู่ดูดเอาน้ำในปอดออก ตอนนี้อาการหลวงปู่ดีขึ้นจนผมอัศจรรย์ใจ หลวงปู่ใช้ธรรมรักษาตัวเองหรือครับ อาการจึงได้หายเร็วแบบนี้”***

หลวงปู่ชอบตอบคุณหมอปัญญาว่า ***“อือ ได้ยาดี ยานอกกะดี ยาในกะดี”***

ถามคุณหมอปัญญาถึงยาที่เอาให้หลวงปู่ชอบท่านฉันเมื่อวาน ที่เมืองเลยมีไหม คุณหมอปัญญาบอกที่เมืองเลยก็มี คุณหมอบอกชื่อยาให้ทราบ เรานั้นถึงบางอ้อ เพราะคิดไม่ออก ถ้ารู้ว่าเป็นยาตัวนี้ จะเอาให้หลวงปู่ชอบท่านฉันตั้งแต่อยู่บ้านมูเซอห้วยปลาหลดแล้ว หลวงปู่ชอบท่านว่าให้ ***“อยากฮู้หยังแต่ละอย่าง ให้ผ่านโง่ไปก่อน”***

โพชฌงค์ธรรม เทวดาสองแม่ลูก ภูบักได

เวลาประมาณหนึ่งทุ่ม วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๔ โยมเม้ง (คุณกวงเม้ง แซ่เล้า) พาคณะมากราบหลวงปู่ชอบที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา โยมเม้งถาม *“อาการหลวงปู่ดีขึ้นไหมครับ”* หลวงปู่ชอบท่านตอบโยมเม้ง *“แคนแน่แล้ว แต่ยังบ่หายขาด”* (ดีขึ้นบ้างแล้ว แต่ยังไม่หายขาด) โยมเม้งกล่าว *“นิมนต์หลวงปู่หายไวๆ อยู่กับลูกศิษย์ไปนานๆ”* หลวงปู่ชอบท่านตอบสั้นๆ ว่า *“อือ”* ผู้บันทึกชวนโยมเม้งกับคณะมานั่งคุยกันอยู่ทางปลายเท้าหลวงปู่ชอบ เพื่ออยากให้ครูบาอาจารย์ได้พักผ่อน

นั่งคุยกับโยมเม้งไม่นานเท่าไหร่ ได้ยินเสียงพูด *“ขอกราบท่านพระอาจารย์ชอบได้ไหมเจ้าคะ”* หันไปมอง เห็นผู้หญิงสองคนยืนอยู่ตรงประตูในห้องพักของหลวงปู่ชอบ ผู้หญิงคนหนึ่งอายุประมาณห้าสิบกว่าปี ผู้หญิงอีกคนอายุประมาณยี่สิบกลางๆ ทั้งสองคนมีหน้าตาคล้ายกัน การแต่งกายก็เหมือนกัน ลักษณะการแต่งกายของผู้หญิงทั้งสองคนคล้ายคนทำงานออฟฟิศ

ตนเองสงสัยว่าผู้หญิงสองคนนี้เข้ามาในห้องพักของหลวงปู่ชอบได้ยังไง หลังโยมเม้งและคณะเข้ามาแล้ว ตนเองบอกเณรบิ่ง (สามเณรทำนอง ไชยแสง) เฝ้าหน้าห้องเอาไว้ อย่าให้ใครเข้ามา ถ้ามีใครจะมากราบหลวงปู่ ก็บอกให้เขารอเข้าเวลาเดียวตอนทำวัตรสวดมนต์สองทุ่ม แต่ตอนผู้หญิงสองคนนี้เข้ามาในห้อง ไม่มีใครได้ยินเสียงประตูเปิดเลย ถามผู้ที่อยู่ในห้องด้วยกัน *“ได้ยินเสียงประตูเปิดมั้ย”* ทุกคนส่ายหน้าบอกเหมือนกัน *“ไม่ได้ยิน”* ปรกติห้องที่หลวงปู่ชอบท่านพัก เวลาใครเข้าออกจะได้ยินเสียงเปิดปิดประตูดังออดแอดทุกครั้ง

ขณะผู้หญิงสองคนนี้กำลังกราบหลวงปู่ชอบ ตนเองออกไปถามเณรบิ่งที่เฝ้าหน้าห้องว่า *“ได้ให้ใครเข้าไปในห้องหลวงปู่หรือไม่”* เณรบิ่งบอก *“ไม่ได้ให้ใครเข้าไป”* *“เห็นใครเดินเข้าไปเองมั้ย”* เณรบิ่งบอก *“ไม่เห็น ตนเองอยู่หน้าห้องตลอด”* ชี้ให้เณรบิ่งดู *“ผู้หญิงสองคนนี้ เขาเข้าไปในห้องหลวงปู่ชอบได้ยังไง”* เณรบิ่งเห็นผู้หญิงสองคนนี้แล้วแสดงอาการแปลกใจออกมา บอกเณรบิ่ง *“อย่าพูดอะไรมาก ให้สังเกตดูผู้หญิงสองคนนี้ไว้ให้ดี”*

ถาม *“โยมรู้ได้ยังไงว่าหลวงปู่ชอบท่านพักอยู่ที่นี่”* ผู้หญิงที่มีอายุบอก *“ญาติทางเพชรบูรณ์แจ้งให้ทราบ”*

ถาม *“โยมอยู่กรุงเทพหรือ”* เขาบอก *“ไม่ได้อยู่กรุงเทพ อยู่ใกล้ๆ กับเพชรบูรณ์”*

ถาม *“โยมมากันกี่คน”* เขาตอบ *“มากับลูกสาว”*

ถาม *“โยมพากันขับมาจากเพชรบูรณ์เลยหรือ”* ผู้หญิงคนนี้เขาไม่ตอบ เขาหันไป

มองหลวงปู่ชอบ แสดงนัยกิริยาไม่อยากให้เราถามอะไรเขาอีก ผู้หญิงคนที่เป็นลูกสาว ตั้งแต่เข้ามาในห้อง เขาจะนั่งมองหลวงปู่ชอบอย่างเดียว ไม่พูดจากับใคร

หลวงปู่ชอบลืมตาขึ้นมาเห็นผู้หญิงสองแม่ลูกนี้ ท่านยิ้มให้เหมือนคนเราได้เห็นหน้าคนรู้จักกัน ท่านถามผู้หญิงคนที่เป็นแม่ว่า ***"ฮู้จั่งได๋ว่าเฮาอยู่นี่"*** ผู้หญิงคนนี้ตอบท่าน ***"ญาติอยู่เพชรบูรณ์บอก โยมกับลูกสาวจะมาสวดโพชฌงค์ถวายท่านอาจารย์"*** หลวงปู่ชอบนิ่งพิจารณาอยู่พักหนึ่ง ท่านจึงตอบสองแม่ลูกนี้ว่า ***"อือ"***

ท่านบอกจัดที่ให้ใหม่ เราจะภาวนาฟังธรรม ตนเองจัดหมอนพิงหลังให้ครูบาอาจารย์ ห่มผ้าจีวรให้อย่างเรียบร้อย ถอดหมวกออกให้ท่าน ขณะจัดความเรียบร้อยให้หลวงปู่ชอบท่านปักตาใส่เป็นสัญญาณเตือนให้สำรวม ตนเองอยากจะร่วมสวดโพชฌงค์ถวายครูบาอาจารย์ จึงขอโอกาส ท่านบอก *"ฟังซื่อๆ ให้โยมเขาสวด"* ท่านก็นั่งหลับตาภาวนา

นั่งสังเกตดูผู้หญิงสองคนนี้อยู่ข้างหลวงปู่ชอบ คิดสงสัยผู้หญิงสองคน คำพูดคำจาของเขากับหลวงปู่ชอบเหมือนรู้จักกันมาก่อน อยู่กับครูบาอาจารย์สามปี ตนเองก็ไม่เคยเห็นผู้หญิงสองคนนี้มาก่อนเลย และไม่เคยเห็นหลวงปู่ชอบท่านอนุญาตให้ใครมาสวดมนต์ **"โพชฌงค์"** ถวายในเวลาที่ท่านอาพาธ

ผู้หญิงสองแม่ลูกคู่นี้สวดมนต์ **"โพชฌงค์"** (ธรรม ๗ อย่างของผู้มุ่งหวังความสำเร็จ) ได้คล่องแคล่ว โดยไม่เปิดหนังสือสวดมนต์ที่เราเอาให้พวกเขาดูเลย เสียงสวดมนต์ของเขาดังกังวานยังกับมีคนเป็นร้อยร่วมสวด อักขระฐานกรณ์ที่ผู้หญิงสองคนนี้สวดสาธยาย ต่างกับสำเนียงเสียงมคธที่เราคุ้นเคย ซึ่งตนเองก็ไม่เคยได้ยินสำเนียงมคธคาถาแบบนี้จากที่ไหนมาก่อน ทั้งที่เรานั้นก็เป็นผู้หนึ่งที่สวดมคธคาถาได้ชัดเจนในการออกเสียงควบคำ

ตอนสองแม่ลูกคู่นี้สวดมนต์โพชฌงค์ ๗ ถวาย หลวงปู่ชอบท่านจะนั่งหลับตาภาวนาฟังโดยไม่ขยับตัวให้เห็นเลย องค์ท่านจะนั่งหลับตานิ่งไม่ไหวติง ไม่ต่างอะไรกับคนที่สิ้นลมหายใจ ตนเองนั่งสังเกตดูอยู่นานจึงว่าผู้หญิงสองแม่ลูกคู่นี้เขาไม่ใช่

คนเราธรรมดา ผู้หญิงทั้งสองไม่มีเงารูป เมื่อต้องแสงไฟเหมือนคนเราทั่วไป เวลาทั้งสองสวดมนต์ไม่ขยับปากให้เห็นแม้แต่ครั้งเดียว แต่เสียงสวดมนต์ของพวกเขาจะดังกังวานออกมาอย่างต่อเนื่อง ไม่มีสะดุดแม้แต่ครั้งเดียว เราจึงหายสงสัยว่าผู้หญิงสองแม่ลูกคู่นี้เข้ามาในห้องพักของหลวงปู่ชอบได้ยังไง โดยที่ผู้เฝ้าหน้าประตูไม่เห็นเขาเข้ามาหรือผู้ที่อยู่ในห้องก็ไม่มีใครได้ยินเสียงเปิดประตู

พอผู้หญิงสองแม่ลูกคู่นี้สวดมนต์ธรรม **"โพชฌงค์"** ครบ ๗ จบ เขาทั้งสองกล่าวคำ ***"สาธุ"*** แล้วก้มกราบหลวงปู่ชอบเพียงครั้งเดียว ไม่ได้กราบสามครั้งเหมือนกับคนเราทั่วไปเวลากราบพระสงฆ์องค์เณร ตอนผู้หญิงทั้งสองกล่าวคำ *"สาธุ"* นั้น เสียงพวกเขามีอำนาจมาก คำสาธุการของพวกเขาดังคำรณ จนทุกคนที่นั่งอยู่ในห้องสัมผัสรับรู้ได้

หลวงปู่ชอบท่านยกมือขึ้นกล่าวคำ ***"สาธุ"*** แสดงอนุโมทนารับ กิริยาแบบนี้ของครูบาอาจารย์ท่านจะไม่ค่อยแสดงออกให้โยมเห็น เป็นสิ่งที่อัศจรรย์มาก หลังจากหลวงปู่ชอบท่านภาวนาฟังธรรม **"โพชฌงค์"** ที่สองแม่ลูกร่วมกันสวดถวาย แววตาของท่านดูสดชื่นขึ้นมาทันตาเห็น หน้าขององค์ท่านมีสีฝาดแดงขึ้นมา ถ้าหน้าของหลวงปู่ชอบแดงฝาดเลือดให้เห็น นั่นหมายถึงสุขภาพธาตุขันธ์ขององค์ท่านสมบูรณ์

องค์ท่านบอกผู้หญิงสองแม่ลูกว่า *"ถ้าบ่ฟ้าว กะอยู่ไหว้พระสวดมนต์กับพระเณรก่อน"* (ถ้าไม่รีบ ก็ให้อยู่ไหว้พระสวดมนต์กับพระเณรก่อน) ผู้หญิงทั้งสองพนมมือขึ้นเป็นเชิงตอบรับ แล้วพากันขยับไปนั่งชิดฝาฝนังใกล้ทางเข้าห้องน้ำ นั่งก้มหน้าสำรวมในกิริยา เห็นแล้วน่าเลื่อมใส พอพระเณรญาติโยมพร้อมกันแล้ว อาจารย์เหลียว (เฉลียว วรกิจโจ) เจ้าอาวาสวัดป่าโคกมน นำทำวัตรสวดมนต์ โดยตนเองเป็นผู้รับ หันทะ มะยัง ต้นเสียง

หลังไหว้พระสวดมนต์แล้ว ญาติโยมพากันกราบขอสนทนาธรรมกับหลวงปู่ชอบ ตนรับหน้าที่เป็นผู้แปลคำพูดของหลวงปู่ชอบจากภาษาอีสานเป็นภาษากลางให้โยมที่ฟังได้เข้าใจ ระหว่างหลวงปู่ชอบท่านสนทนากับลูกศิษย์นั้น ผู้หญิงสองแม่ลูกคู่นี้เขาจะนั่งหลับตาฟังอยู่ข้างหลังของเรา

วันนี้หลวงปู่ชอบท่านคุยกับลูกศิษย์มากเป็นพิเศษ จนไม่มีใครอยากจะลาท่านกลับ หลวงปู่ชอบพูดเรื่องการไปเที่ยววิเวกของท่านตามสถานที่ต่างๆ ในเชียงใหม่ และประเทศพม่า และเรื่องเทพเทวดาแต่ละสถานที่มาเยี่ยมท่าน

หลวงปู่ชอบสนทนากับลูกศิษย์ประมาณครึ่งชั่วโมง ตนเองมัวแต่ดูแลหลวงปู่ชอบอยู่ หันไปดูอีกที ไม่รู้ว่าสองแม่ลูกคู่นี้เขาไปกันตอนไหน เพราะตอนนั้นจะมีคนเข้าออกในห้องอย่างต่อเนื่อง ถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***“สองแม่ลูกคู่นี้เขาไปตอนไหน”*** ท่านบอก ***“ไปหว่างหนึ่งนี้บ่เห็นบ่ เขาฮอดเมืองเลยแล้ว”*** (ไปเมื่อสักครู่นี้ไม่เห็นหรือ เขาถึงเมืองเลยแล้ว) ถามท่าน ***“พวกนี้เขาคือไปเร็วมาเร็วแท้”*** ท่านบอก ***“พวกนี้เวลาไปเวลามาไม่มีอะไรขัดข้องสำหรับพวกเขา แค่อึดใจเขาก็ไปได้ถึงไหนต่อไหน”***

วัดแพทย์ปัญญา

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม พักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญาได้สองวัน อาการไข้ขององค์ท่านก็หายเป็นปรกติ ช่วงพักฟื้นอยู่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญานั้น หลวงปู่ชอบท่านจะออกมานั่งรถเข็นจงกรมอยู่ประจำ ไม่ต่างอะไรกับตอนที่ท่านอยู่วัด

มีเรื่องขำขันเรื่องหนึ่ง ตอนหลวงปู่ชอบท่านพักรักษาตัวอยู่ที่โรงพยาบาลแพทย์ปัญญา หลวงปู่ชอบเห็นนางพยาบาลใส่ชุดขาว ท่านคิดว่าเป็นแม่ชี ขณะโยมเกรียงศักดิ์กำลังเข็นรถจงกรมให้หลวงปู่ชอบอยู่ หลวงปู่ชอบท่านกวักมือเรียกผู้บันทึกให้เข้ามาหา หลวงปู่ชอบท่านถามผู้บันทึกว่า *“โบ้ยๆ วัดนี้วัดอีหยัง คือมีแม่ขาวแม่ชีหลายแท้”* ผู้บันทึกนึกขำในคำพูดของหลวงปู่ชอบ กราบเรียนองค์ท่านให้ทราบว่า *“ที่นี่มันบ่แม่นวัดเด้อหลวงปู่ ที่นี่คือโรงพยาบาลแพทย์ปัญญา”* หลวงปู่ชอบ *“วัดแพทย์ปัญญาบ้อ เฮาบ่เคยได้ยินจักเทื่อชื่อวัดนี้”*

พอดีตอนนั้นมีนางพยาบาลคนหนึ่งเดินผ่านมา ตนเองเรียกนางพยาบาลคนนี้ให้เธอมายืนยันกับหลวงปู่ชอบว่าที่นี่เป็นโรงพยาบาล และผู้หญิงที่แต่งชุดขาวคือนางพยาบาล ไม่ใช่แม่ชี

หลวงปู่ชอบท่านถามนางพยาบาลคนนี้ว่า *“แม่ขาวบวชมานานแล้วบ้อ”* นางพยาบาลคนนี้เธอทำหน้างงๆ ไม่เข้าใจในภาษาอีสานที่หลวงปู่ชอบท่านถาม ตนเองจึงอธิบายแปลคำพูดของหลวงปู่ชอบให้นางพยาบาลคนนี้ฟัง พอนางพยาบาลคนนี้เธอเข้าใจในคำถามของหลวงปู่ชอบแล้ว เธอยิ้มอย่างอายๆ ตอบองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า *“หนูยังไม่ได้บวชเป็นแม่ชีเจ้าค่ะ หนูเป็นนางพยาบาล ไม่ได้เป็นแม่ชีเจ้าค่ะหลวงปู่”*

พอรู้ว่าผู้หญิงแต่งชุดขาวนั้นไม่ใช่แม่ชี แต่เป็นนางพยาบาล หลวงปู่ชอบท่านพูดกับนางพยาบาลคนนี้ว่า *“จั๊กแหล่ว* (ไม่รู้สิ) *เห็นผู้หญิงแต่งชุดขาวเดินไปเดินมา เฮากะคึดว่าเป็นแม่ขาว แม่ชี เฮากะคึดอยู่ นี่วัดอีหยังมันคือมีแม่ขาวแม่ชีหลายแท้”*

ทุกคนที่ฟังพอได้ยินหลวงปู่ชอบท่านพูดแบบนี้ พากันหัวเราะครื่มทั้งวง หลวงปู่ชอบท่านก็อดหัวเราะไว้ไม่อยู่ ท่านว่า *“เฮาว่าอยู่ วัดอีหยังคือมีแต่แม่ขาวแม่ชีหลายแท้ หาพระเณรอยู่ในวัดกะบ่มีจั๊กองค์ คึดอยู่ วัดนี่ผู้ใด๋เป็นเจ้าอาวาส บัดใด๋แท้* (ที่ไหนได้) *หมอปัญญาเพิ่นเป็นเจ้าอาวาสวัดนี่น้อ”* พระเณรญาติโยมพากันหัวเราะในคำพูดของหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบเวลาท่านอยากให้ลูกศิษย์ขำขัน ท่านมักจะพูดอะไรออกมาแบบซื่อๆ ใสๆ ให้ลูกศิษย์ได้น้ำตาเล็ดอยู่เรื่อย

พญานาคน้ำตกไนแองการ่า

วันอังคาร ที่ ๑๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๔ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม รับนิมนต์จากลูกศิษย์เมืองบัฟฟาโล่ เดินทางไปชมน้ำตกไนแองการ่า คณะติดตามองค์ท่านไปชมน้ำตกไนแองการ่ามี ท่านเจ้าคุณมหาสมาน สิริปุญโญ (พระนิเทศศาสนคุณ) วัดธรรมบูชา ท่านเจ้าคุณมหาประสาท ปัญญาธโร (พระเทพวรคุณ เจ้าอาวาสวัดบรมนิวาส) พระอาจารย์เฉลียว วรกิจโจ พระอาจารย์แสง จิรวัฒฑโก พระอาจารย์อำนวย กันตาจาโร พระวีระศักดิ์ ธีรภัทโท (ครูบากล้วย ผู้บันทึก) ลูกศิษย์ฆราวาสติดตาม มีคุณแม่จ้อย (อาจารย์จันทร์นวล พรมมาส) ท้าวกุ้ง ชาวลาว สัญชาติอเมริกัน และโยมชาวลาวอยู่เมืองบัฟฟาโร่อีกสี่คน ร่วมเดินทางไปชมน้ำตกไนแองการ่า

ออกเดินทางจากเมืองบัปฟาโร่มาที่น้ำตกไนแองการ่า ใช้เวลาประมาณสี่สิบนาที วันนี้แสงแดดแรงมากจนองค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกให้เอาแว่นตากันแดดใส่ให้องค์ท่าน ก่อนถึงน้ำตกไนแองการ่าอีกไม่กี่ไมล์ เริ่มเห็นไอน้ำลอยฟ่องบนอากาศ โยมที่มาด้วยชี้บอกพิกัดของน้ำตกให้องค์ท่านหลวงปู่ชอบดู หลวงปู่ชอบท่านมองดูไอน้ำบนอากาศอย่างสนใจ ไม่พูดจากับใครจนเดินทางมาถึงน้ำตกไนแองการ่า

ถึงน้ำตกไนแองการ่า สังเกตดูองค์ท่านเงียบขรึม ไม่พูดจากับใครๆ ไม่ว่าโยมว่าพระจะถามอะไร องค์ท่านก็ไม่อู้จาด้วย หลังคณะองค์ท่านหลวงปู่ชอบอยู่ที่นี่ได้พักหนึ่ง ฟ้าที่แจ้งจางปางก็ครึ้มฝน มองดูรอบบริเวณน้ำตกไนแองการ่ามีแสงแดดส่องตามปรกติ เพียงแต่บริเวณที่หลวงปู่ชอบอยู่เท่านั้นที่มีเมฆมัวมาจากทางฝั่งประเทศแคนาดา

เมฆก้อนนี้ก่อตัวขึ้นมาได้ไม่นาน ฝนก็ตกลงมา คณะทั้งหมดจึงพากันเข้าไปหลบฝนที่ร้านขายของที่ระลึกให้กับนักท่องเที่ยว หลบฝนกันอยู่ที่นี่ประมาณสิบนาที ฝนก็ซาเซา แต่เมฆมัวเหนือน้ำตกไนแองการ่ายังเค้ารูปแม่เบี้ย ผู้บันทึกท้วงเมฆทรงงูแผ่แม่เบี้ย ถูกองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่าให้ *“อยู่ซื่อๆ แหน้ อย่าปากหลาย บ่เคยเห็นบ่”* (อยู่เฉยๆ อย่าพูดมาก ไม่เคยเห็นหรือ) องค์ท่านบอกให้เราสำรวมปากสำรวมคำ

พอฝนหยุดตก จึงพากันออกจากร้านขายของที่ระลึก เลาะชมน้ำตกไนแองการ่า เลาะชมน้ำตกไนแองการ่าได้ไม่ถึงสิบนาที ฝนก็เทลงมาอีกรอบ ฝนครั้งที่สองนี้ตกหนักยังกับฝนนางแมวเซิ้งบั้งไฟ คณะทั้งหมดจึงพาองค์ท่านหลวงปู่ชอบเข้าไปหลบฝนที่อาคารเช่าชุดนักท่องเที่ยวลงไปชมน้ำตก ระหว่างหลบฝนกันอยู่ที่นี่ องค์ท่านบอก *“กลับเดี๋ยวนี้”* เรียนองค์ท่านว่า *“ให้ฝนหยุดตกก่อนแล้วค่อยกลับกัน”* ถูกท่านว่าให้ ***“ย่านอีหยังกับฝน ฝนมันบ่ซึมเข้าไปในใจคนคือกิเลสดอก”***

พอฝนหยุดตกแล้ว คณะที่กลับพร้อมกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ มีพระอาจารย์แสง พระอาจารย์อำนวย และโยมชาวลาว เมืองบัฟฟาโล่ อีกสี่คน คณะอยู่ชมน้ำตก มีท่านเจ้าคุณมหาสมาน (พระนิเทศศาสนคุณ) ท่านเจ้าคุณมหาประสาท (พระเทพวรคุณ)

อาจารย์เหลียว ผู้บันทึก แม่จ้อย ท้าวกุ้ง พากันอยู่ที่น้ำตกไนแองการ่าร่วมสองชั่วโมง จึงกลับมาสมทบกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบที่บ้านโยมชาวลาว เมืองบัฟฟาโล่ คืนนี้คณะทั้งหมดพากันพักที่บ้านของโยมชาวลาว เมืองบัฟฟาโล่

หลังทำวัตรสวดมนต์ตอนเย็นแล้ว องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอก *“คืนนี้ถ้าใครง่วงก็ให้ไปนอนที่อื่น อย่ามานอนข้างเรา”* รุ่นพี่แต่ละท่านบอก *“มื้อนี่เมื่อยหลายกล้วย ขอไปพักที่อื่นก่อน รอบดึกถึงจะเข้ามาช่วยดูแลพ่อแม่ครูบาอาจารย์”* ปรากฏไม่มีใครมาสักคน ตนเองเป็นนายเวรพาพ่อแม่ครูอาจารย์ออกไปจงกรมอยู่ถนนหน้าที่พักจนถึงสี่ทุ่ม องค์ท่านจึงบอกเลิก

ระหว่างนวดเส้นถวาย พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านถามว่า *“อยู่น้ำตกท่านเห็นอะไรไหม”* ตนเองถามท่าน ***“อยู่ที่นั่นมีอะไรหรือขอรับ”*** องค์ท่านบอก ***“อยู่น้ำตก*** (ไนแองการ่า) ***มีพวกอินเดียนพวกฝรั่งตายเพราะรบกันอยู่นั่นหลาย พวกนี้พากันมาขอให้เราอุทิศบุญให้ ผู้มีวาสนาต่อกัน เรากะโปรดเอาได้ ผู้บ่มีวาสนาต่อกัน เรากะโปรดเขาบ่ได้ เราโปรดสัตว์อยู่นั่นให้ไปจุติใหม่เป็นพัน ผู้มีกรรมดีกะได้เกิดเป็นมนุษย์ ผู้มีกรรมบาปหยาบหนามาจองจึง กะได้ไปเกิดเป็นเดรัจฉาน เกิดเป็นกากะมี เกิดเป็นกระต่ายกระรอก กระแต กะมี เกิดเป็นนกเป็นหนูกะมี ผู้บ่มีชนกกรรมนำเกิด กะยังอยู่นั่นอีกต่อไป รอผู้มีวาสนามาโปรดเอา หรือรอพ้นกรรม”***

องค์ท่านบอก ***“อยู่น้ำตกมีพญานาคตระกูลฉัพพยาปุตตะ พ่อลูก ขึ้นมาอนุโมทนาบุญ ตอนเราแผ่เมตตาโปรดสัตว์ผู้ข้องคาอยู่นั่น พญานาคสองพ่อลูกแสดงอนุโมทนาแผ่พังพานบังแดดบันดาลฝน ฝนที่ตกใส่พวกเราคือฝนเกิดจากพญานาคแสดงเทวฤทธิ์ บ่แม่นฝนโลกฤดูกาล พญานาคฉัพพยาปุตตะเขาแสดงเทวฤทธิ์ให้พวกท่านเห็นเป็นพยาน”*** พอได้ยินหลวงปู่ชอบท่านบอกที่น้ำตกไนแองการ่ามีพญานาค ตนเองประหลาดใจมากในเรื่องนี้ ถ้าเป็นเรื่องเทพเทวดามากราบเยี่ยมขอฟังธรรมกับองค์ท่านที่วัดพุทธรัตนาราม เมืองเคลเลอร์ รัฐเท็กซัส เรื่องนี้องค์ท่านจะบอกให้ทราบแทบทุกวัน จนตนเองบันทึกบ้างไม่บันทึกบ้าง แต่วันนี้ตนเองประหลาดใจที่พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านบอก อยู่ประเทศสหรัฐอเมริกา เมืองฝรั่งมังค่า ก็มี **“พญานาค”**

เรียนถามองค์ท่านว่า ***“ทำไมพญานาคถึงมาอยู่ที่อเมริกา ทำไมพวกเขาไม่ไปอยู่ทางเมืองไทยหรือประเทศชาติบ้านเมืองที่เกี่ยวข้องกับพระพุทธศาสนา เมืองฝรั่งอย่างอเมริกานี้ เขาก็ไม่ได้นับถือพระพุทธศาสนาเป็นหลักเป็นฐานเหมือนกับพวกเรา ทำไมพญานาคเขาถึงได้มาเกี่ยวข้องด้วย”***

องค์ท่านบอก ***“เกี่ยวที่กรรม พญานาคตระกูลฉัพพยาปุตตะผู้นี้ เขาอยู่ที่นี่มาก่อนที่ผู้คนจะเข้ามาอยู่เสียอีก พญานาคอยู่น้ำตก*** (ไนแองการ่า) ***เขามีอายุได้สามหมื่นปีแล้ว ประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่งตั้งมาไม่กี่ร้อยปีเอง ท่านคิดเอาว่าใครมาอยู่ที่นี่ก่อนกัน”***

คิดตามองค์ท่าน ประเทศสหรัฐอเมริกาเพิ่งตั้งประเทศมาได้ประมาณสองร้อยกว่าปีเศษที่ผ่านมา อายุประเทศชาติบ้านเมืองของเขานั้นไม่เกินกันมากกับกรุงรัตนโกสินทร์ศรีสยามของประเทศไทยเรา

พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านบอก *“ดึกคืนนี้ พญานาคฉัพพยาปุตตะเขาจะพาบริวารมาฟังธรรมกับเรา ให้ท่านสำรวมไว้ อย่าเป็นลิงเป็นค่างตามใจตนเอง ถ้าง่วงก็ให้พิงฝาหลับเอา อย่ามานอนขวางเป็นตะเข้ขวางคลองเป็นอันขาด พวกเทพเทวดาเขาจะตำหนิสารูปเอาได้”*

เฝ้าองค์ท่านอยู่ถึงตีสี่กว่า ได้ยินเสียงพ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเคาะกระโถนดังก๊อกๆ บอกสัญญาณ ท่านบอก *“นั่งถาน”* (เข้าห้องน้ำ) พาองค์ท่านนั่งถาน เอาผ้าชุบน้ำอุ่นเช็ดหน้าเช็ดตัว จัดโกทาไม้เกียให้องค์ท่านขัดเหงือกแปรงฟัน พาองค์ท่านมานั่งเก้าอี้นวดเส้นถวายกายภาพ ระหว่างนวดเส้นถวาย พ่อแม่ครูอาจารย์ท่านเล่าเรื่องเมื่อคืนที่ผ่านมาให้ฟัง ท่านบอก ***“พญานาคฉัพพยาปุตตะ*** จำแลงเป็นมนุษย์ผู้ชาย *แต่งกายด้วยผ้าม่อฮ่อม พาบริวารชายหญิงมาหาเรา พวกนาคาหญิงนั่งทางซ้าย พวกนาคาชายนั่งทางขวา พญานาคฉัพพยาปุตตะ ขอให้เราแสดงธรรม* ***“เปตะพลีบุญ”*** *ให้ฟัง”*

เรียนถามท่าน ***“เปตะพลีบุญ คือธรรมอะไรหรือขอรับ”*** ท่านบอก ***“เปตะพลีบุญ คือบุญที่เราอุทิศให้กับบรรพบุรุษญาติมิตรผู้เกี่ยวข้อง ต้นทางสายบุญทั้งหลายเกิดจาก***

จิตที่เป็นกุศล คำว่า "จิตเป็นกุศล" คือ จิตมีปัญญาในการทำความดี บุญทุกอย่างนั้นเริ่มต้นจากเจตนาที่ดีก่อน เปรียบดังสาครไหลลงทะเลหลวง บุญกุศลทั้งหลายที่กระทำมานั้น สุดท้ายปลายทางจะไหลลงไปรวมกันที่มหาสมุทรทะเลหลวง นิพพานธาตุ"

ท่านบอก พอคณะพญานาคฉัพพยาปุตตะลาจากไป มีเทวดานางหนึ่งแต่งกายด้วยอาภรณ์นุ่งขาว เข้ามานมัสการองค์ท่าน เทวดาตนนี้บอกท่านว่า ***"ข้าพเจ้าเป็นเทวดามาจากสวรรค์ตาวะติงสา"*** (สวรรค์ชั้นดาวดึงส์) นางเทวดาตนนี้บอกองค์ท่านว่าชาติที่แล้วตอนเป็นมนุษย์ ตนเองเกิดเป็นคนชาวเมืองอุตรดิตถ์ นางเทวดาตนนี้ทราบจากหมู่เทพเทวดาว่าองค์ท่านจะเดินทางไปเมตตาพุทธบริษัทที่เมืองวอชิงตัน นางเทวดาตนนี้จึงมานิมนต์องค์ท่านให้ไปโปรดลูกสาวเขาที่เป็นคนไทยอาศัยอยู่ในเมืองวอชิงตัน แม่นางเทวดาตนนี้ได้จำแลงรูปร่างหน้าตาลูกสาวเขาให้องค์ท่านเห็นในนิมิต

พ่อแม่ครูอาจารย์บอก ***"เฮาบ่ได้นอนเลยโบ้ย เฮาโปรดสัตว์ภายในภูมิต่างๆ อยู่เบิ่ดคืน ตั้งแต่มาจำพรรษาอยู่อเมริกา คืนนี้หมู่เทพเทวดาเขาพากันมาหาเฮาหลายกว่าทุกครั้ง พระยาอินทร์กะมา มื่ออื่น พระยาอินทร์เขาจะพาบริวารมาหาเฮาอยู่วัดญาณรังษี"***

เปรตแม่ตุ๊หลวง

วันที่ ๑๖ เดือนพฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๓๕ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม พักที่วัดแห่งหนึ่งในจังหวัดเลย

เวลาประมาณสามทุ่ม ท่านชี้มือไปที่หน้าห้องพัก ผู้บันทึกถาม *"พ่อแม่ครูอาจารย์จะออกไปนอกห้องไหม"* ท่านบอกว่า *"ไม่"*

หลวงปู่ชอบท่านถามผู้บันทึกกับพระบิ่ง ฐานธัมโม (ทำนอง ไชยแสง) ว่า *"พวกท่านเห็นเปรตนั่งอยู่หน้าประตูห้องพักของเราไหม"* ผู้บันทึกกับท่านบิ่งตอบองค์ท่านเหมือนกันว่า *"ไม่เห็นขอรับ"* ถูกองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่าให้ *"พวกตาหมากขามขี้ เปรตมันมาปรากฏโตกะยังบ่เห็นมันอีก"*

หลวงปู่ชอบท่านบอกเปรตตนนี้เป็นเปรตผู้หญิง มาขอให้องค์ท่านอุทิศบุญกุศลให้กับเขา ท่านบอก ***“เราไม่สามารถอุทิศบุญให้กับเปรตผู้หญิงตนนี้ได้ เพราะกรรมของเขายังหนักอยู่”*** องค์ท่านกับเปรตผู้หญิงตนนี้ไม่มีวาสนาที่จะสงเคราะห์ธรรมกันได้ ท่านบอกเปรตตนนี้เป็นผู้หญิงใส่เสื้อขาว นุ่งผ้าถุงสีดำ เหมือนคนจำศีลอุโบสถ มือข้างหนึ่งถือข้าวสาร มืออีกข้างหนึ่งถือหน่อไม้ดิบ

ท่านบอกเปรตผู้หญิงตนนี้มาขอข้าวกินกับท่าน เปรตผู้หญิงตนนี้บอกท่านว่า ***“ตั้งแต่ตายไปข้าน้อยยังไม่ได้กินข้าวเลย มีแต่ข้าวสารในมือถือไปถือมา กินก็ไม่ได้ หน่อไม้ดิบกินก็ไม่ได้ ได้แต่เดินแบกของเหล่านี้ไปมารอบวัด”*** องค์ท่านบอก ***“เราเห็นเปรตตนนี้เดินแบกหน่อไม้ดิบกับถุงข้าวสารเดินร้องไห้อยู่ในวัดนี้หลายครั้งแล้ว จนเราสังเวชใจ”***

หลวงปู่ชอบท่านบอกถึงบุพกรรมของเปรตผู้หญิงตนนี้ให้ฟังว่า *“เปรตผู้หญิงตนนี้เป็นแม่ของตุ๊หลวง เจ้าอาวาสวัดนี้ อาศัยว่าลูกตนเองเป็นสมภารเจ้าวัด พออยากได้อยากกินอะไรในวัด ก็หยิบฉวยเอาไปโดยพลการ ใครห้ามใครบอกก็ไม่ฟัง บางคนห้ามก็ถูกผู้หญิงคนนี้ต่อว่าด่าทอด้วยคำหยาบคาย นานเข้าเลยไม่มีใครสนใจที่จะห้ามปราม ลูกชายเป็นสมภารก็ไม่เคยห้ามปรามตักเตือนการกระทำของแม่ตนเอง ปล่อยเฉยเลยไป จนทำให้แม่ตนเองได้ใจ ทำกรรมไปเรื่อยๆ พอผู้หญิงคนนี้ตายไป จิตติดข้องในกรรมที่ตนเองเคยเอาของวัดไปกินไปใช้โดยวิสาสะ บาปกรรมนี้จึงส่งผลให้เขาได้มาเกิดเป็นเปรตอยู่ในอารามวัดแห่งนี้เพื่อใช้กรรม”*

ฟังองค์ท่านหลวงปู่ชอบพูดแล้ว ตนเองรู้สึกสลดใจในกรรมที่ผู้หญิงคนนี้ต้องมาเป็นเปรต เพราะความเห็นแก่ปากท้องของตนเองโดยขาดการยับยั้งช่างใจ ส่วนตัวตนเองไม่เคยรู้จักกับผู้หญิงคนนี้มาก่อน เคยเห็นแต่ภาพถ่ายสมัยที่ผู้หญิงคนนี้ยังมีชีวิตอยู่ที่องค์ท่านหลวงปู่ชอบชี้ให้ดู องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกผู้หญิงคนนี้ตายเมื่อปี ๒๕๓๑ งานทำบุญอุทิศให้ผู้หญิงคนนี้ พระลูกชายของเขามานิมนต์องค์ท่านไปเป็นประธาน แต่ท่านไม่สามารถสงเคราะห์ธรรมเขาได้ เนื่องจากไม่มีวาสนาสงเคราะห์ธรรมกันมาก่อน

องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกตุ๊หลวงเจ้าวัดองค์นี้ให้ทราบถึงภูมิที่อยู่แม่ของท่าน ตุ๊หลวงท่านนี้เมื่อทราบถึงความลำบากในภพภูมิที่แม่ตนเองเป็นอยู่ ท่านขอองค์ท่านหลวงปู่ชอบจะทำบุญอุทิศให้กับโยมแม่ของตนเอง องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกสมภารท่านนี้ว่า ***“ถึงท่านจะทำบุญให้โยมแม่ของท่าน แม่ท่านก็รับไม่ได้ เพราะโยมแม่ของท่านถือทิฐิว่าตนเองเป็นแม่ จึงไม่มีใจเคารพยำเกรงในตัวของท่าน โยมแม่ท่านตอนเป็นคนเขาไม่เคารพในพระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ ความไม่เคารพในธรรมของเขา จึงเป็นกำแพงบาปปิดกั้นทางบุญ กรรมของโยมแม่ท่าน เราหรือใครก็ช่วยไม่ได้”***

อาจารย์สมภารท่านนี้ถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบว่า ***“อีกนานไหมที่โยมแม่ของกระผมจะพ้นจากวิสัยภูมิเปรต”*** องค์ท่านหลวงปู่ชอบบอกสมภารท่านนี้ว่า ***“จากนี้อีก ๗,๐๐๐ ปี โยมแม่ท่านถึงจะพ้นจากภูมินี้ ออกจากนี่ โยมแม่ท่านจะตกนรกเพราะกรรมปาณาติบาตของเขา โยมแม่ของท่านจะตกนรกอีก ๔๐,๐๐๐ ปี ถึงจะได้ขึ้นมาเกิดเป็นเดรัจฉาน เกิดเป็นเดรัจฉานให้เขาฆ่าอีกหลายชาติจนนับไม่ถ้วน จากนี้อีกสองพุทธันดร โยมแม่ท่านถึงจะได้มาเกิดเป็นมนุษย์กับเขาอีก”***

พอองค์ท่านหลวงปู่ชอบเล่าให้ฟัง อาจารย์สมภารเจ้าอาวาสวัดท่านนี้ถึงกับร้องไห้ต่อหน้าองค์ท่านหลวงปู่ชอบ เพราะสงสารโยมแม่ตนเอง ตนเองนั่งดูเห็นสมภารท่านนี้ร้องไห้ เราก็ได้แต่คิดเห็นใจท่าน กราบเรียนท่านสมภารเจ้าวัด *“เรื่องนี้กระผมขอบันทึกไว้เพื่อเป็นเรื่องเตือนใจในธรรมได้ไหม จิตใจของกระผมไม่ได้คิดลบหลู่ในบุพการีของใคร”* พระอาจารย์ท่านนี้ขอให้ตนเองบันทึกเรื่องนี้ไว้ในอัตตชีวประวัติหลวงปู่ชอบ เพื่อเป็นเรื่องเตือนใจญาติพี่น้องของนักบวช หรือคนรับใช้ใกล้ชิดครูบาอาจารย์ ให้เห็นถึงดาบสองคมระหว่างบุญกับบาป เรื่องบุญบาปนี้ **หลวงพ่อสีทน สีลธโน วัดถ้ำผาปู่** ท่านบอกเราเสมอ ***“คมดาบถ้าไม่รู้จัก ก็จะเชือดคอตนเอง”***

องค์ท่านหลวงปู่ชอบเอ่ยชื่อเสียงเรียงนามผู้หญิงคนนี้ให้ฟัง ตนเองไม่เอ่ยชื่อเสียงเรียงนามมาเปิดเผยด้วยเกรงโทษหมิ่น ที่นำบันทึกเรื่องนี้มาเขียนให้ได้รู้ก็เพื่อเป็นคติสอนใจเท่านั้น ทีแรกคิดว่าจะไม่นำเรื่องนี้มาเขียนในหนังสือชีวประวัติพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ฉบับคณะอุปัฏฐากเรียบเรียง แต่ได้ปรึกษากับหมู่คณะครูบา–

อาจารย์ที่เคยได้ฟังเรื่องนี้มาด้วยกัน หมู่คณะครูบาอาจารย์ที่ร่วมเรียบเรียงเห็นพ้องกันควรนำเรื่องนี้มาเขียนเปิดเผยเพื่อเป็นคติสอนใจแก่สาธุชนผู้ใฝ่ดี อย่างน้อยคนที่เขากำลังมีพฤติกรรมแบบนี้อยู่ เมื่อได้อ่าน เขาจะมีสติฉุกคิดขึ้นมาได้บ้าง เผื่อปัญญาทางดีจะได้เกิดขึ้นกับเขา

แม่วัวขาว

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ ตนเองกับครูบาทองพูน เณรกุน เณรเมี่ยง พากันมาเฝ้าหลวงปู่ชอบที่ห้องพักศาลาบำเพ็ญกุศล วัดป่าโคกมน หลวงปู่ชอบท่านจงกรมอยู่หน้าห้องพัก

เกือบ ๕ ทุ่ม เณรกุนมาบอกว่า *“หลวงปู่ชอบท่านมีเรื่องจะคุยด้วย”* ตนเองจึงมาหาองค์ท่านและถามท่านว่า *“ครูอาจารย์มีเรื่องอะไรหรือ”* ท่านถามว่า *“มีเงินอยู่เท่าไร”* บอกท่านว่า *“มีอยู่สองพัน เก็บไว้กับโยม”*

ท่านบอก *“มันไม่พอ เราจะใช้มากกว่านั้น”* ถามท่านว่า *“หลวงปู่จะใช้เงินมากเท่าไหร่”* ท่านบอก *“ใช้เป็นหมื่น”* บอกท่านว่า *“ถ้าเป็นหมื่น ผมจะบอกเจ้าอาวาสเบิกเงินกองกลางออกมาให้”* ท่านบอก *“มันเป็นเงินของสงฆ์ จะเอามาใช้ส่วนตัวไม่ได้ ของสงฆ์จะต้องใช้กับส่วนรวมเท่านั้น เงินที่ถาม เราจะเอามาใช้ส่วนตัว”*

ถามท่านว่า ***“หลวงปู่จะเอาเงินไปใช้ทำอะไร”*** ท่านบอก ***“เราจะเอาไปซื้อวัวอยู่โรงฆ่าสัตว์ เมืองเลย วัวแม่ขาวร้องไห้มาหาเรา เขาขอให้เราช่วยชีวิตเขา ตอนนี้มันกำลังท้อง มันบ่อยากให้ลูกมันตายตามมัน”***

ถามท่านว่า ***“เขามาบอกตอนไหน”*** หลวงปู่ชอบท่านบอก ***“เขามาบอกเราเมื่อสักครู่นี้เอง เราจึงเรียกท่านมาคุยด้วยเพื่อหาทางช่วยเหลือเขา”*** ถามท่าน ***“ผู้ที่มาบอกเป็นวัวหรือเทวดามาบอก”*** ท่านว่า ***“เขามาบอกเราโดยร่างสมมุติ เป็นผู้หญิงท้องแก่ใส่ชุดขาวร้องไห้มาบอกเรา “ช่วยชีวิตข้าน้อยด้วย ข้าน้อยบ่อยากถูกฆ่าตาย”***

ตนเองบอกหลวงปู่ชอบว่า *"ถ้าอย่างนั้น พรุ่งนี้ผมจะไปยืมเงินโยมมาไถ่ชีวิตแม่วัวตัวนี้ให้หลวงปู่เอง"* ท่านบอก *"พระเป็นหนี้เป็นสินไม่ถูกต้องตามธรรมวินัย เราจะพิจารณาหาทางช่วยเหลือเขาเอง เราเมตตาเทวดามามากแล้ว เทวดาจะไม่เอื้ออำนวยให้เราบ้างหรือ เราจะพิจารณาวาสนาผู้เกี่ยวข้องกับแม่วัวตัวนี้ดู ถ้าเขามีวาสนา ก็รอดมีดรอดเขียง ถ้าบ่มีวาสนา ทุกอย่างก็เป็นไปตามกรรมของสัตว์โลก"* ท่านบอก ***"ถ้าพรุ่งนี้มีคนมาหาเราตอน ๑๐ โมง เป็นต้นไป ให้บอกเขาเรื่องแม่วัวขาว ถ้าคนมาก่อนหน้านั้นท่านไม่ต้องบอกเขา เพราะไม่มีวาสนาต่อกัน"***

๑๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ หลังฉันภัตตาหารแล้ว ท่านไม่เข้าห้องพัก นิมนต์พักท่านก็ไม่ยอมพัก ชี้มือใส่ทางจงกรมอยู่อย่างนั้น หลวงปู่ชอบท่านจงกรมอยู่ศาลาบำเพ็ญกุศล ตั้งแต่ ๙ โมง โดยไม่ยอมหยุดพักผ่อน พระเณรต้องหมุนเวียนสลับกันเข็นจงกรมให้ท่าน

๑๐ โมงกว่า ลูกศิษย์จากอำเภอชุมแพ พากันมาถวายอาหารเพลให้ ทักทายปราศรัยกับโยมทางเมืองชุมแพได้สักพัก เห็นรถตู้สีขาววิ่งเข้ามาจอดที่ลานเมรุ สอบถามเขาว่ามาจากกรุงเทพฯ ยังไม่เคยมากราบหลวงปู่ชอบสักครั้ง นี่เป็นครั้งแรกที่ได้กราบได้เห็นตัวจริงของท่าน จากนั้นเห็นลูกศิษย์หลวงปู่ชอบในเมืองเลยพากันมาถวายเพลหลวงปู่ชอบ ขณะอุ้มองค์ท่านลงจากรถเข็น ถามท่าน *"ที่บอกว่าหลัง ๑๐ โมง ใครมาหาเราให้บอกเขา ใช่คนเหล่านี้หรือเปล่า"* ท่านบอก *"อือ ทั้งหมดนี่แหละ"*

หลังจากหลวงปู่ชอบท่านฉันเสร็จ ตนเองบอกกับโยมว่า ***"หลวงปู่ชอบท่านจะไถ่ชีวิตแม่วัวสีขาวตัวหนึ่ง ซึ่งกำลังจะถูกฆ่าอยู่โรงฆ่าสัตว์เมืองเลย โยมคนไหนอยากจะทำบุญสงเคราะห์ชีวิตแม่วัวขาวกับลูกในท้องของมัน ก็ร่วมทำบุญกับหลวงปู่ชอบได้"***

พวกโยมพากันถามหลวงปู่ชอบถึงเรื่องความเป็นมา ท่านเล่าเรื่องความเป็นมาที่แม่วัวมาขอความช่วยเหลือจากท่าน ฟังแล้วโยมบางคนถึงร้องไห้เพราะสงสารแม่วัวตัวนี้ โยมที่มาจากกรุงเทพฯ ถามหลวงปู่ชอบว่า ***"ตอนนี้วัวตัวนี้ถูกฆ่าหรือยัง"*** หลวงปู่ชอบท่านบอก ***"ยังไม่ถูกฆ่า เขาจะฆ่าในคืนนี้"*** พอหลวงปู่ชอบบอก แต่ละคนควักเอาเงิน

ออกมานับ รวมกันได้ ๑๐,๙๐๐ บาท โยมแป๋วบอก ***“ถ้าเงินไม่พอ เขาจะรับเพิ่มให้ทั้งหมด”*** หลวงปู่ชอบท่านจึงมอบหมายให้โยมแป๋วกับโยมโด่ง เป็นตัวแทนองค์ท่านไปไถ่ชีวิตแม่วัวขาวตัวนี้ออกมาจากโรงฆ่าสัตว์ โดยองค์ท่านเน้นย้ำว่า ***“จะต้องเป็นวัวตัวเมียสีขาวเท่านั้น อยู่ที่โรงฆ่าสัตว์ ตอนนี้เมืองเลยมีแม่วัวสีขาวตัวเดียวเท่านั้น”***

๑๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๖ เวลาบ่าย ๒ โมงกว่า หลังสรงน้ำแล้ว หลวงปู่ชอบท่านจงกรมอยู่ศาลาบำเพ็ญกุศล ขณะเณรดอกเข็นจงกรม หลวงปู่ชอบท่านจะยิ้มอารมณ์ดีอยู่อย่างนั้น หลวงปู่ชอบท่านกวักมือเรียกเข้าไปหา พูดหยอกท่านว่า ***“วันนี้คือยิ้มดีแท้พ่อพญา ใจดีม่วนนวลขาวคือดอกฝ้ายบ้อมื้อนี้”*** หลวงปู่ชอบท่านยิ้มบอกว่า ***“วันนี้เขาจะเอาวัวแม่ขาวมาให้เรา”*** ท่านเอาฝ่ามือขวาตบที่เบาะพักแขนรถเข็น เสียงตุ๊บๆ เป็นกิริยาที่หลวงปู่ชอบท่านแสดงออกมาเมื่อเวลาที่ท่านชอบใจ คนใกล้ชิดจะรู้กิริยานี้ของท่านเป็นอย่างดี

๓ โมงกว่า รถกระบะนิสสันบิ๊กเอ็ม สีน้ำตาล บรรทุกวัวสีขาวตัวหนึ่งวิ่งเข้ามาจอดที่ลานเมรุ มีรถฟอร์ดสีดำลักษณะคล้ายรถเก๋ง ป้ายทะเบียนจังหวัดร้อยเอ็ด วิ่งตามกันเข้ามา พอเห็นวัวสีขาวแล้ว เราก็ถามหลวงปู่ชอบว่า ***“ใช่วัวตัวนี้หรือเปล่าที่ให้ไปไถ่ชีวิตเขาไว้”*** หลวงปู่ชอบท่านบอกว่า ***“วัวตัวนี้แหละ”*** เราก็พาหลวงปู่ชอบออกไปดูวัวตัวนี้ บอกให้เณรดอกไปตามเจ้าอาวาสมาที่นี่ บอกว่ามีโยมเขาเอาวัวมาถวายหลวงปู่

แม่วัวขาวเห็นหลวงปู่ชอบ ก็ร้องมอๆ ไม่หยุด คนที่นำวัวมาส่งเป็นแขกปาทาน เขาเอาวัวลงจากรถ พอวัวแม่ขาวลงจากรถ ก็เดินตรงดิ่งเข้ามาหาหลวงปู่ชอบทันที วัวแม่ขาวมาร้องมอๆ อยู่ต่อหน้าหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบท่านยื่นมือขวาไปหาวัว วัวแม่ขาวดมที่มือของหลวงปู่ชอบและเลียที่มือขององค์ท่าน เป็นกิริยาของสัตว์แสดงออกซึ่งความรัก

หลวงปู่ชอบท่านพูดกับวัวแม่ขาวว่า ***“บ่ตายแล้วล่ะอีนาง เราจะรักษาชีวิตเจ้าไว้ต่อไปนี้บ่มีไผฆ่าเจ้าอีกแล้ว”*** โยมที่เอาวัวมาถวายหลวงปู่ชอบ เห็นกิริยาของแม่วัวขาวและได้ยินองค์ท่านหลวงปู่ชอบพูดกับแม่วัวขาว พวกโยมพากันร้องไห้ออกมา เห็นวัว

ควายหลายตัวที่โยมไถ่ชีวิตมาถวายหลวงปู่ชอบ ท่านก็จะเฉยๆ เห็นวัวไอ้เทากับวัวแม่ขาวนี่แหละ ที่หลวงปู่ชอบท่านช่วยชีวิตออกมาจากโรงฆ่าสัตว์ชนิดรอดตายอย่างหวุดหวิด

ถามโยมที่ไถ่ชีวิตวัวแม่ขาวว่า *"ซื้อมาราคาเท่าไร"* โยมบอก *"วัวตัวนี้ แขกปาทานซื้อมาราคา ๑๒,๐๐๐ บาท ขอซื้อเขาในราคา ๑๕,๐๐๐ บาท แขกปาทานไม่ขายให้ เพราะมีวัวตัวเดียวที่จะเชือดขายตลาด จึงพากันเพิ่มราคาให้ ๑๘,๐๐๐ บาท แขกก็ไม่ขายให้อีก สุดท้ายให้ราคาเขา ๒๓,๐๐๐ บาท เขาจึงตกลงขายให้ พร้อมกับนำมาส่งที่วัด"*

โยมที่ไปไถ่ชีวิตวัวแม่ขาวบอก พวกเขาอัศจรรย์ใจในเหตุการณ์นี้ ตอนพวกเขาไปโรงฆ่าสัตว์ เทศบาลเมืองเลย เพื่อจะติดต่อซื้อวัวตัวเมียสีขาว ขณะกำลังพูดคุยกับเจ้าของเขียงเนื้ออยู่นั้น วัวแม่ขาวตัวนี้ร้องมอๆ ขึ้นมา เหมือนกับจะบอกให้รู้ว่าเขาอยู่ที่นี่ พอหันไปดู เห็นวัวตัวเมียสีขาวตัวนี้ร้องอยู่ คิดว่าจะต้องเป็นวัวตัวนี้แน่นอนที่หลวงปู่ชอบท่านให้มาไถ่ชีวิตเขา พอเดินไปดูถึงรู้ว่าวัวตัวนี้เป็นวัวตัวเมียสีขาวที่หลวงปู่ชอบท่านบอกระบุสีมาให้ พวกตนจึงตัดสินใจยอมทุ่มทั้งหมดทุกอย่างเพื่อความประสงค์ของหลวงปู่ ถึงแม้เจ้าของวัวจะเกี่ยงราคาเท่าไหร่ก็ตาม สุดท้ายจึงได้ช่วยชีวิตแม่วัวตัวนี้มาถวายหลวงปู่ที่วัด

อาจารย์เหลียวถามหลวงปู่ชอบว่า *"วัวตัวนี้จะมอบให้กับใคร"* หลวงปู่ชอบท่านบอก *"เราจะมอบให้ทิดคำ บ้านผาน้อย เอาไปเลี้ยง"* หลวงปู่ชอบท่านให้ไปตามทิดคำบ้านผาน้อย มารับเอาวัวตัวนี้ไปเลี้ยง ตนเองบอกให้ทิดสุพรรณไปตามตาหู บ้านผาน้อยมาหาหลวงปู่ชอบแบบด่วนที่สุด ทิดสุพรรณมันรีบจ้ำรถมอเตอร์ไซค์ป๊อบชาลีของมันไปรับตาคำหูมาหาหลวงปู่ชอบที่ศาลาเมรุ วัดป่าโคกมน

หลวงปู่ชอบบอกทิดคำหู บ้านผาน้อย ***"ให้เอาวัวแม่ขาวตัวนี้ไปเลี้ยงให้เราได้ไหม แต่เรามีข้อแม้ไม่ให้ฆ่าไม่ให้ขายวัวตัวนี้กับลูกที่อยู่ในท้องของมัน"*** ท่านบอกทิดคำบ้านผาน้อย ***"วัวตัวนี้เคยมีพระคุณกับแกมาก่อน ถ้าแกฆ่าหรือขายเขา เท่ากับแกทำลายผู้มีพระคุณของตนเองในอดีต ถ้าเลี้ยงวัวตัวนี้ไม่ได้ ก็ให้เอากลับคืนมา เราจะให้พระเณร***

เลี้ยงมันเอง” ทิดคำหูรับปากหลวงปู่ว่า ***“จะดูแลวัวแม่ขาวตัวนี้จนกว่าตายจากกันไปข้างหนึ่ง”***

ต่อท้ายเรื่องแม่วัวขาว ภายหลังจากทิดคำนำวัวตัวนี้ไปเลี้ยงแล้ว ทิดคำมาบอกหลวงปู่ชอบว่า ***“แม่วัวขาวตัวนี้ออกลูกแล้วเมื่อคืนที่ผ่านมา วัวแม่ขาวตัวนี้ออกลูกเป็นวัวตัวผู้สีน้ำตาล”*** หลวงปู่ชอบท่านอยากไปดูลูกวัว ท่านบอกให้ตามดาบโกเมนเอารถมารับท่านไปบ้านผาน้อย ตนเองวิทยุเรียกตู้ยามวังไหไปตามดาบโกเมนให้มารับหลวงปู่ชอบไปบ้านผาน้อย ดาบโกเมนจึงรีบขับรถมารับหลวงปู่ชอบที่วัดป่าโคกมนไปบ้านผาน้อย

หลวงปู่ชอบท่านบอกให้เณรไปเอากล้วยที่โรงครัวไปเลี้ยงวัว กล้วยมีเท่าไร ให้ขนเอาไปให้วัวน้อยกับแม่ของมันกินทั้งหมด ตนเองพูดหยอกหลวงปู่ชอบว่า *“จะขนกล้วยไปเยี่ยมหลานน้อยหรือยังไง”* หลวงปู่ชอบท่านหัวเราะ ท่านว่า *“หลูโตนชาติมันสองแม่ลูก”* (สงสารมันสองแม่ลูก)

ไปถึงนาทิดคำหู หลวงปู่ชอบท่านให้เอากล้วยไปให้วัวแม่ลูกกิน วัวน้อยตัวผู้สีน้ำตาลเกิดใหม่ยังกินอาหารไม่เป็น มันก็ไม่สนใจ วัวแม่ขาวกินกล้วยจนหมดเครือ กล้วยส่วนที่เหลือ หลวงปู่ชอบท่านบอกทิดคำเก็บไว้ให้แม่วัวขาวกินวันหลัง หลวงปู่ชอบนั่งมองดูลูกวัวสีน้ำตาลมันวิ่งเป๋ไปเป๋มา ท่านก็หัวเราะตลกในกิริยาของลูกวัวตัวนี้

ถามท่านว่า ***“วัวน้อยตัวนี้ หลวงปู่จะตั้งชื่ออะไรให้มัน”*** หลวงปู่ชอบท่านตั้งชื่อให้วัวน้อยสีน้ำตาลตัวนี้ว่า **“บักบุญหลาย”** ถามท่านว่า ***“ทำไมถึงตั้งชื่อนี้ให้มัน”*** ท่านบอก ***“ถ่าบุญมันบ่หลาย มันกะตายตั้งแต่อยู่ในท้องแม่มันแล้ว บ่ได้ออกมาแล่นห่าวด่องๆ จั่งซี้ดอก”*** (มันไม่ได้ออกมาวิ่งเล่นคึกคักอย่างนี้หรอก)

เห็นวัวไอ้ **“บุญหลาย”** มันวิ่งเล่นตามประสาวัวเด็กของมัน ไอ้บุญหลายมันวิ่งอย่างคึกคักจนหางตั้งหางชัน นึกสนุกไปกับมัน ไอ้บุญหลายเอ้ย แกนี่ช่างบุญหลายจริงๆ เกือบตายในท้องแม่แล้วนะเอ็ง ถ้าหลวงปู่ชอบท่านไม่ช่วยแม่เอ็งไว้ตอนนั้น ป่านนี้ไม่รู้ว่าเขาจะเอาแม่เอ็งไปลาบที่ร้านไหนแล้วก็ไม่รู้

ลูกศิษย์ลาสึก

พระอุปัฏฐากองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านหนึ่งชื่อ **"ครูบาจำเนียร"** ครูบาจำเนียรเป็นพระอุปัฏฐากอีกรูปหนึ่งที่หลวงปู่ชอบท่านรักและเมตตาเป็นอย่างมากในบรรดาคณะศิษย์อุปัฏฐากรุ่นสุดท้าย ครูบาจำเนียรท่านเป็นพระรุ่นพี่มีพรรษามากกว่าผู้บันทึก ๕ พรรษา

ตอนครูบาจำเนียรมาขอลาสึกครั้งแรก หลวงปู่ชอบท่านกล่าวถึงครูบาจำเนียรว่า *"ท่านเนียรมีนิสัยเก่า ภาวนาจิตสงบได้ นักบวชนั่นมีหลาย นักบวชปฏิบัติจนจิตสงบได้นั่นมีน้อย เฮาเห็นวาสนาท่านเนียร จั่งสืบนิสัยทางธรรมให้เขา"*

ครูบาจำเนียร เวลาว่างจากการปฏิบัติอุปัฏฐากหลวงปู่ชอบ ท่านจะกลับกุฏิไปทวนปาฏิโมกข์ เวลาท่องทวนปาฏิโมกข์ ครูบาจำเนียรท่านจะจับหนังสือปาฏิโมกข์เล่มเล็กที่หลวงปู่ชอบท่านมอบให้ หลวงปู่ชอบท่านบอกพระเณรไว้ *"ถ่าเห็นท่านเนียรเงียบตอนท่องปาฏิโมกข์ อย่าไปเอิ้น* (อย่าไปเรียก) *อย่าไปจับตัวเขา ให้เบิ่งซื่อๆ* (ให้ดูเฉยๆ) *คนในโลกมีหลาย คนจิตสงบในโลกนี่มีน้อย"*

ครูบาจำเนียรท่านมักจิตสงบในเวลาสวดปาฏิโมกข์ หรือตอนท่องทวนปาฏิโมกข์ เคยเห็นครูบาจำเนียรสวดปาฏิโมกข์ตอนหลวงปู่ชอบท่านไปพักที่บ้านเจ๊หมวย (คุณสายสมร อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี) ขณะครูบาจำเนียรสวดปาฏิโมกข์หมวด **"นิสัคคิยปาจิตตีย์"** ว่าด้วยเรื่องการปฏิบัติต่อบริขาร ท่านเกิดนิ่งเงียบไปนานหลายนาที ตนเองเข้าใจว่าท่านเผลอหลับหรือลืมคำสวด ขณะกำลังจะยื่นมือไปสะกิดตัวครูบาจำเนียร ถูกหลวงปู่ชอบท่านเอาฝ่ามือตบหลัง ท่านบอก *"อยู่ซื่อๆ อย่าไปถืกโตเขา"* (อยู่เฉยๆ อย่าไปถูกตัวเขา) ราวสิบกว่านาที ครูบาจำเนียรท่านก็สวดปาฏิโมกข์ขึ้นมาอีก ท่านสวดปาฏิโมกข์ต่อจากข้อที่หยุดไปได้อย่างอัตโนมัติจนถึง เอวะเมตัง ธาระยามิ อย่างไม่สะดุด

ก่อนเข้าพรรษาปี ๒๕๓๖ หลวงปู่ชอบบอกครูบาจำเนียรให้ไปเที่ยววิเวกที่อื่นเพื่อเปลี่ยนสถานที่ในการปฏิบัติจิต ครูบาจำเนียรเป็นห่วงหลวงปู่ชอบ ไม่อยากไปที่ไหนไกล

จึงออกไปพักอยู่กับพระอาจารย์สอน อนุสาสโก ที่ถ้ำผาล้อม พอใกล้เข้าพรรษา ท่านออกจากถ้ำผาล้อมกลับมาจำพรรษากับหลวงปู่ชอบที่วัดป่าโคกมน ในปีนี้ครูบาจำเนียรได้เจอคู่วาสนาเก่า จนจิตท่านถอยจากความเพียร พอออกพรรษา หลังงานกฐินวัดป่าโคกมนปี ๒๕๓๖ เสร็จแล้ว ครูบาจำเนียรท่านไปกราบลาสึกกับองค์ท่านหลวงปู่ชอบ

หลวงปู่ชอบถามถึงสาเหตุที่อยากจะสึกเพราะอะไร ครูบาจำเนียรตอบองค์ท่านหลวงปู่ชอบตามตรงว่า ***“รักผู้สาว”*** หลวงปู่ชอบท่านบอกครูบาจำเนียร ***“กลับไปพิจารณาดูใจของตนเองเสียก่อน แล้วค่อยมาคุยกับเราใหม่”*** เมื่อหลวงปู่ชอบท่านดักทางไว้เช่นนี้ ครูบาจำเนียรเลยไม่ได้สึก หลวงปู่ชอบบอก ***“เราสงสารพระลูกพระหลานจะทุกข์ในชาติภพหาที่สิ้นสุดไม่ได้”*** ท่านบอกครูบาจำเนียรเป็นผู้ที่มีวาสนา ท่านจึงยื้อเวลาเอาไว้ ครูบาจำเนียรหายไปไม่เข้ามาอุปัฏฐากหลวงปู่ชอบอยู่หลายวัน พอกลับมาหาหลวงปู่ชอบอีกครั้ง ท่านบอกหลวงปู่ชอบว่า ***“อยู่ไม่ได้แล้ว กระผมมาขอลาสึก”*** ครูบาจำเนียรยื่นขันดอกไม้ถวายองค์ท่านหลวงปู่ชอบ หลวงปู่ชอบท่านมองหน้าครูบาจำเนียรราว ๑๐ นาที องค์ท่านบอกครูบาจำเนียรว่า ***“ให้ไปสึกกับพระอุปัชฌาย์ของท่านนะ”***

ครูบาจำเนียรท่านกราบลาองค์ท่านหลวงปู่ชอบ เพื่อไปลาสิกขากับพระอุปัชฌาย์ หลวงปู่ชอบท่านนั่งมองครูบาจำเนียรเดินจากไปจนลับตา ไม่เคยเห็นกิริยาแบบนี้ที่หลวงปู่ชอบท่านทำกับลูกศิษย์องค์ไหนในวันที่ออกจากศาสนา หลวงปู่ชอบท่านบอกผู้บันทึก ***“อนาคต เขาจะได้กลับมาบวชเป็นหลวงตาตอนบั้นปลายชีวิต ตอนนี้วาสนาเขาถูกตัดรอนเพราะคู่บุพเพเก่าเขาตามมาทวง กรรมนี้จึงตัดรอนวาสนาบวชของเขาออกไป”***

ท่านบอก ***“เหตุที่พระเณรอยู่ไม่ตลอดรอดผ้าเหลือง คือเรื่องกามฉันทะ กามตัณหาเป็นนายใหญ่คุมขังสัตว์โลกให้อยู่ภายใต้อำนาจของมัน ยากที่ใครจะหลุดออกจากตาข่ายคุกกามราคะได้ ถ้าผู้ใดแหกข่ายตารางคุกของกามราคะออกไปได้แล้ว พระนิพพานอยู่ที่ไหน เราก็จะรู้เอง กิเลสที่หยาบหนาที่สุด ท่านว่าคือกามตัณหา กิเลสตัวนี้เป็นราชาผู้พาสัตว์โลกเวียนเกิดเวียนตายอยู่ในห้วงมหันตทุกข์”***

บุพกรรมแม่ไก่อดีตภรรยา

เรื่องนี้ผู้บันทึกถามหลวงปู่ชอบ ฐานสโม จากหนังสือประวัติของท่าน ผู้บันทึกเป็นตัวแทนหมู่คณะเปิดประเด็นถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบถึงเรื่องบุพกรรมของแม่ไก่ขาวด่างซึ่งอดีตชาติเคยเกิดเป็นภรรยาของท่าน

หลวงปู่ชอบเล่าเรื่องอดีตภรรยาเก่าของท่านไปเกิดเป็นแม่ไก่ขาวด่างอยู่ที่บ้านผาพั่ว อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ให้พระเณรลูกหลานฟังที่ห้องพักศาลาบำเพ็ญกุศล วัดป่าโคกมน วันที่ ๑๘ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖ ท่ามกลางพระเณรลูกหลาน ๑๑ องค์ที่ร่วมฟังธรรมประวัติของท่าน หลวงปู่ชอบท่านเล่าให้พระเณรลูกหลานฟังว่า ตอนนั้นท่านกับหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ ไปเที่ยววิเวกด้วยกันที่เขตอำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ท่านทั้งสองพากันไปพักภาวนาบนเขาใกล้กับบ้านผาพั่ว หมู่บ้านคนเมืองท้องถิ่น ท่านบอกหลวงปู่เหรียญเลือกที่พักเป็นถ้ำอยู่กลางภูเขา ส่วนท่านเลือกพักข้างล่างเชิงเขา

หลวงปู่ชอบบอก *“ตอนอยู่บ้านผาพั่ว มีแม่ไก่สีขาวด่างตัวหนึ่งเข้ามาหาเราในนิมิต แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ พอเข้ามาใกล้เราแล้วเขากลายร่างเป็นหญิงสาว ผู้หญิงนางนี้บอกเราว่าอดีตชาติเขาเคยเกิดเป็นภรรยาของเรา ในชาตินั้น เขาได้ทำกรรมชั่วผิดศีลกาเมนอกใจสามี คือเราในชาตินั้น เขาแอบคบชู้สู่ชายละเมิดกายนอกใจโดยเราไม่รู้ หลังจากตายไปแล้ว เขาได้ไปตกนรกขุมหนามดอกงิ้วอยู่นาน พอพ้นจากนรกหนามดอกงิ้วแล้วก็ไปเกิดเป็นเปรตเป็นเดรัจฉานต่อเนื่องกันอีกหลายชาติ ชาตินี้เขาได้มาเกิดเป็นแม่ไก่อย่างที่เราเห็น”*

ท่านบอกแม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ได้มาหาท่านในนิมิตต่อเนื่องกันถึงสี่คืน แต่ละครั้งที่แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้มาหาในนิมิต เขาจะบอกย้ำถึงบุพกรรมเก่าของเขากับท่านเมื่อในอดีต ท่านบอกแม่ไก่ขาวด่างว่า *“อย่ามารบกวน เราจะภาวนา”* แม่ไก่ขาวด่างบอกท่านว่าถ้าไม่เชื่อในเรื่องที่เขาบอก พรุ่งนี้เขาจะออกมาแสดงตนให้ท่านเห็นโดยการจิกชายจีวรตอนท่านเดินบิณฑบาตผ่านบ้านที่เขาเป็นไก่อาศัยอยู่

ตอนเช้า หลวงปู่ชอบท่านพาหลวงปู่เหรียญไปบิณฑบาตที่บ้านผาพั่วตามปรกติ พอท่านกับหลวงปู่เหรียญเดินบิณฑบาตผ่านมาถึงบ้านที่แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้อาศัยอยู่ ขณะท่านทั้งสองกำลังยืนรอเจ้าของบ้านออกมาใส่บาตรให้อยู่นั้น แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ได้วิ่งเข้ามาหาท่าน แล้วหยุดร้องอยู่ข้างๆ คล้ายกำลังจะบอกอะไรกับท่าน

ท่านลองไล่แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ดูว่ามันจะแสดงกิริยาอะไรกับท่านบ้าง ท่านบอก *"แม่ไก่ขาวด่างให้ออกไปให้ห่างๆ เป็นเดรัจฉานตัวเมีย อย่ามาอยู่ใกล้พระ"* ถึงท่านจะพูดไล่มันเท่าไร แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ก็ไม่ยอมถอยหนีออกไปไกลจากท่าน แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้วิ่งเข้ามาจิกส้นเท้ากับชายจีวรของท่านเหมือนกับที่เขาบอกในนิมิต

หลวงปู่ชอบเห็นกิริยาแม่ไก่ขาวด่างตัวนี้แล้ว ท่านก็เข้าใจในความหมายที่แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้แสดงออกให้ท่านรู้ เหมือนกับที่เขาบอกในนิมิต ชายเจ้าของบ้านเห็นไก่ของตนเองมาวนเวียนจิกจีวรพระแบบนี้ เจ้าของบ้านจึงไล่แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ออกไป แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ถอยไปไม่ไกลจากท่าน ก็ร้องออกมาเพื่อให้ท่านได้ยิน หลังจากเจ้าของบ้านใส่บาตรแล้ว ท่านก็พาหลวงปู่เหรียญเดินไปบิณฑบาตบ้านหลังอื่น

จิตแม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ได้มาหาท่านในนิมิตอีกครั้งหนึ่ง มาครั้งนี้ แม่ไก่ขาวด่างมาขอให้ท่านยกโทษอโหสิกรรมให้กับเขาที่เคยประพฤตินอกใจท่านมาก่อน หลวงปู่ชอบท่านจึงยกโทษอโหสิกรรมให้กับแม่ไก่ขาวด่าง อดีตภรรยาเก่าของท่าน ท่านบอก ***"จากนี้ไป ขอให้เธอเป็นสุขๆ พ้นทุกข์เวร ทุกอย่างที่แล้วมา เราขอยกโทษกรรมนี้ให้เธอทั้งหมด"*** แม่ไก่ขาวด่างในร่างของหญิงสาวกราบขมาลาท่านด้วยจิตสำนึกในบาปกรรมของตน

ท่านบอกนับจากคืนนั้นมาแม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ก็ไม่เคยมาปรากฏให้ท่านเห็นในนิมิตและสายตาภายนอกอีกเลย จนท่านกับหลวงปู่เหรียญออกจากบ้านผาพั่วไปเที่ยววิเวกที่อื่น

องค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***"แม่ไก่ขาวด่างตัวนี้ หลังเราตายไปแล้ว เขาจะได้กลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีกครั้ง จะมาเกิดเป็นลูกสาวร้านขายวัสดุก่อสร้างอยู่อำเภอสูงเม่น***

พอเราตายไปไม่กี่ปี เขาก็จะได้เกิดเป็นคนทันที ชาตินี้เราสงเคราะห์ธรรมให้คู่อดีตของเราทุกคนจนถึงที่สุดแล้ว คู่ภรรยาเราที่เกิดเป็นคนไทยใหญ่ บ้านลีเตอะ พม่า เราก็สงเคราะห์จนเขาได้ดวงตาเห็นธรรมในชาตินี้ เราจบหมดทุกอย่าง ไม่เกี่ยวข้องกับใครอีกต่อไปแล้ว”

สามเณรอ่อน (สนาม ฉิมนิล) เรียนถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบตามประสาซื่อของเณรน้อยว่า *“หลวงปู่ครับ ผมอยากรู้ว่าแม่ไก่ตัวที่เคยเกิดเป็นเมียของหลวงปู่แต่ชาติก่อนนั้น ป่านนี้เขาเอามันไปต้มกินแล้วบ่ครับ ผมอยากจะรู้”*

หลวงปู่ชอบท่านหัวเราะขำขันในคำถามของเณรอ่อน คำถามซื่อๆ ของเณรอ่อนเล่นเอาครูบาพระเณรหัวเราะกันจนลั่นห้องหลวงปู่ชอบ ทำให้บรรยากาศการสนทนาขององค์ท่านหลวงปู่ชอบกับพระเณรลูกหลานในคืนนี้อบอุ่นครื้นเครงเป็นอย่างยิ่ง คำถามของเณรอ่อนทำให้หลวงปู่ชอบท่านยากที่จะตอบ เวลามองหน้าเณรอ่อน หลวงปู่ชอบจะหัวเราะท้องคัดท้องแข็ง จนหน้าตาของท่านแดงระเรื่อยังกับน้ำย้อมฝาดก็ไม่ปาน

ยานี่บ่มีขายในโลก

วันที่ ๒๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ หลวงปู่ชอบท่านบอก *“โบ้ย เฮาเจ็บแข่ว”* (ไอ้หนูเราปวดฟัน) ถามท่านว่า *“ปวดฟันซี่ไหน”* ท่านบอก *“ซี่ล่างด้านขวา”* ท่านบอก *“เราปวดมาสามสี่วัน ตอนนี้ใกล้จะหลุดแล้ว”*

หลวงปู่ชอบท่านเอาลิ้นดุนฟันของท่านออกมาให้ดู ฟันท่านซี่ขวาข้างด้านล่างล้มออกมานอกริมฝีปาก เหลืออีกนิดเดียวก็จะหลุดแล้ว

ท่านบอก *“อยากได้บ่โบ้ย อยากได้กะดึงเอาโลด”* บอกท่าน *“ข้าน้อยบ่กล้าดึงออก กลัวเป็นบาปกรรม ถ้าครูบาอาจารย์จะเมตตามอบทันตธาตุให้ ก็ให้หลุดออกมาเองจะเป็นมงคลกว่า”*

ท่านว่า *“มีแต่คนอยากได่แข่วเฮาเด้ ถ่าท่านสิเอา เฮาไห่โอกาสดึงเอาโลด”* ตนเองยืนยันกับท่านเหมือนเดิม จะไม่ดึงฟันครูบาอาจารย์ออก ปล่อยให้หลุดเองตามธรรมชาติจะดีกว่า

พระเณรพอรู้ว่าหลวงปู่ชอบฟันโยก ก็พากันมารอเอาฟันของท่าน หลวงปู่ชอบไล่พระเณรที่ไม่เกี่ยวข้องกับการอุปัฏฐากดูแลท่านออกไป *“สิมาเฝ้าอีหยัง เฮาบ่แม่นคนป่วย บ่แม่นแม่มานกำลังสิออกลูก”* (ไม่ใช่ผู้หญิงที่ใกล้จะคลอดลูก)

วันที่ ๒๓ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ตอนเช้าหลวงปู่ชอบท่านบอก *“โบ้ย เอายามาใส่แข่วให้เฮาแหน่”* (ไอ้หนูเอายามาใส่ฟันให้เราด้วย) หลวงปู่ชอบท่านชี้มือไปที่กล่องกระดาษทิชชู่ ข้างที่นอนของท่าน เห็นถุงพลาสติกเล็กๆ ขนาดเท่าสองนิ้ว ข้างในเป็นผงสีดำคล้ายผงถ่านดินปืน หยิบขึ้นมาดู ถามท่านว่า *“ใช่ยาอันนี้หรือเปล่า”* ท่านบอก *“อันนั่นล่ะ ยาใส่แข่ว”* (อันนั้นล่ะยาใส่ฟัน)

คิดในใจ ยานี้มันมาอยู่ที่นี่ได้ยังไง ใครเอามาวางไว้ตั้งแต่เมื่อไร ถามพระเณรที่นอนเฝ้าหลวงปู่ชอบด้วยกัน ก็ไม่มีใครรู้ที่มาของยานี้

ท่านบอกให้เอายาผงดำนี้ใส่รอบๆ ฟันของท่าน ขณะป้ายยา ฟันของท่านก็โยกคลอนเหมือนจะหลุดออกมากับมือ จนต้องป้ายยาใส่ฟันของท่านอย่างระวัง หลังป้ายยาผงดำนี้แล้ว หลวงปู่ชอบท่านนั่งอมยานี้ไว้ในปากประมาณห้านาที จึงบ้วนออกมา หลังบ้วนยา ฉันน้ำแล้ว ท่านบอก *“เฮาเซาเจ็บแข่วแล้วโบ้ย แข่วเฮาดีคือเก่าแล้ว”*

ตอนนั้นคิดว่าหลวงปู่ชอบท่านพูดหยอกเฉยๆ ตนเองว่า *“ยาอีหยัง คือสิมาดีแท้ใส่ปุ๊บเซาปั๊บว่านี่แหม๋”* ท่านบอก **“ยาทิพย์แข่ว”** ฟังชื่อยาครั้งแรก ตนเองเข้าใจว่าเป็นยาที่ลูกศิษย์ของท่านทางเวียงจันทน์นำมาถวาย เพราะเมื่อวานมีลูกศิษย์หลวงปู่ชอบจากเวียงจันทร์มากราบท่าน

ตนเองอยากพิสูจน์ จึงขอโอกาสให้หลวงปู่ชอบท่านอ้าปากให้ดู ลองเอามือแตะๆ โยกฟันของท่านดู ปรากฏว่าฟันของท่านที่โยกคลอนจนเกือบจะหลุดอยู่แล้ว กลับแน่น

ปึกเหมือนเดิม โยกฟันท่านดูอยู่หลายครั้ง หลวงปู่ชอบท่านกัดนิ้วมือของเราเป็นการหยอก ท่านว่า *"มาโลดบาดนี่ จี่หนังควายพ่อแก่มันกะฉันได้"*

ตนเองรู้สึกประหลาดใจ **"ยาทิพย์แข่ว"** ทำไมมันดีจัง ขนาดฟันหลวงปู่ชอบเกือบจะหลุดอยู่แล้ว กลับมาแน่นปึกดังเดิมแค่ชั่วเวลาไม่กี่นาที ถามท่านว่า ***"ยานี้มีขายที่ไหน จะได้ไปซื้อมาไว้เผื่อครูบาอาจารย์ปวดฟัน หรือคนอื่นปวดฟันจะได้เอาให้เขาใช้"*** ท่านบอก ***"ยานี่บ่มีขายในโลก ร้านใด๋กะบ่มีขาย ยานี่มีพ่อออก*** (โยมผู้ชาย) ***เอามาถวายเฮามื่อคืนนี่"*** ถามท่าน ***"โยมเขาเอายามาถวายตอนไหน"*** ท่านบอก ***"พ่อออกเขาเอายามาถวายตอนพวกท่านนอนหลับ พวกนี่บ่ฮู้ขี้หมาตาตดอีหยังเลย คาแต่หลับแต่นอนโกนซอดๆ ถ่าเขาเป็นเสือ ป่านนี้พวกท่านถึกคาบคอไปกินแล้ว"***

ถามหลวงปู่ชอบถึงพ่อออกผู้ที่เอา **"ยาทิพย์แข่ว"** มาถวาย เขาไม่ใช่คนธรรมดาใช่ไหม การไปการมาของเขา พระเณรที่เฝ้าอุปัฏฐากไม่มีใครเห็นเขาสักคนเลย ที่สำคัญห้องพักก็ล็อคเอาไว้ คนข้างนอกไม่สามารถเข้ามาได้ถ้าไม่มีกุญแจเปิด

ท่านบอก ***"พ่อออกผู้นี้เป็นราชาเทวดาอยู่ดาวดึงส์ เขาฮู้ว่าเฮาปวดแข่วหลาย เขาเลยทำบุญเอายามาถวายเฮา เขาเอายามาถวายตอนสองยามกว่า เขามาตอนเวลาพวกหมานอนตายหงายท้องป่างหง่าง"*** ว่าจบ ท่านก็หัวเราะชอบใจเมื่อได้ว่าให้พวกเราที่นอนเฝ้าเป็นหมานอนตายหงายท้องป่างหง่าง คำว่าครูบาอาจารย์ถูกของท่าน พวกเราที่เฝ้าพากันนอนหลับปานตาย ไม่มีใครรู้เรื่องที่เกิดขึ้นกับท่านเมื่อตอนสองยามเลย

ท่านว่า *"เทวดาเขาจะเอายาไส่ไห่ เฮาบอกเขา เอายานี่ไว้ไห่พระเณรเห็นก่อน ไห่พระเณรได้เห็นปาฏิหาริย์ในพระศาสนา"* ครูบาอาจารย์ท่านทำแบบนี้เพื่อให้ลูกศิษย์อย่างพวกเราเป็นพยานในความรู้ของท่าน อย่างเรื่อง **"ยาทิพย์แข่ว"** เทวดานำมาถวายองค์ท่านนี้ ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่งที่พวกเราได้สัมผัสรับรู้

จากนั้น ท่านเล่าเรื่องกรรมของ**หลวงปู่ตื้อ อจลธัมโม** สหายธรรมของท่านให้ฟัง ท่านบอกหลวงปู่ตื้อถูกอมนุษย์รบกวนขณะทำความเพียร อมนุษย์ผีตนนี้จำแลงเป็นงูใหญ่มาขู่ฟ่ออ้าปากทำท่าเหมือนจะฉกท่าน หลวงปู่ตื้อทราบว่างูตัวนี้ไม่ใช่งูจริง

เป็นงูผีแปลงจำแลงมาข่มขู่เพื่อให้ท่านกลัว หลวงปู่ตื้อท่านเอาเทียนมัดใส่ไม้เท้า จุดไฟทิ่มเข้าปากงูผีแปลงตัวนี้ จนงูผีแปลงตัวนี้มันหนีลงจากดอยเพราะกลัวในอำนาจของท่าน

ตอนท่านพักอยู่วัดป่าอาจารย์ตื้อ แม่แตง มีวันหนึ่ง ขณะฉันมีเศษอาหารเข้าไปติดในซอกฟันของท่าน หลวงปู่ตื้อท่านเอาไม้จิ้มฟันแคะยังไง เศษอาหารก็ไม่หลุดออก ท่านเลยเอาไม้จิ้มฟันดันเข้าไปจนลึกสุดซอกสุดฟัน ไม้จิ้มฟันนั้นเกิดหักแทงเหงือก เลือดไหลออกมา หลวงปู่ตื้อท่านเจ็บเหงือกปวดฟันอยู่หลายวัน ฉันอาหารไม่ค่อยได้ พอฉันอาหารเข้าไปแล้ว เศษอาหารจะเข้าไปติดซอกฟันของท่าน เวลาแคะเอาเศษอาหารออกก็จะเจ็บ มีเลือดไหลออกมาด้วย

ท่านพิจารณาถึงกรรมที่ทำให้ตนเองต้องมาเจ็บเหงือกเจ็บฟันอย่างนี้ ท่านทราบว่ากรรมนี้ของท่านเกิดจากกรรมท่านเพ่งจิตเอาไฟทิ่มปากอมุษย์จำแลงเป็นงูมาขู่ท่านที่บ้านแม่ขุนคอง อำเภอเชียงดาว พอทราบที่มาของกรรมแล้ว ท่านก็ปลงในธรรม ยอมรับกรรมของตนเอง ใครจะเอายารักษาฟันมาให้ ท่านก็ไม่ฉัน หลวงปู่ตื้อท่านปวดเหงือกปวดฟันอยู่ร่วมเดือน จนฟันของท่านหลุดออกมา

หลวงปู่ชอบว่า *"เฒ่าตื้อฮ้องขึ้นอยู่กุฏิ กูใช้กรรมให้มึงแล้วเด้อ กูเบิ๊ดกรรมกับมึงแล้วเด้อ ท่านหลวงแผ่นดินเย็น ได้ยินเสียงฮ้องเฒ่าตื้อ นึกว่าเพิ่นเป็นอีหยัง กะเลยไปเบิ่ง ท่านหลวงว่า* ***"อาจารย์เป็นอีหยังคือฮ้องดังคักแท้"*** เฒ่าตื้อว่า ***"เฮาเบิ๊ดกรรมเจ็บแข่วแล้วหลวงเอ้ย แข่วเฮาหลุดแล้ว กรรมเบิ๊ดแล้ว"***

*(**หลวงแผ่นดินเย็น** เป็นฉายาที่หลวงปู่ชอบท่านตั้งให้ **หลวงปู่หลวง กตปุญโญ** วัดสุวรรณคีรีบรรพต อำเภอเมือง จังหวัดลำปาง)*

เรียนถามหลวงปู่ชอบว่า ***"กรรมอะไรของครูบาอาจารย์ ถึงได้มาปวดฟันในครั้งนี้"*** ท่านบอก ***"กรรมปัจจุบัน ตอนเป็นบ่าว เฮาตีปากเขาแตกแข่วโยก*** (ปากแตกฟันโยก) ***กรรมนี่เลยส่งผลไห่เจ้าของเจ็บแข่วอยู่หลายมื่อ กรรมบ่ว่าน้อยใหญ่ พอตามทันแล้วมันแสดงไห่เห็นเบิ๊ด เฮ็ดกรรมไว่แล้ว บ่มีไผหนีพ้น บ่ได่ไซ่ซาตินี้ กะได่ไซ่ซาติหน้า"***

อาพาธครั้งสุดท้าย สั่งลาละขันธ์

วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๗ หลังงานทอดกฐินวัดป่าโคกมน พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านเริ่มอาพาธเป็นไข้ ทางคณะอุปัฏฐากจึงได้กราบนิมนต์องค์ท่านให้ไปทำการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลอำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย นายแพทย์วิชัย ผลินนท์เกียรติ ได้แจ้งให้ทางคณะอุปัฏฐากทราบว่า หลวงปู่ชอบท่านเป็นไข้หวัดใหญ่และมีอาการปอดชื้นแทรกซ้อน ทางนายแพทย์วิชัยได้กราบนิมนต์หลวงปู่ชอบให้พักรักษาที่โรงพยาบาลวังสะพุง เพื่อความสะดวกในการรักษาองค์ท่าน

หลวงปู่ผาง ปริปุณโณ (วัดป่าประสิทธิธรรม ตำบลดงเย็น อำเภอบ้านดุง จังหวัดอุดรธานี) ทราบข่าวหลวงปู่ชอบอาพาธ ท่านมาเยี่ยมหลวงปู่ชอบที่โรงพยาบาลวังสะพุง หลวงปู่ผางถามองค์ท่านหลวงปู่ชอบ ***“ตอนนี้ธาตุขันธ์พ่อแม่ครูจารย์เป็นจั่งใด๋แหน่ข้าน้อย”*** หลวงปู่ชอบบอกหลวงปู่ผาง ***“หนักอยู่ ธาตุขันธ์มันเริ่มปฏิเสธยาแล้ว เฮาอาศัยธรรมประคองรักษาตนเองไว้ เอาอยู่กะอยู่ เอาบ่อยู่ เฮากะสิปล่อยมัน”***

กลับมาอยู่วัด ๒ วัน หลวงปู่ชอบท่านก็มีไข้ขึ้นอีก คณะอุปัฏฐากได้พาท่านเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลวังสะพุงอีกครั้ง ถึงจะรักษาอย่างเต็มที่ แต่อาการของท่านก็ไม่ดีขึ้น ทางคณะศิษย์จึงแจ้งเรื่องนี้ให้ทางสำนักพระราชวังทราบ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระองค์ท่านทรงมีรับสั่งให้นำเครื่องบินมารับหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ลงไปรักษาที่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร

วันที่ ๑๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๗ ระหว่างพักรักษาอยู่ที่โรงพยาบาลศิริราช หลวงปู่ชอบบอกลูกศิษย์อุปัฏฐากให้พาท่านกลับวัดป่าโคกมน ท่านบอก ***“สิรักษาจั่งได๋เฮากะบ่เซาดอก*** (จะรักษายังไง เราก็ไม่หายหรอก) ***ป่วยครั้งนี้คือป่วยครั้งสุดท้ายของเฮา เฮารับนิมนต์พญาขันธมารปลงสังขารแล้ว จากนี้ไปเฮาบ่อยู่เห็นเดือนกุมภาปีหน่า”***

หลังพูดเรื่องนี้ให้ลูกศิษย์อุปัฏฐากฟังแล้ว จากวันนั้นเป็นต้นมา หลวงปู่ชอบท่านก็ไม่ค่อยพูดจากับใครอีกเลย การอาพาธของท่านก็ทรุดลงเรื่อยๆ จนสุดที่จะรักษาได้

ทางคณะศิษย์อุปัฏฐากเห็นพ้องกันที่จะนำองค์ท่านกลับมาละขันธ์ที่เมืองเลย ทางคณะศิษย์จึงกราบนิมนต์พาองค์ท่านหลวงปู่ชอบเดินทางกลับวัดป่าโคกมน

ขณะเดินทางมาถึงทางด่วนโทลล์เวย์ ก่อนถึงสนามบินดอนเมือง พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ท่านได้ละขันธ์อยู่ที่นี่ ทางคณะศิษย์อุปัฏฐากโดยพระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร เป็นประธาน ได้อัญเชิญสรีระของงองค์ท่านหลวงปู่ชอบขึ้นไปบำเพ็ญกุศลที่ **"ศาลาเมตตาฐานสโม"** วัดป่าสัมมานุสรณ์ ซึ่งเป็นสถานที่ที่หลวงปู่ชอบท่านสั่งไว้ให้ใช้เป็นสถานที่จัดงาน **"ครั้งสุดท้าย"** ให้กับองค์ท่าน

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ละขันธ์เมื่อวันอาทิตย์ที่ ๘ มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เวลา ๑๑.๓๘ น. สิริอายุ ๙๓ ปี ๗๐ พรรษา

หลังจากพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ละขันธ์ ทางคณะศิษย์ทั้งบรรพชิตและฆราวาส ได้จัดงานบำเพ็ญกุศลถวายแด่องค์ท่านจนครบ ๑ ปี จึงขอพระราชทานเพลิงศพ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดชฯ ทรงโปรดเกล้าให้สมเด็จพระบรมโอรสาธิราช สยามมกุฎราชกุมาร และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จเป็นผู้แทนพระองค์มาประกอบพิธีในงานพระราชทานเพลิงศพพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ในวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๙

หลังงานพระราชทานเพลิงศพพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ทางคณะศิษย์ได้เก็บอัฐิธาตุขององค์ท่านไว้เพื่อเตรียมบรรจุในเจดีย์พิพิธภัณฑ์บริขาร ที่คุณเฉลียว อยู่วิทยา บริษัทกระทิงแดง ได้มีศรัทธาสร้างถวายแด่พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ขึ้นที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี เสด็จมาเป็นองค์ประธานฝ่ายคฤหัสถ์ **พระธรรมวิสุทธิมงคล (หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน)** วัดป่าบ้านตาด ตำบลบ้านตาด อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี ประธานฝ่ายสงฆ์ ได้ประกอบพิธีบรรจุอัฐิธาตุ เปิดเจดีย์พิพิธภัณฑ์บริขาร พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ในวันที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๗

อย่าพากันลงนรก

หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน

เทศน์อบรมฆราวาส ณ วัดป่าสัมมานุสรณ์ อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
เนื่องในงานฉลองเจดีย์บรรจุอัฐิธาตุและบริขาร หลวงปู่ชอบ จานสโม

หลวงตามหาบัว ญาณสมฺปนฺโน

เทศน์อบรมฆราวาส
ณ วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย
เนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี
ทรงเสด็จเป็นประธานในงานฉลองเจดีย์บรรจุอัฐิธาตุและบริขาร หลวงปู่ชอบ ฐานสโม
เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม พุทธศักราช ๒๕๔๗ (บ่าย)

เรื่อง อย่าพากันลงนรก

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบฝ่าพระบาท ข้าพระพุทธเจ้า นายสำเริง เชื้อชวลิต ผู้ว่าราชการจังหวัดเลย ในนามข้าราชการ พ่อค้า ประชาชน ตลอดจนผู้มาเฝ้าฝ่าพระบาทอยู่ ณ ที่นี้ ต่างรู้สึกซาบซึ้งและสำนึกในพระกรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ ที่ฝ่าพระบาทเสด็จมาทรงเป็นองค์ประธานในการบรรจุอัฐิธาตุ ทรงพระสุหร่าย ทรงเจิมแผ่นป้ายเจดีย์ **พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม** และทอดผ้าป่าช่วยชาติตามโครงการผ้าป่าช่วยชาติกับหลวงตามหาบัว ณ เจดีย์อนุสรณ์สถาน หลวงปู่ชอบ ฐานสโม วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย ในวันนี้

ในโอกาสนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอประทานกราบทูลความเป็นมาในการก่อสร้างเจดีย์อนุสรณ์สถาน หลวงปู่ชอบ ฐานสโม เริ่มก่อสร้างตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๔๑ ใช้งบประมาณในการก่อสร้างทั้งสิ้น ๑๐ ล้านบาท โดยได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากคุณเฉลียว อยู่วิทยา บัดนี้ได้เวลาอันเป็นอุดมมงคลฤกษ์แล้ว ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานกราบทูลเชิญฝ่าพระบาทเสด็จทรงบรรจุอัฐิธาตุ พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ณ เจดีย์อนุสรณ์สถาน ควรมิควรแล้วแต่จะโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

หลังองค์ท่านหลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ให้ศีลเสร็จแล้ว องค์ท่านเทศนาดังนี้

วันนี้เป็นวันมหากุศล เป็นวันมหามงคลอันยิ่งใหญ่แก่พี่น้องชาวจังหวัดเลย และจังหวัดต่างๆ เรียกว่าทั่วประเทศไทย ที่อุตส่าห์พยายามสละเวล่ำเวลาหน้าที่การงานมาในงานมหากุศลครั้งนี้ โดยมีทูลกระหม่อม เจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี กับพระสวามี เสด็จมาเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร เป็นสักขีพยานแห่งความแน่นหนามั่นคงและชุ่มเย็นแก่พี่น้องชาวไทยทั้งหลายของเราที่รวมกันอยู่เวลานี้ ที่ต่างท่านต่างได้มาบริจาคตามกำลังศรัทธา พร้อมทั้งการสดับตรับฟังธรรมเทศนา ซึ่งนานๆ จะได้ยินเสียทีหนึ่ง เรื่องเสียงอรรถเสียงธรรมไม่เหมือนเสียงโลกเสียงกิเลสตัณหา ซึ่งมีอยู่ตลอดเวลาทั้งวันทั้งคืน หาความสงบร่มเย็นแก่จิตใจบ้างพอพักผ่อนนอนหลับนิดหน่อยไม่ค่อยมี

แต่วันนี้เป็นโอกาสอำนวย วาสนาสูงส่งของพี่น้องทั้งหลายที่ได้มาพร้อมหน้ากันได้บริจาคมหาทานการกุศลเพื่อเป็นมหามงคลแก่ชาติและพระศาสนาของเรา โดยอาศัยการบรรจุอัฐิธาตุของหลวงปู่ชอบในวันนี้ ซึ่งอาจารย์หลวงปู่ชอบนี้เป็นพระที่มีคุณธรรมสูงส่ง การประพฤติปฏิบัติองค์ท่านเป็นความราบรื่นดีงาม เป็นความสงบร่มเย็นเย็นตาเย็นใจแก่ผู้ได้เห็นได้ยินได้ฟังตลอดมา เวลาท่านมรณภาพลงไปแล้ว ก็แสดงคุณลักษณะแห่งความดีและความดีเลิศให้พี่น้องทั้งหลายได้ประจักษ์เป็นพยานเรื่องพระพุทธศาสนา ส่งผลให้ผู้ปฏิบัติตั้งแต่ต้นจนอวสานสุดยอดแห่งธรรม คือท่านมรณภาพจากไปแล้ว อัฐิของท่านได้กลายเป็น**พระธาตุ**เป็นลำดับลำดามาแล้วเวลานี้

การที่อัฐิของคนทั่วไปจะกลายมาเป็นพระธาตุนั้นเป็นไปไม่ได้ ตามหลักตำราท่านยืนยันรับรองไว้แล้วว่า **อัฐิที่จะกลายเป็นพระธาตุได้ ต้องเป็นอัฐิของพระอรหันต์ผู้สิ้นกิเลสแล้วเท่านั้น** นี่ก็เป็นเครื่องยืนยันให้พี่น้องชาวพุทธทั่วหน้ากันได้ทราบความแปลกประหลาดอัศจรรย์แห่งธรรมของพระพุทธเจ้าที่ทรงแสดงแก่สัตว์โลกด้วยความบริสุทธิ์พุทโธทรงไว้ซึ่งธรรมธาตุในพระทัยของพระองค์ แล้วนำธรรมที่ออกจากพระธรรมธาตุที่บริสุทธิ์ผุดผ่องนั้นมาประกาศธรรมสอนโลกเรื่อยมา หลังจากตรัสรู้แล้วมาจนกระทั่งบัดนี้เป็นเวลาสองพันห้าร้อยกว่าปี คุณธรรมทั้งหลายที่ทรงนำมาแสดงแก่โลกนั้น เป็นธรรมที่คงเส้นคงวาหนาแน่นที่จะให้ผลแก่ผู้ปฏิบัติตลอดมาไม่ยิ่ง

ไม่หย่อน เป็นธรรมเรียกว่า **อกาลิโก** เสมอต้นเสมอปลาย ผู้ทำดีมากน้อยย่อมได้ผลมาเป็นลำดับลำดา ตั้งแต่ประโยคแรกแห่งการบำเพ็ญความดีทั้งหลาย จนกระทั่งปัจจุบันและอนาคต เมื่อยังมีผู้ปฏิบัติดีอยู่ บุญกุศล มรรค ผล นิพพาน จะแสดงแก่ผู้ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบอยู่ตลอดมา ดังที่หลวงปู่ชอบท่านปฏิบัติองค์ท่าน มีแต่เป็นที่ชมเชยของมนุษย์มนาเทวดาทั้งหลายตลอดมา เพราะท่านรู้สึกจะเชี่ยวชาญทางด้านเทวบุตรเทวดามาก

ในเวลาท่านมีชีวิตอยู่เคยได้เล่าให้ผู้เทศน์ฟัง โดยเฉพาะในเวลามีโอกาสเกี่ยวกับเรื่องเทวบุตรเทวดาและสัตว์ร้ายต่างๆ ที่เข้ามาเกี่ยวข้องกับท่าน เช่น เสือ เป็นต้น ขึ้นมาหาท่านในเวลาเดินจงกรมอยู่ เดินขึ้นมาหาท่านที่ทางจงกรมเลย คือขึ้นมาจากตีนเขา กระหึ่มๆ มาโดยลำดับลำดาจนกระทั่งถึงที่ท่านเดินจงกรม แล้วก็มานั่งดูท่านอยู่ ท่านก็เดินจงกรมกลับไปกลับมา ตาเขาก็จ้องมองท่าน สำหรับท่านก็เดินจงกรมไปมาแล้วทักเขาว่า *"แกขึ้นมาทำอะไร แกเคยเดินจงกรมไหม แกเป็นสัตว์ ตั้งแต่มนุษย์ยังไม่เคยเห็นเดินจงกรมนั่งภาวนาเลย นี่แกทำไมจึงด้นดั้นขึ้นมาหาเรา ซึ่งกำลังเดินจงกรมเสาะแสวงหาอรรถหาธรรมที่ล้นโลกเข้ามาสู่จิตใจ แต่แกนั้นเป็นสัตว์ แล้วทำไมถึงบึกบึนขึ้นมาหาเรา แกภาวนาเป็นไหม"* ท่านถามเขา เขาก็นั่งมองท่านอยู่อย่างนั้น

"นี่ละ เราเดินจงกรมทำอย่างนี้ ประเพณีของมนุษย์ผู้มีศีลมีธรรมย่อมรู้จักบุญจักบาป นรก สวรรค์ นิพพาน จึงต้องได้มาปฏิบัติตามแนวทางของศาสดาองค์เอก ซึ่งเป็นผู้กระจ่างแจ้งแล้วทั้งบาป ทั้งบุญ ทั้งนรก เปรต ผี ประเภทต่างๆ จนกระทั่งสวรรค์ พรหมโลก นิพพาน แล้วจึงนำธรรมเหล่านั้นมาสั่งสอนสัตว์โลกทั้งฝ่ายดีและฝ่ายชั่วให้รู้ทั่วถึงกัน สิ่งใดที่ควรละก็ให้ละ สิ่งใดที่ควรบำเพ็ญก็ให้บำเพ็ญ เช่น ความดีให้บำเพ็ญ ความชั่วให้ลดละ ธรรมท่านสอนมาอย่างนี้ เราก็ปฏิบัติตามธรรม เวลานี้กำลังเดินจงกรมบำเพ็ญตนเพื่อเข้าสู่มรรคสู่ผล แล้วเธอเคยรู้ไหมว่ามรรคผลนิพพานเป็นอย่างไร นอกจากหาอยู่หากินไปวันๆ เท่านั้น"

เขาก็นั่งจ้องมองท่านอยู่ แล้วอีกสักพักหนึ่งท่านก็บอกว่า *"ให้ลงไปเสีย นี่เราจะทำความเพียรเพื่อบุญเพื่อกุศลอันเป็นมงคลสุดยอดแก่หัวใจเรา เธออยู่ในสภาพแห่งความ*

เป็นสัตว์ ก็ให้ก้าวเดินรักษาชีวิตไปตามสภาพแห่งความเป็นสัตว์เถิด ไป ลงไป” ท่านว่างั้นนะ เขาก็ยังไม่ลงไป ท่านก็เลยเดินไปหาเขา แล้วท่านยกจีวรขึ้นกระพือเป็นลักษณะเตือนเขาให้ไป ท่านยกจีวรกระพือขึ้น *“ไป ลงไปเสีย”* พอว่าอย่างงั้น เขาร้อง *“โก้ก”* ทีเดียวนะ นั่น ฟังซิ ฟังเสียงภาษาสัตว์ เสือด้วย เข้าไปหาท่าน ฟังเสียงเขาร้องโก้กทีเดียว เขาก็โดดปิ๊งเดียว แต่ไม่ได้โดดไกลนะ โดดประมาณสักหนึ่งวา แล้วเขาก็เดินดุ่มๆ ลงไปเลย ท่านก็เดินจงกรมต่อ

นี้ยกมาพูดเพียงเอกเทศเท่านั้นสำหรับท่านผู้บำเพ็ญคุณงามความดีทั้งหลาย เฉพาะองค์ท่านหลวงปู่ชอบนี้รู้สึกจะเด่นมากเกี่ยวกับเรื่องสัตว์เรื่องเสือมาบ่อยๆ มาหาท่าน บางทีก็เข้ามาใกล้ๆ ตัวของท่านเวลาค่ำคืน ท่านก็คุยกับเขา ฟังซิท่านทั้งหลายเชื่อได้ไหม นี่ละท่านผู้ที่ปฏิบัติธรรม ทรงอรรถทรงธรรม เป็นผู้รู้ผู้เห็นเอง แล้วนำมาให้พวกเราทั้งหลายซึ่งไม่เคยรู้เคยเห็นเลยนั้น เราจะยอมรับเชื่อได้หรือไม่ได้ เอาไปพินิจพิจารณาว่าธรรมคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้านี้เป็นธรรมที่เลิศเลอ ยืนยันความจริงทั้งหลายได้ตั้งแต่พื้นๆ แห่งความดีจนถึงวิมุตติพระนิพพาน แต่เมื่อได้ยินเสียงอย่างนี้พวกเราจะยอมรับฟังได้ไหม เสือมันยังขึ้นมาหา ท่านคุยกับเสือ เขาจะรู้เรื่องไม่รู้เรื่องก็ตาม ท่านก็พูดตามเรื่องของท่านเป็นพระเป็นคน เขาเป็นสัตว์เป็นเสือ ไม่รู้กี่ครั้งท่านเล่าให้ฟัง รู้สึกว่าท่านเด่นมากเกี่ยวกับเรื่องเสือและงูด้วย แต่งูนี้ไม่ค่อยสำคัญยิ่งกว่าเสือ เสือนี้บ่อยที่สุด ท่านว่าบางทีกำลังเดินลงไปบิณฑบาต เขาก็เดินผ่านมา พอเดินผ่านแล้วท่านก็เดินลงไป *“นี่จะขึ้นมาอะไร เรากำลังหิวข้าว ไปขอบิณฑบาตชาวบ้านเขามาพอประทังชีวิต ข้างบนนั้นไม่มีอาหารของสัตว์ของเสืออย่างเธอนี้ ให้ลงเสีย”* ท่านก็ยกผ้าจีวรกระพือใส่เขา เขาก็โก้กเดียว เขาก็วิ่งลงภูเขาไปสบาย เดินดุ่มๆ ไปเลย

นี่คือประวัติของหลวงปู่ชอบ ที่ท่านชอบเป็นนิสัยดั้งเดิมมาตั้งแต่ออกปฏิบัติ คือบวชแล้วท่านตั้งหน้าตั้งตาประพฤติปฏิบัติ ได้พูดอรรถพูดธรรมต่อหน้าต่อตากันกับหลวงตานี้หลายครั้งหลายหน เพราะมีความสนิทสนมกันมากมาตั้งแต่สมัยอยู่หนองผือ เวลาท่านไปกราบเยี่ยมหลวงปู่มั่น ไปพบกันคุยกัน ท่านพักเวลานานๆ จึงได้สนิทสนมตั้งแต่บัดนั้นมาจนกระทั่งท่านมรณภาพ

นี่เป็นอย่างไรบ้างพี่น้องชาวพุทธเรา พอฟังได้ไหมเสียงอรรถเสียงธรรมที่แสดงความสัตย์ความจริงมาให้เราทั้งหลายฟังจากพระผู้ท่านปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ไม่ใช่ท่านผู้จะประพฤติตัวมาเป็นคนโกหกหลอกลวงตัวเอง แล้วก็หลอกลวงคนอื่นดังที่มีอยู่ทั่วๆ ไป ท่านเป็นผู้ตั้งอกตั้งใจปฏิบัติต่อศีลต่อธรรมตลอดมา เวลาท่านมรณภาพจากไปแล้ว อัฐิของท่านได้กลายเป็นพระธาตุขึ้นมาให้เห็นประจักษ์ตามตำราที่ท่านแสดงไว้เป็นข้อยืนยันว่า อัฐิที่จะกลายเป็นพระธาตุได้นั้น ต้องเป็นอัฐิของพระอรหันต์โดยถ่ายเดียวเท่านั้น นอกนั้นไม่เป็น นี่คือความยืนยันจากพระบรมศาสดาที่ประทานไว้ได้อ่านได้เห็น ได้ยินได้ฟัง แล้วบรรดาท่านที่เป็นสักขีพยานต่อธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า หรือธรรมอันเลิศเลอที่ทรงแสดงออกมาจากพระทัยอันบริสุทธิ์นั้นมีมากมาย

ผู้ที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบส่วนมากจะเป็นสายหลวงปู่มั่น จะแยกไปเป็นนิกายใดก็ตาม เป็นธรรมยุต มหานิกาย ไม่ได้นิยม นิยมที่ความปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ ผู้นี้แลเป็นผู้จะทรงมรรคทรงผล ทรงสวรรค์นิพพาน ได้ด้วยกันทุกคน แม้แต่ฆราวาสซึ่งไม่เป็นนิกายใด ก็สามารถรับผลจากการปฏิบัติของตนได้ นี่ ธรรมยุตและมหานิกาย นี้เป็นชื่ออันหนึ่งเพียงเท่านั้น แม้นกแม้กาเขาก็มีชื่อ พระเราก็มีชื่อว่าธรรมยุต มหานิกาย แต่ผู้ที่จะยืนยันรับรองเอามรรคผลนิพพานนั้น มหานิกายหรือธรรมยุตปฏิบัติดีได้ด้วยกัน มีสิทธิที่จะได้รับผลเป็นที่พึงพอใจด้วยกัน จึงมีมากสำหรับลูกศิษย์หลวงปู่มั่นทั้งฝ่ายมหานิกาย ฝ่ายธรรมยุต ที่เป็นชื่อเป็นนามเฉยๆ สำหรับองค์ท่านเองที่ปฏิบัติต่อกันด้วยความเป็นธรรมร่วมกันอยู่แล้ว ท่านไม่ได้ไปถือว่า นั้นเป็นธรรมยุต นี้เป็นมหานิกาย ท่านจะถือข้อปฏิบัติเป็นสิ่งสำคัญ เป็นเครื่องวัดตวง และอยู่กันสนิทสนมได้ด้วยศีลด้วยธรรมจากการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบของตน

เวลานี้อัฐิของพระส่วนมากคือสายหลวงปู่มั่น ทั้งฝ่ายมหานิกาย ทั้งฝ่ายธรรมยุต เวลาท่านล่วงลับไปแล้ว อัฐิธาตุของท่านนั้นกลายเป็นพระธาตุมาเป็นจำนวนมากมาย เท่าที่เราพอทราบแล้วตั้งร่วม ๒๐ องค์ ไม่ใช่น้อยๆ ที่ท่านล่วงไปๆ ทั้งฝ่ายแม่ชีแม่ขาวฆราวาส ก็เป็นได้ด้วยกัน เพราะธรรมไม่นิยมเพศ ไม่นิยมวัย นิยมการปฏิบัติดี

ปฏิบัติชอบ เป็นเครื่องรับรองยืนยันมรรคผลนิพพานด้วยกันเท่านั้น เพราะฉะนั้น สายหลวงปู่มั่นจึงมีพระที่ปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เวลาล่วงลับไปแล้วอัฐิกลายเป็นพระธาตุในที่ต่างๆ แต่ท่านไม่ค่อยพูดอะไรเหมือนอย่างที่โลกๆ ทั้งหลายเขาพูดกันได้ไม่มีขอบเขต สำหรับธรรม ท่านเล็งถึงความพอเหมาะพอดีความเหมาะสมที่ควรจะพูดหนักเบามากน้อย ท่านจะพูดตามอรรถตามธรรมได้ด้วยกัน

เวลาท่านพูดกันเรื่องอรรถเรื่องธรรม เรื่องมรรคเรื่องผล เริ่มต้นตั้งแต่เรื่องศีล สมาธิ ปัญญา ศรัทธา วิมุตติ ท่านจะสนทนากันได้อย่างสนิทสนมเป็นเวลาหลายๆ ชั่วโมง เพราะความปีติยินดี ความดูดดื่มในอรรถในธรรม ที่ต่างท่านต่างปฏิบัติและได้ผลเป็นที่พอใจแล้วมาสนทนากัน จึงต่างฝ่ายต่างได้กำลังใจจากกันเป็นลำดับลำดา ผลก็ปรากฏเป็นมรรคเป็นผลมาเรื่อยๆ ในวงกรรมฐานเป็นส่วนมากกว่าวงอื่นๆ เพราะได้มีเวล่ำเวลาปฏิบัติบำเพ็ญ

การชำระจิตใจของตนนี้ ท่านนิยมเรียกว่าทำความเพียร ทำความเพียร เพียรอะไร เพียรละความชั่ว บำเพ็ญความดีให้เกิดขึ้น เช่น เริ่มแต่ศีลที่บวชมาจากอุปัชฌาย์แล้ววันนี้ต้องรักษาศีลตลอดไป เป็นศีลสมบูรณ์เต็มวันเต็มคืน เต็มปีเต็มเดือน จนกระทั่งวันตาย ท่านก็มีศีลสมบูรณ์เต็มที่ นี่ก็เป็นศีลเป็นคุณธรรมเครื่องรื่นเริงภายในจิตใจสำหรับตนแต่ละองค์ๆ ด้วยกัน

จากนั้นท่านก็บำเพ็ญเพียรชำระจิตใจ คือชำระกิเลส คำว่า **กิเลส** ได้แก่ สิ่งมัวหมองมืดตื้อ และแสดงพิษภัยขึ้นมาบีบบี้สีไฟทรมานสัตว์โลกให้ได้รับความทุกข์ความทรมานมากน้อยต่างกันทั่วโลกดินแดน ซึ่งล้วนแล้วตั้งแต่เป็นผลที่กิเลสผลิตขึ้นมาจากใจสัตว์โลกที่ดิ้นไปตามมันด้วยความเพลิดเพลินไม่รู้เนื้อรู้ตัวนั่นแล แสดงพิษภัยขึ้นมาให้เกิดความเดือดร้อนภายในจิตในใจ นี้ล้วนแล้วตั้งแต่เป็นผลของกิเลส ท่านให้ชื่อว่าความมืด ความมัวหมอง ความเป็นภัย เกิดในหัวใจของสัตว์โลกด้วยกัน

ธรรมก็ดี เกิดภายในจิตใจของสัตว์โลกเช่นเดียวกัน เฉพาะอย่างยิ่งกับมนุษย์เราที่จะพอมองเห็นและแก้ไขบำเพ็ญกันได้ ท่านจึงกล่าวถึงกิเลสและธรรมภายในใจของ

มนุษย์เรา ย่นเข้ามาถึงชาวพุทธของเราอีกทีหนึ่ง มนุษย์ทั่วๆ ไปก็มีพอรู้เรื่องบ้าง แต่ชาวพุทธนี้ควรที่จะรู้เรื่องอรรถธรรมของพระพุทธเจ้า และได้ผลมาเคารพบูชาให้เกิดความปลื้มปีติยินดีชุ่มเย็นภายในใจบ้างจากความสนใจและการปฏิบัติของตน จากคำว่าเป็นลูกชาวพุทธ หรือถือพระพุทธเจ้าเป็นสรณะพอสมควร

วันนี้ท่านทั้งหลายจึงจะได้ยินได้ฟังเสียงอรรถเสียงธรรมที่ได้นำมาแสดงนี้เป็นผลของธรรมพระพุทธเจ้าวางพื้นฐานไว้เลยว่า ขอให้ปฏิบัติเถิดตามอรรถตามธรรมที่ตถาคตทรงแสดงไว้แล้วโดยชอบธรรม ที่เรียกว่า **สวากขาตธรรม** ตรัสไว้ชอบทุกแง่ทุกมุม ไม่มีคำว่าผิดว่าพลาดไปที่ตรงไหน ก็คือธรรมของศาสดาที่สอนสัตว์จากความบริสุทธิ์แห่งพระทัยที่กระจ่างแจ้งครอบแดนโลกธาตุแล้ว ไม่มีสิ่งใดที่จะปิดบังลี้ลับให้พระจิตของพระองค์มัวหมอง มองดูสิ่งใดไม่ชัดเจนอย่างนี้ เหมือนจิตใจสัตว์โลกที่มีกิเลสตัวมืดดำนั้นปกปิด ไม่มีสำหรับจิตพระพุทธเจ้า ท่านทรงแสดงธรรมด้วยความแม่นยำจากพระทัยของท่านมาสู่สัตว์โลกทั้งหลาย

เริ่มต้นตั้งแต่เบญจวัคคีย์ทั้งห้า มาถึงพวกเราทั้งหลาย การประพฤติปฏิบัติมีอยู่ในผู้ใด ผลเป็นที่พึงพอใจเป็นลำดับจะมีในบุคคลผู้นั้น ทั้งหญิง ทั้งชาย ทั้งนักบวชและฆราวาส เพราะธรรมไม่นิยมเรื่องวัย นิยมการปฏิบัติดีปฏิบัติชอบ เพศก็ไม่นิยมเพศหญิงเพศชาย นักบวชและฆราวาส ทรงยืนยันกันที่การปฏิบัติตัว เมื่อต่างคนต่างปฏิบัติตามศีลตามธรรมที่ไม่เป็นพิษเป็นภัย และเป็นคุณโดยถ่ายเดียวจากธรรมของพระพุทธเจ้าแล้ว เราจะได้ชมจิตใจของเราที่ว้าวุ่นขุ่นมัวเป็นส้วมเป็นถานมาตั้งแต่วันเกิด จนกระทั่งเวลาเราได้ปฏิบัติธรรม จิตใจมีความสว่างไสวออกมาจากการบำเพ็ญธรรม เช่น การภาวนา นี่เป็นสำคัญมาก ค่อยเกิดขึ้น

ภาวนา คือ ความทำจิตใจของเราให้สงบจากสิ่งมัวหมองมืดตื้อ คือกิเลสมันฉุดมันลากไป ชวนให้คิดทั้งวันทั้งคืน ยืน เดิน นั่ง นอน ตามเรื่องของกิเลส ทีนี้จิตใจก็เป็นตัวลุ่มหลงงมงายก็วิ่งตามมัน แล้วขนเอาทุกข์เข้ามาเผาจิตใจของตนตลอดมา นี่คือกิเลสทำงาน ทีนี้เวลาเราต้องการให้ธรรมทำงานให้นำบริกรรมเข้ามา เรียกว่าภาวนา

คำบริกรรม คือ สิ่งที่เราบ่นอยู่ภายในจิตใจ นึกภายในจิตใจ เช่น **พุทโธๆ** เป็นต้น นำเข้ามากำกับจิต ทำจิตให้สงบจากอารมณ์ภายนอก ดังที่เคยคิดมาแล้วตั้งแต่ตื่นนอน ให้สงบในเวลาจะภาวนา แล้วเปิดทางให้คำบริกรรมซึ่งเป็นทางของธรรม งานของธรรม ปรากฏขึ้นที่ใจของเราว่า พุทโธก็ได้ ธัมโมก็ได้ สังโฆก็ได้ หรือมรณัสสติก็ได้ หรือกำหนดลมหายใจเข้าออกก็ได้ ตามจริตนิสัยของผู้ชอบธรรมบทนั้นๆ แล้วนำธรรมบทที่ตนชอบใจนั้นเข้ามากำกับใจ ไม่ให้กิเลสมันฉุดลากไปคิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ ให้ธรรมพาคิด คิดเรื่องพุทโธก็เป็นธรรม ธัมโมก็เป็นธรรม สังโฆก็เป็นธรรม คิดติดคิดต่อ มีสติเป็นเครื่องกำกับไว้ อย่าให้คิดอย่างอื่นนอกจากคำบริกรรมของตนที่คิดอยู่ในขณะนั้นเท่านั้น มีสติกำกับให้คิดอยู่กับพุทโธ แล้วกิเลสมันจะผลักดันออกมา แซงออกมา ดันออกมา ด้วยความอยากคิดเรื่องนั้นเรื่องนี้ ให้ปิดห้ามไม่ให้มันคิด เวลานี้จะให้คิดทางธรรม ให้ทำงานกับธรรม มีพุทโธๆ เป็นสำคัญ แล้วมีสติกำกับจิตไว้ ใจเมื่อกิเลสออกทำงานไม่ได้ ก็ไม่หาเรื่องหาราวมายุแหย่ก่อกวนจิตใจของเราให้ได้รับความทุกข์ เปิดทางให้ธรรมทำงาน มีพุทโธๆ เป็นต้น ติดแนบกันไป มีสติควบคุมเวลานั้น ไม่นาน ใจของเราจะค่อยสงบตัวลงๆ ด้วยบทธรรมกล่อมจิตใจให้สงบเรื่อยๆ นี่เรียกว่า **ทำงานด้วยธรรม เปิดธรรมให้ทำงาน** มีพุทโธ เป็นต้น ทำงานว่าพุทโธๆ แล้วมีคำบริกรรมกำกับใจของเราไว้ ใจจะค่อยสงบลงๆ เพราะกิเลสเข้ามาแทรกไม่ได้

กิเลสคือตัวยุ่ง พอคิดออกไปนี้ ยุ่งไปเรื่อยๆ ตา หู จมูก ลิ้น กาย คอยรับฟังแต่เสียงจากความอยากคิดอยากปรุง อยากรู้อยากเห็นทั้งนั้น จึงต้องปิดให้หมด ให้เหลือตั้งแต่คำบริกรรมพุทโธๆ บังคับไว้ เอ้า จะเป็นจะตายก็ให้เห็นสักที ให้คิดตัดสินตัวเองอย่างนั้น ผู้ที่ต้องการจะเอาชัยชนะกับกิเลสซึ่งเคยเป็นตัวภัยต่อเรามานมนาน ต้องเอาชนะด้วยการบังคับบัญชาฝ่าฝืนกัน มันอยากคิดเรื่องกิเลส เราไม่ยอมให้คิด ให้คิดกับพุทโธๆ ไม่นานนักจิตของเราจะค่อยสงบตัวเข้าไปๆ อารมณ์ของกิเลสจะค่อยจางไปๆ จิตใจสงบ พอจิตใจสงบแล้วปรากฏเป็นขั้นๆ ตอนๆ

สำหรับผู้ปฏิบัติ นิสัยไม่เหมือนกัน จะค่อยเย็นสงบ พอสงบแล้ว ความสว่างไสวจะปรากฏขึ้นที่ใจ สงบมากเท่าไร ความสว่างไสวจะปรากฏขึ้นที่ใจ ใจในขณะนั้นเริ่มปรากฏ

เห็นตัวเอง คือใจของตัวเองเป็นสิ่งที่มีคุณค่าเป็นลำดับลำดา จนกระทั่งใจสงบแน่ว นั้นแหละ ที่นี้คุณค่าของใจเราตั้งแต่วันเกิดมาจะมาปรากฏในวันเราบังคับให้ภาวนากับพุทโธ ให้พุทโธทำงาน ได้สิ่งที่พึงใจขึ้นมาต่อจิตใจของเรา กลายเป็นจิตใจที่สงบเย็น จากนั้นก็สงบเข้าเรื่อยแน่นหนามั่นคง มีความสว่างไสว อยู่ที่ไหนมีความเอิบอิ่มภายในจิตใจ หน้าที่การงานที่เราเคยทำประจำทุกวันๆ นั้น จิตใจจะไม่ไปเพลินกับสิ่งนั้นดังที่เคยเป็นมา แล้วจิตใจจะมาประหวัดเพลิดเพลินในงานภาวนาของตน เมื่อมีโอกาสเมื่อไร จะทำใจดวงนี้ให้สงบเย็น และสร้างคุณค่าให้มากกว่าที่ปรากฏนี้ขึ้นเป็นลำดับๆ จิตเลยปฏิพัทธ์ยินดีกับการอบรมจิตของตนไปเรื่อยๆ นี้แหละผลแห่งการทำความเพียรของผู้ปฏิบัติทั้งหลาย มีพระกรรมฐานเป็นต้น ท่านภาวนาอย่างนี้แล

ขอให้พี่น้องทั้งหลายซึ่งเป็นกองรับเหมาทุกข์ด้วยกันนั้น ให้พากันมาชำระทุกข์ด้วยทำความสงบใจโดยจิตภาวนาดังที่กล่าวมานี้ ท่านทั้งหลายจะได้เห็นความปรากฏแปลกประหลาดอัศจรรย์ขึ้นจากพุทธศาสนาของเรา ซึ่งเวลานี้กำลังถูกเหยียบย่ำอยู่ด้วยอำนาจของกิเลสตัณหา ซึ่งเทียบกันเหมือนกับส้วมกับถานครอบคลุมอยู่ในหัวใจของเราตลอดเวลา หาความแปลกประหลาดอัศจรรย์อะไรไม่ได้จากส้วมจากถาน มีแต่ความทุกข์ความเดือดร้อน ซึ่งเป็นผลของกิเลสเสาะแสวงหามาเผาเราไปเรื่อยๆ อย่างนี้

ทีนี้เวลาเราได้เปลี่ยนงานจากกิเลสเข้ามาสู่งานของธรรม เราจะได้เห็นผลประจักษ์อย่างนี้เรื่อยๆ ไป จนจิตมีความสว่างเท่าไรแล้ว ทีนี้ใช้สติปัญญาพินิจพิจารณา อันนี้ยิ่งเบิกกว้างออกไป พิจารณาเรื่องธาตุเรื่องขันธ์ เรื่องความเกิด แก่ เจ็บ ตาย มีด้วยกันทุกคน ไม่ว่าอยู่ที่ไหน นั่งอยู่นี่ทุกคนมีเหมือนกัน อยู่ฟากฟ้าแดนดินที่ไหนก็เป็นผู้แบกหามความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความตาย ความทุกข์ ความเดือดร้อนเสมอหน้ากันหมดนั่นแหละ แล้วให้เอาสิ่งเหล่านี้มาพิจารณาเรื่องธาตุ เรื่องขันธ์

ความเกิด เกิดมาจากอะไร ก็มีส่วนผสมคือ **ธาตุ ๔** ดิน น้ำ ลม ไฟ โดยมีจิตเข้าไปเป็นเจ้าตัวการไปยึดครองในสถานที่นั่น เรียกว่าเข้าไปสู่ปฏิสนธิวิญญาณ ปรากฏเป็นสัตว์เป็นบุคคลขึ้นมาจากการเกิด โดยที่มีส่วนผสมของธาตุรวมตัวกันนั่นแล จึงเรียกว่าสัตว์ว่าบุคคลต่อไป แล้วพิจารณาแยกธาตุ ถึงกาลเวลาแล้วมันก็มีแตกสลาย

ถึงไม่มีการแตกสลาย มันก็แปรสภาพตั้งแต่วันเกิดมาตั้งแต่เด็กจนโต และจากโตไปก็แก่เฒ่าคร่ำคร่าชรา ตายไปเหมือนกัน ให้พิจารณาในตัวของเรานี้ด้วยปัญญา เมื่อปัญญาพิจารณาความเกิด ความแก่ ความเจ็บ ความทุกข์ ความตาย มีอยู่ภายในกายนี้ เราก็จะได้เห็นภัยในความตะเกียกตะกาย ซึ่งประหนึ่งว่าไม่มีป่าช้าในตัวของเรา ได้เห็นป่าช้าเสียบ้างด้วยอำนาจแห่งปัญญาที่พินิจพิจารณา ความเพลิดความเพลินของเราที่เป็นมาเพราะอำนาจของกิเลสลากฏูไปนั้น จะค่อยสงบตัวเข้ามาๆ ความตายแต่ก่อนติดแนบอยู่กับเรา เราก็ระลึกไม่ได้

ทีนี้พอระลึกความตายได้ เราก็มีความรู้สึกตัวขึ้นมา จะบำเพ็ญคุณงามความดีเพื่อเป็นหลักเป็นเกณฑ์ที่ยึดที่เกาะของจิตใจดวงนี้ซึ่งไม่เคยตาย ส่วนความชั่วที่จะมาเป็นภัยต่อเราเพราะเคยเป็นภัยต่อเรามาแล้วนั้น ก็ได้พยายามกำจัดปัดมันออกไป ความชั่วไม่ทำ ทำแต่ความดีงาม ก็พอกพูนความเป็นสาระขึ้นภายในจิตใจ เรียกว่า ธรรมๆ หรือบุญกุศลขึ้นสู่ตัวเอง ใจของเราก็เริ่มเยือกเย็นเข้ามาๆ ยิ่งพิจารณาความเป็นความตายมากน้อยเพียงไร ก็ยิ่งเป็นการเตือนสติเราไม่ให้ลืมเนื้อลืมตัว เรื่องความเป็นความตายเกิดได้กับทุกคนตามแต่กาลเวลาใดที่จะเป็นกับรายใดเท่านั้น เวลานี้มีปัญญาสอดส่องออกเป็นตาข่ายกางไว้ให้รู้ตามเรื่องความแก่ ความเจ็บ ความตาย ความพลัดพรากจากกัน ตลอดถึงคติที่จะไปข้างหน้า

เราเกิดมานี้ เกิดมาจากภพใดชาติใด เราก็ทราบไม่ได้ และปัจจุบันนี้ก็ทราบว่าเป็นคน แต่ตายแล้วนี้จะไปเกิดในสถานที่ใด เรายังทราบไม่ได้ก็เป็นความเดือดร้อน ทีนี้เวลาเราสร้างความดีขึ้นภายในจิตใจ แม้เราจะไม่ทราบความเป็นมาของเรามาจากภพใดก็ตาม ยังไม่ทราบภพนี้ตายแล้วจะไปภพใดก็ตาม เมื่อการบำเพ็ญมีมากเข้าจะทราบในตัวเอง จะไปภพใดก็ตาม จิตที่มีธรรมเป็นเครื่องบำรุงรักษาเยือกเย็นตลอดเวลานี้เป็นที่แน่ใจ จะไปภพใดก็คือจิตดวงเป็นสุขๆ นี้แลจะพาไปเกิดในสถานที่ดี คติที่เหมาะสมทั้งนั้น จะไม่พาไปเกิดในสถานที่ชั่ว นี้เป็นอย่างหนึ่ง จากนั้นละเอียดเข้าไปทราบจนกระทั่งว่าเราจะไปเกิดในภพใดชาติใด ความดีมีมาก มันเลยกลายเป็นเรื่องไปจับจองสวรรค์พรหมโลกไปแล้วตั้งแต่ยังไม่ตาย

คำว่า ไปจับจองแล้ว จิตแน่แล้ว การกุศลนี้แหละเป็นเครื่องวัดตวงให้ส่องทางถึงสวรรค์กี่ชั้น จากอำนาจแห่งกุศลส่องทางเรียกว่าไปจับจองสวรรค์ พรหมโลกกี่ชั้นจับจองไว้แล้วด้วยความแน่ใจจากการบำเพ็ญความดีของตน นี้ก็แน่ใจเข้าไปด้วยการพินิจพิจารณาเรื่อยๆ จิตใจก็ยิ่งมีความสง่างามผ่องใส คล่องแคล่วว่องไวในการพิจารณาไปเรื่อยๆ

จากนั้นมาก็ค่อยปล่อยค่อยวางเรื่องการเกิด การตาย คือธาตุขันธ์อันนี้ เรายึดเราถือมันเพื่ออะไร ธาตุขันธ์ ดินมีอยู่ทั่วแผ่นดิน น้ำก็มีอยู่ทั่วไป ลมไฟมีอยู่ทั่วไป ทำไมมายึดมาถือดิน น้ำ ลม ไฟ ที่มีอยู่กับตัวของเรานี้ ตายแล้วจะเอาไปได้ไหม เมื่อพิจารณาดูแล้ว ตายแล้วก็ทิ้งลงสู่ดิน น้ำ ลม ไฟ ตามเดิม เอาไปไม่ได้ แล้วอะไรที่จะเอาไปได้ ก็คือบุญ คือบาป บาปนั้นสร้างมามากน้อยเป็นกรรมเป็นเวร เป็นคู่กรรมคู่เวร คู่ทรมานตัวเองไปโดยลำดับ เราชอบไหม เกิดในภพใดชาติใดมีแต่สิ่งที่มาทำให้เกิดความทุกข์ ความทรมาน หาความสุขไม่ได้ จากการสร้างบาปสร้างกรรม เรายังพอใจจะสร้างบาปสร้างกรรมอยู่อีกหรือ เมื่อเป็นเช่นนั้นจิตมันก็รู้เอง บาปก็รู้ว่าเป็นบาป ไฟก็รู้สึกเป็นไฟ แล้วยังจะไปกล้าหาญจับมันแล้วบังคับให้มันเย็นได้อย่างไร ไฟเป็นของร้อน มันก็ปล่อยกันเองตามหลักธรรมชาติ การสร้างบาปเป็นฟืนเป็นไฟแก่ตัวเอง มันก็ปล่อยของมันเข้ามาเองๆ แล้วการสร้างบุญก็คือสร้างคุณงามความดีสงบร่มเย็นใจของเรามีความอบอุ่นชื่นชมยินดีตลอดไปๆ มันก็ยิ่งเบิกกว้างออกไป ทีนี้สุดท้ายก็ไปจองสวรรค์ได้แล้วทั้งๆ ที่ยังไม่ตาย จิตใจจ่อถึงสวรรค์ชั้นนั้นๆ ตายแล้วเราจะไปเกิดสวรรค์ชั้นนั้นๆ แน่เข้าไปโดยลำดับ

นี่การปฏิบัติธรรม พระพุทธเจ้าโกหกโลกที่ไหน มีแต่พวกเราให้กิเลสมันโกหกตลอดเวลา บาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี พรหมโลกไม่มี นิพพานไม่มี เปรต ผีประเภทต่างๆ สัตว์ประเภทต่างๆ ไม่มี มันพูดออกมาด้วยความสำคัญผิดจากความตาบอดใจบอดของตัวเองต่างหาก พระพุทธเจ้าไม่ใช่คนตาบอดใจบอด เป็นผู้ที่ทรง**โลกวิทู** รู้แจ้งโลก **อาโลโก อุทปาทิ** สว่างจ้าทั้งกลางวันกลางคืน จากพระทัยที่บริสุทธิ์สุดส่วนแล้วจากกิเลสทั้งหลาย สอนสัตว์โลกจึงไม่มีผิดมีพลาด นี่ท่านสอนมาอย่างนั้น

ทีนี้มันก็ยอมรับสวรรค์ชั้นนั้นชั้นนี้ ไม่ต้องบอก รู้จากอำนาจแห่งกรรมดีของตน จนกระทั่งว่าจองสวรรค์ชั้นนั้นๆ ได้แล้ว จองพรหมโลกชั้นนั้นๆ ได้ สุดท้ายก็จองนิพพานได้เลย จวนจะถึงนิพพานแล้ว จวนจะถึงนิพพานด้วยความสง่างามของใจ ความแก่กล้าสามารถของใจ แล้วประหนึ่งว่านิพพานอยู่ชั่วเอื้อมๆ จับกันคว้าใส่กันหวุดหวิดๆ นี่ผู้มีความเพียรกล้าด้วยอำนาจแห่งการบำเพ็ญตนสม่ำเสมอ เพิ่มพูนกำลังของธรรมเข้า กำลังของธรรมก็กล้า สติก็กล้า ปัญญาก็กล้า ความจะหลุดพ้นจากทุกข์ยิ่งมีความแก่กล้าสามารถ ลืมหลับลืมนอน มีตั้งแต่พุ่งๆ ใส่ นี่ละเรียกว่า **จองนิพพาน** จากนั้นมาก็กิเลสขาดสะบั้นลงไป นิพพานจับติดปุ๊บเลย นี่คือผู้สำเร็จอรหันต์ ทีนี้ไม่ต้องไปหาจองที่ไหนแล้ว โลกไหนมีแต่โลกกองทุกข์ความทรมาน ภพใดชาติใดของสัตว์ตัวใด ไม่พ้นที่จะเป็นที่อยู่ของกองทุกข์อยู่ในภพชาตินั้นๆ มากน้อยต่างกันเพียงเท่านั้น นี่ก็รู้ชัด พอจิตขาดสะบั้นไปจากสิ่งที่พาให้เกิดความทุกข์ความเดือดร้อนมากน้อย ได้แก่กิเลสหมดไปจากใจแล้ว ทุกข์ไม่มี นั่นแหละท่านว่าพระนิพพานคือบรมสุข ได้แก่พระนิพพานคือได้แก่จิตของท่านผู้บริสุทธิ์จากกิเลสแล้ว แม้ชีวิตยังมีอยู่ ท่านก็ไม่เป็นทุกข์ในทางจิตใจ มีตั้งแต่เรื่องธาตุเรื่องขันธ์ เจ็บไข้ได้ป่วยปวดหัวตัวร้อน ซึ่งเป็นอยู่ภายในร่างกาย แต่ไม่สามารถที่จะเข้าซึมซาบถึงจิตใจให้ได้รับความทุกข์ได้ ความทุกข์ที่เกิดขึ้นจากใจนั้น เพราะอำนาจของกิเลสต่างหากสร้างขึ้นมา เมื่อกิเลสสิ้นซากไปแล้ว ทุกข์ทางใจจึงหมดโดยสิ้นเชิง ไม่มีสิ่งใดเหลือ จะเหลือตั้งแต่เศษของวัฏฏวนคือธาตุขันธ์ของเราอยู่ไปครองไป ท่านผู้บริสุทธิ์แล้วก็รักษาธาตุขันธ์ไปพอถึงกาลเวลา และทำประโยชน์ให้โลกได้ตามกำลังความสามารถของธาตุขันธ์นี้ว่าจะได้เพียงไร พอผ่านนี้แล้ว ธาตุขันธ์จะไปไม่ได้แล้วหรือ สลัดปั๊วะเดียวเท่านั้น ท่านไม่ได้มาห่วงมาใยกับธาตุกับขันธ์กับความเป็นความตาย เพราะธรรมชาติที่บริสุทธิ์สุดส่วนเลิศเลอนั้นอยู่ในเงื้อมมืออยู่ในหัวอกของท่านแล้ว ท่านจะมาห่วงมาอะไรพวกเศษเดนของส้วมของถานพาสัตว์ให้เกิดนี้จากกิเลส ท่านจะมาห่วงมันอะไร นี่ละเรื่องธรรมของพระพุทธเจ้า

ท่านทั้งหลายที่เป็นลูกชาวพุทธ วันนี้ขอให้ฟังอย่างถึงใจ การเทศนาว่าการเวลานี้หลวงตาไม่ได้มีคำว่าโอ้อวดมดเท็จอะไรแก่ท่านทั้งหลาย การปฏิบัติมาแทบเป็นแทบตาย ตั้งแต่วันบวชมาจนกระทั่งถึงบัดนี้ เป็นเวลา ๗๐ ปี ๗๑ ย่างเข้าแล้ว แต่ยัง

ไม่เต็มปี เพียงออกพรรษาย่างมา ๗๑ พรรษาแล้ว และบวชมาตั้งแต่อายุ ๒๐ ปี กับ ๙ เดือน นั่นละ วันนั้นวันตัดสินกันกับการประพฤติละชั่วทำดีตั้งแต่บัดนั้น ศีลก็บริสุทธิ์มาตั้งแต่บัดนั้นจนกระทั่งบัดนี้ สมาธิก็ก้าวเดินเรื่อยไป เอ้า เรียนหนังสือก็เรียนเพื่อจะแก้กิเลส เป็นวิชาแก้กิเลสเรื่อยมา เรียนพอสมความมุ่งหมายที่จะพอเป็นปากเป็นทางแก้กิเลสได้ แล้วก็นำมาออกประพฤติปฏิบัติธรรม เข้าป่าเข้าเขาลำเนาไพร ไม่เยื่อใยเสียดายกับสิ่งใดยิ่งกว่าธรรมอันเลิศเลอที่มุ่งหวังอยู่แล้วด้วยความเชื่อมั่นในธรรมทั้งหลายจากหลวงปู่มั่นที่ท่านแสดงให้ฟังอย่างถึงใจๆ แล้วออกปฏิบัติกำจัดกิเลส

กิเลสนี้เป็นตัวโหดร้ายทารุณมาก เหนียวแน่นมั่นคง เฉลียวฉลาดมาก ลำพังเราๆ ท่านๆ ให้กิเลสกล่อมตลอดเวลา เพราะฉะนั้น ตื่นขึ้นมากิเลสจึงกล่อม ความโลภก็กล่อม ความโกรธก็กล่อม ราคะตัณหากล่อม มีตั้งแต่มหาภัยๆ กล่อมจิตใจของเราให้หลับเคลิบเคลิ้มไป สิ่งที่ได้มาจากมันก็คือความทุกข์ความทรมานจิตใจ สุดท้ายก็ตายไปด้วยความทุกข์ความทรมานอย่างนี้เรื่อยไปไม่มีที่สิ้นสุด

ทีนี้เวลาได้บำเพ็ญธรรมเข้าไป สิ่งที่เคยเป็นภัยและไม่เคยรู้เนื้อรู้ตัว ไม่รู้เห็นมันว่าเป็นภัย ค่อยกระจ่างแจ้งขึ้นมาจากการอบรมภาวนาดังที่ได้ชี้แจงให้ท่านทั้งหลายทราบเวลานี้ แล้วกระจ่างขึ้นมาภายในจิตใจ จนเป็นความแปลกประหลาดอัศจรรย์ภายในตัวเอง บางทีถึงสะดุ้งก็มี เพราะอัศจรรย์ใจที่ได้บำเพ็ญกับธรรมทั้งหลาย ชำระกิเลสซึ่งเป็นตัวภัยได้มากน้อยเพียงใด จิตใจมีธรรมขึ้นภายในใจ ยิ่งมีความกระหยิ่มยิ้มย่อง มีความอดความทน ความพากความเพียร มาด้วยกันๆ หมุนตัวไปเรื่อยๆ ก้าวเข้าสู่สมาธิแน่นหนามั่นคงเป็นอยู่ในหัวใจนี้จากการปฏิบัติตามทางของศาสดาที่สอนไว้แล้วด้วยสวากขาตธรรม ตรัสไม่ผิดว่างั้น เราปฏิบัติไม่ให้ผิดตามคำของพระพุทธเจ้า ผลก็ไม่ผิดได้มาเป็นลำดับลำดาเป็นขั้นเป็นภูมิ จนกระทั่งพูดเปิดอกเสียทีเดียว เปิดหัวอกเสียเลย ทีแรกบวชว่าอยากจะไปสวรรค์ ครั้นต่อมาอ่านไปๆ อยากไปพรหมโลก ครั้นต่อมาท่านพูดถึงเรื่องนิพพาน ไปสวรรค์ก็ไม่อยากไป พรหมโลกไม่อยากไป อยากไปนิพพานถ่ายเดียว ทีนี้เวลาปฏิบัติไปๆ ธรรมถึงขั้นใดภูมิใดที่จะสามารถมองเห็น มันก็เห็นด้วยใจของตัวเอง สุดท้ายมันก็ไปจองเอาสวรรค์อย่างลึกๆ ลับๆ นะ โอ้นี้ ถ้าเราตายแล้ว

จะไปสวรรค์ จะไปสวรรค์ชั้นนั้นๆ จองเข้าไปเรื่อย เอ้า นี่มันจะไปพรหมโลกชั้นนั้นชั้นนี้ รู้อยู่ในใจ

นี่ เห็นไหมท่านทั้งหลาย การปฏิบัตินี้มาโกหกท่านทั้งหลายหรือ ให้ฟังให้ดีนะ นี่ เราสละเป็นสละตายเอาผลแห่งการปฏิบัตินี้มาสอนพี่น้องทั้งหลายซึ่งเป็นชาวพุทธด้วยกัน อย่ากอดคัมภีร์อยู่เฉยๆ มันเป็นหนอนแทะกระดาษ ไม่เกิดประโยชน์อะไรที่ไม่ได้ปฏิบัติ เรียนแล้วให้ปฏิบัติ นี่ก็เรียนแล้วออกปฏิบัติ เมื่อเวลามันแน่ใจเข้าไปสว่างไสวเข้าไป มันขโมยไปจองสวรรค์ จองสวรรค์ชั้นนั้นๆ จากนั้นขโมยเข้าไปจองพรหมโลกเรื่อยๆ แล้วละเอียดเข้าไปๆ พรหมโลกชั้นไหนๆ ไม่อยู่ๆ ที่นี่ไม่จองนะ จิตทะลุเรื่อย คว้าใส่นิพพานหวุดหวิดๆ โน่น

นี่ เห็นไหมความกล้าหาญของจิตใจที่จะหลุดพ้นจากทุกข์โดยถ่ายเดียว เพราะทุกข์นี้เคยได้รับความทรมานมาจากมันกี่ภพกี่ชาติแล้ว คราวนี้ได้เห็นประจักษ์ว่าทุกข์นี้เป็นทุกข์ประจำมากี่ภพกี่ชาติแล้ว เวลานี้เห็นตัวของมันประจักษ์เกิดขึ้นจากใจเป็นเครื่องหลอกของใจ คือกิเลสอยู่ในนั้น ตัวหลอกอยู่ในนั้น สร้างทุกข์อยู่ในนั้นเปิดกิเลสนี้ออกด้วยธรรมซึ่งเป็นของจริง เปิดออกเท่าไรยิ่งเห็นของปลอมชัดเจนธรรมเป็นของจริงก็ยิ่งเปิดเผยขึ้นมาๆ แล้วชัดเจนขึ้นไปโดยการภาวนานี้ละเอียดเข้าไปโดยลำดับลำดา นั่งอยู่เฉยๆ มันก็เห็น

ฟังซิ ท่านทั้งหลาย พระพุทธเจ้าโกหกเหรอ สิ่งที่พระพุทธเจ้าว่าบาป ว่าบุญ ว่านรกสวรรค์ ผู้ภาวนาเวลาถึงขั้นมันจะเห็นแล้วปิดไม่อยู่นะ พวกเราตาบอดไปเที่ยวลบล้างอยู่หรือว่าบาปไม่มี บุญไม่มี นรกไม่มี สวรรค์ไม่มี มันจะจมนรกกันทั้งหมดนะ จึงรีบกระตุกเอาไว้ อย่าพากันลงนรก

อยากลงนรกให้ไปดูเรือนจำเสียก่อน เรือนจำนี่เป็นยังไง น่าอยู่ไหม ใครเข้ามาติดคุกติดตะราง เขาว่านักโทษกันทั้งนั้นๆ น่าอยู่ไหม เราอยากเป็นนักโทษไหม นี่ก็เหมือนกัน ไม่ว่านรกหลุมไหนๆ น่าอยู่ไหม หรือเราอยากเป็นสัตว์นรกเหรอ ถามตัวเองนี่ละใครจะอยากไป ทีนี้จิตมันก็เห็นโทษในสิ่งเหล่านี้ เห็นคุณที่จะหลุดพ้นจากสิ่งเหล่านี้

เป็นลำดับลำดา ความพากเพียรแก่กล้า สามารถลืมวันลืมคืนไปเลย นอนไม่หลับ เวลามันเร่งคว้าใส่นิพพานนี้หวุดหวิดๆ ทีนี้ไม่จอง สวรรค์ก็ไม่จอง พรหมโลกไม่จอง จะเอานิพพานถ่ายเดียวเท่านั้น

ขอสรุปย่อๆ ในผลแห่งการปฏิบัติธรรมซึ่งเป็นของแท้ของจริงจากศาสนาของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน ให้พี่น้องทั้งหลายชาวพุทธด้วยกันฟังเป็นยังไง การปฏิบัติธรรมของพระพุทธเจ้าเป็นโมฆะหรือ มันเต็มเม็ดเต็มหน่วยมีคุณค่าราคา แต่ส้วมแต่ถานกิเลสตัณหานั้นเหรอ ให้เอามาถามเทียบเจ้าของทันที ทีนี้เวลาพิจารณาเข้าไป พอคว้าพระนิพพานติดปั๊บนี่ กิเลสอวิชชาที่พาเกิดพาตายขาดสะบั้นลงไปนี้ สว่างจ้าฟ้าดินถล่มเลย ถล่มในหัวใจของเรากับกายมันไหวนั่นเอง ส่วนฟ้าดินเขาก็อยู่ของเขา แต่ใจกับกายที่มีเกี่ยวข้องกับกิเลสที่ขาดสะบั้นลงไปจากใจนี้ สะเทือนไปหมดเลย เกิดความอัศจรรย์ เราไม่เคยเห็น เกิดมาแต่โคตรพ่อโคตรแม่ของเราไม่เคยรู้เคยเห็นธรรมประเภทนี้ พ่อแม่ของเราเกิดก่อนเรา ท่านก็ไม่เคยเห็น แล้วทำไมจึงมารู้ธรรมเห็นธรรมประเภทอัศจรรย์อย่างนี้ได้ ก็เพราะการปฏิบัติ

เมื่อเป็นเช่นนั้นแล้ว ยอมกราบพระพุทธเจ้าราบเลยๆ คืนนั้นไม่นอน กราบแต่พระพุทธเจ้าทั้งคืน นั่งอยู่นิ่งๆ ธรรมดานี้ อัศจรรย์ เดี๋ยวกราบลง เดี๋ยวขึ้นมานั่งนิ่งอัศจรรย์ แล้วกราบลงๆ เพราะอะไร ถ้ามีคนอื่นคนใดเขามาดู เขาจะว่าพระองค์นี้เป็นบ้าแล้วนะ นั่งอยู่ๆ แล้วก็กราบลง แล้วนั่งอยู่ๆ กราบลง กราบอะไร กราบพระพุทธเจ้าที่ประทานธรรมอัศจรรย์ให้เราปฏิบัติตามท่านได้รู้ได้เห็นอย่างนี้แล้วอย่างชัดเจน ไม่มีอะไรสงสัยพระพุทธเจ้าที่จะตามเข้าเฝ้าตลอดเวลา หมดปัญหาทันที ธรรมธาตุอันนี้เหมือนกัน หมดแล้ว กราบพระพุทธเจ้าองค์ไหนนั่น พระธรรมธาตุที่เหมือนกันหมด

ท่านกล่าวไว้ว่า **นตถิ เสยฺโยว ปาปิโย** ผู้ถึงธรรมขั้นบริสุทธิ์แล้วเสมอกันหมด เมื่อเสมอกันหมดแล้ว จะไปหากราบกันที่ไหน เห็นว่าแปลกต่างกันที่ไหน ก็เหมือนแม่น้ำในมหาสมุทร เป็นยังไงแม่น้ำในมหาสมุทร มันไหลมาจากทิศใดแดนใด ทั้งบนฟ้ามาจากลำคลองต่างๆ รวมลงเป็นมหาสมุทรแล้ว เราไปแยกแม่น้ำนั้นให้เป็นมาจากสายนั้นสายนี้จากบนฟ้าได้ไหม มันเป็นแม่น้ำมหาสมุทรด้วยกันหมดแล้ว หยดใด

ก็ตาม ฝนตกลงมาถึงมหาสมุทรเป็นมหาสมุทรทันที น้ำสายใดก็ตามไหลเข้ามาสู่มหาสมุทรเป็นมหาสมุทรทันที เราจะแยกมันออกเป็นแม่น้ำสายนั้นสายนี้อย่างนี้ไม่ได้ นี่ ฉันใดก็เหมือนกัน ท่านผู้สร้างบารมีทั้งหลายโดยลำดับลำดามา ซึ่งเป็นเหมือนกับแม่น้ำไหลมาจากสายต่างๆ จะเข้าสู่มหาวิมุตติมหานิพพาน แล้วก็มาจากที่ต่างๆ คือสัตว์โลกมีจำนวนมาก ต่างคนต่างสร้างคุณงามความดีค่อยไหลมา ค่อยใกล้เข้ามาๆ พอถึงวิมุตติหลุดพ้นปึ๋งเท่านั้น เข้าถึงแล้วมหาวิมุตติมหานิพพาน รายใดมาพอถึงนั้นเป็นมหาวิมุตติมหานิพพานเหมือนกันหมดแล้ว ถามหานิพพานที่ไหน ถามหาพระพุทธเจ้าหาอะไร ก็เป็นมหาวิมุตติมหานิพพานอย่างเดียวกันแล้ว เช่นเดียวกับน้ำมหาสมุทร มาจากสายต่างๆ มาสู่มหาสมุทร แล้วเป็นน้ำมหาสมุทรอันเดียวกัน ถามมหาสมุทรที่ตรงไหน หยดไหนก็เป็นมหาสมุทร นี่รายใดก็ตาม หยดใดก็ตาม ที่ตรัสรู้ธรรมบรรลุธรรมขึ้นมาผางเท่านั้น เป็นมหาวิมุตติมหานิพพานอย่างเดียวกันแล้ว ถามหาพระพุทธเจ้าทำไม นี่ละธรรมพระพุทธเจ้า ท่านเรียกว่า **สนฺทิฏฺฐิโก** ผู้ปฏิบัติต้องรู้เห็นด้วยตนเองโดยไม่ต้องไปถามใคร นี่ก็ไม่ถามใคร

จึงได้พูดให้พี่น้องทั้งหลายว่าให้เป็นข้อยืนยันได้เลย หลวงตาคอขาดก็คอขาดเพื่อพี่น้องทั้งหลาย ยืนยันว่าเป็นความจริงสุดส่วนที่ได้ปฏิบัติมานี้เต็มเม็ดเต็มหน่วย ตั้งแต่ล้มลุกคลุกคลานจนกระทั่งถึงหาที่สงสัยไม่ได้แล้ว นี้คือผลแห่งการปฏิบัติตามศาสนธรรมของพระพุทธเจ้า ซึ่งเป็นตลาดแห่งมรรคผลนิพพาน เรายังจะเห็นว่าศาสนาเป็นของเหลวๆ ไหลๆ อยู่เหรอ แล้วเห็นเรื่องความโลภ ความโกรธ ความหลง ซึ่งเป็นเหมือนเสี้ยนเหมือนหนาม เหมือนฟืนเหมือนไฟ ว่าเป็นทองคำธรรมชาติอยู่หรือ ให้พิจารณา ให้ไปถามตัวเองนะ อย่าไปถามคนอื่น ให้ถามตัวเอง เพราะเราเป็นผู้รับผิดชอบตัวของเรา เกลียดชั่ว เกลียดทุกข์ มีความรักสุขแล้วให้แก้ตัวเอง อันใดไม่ดีให้ปัดออก อันใดดีส่งเสริมให้ดีขึ้นมา

เวลานี้ศาสนาจะหมดแล้วนะกับชาวพุทธของเรา มีตั้งแต่ถือพุทธๆ ถามเต็มบ้านเต็มเมือง แม้เด็กอยู่ในท้องกี่คนก็ตามยังไม่คลอด พอเขาถามว่า นี่หนูถือศาสนาอะไร แม่ถือศาสนาอะไร แย่งแม่ออกมาพูดทั้งๆ ที่ยังไม่คลอดออกมา ถือพุทธๆ แม่มัน

ถืออะไรก็ไม่รู้นะ มันมีแต่ปากเฉยๆ ไม่ได้สนใจประพฤติปฏิบัติ แล้วเกิดมาหาสาระไม่ได้นะ อยู่กันมากมายขนาดนี้ ใครเป็นคนที่จะตัดสินในใจแน่ใจตนได้ว่าออกจากนี้แล้วจะไปสู่สุคติโลกสวรรค์ ไม่มีนะ เพราะกิเลสพางมงาย มันจะพางมงายไปเรื่อยๆ ถูกต้มไปเรื่อยๆ และสร้างแต่บาปแต่กรรม หาบแต่กองทุกข์ไปเรื่อยๆ ถ้าไม่เอาธรรมเข้ามาตัดสินกัน ต้องเอาธรรมเข้ามาตัดสิน มาบำเพ็ญคุณงามความดี แล้วจะค่อยเพิกค่อยถอนความมืดดำทั้งหลายให้กระจายหายไป ความสว่างแห่งการบำเพ็ญคุณงามความดีทั้งหลายจะเจิดจ้าขึ้นมาภายในใจ ไม่ต้องถามหาบาปหาบุญ หานรกสวรรค์ เจ้าของเป็นผู้รู้ผู้เห็นเพราะสร้างขึ้นมาจากเจ้าของ บาปเจ้าของสร้างเอง บุญเจ้าของสร้างเอง นรกสวรรค์เกี่ยวโยงกันกับหัวใจดวงนี้ ไม่มีอะไรเป็นที่เกี่ยวโยง

ทุกข์ทั้งมวลในโลกธาตุนี้ ไม่มีอะไรเป็นที่รับรอง น้ำมหาสมุทรทะเลหลวง ดิน ฟ้า อากาศ กว้างขนาดไหน ไม่ใช่ภาชนะสำหรับรับรองทุกข์ของสัตว์โลก แล้วความดีทั้งหลายก็เหมือนกัน ความสุขที่ไหนก็ไม่มี ไปหาตาม ดิน ฟ้า อากาศ ก็เป็นดิน ฟ้า อากาศ ไป มันอยู่กับใจของมนุษย์ผู้ทำดีนี้ละ

ความสุขก็ดี ความทุกข์ก็ดี มีใจเป็นภาชนะสำหรับที่จะรับรองเอาไว้จากการปฏิบัติดีปฏิบัติชั่วของตน ให้คัดเลือกเสียตั้งแต่บัดนี้ ไม่อย่างนั้นจะขนเอาตั้งแต่บาปแต่กรรมเข้าสู่หัวใจ ไปที่ไหนเดือดร้อนวุ่นวาย ถ้าเกิดว่าอยากจะไปเกิดเป็นเทวบุตรเทวดา มันไม่ฟาดไปเกิดเป็นหมูเป็นหมาขี้เรื้อน แล้วเกิดเป็นเปรตเป็นผี เราต้องการไหม เราไม่ต้องการ แต่ความประพฤติของเรามันยิ่งร้ายกว่าเปรตกว่าผี ตายแล้วก็ยังพอบรรเทานะ เปรตผีมันยังมีกรรมให้อภัย เพียงเป็นเปรตเป็นผี มันไม่ลงนรกอเวจี ให้พากันพินิจพิจารณา

ศาสนาของพระพุทธเจ้านี้เลิศเลอสุดยอดแล้ว ไม่มีที่ไหนเป็นที่ต้องติ เรายืนยันที่มาสอนพี่น้องทั้งหลายออกมาจากหัวใจล้วนๆ การสอนพี่น้องทั้งหลายสอนมาเป็นเวลา ๕๔ ปีนี้แล้ว เราไม่เคยงมเงาเกาหมัดสอนโลก สอนถอดออกมาจากหัวใจที่รู้เห็นมากน้อยเพียงไรจากการประพฤติปฏิบัติของตนที่ได้มา สอนเต็มเม็ดเต็มหน่วยจนกระทั่งถึงที่สุดวิมุตติพระนิพพาน ก็ไม่ทูลถามพระพุทธเจ้า จ้าอยู่ในหัวใจนี่ แล้วเป็น

ยังไงศาสนา เป็นโมฆะไหม ครึหรือล้าสมัยไหม มันทันสมัย ทันยุคทันสมัย ล้ำสมัย ตั้งแต่กิเลสตัณหาเต็มบ้านเต็มเมืองเวลานี้ ไปที่ไหนมองหาอรรถหาธรรมแทบไม่เห็น มีตั้งแต่เรื่องกิริยาของกิเลสรุมล้อมทั้งสัตว์ ทั้งบุคคล ทั้งหญิง ทั้งชาย ไปด้วยกัน สิ่งที่ได้มาก็มีแต่ความเดือดร้อนวุ่นวาย ขอให้มีความสงบบ้าง วันหนึ่งให้บำเพ็ญคุณงามความดี

การทำบุญให้ทาน อย่าได้มีความตระหนี่ถี่เหนียว การทำบุญให้ทานเป็นการเบิกกว้างความเป็นอยู่และการก้าวเดินของตนไปโดยลำดับ ไม่ได้คับแคบตีบตันเหมือนคนตระหนี่ถี่เหนียว คนตระหนี่ถี่เหนียวนี้สร้างขวากสร้างหนามขวางทางตัวเอง ปักเสียบตัวเอง กระทบกระเทือนต่อตัวเองนั้นแหละ ไปที่ไหนคับแคบตีบตัน เกิดภพใดชาติใด มีแต่เสี้ยนแต่หนาม มีแต่ฟืนแต่ไฟเผาตัวเอง เพราะความชั่วของตัวเองจากความตระหนี่ คนเราเมื่อตระหนี่แล้วต้องเห็นแก่ได้ คนตระหนี่แล้วเห็นแก่ได้ๆ แล้วจะเอาแง่ไหนๆ พอฉกๆ พอลักๆ พอปล้นๆ พลิกร้อยสันพันคม คือความตระหนี่ อย่าพากันสั่งสม

มนุษย์เราอยู่ร่วมกันให้เห็นอกเห็นใจกัน ให้มีจิตใจกว้างขวางต่อกัน ให้อภัยกันเสมอ มนุษย์นี้เป็นสัตว์ขี้ขลาดที่สุด สัตว์สู้ไม่ได้ สัตว์บางตัว เช่นแมว เช่นเสือ เขามักอยู่ตามลำพัง เขาก็อยู่ได้สบายๆ แต่มนุษย์นี้อยู่ไม่ได้นะ ต้องวิ่งหาคนนั้นเป็นเพื่อน วิ่งหาคนนี้เป็นเพื่อน เมื่อไม่ได้ก็คว้าเอาไอ้ตูบเข้ามา อยู่กับไอ้ตูบ เมื่อเป็นอย่างนั้นต้องเห็นโทษแห่งความขี้ขลาดของตน อยู่กับหมู่กับเพื่อนให้เห็นอกเห็นใจกัน เผื่อแผ่ซึ่งกันและกัน ให้อภัยกัน จิตเขามีจิตเรามีความรู้สึกดีชั่วหมือนกัน เอามาเฉลี่ยกัน แล้วพออดพอทนกันได้ เก็บความรู้สึกกันไว้ได้คนเรา อย่าเอะอะก็แผดออกมาๆ นี้มันเป็นฟืนเป็นไฟแก่ตัวเองและเพื่อนฝูง นี่ละ หลักพุทธศาสนาท่านสอนว่าอย่างนี้ สอนให้เรามีความกว้างขวาง ไม่มีความตระหนี่ถี่เหนียว ความเห็นแก่ตัวนี้เป็นทางเดินแห่งความจนตรอกจนมุม ทางเดินหรือความเป็นอยู่ด้วยความกว้างขวางนั้น ได้แก่ คนสร้างความดีงาม มีจิตใจอันกว้างขวางเบิกบาน ไปที่ไหนเบิกบาน ไปภพใดชาติใดก็ตาม คนมีการทำบุญให้ทานไม่อดอยากขาดแคลน หากมีสิ่งที่มาสนองจนได้ สิ่งที่มาสนองก็คือความดีของเราที่สร้างไว้แล้วแต่ก่อนนั้นแหละมาสนองเรา

จงพากันอุตส่าห์พยายาม การให้ทานวันหนึ่งๆ อย่าให้ขาดวันขาดคืน เมื่อมีโอกาสหรือสมบัติพอมี ให้อุตส่าห์พยายามทำ การรักษาศีลรักษาธรรมก็ให้รักษาตัวของเรา เพราะเรานี้เป็นผู้เหมาทั้งนรกอเวจีล่ะมากที่สุด ยิ่งกว่าเหมาสวรรค์นิพพาน ให้แก้ไขตรงนี้ มันเที่ยวไปเหมาไว้หมดนะเวลานี้ เพราะสร้างแต่ความชั่วช้าลามก แล้วก็ไปเหมาตั้งแต่ความทุกข์ความเดือดร้อน เกิดที่ไหน ไปอยู่ที่ไหน ก็มีตั้งแต่บ่นก็ไม่บ่นยังไง เจ้าของสร้างแต่สิ่งที่จะทำให้บ่นมันก็บ่น เพราะฉะนั้น จึงให้รู้เสียตั้งแต่บัดนี้

ศาสนาพระพุทธเจ้านี้ เราเกิดมาถ้าไม่ได้นับถือพระพุทธเจ้านี้ เรียกว่าเป็นโมฆะ ถึงจะเป็นมนุษย์ ก็มนุษย์ไม่มีราคาอะไร ขอให้มีอรรถมีธรรมภายในใจ ยิ่งถือพุทธศาสนา กราบไหว้บูชาพระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ เป็นเครื่องประดับใจตลอดเวลา ถึงเวลาจะหลับจะนอน ก็ให้ทำภาวนานี้เสียก่อน นี้ละผู้ที่สร้างความแน่ใจให้ตนเองภพนี้ชาติหน้าไม่ต้องถาม เราเป็นผู้สร้างเอง แล้วที่อยู่ก็จะเป็นของเราเอง เหมือนเราปลูกบ้านสร้างเรือน ปลูกได้ขนาดไหน เราเป็นผู้ไปอยู่ นี่สร้างคุณงามความดีได้มากน้อยเราจะเป็นผู้เสวยความดีของเรา

จงอย่าได้พากันลดละความดีงามทั้งหลาย อย่าปล่อยให้ตั้งแต่กิเลสมันเหยียบย่ำทำลายทุกสิ่งทุกอย่าง ความฟุ้งเฟ้อเห่อเหิมนี้ก็คือเรื่องของกิเลส การอยู่ การกิน การหลับการนอน ทุกอย่าง ฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม ไม่รู้เนื้อรู้ตัว นี้คือเรื่องของกิเลส ถ้าเรื่องของธรรมต้องรู้จักประมาณ การอยู่ก็สร้างที่อยู่ที่พักพอประมาณ การกินก็กินพอประมาณ อย่าทำฟุ้งเฟ้อเห่อเหิม การใช้สอยต่างๆ ก็ให้รู้จักประมาณ การคบค้าสมาคมกับเพื่อนกับฝูงก็ให้รู้จักคนดีคนชั่ว การอยู่การกินให้รู้จักพอดิบพอดี และคบเพื่อนคบฝูงก็ให้คัดให้เลือก อย่าคบสุ่มสี่สุ่มห้าแล้วภัยมาถึงตัวเราเอง นี่คือธรรมท่านสอนไว้อย่างนี้ อย่าพากันทำสุ่มสี่สุ่มห้า

เราเป็นลูกชาวพุทธ ไว้ลวดลายแห่งชาวพุทธไว้บ้าง อย่าให้โลกภายนอกเขาดูถูกเหยียดหยามว่าชาติไทยนี้ถือศาสนาพุทธ เวลาปฏิบัติตามศาสนาพุทธไม่มี มีแต่ลิงแต่ค่างเต็มเนื้อเต็มตัว วอกแวกๆ คลอนแคลนๆ เห็นอะไรมาคว้ามับๆ ศาสนาพุทธ

ทำไมเป็นอย่างนั้น ศาสนาพุทธต้องรู้ มีความสงวนเนื้อสงวนตัว สงวนเนื้อหนังของตัวๆ สงวนประเทศชาติบ้านเมืองของตัว สิ่งใดที่ควรซื้อก็ซื้อ มาจากเมืองนอกเมืองในทั้งเขาทั้งเรา ถ้ามีความจำเป็นซึ่งควรจะซื้อเพราะเราไม่มี เอ้า ซื้อได้ เขาก็ซื้อได้ เราก็ซื้อได้ แต่ที่เรามีอยู่นี่ซิ แล้วเป็นบ้าไปซื้อกับของเขานี่ซิ มันสำคัญนะ

อะไรมาถ้าเป็นของนอกแล้วดีหมดๆ แม้ที่สุด แอปเปิลแอปเป้น โคตรพ่อโคตรแม่มันไม่มีหรือในประเทศไทยของเรา เดินเข้าไปจันทบุรีเป็นยังไง จันทบุรีมีไหม แอปเปิ้ลมันเป็นบ้าไปหาซื้ออะไรเมืองนอกเมืองนา มันกราบจนกระทั่งแอปเปิ้ลเขาแล้วนะเวลานี้ เราเลยถือความเป็นน้อยของตัวเองโดยไม่รู้เนื้อรู้ตัว เห็นของภายนอกดีกว่าของภายใน กราบไปทุกสิ่งทุกอย่าง เห็นคนภายนอกดีกว่าคนภายใน เห็นเขาดีกว่าเรากราบไปหมด ทีนี้ก็กราบผิดผัวผิดเมีย ถ้าเป็นผัวฝรั่งแล้วกราบเลย ฝรั่งมันดี เมืองไทยนี้มันเป็นเสี้ยนเป็นหนาม เมืองไทยเป็นมูตรเป็นคูถไปหมด

นี่ละ เรายินดีตั้งแต่สิ่งภายนอก มันก็ขาดความสนใจที่จะทะนุบำรุงรักษาสมบัติภายในของตนให้มีเนื้อมีหนังขึ้นมา ถ้าต่างคนต่างรักสงวนชาติของเรา ทุกสิ่งทุกอย่างจะดีไปตามๆ กัน สมบัติสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่ในประเทศไทยน้อยเมื่อไร มีขายเกลื่อนอยู่เอาเป็นของเรา มีเราซื้อกันขายกันอุดหนุนซึ่งกันและกันแล้ว ฝ่ายหนึ่งเมื่อมีผลประโยชน์แล้ว ก็มีแก่ใจที่จะผลิตออกมาให้เป็นกำไรขึ้นไปเรื่อยๆ ดีไม่ดี ดีกว่าเมืองนอกเขาอีก อันนี้มาเมินๆ ไม่สนใจ เป็นบ้ากับสิ่งภายนอก เมืองไทยเราเมืองบ้าเห่อนะ ให้จำให้ดีพี่น้องทั้งหลาย นี่ เราเอาพุทธศาสนามาสอน แล้วจะว่าหลวงตาหาเรื่อง เรามันหาเรื่องใส่เราทั้งประเทศ มีแต่บ้าแบบนี้ แบบหาเรื่องจมเมืองไทยเราอย่างนี้ยังไม่รู้ตัวอยู่เหรอนี้ฉุดลากขึ้นมาจากหลุมจากบ่อ ให้มีความรู้จักประมาณ ความรักสงวนในเลือดเนื้อของตัว อย่างนี้เป็นความผิดแล้วเหรอ ไอ้เราที่ทำลายเลือดเนื้อของตัวเองให้จมลงไปๆ เป็นความถูกต้องดีแล้วหรือ ให้เอามาพิจารณา เราเป็นลูกชาวพุทธนะ

วันนี้มีโอกาสพอสมควรที่ได้สอนพี่น้องทั้งหลายตามเวลาที่เป็นมหามงคลเช่นวันนี้ วันนี้เป็นวันมงคลของเรามากมาย หาได้ยากนะ ทูลกระหม่อมฟ้าหญิงท่านได้เสด็จมาที่ไหนง่ายๆ เพราะภาระของท่านมีมากต่อมาก วันนี้ท่านทำไมอุตส่าห์ละมา

หมดทุกอย่าง มาเยี่ยมพี่น้องชาวไทยเรา เราก็ควรจะได้เป็นคติตัวอย่าง ท่านอุตส่าห์เสด็จมาเยี่ยมเป็นร่มโพธิ์ร่มไทร แล้วกราบไหว้ท่านด้วยความเห็นบุญเห็นคุณ และปฏิบัติตนตามท่านที่เป็นเยี่ยงอย่างเราอันดีแล้ว ให้มีศีลมีธรรม ให้พากันภาวนานะ ให้พากันจำเอาทุกคน

เป็นยังไง หลวงตาบัวนี้เทศน์มันหมดแล้วนะ คำเทศน์ก็ดี เพราะเรียนจบเพียง ป.๓ เท่านั้น แต่เวลาเทศน์มันเป็น ป. ไหนก็ไม่รู้ ลุกลามไปหมดๆ นั่นแหละ นี่ก็จะหมดกำลังวังชาแล้ว ให้พากันไปตั้งใจประพฤติปฏิบัตินะ เชื้อของพุทธศาสนาขอให้มีในเมืองไทยของเราบ้างนะ อย่าให้มีตั้งแต่เรื่องของกิเลสตัณหาเหมือนลิงเหมือนค่างอะไรผ่านมาคว้ามับๆ นี้ เสียหายนะชาติไทยของเรา ให้สงวนตัวรักเนื้อรักหนังของตัวเอง นี้เป็นความถูกต้องดีงาม

การแสดงธรรมวันนี้คงจะพอได้คติตัวอย่างอันดีงาม เฉพาะอย่างยิ่งการอบรมจิตใจให้มีความสงบร่มเย็น อย่าปล่อยอย่าวางตลอดเวลาให้กิเลสตัณหาเอาไปถลุงทั้งวันทั้งคืน ไปที่ไหนมีแต่คนบ่นเรื่องกองทุกข์ เพราะกิเลสสร้างขึ้นมาโดยเจ้าของหลงตามมันไปตลอด อย่างนี้ไม่ดี ขอให้อุตส่าห์พยายามปฏิบัติ รั้งเอาไว้ สิ่งใดที่ไม่ดีอย่าทำ ต้องรั้งเอาไว้

เช่นท่านผู้มาปฏิบัติศีลธรรมด้วยความเป็นอรรถเป็นธรรม มุ่งหน้ามุ่งตาต่อมรรคผลนิพพานจริงๆ ท่านเป็นผู้มี**หิริโอตตัปปะ** สะดุ้งกลัวต่อบาปต่อกรรมตลอดเวลาไปที่ไหนไปด้วยความสำรวมระวังตลอด ท่านก็ทรงอรรถทรงธรรม ทรงความร่มเย็นขึ้นในใจของท่าน เมื่อใจของท่านมีความสงบร่มเย็น ไปที่ไหนก็เป็นมงคล เช่น พระท่านบำเพ็ญธรรมของท่านได้คุณงามความดีประจักษ์ใจ มีความสง่างามภายในใจ ท่านอยู่ที่ไหน ท่านก็สง่างาม ได้มากราบไหว้บูชาท่านก็เป็นขวัญตาขวัญใจ เป็นที่ระลึกไว้ได้นานมีความชุ่มเย็นเป็นสุขต่อไป

นี่ละเรื่องศีลธรรม มีอยู่ที่ไหนทำโลกให้ร่มเย็น อยู่ที่เราก็ทำเราให้ร่มเย็น ดังตะกี้นี้พูดถึงเรื่องวงกรรมฐาน อย่างท่านมรณภาพไปแล้ว อัฐิของท่านกลายเป็นพระธาตุนี้

มีน้อยเมื่อไรเมืองไทยเรา นี่ก็เพราะมีผู้ปฏิบัติตามท่าน ผลก็ได้มาอย่างนี้ ถ้าไม่มีผู้ปฏิบัติตาม ไม่มีอะไรเหลือเลย เหลือตั้งแต่นรกอเวจีประจำชาวพุทธเรานั้นแหละ ทั้งชาวพุทธทั้งชาวพระจะมีแต่นรกอเวจีเต็มบ้านเต็มเมือง หาความหมายแห่งชาวพุทธไม่มีเลย จึงสร้างความหมายแห่งชาวพุทธขึ้นด้วยการปฏิบัติตัวของเราให้มีศีลมีธรรม รู้เนื้อรู้ตัว ละชั่วทำดี จะเป็นผลเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวมและต่อเรา

การแสดงธรรมวันนี้ก็เห็นว่าสมควรแก่ธาตุแก่ขันธ์ แก่กาลเวลา ขอความสวัสดีจงมีแก่บรรดาพี่น้องทั้งหลายโดยทั่วกันเทอญ

เออ เรื่องทอดผ้าป่า ก็เลยลืมไปเสียไม่ได้พูด วันนี้ท่านทั้งหลายสร้างมหากุศลอันยิ่งใหญ่เพื่อผ้าป่าช่วยชาติของเรา หลวงตาขออนุโมทนาขอบคุณกับท่านทั้งหลายเป็นอย่างมากนะ นี่ล่ะ มหากุศลอันยิ่งใหญ่จะหนุนชาติของเรา วันนี้มีอานิสงส์มากทุกๆ ท่าน

เอาล่ะพอ เหนื่อยแล้ว

สถานที่จำพรรษา

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ จานสโม

ลำดับสถานที่จำพรรษา

ปีพุทธศักราช ๒๔๖๘ พรรษาที่ ๑

จำพรรษาที่วัดเลียบ ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี จำพรรษากับพระคุณเจ้าหลวงปู่เสาร์ กันตสีโล ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๔๖๙ พรรษาที่ ๒

จำพรรษาที่วัดศรีมงคลเหนือ อำเภอมุกดาหาร จังหวัดนครพนม (ปัจจุบันเป็นจังหวัดมุกดาหาร) จำพรรษากับพระอาจารย์แดง พระกรรมวาจาจารย์

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๐-๗๑ พรรษาที่ ๓-๔

จำพรรษาที่วัดป่าหนองบัวบาน บ้านหนองบัวบาน ตำบลหนองบัวบาน อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำพรรษากับพระคุณเจ้าหลวงปู่บุญ ปัญญาวุโธ หลวงปู่ขาว อนาลโย (วัดป่าหนองบัวบาน ปัจจุบันน้ำท่วมเนื่องจากสร้างเขื่อนห้วยหลวง)

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๒-๗๓ พรรษาที่ ๕-๖

จำพรรษาที่วัดป่าหนองวัวซอ ตำบลหนองวัวซอ อำเภอหนองวัวซอ จังหวัดอุดรธานี จำพรรษากับพระคุณเจ้าหลวงปู่บุญ ปัญญาวุโธ หลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่ขาว อนาลโย (ปัจจุบันวัดนี้ได้เปลี่ยนชื่อเป็นวัดป่าบุญญานุสรณ์ เพื่อเป็นอนุสรณ์แด่พระคุณเจ้าหลวงปู่บุญ ปัญญาวุโธ ซึ่งองค์ท่านเป็นผู้ที่สร้างวัดแห่งนี้ขึ้นมา)

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๔ พรรษาที่ ๗

จำพรรษาที่วัดป่าวิเวกธรรมคุณ บ้านเหล่างา ตำบลเหล่างา อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น จำพรรษากับพระคุณเจ้าหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ หลวงปู่คำดี ปภาโส หลวงปู่ซามา อจุตโต หลวงปู่กงมา จิรปุญโญ ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ พรรษาที่ ๘

จำพรรษาที่วัดป่าสาลวัน อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำพรรษากับพระคุณเจ้าหลวงปู่สิงห์ ขันตยาคโม พระคุณเจ้าหลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล หลวงปู่เทสก์ เทสรังสี หลวงปู่ฝั้น อาจาโร หลวงปู่กงมา จิรปุญโญ หลวงปู่ซามา อจุตโต ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๖ พรรษาที่ ๙

จำพรรษาที่วัดป่าศรัทธารวม ตำบลหัวทะเล อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา จำพรรษากับพระคุณเจ้าหลวงปู่มหาปิ่น ปัญญาพโล หลวงปู่อ่อน ญาณสิริ หลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่ฝั้น อาจาโร ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๗ พรรษาที่ ๑๐

จำพรรษาที่ถ้ำนายม บ้านถ้ำนายม ตำบลถ้ำนายม อำเภอเมือง จังหวัดเพชรบูรณ์ จำพรรษากับตาผ้าขาวสง่า (อนาคามี)

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๘ พรรษาที่ ๑๑

จำพรรษาที่บ้านสะลวง ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแมริม จังหวัดเชียงใหม่ (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๗๙ พรรษาที่ ๑๒

จำพรรษาที่ดอยนะโม ตำบลน้ำแพร่ อำเภอพร้าว จังหวัดเชียงใหม่ (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๐ พรรษาที่ ๑๓

จำพรรษาที่วัดป่าอรัญญวิเวก บ้านปง ตำบลอินทขิล อำเภอแม่แตง จังหวัดเชียงใหม่ จำพรรษากับหลวงปู่เทสก์ เทสรังสี ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๑ พรรษาที่ ๑๔

จำพรรษาที่บ้านไทยใหญ่ เมืองยาง แขวงเชียงตุง ประเทศพม่า (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๒ พรรษาที่ ๑๕

จำพรรษาที่ดอยเจียงตอง เมืองเจียงตอง ประเทศพม่า (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๓ พรรษาที่ ๑๖

จำพรรษาที่สำนักสงฆ์แม่หนองหาร บ้านแม่หนองหาร ตำบลแม่หนองหาร อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ จำพรรษากับหลวงปู่เหรียญ วรลาโภ ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๔ พรรษาที่ ๑๗

จำพรรษาที่บ้านกะเหรี่ยงป่าไม้แดง ดอยยางแดง ประเทศพม่า (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๕-๒๔๘๖ พรรษาที่ ๑๘-๑๙

จำพรรษาที่บ้านไทยใหญ่ ลีเตอะ ประเทศพม่า (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๗ พรรษาที่ ๒๐

จำพรรษาที่ถ้ำหมีเก่า บ้านไทยใหญ่ หนองยวน ประเทศพม่า (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๘ พรรษาที่ ๒๑

จำพรรษาที่วัดป่าน้ำริน บ้านน้ำริน ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำพรรษากับหลวงปู่แหวน สุจิณโณ

ปีพุทธศักราช ๒๔๘๙ พรรษาที่ ๒๒

จำพรรษาที่ป่าช้าหินโง้น (วัดป่าโคกมน) บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๐ พรรษาที่ ๒๓

จำพรรษาที่วัดป่าน้ำริน บ้านน้ำริน ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๑ พรรษาที่ ๒๔

จำพรรษาที่เสนาสนะป่า บ้านสันป่ายาง ตำบลแม่ริม อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (จำพรรษาองค์เดียว)

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๒ พรรษาที่ ๒๕

จำพรรษาที่บ้านผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ (จำพรรษาองค์เดียว) ***หมายเหตุ*** *สร้างสำนักสงฆ์ผาแด่น*

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๓ พรรษาที่ ๒๖

จำพรรษาที่บ้านผาแด่น ตำบลสันป่ายาง อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำพรรษากับหลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๔ พรรษาที่ ๒๗

จำพรรษาที่วัดป่าท่าสวย บ้านวังม่วง ตำบลเอราวัณ อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงปู่พุทธา ฐิตสิริ หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร

หมายเหตุ *ปีพุทธศักราช ๒๔๙๔ สร้างวัดป่าท่าสวย*

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๕ พรรษาที่ ๒๘

จำพรรษาที่ถ้ำแก้งยาว บ้านโคกแฝก ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๖ พรรษาที่ ๒๙

จำพรรษาที่วัดถ้ำพระสบาย ตำบลนาครัว อำเภอแม่ทะ จังหวัดลำปาง จำพรรษากับหลวงปู่แว่น ธนปาโล หลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๗ พรรษาที่ ๓๐

จำพรรษาที่วัดป่าท่าสวย บ้านวังม่วง ตำบลเอราวัณ อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๔๙๘-๙๙ พรรษาที่ ๓๑-๓๒

จำพรรษาที่วัดป่าบ้านบง บ้านบง ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

หมายเหตุ *ปี ๒๔๙๘ สร้างวัดป่าบ้านบง (จำพรรษาองค์เดียว)*

ปี ๒๔๙๙ จำพรรษากับหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๐ พรรษาที่ ๓๓

จำพรรษาที่วัดป่าปริตตบรรพต บ้านกกกอก ตำบลหนองงิ้ว อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

หมายเหตุ *ปี ๒๕๐๐ สร้างวัดป่าปริตตบรรพต*

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๑ พรรษาที่ ๓๔

จำพรรษาที่วัดป่าท่าสวย บ้านวังม่วง ตำบลเอราวัณ อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ พรรษาที่ ๓๕

จำพรรษาที่ถ้ำเม่น บ้านผาแบ่น ตำบลเชียงคาน อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร พระราชสีลสังวร (เจ้าคุณนาซ่าว อดีตเจ้าคณะจังหวัดเลย)

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ พรรษาที่ ๓๖

จำพรรษาที่วัดป่าท่าสวย บ้านวังม่วง ตำบลเอราวัณ อำเภอเอราวัณ จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงปู่พุทธา ฐิตสิริ หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร หลวงปู่สอน อนุสาสโก (พระหลานชายขององค์ท่านหลวงปู่ชอบ)

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๔ พรรษาที่ ๓๗

จำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงพ่อบุญพิน กตปุญโญ พระคล้าย สุวัณณมาโจ (แก้วสุวรรณ) พระม่อย สามเณรบุญเพ็ง

หมายเหตุ *ปี ๒๕๐๔ สร้างวัดป่าสัมมานุสรณ์*

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๕-๐๘ พรรษาที่ ๓๘-๔๑

จำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

หมายเหตุ *ปี ๒๕๐๗ มอบหมายให้หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร เป็นเจ้าอาวาส พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร เป็นพระอุปัฏฐาก (ปี ๒๕๐๘ สร้างวัดป่าม่วงไข่)*

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๙ พรรษาที่ ๔๒

จำพรรษาที่วัดป่าบ้านบง บ้านบง ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงพ่อจันดี เขมปุญโญ พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร สามเณรเหลา (พระอาจารย์เฉลา วัดป่าสานตม)

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๐ พรรษาที่ ๔๓

จำพรรษาที่สำนักสงฆ์บ้านกลาง บ้านกลาง ตำบลท่าศาลา อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จำพรรษากับพระอาจารย์จันทร์เรียน สามเณรเหลา (พระอาจารย์เฉลา วัดป่าสานตม)

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๑ พรรษาที่ ๔๔

จำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๒ พรรษาที่ ๔๕

จำพรรษาที่วัดป่าน้ำริน ตำบลขี้เหล็ก อำเภอแม่ริม จังหวัดเชียงใหม่ จำพรรษากับหลวงปู่มหาปราโมทย์ ปราโมชโช หลวงปู่คำผอง กุสลธโร พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร สามเณรพัง ผ้าขาวเกตุ (หลวงปู่เกตุ)

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๓ พรรษาที่ ๔๖

จำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร หลวงพ่อจันดี เขมปุญโญ พระอาจารย์ประยุทธ ปยุตโต ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๔ พรรษาที่ ๔๗

จำพรรษาที่วัดป่าสานตม บ้านสานตม ตำบลสานตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย จำพรรษากับพระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร พระอาจารย์ขันตี ญาณวโร พระอาจารย์สมศรี อัตตสิริ หลวงตาสามารถ (ไม่ทราบฉายา) สามเณรนงคาญ (พระอาจารย์คาน วัดป่าห้วยเดื่อ) สามเณรทวี (พระอาจารย์ทวี วัดป่าห้วยเดื่อ) สามเณรเหลา (พระอาจารย์เฉลา วัดป่าสานตม)

หมายเหตุ *ปี ๒๕๑๔ สร้างวัดป่าสานตม ปีนี้หลวงปู่ชอบท่านเริ่มมีอาการแขน ขาซีกซ้ายมึนชา เดินไม่สะดวก*

หลังออกพรรษาปี ๒๕๑๔ หลวงตามหาบัว ญาณสัมปันโน ท่านพาลูกศิษย์มาทอดกฐินถวายหลวงปู่ชอบ ฐานสโม ได้ปัจจัยสร้างศาลาจำนวนสามหมื่นกว่าบาท ศาลาวัดป่าสานตมหลังแรกเกิดจากเงินปัจจัยที่หลวงตามหาบัวท่านพาลูกศิษย์มาทอดกฐินถวายหลวงปู่ชอบ ฐานสโม หลังทอดกฐินเสร็จแล้ว หลวงปู่ชอบท่านมอบหมายให้หลวงปู่ลี กุสลธโร พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร พระอาจารย์สมศรี อัตตสิริ เป็นผู้ดำเนินการสร้างศาลาวัดป่าสานตม

ในปลายปีนี้ หลวงปู่ชอบท่านอาพาธหนัก หลวงปู่หลุย จันทสาโร นิมนต์หลวงปู่ชอบมารักษาที่โรงพยาบาลศิริราช กรุงเทพมหานคร โดยมีพระอาจารย์ขันตี ญาณวโร เป็นหัวหน้าคณะอุปัฏฐาก หลวงปู่คำผอง กุสลธโร ลงจากผาแด่นเชียงใหม่ ตามไปสมทบเพื่ออุปัฏฐาก ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๕ พรรษาที่ ๔๘

จำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

หมายเหตุ *ปี ๒๕๑๕ เดือนกุมภาพันธ์ เริ่มสร้างโบสถ์น้ำ วัดป่าสัมมานุสรณ์ เดือนพฤษภาคมของปีนี้ หลวงปู่ชอบท่านอาพาธเป็นโรคอัมพฤกษ์ซีกซ้าย เดินไม่ได้*

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๖ พรรษาที่ ๔๙

จำพรรษาที่ ที่พักสงฆ์ ก.ม. ๒๗ ดอนเมือง จังหวัดปทุมธานี จำพรรษากับหลวงปู่หลุย จันทสาโร หลวงปู่ชามา อจุตโต หลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร ฯลฯ

หมายเหตุ *พล.อ.อ.โพยม เย็นสุดใจ ถวายที่ดิน ๒ ไร่ ทำเป็นที่พักสงฆ์ ก.ม. ๒๗*

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๗-๑๘ พรรษาที่ ๕๐-๕๑

จำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย จำพรรษากับหลวงพ่อบัวคำ มหาวีโร หลวงปู่บัวทอง กันตปทุโม พระอาจารย์จันทร์เรียน คุณวโร พระอาจารย์ขันตี ญาณวโร ฯลฯ

ปีพุทธศักราช ๒๕๑๙ พรรษาที่ ๕๒

จำพรรษาที่วัดป่าม่วงไข่ บ้านม่วงไข่ ตำบลสานตม อำเภอภูเรือ จังหวัดเลย

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๐-๒๓ พรรษาที่ ๕๓-๕๖

จำพรรษาที่วัดป่าสัมมานุสรณ์ บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๔ พรรษาที่ ๕๗

จำพรรษาที่วัดอโศการาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

หมายเหตุ *ปี ๒๕๒๔ เริ่มสร้างวัดป่าโคกมน*

ปีพุทธศักราช ๒๔๒๕ พรรษาที่ ๕๘

จำพรรษาที่วัดป่าโคกมน บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๖ พรรษาที่ ๕๙

จำพรรษาที่วัดอโศการาม ตำบลท้ายบ้าน อำเภอเมือง จังหวัดสมุทรปราการ

ปีพุทธศักราช ๒๕๒๗-๒๕๓๓ พรรษาที่ ๖๐-๖๖

จำพรรษาที่วัดป่าโคกมน บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

หมายเหตุ *ปี ๒๕๓๒ สร้างวัดป่าฐานสโม บ้านซำทอง ตำบลนามาลา อำเภอนาแห้ว จังหวัดเลย และในปีเดียวกันนี้ หลวงปู่บุญฤทธิ์ ปัณฑิโต ท่านมาจำพรรษาร่วม*

ปีพุทธศักราช ๒๕๓๔ พรรษาที่ ๖๗

จำพรรษาที่วัดพุทธรัตนาราม เมืองเคลเลอร์ รัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา

ปีพุทธศักราช ๒๕๓๕-๒๕๓๗ พรรษาที่ ๖๘-๗๐

จำพรรษาที่วัดป่าโคกมน บ้านโคกมน ตำบลผาน้อย อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย

พระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม บรรพชาสามเณร ๕ พรรษา อุปสมบทพระภิกษุ ๗๐ พรรษา

บันทึกโดย คณะอุปัฏฐากพระคุณเจ้าหลวงปู่ชอบ ฐานสโม

* * *

หนังสืออ้างอิง

หลวงปู่ชอบ ฐานสโม พระอรหันต์ผู้ทรงฤทธิ์แห่งยุค, ๒๕๕๘

คำแผ่กุศลแก่สรรพสัตว์

ณ วัดป่าอัมพโรปัญญาวนาราม
ในพระอุปถัมภ์ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ (อมฺพรมหาเถร)
สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก
ตำบลคลองกิ่ว อำเภอบ้านบึง จังหวัดชลบุรี
วันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน พุทธศักราช ๒๕๖๐ ดิถีขึ้น ๖ ค่ำ เดือน ๑

ขอบุญกุศลจริยา อันข้าพเจ้าทั้งหลายได้บำเพ็ญด้วยดีแล้ว ทางกาย วาจา และใจ กล่าวโดยจำเพาะคือ การสร้างอารามถวายแด่สงฆ์จตุรทิศ อุทิศไว้ในพระบวรพุทธศาสนา อารามนั้นมีนามว่า วัดป่าอัมพโรปัญญาวนาราม ประกอบด้วยปูชนียวัตถุ และเสนาสนะต่างๆ กล่าวคือพระพุทธปฏิมาปางนาคปรก พระพุทธปฏิมาปางสมาธิ ศาลาที่ประชุม อาคารพิพิธภัณฑ์ที่ประมวลธรรมโอวาทของพระสุปฏิปันโน ถนนลาดยางกว้าง ๙ เมตร ยาว ๘๐๐ เมตร อ่างเก็บน้ำสาธารณทาน กำแพงรอบพื้นที่ยาว ๒,๘๐๐ เมตร สูง ๓ เมตร ตลอดทั้งบุญกิริยาแห่งการบำเพ็ญทาน รักษาศีล เจริญภาวนา ด้วยน้ำใจศรัทธาเลื่อมใสมั่นคงในพระรัตนตรัย ดั่งนี้ ข้าพเจ้าขอตั้งสัจจาธิษฐาน แผ่กุศลไปไม่มีประมาณ ขอถวายเป็นพระราชกุศลสนองพระเดชพระคุณ สมเด็จพระบูรพมหากษัตริยาธิราช และพระบรมวงศานุวงศ์ทุกพระองค์ และเป็นกุศลสนองคุณท่านผู้บำเพ็ญคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติและพระพุทธศาสนา เป็นปฐม

อนึ่ง ขอสรรพสัตว์ทั้งหลาย ไม่มีที่สุด ไม่มีประมาณ, จงมีส่วนแห่งบุญที่ข้าพเจ้าได้ทำในบัดนี้, และแห่งบุญอื่นที่ได้ทำไว้ก่อนแล้ว, คือจะเป็นสัตว์เหล่าใด, ซึ่งเป็นที่รักใคร่และมีบุญคุณ เช่นมารดาบิดาของข้าพเจ้า เป็นต้นก็ดี ที่ข้าพเจ้าเห็นแล้วหรือไม่ได้เห็นก็ดี, สัตว์เหล่าอื่นที่เป็นกลางๆ หรือเป็นคู่เวรกันก็ดี, สัตว์ทั้งหลายตั้งอยู่ในโลก, อยู่ในภูมิทั้ง ๓, อยู่ในกำเนิดทั้ง ๔, มีขันธ์ ๕ ขันธ์, มีขันธ์ขันธ์เดียว, มีขันธ์ ๔ ขันธ์, กำลังท่องเที่ยวอยู่ในภพน้อยภพใหญ่ก็ดี, สัตว์เหล่าใดรู้ส่วนบุญที่ข้าพเจ้าแผ่ให้แล้ว, สัตว์เหล่านั้นจงอนุโมทนาเองเถิด, ส่วนสัตว์เหล่าใดยังไม่รู้ส่วนบุญนี้, ขอเทวดาทั้งหลายจงบอกสัตว์เหล่านั้นให้รู้

เพราะเหตุที่ได้อนุโมทนาส่วนบุญที่ข้าพเจ้าแผ่ให้แล้ว, สัตว์ทั้งหลายทั้งปวง, จงเป็นผู้ไม่มีเวร, อยู่เป็นสุขทุกเมื่อ, จงถึงบทอันเกษมกล่าวคือพระนิพพาน, ความปรารถนาที่ดีงามของสัตว์เหล่านั้น จงสำเร็จเถิด, สาธุ สาธุ สาธุ

พระจานสโม หลวงปู่ชอบ อนุสรณ์พิพิธภัณฑ์ฉันทกรานุสรณ์